

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV
YAPAN BİLGİSAYAR ÖĞRETMENLERİNİN
ÇALIŞMA ORTAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
VE BEKLENTİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI,
EŞKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ

Mustafa EKER
(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2002

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN BİLGİSAYAR
ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA ORTAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE
BEKLENTİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI, EŞKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ

Mustafa EKER

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim dalı
Danışman: Doç. Dr. Ferhan ODABAŞI

Eskişehir
Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ağustos, 2002

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZÜ

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN BİLGİSAYAR ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA ORTAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE BEKLENTİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI, EŞKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ

Mustafa EKER

Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ağustos 2002

Danışman: Doç Dr. Ferhan ODABAŞI

Bu araştırma Eskişehir ili merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin görüş ve düşüncelerini inceleyen niteliksel bir çalışmadır. bu bağlamda bilgisayar öğretmenlerinin,

- görev ve sorumlulukları
- görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için değişmesini istedikleri durumlar
- görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için gösterdikleri kişisel çabalar ve karşılaştıkları durumlar incelenmiştir.

Türkiye’de bilgisayar eğitimin çok uzak olmayan bir geçmişi vardır. Üniversitelerde kurulan bölümlerle bilgisayar öğretmenleri yetiştirilmektedir. Bu araştırmanın olası sonuçları Bilgisayarın eğitimde kullanılmasıyla ilgili çeşitli projeler yürüten Milli Eğitim Bakanlığına, bu projeler hakkında dönüt verecek, yeni projeler için yol gösterecektir. Ayrıca bilgisayar öğretmenlerinin özlük hakları tartışılmaya açılabilir ve bu konuda iyileştirme çalışmaları yapılabilir. Bu çalışma ayrıca üniversiteleri bilgisayar öğretmeni yetiştiren bölümlerine dönüt niteliğinde bilgiler sunacaktır.

Alanyazında yapılan araştırmalar incelendiğinde, gerek öğretmenlerin sorunlarını inceleyen araştırmalara gerekse bilgisayar eğitiminin sorunlarını inceleyen araştırmalara rastlanmıştır. Bununla birlikte, bu çalışma bilgisayar öğretmenlerinin durumlarını doğrudan inceleyen ilk araştırma olması açısından önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar, öğretmenlerin çalışma ortamlarında idarecilerin, diğer çalışanların ve kendilerinin etkili olduklarını göstermiştir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre,

öğretmenlerin büyük çoğunluğu stres altında çalışmaktadır ve öğretmenlerin iş verimliliğini etkileyen ücret, özerklik ve yetki gibi etmenler bulunmaktadır.

Araştırmaya onbir bilgisayar öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenleri ortaöğretim kurumlarında görev yapmaktadırlar. Araştırmacı bilgisayar öğretmenleriyle birebir görüşmeler yapmış, nitel çalışma özelliklerine uygun olarak araştırma temaları belirlendikten sonra analizler yapılmıştır.

Bilgisayar öğretmenleri, çalışma yaşamlarında değişik görevler üstlenmektedir. Bu görevler resmi görevler olabileceği gibi resmi olmayan görevler de olabilmektedir. Bilgisayar öğretmenleri uzmanlık isteyen görevlerin yanısıra sıradan bilgisayar kullanıcılarının yapabileceği işleri de yapmaktadırlar. Bilgisayar öğretmenleri, çalışma yaşamlarında eğitim-öğretim ortamlarından ya da yönetim sisteminden kaynaklanan sorunlar yaşamaktadırlar. Bilgisayar öğretmenleri yaşadıkları sorunlar karşısında kişisel çabalar göstermekte, bu çabaların bir kısmından olumlu sonuçlar almaktadır.

Bilgisayar öğretmenlerinin sayısı çok azdır. Mesleki bir örgütlenmeleri yoktur. Bilgisayar öğretmenleri güncel olabilmek ve güncel kalabilmek için çok çalışmak zorundadırlar.

ABSTRACT

This research, in which computer teachers working in Eskişehir town centre have taken part, is a qualitative study, which examines the computer teachers' opinions and thoughts related to their job. For this study, the following have been examined carefully:

- the computer teachers' duties and responsibilities,
- the attitudes they want to be changed so as to carry out their task and responsibility,
- the efforts made to carry out their job better and the difficulties they come across.

Computer training has not been old in Turkey. At Universities, teachers of computer training have been educated in various departments. The probable results of this study will supply feed back for the National Ministry of Education, which carries out various projects about using computers at schools and will lead to new projects. Moreover, teachers' legal rights will be ready to be discussed and improving standards for them will be available. This study will present information as feed back to faculties training computer teachers.

When researches on the subject are examined it is understood that there are some researches examining the problems in computer based education and the problems of teachers. Also it is understood that this is the first study directly about the problems of computer teachers.

Eleven computer teachers, who work in high schools, have taken part in this research. Data analyzing process of this case study have been carried out accordingly.

Computer teachers have various tasks in their work of life. These tasks might be either official or not. They are supposed to do ordinary work as well on the professional one. Computer teachers have troubles caused by the educational activities or by the educational management. Against their troubles they make efforts but only in some of them do they have positive outcomes.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Mustafa EKER'in "ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN BİLGİSAYAR ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA ORTAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE BEKLENTİLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI, EŞKİŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ" başlıklı tezi 19 / 12 / 2002 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca Eğitim Bilimleri dalında Yüksek Lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Adı, Soyadı

Üye (Tez Danışmanı) : Doç. Dr. Ferhan ODABAŞI
Üye : Yrd. Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK
Üye : Yrd. Doç. Dr Mine BAŞAL

Prof. Dr. Ilknur KEÇİK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma tek başına ortaya çıkmadı. Bu çalışmada doğrudan ya da dolaylı olarak desteği bulunan ve teşekkürü fazlasıyla hak eden insanlar var.

Bu çalışmanın her aşamasını dikkatle takip ederek yardımlarını esirgemeyen, yol gösteren ve moral veren değerli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Ferhan ODABAŞI'ya saygılarımla teşekkürlerimi bildirmek isterim.

Bu çalışmanın her aşamasında büyük emeği bulunan ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli insan Yrd. Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK'a saygılarımla teşekkürlerimi sunarım

Bana öğütleriyle yol gösteren ve kısa zamanda büyük yardımları olan değerli hocam Mine BAŞAL'a saygılarımla teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için gereken izni veren Eskişehir Valiliğine ve İl Millî Eğitim Müdürlüğüne saygılarımla ve teşekkürlerimi sunarım

Bu araştırmanın yazma aşamasında benden başka sadece bir kişinin eli değdi. Sevgili Bilal, Teşekkürler...

Beni bu güzel ülkeye hizmet etmek için yetiştiren ve benden uzakta manevi desteklerini esirgemeyen sevgili ailem, hepinize çok teşekkür ederim.

Mustafa EKER

İÇİNDEKİLER

	<u>sayfa</u>
ÖNBÖLÜM	
Kapak.....	i
Yüksek Lisans Tez Özü.....	ii
Abstract.....	iv
Jüri ve Enstitü Onayı.....	v
Önsöz.....	vi
Özgeçmiş.....	vii
İçindekiler.....	viii
Tablolar Listesi.....	xiii
BÖLÜM – 1 GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmaya Kısa Bir Bakış.....	1
1.1.1. Türkiye’de Bilgisayar Eğitimi.....	3
1.1.2. Türkiye’de Bilgisayar Eğitiminin Günümüzdeki Durumu.....	4
1.2. Araştırmanın Amacı.....	6
1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.4. Araştırma Soruları.....	9
1.5. Tanımlar.....	9
BÖLÜM – 2 ALANYAZIN TARAMASI.....	11
2.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev Ve Sorumlulukları.....	11
2.1.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendileri İle İlgili Ortamlar.....	11
2.1.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Yöneticilerle İlgili Ortamları.....	13
2.1.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Diğer Öğretmeler, Öğrenciler ve Çalışanlar ile İlgili Ortamlar.....	16
2.2. Öğretmenler ve Bilgisayar Eğitimi ile İlgili Yapılmış Araştırmalar.....	17
2.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Çabaları ve Karşılaştıkları Durumlar.....	21
2.4. Sonuç.....	25
BÖLÜM – 3 YÖNTEM.....	27

3.1. Araştırma Modeli.....	27
3.1.1. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Yöntemleri.....	30
3.2. Araştırma Tasarımı.....	31
3.2.1. Araştırma Alanı.....	31
3.2.1.1. Araştırmaya Katılan Okullar.....	32
3.2.1.1.1. Tarihçe ve Genel Bilgiler.....	32
3.2.1.1.2. Öğretmen ve Çalışan Sayıları.....	34
3.2.1.1.3. Öğrenci Sayıları.....	34
3.2.1.2. Araştırmaya Katılanlar.....	35
3.2.1.2.1. Araştırmaya Katılanların Özellikleri.....	36
3.2.2. Niteliksel Ölçme Araçlarını Geliştirme.....	40
3.2.2.1. Niteliksel Araştırma Yöntemlerinde Görüşme Aracını Geliştirme.....	40
3.2.2.2. Gözlem Aracı.....	41
3.2.3. Verilerin Toplanması.....	41
3.2.4. Verilerin analiz edilmesi.....	43
3.2.4.1. Görüşmelerin Transkript edilmesi (Çözümlemesi).....	43
3.2.4.2. Çözümlenmelerin Kodlanması.....	44
3.2.4.3. Araştırmaya İlişkin Ana Temaların Belirlenmesi.....	45
3.2.4.4. Görüşme Kayıtlarının Kontrol İşlemi İçin Uzman ile İle İşbirliği.....	49
3.2.4.5. Araştırmacını uzmanın görüşme transkriptlerinin ve kodlamalarının karşılaştırılması.....	50
3.2.4.6. Sonuçların Rapor Haline Getirilmesi.....	56
3.3. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği.....	56
3.4. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	57
BÖLÜM – 4 VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMU	59
4.1. Bilgisayar öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullardaki Tüm Görevleri.....	60
4.1.1. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Millî Eğitim Bakanlığının Verdiği Görev ve Sorumluluklar	60

4.1.1.1. Hizmet-İçi Eğitim Görevleri	61
4.1.1.2. Diğer Görevler	62
4.1.2. Okul Yönetimlerinin Verdiği Görev ve Sorumluluklar	65
4.1.2.1. Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Görevler	65
4.1.2.2. Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Olmayan Görevler.....	74
4.1.3. Diğer Bölümlerin/Öğretmenlerin/Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri	75
4.1.3.1. Diğer Bölümleri Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri	76
4.1.3.2. Diğer Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri	77
4.1.3.3. Diğer Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri	79
4.1.4. Temel Eğitim-Öğretim Etkinlikleri İle İlgili Görevler	80
4.1.4.1. Dersler	80
4.1.4.2. Laboratuvarlar	82
4.1.4.3. Koordinatör Öğretmenlik	84
4.1.4.4. Bölüm Şefliği	84
4.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev ve Sorumluluklarını Daha İyi Yerine Getirebilmek İçin Değişmesini İstedikleri Durumlar	86
4.2.1. Görevlendirmeler	96
4.2.1.1. Görevlerin Verilmesi	87
4.2.1.2. Görevlerin Yürütülmesi	92
4.2.1.3. Görevlerin Eğitim-Öğretime Etkileri	95
4.2.2. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar	97
4.2.3. Okul Yönetimleri	102
4.2.4. Diğer Bölüm ve Öğretmenler	103
4.2.5. Tüm Öğretmenler	107
4.2.5.1. Ücretler	107
4.2.5.2. Güdüleme	109
4.2.5.3. Stajyer Öğretmenler	110
4.2.6. Eğitim-Öğretim Etkinlikleri	110

4.2.6.1. Donanım	111
4.2.6.2. Eğitim Programları	113
4.2.7. Bilgisayar Öğretmenleri	117
4.3. Kişisel Çaba, Öneriler ve Diğer Düşünceler	123
4.3.1. Kişisel Çabalar ve Projeler	123
4.3.1.1. Sonuç Alınan Kişisel Çabalar ve Projeler.....	123
4.3.1.1.1. Donanım	124
4.3.1.1.2. Eğitim-Öğretim.....	125
4.3.1.1.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendileri.....	127
4.3.1.2. Sonuç Alınamayan Bazı Çabalar ve Projeler	129
4.3.2. Öneriler	131
4.3.2.1. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar	132
4.3.2.2. Okul Yönetimleri	134
4.3.2.3. Öğretmenler	137
4.3.2.4. Öğrenciler	139
4.3.2.5. Eğitim-Öğretim	139
4.3.3. Düşünceler	143
BÖLÜM – 5 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	144
5.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullardaki Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Sonuçlar	144
5.1.1. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Millî Eğitim Bakanlığının Verdiği Görev ve Sorumluluklara İlişkin Sonuçlar.....	144
5.1.2. Okul Yönetimlerinin Verdiği Görev ve Sorumluluklar ile İlgili Sonuçlar.....	145
5.1.3 Diğer Bölümlerin/Öğretmenlerin/Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İsteklerine İlişkin Sonuçlar	146
5.1.4. Temel Eğitim-Öğretim Etkinlikleri ile İlgili Görevlere İlişkin Sonuçlar.....	147
5.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev ve Sorumluluklarını Daha İyi Yerine Getirebilmek İçin Değişmesini İstedikleri Durumlara İlişkin Sonuçlar	147

5.2.1. Görevlendirme.....	147
5.2.2. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar	149
5.2.3. Okul Yönetimleri.....	150
5.2.4. Diğer Bölüm ve Öğretmenler.....	151
5.2.5. Tüm Öğretmenler.....	152
5.2.6. Eğitim-Öğretim Etkinlikleri.....	153
4.2.7. Bilgisayar Öğretmenleri.....	155
5.3. Kişisel Çabalar, Öneriler ve Diğer Düşünceler.....	157
5.3.1. Kişisel Çabalar ve Projeler.....	157
5.3.1.1. Sonuç Alınan Kişisel Çabalar ve Projeler.....	157
5.3.1.2. Sonuç Alınamayan Bazı çabalar ve Projeler	159
5.3.2. Öneriler.....	160
5.3.2.1. İl Millî Eğitim müdürlüğü ve Üst Makamlar.....	160
5.3.2.2. Okul Yönetimleri.....	161
5.3.2.3. Tüm Öğretmenler.....	162
5.3.2.4. Eğitim-Öğretim.....	162
5.3.3. Düşünceler.....	163
5.4. Yapılacak Diğer Araştırmalar İçin Öneriler.....	163
EKLER.....	165
KAYNAKÇA.....	247

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Türkiye’de Bilgisayar Öğretmeni yetiştiren Bölümlerin Listesi, Kontenjanları ve Puan Türleri	5
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Okullardaki Öğretmen ve Personel Sayıları	34
Tablo 3. Araştırmaya katılan Okullardaki Öğrenci Sayılardaki	35
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgi Tablosu	39
Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görüşme takvimi	42

1 - GİRİŞ

1.1. Araştırmaya Kısa Bir Bakış

Eğitimde bilgisayarın kullanılması çok yenidir. Yaşanan deneyimler, eğitimcileri bilgisayardan daha çok yararlanmaya yönlendirmektedir. Bilgisayarın eğitim alanına girmesi ile bir değişim sürecine girildiği ifade edilebilir. Numanoğlu'nun (1992) Sonat'tan aktardığı gibi, bilgisayarın eğitim alanına girişiyle kalıplaşmış bilgi aktarımına dayanan eğitim sistemlerine esneklik kazandırmaya başladığından söz edilmektedir. Bilgisayarın eğitimde kullanılması uzmanlık gerektiren karmaşık bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle okul sistemleriyle bilgisayar teknolojisinin bütünleşmesini sağlayacak koşulları oluşturmak eğitimcilerin görevidir (Yılmaz, tarihsiz). Bu bakımdan eğitimcilerin dikkatle izlemeleri gereken bir başka konu da bilgisayar sektöründeki hızlı değişimdir, çünkü eğitimde ilerleme ve değişim yavaş gerçekleşmektedir. (Crystal, 2001). Hunt'un (1995) belirttiği gibi, eğitimde teknoloji politikalarının ana temasını gerekli donanımı elde etmek oluştururken; yetişmiş eleman, para kaynağı, planlama vs. gibi unsurlar gözardı edildiği gibi öğrenci sayısı da dikkate alınmamaktadır. Teknolojinin eğitimde kullanılmasıyla ilgili bir çok proje bu nedenden dolayı başarılı olamamıştır. Dana'ya göre (1993), öğrencilerin eğitim sistemi içerisinde başarılı olmasını sağlayan temel öge teknolojinin kendisi değil öğretmendir.

Eğitimde bilgisayarın kullanılmasının yaygınlaşmasıyla birlikte bilgisayar öğretmeni gereksinmesi gündeme gelmiştir. Türkiye'de önceki yıllarda pilot uygulamalar ve hizmet-içi eğitim etkinlikleriyle formatör bilgisayar öğretmenleri yetiştirilmiş, daha sonraki yıllarda ise profesyonel bilgisayar öğretmenlerinin yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde bilgisayar öğretmeni yetiştiren bölümler açılmıştır.

Türkiye'de bilgisayar eğitimi önceleri ortaöğretim kurumlarında başladığı için bilgisayar öğretmenleri sözü edilen okullarda hizmet verecek özelliklerde yetiştirilmişlerdir ancak daha sonra bilgisayar eğitiminin tüm okullarda yaygınlaşmasıyla birlikte bilgisayar öğretmeni ihtiyacı sürekli gündemde kalmıştır. Bu gelişmeler olurken bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirilmelerinde kademe/derece ilerlemeleri, ücretlendirmeler gibi özlük haklarını ilgilendiren konular da tartışılmaya başlanmıştır.

Türkiye’de il merkezlerindeki bilgisayar öğretmeni gereksinmesi devam etmektedir, bu nedenle bilgisayar öğretmenlerinin ilk atamaları genellikle il merkezlerine gerçekleştirilmektedir.

Bilgisayar öğretmenleri bazı mesleki ve teknik okullarda döner sermaye gelirlerinden yararlanmaktadırlar. Normal liselerde görev yapan bilgisayar öğretmenleri mesleki ve teknik okullarda görev yapan diğer bilgisayar öğretmenlerine göre ders ücretleri açısından sorun yaşamaktadırlar.

Bilgisayar öğretmenlerine Milli Eğitim Bakanlığı ve İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından çeşitli görevler verilmektedir. Bu görevler sınav komisyonlarında üyelik, kitap yazma komisyonlarında üyelik ya da bilgisayar ile ilgili çeşitli görevler olabilmektedir. Bilgisayar öğretmenlerine, görev yaptıkları okulların yönetimleri de çeşitli görevler verebilmektedir. Bu görevler okulun bilgisayar ile ilgili sorunlarının çözümü ya da bilgisayar kullanmayı gerektiren diğer işler olabilmektedir.

Öğretmenler daha mesleğin başında bir çok sıkıntı ile karşılaşabilmektedir. Tillotson (1995), mesleğe yeni başlayan ya da mezun olup göreve başlamadan daha uygun koşullarda iş bulan öğretmenler meslekten ayrıldıklarını ifade etmektedir. Tillotson’a göre öğretmenlik mesleğinden ayrılmanın üç önemli temel nedeni vardır: Birinci neden, öğretmen ücretlerinin ve yetkilerinin sınırlı olması, ikinci neden okullardaki eski donanım, yazılım, ve eğitim programlarının çağın gereklerini karşılayacak özellikleri taşınamaması, üçüncüsü neden ise okul idarecilerin bilgisayara karşı olumsuz yaklaşımlarıdır.

Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye İç Anadolu Bölgesi’ndeki sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan gelişmiş illerinden biri olan Eskişehir’de çalışan bilgisayar öğretmenlerinin çalışma koşullarına ilişkin görüşlerini tanımlamak ve analiz etmektir. Ayrıca bu araştırmayla doğal ortamında toplanan veriler aracılığıyla bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin görüşler, düşünceleri ve çalışma koşulları hakkında somut ve güncel bilgilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

1. 1. 1. Türkiye’de Bilgisayar Eğitimi

Türkiye’de bilgisayarlar ilk defa 1960’larda kullanılmaya başlanmıştır. Bilgisayar kullanımı bu kısa süre içinde tüm sektörlerde yaygınlaşmıştır. Bununla birlikte Alkan (1987), eğitim sektörü açısından bakılınca bu sektörde durumun diğer sektörlerle kıyasla biraz daha geride bulunduğu konusu üzerine dikkati çekmektedir (Numanoğlu, 1992).

Numanoğlu (1992), Türkiye’de bilgisayarın eğitim kurumlarında ilk defa kullanımının 1964 yılında İstanbul Teknik Üniversitesinde olduğunu belirtmektedir. Türkiye’de bilgisayarın eğitimde kullanılmasıyla ilgili önemli çalışmalar konusunda Aksoy (1989), Milli Eğitim Bakanlığının Ölçme Değerlendirme şubesinde, Devlet Parasız Yatılı sınavlarının değerlendirilmesinde kullanıldığını ifade etmiştir. Yine Aksoy (1980) sonrasında kurulan bilgi-işlem dairesi başkanlığında sınav sonuçlarının değerlendirilmesinin yanı sıra öğretmenlerin özlük işleri de bilgisayar aracılığı ile yürütülmeye başlandığını belirtmiştir.

Bu çabaların devamında, Milli Eğitim Bakanlığının, ortaöğretim kurumlarında *bilgisayarla eğitim* konusunu gündeme getirmesiyle yeni bir dönem başlamıştır. *Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi* adıyla anılan bu çalışma için öncelikle, ortaöğretimde bilgisayar öğretiminin esasları ve bunlarla ilgili donanımı saptamak üzere üniversitelerdeki ilgili bölümlerin öğretim üyeleri ve bakanlık yetkililerinden oluşan bir özel ihtisas komisyonu 1984 yılında kurulmuştur:

“Komisyon öncelikle öğrencilere bilgisayar kullanılmasının öğretilmesini, 1985-86 öğretim yılında belli lise ve dengi okullarda bilgisayar öğretiminin ve bilgisayar destekli eğitimin başlatılması, görev alacak öğretmenlerin yetiştirilmesi için belli kriterlerin belirlenmesi ve pilot uygulama sonuçlarına göre sistemin yaygınlaştırılması konularında tavsiyelerde bulunmuştur” (Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretimde Bilgisayar İhtisas Komisyonu Raporu 1984, Numanoğlu 1992).

1991 tarihli METARGEM raporunda (Numanoğlu, 1992), öğretmen eğitimi için ilk kez 1985 yılında bilgisayar kullanımı ve Basic programlama dilini içeren bir kurs düzenlendiği, burada yetiştirilen 225 öğretmenden yararlanılarak 1985-1986 öğretim yılında pilot okulların bir kısmında uygulamalar başlatıldığı, 1986 yılında da öğretmen yetiştirme kurslarına devam edildiği ve 236 öğretmen yetiştirildiği ifade edilmektedir.

Öğretmen eğitimi için 1985-1989 yılları arasında 37 hizmet içi eğitim etkinlik düzenlenmiştir. 1990 yılında ise onbir eğitim etkinliği daha gerçekleştirilerek toplam 48 etkinlikten 43'ünde bilgisayar okur-yazarlığı ve programlama eğitimi, dördünde bilgisayar destekli öğretim, birinde ise bilgisayar bakım-onarım kursu düzenlenmiştir. Toplam 1941 öğretmene hizmet-içi eğitim sağlanmıştır. Ayrıca 1990 yılında 300 öğretmenin eğitimi tamamlanmıştır

1.1.2. Türkiye’de Bilgisayar Eğitiminin Günümüzdeki Durumu

Milli Eğitim Bakanlığının, ilgili kanununun hizmet içi öğretmen yetiştirme ile ilgili maddelerine dayanarak halen bu çalışmaları yürütmesine karşın bilgisayar öğretmeni açığı devam etmektedir. Sözü edilen bu açığın kapatılması için bir taraftan üniversitelerde yeni bölümler açılmakta, diğer taraftan hizmet-içi kurslarına devam ederek sertifika alan formatör öğretmenler işe koşulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nun projelerinin başlamasıyla birlikte Yüksek Öğretim Kurumu, üniversitelerin eğitim fakültelerinde bilgisayar öğretmeni yetiştirecek bölümlerin açılması konusunda çalışmalar yapmıştır. Bugün Türkiye'deki üniversitelerin çoğunda bilgisayar öğretmeni yetiştiren bölümler bulunmaktadır. Bununla birlikte varolan bilgisayar öğretmeni açığını kapatmak için Milli Eğitim Bakanlığı hizmet-içi eğitim yoluyla branş öğretmeni yetiştirmeye devam etmektedir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümleri ilk mezunlarını 2001-2002 eğitim-öğretim yılı sonunda vermişlerdir. Bu mezunların atamalarının 2002-2003 eğitim-öğretim yılı itibariyle yapılması beklenmektedir. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümleri, Teknik Eğitim Fakültelerine bağlı olmadıkları için, bu okul mezunlarının Mesleki ve Teknik okullarda görevlendirilme ihtimali azdır. (Teknik Eğitim Fakülteleri gibi diğer bilgisayar öğretmenliği bölümlerinden mezun olan bilgisayar öğretmenleri, Meslek Liselerinde, Anadolu Meslek Liselerinde, Normal Liselerde, Teknik ve Anadolu Teknik Liselerde, İlköğretim okullarında ve bilgisayar eğitimi verilen her okulda görevlendirilmektedir. Teknik Eğitim Fakültelerinden mezun olan öğretmen adaylarının görevlendirilmesinde öncelik, bilgisayar bölümü olan mesleki ve teknik liselerinde olmaktadır.

Tablo 1. Türkiye’de Bilgisayar Öğretmeni Yetiştiren Bölümlerin Listesi,
Kontenjanları ve Puan Türleri. (ÖSS 2002 kılavuzu)

Elektronik ve Bilgisayar Öğretmenliği (Toplam Kontenjan: 316, 4 Yıl)		
Kurulduğu Fakülteler	Kontenjanı	Puan Türü
Fırat Ü. Tek. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Fırat Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	36	SAYISAL
Gazi Ü. Tek. Eğt. Fak.	64	SAYISAL
Kocaeli Ü. Tek. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Kocaeli Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	41	SAYISAL
Pamukkale Ü. Tek. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Sakarya Ü. Tek. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Sakarya Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	31	SAYISAL
Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği (Toplam Kontenjan: 302, 4 Yıl)		
Gazi Ü. Tek. Eğt. Fak.	84	SAYISAL
Marmara Ü. Tek. Eğt. Fak. (İÖ)	31	SAYISAL
Marmara Ü. Tek. Eğt. Fak. (İng)	53	SAYISAL
Selçuk Ü. Tek. Eğt. Fak.	32	SAYISAL
Süleyman Demirel Ü. Tek. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Süleyman Demirel Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	41	SAYISAL
Kırgızistan-Türkiye Manas Ü. Teknik Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Bilgisayar Öğretmenliği (Toplam Kontenjan: 159, 4 Yıl)		
Fırat Ü. Tek. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Fırat Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	36	SAYISAL
Kocaeli Ü. Tek. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Kocaeli Ü. Tek. Eğt. Fak.(İÖ)	41	SAYISAL
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği (Toplam Kontenjan: 1056, 4 Yıl)		
Anadolu Ü. Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Ankara Ü. Eğt. Bilimleri Fak.	42	SAYISAL
Atatürk Ü. Kazım Karabekir Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Bahçeşehir Ü. Fen-Edebiyat Fak.	10	SAYISAL
Bahçeşehir Ü. Fen-Edebiyat Fak. (Burslu)	20	SAYISAL
Balıkesir Ü. Necatibey Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Başkent Ü. Eğt. Fak.	25	SAYISAL
Başkent Ü. Eğt. Fak. (burslu)	5	SAYISAL
Boğaziçi ü. Eğt. Fak.	34	SAYISAL
Çanakkale Onsekiz Mart Ü. Eğt. Fak. (İÖ)	31	SAYISAL
Çanakkale Onsekiz Mart Ü. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Çukurova Ü. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Dokuz Eylül Ü. Buca Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Ege Ü. Eğt. Fak.	74	SAYISAL
Gazi Ü. Gazi Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Hacettepe Ü. Eğt. Fak.	53	SAYISAL
İnönü Ü. Eğt. Fak.	41	SAYISAL
Karadeniz Tek. Ü. Fatih Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Marmara Ü. Atatürk Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Ondokuz Mayıs Ü. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Ondokuz Mayıs Ü. Eğt. Fak. (İÖ)	32	SAYISAL
ODTÜ Eğt. Fak.	57	SAYISAL
Osmangazi Ü. Eğt. Fak.	31	SAYISAL
Selçuk Ü. Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Uludağ Ü. Eğt. Fak.	42	SAYISAL
Yıldız Tek. Ü. Fen-Edebiyat Fak.	42	SAYISAL
Doğu Akdeniz Ü. Eğitim Fak.	50	SAYISAL
Girne Amerikan Ü. Eğt. Fak.	50	SAYISAL

1. 2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma Eskişehir il merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerini kapsamaktadır. Bu araştırmanın temel amacı, sözü edilen ilde onbir bilgisayar öğretmeniyle doğal ortamlarında görüşülerek elde edilen verilerin niteliksel araştırma yöntemleriyle analiz edilmesi sonucunda, bilgisayar öğretmenlerinin mesleki durumlarına ilişkin görüş ve beklentileri betimlenmektedir.

Bilgisayar öğretmenleriyle yapılan görüşmeler ışığında, bilgisayar öğretmeni olmanın avantajları ve dezavantajları tartışılırken, meslek statüleri hakkında bilgiler de edinilmiştir. Bilgisayar öğretmenlerinin okullarda resmi ya da yarı resmi ne tür görevler üstlendikleri, okul dışı görevlendirilmelerde bulunup bulunmadıkları, bulundularsa ne tür görevlendirilmelerde buldukları, saptanmaya çalışılmıştır. Ayrıca görüşme yapılan onbir bilgisayar öğretmenin görevli oldukları okullarda hangi konularda yetki sahibi oldukları ve okul idarelerine hangi konularda yardım ettikleri de belirlenmeye çalışılmıştır. Bilgisayar öğretmenlerinin kişisel projelerini ne derecede yaşama geçirebildikleri ve bu tür görevlendirmelerin eğitim-öğretim etkinliklerine ne derece etkilerinin olduğu da saptanmaya çalışılmıştır.

Ayrıca bilgisayar öğretmenlerinin çalışma yaşamlarında ne tür sorunlarla karşılaştıkları, donanım, yazılım ve eğitim programlarından kaynaklanan sorunları nasıl aşmaya çalıştıkları da incelenmiştir.

Son olarak bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar eğitimi konusuna ilişkin genel düşünceleri doğrultusunda, Türk eğitim sisteminin kendini yenilemesine ve gelişmesine yardımcı olacak konular tartışılmıştır.

1. 3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada İç Anadolu Bölgesindeki Eskişehir ili merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin çalışma koşullarına ilişkin görüşleri, çabaları ve önerileri araştırılmaktadır. Bilgisayar öğretmenlerinin eğitim sistemi içinde ne tür görevler yaptıkları, olumlu ve olumsuz çalışma koşulları, bilgisayar öğretmenlerinin kişisel çabaları ve aldıkları sonuçlar ile çeşitli konulardaki düşünceleri incelenmektedir.

Bu çalışma bilgisayar öğretmenlerinin durumları ile ilgili yapılmış ilk çalışma olma özelliği taşımaktadır. Alanyazın incelendiğinde öğretmenlerin durumlarını inceleyen bir çok çalışma yapıldığı görülmektedir. Bilgisayarın eğitimde kullanılmasını konu alan çok sayıda araştırma da bulunmaktadır. Bununla birlikte doğrudan bilgisayar öğretmenlerinin durumunu inceleyen bir araştırmaya rastlanmamaktadır. Yapılan çalışma belirtilen konuda önemli bir eksikliği kapatacaktır. Çalışmanın sonuçları bazı konuların aydınlanmasını sağlarken yapılacak diğer çalışmalar için de yol gösterici olabilecektir.

Bilgisayar eğitiminin Türkiye için geçmişi çok eski değildir. Türkiye, her alanda olduğu gibi bu alanda da çağdaş bir eğitim düzeyine ulaşılmalıdır. Bilgisayarın eğitimde kullanılmasıyla ilgili yürütülen projelerin sonuçları dikkatle incelenmeli ve yeni stratejiler geliştirilmelidir. Crystal (2001), öğretmenlerin bir projeyi geliştirmek ya da tasarlamak için güçlerinin olmadığını ancak projeyi yürütmek ve başarıya ulaştırmak için güçlerinin olduğunu ifade etmektedir. Crystal'a göre öğretmenlerin desteklemediği hiçbir proje başarıya ulaşmamıştır ve öğretmenler projenin nasıl yürüdüğü hakkında en önemli bilgi kaynağı durumundadırlar. Bu çalışma bilgisayar öğretmenlerinin çalışma durumlarını ve mesleklerine ilişkin düşüncelerini incelemektedir. Bu çalışmadan elde edilecek sonuçlar Milli Eğitim Bakanlığının, bilgisayarın eğitimde kullanılmasına ilgili yürüttüğü projeler açısından yararlı olabilecektir. Yürütülmekte olan projelerin ne durumda olduğu, bilgisayar eğitiminde istenilen sonuçlara ulaşıp ulaşılamadığı, uygulamada ne tür aksaklıklar olduğu ortaya çıkabilecektir. Araştırma verilerinin doğrudan yürütmenin kaynağından –öğretmenlerden- gelmesi ise araştırmanın olası sonuçlarının önemini arttıracaktır.

Ayrıca bu çalışmanın olası sonuçları, Milli Eğitim Bakanlığına, bilgisayar eğitiminde geliştirilecek yeni projeler için yapıcı öneriler sunabilecektir. Proje geliştiren sorumlular, yol gösterici bilgiler ile daha yararlı çalışmalar gerçekleştirebileceklerdir. Çalışmanın olası sonuçları, daha önce yapılan araştırmalar sonucunda belirlenmemiş sorunların tartışılmasını sağlayabilecektir.

Eğitim toplumunda tartışılan konulardan biri de eğitim programlarının durumudur. Türk eğitim sisteminde eğitim programları içerikleri ve yeterlilikleri gibi nedenlerle kamuoyunda sürekli tartışılmaktadır. Bilgisayar retmenlerinin eğitim programları hakkındaki görüşleri ile bilgisayar dersleri için eğitim programlarının, retmenlere göre yeterli olup olmadığı ortaya çıkarılacaktır. Bilgisayar dersleri eğitim programları hakkındaki retmen görüşlerinden, bilgisayar dersleri eğitim programlarının yeniden yapılandırılması çalışmaları sırasında ilgililere yardımcı olabilecektir.

Katılımcıların hepsi bilgisayar retmenidir ve bilgisayar retmeni yetiştiren dört yıllık fakültelerden mezun olmuşlardır. Bilgisayar retmenlerinin görüşleri ışığında üniversitelerin bilgisayar retmeni yetiştiren bölümleri için yararlı olacağı dşnlen sonuçlar elde edilebilecektir. Bilgisayar retmenlerinin kendi durumlarına ilişkin görüşleri, bilgisayar retmeni yetiştiren kurumlar için bir geribildirim olacaktır. Bilgisayar retmeni yetiştiren kurumlar, bu çalışmanın sonuçlarını değerlendirerek, bilgisayar üretmenleri yetiştirmek için stratejiler geliştirebilir. Ayrıca bilgisayar retmenlerinin yaptıkları tüm işler ve çeşitli konularda yaşadıkları olumsuzluklar incelenerek, yürütülen eğitim programlarının olası eksiklikleri giderilebilecektir.

Bu çalışmanın olası sonuçları ile bilgisayar retmenlerinin okullarda yaptıkları eğitim- üretim ile ilgili olan ve olmayan işlerin tümü analiz edilecektir. Böylece bilgisayar üretmenleri için yeniden bir görev tanımlaması yapılması için zemin hazırlanabilecektir. Türk Milli Eğitim sisteminin yanıtlanmasına gereksinim duyduğu bazı sorular bulunmaktadır. Bilgisayar eğitiminin gelişmesi, bilgisayar retmenlerinin çalışmalarını ne yönde etkilemektedir? Bilgisayar retmenleri, diğer retmenlerden farklı olarak ne tür görevler üstlenmektedir? Bilgisayar retmenlerinin diğer üretmenler bir karşılaştırma yapıldığında iş yükü açısından bir farklılık var mıdır? Bilgisayar retmenlerinin yaptıkları işler karşılığında ne tür bir cretlendirme yapılmaktadır? Bu alışma, bilgisayar üretmenleri için güncel bir meslek analizi çalışmasına gerek olup olmadığı konusunda ilgililerde bir düşünce oluşmasında yararlı olabilecektir. Eğer güncel bir meslek analizine gerek duyulacaksa bu analiz için gereksinim duyulacak n bilgiler sunulabilecektir. Bu bilgiler, araştırma sonuçları dikkate alındığı ölçüde bilgisayar retmenlerinin görevlendirilmeleri,

statüleri ve ücretlendirilmeleri gibi konularda da iyileştirmeler yapılması için yol gösterici olabilecektir.

Araştırmacı, bu çalışmayla bilgisayar öğretmenlerinin seslerini doğrudan duyurmalarını sağlamak istemiştir. Daha önce bu konuda bir araştırma yapılmadığı için bilgisayar öğretmenlerinin durumları kamuoyu tarafından pek bilinmemektedir. Türk Milli Eğitim sisteminde bilgisayar öğretmenleri, -diğer öğretmenler gibi- önemli bir eğitim-öğretim mücadelesi sürdürmektedir ve araştırmacı bu çalışma aracılığı ile bilgisayar öğretmenlerinin mücadelesine akademik bir katkıda bulunmak istemiştir.

1.4. Araştırma Soruları

Bu araştırmanın temel sorusu şu şekilde ifade edilmiştir: “Ortaöğretim kurumlarında görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin mesleki durumlarına ilişkin görüş ve beklentileri nedir?”. Araştırmanın temel sorusu üç soru ile yanıtlanmaya çalışılmıştır. Bu sorular aşağıda belirtildiği gibidir:

1. Bilgisayar öğretmenlerinin görev yaptıkları okullardaki görev ve sorumlulukları nelerdir?
2. Bilgisayar öğretmenleri, görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için hangi durumların değişmesini istemektedirler?
3. Bilgisayar öğretmenleri meslekte daha iyi yetişmek ve daha iyi eğitim vermek için hangi kişisel çabaları göstermişlerdir? Bu çabaların sonucunda a) ne gibi olumlu ve b) ne gibi olumsuz durumlarla karşılaşmışlardır?

1. 5. Tanımlar

Öğretmen: Mesleği, bir bilim dalını, bir sanatı ya da teknik bilgileri öğretmek olan kimse.

Bilgisayar: Çok sayıda aritmetiksel ya da mantıksal işlemlerden oluşan bir işi, önceden verilmiş olan bir izleneye göre yapıp sonuçlandıran elektronik aygıt.

Bilgisayar Öğretmeni: Bilgisayar ile ilgili konuların eğitim etkinliklerini gerçekleştiren öğretmen

Eğitim Teknolojisi: Eğitim ile ilgili kuramların en etken ve olumlu uygulamalara dönüştürülmesi için personel, araç-gereç, süreç ve yöntemlerden oluşturulmuş bir sistemler bütünü.

Eğitim Programı: Öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış etkinliklerin tamamı.

Meslek Lisesi: Meslek eğitimi veren ortaöğretim kurumları.

Kodlama: Verilerin içerik analizine tabi tutulması, yani veriler arasında yer alan anlamlı bölümlere (bir kelime, cümle, paragraf) isim verilmesi süreci.

Sağlama (Triangulation): Sağlama. Niteliksel çalışmalarda elde edilen verilerin alanda uzman biri tarafından sağlamasının yapılması.

Durum Çalışması: Güncel bir olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde çalışan görgül bir araştırma yöntemidir.

Görüşme: Önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç içi yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci.

2 - ALANYAZIN TARAMASI

Araştırmacı bu çalışmanın konusu ile ilgili bir alanyazın taraması yapmıştır. Bu tarama sonucunda bilgisayarın eğitimde kullanılması, bilgisayar eğitimi ve öğretmenler ile ilgili yapılmış çok sayıda araştırmaya ulaşmıştır. Bununla birlikte araştırmacı, doğrudan bilgisayar öğretmenlerini konu alan bir araştırmanın bulunmadığını görmüştür.

Bu araştırmada alanyazın taraması üç temel bölümde ele alınmıştır: Birinci bölümde öğretmenlerin çalışma ortamları ile ilgili araştırmalar, ikinci bölümde genel olarak öğretmenler ve bilgisayar eğitiminin durumu ile ilgili araştırma sonuçları ve üçüncü bölümde ise öğretmenlerinin karşılaştıkları çeşitli sorunlar karşısında gösterdikleri çabalar ve karşılaştıkları çeşitli durumları konu alan araştırmalar incelenmektedir.

2.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev ve Sorumlulukları

Yapılan bir araştırmada öğretmenlerin çalışma yaşamlarında buldukları durumun üç alanda değerlendirilebileceği belirtilmiştir (Smith, 1994):

- 1- Öğretmenlerin kendilerinin geliştirdikleri ve yeniledikleri ortamlar,
- 2- Yöneticilerin hazırladıkları ortamlar
- 3- Diğer kişilerin (diğer öğretmenler, öğrenciler ve çalışanlar) hazırladıkları ortamlar.

Bu açıdan bakıldığında bilgisayar öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirdikleri çalışma ortamları kendileri, yöneticiler ve diğer kişiler (diğer öğretmenler öğrenciler ve çalışanlar) açısından ele alınabilir.

2.1.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendileri ile İlgili Ortamlar

Lise ve dengi okullar yönetmeliği (28/11/1964 tarih ve 11862 sayı), madde 56-82'de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin görev ve sorumlulukları tanımlanmıştır. Branş olarak bakıldığında, bilgisayar öğretmeni, okullarda bilgisayar dersleri etkinliklerini yürütmekle sorumlu öğretmen olarak düşünülebilir. Gratch (2000), mesleğe yeni başlayan bir öğretmenin resmi görevlerinin yanı sıra; sınıf disiplini, öğrenci motivasyonu, öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar, öğrenci

çalışmalarının değerlendirilmesi, velilerle işbirliği, sınıf çalışmasının organizasyonu, materyal ve araç-gereç yetersizliği ve bireysel öğrenci sorunları gibi durumlarla ilgilenmek durumunda olduğundan söz ederken, mesleğe yeni başlayan bir öğretmenin ilk iki ayının şu işlerle geçtiğini ifade etmektedir: Sınıf disiplini ve yönetimini sağlamak, gerekli araç-gereç ve materyalleri sağlamak, sınıfın örgütlenmesi, velilerle ilgilenmek, günlük planlama, çeşitli kağıt işleri, öğrencileri öğrenmeye güdülemek, öğrencilerin bireysel gereksinimleriyle ilgilenmek.

Öğretmenlerin genel görev ve sorumluluklarının dışında çalıştıkları branşa ilişkin özel görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Bilgisayar öğretmenleri okulda bilgisayar ve ilgili teknik donanımdan sorumlu öğretmenler durumundadırlar. Lise ve dengi okullar yönetmeliğinin 57 ve 71. maddelerinde belirtildiği gibi (Ek – F), ilgili öğretmenler eğitim ve öğretim etkinliklerinde laboratuvarların kullanılmasından ve korunmasından sorumludurlar. Amerika’da bilgisayar öğretmenlerinin durumu teknolojinin okullarda yaygınlaşmasıyla birlikte daha belirgin olmaya başlamıştır. Amerika’da teknolojinin yoğun olarak kullanıldığı okullarda çeşitli sorunların üstesinden gelmek için bilgisayar laboratuvarları yöneticisi vardır ve genellikle bu yönetici bir öğretmendir (Oswald, 1996).

Messmer’in (1996) yaptığı bir araştırmaya göre, Kuzeybatı Pasifik bölgesinde bir okul bölgesi her okulda iki tane teknoloji lider öğretmen görevlendirmiştir. Bu öğretmenlere zaman ve kaynak sağlanmıştır. Bu öğretmenler okuldaki çeşitli sorunları çözmekte, uygulamalar geliştirmekte ve diğer öğretmenlere yardımcı olmaktadır. Bu teknoloji lider öğretmenlerin en önemli özellikleri sorun çözme yeteneklerinin olmasıdır. Türkiye’de varolan uygulamada bilgisayar öğretmenleri bu görevleri yerine getirmekle beraber, zaman ve kaynak sağlanması ve statü gibi yasal düzenlemeler bulunmamaktadır.

Bunderson ve Merill (1994) okullarda teknolojinin ne kullanımının, ne yararlarının ne de bakım onarımlarının önceden planlandığı gibi gelişmediğini belirterek, mühendisler, doktorlar gibi yerleşmiş meslekler için meslek analizi çalışmalarına gerek olmadığını,

ancak okullarda bu çalışmanın gerekli olduğunu söylemektedir. Bu bağlamda öğretmen ve yöneticilerin meslek analizlerinin yeniden yapılmasını önermektedir. Sözü edilen bu durumun, öğretmen yetiştiren kurumlar için de bağlayıcı bir tarafı söz konusudur.

Mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerini yetiştirmek için rehber ilkeler henüz tam olarak belirlenmemiştir. Oysa eğitimcilerin kendilerini geliştirmeleri ve sürekli daha iyi olmaları için bu ilkelere gereksinim vardır (Bean, 1996). Yapılan bir başka benzer çalışma da ise Wagner'in (1995) elde ettiği bulgular şunlardır:

- Öğretmenlerle ilgili mesleki geliştirme çalışmaları yapılmadan önce okul kültürünün iyi analiz edilmesi gerekir.
- Meslek geliştirme çalışmaları öğretmenler için olduğu kadar yöneticiler için de olmalıdır.
- Öğretmenlere mesleki geliştirme çalışmalarında seçenekler sunulmalıdır.

Yapılacak meslek analizi, meslek geliştirme ve rehber ilkelerin belirlenmesi çalışmaları, bilgisayar öğretmenlerinin değişen okul yapısındaki statüsünü daha iyi tanımlayacaktır.

2.1.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Yöneticilerle İlgili Ortamları

Öğretmenlerin çalışma ortamında en önemli unsurlardan biri yöneticilerdir. Teknolojinin okullara girmesiyle birlikte okul yöneticilerinin yönetim anlayışı daha farklı boyutlarıyla gündeme gelmiştir. Her şeyden önce yöneticilerin kişisel vizyonu, okul toplumundaki her bireye liderlik yapacaktır (Haddad, 1994). Teknolojik açıdan düşünüldüğünde, bu araştırmada söz edilen liderlik kavramı önem kazanmaktadır.

Okul örgütünü, öğretmenlerin genel çalışma ortamı olarak düşünüldüğünde, yönetici-öğretmen ilişkilerinin sonuçları etkili olmaktadır; çünkü yöneticilerle öğretmenler arasındaki ilişkiler, okul organizasyonunun gelişmesinde birinci derecede önemlidir (Ellis, 1994).

Stiles'in (1993) yaptığı bir araştırmada, okul örgütü ile öğretmenlerin mesleki tatmini arasında olumlu bir ilişki olduğunu göstermiştir. Burada belirtilmesi gereken bir diğer konu da yöneticilerin, okul örgüt ortamının iyileştirilmesinden birinci derecede sorumlu kişi olarak öğretmenlerin iş tatminini sağlamalı ve her öğretmenin kariyerini olumlu bir şekilde desteklemesi gerekmektedir. (Theunissen, 1994).

Adamo'nun (1993) yaptığı bir araştırma Stiles'in çalışmasını desteklemekte, lider öğretmenlerin ve personelin yetiştirilmesine katkıda bulunan etkenler arasında okul yönetimini, yöneticinin liderlik tarzını ve yaklaşımlarını göstermektedir.

Gonzales ve LeRoy'un (1995) yaptığı araştırma ise çok sayıda öğretmenin, mesleğin ilk yıllarında meslekten ayrıldığını göstermektedir. Bu hem emek hem zaman hem de kaynak israfıdır. Ayrıca öğretmen gereksinimi ise azalmamaktadır. Öğretmenlerin bu kritik zamanlarda mesleklerine bağlı kalmalarında anahtar rol yöneticilere düşmektedir. Sadece meslekte kalmalarında değil, öğretmenlerin iş yaşamlarındaki verimliliklerindeki anahtar kişi de yine okul yöneticileridir. Aynı şekilde Chu, (1993). mesleki ve teknik okullarda çalışan öğretmenlerin, yöneticiler ne kadar kendilerine karışmazsa, o kadar verimli çalıştıklarını ifade etmektedir. Yöneticilerin öğretmenler üzerindeki etkilerinin hem öğretmenlerin mesleki yaşamlarının kalitesine hem de eğitim-öğretimin kalitesine doğrudan etkileri vardır.

Geniş yetkilere sahip olan yöneticilerin kişisel yaklaşımları son derece önemlidir. Bir araştırma karamsarlık ve önyargı gibi duyguların, okul yöneticilerinin kararlar almasında ve yönetici-öğretmen ilişkilerinde olumsuz etki yaptığı sonucuna ulaşmıştır (Du Toit, 1993). Okul yöneticilerinin bu gibi duygularından arınması bu olumsuz etkileri ortadan kaldıracaktır.

Tillotson, (1995) iş başındaki yöneticilerin teknik, insani ve kavramsal yönleri bulunduğunu belirtmektedir. Bilgisayar öğretmenlerinin çalışma ortamını doğrudan etkileyen önemli bir unsur da yöneticilerin teknik yönü bir başka deyişle teknolojiye bakış açılarıdır.

Jackson (1996), yöneticilerin teknolojinin eğitim programlarına ve okullara yerleşmesinde öncü rolü oynadıklarını belirtmektedir. Coutts (1995), okul yöneticilerinin teknolojik endişeleri az olduğu ve bilgisayarlardan yararlanma oranları yüksek olduğu ölçüde bilgisayara sıcak baktıklarını belirtmektedir. Smith (1996) ise, araştırmasında yöneticilerin bilgi teknolojileri kullanım alt yapılarının, okullarda bu alanda aldıkları kararlarda etkili olduğunu, bilgi teknolojileri kullanan yöneticilerin bu işe bütçeden daha çok para ayırdığı sonucuna ulaşmıştır. Bilgisayar ve teknolojiye sıcak bakmayan yöneticiler, çalıştıkları okullarda bilgisayar eğitimine gerekli maddi-manevi desteği sunmaktan yoksun olabilirler.

Reinke (1996) ise bir başka açıdan bu konudaki endişelerini dile getirmektedir. Reinke'ye göre eğitim sektörü gelişen yeni teknolojilerden yararlanma eyleminde yavaş hareket etmektedir. Eğitimden sorumlu liderler teknoloji kullanımı ve okulların yeniden yapılanması sorunlarını birbirinden bağımsız olarak ele almaktadır. Çok az yönetici okulların yeniden yapılandırılması ve teknoloji arasındaki ilişkiyi kavramıştır. Sözü edilen bu noktada bilgi ve altyapı eksikliği de vardır. Bu konuda yazılacak bir kılavuz kitap çok yararlı olacaktır. Ayrıca Reinke liderliğin, teknolojinin okullara yerleşmesinde yararlı olacağını vurgulamaktadır.

Yöneticilerin bu kritik konularına karşın Cook'un (1996) yaptığı bir araştırma, öğretmenlerin artık eskisi gibi yöneticiliğe pek hevesli görünmediklerini göstermektedir. Cook, yöneticiliğe geçiş nedenlerini beş alt başlıkta belirtmektedir:

1) Kişisel yükselme isteği, 2) okul kararlarında etkili olma isteği, 3) diğer yöneticilerin cesaretlendirmesi, 4) öğrencilerin hayatlarına biçim verme isteği, ve 5) deneyimli insanlarla birlikte çalışma isteği.

Yöneticilerin bilgisayar ve teknoloji ile ilişkilerini konu alan yeni araştırmaların yapılmasına gereksinim vardır. Bu çalışmalar, bilgisayar eğitimi alanında planlamalar ve çalışmalar yapan uzmanlar için yararlı bir yol gösterici olacaktır.

2.1.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Diğer Öğretmenler, Öğrenciler ve Çalışanlar ile İlgili Ortamları

Okuldaki çalışanlar arasındaki ilişkiler öğretmenlerin iş yaşamlarını doğrudan etkilemektedir. Bond (1995), öğretmenlerin günlük yaşamlarında ilgilenmek zorunda kaldıkları çeşitli çatışmaların bulunduğunu öne sürmektedir. Bond'a göre bu çatışmalar öğretmen-veli çatışması, eski ve yeni öğretmenlerin çatışması, farklı branşlardaki öğretmenlerin çatışması ve öğretmenlerin okuldaki yönetim ve diğer çalışanlar ile çatışması olarak ifade edilebilir. Okul yönetimi ile sorun yaşayan çalışanların dedikodu ve laf taşıma gibi tavırlarda bulunduğunu belirten Bond, bu durumun tüm çalışanlar arasında gruplaşmalara neden olduğunu da eklemektedir.

Dramer (1994), okullarda öğretmenlerin çalışma isteksizliğinin yaygın biçimde görüldüğünü, bunun önemli nedenlerini de çalışanlar arasındaki ilişkiler olduğunu belirtmektedir. Dramer'e göre çalışanlar arasında dürüst açık ve sık bir iletişim bulunması, okul çalışanlarının birlik ve beraberlik içinde bulunmaları, okul çalışanlarının birbirlerine sahip çıkmaları, okul çalışanlarının ortak amaçlarının bulunması, okul çalışanlarının birbirlerine yardım etmeleri, okul çalışanları arasında neşe, mizah ve güven bulunması ve okul çalışanlarının birbirlerinin başarılarını takdir etmeleri, öğretmenlerin iş yaşamlarını olumlu etkileyen etmenler olarak ifade edilebilir.

Öğrencilerin oluşturdukları ortamlar, öğretmenlerin meslek yaşamlarında önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Kuşkusuz öğrencilerin öğretmenler için anlamı büyüktür. Araştırmalar, mesleklerinin varlık nedeni olarak görünen öğrencilerin okulda oluşturdukları ortamların, öğretmenlerin çalışma yaşamlarını doğrudan etkilediğini göstermektedir.

Trisler (1996), sorunlu öğrencilerin, öğretmenlerin mesleklerinden ayrılmak ya da emekli olmak isteme nedenlerinden biri olarak görmektedir. Bingham'a (1996) göre öğrencilerin disiplin yetersizliği, öğretmenlerin iş tatminsizliğinin ana nedenlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Williams (1995), öğretmenlerin stres altında çalışma nedenlerinden biri olarak öğrencilerin durumunu öne sürmektedir. Williams'a göre öğretmenlerin öğrencilere karşı kontrollerini kaybetmeleri (ya da kontrol edememeleri), sınıf mevcudunun fazla olması, öğrencilerin olumsuz davranışlarda bulunması ve öğrencilerin öğrenme durumlarının yetersiz olması, öğretmenlerin iş yaşamlarında stres içinde çalışma nedenlerindedir.

Konuyu bir başka açıdan değerlendiren Taylor (1988) ise öğretmenleri mesleklerinde tutan en büyük nedenin genç insanlara yardım etmek ve onların gelişimine katkıda bulunmak olduğundan söz etmektedir. Taylor'a göre okullardaki disiplin yetersizliği öğretmenlerin işten ayrılmalarında neden olmaktadır. Benzer şekilde Janice (1996), öğrenci disiplin sorunlarını, öğretmenlerin stres içinde çalışmalarının temel nedenlerinden biri olarak ifade etmektedir.

Callaway (1995) ise öğretmen-öğrenci ilişkilerinde ve öğrencilerin okuldaki davranışlarında öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik durumlarının önemli bir rol oynadığını ifade etmektedir.

2.2. Öğretmenler ve Bilgisayar Eğitimi ile İlgili Yapılmış Araştırmalar

Öğretmenler ve bilgisayar eğitimi ile ilgili yapılmış araştırmalar bu araştırmaya yol gösterecek sonuçlar sunabilmektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin eğitimde bilgisayar kullanılması ile ilgili düşüncelerini konu alan araştırmaları da incelemekte yarar vardır.

Amerika'da bilgisayar öğretmenlerinin okullardaki görev tanımları ayrıntılı olarak yapılmıştır. Uygulamalar, tüm öğretmenlerin etkin bilgisayar kullanmasının sağlanması ve bilgisayar öğretmenlerinin teknoloji lider öğretmen konumunda bulunması doğrultusunda gerçekleşmektedir. Bu durum, bilgisayar öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarında belirgin değişikliklere yol açacaktır. Durham'ın (1997) yaptığı araştırma, pek çok bilgisayar geliştirme projesinde bilgisayarı etkin kullanan

öğretmenler üzerinde durulduğunu ve bunun bilgisayar öğretmenlerine karşı daha iyi bir seçenek olduğun düşünüldüğünden söz etmektedir.

Türkiye’de öğretmenlerin bilgisayarı etkin kullanmaları konusunda çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Örneğin, Eskişehir İl Milli Eğitim müdürlüğü, tüm öğretmenlerin 90 saatlik bilgisayar kursundan geçmelerini gerekli görmüş ve öğretmenler için bilgisayar kursları düzenlemiştir. Bu kurslarda öğretmenlere temel bilgisayar eğitimi verilmiştir.

Öğretmenlerin bilgisayar kullanmasıyla yapılan araştırmalarda dikkat çekici sonuçlara ulaşılmıştır. Bly (1993), bilgisayar kullanımının öğretmenlerin verimli olmasına ve etkinliklerini desteklemelerine katkıda bulunduğunu belirtmektedir. Kişisel olarak bilgisayardan yararlanan ve bilgisayarın iş yaşamlarına getirdiği olumlu katkıları farkedenden öğretmenler eğitim-öğretim etkinliklerinde de bilgisayardan yararlanmaya çalışabileceklerdir.

Tüm öğretmenlerin bilgisayardan aynı derecede yararlandığını söylemek doğru bir ifade olmaz. Öğretmenlerin branşı, kişisel olarak bilgisayar bakışlarını etkilemektedir (İbrahim, 1995).

Ryan (1996), ise öğretmenlerin önceki deneyimlerinin bilgisayar kullanmada etkili olduğunu, matematik ve fen bilgisi öğretmenlerinin daha az direnç gösterirken, diğer öğretmenlerin daha çok direnç gösterdiğini ifade etmektedir. Başlarda direnç gösteren öğretmenler ise bilgisayarın yararlarını gördükçe fikir değiştirmektedir.

Okullarda bilgisayar kullanımı konusunda duyulan endişe yerini hoşlanma, kullanışlılık ve kendine güven duygularına bırakabilmektedir (Gardner, 1997). Gay (1997), ise öğretmenlerin bilgisayarı öğrenme ihtiyacı duyduğunu fakat buna engel olarak zaman ve olanak sorunu bulunduğunu belirttiklerini ifade etmektedir. Gay, öğretmenlerin bilgisayarı kullandıkça ve kullanmak zorunda kaldıkça öğrendiklerini, öğrenme sürelerinin ise bir çok etmene bağlı olarak değiştiğini belirtmektedir.

Öğretmenlerin bilgisayar kullanmasını etkileyen etmenler konusunda da yapılmış araştırmalar bulunmaktadır: Warner (1993), Öğretmenlerin teknolojiyi eğitimde kullanmalarını etkileyen etmenleri, politik ve kültürel ortamların oluşturulması, zaman, erişim, yapısal engeller ve kültürel durumlar olarak belirlemiştir. Wesley (1996) ise bu etmenleri öğretmenin tutumu, deneyimleri, yönetimin stratejisi, okul kültürü ve yeni teknolojilerin karmaşıklığı olarak göstermektedir.

Sherman'ın (1997) yaptığı araştırma sonuçları incelendiğinde öğretmenlere göre okullarda bilgisayar kullanımını destekleyen etmenler olarak okulun teknolojik yeniliklere açık olmasını, personelin birbirine destek vermesini, okulun gerekli teknik donanımına sahip olmasını, yerinde teknik ve lojistik destek, eleman yetiştirilmesini ve geliştirilmesi, okullarda bilgisayar kullanımını engelleyen etmenler ise donanımın eski olması, planlama ve geliştirme için zamanın sınırlı olması, yerinde sağlanamayan teknik destek, açık, net ve uzun vadeli stratejilerin belirlenememesi olduğu görülmektedir. Sherman'ın araştırmasında belirttiği gibi personelin birbirine desteği, lojistik ve teknik destek sağlanması ve eleman yetiştirme geliştirme gibi etmenlerin bilgisayar öğretmenlerini doğrudan ilgilendirdiği söylenebilir. Planlı ve resmi boyutta olmasa da bilgisayar öğretmenleri şu veya bu şekilde bu çalışmaların içinde yer almaktadırlar.

Öğretmenler hakkında yapılan bir başka araştırmanın sonuçlarına göre (Holden, 1997)

- Teknoloji kullanımında cinsiyetin etkisi olduğu,
- kadınları tamamının teknolojiden uzak olmadığı, erkeklerin de tamamının teknoloji uzmanı olmadığı,
- kadınların teknolojiye alışma çabalarından, erkeklerin ise teknolojiyi kullanma çabalarından söz ettikleri,
- kadınların en çok kelime-işlem programlarını iyi kullandıkları,
- cinsiyetlerin teknolojiye bakışlarındaki önyargının okullarda devam ettiği,
- teknolojinin öğretmenlerin henüz fark etmediği bir güç olduğu, ve
- teknolojinin düşünceleri değiştirebildiği ve etkileyebildiği ortaya çıkarılmıştır.

Bir başka araştırmada ise Bitner (1994), öğretmenlerin, okullarda bilgisayar kullanımının yaygınlaşmamasını şu nedenlere bağladıklarını belirtmektedir: eğitim programlarının yetersizliği, sınıfın gereksinimlerinin dışında olması, eğitim yetersizliği kullanım yetenekleri eksikliği, ilgi alanları dışında kalması, uygun yazılım sorunları, izlenecek bir yöntem olmayışı, hazırlık için yeterli zaman bulunamaması. Bu sorunlar sadece bilgisayar öğretmenlerini değil, eğitim-öğretimde bilgisayarlardan yararlanma durumunda olan her öğretmenin genel sorunları olarak karşımıza çıkmaktadır. Messersmith (1993) ise bilgisayarın eğitimde kullanımında ilkelere daha çok öğretmenin eğitim felsefesinin etkisi olduğunu ifade etmektedir. Denilebilir ki öğretmenler olması gereken şekilde değil de kendi birikimleri doğrultusunda bilgisayarlardan yararlanmaktadır. Eğer aynı ortamdaki öğretmenlerin birikimleri ve yaklaşımları aynı değilse farklı uygulama şekilleri ile karşılaşılmaktadır.

Crampton (1996), yaptığı araştırmada, teknolojik kaynaklardan daha iyi yararlanmak konusunda öğretmenlerin teknolojiyi kullanma konusunda daha yürekli olmaları gerektiği, üstelik öğretmenlerin çoğunluğunda teknolojik yeniliklere yatkınlık gözleendiğini belirtmektedir. Crampton bu yatkınlığın olmadığı zaman teknolojinin, kullanmak zorunda kalanlar için ağır bir yük olduğunu ifade etmektedir.

Bilgisayar destekli eğitimin başarıya ulaşmasında sosyo-ekonomik faktörler ön plana çıkmaktadır (Copeland, 1997). Bazen karşılaşılan sorunların çoğunluğu öğretmenlerin çözebilecekleri türden olmamaktadır, bu durumda ise öğretmen elindeki olanaklardan en iyi şekilde yararlanmaya çalışmaktadır.

Eğitim programlarına bilgisayarı dahil etmek çözümleri çok zor ve karmaşık bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır (Teasley, 1996). Redish (1997) bu sorunun temel nedenlerinden birisinin sayıca ve kalitece yetersiz öğretmen yetiştirilmemesi olduğunu söylemektedir. Sayısı az olan bilgisayar öğretmenleri ellerinden geldiğince yararlı olmaya çalışmaktadırlar. Diğer branş öğretmenlerinin bilgisayarı etkin kullanmaları okullarda bilgisayarın eğitim-öğretimde daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacak, bu durumsa bilgisayar öğretmenlerinin çalışma ortamını da doğrudan

etkileyecektir. Amerika'da uygulanan sistemin temelinde öğretmenlerin etkin bilgisayar kullanması, bilgisayar öğretmenlerinin de farklı bir statüye geçirilmeleridir. Bu statü teknoloji sorumlusu ya da teknoloji lideri olarak adlandırılabilir. Üniversitelerin öğretmen yetiştiren bölümlerinde temel bilgisayar eğitimi verilmesi çok önem kazanmıştır; ancak öğretmen yetiştirme kurumları güncel ihtiyacın altında bilgisayar eğitimi vermektedirler (Clay, 1993). Yaşanan deneyimlerden sonra artık iyi bilinmektedir ki öğrencilerin başarılı olmalarını sağlayan teknolojinin kendisi değildir. Öğretmen bu başarıyı sağlamaktadır (Dana, 1993). Türkiye'de bilgisayarlaşma oranının artması, bilgisayar öğretmenlerinin sayısının –ve kalitesinin- artması ve diğer branş öğretmenlerinin bilgisayar okur-yazarı olmalarıyla birlikte önümüzdeki zaman içinde bu konuda ciddi gelişmeler yaşanması beklenmektedir.

2.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Çabaları ve Karşılaştıkları Durumlar

Öğretmenlerin meslek yaşantılarında yerine getirmeleri gereken çeşitli görev ve sorumluluklar vardır. Varolan çalışma ortamları, bir çok öğretmen için bu görev ve sorumlulukları yerine getirmede yeterli olanakları sunamamaktadır. Öğretmenler çözebilecekleri sorunların üstesinden gelmek için bazı çabalar göstermektedirler. Öğretmenler okulda karar alma mekanizmasında fazla yer almamaktadırlar. Yapılan bir araştırma, öğretmenlerin okulda karar alma mekanizmasında daha fazla yer almak istediklerini, bunun iş verimliliği ve öğrenci başarısını arttıracığı düşündüklerini ifade etmektedir (Mayo, 1995). Bu konuda yapılacak diğer araştırmalar, gelecekte kurulacak okul sistemlerine bu konuda fikir verecektir. Örneğin, günümüzde bazı okullarda uygulanmaya çalışılan TKY (Toplam Kalite Yönetimi) sistemi, çalışanların (personel, öğretmenler) ve öğrencilerin, kendilerini ilgilendiren konularda karar alabilecekleri ve bu kararların uygulanmasını takip edebilecekleri bir sistemdir. Sistem tüm çalışanların mutluluğunu temel alarak çalışma ortamında kalitenin artırılmasını sağlamaktadır. Söz konusu bu durum da sistemin ürünlerinin (öğrencilerin) daha kaliteli olmasını sağlamaktadır.

Öğretmenlerin çalışma yaşamlarında stres altında oldukları bilinmektedir. Bir çok araştırma sonucu bize bunu göstermiştir. Bu araştırmalardan birinde Adams (1996), mesleki ve teknik öğretmenleri % 72'sinin stres altında çalıştığını belirtmektedir. Ünal

(2000) ise, öğretmenler stresi kendi yöntemleri ile çözmeye çalıştıklarını, bunun düzenli bir şekilde olmadığı, öğretmenlerin yaşlarının, cinsiyetlerinin, çalışma ortamlarının ya da haftalık ders yükünün, stres belirtilerindeki farklılıklar için belirleyici neden olmadıklarını, ifade etmektedir. Ünal'a göre öğretmenlerin stresini azaltmak için çalışma ortamını iyileştirmeli ve haftalık ders yükü azaltılmalı, öğretmenler spor ve/veya diğer sosyal etkinlikler ile uğraşmalıdır.

Maputo (2000), öğretmenlerin kendilerine yönelen çeşitli eleştirilere karşın, sorunlarını çözmek için yasal olmayan yollara başvurmak zorunda kaldıklarını belirtmektedir. Öğretmenlerin çalışma yaşamlarında karşılaştıkları sorunlar ve özverileri düşünüldüğünde eğitim-öğretim etkinliklerinde kaliteyi artırmak için yasal olmayan çözümlerin üretildiği ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amaçlarında biri de bu tür uygulamaları saptamaktır. Yasaların ve yönetmeliklerin, öğretmenler için hangi durumlarda olumlu sonuçlardan çok olumsuz sonuçlar doğurduğu önemlidir.

Yapılan araştırmalar, öğretmenlerin okulda daha özgür bir ortamda çalıştıkları (işlerine daha az karışıldığı) zaman daha verimli olduklarını belirtmektedir. Öğretmenlerin yönetime katılmaları yeni okul sistemlerinin gereklerindedir ve araştırmalarda elde edilen sonuçlar bunu göstermektedir.

Kowalski (1993), okullardaki reformun temelinde öğretmenin okul yönetimine daha çok katılmasının olduğunu belirtmektedir. Konuyu destekleyen diğer çalışmalar okul sisteminde öğretmenliğin özerk bir hale getirilmesini savunmaktadırlar. Abdullah (1993), öğretmenlerin ve diğer personelin özerk olarak yönetime katılmalarının, eğitim-öğretimin kalitesini artırdığını belirtirken, Pena (1993), öğretmenin özerk bir şekilde görevlerini yerine getirmesinin diğer personelde, öğrencilerde ve ailelerde olumlu etki bıraktığını ifade etmektedir.

Trisler (1996), öğretmenlerin mesleklerinden ayrılmak istemelerinin temel nedenlerinin başında özerklik, yetki ve para konularında yaşanan sıkıntılar olduğu belirtmektedir. Öğretmenlerin özerkliğinin ve yönetime katılmalarının önündeki en büyük engelin

bürokrasi olduğu ifade edilebilir. Kaigler (1997), politik sistemden kaynaklanan bürokratik engellerin, öğretmenlerin idealist tavırlarını körelttiğini iddia etmektedir. Orr (1993), ise bürokratik yapı ve emir altında bulunmanın, öğretmenin etkisini ve verimini düşürdüğü sonucuna varmıştır. Orr, hiyerarşik durumun, yönetim desteğinin, başarı merkezliliğin, personel birliğinin, karar vermede katılımın ve bürokratik yapının öğretmenin iş tatminini etkilediğini belirtmektedir. Dramer'e (1994) göre okullarda çalışma ortamında isteksizlik yaygın bir şekilde görülmektedir ve bu durumu kırmak için çözüm önerilerinin ilk maddesine özerklik ve düşüncelerini özgürce uygulayabilmeyi yerleştirmiştir. Culver (1994), öğretmenler üzerinde baskı kurarak nüfuz sağlamak gibi bürokratik çabalar okuldaki güven ortamını zedeleyecek, bu da eğitim-öğretim etkinliklerine olumsuz yansıtacağından söz etmektedir. Silva (1995), öğretmen katılımlı karar vermenin öğretmenin mutluluğunu, bunun da okul hizmetlerinde kalitenin artmasını sağlayacağını, bu durumun özellikle kırsal ya da sosyo-ekonomik olarak düşük bölgelerde yaşayan öğrencilere sunulan eğitimin kalitesinin artmasını sağlayacağını iddia etmektedir.

Mesleki ve teknik öğretmenlerin –ve doğal olarak bilgisayar öğretmenlerinin- rol belirsizliklerinden söz edilebilir. Adams'a (1996) göre mesleki ve teknik öğretmenlerin stres altında çalışma nedenlerinden biri–okul sistemi ana başlığı altında- rol belirsizliği, rol çatışması, rol aşırı yüklemesi ve role hazırlıksızlık gösterilmektedir. Adams ayrıca yukarıda daha önce tartışılan yönetici desteği ve katılım yoksunluğunu da stres nedenleri arasında göstermektedir.

Janice (1996) ise öğretmenlerin stres içinde olmalarının nedenleri arasında ilk sırada rol ilişkili nedenleri (iş yükünün fazla olması, rol çatışmaları ve rol belirsizlikler) olarak göstermektedir.

Mesleki ve teknik eğitimde bulunan öğretmenlerin en çok şikayet ettikleri konulardan birisi de eğitim programlarının yetersizliğidir. Bu durum sadece eğitim toplumunu değil, sistemin ürünlerini kullanmak isteyen iş dünyasını da rahatsız etmektedir. Reynolds (1993), iş dünyasının en çok şikayet ettiği konulardan birinin de mesleki ve

teknik okullardaki eğitim programlarının çağın gerisinde kalması olduğunu belirtmiştir. Bilgisayar öğretmenlerinin, çok sık yenilenen yazılım ve donanım bilgilerinin eğitimini varolan eğitim programlarıyla nasıl vermeye çalıştıkları bu araştırmanın yanıt aradığı sorulardan biridir.

Eğitimde bilgisayar kullanılmasıyla ilgili başlarda yapılan büyük bir hata, sadece donanımın sağlanmasıyla projelerin başarıya ulaşacağı şeklindeydi. Hunt (1995), gerekli donanım elde edilirken yetişmiş eleman, para kaynağı ve planlama gibi unsurların göz ardı edildiğini belirtmektedir. Ancak, Dana (1993), öğrencilerin başarılı olmasını sağlayanın teknolojinin kendisi değil, öğretmenler olduğunu belirtmektedir.

Diğer unsurlar mutlaka tartışılacaktır; ancak, bilgisayar öğretmenlerinin ve eğitim teknolojisinden yararlanmak isteyen tüm eğitimcilerin önündeki en büyük sorunlardan biri donanımdır. Kalk (1992), 21. yüzyıl başında Amerika'daki okullardaki teknolojik birikimlerin % 52'sinin devre dışı kalacağını tahmin etmektedir.

Keller (2000), zamanı geçmiş eski model bilgisayarların hem eğitim programını izlemeye hem de yeni çıkan yazılımlara uyum sağlamada sorun olduğunu belirtmektedir. Keller bakım ve onarım işlerinin yetersiz kişilerce verildiğini, bunun da zaman ve para kaybı anlamına geldiğini ifade etmektedir. Ucuz çözümlerin her zaman en iyi çözümler olmayacağını söyleyen Keller, okullar için maliyetin önemli olduğunu; ancak satış sonrası yaşanabilecek sıkıntılar için daha farklı ölçütler bulunduğunu da belirtmektedir. Keller'e göre sorunlar sadece yazılım ve donanımdan kaynaklanmamaktadır, kötü planlama ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar da zaman ve para kaybı anlamına gelmektedir. Öğretmenlerin ve uzmanların görüşlerinin alınmamasını da eleştiren Keller, bazı hataları düzeltmenin, projenin geliştirilmesinden daha ağır bir mali yük getirebileceği konusunda bizleri uyarmaktadır. Teknik desteğin önemli bir sorun olduğunu belirten Keller, okullarda bilgisayar öğretmenlerinin ya da bu işten anlayan diğer personelin teknik gayri resmi olarak, gerektiğinde teknik personel gibi çalıştığını belirtmektedir. Okullar bu sorunları kendi içinde çözmektedir ve özel sektörden yardım istemek en son çare olarak düşünülmektedir. Keller'e göre bu

durumun getirdiği sakıncalar vardır. Teknolojiden resmi ya da gayri resmi sorumlu olan kişiden (bilgisayar öğretmenleri vs.) neredeyse her şey beklenmektedir. Bu kişinin bilgisini aşan sorunların çözümü istendiği gibi, herhangi birinin rahatlıkla yapabileceği işler için bile bu kişiler rahatsız edilmektedir. Keller okullara pahalı teknolojiler getirmenin her sorunun çözülmesi demek olmadığını, pek çok okula yıllar önce alınan son model bilgisayarların hiç kullanılmadan ve yararlanılmadan eskidiğini, eğer onu kullanabilecek yetişmiş bir öğretmen yoksa teknolojinin hiçbir anlam ifade etmediği söylemektedir.

Öğretmenlerin sosyal karşılaştırmalardaki dengesizlikleri öğretmenlerin iş doyumu ve verimlerini olumsuz etkilemektedir (Curry, 1993). Öğretmenlik mesleğinin itibarının yükseltilmesi bu bakımdan önem taşımaktadır. Bingham (1996) ise ücret yetersizliğini iş tatminsizliklerinin nedenlerinden biri olarak göstermektedir. Öğretmen maaşlarının az olduğu bir sır değildir. Mesleğinde mutlu olmayan öğretmenler bu durum karşısında daha iyi bir iş olanağı bulabildiklerinde ayrılabilmekte; ancak daha iyi bir iş olanağı yoksa mutsuz bir şekilde çalışmaya devam etmektedirler. (Maddox, 1997). Sanford-Sarafoglu (1997), öğretmen açığıının özellikle de kaliteli öğretmen açığıının varolan bir durum olduğunu, öğretmenlerin nasıl meslekte tutulabileceklerinin tartişılması gerektiğini ifade etmektedir.

Hannum (2001), öğretmenlerin bu gün pek çok sorunla yüz yüze geldiklerini, bunları yeterli hızda ve yeterli ölçüde çözemediklerini dolayısıyla da öğrencilerin öğrenebilecekleri kadar öğrenemediklerini belirtmektedir. Yetkililer sürekli olarak öğretmenlerin çalışma şartlarını iyileştirmek vaadine bulunmaktadır. Ancak Baker (1996), devlet ve politikacılar tarafından öğretmenlerin ulus gençliğini yetiştirmek için kayıtsız-şartsız fedakarlık yapacağı düşünölen bir topluluk olarak göröldüğünü belirtmektedir.

2.4. Sonuç

İlgili alanyazında öğretmenlerle ilgili yapılmış çok sayıda araştırmaya rastlanabilmektedir. Eğitimde bilgisayarın kullanılması ve ilgili alt konularında da

gittikçe artan sayıda araştırmaların yapıldığını da gözlenmektedir. Bununla birlikte dünyada ve Türkiye’de bilgisayar öğretmenlerini doğrudan konu alan bir çalışma gerçekleştirilmemiştir. Yapılmış çalışmaların çoğunluğu bilgisayarın eğitimde kullanım şekilleri, uygulamalardan alınan sonuçlar gibi konularda gerçekleştirilmiştir. Bilgisayar öğretimi yerleştikçe ve bilgisayar öğretmenin önemi anlaşıldıkça, bilgisayar eğitiminde öğretmenin yerini konu alan çalışmaların artacağı düşünölmektedir.

3 - YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma tasarımı, araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği ile araştırmanın güçlü ve sınırlı yönleri yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma niteliksel bir çalışmadır. Niteliksel çalışmanın, *durum çalışması* kapsamında desenlenmiştir. Durum çalışması güncel bir olguyu kendi yaşam içeriği içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının varolan durumlarda kullanılan görgül bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

İnsan davranışlarının doğal olmayan ortamlarda aynen oluşturulması olası değildir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Bu nedenle yüzden, olaylar kendi doğal ortamlarında incelenmelidir. Bir ortamda meydana gelen olayları ve sonuçlarını başka ortamlara genellemek oldukça güçtür. Nitel araştırmaların sonuçları genelleme kaygısından uzaktır. Araştırmacı bu çalışmayı Eskişehir İli merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenleri ile sınırlamış ve sadece bu öğretmenlerin durumlarını incelemiştir. Araştırma sonucunda sadece Eskişehir İlini ilgilendiren sonuçlar çıkabilir. Bu nedenle araştırma sonuçlarının tümünün Türkiye için doğrudan genellenmesi uygun değildir. Bu ifadelerden, araştırma sonuçlarının tümünün, ilk bölümde söz edilen kurumlar için anlamsız olduğu sonucu çıkarılmamalıdır. Araştırma sonuçları ilgili kişi ve kurumlar için yararlı bilgiler sunacaktır.

Geleneksel araştırma yöntemlerinden farklı olarak nitel çalışmalarda araştırmacı katılımcılarla doğrudan görüşmeler yapan ve gerektiğinde onların deneyimlerini yaşayan, ortam içinde gözlemlerde bulunan ve bütün birikimlerini analiz için kullanan kişidir. Hiçbir araştırmada yüzde yüz nesnellik olası değildir ve bu nedenle *tam nesnellik* elde edebilmek için veri kaynaklarına yakın olarak elde edilebilecek daha geçerli bilgileri kaybetmemek gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Araştırmacı, araştırma yaptığı alanda beş yıllık bir mesleki deneyime sahiptir. Araştırmacı araştırmanın yapıldığı kentte yaşamaktadır. Araştırmacı aynı zamanda araştırmaya

katılan katılımcılar ile düzenli bir mesleki diyalog içinde bulunmaktadır. Bu gibi özellikler, araştırma sürecinde araştırmacıya empati, algılama ve yorumlama gibi işlevlerde yardımcı olmuştur. Araştırmacı tüm katılımcılarla yüzyüze görüşme yapmış, verileri doğrudan elde etmiştir.

Bogdan ve Biklen'in belirttiği gibi, bir bütünü onu oluşturan parçaların toplamından daha fazla bir anlam ifade ettiği gerçeğinden hareketle araştırma konusu bütüncül bir yaklaşımla belirlenir ve toplanan veriler bütüncül bir yaklaşımla analiz edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). İnsan davranışlarını bir bütün olarak incelemek gerekir. İnsan davranışları birbirinden bağımsız alt davranışlara bölünemez. Nitel araştırma, sorunu birbirinden bağımsız alt değişkenlerle değil, bir bütün olarak inceler. Değişkenler kendi başına bir anlam ifade etmezler. Her değişken diğer değişkenleri etkilemektedir. Bu değişkenlerin tamamı ise bütünü meydana getirmekte, değişkenlerin kendi başlarına ifade ettiklerinin tamamından daha farklı bir gerçek ortaya çıkmaktadır. Araştırmacı bu gerçeğe hareket ederek görüşmelerde elde ettiği verileri bir bütünlük içerisinde değerlendirmiştir.

Nitel araştırmaların merkezinde insan vardır ve araştırmaya katılan her birey temel veri kaynağıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Bireylerden her türlü bilgi elde edilmeye çalışılır. Bu yüzden elde edilecek veri önceden hazırlanmış keskin sorularla ya da diğer yollarla sınırlandırılmaz. Oldukça esnek ve açık bir tutum izlenir ve ilgili araştırma sorusuna ilişkin mümkün olduğu kadar ayrıntılı ve derinlemesine veri toplamaya çalışılır. Araştırmacı yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğini uygulayarak hem katılımcılara araştırma konusu hakkında yol göstermiş hem de alt sorularla görüşmeyi sınırlamayıp katılımcıların görüşlerini sınırlamadan sunmalarını sağlamıştır.

Katılımcının ne demek istediği anlaşılıyorsa doğru bilgilere ulaşmak olası değildir. Katılımcının sözleri, davranışları, mimikleri ve ortam içinde yaptıkları bir bütündür araştırmacının bunların hepsinin farkında olması gerekmektedir. Nitel araştırmacının görevi, katılımcıları rahatlatmak, onlarla samimi ve güven veren bir ilişki kurmaktır. Bu sayede katılımcıların kendilerini daha rahat ve anlaşılır ifade etmeleri olasıdır. Bu çalışmada araştırmacı, görüşmelerin rahat bir ortamda gerçekleştirebilmesi için gereken

tüm önlemleri almaya çalışmıştır. Görüşme ortamı hakkında katılımcıları uyararak çalıştıkları okullarda bu ortamın oluşturulmasını sağlamıştır. Bazı okullarda laboratuvarlarda, bazı okullarda ise öğretmenler odası ya da şef odasında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bir kısım görüşme ise araştırmacının evinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma saatleri içinde uygun olmayan ve araştırmacının davetini kabul eden katılımcılarla sakin bir ev ortamında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Tüm görüşmelerde araştırmacı, katılımcı ile sessiz bir ortamda ve sadece iki kişi olarak görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Araştırmacının katılımcılarla meslektaş olması, konuşulan konular hakkında ön bilgilerinin bulunması ve katılımcıların çoğu ile yakın ilişkiler içinde olmasının avantajlarından yararlanmaya çalışmış ve mümkün olduğu ölçüde içeriden ve ayrıntılı verileri elde etmeye çalışmıştır.

Nitel araştırmalarda katılımcıların sayısının nicel araştırmalardaki gibi fazla olması gerekmez (Yıldırım ve Şimşek, 2000); çünkü nitel araştırmalarda yüzeysel değil derinlemesine veri toplanır. Verilerin miktarı ve ayrıntısı fazla olunca çözümlenmeleri de uzun zaman almaktadır. Bu araştırmada araştırmacı katılımcı sayısını onbir ile sınırlı tutmuş ve olabildiği ölçüde çok ve detaylı bilgilere ulaşmaya çalışmıştır.

Nitel araştırmalarda tek yöntem kullanılabileceği gibi, birden fazla yöntem de bir arada kullanılabilir. Yapılan araştırmanın amacına ve doğasına en uygun olan yöntem ya da yöntemler araştırmacı tarafından belirlenir ve bu çok önemlidir. Araştırma sürecinde yeni durumlarla ya da sorunlarla karşılaşırsa yöntem değiştirilebilir ya da yeni yöntemler de kullanılmaya başlanabilir. Araştırmacı esnek olmak zorundadır. Yeni durumlar araştırmayı yapısal bir değişikliğe zorlayabilir. Ortaya çıkan yeni sorunlar yüzünden yeni araçlar geliştirilmek, varolanlar üzerinde düzeltmeler yapılmak zorunda kalınabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Araştırmacı yeni durumlara uyum sağlamalıdır. Nitel çalışmalarda araştırmacılar esnek hareket ettiği sürece araştırma başarılı bir şekilde sürdürülebilir. Bu çalışmada araştırmacı araştırma yöntemini değiştirmek zorunda kalacağı bir sürprizle karşılaşmamıştır; ancak görüşmeler sırasında esnek davranarak karşılaştığı çeşitli konular hakkında daha fazla bilgi edinebilmek için yarı-yapılandırılmış görüşmelerin özelliğine uygun olarak katılımcılara ek sorular sormuştur.

Nitel araştırmada toplanan veriler sayılara indirgenemez. Nitel araştırmada temel amaç sayılar yoluyla sonuçlara ulaşmak değildir (Yıldırım ve Şimşek, 2000.). Nitel çalışmaların amacı durumun (ya da problemin) bütünü hakkında genel bir fikir vermektir. Bu nedenle her türlü veri, ayrıntılı ve derinlemesine toplanmaya çalışılır. Bu nedenle bu çalışmada araştırmacı verilerin analizi çalışmalarında elde ettiği sonuçları, belirlenen temalar ve konu başlıklarına göre düzenlemiş, o konu hakkında fikir verecek tüm verileri bir arada sunmuştur.

3.1.1. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Yöntemleri

Bu alışmada Nitel araştırma yöntemlerinden *görüşme* ve *gözlem* kullanılmıştır. Bu çalışmada yarı-yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme yönteminde araştırmacı, katılımcıya sormak üzere sorular hazırlar. Bu soruların sayısı fazla değildir ve konunun ana hatlarını ifade edecek şekilde hazırlanmış sorulardır. Katılımcı soruları istediği genişlikte yanıtlayabilir. Araştırmacı ise sorulara verilen yanıtlar ışığında açıklanmasını istediği konular için ya da daha ayrıntılı bilgiler almak için katılımcıya ek sorular sorabilir. Yarı-yapılandırılmış görüşmeler analiz kolaylığı ve esnekliği nedeniyle tercih edilen görüşme yöntemidir.

Araştırmacı görüşmeleri sürdürürken verilen yanıtlara göre yeni alt sorular sorarak katılımcıyı yönlendirmiş ve gereksinim duyduğu tüm verileri elde etmiştir. Bazen bir konunun tam anlaşılamayacağını düşündüğünde katılımcının ayrıntılara girmesini sağlamış, hiçbir konunun ihmal edilmemesi için çaba göstermiştir. Yarı-yapılandırılmış görüşme türünün sağladığı esneklik, katılımcıların kendilerine özgü durumlarını belirlemek için kolaylık sağlamıştır.

Araştırmacı bu çalışmada gözlem formlarından yararlanarak katılımcıların mimiklerini, ses tonlarını, duygusal tepkilerini belirlemeye çalışmıştır. Bu sayede hangi konularda ne tür tepkiler (sinirli, kızgın, heyecanlı vs.) verdiklerini dikkatle not etmiştir. Katılımcıların verdikleri tepkiler, hangi durumların onlarda ne tür etki bıraktığını görmek açısından -örneğin, basit bir iş için derslerinin bölünmesine duydukları kızgınlık gibi- yararlı olmuştur.

3.2. Araştırma Tasarımı

3.2.1. Araştırma Alanı

Bu araştırma, İç Anadolu Bölgesinde bulunan sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş Eskişehir kentinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı kent merkezinde görev yapan ve Eğitim Fakültelerinden mezun olan ve ortaöğretim kurumlarında çalışan *bilgisayar öğretmenlerinin* çalışma ortamlarına ilişkin görüş ve düşüncelerinin incelenmesidir. Bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirme durumları, ücretlendirme durumları, statü durumları branşı farklı olan formatör öğretmenlerden farklı olabilmektedir. Bu çalışmada branşı bilgisayar olmayan ancak bilgisayar derslerine öğretmenler araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Çünkü bu çalışmanın amaçlarından biri de, sadece bilgisayar öğretmenlerine özgü durumların tespit edilebilmesidir.

Eskişehir İl merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin ve çalıştıkları okulların listesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Atama Bürosundan, büro şefinin talimatıyla elde edilmiştir. Çalışma yapılacak okullar da, bilgisayar öğretmenlerinin görev yaptıkları okullar olarak belirlenmiştir. Çalışma yapılacak okullar belirlendikten sonra Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bir dilekçe ile başvurulmuş, resmi işlemlerin başlatılması sağlanmıştır. Eskişehir valiliği onaylı araştırma yapılabilir izni, İl Milli Eğitim Müdürlüğünden 04/12/2001 tarihinde sağlanmıştır (Ek – A). Çalışmanın araştırma alanını oluşturan okulların adları, niteliksel araştırma etiklerine uygun olarak açıklanmayacak, okulların türlerini gösterecek biçimde harflerden oluşan kod isimler kullanılacaktır (A Lisesi, B Endüstri Meslek Lisesi gibi).

Elde edilen listede adı bulunan bilgisayar öğretmenlerinden birinin tayin olması, birinin de askerlik görevini yapması nedeniyle şehir dışında buldukları için kendileriyle görüşme yapılamamıştır. Ancak araştırma kapsamına giren okullardan birisinde çalışan bir öğretmen; askerlik görevi devam ederken izinde bulunduğu sırada, zaman ayırarak görüşmeye katılmıştır. Bunun yanı sıra ataması yeni gerçekleştirilen (stajyer) öğretmenlerin, Bu araştırmanın temel amacı olan *bilgisayar öğretmenlerinin mesleki durumlarına ilişkin görüş ve düşünceleri* konusuna ilişkin yeterli deneyime sahip olamayacakları düşünülerek araştırmanın kapsamı dışında tutulmuşlardır. Ayrıca İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin çalışma ortamlarının kendi içlerinde

değerlendirilmesi gerektiği düşünüldüğünden bu çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur. İç Anadolu Bölgesi Eskişehir kentinden bir Lise ve dört Meslek Lisesi ve dengi okullardan olmak üzere toplam onbir bilgisayar öğretmeni katılmıştır.

3.2.1.1. Araştırmaya Katılan Okullar

3.2.1.1.1. Tarihçe ve Genel Bilgiler

A Lisesi:

1973-1974 yılında ortaokul olarak hizmete girmiştir. 1975-1976 yılında bünyesinde lise açılarak A Lisesi adını almış, 1994-1995 yılında tamamen liseye dönüştürülmüştür. A Lisesinde Fen bilimleri, Türkçe-Matematik, Sosyal Bilimler, Spor ve Yabancı Dil bölümleri bulunmaktadır. A Lisesi üç binadan oluşmaktadır. Birinci binada derslikler ve okul yönetimi, ikinci binada konferans salonu ve spor salonu, üçüncü binada ise yatılı öğrencilerin kaldığı okul pansiyonu bulunmaktadır. A Lisesi kent merkezine çok yakındır. Kent merkezinden yürüyerek kısa zamanda ulaşılabilir. Aynı zamanda A Lisesinin yanında bulunan bir bulvardan pek çok dolmuş ve otobüs hattı geçmektedir.

B Endüstri Meslek Lisesi:

Okul daha önce farklı bir semtte ve farklı bir ad altında hizmet vermiştir. Okul 2000-2001 eğitim ve öğretim yılında yeni binasına taşınarak B Endüstri Meslek Lisesi adını almıştır. B Endüstri Meslek Lisesinde Bilgisayar, Elektrik ve Elektronik bölümleri vardır. B Endüstri Meslek Lisesi iki binadan oluşmaktadır. Birinci binada yönetim birimleri ve teorik derslikler vardır. İkinci binada ise atölyeler ile spor salonu bulunmaktadır. B Endüstri Meslek Lisesi kent merkezinden uzaktadır. Diğer semtlerden ulaşmak için iki araç değiştirmek gerekir. Diğer semtlerden gelen öğrenciler için ulaşımı yorucu olabilir.

C Anadolu Teknik Lisesi:

1990-1991 öğretim yılında Uçak Elektroniği Bölümü ile F Anadolu Teknik Lisesi bünyesinde açılmış, 08/08/1991 tarihinde kendi binasına taşınmıştır. 13/10/1999 da ISO9000 kalite belgesini almıştır. C Anadolu Teknik Lisesinde Bilgisayar: Donanım, Uçak Bakım Teknisyenliği: Elektronik ve Uçak Bakım Teknisyenliği: Gövde-Motor bölümleri bulunmaktadır. C Anadolu Teknik Lisesinin üç binası vardır. Birinci binada

yönetimi birimleri ile bazı bölümlerin atölye ve derslikleri vardır. İkinci binada ise Uçak motor ve elektroniği bölümlerinin atölyeleri vardır. Üçüncü binada ise yatılı öğrenciler için pansiyon bulunmaktadır. Bu arada bir başka binanın ise inşaatı devam etmektedir. C Anadolu Teknik Lisesi kent merkezinden çok uzakta kurulmuştur ve kentin sosyo-ekonomik olarak çok gelişmemiş bir bölgesindedir. Okulun ulaşımı diğer okullara karşılaştırılacak olursa sorunludur. Kent merkezinden bu bölgeye tek bir otobüs hattı bulunmaktadır. Otobüs ise belirli bir tarifeğe uygun zamanlarda gelmektedir. Bu bölgede dolmuş hizmeti bulunmamaktadır.

D Meslek Lisesi:

Okul 06.10.1939'da Akşam Kız Sanat okulu olarak açılmıştır. 1974-1975 öğretim yılında Kız Meslek Lisesi olmuş, 1976-1977 yılında karma eğitime geçmiş Meslek Lisesi olarak eğitime devam etmiştir. 1986 yılında okulun adı D Meslek Lisesi olarak değiştirilmiştir. Okulda Ağır. ve Gıda Teknolojisi, Tasarım ve Teknolojisi, Bilgisayar, Kimya, El Sanatları ve Teknolojisi, Seramik, Cilt Bakımı ve Kuaförlük, Tekstil-Konfeksiyon, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümleri bulunmaktadır. Okul büyük tek bir binadan oluşmakta, tüm birim ve bölümler bu binada bulunmaktadır. Ayrıca okulun bahçesi içinde bir başka binanın inşaatı devam etmektedir. Okul kent merkezine çok yakındır. Kent merkezinden yürüyerek kısa zamanda ulaşılabilir. Aynı zamanda okulun yanında bulunan bir bulvardan pek çok dolmuş ve otobüs hattı geçmektedir.

E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi:

E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, 1942-1943 öğretim yılında Yasin ÇAKIR'a ait bir binada öğretime başlamıştır. Açıldığı yıl Tesviyecilik, Demircilik ve Marangozluk bölümleri olarak üç sanat dalında faaliyet göstermiştir. 28/10/1944 tarihinde de 61.870 m² olan arsa üzerine kurulan bugünkü binalarına taşınmıştır.

1968-1969 öğretim yılında E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi bünyesinde Makine, Elektrik ve Elektronik Bölümleri bulunan Teknik Lise açılmıştır.

1982- 983 öğretim yılı başında Elektronik, Sıhhi Tesisat ve Kaloriferçilik Bölümleri ile Teknik Lise Elektronik Bölümleri okul bünyesinden ayrılarak G Endüstri Meslek

Lisesi'ne nakledilmiştir. E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinde, Endüstri Meslek Lisesinde Bilgisayar(Donanım), Döküm , Elektrik , Matbaa , Makine Model, Makine Ressamlığı , Metal İşleri , Mobilya ve Dekorasyon ve Tesviye olmak üzere dokuz bölüm; Teknik Lisede ise Elektrik, Makine ve Makine Ressamlığı bölümleri bulunmakta olup, 2001–2002 öğretim yılından itibaren Anadolu Meslek Lisesi bünyesinde Bilgisayarlı Nümerik Kontrol Bölümü (CNC) eğitim ve öğretime başlamıştır. Okul yüzölçümü olarak kentin en büyük okullarından biridir. Çok sayıda binası ve tesisleri bulunmaktadır. Okul yaklaşık olarak 60.000 m²'lik büyük bir bahçe içindedir. Okul kent merkezine çok yakındır. Yürüyerek çok kısa bir zamanda ulaşılabilir. Okulun çok yakınında kentin çeşitli bölgelerine giden otobüslerin ve dolmuşların durakları bulunmaktadır.

3.2.1.1.2. Öğretmen ve Çalışan Sayıları

Tablo 2'de araştırmaya katılan okullardaki öğretmen ve çalışan sayıları bulunmaktadır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Okullardaki Öğretmen ve Çalışan Sayıları

Okullar	Öğretmen sayıları				Toplam	Norm Kadro	İdareci	Diğer Personel
	Kültür Dersleri Öğretmenleri	Meslek Dersleri Öğretmenleri	Bilgisayar Öğretmeni *					
A Lisesi	75	-	1		75	79	7	?
B Endüstri Meslek Lisesi	18	22	5		40	42	4	6
C Anadolu Teknik Lisesi	16	18	2		34	37	5	10
D Meslek Lisesi	25	38	2		64	66	5	7
E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	36	123	3		159	?	7	19

* Bilgisayar öğretmenleri sayısına sadece branşı bilgisayar olan öğretmenler dahil edilmiştir. Askerlik görevini yapan bilgisayar öğretmenleri de kadrolarının bulunduğu okullarda gösterilmiştir. Meslek Liselerinde, meslek dersi öğretmen sayıları bilgisayar öğretmenlerini de kapsamaktadır.

3.2.1.1.3. Öğrenci Sayıları

Araştırmaya katılan okulların kendilerine özgü bölümleri olduğu için, öğrenci sayılarını bölüm karşılaştırmalı olarak vermek olanaksızdır. Bu Bilgilerin elde edildiği Eskişehir kentine ilişkin İl Milli Eğitim Müdürlüğü Web sayfasındaki bilgiler henüz standartlaştırılmadığı için araştırmaya katılan okullardaki bilgiler birbirinden bağımsız

ve dağınık bir görüntü çizmektedir. Elde edilen bilgiler ışıkında toplam ğrenci sayıları Tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Okullardaki ğrenci Sayıları

Okullar	Kız Sayısı	ğrenci Erkek Sayısı	ğrenci Toplam	şube Sayısı
A Lisesi	1017	785	1083	52
B Endüstri Meslek Lisesi	99	618	717	21
C Anadolu Teknik Lisesi	49	385	434	17
D Meslek Lisesi	809	72	881	28
E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	-Sayı Yok-	-Sayı Yok-	(EML: 1723 TL: 214) 1937	-Sayı Yok-

3.2.1.2. Araştırmaya Katılanlar

Araştırma yapılacak öğretmenler ve okullar belirlendikten sonra araştırmacı, bazı katılımcılara telefon yoluyla ulaşarak görüşmek istediğini ve çalışmasında söz etmesine karşın araştırmanın koşullarını ve ayrıntılarını telefonda belirtmemiştir. Daha sonra tüm katılımcılara yüz yüze görüşme yoluyla ulaşılarak böyle bir çalışmaya katılmak isteyip istemedikleri sorulmuştur. Araştırmacı tüm katılımcılardan olumlu yanıt almıştır.

Araştırmacı her katılımcıya n görüşmede çalışmanın koşullarından söz etmiştir. Bu çalışmada veriler görüşme yöntemiyle toplanmış ve her görüşme kayıt cihazı kullanılarak kaydedilmiştir. Görüşme kayıtlarını sadece araştırmacı ve alan uzmanı dinlemiştir. Tüm görüşme kayıtları bu çalışmanın sonuçlandırılmasından sonra yok edilmiştir. Katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve görüşme kaydı sırasında gerçek isimleri değil, katılımcılarının kendilerinin belirledikleri takma isimleri kullanılmıştır.

Araştırmacı, bu çalışmanın gönüllülük esasına dayalı bir çalışma olduğunu, katılımcının istediği herhangi bir anda açıklamada bulunmadan görüşmeyi yarıda kesebileceğini, gereksediği durumlarda ilgili kişilere (enstitü müdürü, çalışmayı yürüten uzman, araştırmacı) telefon ve e-posta yoluyla ulaşabileceğini de bildirmiştir. Araştırmacı ayrıca katılımcılara bu araştırmanın resmi boyutu hakkında da bilgi vererek, resmi valilik iznini de göstermiştir.

Araştirmacı, niteliksel araştırma ve bilgisayar öğretmenliği konusunda yetişmiş bir uzmanın yardımıyla, yukarıda anlatılan tüm konular hakkında ayrıntılı bilgilerin bulunduğu bir *bilgilendirme formu* (Ek – E) hazırlamıştır. Her katılımcıya görüşme öncesinde bu *bilgilendirme formu* okutulmuş ve iki kopyasını imzalaması sağlanmıştır. İmzalı kopyalardan birisi katılımcıya verilmiş, diğerisi ise araştırmacının kendisine kalmıştır.

3.2.1.2.1.Araştırmaya Katılanların Özellikleri

Niteliksel araştırmaların ilkelerine uyularak araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin adları gizli tutulacaktır. Bu nedenle, katılımcıların gerçek isimleri yerine takma adları kullanılacaktır. Aşağıda, çalıştıkları okullara göre katılımcıların özellikleri incelenmiştir.

A Lisesi Katılımcısı:

İsmail: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi (İngilizce) Bilgisayar-Elektronik bölümü mezunu. üç yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri. Okuldaki branşı bilgisayar olan tek öğretmen. Daha önce kendisine ilişkin bir şirkette iki yıl çalışmış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olmadığını düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

B Endüstri Meslek Lisesi Katılımcıları:

Muammer: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Bilgisayar Sistemleri bölümü mezunu. Dört yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri. Okuldaki branşı bilgisayar olan beş öğretmenden biri (öğretmenlerden biri askerlik görevini yapıyor). Bilgisayar bölümünün şefi. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olmadığını düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Barış: Kocaeli Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Bilgisayar bölümü mezunu. İki yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri.

Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Mesut: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar bölümü mezunu. İki yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Daha önce bir İlköğretim okulunda geçici olarak bir yıl görev yapmış ancak; kadro itibariyle çalıştığı okul ilk görev yeri. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Ayşe: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Bilgisayar Sistemleri bölümü mezunu. İki yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini seviyor. Ayşe, bu çalışmanın tek bayan katılımcısı olma özelliğini taşıyor.

C Anadolu Teknik Lisesi Katılımcıları:

Selim: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Bilgisayar bölümü mezunu. Sekiz yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Daha önce Karadeniz bölgesinde bir ilde görev yapmış. Okuldaki branşı bilgisayar olan iki öğretmenden biri. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği değil fakat ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Orhan: Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Bilgisayar bölümü mezunu. Altı yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli

olarak tercih etmemiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olmadığını düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

D Meslek Lisesi Katılımcısı:

Kadir: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Bilgisayar bölümü mezunu. Üç yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Daha önce Orta Karadeniz Bölgesinde bir ilde görev yapmış. Okuldaki branşı bilgisayar olan iki öğretmenden biri (diğer öğretmen stajyer). Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi:

Gökhan: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik-Bilgisayar bölümü mezunu. Dört yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev yeri. Okuldaki branşı bilgisayar olan üç öğretmenden biri (E Anadolu Meslek Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi: bilgisayar bölüm şefi askerlik görevini yaptığı için geçici olarak bölüm şefi olmuş). Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olduğunu düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Kudret: Gazi Üniversitesi, Endüstriyel sanatlar Eğitim Fakültesi, Bilgisayar bölümü mezunu. Bir yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Daha önce aynı ilde bir Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir özel okulda bilgisayar öğretmeni olarak çalışmış. Öğretmenlik dışında herhangi bir uğraşısı olmamış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olmadığını düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini belirtmektedir.

Recai: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik-Bilgisayar bölümü mezunu. Üç yıldır Milli Eğitim Bakanlığında görev yapıyor. Çalıştığı okul ilk görev

yeri. Şu anda askerlik görevini yapıyor (görüşmeye izine geldiği hafta katıldı). Askere gitmeden önce bilgisayar bölümünün şefi olarak görev yapıyormuş. Öğretmenlik dışında bilgisayar programcılığı ile uğraşmış. Öğretmenliği ve branşı bilinçli olarak tercih etmiş. Üniversitede aldığı eğitimin şu andaki durumu göz önüne alındığında yeterli olmadığını düşünüyor. Bilgisayar öğretmenliğini sevdiğini belirtmektedir.

Tablo 4. Araştırmaya katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgi Tablosu

Görev Yaptığı Okul Kodu	Takma Adı	Doğum Tarihi	Cinsiyeti *	Kaç Yıldır MEB'de görev yapıyor?	Çalıştığı Okul İlk Görev Yeri mi? **	Mezun Olduğu Üniversite	Öğretmenlik Dışında Bir Uğraşısı Oldu mu?	Öğretmenlik Bilinçli Bir Tercih miydi? **	Branş Bilinçli Bir Tercih miydi? **	Üniversitede Aldığı Eğitim Yeterli Oldu mu?	Mesleğini Seviyor mu? **
A	İsmail	1972	E	3	E	Marmara Ü. Tek. Eğt.	E	E	E	H	E
B	Muammer	1975	E	4	E	Gazi Ü. Tek. Eğt.	H	E	E	H	E
B	Barış	1976	E	2	E	Kocaeli Ü. Tek. Eğt.	H	E	E	E	E
B	Mesut	1976	E	2	H	Gazi Ü. Tek. Eğt.	H	E	E	E	E
B	Ayşe	1978	K	2	E	Gazi Ü. Tek. Eğt.	H	E	E	E	E
C	Selim	1971	E	8	H	Marmara Ü. Tek. Eğt.	H	H	E	E	E
C	Orhan	1973	E	6	E	Gazi Ü. End. San. Eğt.	H	H	H	H	E
D	Kadir	1977	E	3	H	Gazi Ü. Tek. Eğt.	H	-	E	E	E
E	Gökhan	1976	E	4	E	Marmara Ü. Tek. Eğt.	H	E	E	E	E
E	Kudret	1976	E	1	H	Gazi Ü. End. San. Eğt.	H	E	E	H	E
E	Recai	1977	E	3	E	Marmara Ü. Tek. Eğt.	E	E	E	H	E

* Erkek yanıtı E, Kadın yanıtı K harfleri ile gösterilmiştir.

** Evet yanıtı E, hayır yanıtı H harfleri ile gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan tüm öğretmenlerin özellikleri karşılaştırmalı olarak Tablo 4'te sunulmuştur. Bu bilgilerin elde edilmesinde demografik bilgi formlarından yararlanılmıştır. (Ek - D). Bu formlar araştırmacı tarafından hazırlanmış, kullanılmadan önce ise uzmanın onay ve görüşlerine sunulmuştur Görüşmeler öncesinde her katılımcıya bu formlar verilerek doldurulmaları sağlanmıştır.

Bu formlardan, araştırmaya katılan öğretmenler hakkında daha genel ve kullanılabilir bilgiler elde etmek için yararlanılmıştır.

3.2.2. Niteliksel Ölçme Araçlarını Geliştirme

Bu araştırmada, niteliksel çalışmanın özelliklerine uygun olarak hazırlanmış bir görüşme aracı kullanılmıştır.

3.2.2.1. Niteliksel Araştırma Yöntemlerinde Görüşme Aracını Geliştirme

Uzmanın bir kişinin yardımıyla yarı-yapılandırılmış görüşmenin temelini oluşturacak sorular hazırlanmıştır. Araştırmacı hazırladığı soruları uzmana göndermiş, uzman da sorular hakkındaki görüşlerini araştırmacıya iletmiştir. Bu sürece, soruların son şekli verilene kadar devam edilmiştir.

Araştırmacı, soruların hazırlanması sürecinde önce temel soruları ortaya çıkarmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak soruların taslağı ortaya çıkarıldıktan sonra, hem uzman, hem de araştırmacının çalıştığı okulda görev yapan Türkçe öğretmenlerinden yardım istenerek sorulara son şekli verilmiştir. Soruların son durumu ortaya çıktıktan sonra görüşme formları hazırlanmıştır (Ek - C).

Soruların soruluş sırası, araştırmacının vereceği yanıtlarda ve karşılıklı konuşmanın seyrinde bir bütünlük sağlayacak şekilde belirlenmiştir. Her katılımcıya bu üç temel soru sırayla sorulmuştur. Katılımcıların verdiği yanıtlar ışığında, araştırmacı anlaşılmadığını düşündüğü, ayrıntılarına gereksinim duyduğu ve daha fazla bilgi istediği durumlarda ara sorular sorarak katılımcıyı yönlendirmiştir. Semantik hatalarda ya da cümle kuruluşlarından kaynaklanan anlam karışıklıklarında, araştırmacı katılımcıya müdahale ederek gerekli düzeltmeleri yapmıştır. Araştırmacı, katılımcının verdiği yanıtların tam olarak anlaşıldığından emin olmak için gerektiğinde onay soruları sormuştur. Araştırmacı bu müdahalelerde bulunurken, katılımcının kafasını karıştırıcı, eleştirici ya da yorum yapıcı bir tarz kullanmaktan özellikle kaçınmıştır. Yapılan müdahale ve yönlendirmeler konu hakkında olabilecek en üst düzeyde anlaşılır ve net bilgiler elde etmeye yöneliktir.

Aynı okulda çalıştıkları halde farklı sorunlarla karşılaşan katılımcılar olduğu görülmüştür. Araştırmacı bu nedenle her katılımcıya sorular sorarak, araştırmanın temel amacı kapsamına giren her türlü bilgiyi elde etmeye çalışmıştır. Araştırmacı bunu yaparken, katılımcılarla aynı meslekte olmanın avantajlarından yararlanmışır. Örneğin bu alana yabancı bir araştırmacının anlayamayacağı bazı konularda katılımcılarla ayrıntılı konuşmalar gerçekleştirmiştir. Görüşmeler sırasında katılımcıların konuyu fazla dağıtmamışlardır bu nedenle, araştırmacı müdahale etmesini gerektirecek bir durumla karşılaşmamıştır.

3.2.2.2. Gözlem Aracı

Bu doğrudan bir bilgi toplama aracı değildir. (Ek - C) Ancak araştırmacı bu formları kullanarak görüşmenin tarihini, saatini, katılımcının takma adını kaydetmiştir. Bu formların diğer kullanım amacı katılımcının ses kayıt cihazında fark edilemeyecek mimiklerini, el işaretlerini, vücut dilini ve diğer tüm benzeri ayrıntıları veri çözümlemede kullanılmak üzere not etmek için kullanılmıştır.

3.2.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veriler ilki 26/12/2001 ve sonuncusu 24/02/2002 tarihinde gerçekleşen onbir adet görüşmede toplanmıştır. Katılımcılar meslekleri gereği çok yoğun oldukları için, randevu isteğine zor koşullarda evet demişlerdir. Bazı katılımcılar, randevu isteğine ancak haftalar sonra olumlu yanıt verebilmişlerdir. Görüşme saatleri ya ders aralarında ya okul çıkışında ya da hafta sonlarında veya tatillerde gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı randevu istemini yüz yüze görüşmelerde iletmış ve aynı görüşmede görüşmenin amacını ve tüm ayrıntılarını anlatmıştır.

Görüşmelerin beş tanesi, katılımcıların çalıştıkları okullarda çok yoğun olmaları nedeniyle, akşam saatlerinde ya da hafta sonlarında, araştırmacının evinde gerçekleştirilmiştir. Diğer altı görüşmenin tümü okul ortamında olmak üzere, dört tanesi laboratuvarlarda, bir tanesi şef odasında, bir tanesi de öğretmenler odasında gerçekleştirilmiştir. Sadece bir görüşmede, ziyaretçilerin müdahalesi nedeniyle görüşmeye ara verilmesi durumunda kalınmıştır. Bu durumlarda ses kayıt işlemine ara verilmiş, görüşme tekrar başlayınca, kayıt işlemine kaldığı yerden devam edilmiştir. Bu

kesinti görüşmenin seyrini olumsuz etkilemiştir. Araştırmacı, katılımcı ne kadar rahat bir ortamda olursa, o kadar derin bir görüşme gerçekleştiğini fark etmiştir. Bu insanın sosyal bir varlık olmasının doğal bir sonucudur.

Araştırmacı görüşme öncesinde katılımcılara ne konu hakkında görüşme yapılacağını ayrıntılı olarak açıklamıştır. Böylece araştırmacı merak eden ya da çekinceleri ve endişeleri olan katılımcıları rahatlatmıştır. Araştırmacı, katılımcıların bazılarının görüşmenin kaydedilmesinden –daha sonra bu kayıtlar amacı dışında kullanılabilir- endişesi ile rahatsızlık duyacağını fark etmiştir. Katılımcılar birer devlet memuru oldukları için haklı olarak endişe duymuşlardır. Araştırmacı katılımcılara araştırma koşullarını anlatarak (ses kayıtlarının yok edilmesi, takma ad kullanılması vs.) onların rahatlamalarını sağlamıştır. Bu ayrıntı, elde edilecek bilgilerin derinliği ve doğruluğu açısından son derece önemlidir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılanların Öğretmenlerin Görüşme Takvimi

Okul Kodu	Takma Adı	Tarih	Saat	Yer
A	İsmail	24/02/2002	18:25-18:45	Öğretmenler Odası
B	Muammer	30/12/2001	15:00-15:25	Araştırmacının Evi
B	Barış	03/01/2002	14:30-14:55	Bilgisayar Bölümü II No'lu Lab
B	Mesut	03/01/2002	15:10-15:30	Bilgisayar Bölümü II No'lu Lab
B	Ayşe	03/01/2002	15:40-16:15	Bilgisayar Bölümü II No'lu Lab
C	Selim	28/12/2001	14:50-15:40	Bilgisayar Bölümü Lab. 32
C	Orhan	29/01/2002	15:10-16:10	Bilgisayar Bölümü Şef Odası
D	Kadir	03/02/2002	14:30-15:10	Araştırmacının Evi
E	Gökhan	08/01/2002	19:45-20:35	Araştırmacının Evi
E	Kudret	26/12/2001	20:00-20:45	Araştırmacının Evi
E	Recai	30/12/2001	19:25-20:00	Araştırmacının Evi

Araştırmacı, katılımcıların herhangi bir olumsuzluk göstermeden görüşmeyi gerçekleştirdiğini gözlemlemiştir. Bilgisayar öğretmenlerinin büyük bir kısmı, kendilerini ifade etme olanağı buldukları için memnuniyetlerini dile getirmişler ve araştırmacıya teşekkürlerini sunmuşlardır.

Görüşme bilgileri Tablo 5'te ayrıntılarıyla belirtilmiştir.

3.2.4. Verilerin Analiz Edilmesi

Verilerin toplama sürecinden sonra verilerin analizine geçilmiştir. Veri analizinin yedi aşaması vardır.

1. Görüşmelerin dinlenmesi,
2. görüşmelerin transkript edilmesi (çözümlemesi),
3. çözümlenmelerin kodlanması
4. görüşmelere ilişkin ana temaların belirlenmesi
5. ses kayıtlarının sağlaması için bir uzmana verilmesi
6. uzmanın çözümlenme ve kodlamalarının karşılaştırılması ve
7. raporlaştırma.

3.2.4.1. Görüşmelerin Transkript Edilmesi (Çözümlemesi)

Tüm görüşmeler tamamlandıktan sonra araştırmacı görüşme kasetlerini dinleyerek kontrol etmiş ve sonra kayıtları bilgisayar ortamına aktarmaya başlamıştır. Araştırmacı bir kasetçalar ve kulaklık kullanarak görüşme kayıtlarını –her ifade doğru olarak yazılana kadar- dikkatle ve tekrar dinlemiş, söylenen her kelimeyi bilgisayar ortamına Word® (kelime-işlem) belgesi olarak aktarmıştır. Konuşmaların doğallığından kaynaklanan mecaz ya da argo ifadeler, anlatım bozuklukları ve cümle düşüklükleri de bire-bir aktarılmıştır. Kayıt ortamından kaynaklanan ses bozuklukları bu işi oldukça güçleştirmiştir. 01/03/2002 tarihinde ilk çözümlenme işlemi başlamış, 05/06/2002 tarihinde bitmiştir.

Yapılan görüşmelerin bilgisayar ortamına ses dosyaları şeklinde aktarılması işlemi de bu dönemde tamamlanmıştır. Bu, birkaç adımdan oluşan bir işlemdir. Kasetçalar cihazının hoparlör çıkışı ile bilgisayar sisteminin ses kartının line girişi arasında bir uygun ara kablo takılmıştır. Ses kayıt cihazıyla kaydedilen her görüşme bantı kasetçalarda play düğmesi ile çalınmış, bu arada bilgisayarda Creative Recorder® yazılımı kullanılarak WAV formatında ses dosyası olarak kaydedilmiştir. WAV dosyaları bilgisayarda fiziksel olarak büyük miktarda yer kaplamaktadır. Bu sorun AudioCatalyst® yazılımı kullanılarak çözülmüştür. AudioCatalyst® ses dosyaları için bir format dönüştürücü yazılımdır. Bu sayede WAV dosyalarının tamamı MP3 formatına dönüştürülmüş ve böylece %85'ten fazla bir oranda toplam kapasite düşürülmüştür.

WAV dosyası olarak üç Gb civarında yer kaplayan dosyalar, bu işlemten sonra 300 Mb gibi göreceli olarak çok düşük bir boyuta indirgenmiştir. Bu dosyalar yurt dışında bulunan uzmana, bu çalışmanın devam ettiği süreçte niteliksel çalışma gerçekleştiren diğer araştırmacıyla iletişim kurularak, onun önerileri doğrultusunda e-posta yoluyla gönderilmeye çalışılmıştır. Ancak evden bağlantı hızının çok düşük olması ve bant genişliğinin dar olması nedeniyle sonuç alınamamıştır. Bunun üzerine araştırmacı bu dosyaları CD-WRITER cihazı kullanarak CD ortamına kaydetmiş, posta ile iki kopyayı iadeli-taahhütlü olarak yurt dışında bulunan uzmana göndermiştir. Paket, iki hafta içinde uzmanın eline geçmiştir.

3.2.4.2. Çözümlemelerin Kodlanması

Bu araştırma bir durum çalışması olduğu ve sonuçlar kesin olarak belli değildir. Bu nedenle soru sayısı azdır ve alt sorular katılımcılarla yapılan görüşmelere göre çeşitlilik göstermektedir. Araştırmacı bazı okullarda yaşanan durumların özel olduğunu ve diğer okullarda bulunmadığını farketmiştir. Bu nedenle okullara göre bir dağılım yapılmıştır. Aynı okulda çalışan katılımcıların kendi aralarında 1., 2. ve 3. sorulara verdikleri yanıtlar alt temalara göre incelenmiştir. (Ek - B)

Araştırmacı hem bilgisayarda hem de kağıt üzerinde çalışarak kodlamaları gerçekleştirmiştir. Araştırmacı, bilgisayarda bulunan tüm kayıtları sırayla incelemiştir. Olası bir anlam karışıklığını önlemek için kasetçaları da masasında hazır bulundurmuş, gerektiğinde kayıtları dinleyerek çalışmasına devam etmiştir. Araştırmacı her katılımcı için üç ayrı A4 kağıt hazırlamış, her kağıdı üç ana soruya verilen cevaplara göre sınıflandırmıştır. Daha sonra her katılımcının bilgisayardaki dosyasını dikkatle incelemiş ve belirlediği her temayı ilgili olduğu kağıda not etmiştir. Yarı-yapılandırılmış bir görüşmenin özelliklerinden biri yanıtların kesin olmamasıdır. Bu nedenle katılımcılar bazı konulara hiç değinmemişken, bazı konulara da bir başka konu içinde değinmiş olabilirler. Bu gibi durumlarda örneğin, ikinci soru ile ilgili olan bir temaya üçüncü soru altında karşılaşıldığında bu temanın asıl ilgili olduğu ikinci soru ile ilgili kağıda not edilmiştir. Bu işlem bittiğinde her soruya ilişkin kağıtlar harmanlanmış ve sorular için tüm alt temalar belirlenmiştir.

3.2.4.3. Araştırmaya İlişkin Ana Temaların Belirlenmesi

Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenlerinin görüşmeler sırasında değindikleri konuların tamamı belirlenmiş, bu konular ana sorulara verilen yanıtlar ışığında sınıflandırılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşmeleri bir özelliği olarak katılımcılar bazı temalara ilgili soru hakkında konuşurken değil de diğer sorularda da değinmişlerdir. Bu durum dikkate alınarak temalar belirlenirken sorulara verilen yanıtlara göre değil, yanıtların aslında hangi temel soru ile ilgili olduğu belirlenerek (yorumlanarak) sınıflandırılmıştır. Bazı katılımcılar görüşme sürecinde üç sorunun da yanıtına karşılık gelemeyecek konulardan bahsetmişlerdir. Bu temalar ise üçüncü temel soruya ait alt temalara eklenmiştir.

“Soru 1. Bilgisayar öğretmenlerinin yapmakla yükümlü oldukları görev ve sorumlulukları nelerdir?”

Bu soruya ait yirmiüç adet tema belirlenmiştir:

1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında komisyon üyeliği
2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, hizmet-içi bilgisayar kurslarında öğretmenlik
3. İl Milli eğitim Müdürlüğünde çeşitli belgelerin bilgisayarda yazılması (dizgicilik)
4. İl Milli eğitim Müdürlüğünde çeşitli amaçlı bilgisayar programlarının yazılması (programcılık)
5. İl Milli eğitim Müdürlüğünde Web sayfası tasarımı
6. Kitap yazma komisyonlarında dizgicilik
7. İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda bilgisayar ile ilgili çeşitli incelemeler yapılması ve raporlar hazırlanması
8. Okul yönetiminde kullanılan bilgisayarların bakım ve onarımlarının yapılması
9. Okula alınan bilgisayarların montajlarının yapılması
10. Okula bilgisayar ağının ve/veya internetin döşenmesi, ayarlanması, bakım ve onarımlarının yapılması
11. Okulun Web sayfasının tasarımı
12. Okul yönetiminin kullandığı idari yazılımların sorunlarının çözülmesi
13. Çeşitli belge, resmi evrak ve raporların bilgisayarda yazılması

14. Teknolojik birikim gerektiren tarayıcı, projeksiyon cihazı gibi cihazların kullanılması
15. Okul yöneticilerinin özel istekleri
16. Diğer bölümlerde bulunan bilgisayarların bakım ve onarımları
17. Diğer öğretmenlerin eğitim-öğretim amaçlı yardım istekleri
18. Diğer öğretmenlerin özel istekler
19. Diğer okullarda bulunan bilgisayarların bakım ve onarımları
20. Görev yapılan okulun ve bölümün türüne göre değişen sayıda ve içerikte bilgisayar dersleri etkinliklerinin yürütülmesi
21. Laboratuvarlarda bulunan bilgisayarların bakım ve onarımlarının yapılması
22. İşletmelerde stajyerlik eğitimi yapan öğrencilere koordinatörlük yapılması
23. Bölümün tüm gereksinimlerinin karşılanması, temizliklerinin yaptırılması ve laboratuvar dağılım planlarının yapılması

“Soru 2. Bilgisayar öğretmenleri görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için hangi durumların değişmesini istemektedir?”

Bu soruya ait kırkbeş adet tema şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenlerine çok fazla görev verilmesi
2. Okul yönetimlerinin görevlendirmeler için bilgisayar öğretmenlerini derslerden çağırmaları
3. Okul yönetimlerinin görevleri eşit oranda dağıtmaması, bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklenmesi
4. Okul memurlarının yapması gereken görevlerin de bilgisayar öğretmenlerine verilmesi
5. Uygun olmayan idari görevlerin reddedilmesinin ikili ilişkileri bozması
6. Verilen görevlerin gönüllü olarak ya da sorumluluk duygusuyla yapılması
7. Zaman sınırı olan işlerin yetiştirilebilmesi için öğrencilerin çalıştırılması
8. Bilgisayar öğretmenlerinin verilen tüm görevleri olumsuz şartlara rağmen yerine getirmeleri
9. Okul yönetimleri tarafından bilgisayar bölümlerine/öğretmenlerine verilen görevlerin eğitim-öğretime olumsuz etkileri

10. İl Milli Eğitim Müdürlüğü kitap yazma komisyonlarında bilgisayar donanımı yetersizlikleri
11. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün görevlendirdiği öğretmenler
12. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün bilgisayar öğretmenleri ücretlendirmesinde olumsuzluklar
13. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün bilgisayar öğretmenlerine verdiği ve önceliği olmayan görevlerin eğitim-öğretime olumsuz etkileri
14. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında uygun olmayan görevlendirmeler yapması
15. Bilgisayar kursları, sertifika sınavlarındaki uygulamaların olumsuz sonuçları
16. Bilgisayar öğretmenlerinin, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün olumsuz uygulamalarına karşı tepkileri
17. İl Milli Eğitim Müdürlüğünde işlerin yürütülmesinde ikili ilişkilerin etkisi
18. İdari yazılımları üreten firmaları okullara sağladığı teknik destek
19. Okullara gelen ödeneklerin bölümlere dağıtılması
20. Demirbaş yasası
21. Okullardaki bölümlerin kendi uzmanlık alanları ile ilgili yaptıkları katkılar
22. Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerinden özel istekleri
23. Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin bilgisayar bölümlerinden gereksinim dışı istekleri
24. Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin kendi kullanımları için ayrılmış bilgisayarları kullanma şekilleri
25. Devlet malına zarar veren öğretmenler
26. Öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olmalarının gerekliliği
27. Öğretmen ücretlendirmeleri
28. Ders ücretlerinde sorunlar
29. Çok çalışan öğretmenlere sağlanan maddi ve manevi destek
30. Stajyer öğretmenlerin iş yükü
31. Okullardaki donanım imkanları
32. Donanım iyileştirmesi için gereken kaynağın temin edilmesi
33. Yazılım bölümlerinin eksikliği
34. Farklı bölümlerde aynı ad altında okutulan derslerin içeriği

35. Eğitim programlarının yetersizlikleri ve sonuçları
36. “Algoritma” konusunun “Programlama derslerindeki önemi
37. Bilgisayar eğitiminde elde edilen verim
38. Uygulamalı sınav konusunda yasal sorunlar
39. Diğer öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerine yaklaşımları
40. Bilgisayar öğretmenlerinin sayıları
41. Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki dayanışmaları
42. Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleklerinde yenilemeleri
43. Bilgisayar öğretmenlerinin yaşlarından kaynaklanan sorunlar
44. Bilgisayar öğretmenlerine gösterilen ilgi
45. Bilgisayar öğretmenlerinin eğitimleri

“Soru 3. Bilgisayar öğretmenleri meslekte daha iyi yetişmek ve daha iyi eğitim vermek için hangi kişisel çabaları göstermişlerdir? Bu çabaların somucunda a) ne gibi olumlu ve b) ne gibi olumsuz durumlarla karşılaşmışlardır?”

Bu soruya ait otuzaltı tema şu şekilde belirlenmiştir:

1. Okullardaki bilgisayar donanımlarının iyileştirilmesi
2. Okullarda İnternet hizmetinin sağlanması
3. Okulların Web sayfalarının tasarımı
4. Öğretmenlere bilgisayar eğitimi verilmesi
5. Öğretmenlere bilgisayar kullanımı konusunda destek sağlanması
6. Bilgisayar bölümünün gereksinimlerinin sağlanması
7. Laboratuvarların boş zamanlarda öğrenci kullanımına açılması
8. Bilgisayar dergilerine abonelik
9. Her öğrenciye bir bilgisayar imkanı sağlanması
10. Eğitim programlarının yenilenmesi ve eksikliklerinin giderilmesi
11. İnternet cafe projesi
12. Bilgisayar öğretmenlerinin, alamadıkları dersler için girişimleri
13. Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar kursları sertifika sınavlarında görev alabilmek için girişimleri
14. Yazılım bölümünün açılmaması

15. Donanımların yenilenememesi
16. Okulun Web sayfası tasarımının gerçekleştirilmesinde gereken desteğin sağlanamaması
17. Malzeme gereksiniminin sağlanamaması
18. Derslerin bölünmesinin engellenememesi
19. Üniversiteler ile işbirliği
20. Okullara bilgisayar öğretmeni atanmasında mezun oldukları bölümlerin dikkate alınması
21. Tüm öğretmenlere hizmet-içi bilgisayar eğitimi verilmesi
22. Demirbaş yasaının çağın gereklerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi
23. Çok çalışan öğretmenlerin maddi ve manevi olarak desteklenmesi
24. İş ve görev dağılımlarının dengeli yapılması
25. İdari yazılımların satın alma koşullarının gözden geçirilmesi
26. Okullarda teknik servis birimlerinin kurulması
27. Okul donanımlarının yenilenmesi
28. Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki dayanışma içinde olmaları
29. Tüm öğretmenlerin bilgisayar okur yazarı olmaları
30. Laboratuvarların boş zamanlarda öğrenci kullanımına açılması
31. Temel bilgisayar eğitiminin başlama yaşının düşürülmesi
32. Eğitim programlarının yenilenmesi
33. Tüm öğretmenlerin eğitim-öğretim etkinliklerinde bilgisayardan verimli yararlanabilmesi
34. Teknoloji sınıflarının oluşturulması
35. Öğrencilerin bilgisayarı kullanım amaçlarının genişletilmesi
36. Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini yenileyebilmeleri

3.2.4.4. Görüşme Kayıtlarının Kontrol İşlemi İçin Uzman ile İşbirliği

Araştırma sonuçlarının geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapılabilmesi için bu alanda uzman bir kişiden yardım alınmıştır. Uzman, görüşme kayıtlarının CD ortamına MP3 dosyaları şekline kaydedilmiş bir kopyasını almış, üzerinde çalışarak sonuçları araştırmacının sonuçlarıyla karşılaştırmıştır.

3.2.4.5. Araştırmacının ve Uzmanın Görüşme Çözümlemelerinin ve Kodlamalarının Karşılaştırılması

Uzman elde ettiği çözümleme ve kodlamaları araştırmacıya göndermiş ve böylece araştırmacı bir karşılaştırma yapma olanağı bulmuştur. Her iki tarafın çalışmaları sonucu ortaya çıkan ortak görüşler incelenmiş ve verilerin analizi için gereken konu başlıkları belirlenmiştir.

“Soru 1. Bilgisayar öğretmenlerinin yapmakla yükümlü oldukları görev ve sorumlulukları nelerdir?”

Bu soruya ait konu başlıkları, alt başlıklar ve ilgili temalar şu şekilde belirlenmiştir:

- A. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığının Verdiği Görev ve Sorumluluklar
- A.1. Hizmet-İçi Eğitim Görevleri
- Bilgisayar kursları sertifika sınavlarında komisyon üyeliği
  - Hizmet-içi bilgisayar kurslarında öğretmenlik
- A.2. Diğer Görevler
- Çeşitli belgelerin bilgisayarda yazılması (dizgicilik)
  - Çeşitli amaçlı bilgisayar programlarının yazılması (programcılık)
  - Web sayfası tasarımı
  - Kitap yazma komisyonlarında dizgicilik
  - İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda bilgisayar ile ilgili çeşitli incelemeler yapılması ve raporlar hazırlanması
- B. Okul Yönetimlerinin Verdiği Görev ve Sorumluluklar
- B.1 Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Görevler
- Okul yönetiminde kullanılan bilgisayarların bakım ve onarımlarının yapılması
  - Okula alınan bilgisayarların montajlarının yapılması
  - Okula bilgisayar ağının ve/veya internetin döşenmesi, ayarlanması, bakım ve onarımlarının yapılması
  - Okulun Web sayfasının tasarımı
  - Okul yönetiminin kullandığı idari yazılımların sorunlarının çözülmesi

- Çeşitli belge, resmi evrak ve raporların bilgisayarda yazılması

B.2. Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Olmayan Görevler

- Teknolojik birikim gerektiren tarayıcı, projeksiyon cihazı gibi cihazların kullanılması
- Okul yöneticilerinin özel istekleri

C. Diğer Bölümlerin/Öğretmenlerin/Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

C.1. Diğer Bölümlerin Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

- Diğer bölümlerde bulunan bilgisayarların bakım ve onarımları

C.2. Diğer Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

- Diğer öğretmenlerin eğitim-öğretim amaçlı yardım istekleri
- Diğer öğretmenlerin özel istekler

C.3. Diğer Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

- Diğer okullarda bulunan bilgisayarların bakım ve onarımları

D. Temel Eğitim-Öğretim Etkinlikleri ile İlgili Görev ve Sorumluluklar

D.1. Dersler

- Görev yapılan okulun ve bölümün türüne göre değişen sayıda ve içerikte bilgisayar dersleri etkinliklerinin yürütülmesi

D.2. Laboratuvarlar

- Laboratuvarlarda bulunan bilgisayarların bakım ve onarımlarının yapılması

D.3. Koordinatör Öğretmenlik

- İşletmelerde stajyerlik eğitimi yapan öğrencilere koordinatörlük yapılması

D.4. Bölüm Şefliği

- Bölümün tüm gereksinimlerinin karşılanması, temizliklerinin yaptırılması ve laboratuvar dağılım planlarının yapılması

“Soru 2. Bilgisayar öğretmenleri görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için hangi durumların değişmesini istemektedir?”

Bu soruya ait konu başlıkları, alt başlıklar ve ilgili temalar şu şekilde belirlenmiştir:

A. Görevlendirmeler

A.1. Görevlerin Verilmesi

- Bilgisayar öğretmenlerine çok fazla görev verilmesi

- Okul yönetimlerinin görevlendirmeler için bilgisayar öğretmenlerini derslerden çağırmaları
- Okul yönetimlerinin görevleri eşit oranda dağıtmaması, bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklenmesi
- Okul memurlarının yapması gereken görevlerin de bilgisayar öğretmenlerine verilmesi
- Uygun olmayan idari görevlerin reddedilmesinin ikili ilişkileri bozması

A.2. Görevlerin Yürütülmesi

- Verilen görevlerin gönüllü olarak ya da sorumluluk duygusuyla yapılması
- Zaman sınırı olan işlerin yetiştirilebilmesi için öğrencilerin çalıştırılması
- Bilgisayar öğretmenlerinin verilen tüm görevleri olumsuz şartlara rağmen yerine getirmeleri

A.3. Görevlerin Eğitim-Öğretime Etkileri

- Bilgisayar bölümlerine/öğretmenlerine verilen görevlerin eğitim-öğretime olumsuz etkileri

B. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar

- İl Millî Eğitim Müdürlüğü kitap yazma komisyonlarında bilgisayar donanımı yetersizlikleri
- İl Millî Eğitim Müdürlüğünün görevlendirdiği öğretmenler
- İl Millî Eğitim Müdürlüğünün bilgisayar öğretmenleri ücretlendirmesinde olumsuzluklar
- İl Millî Eğitim Müdürlüğünün bilgisayar öğretmenlerine verdiği ve önceliği olmayan görevlerin eğitim-öğretime olumsuz etkileri
- İl Millî Eğitim Müdürlüğünün, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında uygun olmayan görevlendirmeler yapması
- Sertifika sınavlarındaki uygulamaların olumsuz sonuçları
- Bilgisayar öğretmenlerinin, İl Millî Eğitim Müdürlüğünün olumsuz uygulamalarına karşı tepkileri
- İl Millî Eğitim Müdürlüğünde işlerin yürütülmesinde ikili ilişkilerin etkisi

C. Okul Yönetimleri

- İdari yazılımları üreten firmaları okullara sağladığı teknik destek
- Okullara gelen ödeneklerin bölümlere dağıtılması

- Demirbaş yasası

D. Diğer Bölüm ve Öğretmenler

- Okullardaki bölümlerin kendi uzmanlık alanları ile ilgili yaptıkları katkılar
- Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerinden özel istekleri
- Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin bilgisayar bölümlerinden gereksinim dışı istekleri
- Diğer bölümlerin ve öğretmenlerin kendi kullanımları için ayrılmış bilgisayarları kullanma şekilleri
- Devlet malına zarar veren öğretmenler
- Öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olmalarının gerekliliği

E. Tüm Öğretmenler

E.1. Ücretler

- Öğretmen ücretlendirmeleri
- Ders ücretlerinde sorunlar

E.2. Güdüleme

- Çok çalışan öğretmenlere sağlanan maddi ve manevi destek

E. 3. Stajyer Öğretmenler

- Stajyer öğretmenlerin iş yükü

F. Eğitim-Öğretim Etkinlikleri

F.1. Donanım

- Okullardaki donanım imkanları
- Donanım iyileştirmesi için gereken kaynağın temin edilmesi

F.2. Eğitim Programları

- Yazılım bölümlerinin eksikliği
- Farklı bölümlerde aynı ad altında okutulan derslerin içeriği
- Eğitim programlarının yetersizlikleri ve sonuçları
- “Algoritma” konusunun “Programlama derslerindeki önemi
- Bilgisayar eğitiminde elde edilen verim
- Uygulamalı sınav konusunda yasal sorunlar

G. Bilgisayar Öğretmenleri

- Diğer öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerine yaklaşımları

- Bilgisayar öğretmenlerinin sayıları
- Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki dayanışmaları
- Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini mesleklerinde yenilemeleri
- Bilgisayar öğretmenlerinin yaşlarından kaynaklanan sorunlar
- Bilgisayar öğretmenlerine gösterilen ilgi
- Bilgisayar öğretmenlerinin eğitimleri

“Soru 3. Bilgisayar öğretmenleri meslekte daha iyi yetişmek ve daha iyi eğitim vermek için hangi kişisel çabaları göstermişlerdir? Bu çabaların sonucunda a) ne gibi olumlu ve b) olumsuz durumlarla karşılaşmışlardır?”

Bu soruya ait konu başlıkları, alt başlıklar ve ilgili temalar şu şekilde belirlenmiştir:

A. Sonuç Alınan Kişisel Çabalar ve Projeler

A.1. Donanım

- Okullardaki bilgisayar donanımlarının iyileştirilmesi
- Okullarda İnternet hizmetinin sağlanması

A.2. Yazılım

- Okulların Web sayfalarının tasarımı

A.3. Eğitim-Öğretim

- Öğretmenlere bilgisayar eğitimi verilmesi
- Öğretmenlere bilgisayar kullanımı konusunda destek sağlanması
- Bilgisayar bölümünün gereksinimlerinin sağlanması
- Laboratuvarların boş zamanlarda öğrenci kullanımına açılması
- Bilgisayar dergilerine abonelik
- Her öğrenciye bir bilgisayar imkanı sağlanması
- Eğitim programlarının yenilenmesi ve eksikliklerinin giderilmesi
- İnternet cafe projesi

A.4. Bilgisayar Öğretmenleri

- Bilgisayar öğretmenlerinin, alamadıkları dersler için girişimleri
- Bilgisayar öğretmenlerinin bilgisayar kursları sertifika sınavlarında görev alabilmek için girişimleri

B. Sonuç Alınamayan Çabalar

- Yazılım bölümünün açılmaması
- Donanımların yenilenememesi
- Okulun Web sayfası tasarımının gerçekleştirilmesinde gereken desteğin sağlanamaması
- Malzeme gereksiniminin sağlanamaması
- Derslerin bölünmesinin engellenememesi

C. Öneriler

C.1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar

- Üniversiteler ile işbirliği
- Okullara bilgisayar öğretmeni atanmasında mezun oldukları bölümlerin dikkate alınması
- Tüm öğretmenlere hizmet-içi bilgisayar eğitimi verilmesi
- Demirbaş yasaasının çağın gereklerine uygun olarak yeniden düzenlenmesi
- Çok çalışan öğretmenlerin maddi ve manevi olarak desteklenmesi

C.2. Okul Yönetimleri

- İş ve görev dağılımlarının dengeli yapılması
- İdari yazılımların satın alma koşullarının gözden geçirilmesi
- Okullarda teknik servis birimlerinin kurulması
- Okul donanımlarının yenilenmesi

C.3. Öğretmenler

- Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki dayanışma içinde olmaları
- Tüm öğretmenlerin bilgisayar okur yazarı olmaları

C.4. Öğrenciler

- Laboratuvarların boş zamanlarda öğrenci kullanımına açılması

C.5. Eğitim-Öğretim

- Temel bilgisayar eğitiminin başlama yaşının düşürülmesi
- Eğitim programlarının yenilenmesi
- Tüm öğretmenlerin eğitim-öğretim etkinliklerinde bilgisayardan verimli yararlanabilmesi
- Teknoloji sınıflarının oluşturulması

- Öğrencilerin bilgisayar kullanım amaçlarının genişletilmesi

D. Düşünceler

- Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini yenilemeleri

3.2.4.6. Sonuçların Rapor Haline Getirilmesi

Araştırmaya ilişkin tüm sonuçlar IBM® uyumlu PC ortamında Windows 98® işletim sisteminde Office 97® yazılımı kullanılarak raporlaştırılmıştır. Araştırmanın her bölümü ayrı bir dosya (Word belgesi, .DOC) olarak kaydedilmiş, daha sonra tüm bu dosyalar birleştirilerek tek bir dosya haline getirilmiştir. Araştırma süresince bu dosyaların her türlü teknik aksaklık ve veri kaybı olasılığına karşı sürekli saklama ortamlarına (Recordable CD) yedekleri alınmıştır.

3.3. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliliği

Bilimsel araştırmalarda sonuçların inandırıcılığı açısından *geçerlik* ve *güvenirlilik* yaygın olarak kullanılan iki ölçüttür (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Nitel araştırmaların kendine özgü veri toplama yöntemleri vardır ve nitel araştırmalarda toplanan verilerin kontrolü için çeşitli stratejiler izlenmektedir.

Araştırmanın geçerliği açısından toplanan verilerin ortama bağlı olduğu, bulguların kendi içerisinden tutarlı olduğu, bulguların gerçekçi olduğu ve ortama özgü durumların dışındaki bulguların genellenebilir olduğu görülmüştür.

Araştırmacı hem araştırdığı konuda hem de nitel araştırmalar konusunda uzmanlaşmış bir akademisyenden sürekli olarak destek almıştır. Uzman araştırmacının her aşamasında araştırmacıya yol göstererek, araştırmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesine büyük katkıda bulunmuştur.

Araştırmacı, araştırmanın güvenirliliğini sağlamak için söz edilen uzmandan yardım almıştır. Uzman, araştırmacının kendisine ulaştırdığı verileri inceleyerek ulaştığı sonuçları araştırmacıya göndermiştir. Elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak araştırmanın güvenirliliği kontrol edilmiştir.

Araştırmacının katılımcılarla meslekten olması ve kendinin de içinde bulunduğu bir durum çalışması yapması, veri toplama sürecinde çok büyük kolaylıklar sağlamıştır. Araştırmacı görüşmeler sürecinde katılımcıların ifade ettiği düşünceleri rahatlıkla yorumlamış ve gerektiğinde müdahalelerde bulunmuştur. Araştırmacı kendi görüş ve düşüncelerini katılımcıların düşüncelerini etkileyecek bir biçimde ifade etmekten kaçınmış sadece bazı açıklamalarda bulunmuş ya da sohbet gereği kendisine sorulan sorulara yanıtlar vermiştir.

Araştırmacı, araştırma sürecinin tüm aşamalarında verileri ve bilgileri gerektiğinde tekrar bilgisayar ortamına kaydetmiştir. Ayrıca araştırmacı, çalışmaya ilişkin tüm etkinlikleri bir günlük tutarak not etmiştir. Araştırmacı, çalışmanın tüm aşamalarında nitel araştırmanın özelliklerine uygun olarak büyük bir titizlik ve dikkatle çalışmıştır.

3.4. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Bu çalışma nitel araştırma yöntemiyle yapıldığı için nitel araştırmaların bir çok özelliğini taşımaktadır. Araştırmanın konusu, *ortaöğretim kurumlarında görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin çalışma ortamlarına ilişkin görüşleri ve beklentileri* olarak belirlenmiştir. Araştırmacı bu konu ile ilgili olarak hiçbir temayı ve modeli kontrol etmemiştir. Bu çalışma bir durum çalışması olduğu için araştırmacı sadece, katılımcıların ifade ettiği durumları belirlemeye çalışmıştır. Araştırmacı gözlem sürecinde hiçbir katılımcının görüş ya da düşüncesini değiştirecek bir etkinlik ya da müdahalede bulunmamıştır. Araştırma verileri sadece görüşmeler değil aynı zamanda gözlemler yapılarak toplanmıştır.

Araştırma verileri, farklı ortaöğretim kurumlarda çalışan ve farklı durumlar içerisinde bulunan bilgisayar öğretmenlerinden elde edilmiştir. Böylece tek bir kuruma özel yaşanabilecek durumlar da belirlenebildiği gibi, her katılımcının ortak olarak yaşadığı durumlarda belirlenebilmiştir. Bu durumlardan bir kısmının sadece Eskişehir kenti için sınırlıdır.

Araştırma verileri, araştırma sürecinin her aşamasında özenle kaydedilmiştir. Teknik nedenlerden ötürü veri kaybının gerçekleşmesi önlenmiştir.

4 – VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMU

Bu araştırmanın sonucunda Türkiye İç Anadolu Bölgesinde bulunan ve sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan gelişmiş illerimizden biri olan Eskişehir İlinin merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin, kendi görüşleri ışığında mesleki durumları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaca ulaşmak için aşağıda yer verilen sorulara yanıt aranmıştır:

1. Bilgisayar öğretmenlerinin görev yaptıkları okullardaki görev ve sorumlulukları nelerdir?
2. Bilgisayar öğretmenleri, görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için hangi durumların değişmesini istemektedirler?
3. Bilgisayar öğretmenleri meslekte daha iyi yetişmek ve daha iyi eğitim vermek için hangi kişisel çabaları göstermişlerdir? Bu çabaların sonucunda a) ne gibi olumlu ve b) ne gibi olumsuz durumlarla karşılaşmışlardır?

Görüşmeler yarı-yapılandırılmış şekilde planlandığı için yukarıdaki soruların dışında görüşmelerin doğal seyrine uygun olarak katılımcılara başka sorular da sorulmuştur. Tüm bu sorulara verilen cevaplar ışığında veri analizleri gerçekleştirilecek, elde edilen bulgular tanımlayıcı analiz bağlamında sunulacaktır.

Bulgular, araştırma sorularının belirlediği üç ana konu etrafında toplanacaktır. Bu konular:

- Bilgisayar öğretmenlerinin tanımlanmış ya da tanımlanmamış tüm görevleri,
- Bilgisayar öğretmenlerinin çalışma ortamlarındaki her türlü olumlu-olumsuz durumlar,
- Bilgisayar öğretmenlerinin kişisel iyileştirme çabaları olarak belirlenmiştir.

Ayrıca bilgisayar öğretmenlerinin bu üç konunun dışında kalan tartışılmaya değer bulunan ifadeleri ise üçüncü sorunun cevabı altında ayrı bir alt bölüm olarak incelenecektir.

Bilgisayar öğretmenlerinin konular ile ilgili düşüncüleri alıntı olarak sunulurken, yarı-yapılandırılmış görüşme türünün bir özelliği olarak konudan konuya geçiş yapılabilmektedir. Araştırmacı görüşmeyi yönlendirmek ya da katılımcının düşüncelerini tam olarak anlayabilmek için çeşitli sorularla ya da müdahalelerle diyalogu sürdürmüştür. Alıntılarda koyu harflerle araştırmacının ifadeleri de sunularak alıntıda anlam bütünlüğünün kaybolması engellenmek istenmiştir.

4.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullardaki Tüm Görevleri

Bilgisayar öğretmenlerinin görevleri çalıştıkları kuruma göre bazı farklılıklar gösterebilmektedir. Bu görevler resmi görevler olabileceği gibi herhangi bir yönetmelikte açıkça belirtilmeyen ancak bilgisayar öğretmenlerinden yapılması beklenen görevler de olabilmektedir. Bilgisayar öğretmenlerinden çeşitli kişisel isteklerde de bulunabilmektedir. Bu görevler ve ilgili konuların hepsi dört ana başlık altında incelenmektedir:

- İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığının verdiği görev ve sorumluluklar
- Okul yönetimlerinin verdiği görev ve sorumluluklar
- Diğer bölümlerin/Öğretmenlerin/okulların bilgisayar öğretmenlerinden istekleri
- Temel eğitim-öğretim etkinlikleri ile ilgili görev ve sorumluluklar

4.1.1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığının Verdiği Görev ve Sorumluluklar

Bilgisayar öğretmenlerine okullarındaki görevlerinin dışında, İl Milli Eğitim Müdürlüklerinden ya da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çeşitli görevlendirmelerde bulunabilmektedir. Bu görevleri iki ana grupta değerlendirmek olasıdır:

- Hizmet –içi eğitim görevleri
- Diğer görevler

4.1.1.1. Hizmet-İçi Eğitim Görevleri

İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bilgisayar öğretmenlerine verdiği görevlendirmelerin başında İl bünyesinde hizmet veren özel bilgisayar kursları katılımcılarına verilen sertifikalar için düzenlenen sınavlarda komisyon üyeliği bulunmaktadır. İl Milli Eğitim Müdürlüğü iki ayda bir bilgisayar kursları katılımcıları için sertifika sınavları düzenlemekte, bu sınavlarda öğretmenleri görevlendirmektedir. Öğretmenler kurulan sınav komisyonlarında görev almaktadırlar. Dokuz katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir.

Gökhan, kendisiyle yapılan diyalogun bir bölümünde görev aldığını şu ifadelerle belirtmektedir: *"Milli eğitimin, evet, bir sınav sistemi var. O sınavlarda görev alır..."*

Kudret ise görev almadığını ancak bu olayı bildiğini belirtmektedir: *"Bunun yanında öğretmen arkadaşlarımızın kurslarda ve sınavlarda görevlendirildiğini duyduk"*

Mesut, doğrudan görev aldığını ifade etmektedir: *"Artı şehrimizde bulunan özel bilgisayar kurslarının sınavlarında öğretmen olarak katıldım."*

Barış da bu sınavlarda görev alan katılımcılardandır: *"Sınav görevleri veriyorlar. Verdikleri sınav görevlerinde tabi biz gidip sınavlarımıza katılıyorz yani sınav görevini yerine getiriyoruz"*

Muammer, bu sınavlarda görev aldığından aşağıdaki ifadelerde söz etmektedir:

"...Tabi şu ana kadar iki üç kere görev aldım. "

Ayşe de görev aldığını belirtmektedir: *"Bunun yanı sıra milli eğitimin bir de kurslarına görev aldım. Öğretmen olarak mı? Yok. Sınavlarda sorumlu olarak. Komisyonunda."*

Orhan da bu komisyonlarda görev aldığından söz etmektedir:

"...bilgisayar kursu, vesaire bilgisayar dershanelerinin bitirme sınavlarındaki görevler bizim görevlerimizdir. Tamam biz bunları yapacağız. Karşılığında da ücret veriliyor zaten"

Selim konu hakkında şu görüşleri belirtmektedir:

“Şimdi dershanelerin her iki ayda bir sınavları var. Bu sınavlarda milli eğitim ne diyor? Bu konuda bilgisi olunca normalde kendi ilindeki bilgisayar öğretmenlerine görev vermesi gerekiyor”

İsmail de konu hakkında bildiklerini anlatmaktadır:

“...6 ayda bir falan oluyor. Aslında 2 ayda bir oluyor ama bunu milli eğitimden öğrendiğimiz isim listesi yapmışlar, oradan 6 ayda bir olursa anca geliyor onun haricinde bir istekleri olmadı şimdiye kadar”

Bilgisayar öğretmenleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün öğretmenler için düzenlediği hizmet-içi eğitim bilgisayar kurslarında öğretmen olarak görev almaktadırlar. Söz edilen konuda iki katılımcı görüş belirtmiştir:

Selim görev aldığı aşağıdaki ifadelerle belirtmektedir:

“...bazı bilgisayar kurslarında, hizmet içi eğitim, görev almak olabilir. Bunlar da vaktimiz müsaitse alabileceğimizi söylüyoruz”

Mesut da daha önce görev aldığını belirtmektedir: *“...geçen sene çalıştığım okulda milli eğitimin vermiş olduğu bilgisayar kullanım kursunda görev aldım”*

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün hizmet-içi eğitim görevlerinde bilgisayar öğretmenlerine verilen görevler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında komisyon üyeliği görevinde bulunmaktadır.
2. Bilgisayar öğretmenleri, hizmet-içi bilgisayar kurslarına öğretmenlik görevinde bulunmaktadır.

4.1.1.2. Diğer Görevler

İl Milli Eğitim Müdürlüğü, bilgisayar öğretmenlerine bilgisayarda çeşitli belgelerin yazılması (dizgicilik) görevi verebilmektedir. Katılımcılardan ikisi bu konuda görüş belirtmiştir:

Orhan, görevler geldiğinden şu ifadelerle söz etmektedir: *“Milli eğitim müdürlüğü'nün bilgisayar öğretmenlerine verdiği görevler çok sayıda oluyor. Örneğin yazı çizi işleri”*

Kudret ise konu hakkında bildiklerini söylemektedir: *“Bu konuda şahsen bana herhangi bir görevlendirme olmadı ama bildiğim kadarıyla arkadaşlarıma görevlendirmeler oldu. Bunlar işte ders notlarının yazımı olabilir”*

İl Milli Eğitim Müdürlüğü bilgisayar öğretmenlerine bazı bilgisayar programlarını yazdırabilmektedir. Bir katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Kudret, doğrudan böyle bir görev almamakla birlikte bildiklerini paylaşmaktadır:

“...Bu arkadaşlarımızın programlara müdahale bilgisi veya ufak program yazmalarından dolayı görevlendirildiğini biliyorum.”

İl Milli eğitim Müdürlüğü, bilgisayar öğretmenlerinden Web sayfası tasarımı yapmalarını isteyebilmektedir. Bir katılımcı bu konuya değinmiştir:

Selim bu konuda görüşlerini şu ifadelerle belirtmektedir:

“Görevlendirmeler derken, mesela bir Web tasarımı sorunu. Milli eğitimin Web sayfasının hazırlanması.”

İl Milli Eğitim Müdürlüğü, bilgisayar öğretmenlerini “Kitap Yazma Komisyonları”nda görevlendirebilmektedir. Bu komisyonda görev alan bilgisayar öğretmenleri, çoğunlukla bilgisayar dizgicisi olarak görev yapmaktadır. Bu öğretmenler komisyonun çalışma süresi boyunca geçici görevlendirme ile okullarından ve derslerinden çekilerek İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün oluşturduğu komisyonlarda çalışmıştır. Dört katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Orhan böyle bir deneyimde bulunmuştur:

“Bir tarihte bir kitap yazma komisyonunda görevlendirildiğim, okula yazıyla geldi... O zaman gittim işte. Harıl hurul bir sürü dokümanlar önüme koymuşlar. “Al bunları yaz sen bilgisayarda yazacaksın sen bunları”... Ha ondan sonra benden sonra başka arkadaşlara görev verildi.”

Selim ise böyle bir teklif geldiğini ancak başka bir görevi olduğu için kabul etmediğini belirtmektedir: *“...kitap yazımında bir kere istendi gene o şeklide müsait*

olmadığımızdan veya başka yerde görevli olduğumdan kabul etmedim. Çeşitli görevler geliyor...”

Recai ise aşağıdaki diyalogda başından geçenleri anlatmaktadır:

“Geçici komisyonda görev almıştım. Kitap yazım komisyonuydu... açıkçası pek bir iş yapmadım. Hiç yapmadım hatta. Oradaki gelen metinleri, Word formatındaki metinleri düzenlemektir benim görevim. Düzenleyip, gerekli değişiklikleri yapıp çıktı almaktı...”

Kudret ise konu hakkında bildiklerini söylemektedir: *“Bu konuda şahsen bana herhangi bir görevlendirme olmadı ama bildiğim kadarıyla arkadaşlarıma görevlendirmeler oldu. Bunlar işte ders notlarının yazımı olabilir...”*

İl Mili Eğitim Müdürlüğü, bilgisayar öğretmenlerine, Müdürlüğe bağlı okul ve kurumlarda bilgisayarlar ile ilgili çeşitli incelemeler yapılması ve rapor hazırlanması gibi görevler verebilmektedir. Bir katılımcı bu konudan söz etmiştir:

Orhan böyle bir görev aldığını belirtmiş ve aşağıdaki ifadelerle anlatmıştır:

“Ayrıca o 2000 yılı probleminde işte bize acayip görevler verdiler. “Falanca okula gidin bilgisayarları sayın”...”

Burada Orhan'ın söz ettiği çalışma, 2000 yılı problemi nedeniyle okullardaki bilgisayarların durumlarının belirlenmesine yönelik bir rapor hazırlanmasıdır.

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün diğer görevlerinde bilgisayar öğretmenlerine verilen görevler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, çeşitli belgelerin bilgisayarda yazılması (dizgicilik) görevini üstlenmektedirler.
2. Bilgisayar öğretmenleri, çeşitli amaçlı bilgisayar programlarının yazılması (programcılık) görevini üstlenmektedirler.
3. Bilgisayar öğretmenleri, Web sayfası tasarımı görevini üstlenmektedirler.
4. Bilgisayar öğretmenleri, kitap yazma komisyonlarında dizgicilik yapmaktadırlar

5. Bilgisayar öğretmenleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda bilgisayar ile ilgili çeşitli incelemeler yapılması ve raporlar hazırlanması gibi işlerde görevlendirilmektedirler.

4.1.2. Okul Yönetimlerinin Verdiği Görev ve Sorumluluklar

Okul yönetimleri, bilgisayar öğretmenlerine çeşitli görevler verebilmektedir. Bu görevleri iki ana grupta değerlendirmek olasıdır:

- Bilgisayar ile doğrudan ilgili görevler
- Bilgisayar ile doğrudan ilgili olmayan görevler

4.1.2.1. Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Görevler

Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetim birimlerinde bulunan bilgisayarların bakım ve onarımlarını yapabilmektedirler. Dokuz katılımcı bu konuda görüş bildirmektedir:

Gökhan düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

“İkinci kısımda bu yani donanım üzerine biz son olarak ta okul içerisinde bilgisayarların birbirine bağlanması bir bilgisayarın kurulması Windows'un kurulması, ağın tanıtılması ve benzeri gibi işlemleri de gene bilgisayar donanım bölümü olarak bunları da yapıyoruz. Okuldaki bilgisayarların tamiratından... Tabi tabi bunlardan da sorumluyuz.”

Kudret, laboratuvarların bakım-onarımından bahsederken, görüşme metninde “okuldaki bilgisayarlar” ifadesini kullanmaktadır. “Okul idaresinin kullandığı bilgisayarlar” diye ayrıca belirtmemektedir ancak, araştırmacı Kudret’in okul idaresindeki bilgisayarları da dahil edecek şekilde görüşlerini ilettiğini yorumlamaktadır. Kudret bilgisayarların bakım-onarımı konusunda şu görüşlerde bulunmaktadır:

“Bu.. bilgisayar öğretmenliği mezunu olmamız dolayısıyla, bilgisayar.. içinden geldiğimizden dolayı bilgisayarın donanımında bir arıza çıktığında bakabilme, o arızayı tamir edebilme olayımız.. görevimizde var. Bunu bularak arızayı kısa zamanda giderme yoluna gidiyoruz... Okul idaresinin bu şekilde bir anlaşması yok çünkü biz okulumuzda bilgisayar bölümü olduğumuz için daha doğrusu bilgisayar öğretmenleri olduğu için dışarıdan bir bakım için ayrıca masraf olmasın diye bakım anlaşmamız yok ama bilgisayarlarımız garantili alındığı zaman bunların garantisi işte..”

Barış, kısa fakat net bir ifade ile durumu belirtmektedir: “Bunun haricinde hozulan bilgisayarların bakımı onarımını yapıyoruz. Yani bu idarenin bilgisayarları olabilir”.

Bariş idari yazılımlarla ilgili bir soruya cevap verirken, idari bilgisayarlarla ilgili yaptıkları çalışmaları belirtmektedir: “...örneğin bir yazıcı bozulur veyahut, kablolarda, ağlarda bir sorun vardır, örneğin bilgisayara virüs girmiştir, sistem çökmüştür. Bu gibi komularda biz müdahalemizi yapıyoruz.”

Muammer konu ile ilgili aşağıdaki ifadelerde bulunmaktadır:

“İdarelerde de bilgisayar kullanıldığı için, tabii zaman zaman işte virüs bulaşıyor, ne bileyim programlarda yüklenirken aksaklıklar oluyor. Bilgisayarlar arızalanabiliyor. O zaman tabii bize başvuruyorlar... Şimdi tabii biz bilgisayar bölümü olduğumuz için idare de işte bilgisayarla ilgili komularda bize danışıyor”

Ayşe ise (tüm görüşmenin genelinde olduğu gibi) biraz sitem dolu ifadeler kullanmaktadır.

“...Onun dışında bol miktarda idari işle uğraş, özellikle ilk yılmda. Herhangi bir bilgisayar bozulduğu zaman hemen beni çağırıp işte, bir Windows kurulması bile olsa, ya da bir mouse takılması bile olsa direk hemen beni çağırıp o işleri yaptırıldılar...”

Orhan kendi okulunda durumu şu şekilde özetlemektedir:

“...ayrıca bilgisayarla ilgili idarenin ve okuldaki diğer bilgisayarların, sistemlerinin bakımını onarımını da yapmaya çalışıyoruz. Anladığımız kadar, elimizden geldiği kadar. Başka idarenin verdiği görevler ne olabilir? Ya, bilgisayarla ilgili her türlü işi sonuçta biz yapmak zorundayız çünkü üzerimizde bir etiket var “bilgisayar öğretmeni” diye... Bilgisayar zaten demek sorun demek zaten...”

Selim ise idari bilgisayarların bakım-onarımının çeşitli boyutlarını da anlatmaktadır:

“...Mesela idarecinin bilgisayarlarında bir sorun varsa bu bir anlamda belki de benim kapsamıma girmeyebilir. Veya niye yapamadıysam niye yapamadın demek zorunda olmayabilirler aslında... Burası sanat okulu ise herhangi bir kısmında bir bilgisayar sorunu varsa doğal olarak o kişinin bizim bölüme göndermesi mantıklıdır... Doğal olarak biz de ilgileniyoruz. Bakıyoruz sorun nedir diye Yapabileceğimiz bir şey varsa bilgisayarı alıyoruz bölümümüze müsait zamanımızda o sorunu gideriyoruz. Ama tabii ki tamamiyle iyi ilişkilere bağlı. Karşılıklı.”

Recai ise idarede kullanılan bilgisayarların bakım-onarımı ile birlikte satın alınan bilgisayarların toplanması işini de yaptıklarını ifade etmektedir:

“Mesela idareye alınan bilgisayarlar bilgisayar bölümünde toplanıyor. Bunu şikayet etmek açısından değil. İstiyorum ki daha çok bilgisayar gelsin, daha çok toplansın. Yani işte öğrencilere öğretmek açısından kendi atölyemizde toplanıyor veya arızalı olan bilgisayarlara müdahale ediliyor.”

İsmail, kendi okulundaki durumu aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“Okuldaki öbür bilgisayarlarda bir şey, arıza olduğu zaman müdahale, yani teknik öğretmen olduğum için bu işlerden az buçuk anladığım için bunu ben istekli yapıyorum. İçim rahat etmiyor. Örneğin bir arıza olduğu zaman falan. Bu. Onlar haricinde de okulumuzda değişik bir şey yok. İdari bilgisayarların bakımıyla da siz mi ilgileniyorsunuz? Yoksa başka bir çözüm mü var? Şu var. Benden önce bu işlerle özel birkaç şirket uğraşmış. En küçük bir arıza olduğu zaman onlar müdahale etmişler veya onların müdahale edemediği olaylar olmuş falan ama şu anda okuldaki hemen hemen her bilgisayarla ben ilgileniyorum.”

Okul idareleri, okullara bilgisayar alırken çoğunlukla her şeyi ile hazır toplanmış sistemler satın almaktadırlar. Bazı okullar ise yeterli teknik imkanlara ve öğretmen kadrosuna sahiptir. Bu okullar bilgisayar parçalarını satın alıp bilgisayar sistemlerinin montajını kendi imkanlarıyla yapmaktadırlar. Dört katılımcı bu konuya değinmiştir:

Selim şu ifadelerle okulundaki çalışmaları belirtmektedir: *“Biz okulda her birime bilgisayar vermek idealimiz. Genelde her birime bilgisayar verdik. Her idareciye, her bölüme, her şefe ve her memura bilgisayar verildi”*. Selim’in “bilgisayar verildi” sözü içinde bilgisayar montajı yapılması gizli olarak ifade edilmektedir. Araştırmacıyı bu sonuca ulaştıran sebeplerden biri de Selim ile aynı okulda görev yapan Orhan’ın ifadeleridir:

“Okullarda aslında bunları karşılayacak maddi olanaklar bence var. Yok diyen yalan söylemiş olur. Maddi olanaklar çeşitli yerlere füzuli sarf ediliyor. Ama bizim okulumuzda en ufak bir fırsatta biz kendi bilgisayarımızı kendimiz toplayarak 34 bilgisayarlık bir laboratuvar haline getirmiş olduk”

Gökhan ise diyaloglarda bu konuya şöyle değinmektedir: *“...bir bilgisayarın kurulması...”,* burada “kurma”, “toplama” anlamında kullanılıyor, *“...arkadaşım askere gidince görevi ben aldım. Bölüme malzeme alabilmek için, elimden geldiğimce, müdiire, müdür beye yalvardım, yakardım. Bilgisayarlarımızın yükseltilmesi konusunda, o kadar yalvarıp yakarmamdan sonra, başarıya ulaştım ve bilgisayarlarımız yükseltildi...”*

Gökhan ile aynı okula çalışan Recai de bu konu hakkında görüş belirtmektedir:

“Mesela idareye alınan bilgisayarlar bilgisayar bölümünde toplanıyor. Bunu şikayet etmek açısından değil. İstiyorum ki daha çok bilgisayar gelsin, daha çok toplansın. Yani işte öğrencilere öğretmek açısından kendi atölyemizde toplanıyor veya arızalı olan bilgisayarlara müdahale ediliyor.”

Gerek yönetim amaçlı olsun gerekse eğitim-öğretim amaçlı olsun, bilgisayar öğretmenleri okullarına bilgisayar ağları ya da laboratuvarların İnternet alt yapısı gibi işleri de gerçekleştirmektedir. Bu konuda altı katılımcı görüş belirtmiştir:

Gökhan okulda ağ çalışmaları gerçekleştirdiklerini ifade etmektedir: *“Mesela bir ağ döşeme olayı oldu. Çocuklar yaptılar. Öğrendiler bu işi. Bu işi dışarıda yapmaya kalksanız 1000 \$ civarında.”*

Gökhan ile aynı okulda çalışan Kudret bu konuda görüş belirtmektedir:

“...bunun dışında network hattının döşenmesi, network'ün bağlanmasıdaki bir hata olabilir veya bunun yanında kendilerinin ulaşamayacağı bilgisayarın açılıp da tamir edilebileceği durumlarda veya programların birbiriyle ilişkilendirileceği durumda daha çok biz bakıyoruz.”

Gökhan ve Kudret ile aynı okulda çalışan Recai ise daha çok idari yazılımlar konusunda bu durumdan söz etmektedir: *“iki de bir hub arıza veriyor hata veriyor. Servisi arıyorlar servis işte “iki günden önce gelemez, şu anda şu okula gidiyoruz şuraya gelemez” gibisinden şeyler. O zaman bizi çağırıyorlar.”* Recai ayrıca bazı projeleri olduğunu ama gerçekleştiremediğini anlatmaktadır: *“Geçmiş zaman, işte okulda bilgisayar laboratuvarını İnternete açmak istemişim. Bu da geçmiş zaman. Ama bunların hiç birini yapamadım.”*

Kadir ise aşağıdaki ifadelerle görev tanımları arasında konuya değinmektedir:

“...diğer okullarda nasıl yapılır bilmiyorum, telefon hattımız var. İnternete çıkmak için, örneğin bilgisayarların ağını, ethernet kartı, sistem çöktüğünde sistemi tekrar kurarken kartların tanıtılmasıyla (bilgisayar öğretmeni) uğraşır..”

Barış *“...veyahut, kablolarda, ağlarda bir sorun vardır, örneğin bilgisayara virüs girmiştir, sistem çökmüştür. Bu gibi konularda biz müdahalemizi yapıyoruz”* sözleriyle neler yaptıklarını anlatmaktadır.

Orhan kendi okulunda kişisel bir projesini hayat geçirmiştir:

"...okulumuza İnternetin getirilmesi. Burada da tamamen kendi çabalarım söz konusuydu. Okula İnterneti, gittim telefona abone oldum, ondan sonra İnternet hattını çektim, bilgisayarları gidip de herhangi bilgisayar firmasına buraya İnternet ağı kurun demedim. Gittim kablosunu satın aldım. Kablosunu çektim, bağlantılarını yaptım. Hub'ını satın aldım. Tabi kendi cebimden satın almadım ama sonuçta okullarda.. ..İşçiliğini siz yaptınız? Tabi işçiliğini biz yaptık."

Bariş ile aynı okulda çalışan Ayşe ağ bakım-onarımından doğrudan söz etmemiştir ancak projelerinden bahsederken İnternet döşenmesi konusuna değinmektedir: *"Yeni bilgisayarlar gelecekmiş işte 10 tane -inşallah!- 10 ya da 11 tane, o bilgisayarlardan yeni bir İnternet laboratuvarı açmayı düşünmüyoruz."*

Bilgisayar öğretmenlerinden görev yaptıkları okulların Web sayfalarının hazırlanmasında yararlanılmaktadır. Üç katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Kudret *"...okulumuz için bir Web sayfası tasarımı olabiliyor, onun için bir çalışma yapılabiliyor,..."* ifadeleriyle durumunu anlatmaktadır.

Bariş, Web tasarımı hakkındaki düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

"İdarenin bize şu konuda olabilir, örneğin okulumuzun Web sayfası tasarımı var. İşte okulumuzun Web sayfası tasarımı bizden istiyorlar. Elbette, çünkü sonuçta bu işten anlayanlar olarak biz yapıyoruz... Dediğim gibi, işte Web sayfası oldu..."

Recai ise okulun Web sayfasını yapmak istediğini ancak sonuç alamadığını belirtmektedir:

"Mesela ben okulun Web sayfasını yapmak istemiştım. Geçmiş zaman, işte okulda bilgisayar laboratuvarını İnternete açmak istemiştım. Bu da geçmiş zaman. Ama bunların hiç birini yapamadım. Ben işte yapıyorum, daha sonradan destek olması gereken durumlarda bize hep köstek olundu. İşte atıyorum, Web sayfası yaptım da onun bir host edilmesi lazım yani ODTÜ'ye başvurulup isim alınması falan lazım bunu söylediğimizde hiç ilgilenen olmuyor. Biz de zaten kendi kendimize o işi yapamıyoruz. Bize bir resmi kanaldan önder olması lazım birisinin."

Bilgisayar öğretmenlerinin okullarda ilgilendikleri (ya da ilgilenmek zorunda kaldıkları) konulardan birisi de okul yönetimlerinin kullandığı yazılımlardır. Bilgisayar

öğretmenleri çoğunlukla bu yazılımlarla doğrudan ilgilenmekten kaçınmaktadırlar. Beş katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Kudret bu yazılımlarla ilgili düşüncelerini şu şekilde belirtmektedir:

“Benim gördüğüm kadarıyla okullara tahsis edilen programlar bilgisayar öğretmenlerinin müdahale etmeyeceği ama müdahale etmek zorunda kaldıkları programlar. Benim düşünceme göre bunu yapan şirketler çok fazla teknik servis olanağı sunmuyorlar. İşte telefon ettiğimizde ulaşamadığımız durumlar oluyor. Bu durumda da bölüm olarak, arkadaşlarımız olarak müdahale etmemiz gereken durumlar doğabiliyor. Aslında buna şirket olarak yapması gereken durumlarda veya arıza durumlarında teknik servis yapması gereken şirkettir...”

Aynı okulda şef olarak görev yapan Recai ise biraz daha detaylı bilgiler vermektedir:

“Yani şimdi bizim başımızda bir program var, ismini vermeyeyim iki de bir hub arıza veriyor hata veriyor. Servisi arıyorlar servis işte “iki günden önce gelemez, şu anda şu okula gidiyoruz şuraya gelemez” gibisinden şeyler. O zaman beni çağırıyorlar. Tabi biz de tabi programdan anlamıyoruz. Müdahale etmek istemiyoruz. ...ben zaten programa müdahale etmem. Bir kere o parası verilip satın alınmış bir program satan firmanın da ona desteğini vermesi lazım. Artı ben müdahale ettiğim zaman önceki verilerin silinmesi, kaybolması da söz konusu. O da bir külfet getirir bize. Riski göze alamayız diyorsunuz. E Yani.”

İsmail kendi okulundaki durumu aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“...şu anda okuldaki hemen hemen her bilgisayarla ben ilgileniyorum. Ama şu da var özellikle öğrencilerin notlarının girildiği ağ ortamı var. İdarecilerde. Ağla ilgili bir olay olduğu zaman ona pek müdahale etmek istemiyorum. O da yani olumsuz bir olay olursa üzerime olumsuz bir şey olmasın diye ayrıca da burada da kullanılan ağ oldukça eski bir ağ ondan da o kadar iyi anlamadığım için. Zannediyorum bu BİLSA programında veri kaybı olursa mesuliyetini... Problem olmasın üzerime almak istemediğim için.”

Barış ilgili soruya aşağıdaki ifadelerle cevap vermiştir:

“...okulumuzun kendi öğrenci bilgi sistemi diye bir programımız var. Bu program örneğin BİLSA, yapıyor. Bu yüzden biz bu programa kesinlikle müdahale etmiyoruz. Yani gelip eğer programda herhangi bir aksaklık çıkarsa, direkt bu programı yapan firma veya bilgisayar şirketi kendisi müdahale ediyor ama örneğin bir yazıcı bozulur veyahut, kablolarda, ağlarda bir sorun vardır, örneğin bilgisayara virüs girmiştir, sistem çökmüştür. Bu gibi konularda biz müdahalemizi yapıyoruz.”

Selim bu konu hakkındaki düşüncelerini aşağıdaki gibi belirtmektedir:

“BİLSA programına hiç karışmıyoruz. Tamamiyle el süreni, yetkilisi kimse o programla o ilgileniyor... Yeterli olmak zorundalar çünkü ona göre anlaşma

yapıyorlar. Anlaşmaları ona göre. Sorun çıktığında gelmek zorundalar bildiğim kadarıyla. ...Bizim de işimiz değil. O işle ilgili bir müdür yardımcımız da var. Tamamiyle onun sorumluluğunda olan bir şey. Sadece o programı çalıştıran makinede bir sorun olursa o makineyle biz ilgileniyoruz. O programla ilgili bir şey yapmıyoruz.”

Okul yönetimlerinin bilgisayar öğretmenlerine yoğun olarak verdiği diğer bir görev ise çeşitli belge, resmi evrak ve raporların bilgisayarda yazılması olarak görülmektedir. Neredeyse tüm katılımcılar bu konuda görüş belirtmektedir. Bilgisayar öğretmenleri diğer öğretmenlere göre okullarda, bu tür işlerde çok daha aktif olarak görev almaktadırlar.

Gökhan bu konuda çok heyecanlı ve sitemli ifadeler kullanmaktadır. Aşağıdaki ifadelere çalışma şartları konusunda tekrar başvurulacaktır ancak bu işlerin yapıldığını gösterdiği için burada referans olarak alınmıştır:

“...Ha ben eğitim vermiyor muyum? Veriyorum ama yeterli mi? Yeterli değil. Neden? Çünkü idare bizi devamlı sıkıştırıyor. Yok şu yazılacak, yok bu yazılacak yok şunu şöyle olacak, böyle olacak, ya ben eğitim mi yapayım, bunların işlerini mi yapayım. O zaman “Öğretmenliği bırakalım, memur olalım onların işlerini yapalım” diyeceğim. Bu bizi tabi üzüyor... .. devamlı olarak bana yazı yollanıyor. Kütüphanenin bir 90 sayfa yazısı geldi....”

Kudret bu konuda sorulan “Okul idaresi sizden bilgisayar tamiri dışında ne tür çalışmalar istemektedir” sorusuna aşağıdaki gibi cevap vermektedir:

“Okul idaresinin bizden istediği bilgisayar tamirinin dışında şunlar olabiliyor: mesela bazen öğretmenlerimizin, okulumuzdaki öğretmenlerimizin okul için yapacakları çalışmalarda yazılar olabiliyor. Bu yazıların yazılması, bu yazıların çıkartılması veya okul adına bir yazışma yapılacaksa bu yazışmanın tarafımızdan yapılmasını isteyebiliyorlar. Bunun yanında işte.. okulumuz için bir WEB sayfası tasarımı olabiliyor, onun için bir çalışma yapılabilir, milli eğitimde anlaşmalı olarak yazılar gönderilebilir, yazışmalar bölümümüz tarafından yapılabilir.”

“...Mesela idare boyutunda işte.. teknik konularda veya resmi gizli konularda değil de daha çok bölüm öğretmenlerinin veya branş öğretmenlerinin okul için hazırlayacağı yazışmalar, yazılar mesela bir ders planları olsun işte.. zümre toplantıları olsun bunların (tutanakların) yazılmasında işte bunlarda yine bir resmi evrak olduğu için ben o yüzden yazışma oldu herhalde onların hazırlanmasında daha çok bölümümüz bakmaktadır veya işte belirli gün haftaların düzenlenmesinde kütüphanenin yayınlarının tanıtılmasında, okulun öğrencilere yapacağı herhangi bir duyuruda, reklamda daha çok bölümümüz

çalışmaktadır, bölümümüz öğretmenleri tarafından bu çalışmalar yürütülmektedir...”

Kadir ise bu konu hakkında şu ifadelerde bulunmaktadır: “...Bazen de birkaç yazı işlerimiz de oluyor. Yaz çiz işleri (günlükler) Evet, yaz çiz işleri...”

Turgut kendi deneyimlerini aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“Okul idaresinin en son geçen sene okulda not bilgi girişini ben yaptım. Öğrencilerin tüm kayıtlarını ben girdim bilgisayara. Genellikle öğretmenler arasında pek fazla bilgisayar bilen kişi sayısı az. Özellikle eski olanlarda. Bu yüzden genç olduğumuz için bu tip işleri yapıyoruz. artık okulda belli yazılar, öğretmenlerin işleri olabiliyor. Onlara da yardımcı olabiliyoruz burada.”

Ayşe ise yapılan idari işlerin çeşitliliği açısından çok ilginç ifadelerde bulunmaktadır: “...bunun yanı sıra muhasebe defterleri tuttum, gelir-gider, işte bunlarla ilgili tüm bilgilerin tutulduğu işleri yaptım yani, aklınıza gelebilen her türlü idari işleri yaptım”. Görüşmede net olarak belirtilmemekle birlikte “her türlü idari iş” ifadesinde öncelikle yazı işleri olduğu araştırmacı tarafından yorumlanmaktadır.

Orhan, idari görevler ile ilgili sorulan bir soruya şu ifadelerle cevap vermiştir:

“...Tabii, tabii yazı çiz işleri oldu örneğin, benim üzerime bu okulda yıkılmış olan bir şey var, sınav programlarını her zaman ben yaparım bilgisayarda. Sorumluluk sınavı, ortalama yükseltme sınavı çünkü bir kere onun çizelgesini biz hazırladık. ...Sorumluluk sınav programını da bir kere yaptık artık her sönestr de sınav olduğu için programını yapıyoruz. “

Selim ise konu hakkında kendi görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

*“...Bilgisayarda veya şöyle diyeyim, bilgisayarın yapabileceği veya bilgisayar sayesinde işini kolaylaştıracak bazı işler bizden isteniyor. **Örneklendirebilir misiniz?** Örneklendirelim, mesela bir mesela herhangi bir şeyin yazılması gerekiyor Uzun bir yazı mesela 100 sayfalık. Bunu bir memurun ya da bir kişinin yapmasıyla aynı şeyin laboratuvarında aynı anda 20 kişi tarafından yazılması tabii ki farklı. İşin bitmesi açısından. Veya herhangi bir saklamışlardır, çok bilgi tutacaktır, veya bir anket sonucu değerlendirilecektir, bunun grafiksel olarak gösterilmesi anketin direkt değerlendirilme sunumundan bir avantajı büyük. ...olmak üzere Bu işler daha kısaltıldığından dolayı bu konuda yardım isteniyor“*

İsmail ise kendi görev yaptığı okulda bu tür görevler yapmadığını belirtmektedir:

“Ya, öncelikle idarenin istediği ekstralar olmuyor. ...Ekstralar şu olabilir İşte öteki öğretmen arkadaşların bir işi olduğu zaman onların iyi anlamadığı

herhangi bir şey olduğu zaman ben sadece onlara rehberlik ediyorum okuldaki öğretmenlerin veya idarecilerin veya öbür hizmetlilerin herhangi bir konuda bilgisayar da olabiliyor, öbür teknolojik aletler de olabiliyor bunlarla ilgili bir eğitime ihtiyaçları olursa bu benden isteniyor. O tür bir şey olduğu zaman elbette yapıyoruz. Ama şu ana kadar ben üç yıldır buradayım çok olumsuz ekstra hiçbir şey olmadı.”

Recai ise İsmail'in aksine bir durumda bulunduğunu, çok fazla idari iş yaptığını - ayrıntılara da girerek- aşağıdaki diyalogda anlatmaktadır:

“...Zaten bilgisayar bölümüyle matbaa bölümü, genelde okul idaresinin, milli eğitim tarafından joker bölümü sürekli kullanılan bölüm olarak, bana göre, yani, atıyorum işte, matbaa bölümünde yazı yazdırılacak olur, matbaaya gönderilir, bir metin hazırlanacak olur, müdür beyin istediği bir metin olur, o bilgisayar bölümüne gönderilir işte “2 gün içinde bu yazılsın” veya milli eğitimden bir kitap yazılacak olur veya bir komisyon oluşturulacak olur o zaman dört beş okuldan dört beş öğretmene görev verilir onlarda gider orda çalışanlar okuldaki eğitimi, görevlerini her şeyi bırakıp gidip milli eğitimde çalışırlar”

Recai, yaptığı işlerin detaylarından da söz etmektedir:

*“Mesela okul idaresi bir atıyorum işte fakir öğrenciler milli eğitimden istenir bizim okuldan ve okulumuzda bulunan fakir öğrencilerin listesi bunların dökümleri işte annesi, babası durumu nedir? Aldığı maaş ne kadar? Onlar gelir bize müsvedde olarak bilgisayar bölümünde yazılıp daha sonra idareye teslim edilir. **Bazı resmi evrakların temize çekilmesi ya da Dizilmesi de diyebiliriz.** Bilgisayarda dizip onun çıktısını alıp gönderilmesi veya yıllık planlar olabilir. ...Okuldaki bütün bölümlerin bütün öğretmenlerin yıllık planları müsveddesi geliyor bilgisayar bölümüne orda yazılıyor daha sonradan ilgili öğretmene teslim ediliyor...”*

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda okul yönetimlerinin bilgisayar ile doğrudan ilgili görevlerinde bilgisayar öğretmenlerine verilen görevler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetiminde kullanılan bilgisayarların bakım ve onarımlarını gerçekleştirmektedirler.
2. Bilgisayar öğretmenleri, okula alınan bilgisayarların montajlarını gerçekleştirmektedirler.
3. Bilgisayar öğretmenleri, okula bilgisayar ağları ve/veya internet döşemektedirler, ayrıca ağların ayarlanmasını, bakım ve onarımlarının yapılmasını da gerçekleştirmektedirler.
4. Bilgisayar öğretmenleri, okulun Web sayfasının tasarımını yapmaktadırlar.

5. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetiminin kullandığı idari yazılımların sorunlarını çözmeye çalışmaktadırlar.
6. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetimlerinin verdiği çeşitli belge, resmi evrak ve raporları bilgisayarda yazmaktadırlar.

4.1.2.2. Bilgisayar ile Doğrudan İlgili Olmayan Görevler

Okul idareleri bilgisayar öğretmenlerinin teknolojik birikimlerinden yararlanmak istemektedirler. Bilgisayar öğretmenleri görev yaptıkları okullarda teknolojik birikim gereken cihazların kullanılmasından sorumlu olabilmektedirler. Üç katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan bu konuda durumunu şu ifadelerle açıklamaktadır:

"...bir bilgisayarın ne bileyim ben arkadan bir fişi çıktı ama "alo" 26 numara "alo Gökhan bey lütfen gelin", "iyi tamam hadi gidelim"..."

"...Okul bana fotoğraf işleri verdi. Neymiş, fotoğraf çekilecek. 2000 tane öğrencinin fotoğrafını bilgisayardan, dijital kamera yöntemiyle 2000 tane öğrencinin fotoğrafını çektim..."

Kadir kendi okulunda yaptığı çalışmaları şu ifadelerle anlatmaktadır:

*"...Bizim scannerimiz var, okulun scanneri. Scannerden tarama yapılacaksa bu bilgisayar öğretmenine kalıyor. Çünkü hem scanner başka bir birimde yok okulda başka bir birimde yok, hem de bu bilgiye sahip yetişmiş personel yok. ...Başka, projeksiyonumuz var okulumuzda. 29 Ekimlerde falan bazen idarenin isteğiyle, bazen kendi isteğimizle bunu kullanalım,... ..Milli bayramlarda, salonumuzda evet, kullanıyoruz. **Bunların kurulması, tanıtılması, sökülmesi, Tabi tabi, hepsi bizim...**"*

İsmail ise yaptığı işleri aşağıdaki gibi özetlemektedir:

"...İşte öteki öğretmen arkadaşların bir işi olduğu zaman onların iyi anlamadığı herhangi bir şey olduğu zaman ben sadece onlara rehberlik ediyorum okuldaki öğretmenlerin veya idarecilerin veya öbür hizmetlilerin herhangi bir konuda bilgisayar da olabiliyor, öbür teknolojik aletler de olabiliyor bunlarla ilgili bir eğitime ihtiyaçları olursa bu benden isteniyor. O tür bir şey olduğu zaman elbette yapıyoruz..."

Okul idarecilerinin, bilgisayar öğretmenlerinden bazı özel (kişisel) istekleri de olabilmektedir. Bu isteklerin resmi bir boyutu yoktur. Üç katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan bu konuda pek çok sıkıntı yaşadığını anlatmaktadır: *“Peki idarenin sizden özel talepleri oluyor mu? İdare bizi o konuda gerçekten çok sıkıştırıyor. Zaten ben, biz öğretmen olarak bu konuda çok muzdaribiz”*

Ayşe de Gökhan gibi bu konuda çeşitli sıkıntılar yaşadığını aşağıdaki ifadelerle belirtmektedir:

“...aklınıza gelebilen her türlü idari işleri yaptım. Kendi bilgisayarlarına yüklemek istedikleri özel programları falan, onlarla ilgili sorunları ölçükleri zaman, ve internette kendi özel işleri olduğu zaman gene müracaat bendim ya da diğer öğretmen arkadaşlarımdı.”

Selim ise bu konuda daha sakin görünmektedir: *“Ama direkt şahsa yönelik istekler var mı? Olabilir. Kişinin özel isteği gelebilir bir de o an için bizim vaktimiz müsaitse yardım ediyoruz.”*

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda okul yönetimlerinin bilgisayar ile doğrudan ilgili olmayan görevlerinde bilgisayar öğretmenlerine verilen görevler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, gerektiğinde okullarında teknolojik birikim gerektiren tarayıcı, projeksiyon cihazı gibi cihazları kullanmaktadırlar.
2. Bilgisayar öğretmenleri, Okul yöneticilerinin özel isteklerini yapmak zorunda kalmaktadırlar.

4.1.3. Diğer Bölümlerin/Öğretmenlerin/Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

Bilgisayar öğretmenlerine okul yönetimlerinin verdiği görevlerinin dışında, diğer bölümlerden, diğer öğretmenlerden ve diğer okullardan bazı istekler gelmektedir. Bu görevleri üç ana grupta değerlendirmek olasıdır:

- Diğer bölümlerin bilgisayar öğretmenlerinden istekleri
- Diğer öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerinden istekleri
- Diğer okulların bilgisayar öğretmenlerinde istekleri

4.1.3.1. Diğer Bölümlerin Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

Bilgisayar öğretmenleri, diğer bölümlerin bilgisayarlarının bakım onarımından da sorumlu olarak görülmektedir. Altı katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Gökhan şu ifadelerle bu konu hakkındaki görüşlerini belirtmektedir: *“okul içerisinde bilgisayarların birbirine bağlanması bir bilgisayarın kurulması Windows'un kurulması, ağı tanıtılması ve benzeri gibi işlemleri de gene bilgisayar donanım bölümü olarak bunları da yapıyoruz. “*

Aynı okulda çalışan Kudret konuya aşağıdaki ifadelerle katkıda bulunmaktadır:

“Anladığım kadarıyla okuldaki diğer bölümlerin bilgisayarla ilgili çalışmalarının yükünün belli bir kısmı olduğu gibi bilgisayar öğretmenlerinde. Buna, buna katılıyorum. Diğer bölümlerimizde daha çok bölümleri ile ilgili çalışmalar yapılmakta. İşte.. orada kullanılan bir program orada işletilmekte ama bunun dışındaki işte arıza durumlarında, programların yüklenmesi durumunda veya o bilgisayarların kullanıcıya öğretilmesi durumunda bölümümüz çalışmaktadır. Öğretmenlerimize gerektiği yerde kullanımı anlatılmaktadır.”

Muammer ise yapılan diyalogda şu ifadeleri kullanmıştır: *“Okullardaki bütün laboratuvarlarınızdaki arızaları bilgisayar öğretmenleri olarak siz mi ilgileniyorsunuz? Tabi ki bilgisayar öğretmeni olarak, gerek arıza olsun, gerek program yüklemeleri olsun onları bilgisayar öğretmenleri yapıyor.”*

Orhan'ın konu hakkındaki görüşleri şöyledir:

“Peki diğer bölümlerin bilgisayarla ilgili işlerini de mi siz yapıyorsunuz? Tabi, tabi. Tabi. Diğer bölümlerinkini de biz yapıyoruz. ...ayrıca bilgisayarla ilgili idarenin ve okuldaki diğer bilgisayarların, sistemlerinin bakımını onarımını da yapmaya çalışıyoruz. Anladığımız kadar, elimizden geldiği kadar.”

Selim ise kendi yaklaşımını şu ifadelerle belirtmektedir:

“Herhangi bir öğretmen arkadaşımız bizim bölüme ihtiyacı olduğunda kendi özel bilgisayarında sorun olabilir, yine herhangi bir program isteyebilir, bölümün herhangi bir imkanını kullanmak isteyebilir. Hepsine kapımız açık. Hepsine elimizden geleni yapıyoruz.”

Recai, diğer bölümlerde yaptıkları çalışmalardan aşağıdaki diyalogda söz etmektedir:

“Okul genelinde başka, bu sözünü ettiğiniz programdan, yazılımlardan değil de, genel bilgisayarla ilgili genel diğer sıkıntılarda size mi başvuruyorlar? Diğer bölümlerden, yazılım hataları, donanım hataları vs. Evet. Tabi. Yani

okulun teknik servisi gibi bir şey diyebiliriz. Peki. Okulunuzun büyük olduğunu düşünüyoruz. Bu kadar işe yetiştiriyor musunuz? Valla olduğu kadarıyla.“

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda diğer bölümlerin bilgisayar öğretmenlerinden istekleri konusunda, şu bulgulara ulaşılmıştır:

1. Bilgisayar öğretmenleri, okuldaki diğer bölümlerde bulunan bilgisayarların bakım-onarımını da yapmaktadırlar.

4.1.3.2. Diğer Öğretmenlerin Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

Diğer bölümlerden ve öğretmenlerden, bilgisayar öğretmenlerine bazı istekler gelmektedir. Bu istekler kişisel yararlar için olabildiği gibi, okulun yararına olabilecek isteklerde olabilmektedir.

Diğer bölüm öğretmenlerinden gelen isteklerden biri bilgisayar öğretmenlerinden bilgisayar ile ilgili çeşitli konularda eğitim amaçlı yardım istemeleridir. Bazı konular hakkında bilgi verilmesi ya da öğretilmesi, bu öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerinden istekleridir. Dört katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Kudret bu konuda yaptıkları çalışmaları aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“...Öğretmenlerimize gerektiği yerde kullanımı anlatılmaktadır. ...Mesela bizim düzenlediğimiz, arkadaşlarımızla birlikte düzenlendiğimiz bir kurs oldu okulda. ...İşte burada bilgisayarın kullanılması işletmenlik yönünden bilgisayarın kullanılması, arıza boyutuna geçtiğinde de bizi arayabilirsiniz şeklinde duyurular yaptık ama bunun yanında öğretmenimiz yeterince bilgiye sahip değilse bizi telefonla arayabiliyor, telefonda işte bir sorununun olduğunu bunun önüne nasıl geçebileceğini sorabiliyor...”

Ayşe kendi okulunda karşılaştığı durumlardan şu ifadelerle söz etmektedir:

“Peki, diğer bölümdaki öğretmen arkadaşlarınıza idareden ya da diğer öğretmen arkadaşlardan okul içinde kişisel talepleri oluyor mu? Tabi oluyor. Örneğin diyorlar ki işte “bize bir WEB sayfası yapmayı öğret” şeklinde talepleri oluyor.”

Aynı okulda çalışan Muammer ise bu konuyla ilgili yaptıklarından söz etmektedir:

“Şimdi sadece bilgisayar bölümünde bilgisayar dersleri yok. Diğer bölümlerde de bilgisayar dersleri var. Tabi bunlar kapsamlı değil, bilgisayar bölümünde olduğu gibi kapsamlı değil. Sadece bilgisayar temelleriyle ilgili, kullanımıyla ilgili dersler var. Bunlar da tabi zaman zaman takıldıkları noktalarda bize

başvuruyorlar. İşte bunu nasıl yapabiliriz veya bunu öğrenciye daha iyi nasıl aktarabiliriz bu konuda işte bizim bilgisayar laboratuvarımızı kullanabilecek, "kullanabilir miyiz" gibi sorular geliyor. Biz de onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz."

İsmail ise kendi durumundan aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

"öteki öğretmen arkadaşların bir işi olduğu zaman onların iyi anlamadığı herhangi bir şey olduğu zaman ben sadece onlara rehberlik ediyorum okuldaki öğretmenlerin veya idarecilerin veya öbür hizmetlilerin herhangi bir konuda bilgisayar da olabiliyor, öbür teknolojik aletler de olabiliyor bunlarla ilgili bir eğitime ihtiyaçları olursa bu benden isteniyor."

Okuldaki diğer bölümlerden ve öğretmenlerden bilgisayar öğretmenlerine kişisel isteklerde bulunabilmektedir. Dört katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan, yaşadığı deneyimleri diyalogun çeşitli bölümlerinde hararetle tartışmaktadır:

"...mechuren öğretmenlerimizin yıllık planlarını, tabi öğretmenlerimizde yeterli bilgiye sahip değiller. Yeterli bilgisayar kullanımı yok. Dolayısıyla biz öğrencilerimize kağıdı vererek bunları bilgisayardan Excel'den hazırlatıp, hazır bir çıktı halinde öğretmenlerimize teslim ediyoruz..."

"... Bir tane öğretmen bana hozuk bilgisayar getiriyor, aman şunu bir yapıver, bilgisayarı yapmaya kalkıyoruz, zaman geçiyor, e öğretmen ders saatinde geliyor, tık, tık, tık, kapıyı çalıyor, içeri giriyor, ya hocam ders anlatıyorum, anlamıyor. Yani ben bunu yüzüne söyleyemiyorum. Benim hüyüküm. 45 yaşında adam. Bunu onun anlaması lazım. Ders ortasında benim dersime giriyor. Müdahale ediyor. Neymiş, işte pentium 4'ün fiyatları ne kadar? Yahu bana ne şimdi pentium 4'ten, ben dersimi anlatmak istiyorum. ...Gelmeyen yok. Yazılı sorusu mu çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Başka bir şey mi çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Scanner mi lazım bilgisayar bölümü. CD mi yazdıracaksın, bilgisayar bölümü. Başka var mı? hep gel, gel. Ya, durum bu..."

"...Genç olduğum için, "ya bunlar çocuk, bizim samimi arkadaşlar, bunlar genç bir şey olmaz" gibi bir düşünce altında tak tak hemen, gir, bir şey olmaz, söyleyiver hemen, gibi bir düşünce olduğunu tahmin ediyorum. Başka öğretmenlere yaptıklarına inanmıyorum. Yapmazlar. Ama bizim genç olduğumuz için, buradan güç aldıklarını tahmin ediyorum."

Ayşe de bu konuda görüş belirtmektedir:

"Peki, diğer bölümdeki öğretmen arkadaşlarınıza idareden ya da diğer öğretmen arkadaşlardan okul içinde kişisel talepleri oluyor mu? Tabi oluyor. Örneğin diyorlar ki işte "bize bir WEB sayfası yapmayı öğret" şeklinde talepleri"

oluyor. Ben zaten oldukça yoğun olduğuma inanıyorum. Kimseyi kırmak ta istemiyorum. Ama o araya da sıkıştırıyorum.”

Orhan da benzer durumlarla karşılaştığını anlatmaktadır:

“Okul idaresinden, diğer öğretmenlerden resmi olmayan talepleri oluyor mu size? ..... Kişisel istekleri? E tabiki evlerindeki bozulan bilgisayarları tamir ediyoruz. Bu da arkadaşlık görevi somuçta yapıyoruz bunu. Okula getirenler oluyor mu? Hatta bakın gelen arkadaş da onun için gelmiştir büyük bir ihtimalle. Ondan sonra.... İşiniz varsa bir kısa ara verebiliriz yoksa devam edebiliriz. Bir ara versek iyi olur arkadaşla.... İkinci bölümde kaldığımız yerden devam edelim. Tamam devam edelim. (bu arada içeriye başka bir okuldan bir öğretmen bey geldi. Bilgisayarının bozulduğunu ve tamir edip edemeyeceklerini sordu. Bu durum ve arkasından tartışmalar görüşmenin yaklaşık 15-20 dk. Kadar kesilmesine neden oldu.) Bir sürü gelenle gidenle uğraşıyorsunuz ders arasında Maalesef uğraşıyoruz. Bizim mesleğin şeyi yani, ne derler.... sıkıntısı.”

Aynı okulda görev yapan Selim de konu hakkında görüş belirtmektedir:

“Genelde herkesin işini yapıyoruz. Hiç kimse ayırt etmiyoruz. Şu bölüm bize böyle yapıyor, biz onlara bu işi yapmayalım diye bir mantık yok biz de. Herhangi bir öğretmen arkadaşımız bizim bölüme ihtiyacı olduğunda kendi özel bilgisayarında sorun olabilir, yine herhangi bir program isteyebilir, bölümün herhangi bir imkanını kullanmak isteyebilir. Hepsine kapımız açık. Hepsine elimizden geleni yapıyoruz.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda diğer öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerinden istekleri konusunda, şu bulgular belirlenmiştir:

1. Diğer öğretmenler, bilgisayar öğretmenlerinden eğitim-öğretim amaçlı isteklerde bulunabilmektedirler.
2. Diğer öğretmenler, bilgisayar öğretmenlerinden özel isteklerde bulunabilmektedirler.

4.1.3.3. Diğer Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İstekleri

Diğer okullardan gerektiğinde bilgisayar öğretmenlerine çeşitli istekler gelebilmektedir.

Bir katılımcı bu konudan söz etmiştir:

Barış'ın görev yaptığı okul eğitim bölgesinin koordinatör okuludur. Barış, eğitim bölgesindeki diğer okulların bu sebepten dolayı kendilerinden bilgisayar konusunda bakım-onarım desteği istediklerini söylemektedir. Barış, bu durumun çalıştığı okulda

bilgisayar bölümü olmasından (ve çok sayıda bilgisayar öğretmeni olmasından) kaynaklandığını da belirtmektedir:

“Ayrıyeten okulumuz, bu sene, koordinatör okul olduğu için, diğer okullarda da herhangi bir sorun olursa, bunlara da müdahale edebiliyoruz. Ve dediğim gibi, somuçta biz bu elimizde bulunan imkanlar çerçevesinde, bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. ...geçen sene bizim okulumuz koordinatör okul değildi. Geçen sene koordinatör okul değildi. Bu yüzden bizim okulumuza bu talepler fazla gelmiyordu. Fakat bu sene koordinatör olduktan sonra, yine ne de olsa “bu koordinatör okuldur, burada bilgisayarlılar var. Bizim isteklerimizi karşılarlar” mantığıyla, tabi düşüncesiyle bizden rica ediyorlar. Tabi bu zorunda bir olay değil. Biz rica üzerine gidip bakabiliyoruz. Yapabiliyoruz. Elimizden geleni yapıyoruz.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda diğer okulların bilgisayar öğretmenlerinden istekleri konusunda, istekler şu bulguya ulaşılmıştır:

1. Bilgisayar öğretmenleri, gerektiğinde diğer okullarda bulunan bilgisayarların bakım-onarımlarını gerçekleştirmektedirler.

4.1.4. Temel Eğitim-Öğretim Etkinlikleri ile İlgili Görevler

Bilgisayar öğretmenlerinin okullarda yapmakla yükümlü oldukları temel eğitim-öğretim etkinlikleri vardır. Bu görevleri dört ana grupta değerlendirmek olasıdır:

- Dersler
- Laboratuvarlar
- Koordinatör öğretmenlik
- Bölüm şefliği

4.1.4.1. Dersler

Eğitim öğretim etkinliklerinin en başında “bilgisayar derslerinin yürütülmesi” gelmektedir. Bütün bilgisayar öğretmenlerinin sorumlu olduğu görev bilgisayar dersi etkinliklerinin yürütülmesidir. Bilgisayar öğretmenlerinin hangi dersleri yürüteceği ise görevli oldukları okul ve bölümlerin türlerine göre değişmektedir. On katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan bu görevi şu ifadelerle tanımlamaktadır

“Bilgisayar öğretmeni okulda bilgisayar ile ilgili programları, donanımı öğrencilere öğreten kişi pozisyonunda. Biz öğrencilere yazılım ağırlıklı dersler

ve bilgisayar tamirini arızalarını gösterecek şekilde atölye çalışmaları yapıyoruz. Bilgisayar öğretmenin şu anda benim kafamdaki tanımı bu şekilde...”

Kudret ise bu konu hakkında şu ifadelerde bulunmuştur:

“Mustafa Bey, şu anda görev yaptığım okulda bilgisayar öğretmenliği yapıyorum. Bilgisayar öğretmenliği bölümü mezunu olmam dolayısıyla böyle bir teknik okulda çalışmaktayım. Bilgisayar öğretmenliği yaptığım yerde bilgisayar laboratuvarımız, bilgisayar atölyemiz ve bilgisayarlarımız var. Bunlarla yaptığımız günlük çalışmalarda bilgisayarın donanım yönünden incelenmesi, bilgisayarın yazılımlarının değerlendirilmesi, şeklinde devam etmektedir. Bu müfredatımıza uygun olarak bilgisayar donanımının, işte.. işlenmesi, bilgisayar donanım parçaları ele alınır. Bunlar, bilgisayarın içindeki bilgiler nasıl işlenmektedir, bunları öğrencilerimize aktarmaktayız. Bunun yanında programlama derslerimiz de var. Bu programlama derslerimizde programlama mantığı nedir? Programlamada izlenebilecek yollar nedir? Bunları anlatmaktayız.”

Kadir, temel görevlerini “Bilgisayar öğretmeni, bilgisayarı öğretmeye çalışır. Temel olarak. Bunu yaparken de karşılaşılabileceği sorunları kendi içinde çözmeye çalışır...” şeklinde ifade etmektedir:

Mesut ise “Özellikle ilk önce okulumuzda teorik ve normal atölye dersleri var onlara giriyoruz...” ifadesiyle görevini tanımlamaktadır:

Barış, temel görevlerini “Bilgisayar öğretmeni olarak bizim, tabi ilk vazifemiz, derslerimize girmek, yani, bize verilen müfredata göre, derslerimizi takip ediyoruz...” şeklinde belirtmektedir.

Muammer ise şu ifadeleri kullanmaktadır:

“Şimdi, teşekkür ederim. Tabi, bilgisayar öğretmeni dediğimiz zaman görev ve sorumlulukları, işte, bilgisayar derslerine girer, bilgisayarı öğrencilere aktarır diyelim. Tabi, bilgisayar bölümü olarak bilgisayarın temelleri, bizim okul daha çok bilgisayar donanımı üzerine olduğu için donanımla ilgili bilgiler veriyoruz. Bunun dışında da işte, eksik gördüğümüz kısımlar varsa işte bu eksik görülen, donanım olabilir, veya müfredat programlarında olabilir eksik kısımları gördüğümüz zaman o eksik kısımları nasıl giderebiliriz şeklinde, arkadaşlarla görüşüyoruz...”

Ayşe de öncelikli görevlerinin ders etkinlikleri olduğunu belirtmektedir: *“Öncelikle okul programında belirtilen sınıfların derslerine giriyorum...”*

Orhan kendi durumunu şöyle ifade etmektedir:

“Bilgisayar öğretmeni öncelikle bilgisayar derslerine girmekle yükümlüdür... Bizde okulumuzda bilgisayar programlama atölye derslerine giriyoruz. Bilgisayar bölümünün derslerine öğretmen olarak giriyoruz.”

Selim’in görevleri konusunda görüşleri ise *“Bilgisayar öğretmeni olarak görevimiz bize verilen müfredat programlarımızı derslerimizi en iyi şekilde vermek. Görevimiz bu...”* şeklindedir.

Recai ise görev yaptığı okulda bilgisayar bölümünün şefidir. Asli görevlerinden bahsederken şu ifadeleri kullanmaktadır: *“Şimdi, bir bilgisayar öğretmeni dersine girmelidir sadece ama bilgisayar bölüm şefi hem derslere girmek...”*

İsmail ise bu konuyu, normal lisede teknik öğretmen olarak atandığı için farklı bir bakış açısı ile anlatmaktadır:

“Şimdi ben teknik öğretmen olduğum için aslında teknik bir okulda olmayı ümit ediyordum. Bu olmadı. O yüzden şu anda okulda Microsoft Office –Word, Excel- bunları anlatıyoruz. Bunlar haricinde hiç bir şey yok. Olay budur.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerinin dersler konusunda, görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, görev yaptıkları okulun türüne göre değişen sayıda ve içerikte bilgisayar derslerinin etkinliklerinin yürütürler.

4.1.4.2. Laboratuvarlar

Bilgisayar öğretmenlerinin ders etkinliklerinin haricinde sorumlu oldukları ikinci alan ise laboratuvarlardaki bilgisayarların bakım-onarımıdır. Bütün katılımcılar bu konuda çalışmalarda bulunmaktadır.

Gökhan bu alandaki sorumluluklarını şu şekilde ifade etmektedir:

“...okul içerisinde bilgisayarların birbirine bağlanması bir bilgisayarın kurulması Windows'un kurulması, ağın tanıtılması ve benzeri gibi işlemleri de

gene bilgisayar donanım bölümü olarak bunları da yapıyoruz... (soru: okul bilgisayarlarının tamiratından...) Tabi tabi bunlardan da sorumluyuz.”

Kudret bu konudaki düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

“...Bilgisayar öğretmenliği yaptığım yerde bilgisayar laboratuvarımız, bilgisayar atölyemiz ve bilgisayarlarımız var... Yalnız ders işlememizin yanında ara sıra laboratuvarlarımızda çıkan sorunlarla da ilgilenmekteyiz. Bu.. bilgisayar öğretmenliği mezunu olmamız dolayısıyla, bilgisayar.. içinden geldiğimizden dolayı bilgisayarın donanımında bir arıza çıktığında bakabilme, o arızayı tamir edebilme olayımız.. görevimizde var. Bunu bularak arızayı kısa zamanda giderme yoluna gidiyoruz. En azından kendimiz bu işin içinde olduğumuz için dışarıdan bir teknik servis eğer.. teknik servise gerek duymuyoruz.”

Kadir, yapılan görüşmede şu ifadelerle yer vermiştir:

“...Ne gibi sorunlarla karşılaşır? Orda bilgisayar bozulabilir, öğrenci uğraşırken programı çökertebilir. Uzak bir ihtimal değil bunlar. O zaman, öğrenciye destek vermek zorunda. Atölyeyi ayakta tutmak zorunda. Kendi nasıl aldıysa, öyle de, bir sonraki arkadaşına, kullanacaksa, veya kendisi başka bir sınıfı, kullanım için bırakmak zorunda. ...Ders verme faaliyeti görülürken, bilgisayarda karşılaşılan sorunları düzeltmek için, belki iki saatlik ders verme için harcayan öğretmen, dört saatte bilgisayarların bakımı için harcar...”

Mesut ise görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“...bölümümüzde bulunan bilgisayar donanımını ya da diğer donanımı olabilir, işte buradaki eksikleri belirleyip bunları tamir edebiliyorsak edebiliyoruz, ya da daha iyi durumlara getirebiliyoruz...”

Bariş, “Bunun haricinde bozulan bilgisayarların bakımı onarımını yapıyoruz.” ifadesinde bulunmuştur.

Muammer ise konuya şu şekilde değinmektedir.

“...Tabi ki bilgisayar öğretmeni sadece derslere girip çıkmıyor. İşte, yeri geldiği zaman bilgisayarlarda bir arıza olduğu zaman, o arızalarla ilgileniyor. Oun dışında bilgisayar okulda nasıl yaygınlaştırabiliriz bunları düşünüyor. Bunlarla ilgili çalışmalar yapıyor...”

Orhan bu konudaki görüşlerini şöyle ifade etmektedir:

“Bilgisayar öğretmeni öncelikle bilgisayar derslerine girmekle yükümlüdür aynı zamanda sorumlu olduğu bir laboratuvar olduğu için bu laboratuvardaki bilgisayarların çalışır vaziyette olması için gayret eder ve onların bakımını, onarımını yapar...”

Selim, görevini “...laboratuarda herhangi bir arıza ve sorunları gidermek, telafi etmek ve o laboratuvarı öğrencilere en iyi şekilde kullandırmayı sağlamak...” ifadeleriyle belirtmektedir.

İsmail, bakım-onarım görevlerini aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“...Okuldaki öbür bilgisayarlarda bir şey, arıza olduğu zaman müdahale, yani teknik öğretmen olduğum için bu işlerden az buçuk anladığım için bunu ben istekli yapıyorum. İçim rahat etmiyor. Örneğin bir arıza olduğu zaman falan.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerinin laboratuvarlar konusunda, görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, görev yaptıkları okulda laboratuvarlarda bulunan bilgisayarların bakım-onarımlarından sorumludurlar.

4.1.4.3. Koordinatör Öğretmenlik

Katılımcılardan Mesut asli görevlerinden birine değinmektedir. Katılımcıların biri hariç (İsmail) tümü mesleki ve teknik okullarda görev yapmaktadırlar. Bu okullarda görev yapan meslek dersleri öğretmenleri, işletmelerde stajyerlik eğitimine devam eden öğrencilerin koordinatörlük görevlerini üstlenmektedir. Bu görevi yürüten öğretmenlere koordinatör öğretmen denir. Katılımcılardan sadece Mesut, koordinatörlük görevlerinden bahsetmektedir: “...Bunların dışında haftanın belirli günlerinde koordinatörlük var. İşte oraya (işletmelere) gidiyoruz, çocuklarımızı kontrol ediyoruz.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerinin koordinatör öğretmenlik konusunda, görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Meslek Liselerinde görev yapan bilgisayar öğretmenleri, işletmelerde stajyerlik eğitimi yapan öğrencilere koordinatörlük yapmaktadırlar.

4.1.4.4. Bölüm Şefliği

Katılımcılardan bazılarının bilgisayar bölümlerinin şefleri olduğu, diğer öğretmenlerden ayrı olarak ilave bazı sorumluluklar üstlendiği görülmektedir. Dört katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Muammer çalıştığı yaptığı okulda şef olarak görev yapmaktadır. Şef olarak görevlerini net ve ayırıcı bir şekilde belirtmemektedir, genel ifadeler kullanmaktadır. Çalıştığı okulda bölüm şefi olan Recai ise bu konuda şu ifadelerde bulunmaktadır:

“Bir kere kendi durumumu açıklayayım. Ben okulda bilgisayar bölüm şefiyim. Yani okulda o bölümden sorumlu olan öğretmen. Bilgisayar öğretmeni olarak ben bölümün her türlü ihtiyacı yani öğrencilerin deyerek yararlanacakları malzemedan ders işleme ortamına kadar her şeyden sorumlu olan benim. ...bir bilgisayar öğretmeni dersine girmelidir sadece ama bilgisayar bölüm şefi hem derslere girmek artı bu bölümün ihtiyacı olan her şeyi, temizliğinden ihtiyaçlarından tutunda öğrencilerle olan ilişkiler öğrencilerin öğretmenlerle olan ilişkileri gibi her şeyden sorumludur. Yani atıyorum, atölyede bir temizlik yapılacağı zaman, fırça olmadığı zaman, onu bulmakla ben yükümlüyüm. Atölye ve bölüm şefleri yükümlüdür. ...Genel mesela örnek olarak temizlik malzemesi olsun, veya atölyede cam kırıldı, camın temini okul olarak toptan alınır daha sonra ilgili bölümlere dağıtılır. Onun haricinde bilgisayar bölümüne alınacak malzemeler öğrencilere -temlik malzeme diyoruz biz onlara- deneylerde kullanacakları yani eğitim öğretimde kullanacakları malzemelerde sene başında veya sene sonunda belli bir vakitte toplam olarak bölüme alınır.”

Katılımcılardan Gökhan, okula (bilgisayar bölümüne) malzeme alımı konusunda Recai gibi sorumlu olduğunu belirtmektedir. (Recai şu anda askerlik görevini yaptığı için, Gökhan geçici olarak bölüm şefi olmuştur. Recai görüşmeyi askerden izine geldiği bir zaman dilimi içinde yapmıştır.)

“Arkadaşım askere gidince görevi ben aldım. Bölüme malzeme alabilmek için, elimden geldiğimce, müdüre, müdür heyeye yalvardım, yakardım. Bilgisayarlarımızın yükseltilmesi konusunda, o kadar yalvarıp yakarmamdan sonra, başarıya ulaştım ve bilgisayarlarımız yükseltildi.... Bunun yanında bilgisayarlarımız için, işte çocuklarımızın gözü bozulmasın diye filtreler aldırđım. Scannerimizi aldırđık, CD-Writerimizi aldırđık. Bir bilgisayar bölümü olarak, matbaa bölümünün scannerini utana bezene, kullanırken, onlarda bazen hava basarken, biz zor durumda kalıyorduk ama, şimdi scannerimizi de aldık. Ve artık kendi işimizi kendimiz yapabilecek seviyeye geldik.”

Mesut kendi çalıştığı okulda şef değildir ancak görevlerinden bahsederken bu konuya da kısaca değışmektedir:

“Bunun dışında eğer şeflik varsa, bölümümüzde bulunan bilgisayar donanımını ya da diğer donanımı olabilir, işte buradaki eksikleri belirleyip bunları tamir edebiliyorsak edebiliyoruz, ya da daha iyi durumlara getirebiliyoruz.”

Muammer, çalıştığı okulda şef olarak görev yapmaktadır ve diğer öğretmenlerden ayrı olarak, bilgisayar laboratuvarlarının tahsisini kendisinin yaptığını belirtmektedir. Bu görevi idarenin bilgisi dahilinde yaptığını da ilave etmektedir.

“ (diğer bölümlerden talepler...) işte bizim bilgisayar laboratuvarımızı kullanabilecek, “kullanabilir miyiz” gibi sorular geliyor. Biz de onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz. Bilgisayar laboratuvarının tahsisine bilgisayar öğretmenleri mi karar veriyor yoksa okul idaresi mi? Şimdi tabi okul idaresi nezdinde bilgisayar öğretmenleri karar verebiliyor. Böyle bir yetkiniz var sizin? İzin aldıktan sonra yapılabilir. İdari izin olmak şartıyla.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerinin bölüm şefliği konusunda, görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bölüm şefleri, bölümün tüm gereksinimlerinin karşılanması, temizliklerinin yaptırılması ve laboratuvar dağılım planının yapılması gibi işlerden sorumludurlar.

4.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev ve Sorumluluklarını Daha İyi yerine Getirebilmek İçin Değişmesini İstedikleri durumlar

Bilgisayar öğretmenlerine görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmek için hangi şartların değişmesini istedikleri sorulmuş, katılımcıların verdikleri yanıtların değerlendirilmesi sonucunda bu durumlar yedi ana başlık altında toplanmıştır:

- Görevlendirmeler
- İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar
- Okul Yönetimleri
- Diğer Bölüm ve Öğretmenler
- Tüm Öğretmenler
- Eğitim-Öğretim Etkinlikleri
- Bilgisayar Öğretmenleri

4.2.1. Görevlendirmeler

Bilgisayar öğretmenleri kendilerine verilen çeşitli görevler için görüşlerini belirtmişler ve bu konuda değişmesini istedikleri durumlardan söz etmişlerdir. Söz edilen bu durumlar üç ana başlık altında incelenmektedir:

- Görevlerin verilmesi
- Görevlerin yürütülmesi
- Görevlerin eğitim-öğretime etkileri

4.2.1.1. Görevlerin Verilmesi

Bilgisayar öğretmenleri, kendilerine çok fazla görev verildiğini, bu yüzden iş yoğunluklarının çok fazla olduğunu ifade etmektedirler. Dört katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Ayşe yoğun iş temposunu şu ifadelerle anlatmaktadır:

“Öncelikle okul programında belirtilen sınıfların derslerine giriyorum. Onun dışında bol miktarda idari işle uğraş, özellikle ilk yılımda. Herhangi bir bilgisayar bozulduğu zaman hemen beni çağırıp işte, bir Windows kurulması bile olsa, ya da bir mouse takılması bile olsa direk hemen beni çağırıp o işleri yaptırıyorlar, bunun yanı sıra muhasebe defterleri tuttum, gelir-gider, işte bunlarla ilgili tüm bilgilerin tutulduğu işleri yaptım yani, aklınıza gelebilen her türlü idari işleri yaptım. Kendi bilgisayarlarına yükletmek istedikleri özel programları falan, onlarla ilgili sorunları oldukları zaman, ve internette kendi özel işleri olduğu zaman gene müracaat bendim ya da diğer öğretmen arkadaşlarımdı. ...Ben zaten oldukça yoğun olduğuma inanıyorum. Kimseyi kırmak ta istemiyorum. Ama o araya da sıkıştırıyorum. Araya sıkıştırılmayınca da “bilgisayar bölümü öğretmenleri böyle, hiçbir şey yapmazlar”, o kadar iş yapıyoruz, ama gözlerine gözüküyor.”

Muammer de yoğun iş temposu içinde çalıştığını belirtmektedir:

“Şimdi zaman zaman tabi bizim de yoğun olduğumuz dönemlerde bu gibi talepler gelebiliyor. O zaman bizim de işlerimiz aksayabiliyor. Ama bunun dışında işte biz de tepkimiz koyarak bizim boş olduğumuz zamanlarımızda bunların yapılmasını teklif ediyoruz.”

“Tabi biz bunları zaman zaman dile getirdik. İşte bizim kendi bölümümüzde böyle sorumluluklarımız var. İşte bize bunun dışında fazla görev sorumluluk yüklemeyin. Boş zamanlarımızda biz size yardımcı oluruz şeklinde. Bizim de bir talehimiz oldu. Tabi buna ne kadar uyuldu, uyulmadı tabi onu ben bilemiyorum.”

Kudret kendisiyle yapılan diyalogun bir bölümünde bu konuya değinmektedir:

“...bölümümüz öğretmenleri tarafından bu çalışmalar yürütülmektedir. Anladığım kadarıyla okuldaki diğer bölümlerin bilgisayarla ilgili çalışmalarının yükünün belli bir kısmı olduğu gibi bilgisayar öğretmenlerinde. Buna, buna katılıyorum...”

Recai iş yoğunluğunu verilen görevlerin sıklığı ile ilişkilendirmektedir:

“Zaten bilgisayar bölümüyle matbaa bölümü, genelde okul idaresinin, milli eğitim tarafından joker bölümü sürekli kullanılan bölüm olarak, bana göre, yani, atıyorum işte, matbaa bölümünde yazı yazdırılacak olur, matbaaya gönderilir,

bir metin hazırlanacak olur, müdür beyin istediği bir metin olur, o bilgisayar bölümüne gönderilir işte "2 gün içinde bu yazılsın" veya milli eğitimden bir kitap yazılacak olur veya bir komisyon oluşturulacak olur o zaman dört beş okuldan dört beş öğretmene görev verilir onlarda gider orda çalışırlar okuldaki eğitimi, görevlerini her şeyi bırakıp gidip milli eğitimde çalışırlar."

Bilgisayar öğretmenleri, görevlendirmeler için çoğunlukla dersten çağırıldıklarını ifade etmekte ve bu uygulamalardan çok rahatsız olduklarını ifade etmektedirler. Üç katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir.

Gökhan bu konuda mağdur olduklarını sitemli ve heyecanlı ifadelerle belirtmektedir:

"Zaten ben, biz öğretmen olarak bu konuda çok muzdaribiz. Ağlıyoruz. Şöyle ki: bir bilgisayarın ne bileyim ben arkadan bir fişi çıktı ama "alo" 26 numara "alo Gökhan bey lütfen gelin", "iyi tamam hadi gidelim" öğrencinin bir tanesini yolluyoruz, takıyor, geliyor. Aradan bir 10 dakika geçiyor bir daha telefon, bir 10 dakika sonra gene telefon artık öyle bir duruma geldi ki telefonun ya sesini kısıyorum, ya da benim bölüm şefimin yaptığı gibi kabloyu kesiyoruz. Bu da tabii üzücü bir durum. Niye? Çünkü ben öğretmenim, dersimi anlatamıyorum."

Orhan uygulamanın yanlışlığına dikkat çekmektedir:

"...ders esnasında seni çağırabiliyorlar, gerekirse. Bu resmi değildir. Ders esnasında dersi terk edipte okulun diğer bilgisayarla ilgili veya çeşitli işlerine ilgilenmek yanlış bir şeydir"

Gökhan ile aynı okula çalışan Recai'de arkadaşı gibi sıkıntılar yaşamaktadır:

"Yani atıyorum bir teknik serviste görevli üç eleman, bozulan bilgisayarlara müdahale edecek, işte okulun gerekli tablolarını ve gerekli Word belgelerini yazacak bir birim olması gerekiyor bana göre bir öğretmeni tutup yıllık planı yazması, veya bozulan müdür yardımcısının bilgisayarını yapması, eğitimle alakası yok. Ama o bilgisayarında orada yapılması gerekir. Müdür yardımcısının bilgisayarının yapılması gerekir. O yapılmazsa onların işleri aksayacak. Ben de orda, yani ben, çok oldu benim atölye de öğrencileri bırakıp gittiğim. İdari binaya. Yani onu benim yapmamam gerekir. Benim görevim oradaki öğrencilere ders vermek. Dersim olduğu vakit. Ama çoğu zaman ben dersten çıkıp işte atıyorum müdür yardımcısının odasına, veya bizdeki bilgisayarların başına yıllık plan yapmak için oturduğum oldu. Onun olmaması gerekir."

Bilgisayar öğretmenleri iş yükünün diğer okul birimleriyle orantılı dağıtılmadığını, bilgisayar bölümlerine daha çok iş verildiğini ifade etmektedirler. Katılımcılardan biri bu konuda görüş belirtmiştir.

Gökhan konuda görüşlerini aşağıdaki gibi belirtmektedir:

“Okulun bütün yıllık planlarını... Ben, biz yazdık. Bölüm olarak biz yazdık. ...Her sene yazmak zorundayız gibi geliyor bana. Başka bir durum oluyor, gene bizi yolluyorlar. Yani, makine ressamlığı var. Bütün öğretmenler ve öğrenciler şunu söylüyor, “makine ressamlığı bomboş duruyor laboratuvar bomboş, kimse bir şey yazmıyor hocam” diyorlar. Niçin bunu makine ressamlığına da yaymak düşüncesi yok? Niye hep biz yazıyoruz? Onlar da yazabilirler. Ha onlarda işin kayıtarma tarafını kullanıyorlar, ...aşırı derecede böyle bilgisayar bölümüne yüklenme söz konusu.”

“...Ama mesela kütüphanede bir çalıştırılan bir eleman var. Oraya hemen bir bilgisayar tahsisıyla bu işler yaptırılabilir. Rehberlik servisi var, rehberlik servisi yatıyor, başka hiçbir şey yaptığı yok. Çok ilginç bir şey, kendisi bilgisayar kurslarına katılır, gider oralardan bilgisayar paralarını alır, ama bilgisayar kullanmasını bilmez. Böyle acayip çelişkiler de var. Mesela...”

Bilgisayar öğretmenleri, okuldaki memurlarla ilgili çeşitli görüşler ifade etmişlerdir. Katılımcıların bir kısmı, okul idarelerinin, aslında memurların yapması gereken yazı işlerini kendilerine yaptırdıklarını belirtmekte, memurlarla ilgili bazı tespitlerde bulunmaktadır. Beş katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan, düşüncelerini şu ifadelerle belirtmektedir:

“Ama yazı işleri, bir yazı işi, yani böyle bir memurun rahatlıkla yapabileceği işlerin bize yaptırılmasını istemiyorum. ”

“Özellikle yazı işleri gibi. Bilgisayarda okul memurlarının, yapabileceği işlerin, size yüklenmesi, peki, okul memurlarının durumu nedir? Bu insanlar, bilgisayar kullanmayı bilmiyorlar mı? yoksa nedir durum? Okul memurlarımız, çok az bir kısmı, zannedersen bilgisayar bilmiyor. Artık bilgisayar kullanabiliyorlar. 2000 tane öğrencinin olduğu bir okulda, -suç onlarda değil- memur sayısının azlığı, sebep ve sorun bu zannedersen, ya onlarında da sabahdan akşama kadar, işleri başlarından.... Resmi belgelerle.... ..evet, evet, yazışmalarla falan bayağı muhatap oluyorlar. Onların da biraz haklı oldukları kısımlar var. Ama mesela kütüphanede bir çalıştırılan bir eleman var. Oraya hemen bir bilgisayar tahsisıyla bu işler yaptırılabilir.”

Kadir ise memurların birikimlerinin yeterli olmadığını düşünmektedir:

“...hem de bu bilgiye sahip yetişmiş personel yok. Memur yapabilir dense de, bilgisi haricinde. Tarandıktan sonra diskete sığması için ya da e-maile gönderebilmesi için, bazı işlemleri var. Hem İnternet kullanımı açısından, hem de bu imaj dosyalarının düzenlenmesi açısından yetersizler o yüzden o işler de bize kalabiliyor”

Orhan da kendi deneyimlerini aşağıdaki ifadelerle anlatmaktadır:

“Peki başkalarının yapması gerektiği halde sizin.. sizden yapmanız beklenen görevler oldu mu? Mesela memurların yapması gereken... Tabii, tabii yazı çizi işleri oldu örneğin, benim üzerime bu okulda yıkılmış olan bir şey var, sınav programlarını her zaman ben yaparım bilgisayarda. Sorumluluk sınavı, ortalama yükseltme sınavı çünkü bir kere onun çizelgesini biz hazırladık. Üzerine vazife olmayan bir işi yaparsan bundan sonra artık o iş üzerine vazifedir. Bu bir şeydir... değil mi? Ne derler atasözü gibi bir şeydir. Üzerine vazife değilse, Sen onu yapıyorsan bir kere artık derler ki bir kere yaptı bir daha yapmadığı zaman niye yapmadın diye sorarlar. Sorumluluk sınav programını da bir kere yaptık artık her sönestr de sınav olduğu için programını yapıyoruz”

Selim ise verilen görevlerde daha çok zaman darlığının bir etken olduğunu belirtmektedir:

“Peki idarenin bilgisayar tamiri dışında bilgisayar öğretmenlerinden rica ettiği beklediği veya yüklediği başka görevler veya sorumluluklar var mı? Yani zaman zaman oluyor. Bilgisayarda veya şöyle diyeyim, bilgisayarın yapabileceği veya bilgisayar sayesinde işini kolaylaştıracak bazı işler bizden isteniyor. Örneklendirebilir misiniz? Örneklendirelim, mesela bir mesela herhangi bir şeyin yazılması gerekiyor Uzun bir yazı mesela 100 sayfalık. Bunu bir memurun ya da bir kişinin yapmasıyla aynı şeyin laboratuvarında aynı anda 20 kişi tarafından yazılması tabii ki farklı. İşin bitmesi açısından.”

Recai de kendi görüşlerini ifade etmektedir:

“...Resmi yazılar bilgisayardan çıkmıyor mu? Müdür beyin bir sekreteri var. O galiba bir, bu geçen sene mi demişti, bu yakınlarda demişti, Macintosh bilgisayar vardı orada, ben Macintosh bilmem deyip işin içinden styrılmış. Müdür bey de onları yazdırmak istiyor, haliyle bilgisayar bölümüne gönderiyor. Yani aslında onları yapmak, o sekreterin görevi. Gerekli olan yazıları, belgeleri yapmak, müdür.. o sekreterin görevi. Ama nedense ben onu hiç iş yaparken görmedim. Şu ana kadar. Ya oturuyor, ya birisiyle konuşuyor. Ya başka bir,... uu, ya başka bir ne derler ona? memurun odasında, çay içiyorlar.”

Bazı katılımcılar, uygun olmayan idari görevleri geri çeviremediklerini, bunun çeşitli sorunlara neden olacağını belirtmektedirler. Üç katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir.

Gökhan bu konuda sıkıntılar yaşamaktadır:

“Bu sıkıntılarınızı idareyle paylaşmayı düşündünüz mü? Bu tip sıkıntılar idareyle konuşulmaz. Eğer idareyle ben bunları konuşursam idare beni çeşitli yöntemlerle zor duruma bırakacaktır. Ben korktuğumdan idareyle konuşamıyorum. Ne gibi zorluklar yapar? Aslında öğretmene yapacağı hiçbir şey yok ama ne gibi yapabilir? Ne bileyim işte... ders saatlerinde... bir gün,... bazen acil durum olur imzayı unutuyoruz hocam imzayı umuttu dediğimiz zaman

ters tepki verebilir, bağıırıp çağırırlar. Yani muhakkak bir kıllık bulurlar. O yüzden benim de yaşım küçük daha yani dördüncü senem diyeyim. Ondan dolayı da onlar da benim büyüğüm. Onlar 15-20 yıllık öğretmenler. Onlara da saygısızlık yapamayız kesinlikle. Bana göre benim şahsi fikrim, birincisi saygısızlık olmaması gerekir. İkincisi de herhangi bir hareketinde tahmin ediyorum ki sert tepkilerle karşılaşacağım. O yüzden haklı olduğum şeyde bile kendimizi savunamıyoruz. Yani yaşımın getirdiği şey. Kesinlikle benim böyle bir iç düşüncem var.”

Ayşe benzer düşüncelere sahiptir:

““Bunu yapınız” deniyor. “Bunu yapın”Yapmadığınızı oldu mu hiç? Yapmadığım bir kere oldu. Ne tür bir tepkiyle karşılaştınız? “İşim var” dedim. “Başka işim var” dedim. “Haa demek işiniz var haa demek öyle mi?” Şeklinde sert bir tepki. Ama ondan sonra bir soğukluk oluyor tabi. Selam falan verilmiyor. Anlıyorsunuz yani. Tavır değişikliği. Onun dışında bilmiyorum sicil notuna nasıl yansdı? Onu bilmiyorum. Ya da yansiyacak.”

Selim ise yukarıdaki düşünceleri destekleyici nitelikte, ikili ilişkilerle bu durumu idare ettiğini belirtmektedir:

“İdare olsun, başka bölümler olsun... Yani iyi ilişkilere bağlı biraz. Çünkü şöyle bir şey var yani şimdi bizim bilgisayardaki sorumuz belki benim yapabileceğim bir kural yok ama bir onun için mesela gerekirse 15 gün de vakit ayırabilirim. Yani yapmam gerekirse ama 2 saat bakıp ben bunu yapamıyorum da diyebilirim. Nasıl bir elektronikçi her televizyonun tamiratını yapamazsa aynı mantık bizde de geçerli. Yani tamamen iyi niyet derken onu kastettim. Tam anlamıyla kendimiz uygun vakit bulduğumuz sürece kendimizi verebiliriz, tamiratını yapmak için veya orta düzeyli bir bakım yapıp ta bu olmuyor da diyebiliriz aslında. Onu kastettim.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerine görevlerin verilmesi konusundaki bulgular şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenlerine çok fazla görev verilmektedir.
2. Okul yönetimlerinin görevlendirmeler için bilgisayar öğretmenlerini derslerden çağırarak görülmüştür.
3. Okul yönetimleri görevleri eşit oranda dağıtmamakta ve bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklemektedirler.
4. Okul memurlarının yapması gereken görevler de bilgisayar öğretmenlerine verilmektedir.
5. Bilgisayar öğretmenlerinin, uygun olmayan idari görevleri reddetmeleri, okul yöneticileri ile ikili ilişkilerini bozmaktadır.

4.2.1.2. Görevlerin Yürütülmesi

Bilgisayar öğretmenleri çeşitli ortamlar ya da kurumlarda yaptıkları pek çok görevlerin resmi olmayan, tanımlanmamış görevler olduğunu ve bir kısım işlerin gönüllülük temeliyle yürütüldüğünü ifade etmektedirler. Sekiz katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Gökhan kişisel görüşünü ifade etmektedir: *"...çeşitli arızalar, ağ tanıtımları, ve benzeri bu tip işlemleri, rahatlıkla seve seve, gönülden, yapabiliriz."*

Kudret, yaptığı bir kısım çalışmalarını gönüllü olarak yaptığını söylemektedir:

"Biz bu işi gönüllü olarak yapıyoruz. Çünkü bu bilgisayarları kullananlar laboratuvarı kullananlar biz bilgisayar öğretmenleriyiz. Bilgisayarlar bozulduğunda yapmadığımız zaman veya üzerine düşmediğimiz zaman işin aksayacağını düşünüyoruz, eğitimin aksayacağını düşünüyoruz, Sorumluluk duygusuyla.... Bir kural olarak değil sorumluluk olduğu için yapmaktayız bunu. Bu da bizim için bir avantaj oluyor çünkü işi bildiğimizden dolayı arkadaşlarımızla birlikte anında bir çözüm getirebiliyoruz."

Turgut bazı görevlerin bu gruba girdiğini ifade etmektedir: *"Burada bahsettiğiniz idarenin sizden bahsettiği görevler gönüllülük esasına dayanıyor. Tabi. Tanımlanmış bir görev değil. Değil."*

Orhan da konuya bakış açısını açıklamaktadır:

"Sizden resmi olmayan görev taleplerinde buldukları oluyor mu? Resmi olmayan görev taleplerinde bizim okulda pek buldukları olmuyor aslında ama şöyle resmi olmayan görev talebinde bulunuluyor, ders esnasında seni çağırabiliyorlar, gerekirse. Bu resmi değildir. Ders esnasında dersi terk edipte okulun diğer bilgisayarla ilgili veya çeşitli işlerine ilgilenmek yanlış bir şeydir. Resmi olmayan talep bu olabilir"

Selim, öğretmenlerin durumunu açıklayıcı bilgileri vermektedir:

"Bizim okul sanat okulu olduğu için bir egzersiz saatlerimiz var. Mesela benim şu an haftada 6 saat egzersiz saatim var. Bu egzersiz saatlerinde sene başında bu saatlerde yapmam gerekenlerin.. bize bildiriliyor. Ben de egzersiz saatlerinde çünkü bunun ücretini alıyoruz işte.. sen şu şu işleri yapmak zorundasın. Ondan dolayı o para bana veriliyor. Şimdi hem laboratuvar sorumluluğu olduğu için genelde bu egzersiz saatlerimizde bizim, hep bu işlerle uğraşıyoruz. ...Ama tabii ki nereden sorumluyusan sadece o iş için geçerli aslında. Mesela idarecinin bilgisayarlarında bir sorun varsa bu bir anlamda belki de benim kapsamıma"

girmeyebilir. Veya niye yapamadıysam niye yapamadın demek zorunda olmayabilirler aslında. ...Burası sanat okulu ise herhangi bir kısmında bir bilgisayar sorunu varsa doğal olarak o kişinin bizim bölüme göndermesi mantıklıdır. Çünkü madem aynı okulda görev yapıyoruz bizim bölümünde bir elektrik sorunu varsa elektrik bölümüne haber etmemiz o da mantıklıdır. Doğal olarak biz de ilgileniyoruz. Bakıyoruz sorun nedir diye Yapabileceğimiz bir şey varsa bilgisayarı alıyoruz bölümümüze müsait zamanımızda o sorunu gideriyoruz. Ama tabi ki tamamıyla iyi ilişkilere bağlı. Karşılıklı. İdareyle aranızdaki... İdare olsun, başka bölümler olsun... Yani iyi ilişkilere bağlı biraz."

Recai kendi görüşlerini ifade etmektedir:

"Yani... Şu ana kadar bu işe gönüllü,... görül işi olarak gitti. Yani işte atıyorum, idarenin bilgisayarı bozulur bir tane öğretmen iyi biliyordur bilgisayarı, ya işte "hasan bey gel şu bilgisayar bir bak" bu bir yere kadar gidiyor. Bir vakitten sonra yetkili sorumlu personelin olaya el atması gerekiyor. ...Ben bu işleri seve seve yaparım. Yani idarenin bilgisayarı bozulduğunda ben onu yapmam seve seve olur. Ama bu arada benim eğitimim öğretimim etkilenmemesi gerekiyor."

Kadir de konuya görüşleriyle bir katkıda bulunmaktadır:

"İnternete çıkmak için, örneğin bilgisayarların ağını, ethernet kartı, sistem çöktüğünde sistemi tekrar kurarken kartların tanıtılmasıyla uğraşır. Onların resmîyette kimisi görülür, kimisi görülmez. Ders verme faaliyeti görülürken, bilgisayarda karşılaşılan sorunları düzeltmek için, belki iki saatlik ders verme için harcayan öğretmen, dört saatte bilgisayarların bakımı için harcar..."

İsmail de benzeri düşünceler taşımaktadır:

"...Okuldaki öbür bilgisayarlarda bir şey, arıza olduğu zaman müdahale, yani teknik öğretmen olduğum için bu işlerden az buçuk anladığım için bunu ben istekli yapıyorum. İçim rahat etmiyor. Örneğin bir arıza olduğu zaman falan."

Barış aynı düşünceleri taşıyarak yaptığı işlerden bahsetmektedir:

"Geçen sene koordinatör okul değildi. Bu yüzden bizim okulumuza bu talepler fazla gelmiyordu. Fakat bu sene koordinatör olduktan sonra, yine ne de olsa "bu koordinatör okuldur, burada bilgisayarlılar var. Bizim isteklerimizi karşılarlar" mantığıyla, tabi düşüncesiyle bizden rica ediyorlar. Tabi bu zorunda bir olay değil. Biz rica üzerine gidip bakabiliyoruz. Yapabiliyoruz. Elimizden geleni yapıyoruz. Tanımlanmış bir görev değil? Tabi kesinlikle tanımlanmış bir görev değil. Bu arada bizim yaptığımız, onların rica ettiği, Bu kadar işin arasında yaptığınız işlerden bir tanesi. Bir tanesi evet."

Bilgisayar öğretmenleri verilen görevlerin bir çoğunun –özellikle de zaman sınırı olan görevlerin- üstesinden gelebilmek için öğrencilerini çalıştırmak durumunda kalabilmektedirler. Beş katılımcı bu konuda görüş belirtmişlerdir:

Ayşe'nin bu konudaki düşünceleri şu şekildedir: *"Dediğim gibi böyle en ufak bir şey olsa, işte hemen bilgisayar bölümü aranıyor. İşte bilgisayar bölümünde iki öğretmen yollayın. Öğrenci yollayın, işler bu şekilde yaptırılıyor."*

Gökhan bu durumun bazen eğitime katkısı olduğunu düşünürken bazen de eğitim-öğretimi engellediğini iddia etmektedir:

"Mesela çocuk Word öğrenemiyor, Excel öğrenemiyor, ama bir yıllık plan hazırlanacak, mecburen öğretmenlerimizin yıllık planlarını, tabii öğretmenlerimizde yeterli bilgiye sahip değiller. Yeterli bilgisayar kullanımı yok. Dolayısıyla biz öğrencilerimize kağıdı vererek bunları bilgisayardan Excel'den hazırlatıp, hazır bir çıktı halinde öğretmenlerimize teslim ediyoruz. Bu şekilde çocuk Excel'i öğreniyor, Word'ü öğreniyor. Ve benzeri programları rahatlıkla öğreniyor. Windows kurulmasını öğreniyor. Mesela sistem göçtü hemen Windows kuruyor, o şekilde bir eğitim oluyor. Okuldaki bilgisayarların tamirinde ve bazı işlerde öğrencilerin bu işleri yapmalarını sağlayarak onları daha iyi yetiştirmek istiyorsunuz. Yani. Evet. Özet olarak o şekilde."

"E çocuk zamanında işe başlıyor, zamanında bitiremiyor. Haklı. Devamlı çocuğa iş veriliyor. Ha bunu veren kim? Benim. Ama ben vermek istemiyorum ama zorla vermek zorundayım başka Çarem yok. Böyle bir sorun var. Öğrencilerle idare ve benzeri konularda."

"Ama yazı işleri, bir yazı işi, yani böyle bir memurun rahatlıkla yapabileceği işlerin bize yaptırılmasını istemiyorum. Çok büyük bir hata bu. Bu durumda öğrenci, çok büyük bir zaman kaybına uğruyor. Yazı işi en zor olan kısım."

Selim de benzer durumlarla karşılaşmaktadır:

"...bir mesela herhangi bir şeyin yazılması gerekiyor Uzun bir yazı mesela 100 sayfalık. Bunu bir memurun ya da bir kişinin yapmasıyla aynı şeyin laboratuvarında aynı anda 20 kişi (öğrenciler) tarafından yazılması tabii ki farklı. İşin bitmesi açısından"

Orhan yapılan çalışmaların eğitim amaçlı olduğunu ifade etmektedir: *"...atölyede eğitim verdiğimiz öğrencilerle birlikte diğer bilgisayarları da tamir ediyoruz. Aynı zamanda bu öğrencilere de bir eğitim olmuş oluyor."*

Recai de Orhan gibi eğitim amaçlı etkinliklerde bulunmaktadır:

"Öğrencileri bu tür etkinliklerde kullanabiliyor musunuz? Ya öğrenciler genelde ikinci sınıflar daha yeni yeni bilgisayarı öğrenmeye başlıyor onları pek kullanmıyoruz. Üçüncü sınıflar işletmeye gittiği için onlardan yararlanıyoruz. Ama yani tutup ta komple her işi üçüncü sınıflara değil, ya biz işin başında"

duruyoruz veya biz yaparken onlar da başka bir işin ucundan tutuyor gibi yardımlaşmalı olarak.”

Bazı katılımcılar ise görevleri asla geri çevirmediklerini, şartlar ne olursa olsun işleri yetiştirmeye çalıştıklarını ifade etmektedirler. İki katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Kadir bu konuda görüşlerini şöyle ifade etmektedir:

“Peki bu tür işleri reddedebiliyor musunuz? Reddetme yok. Reddetmiyoruz. Ne kadar yoğun da olsanız o işleri, çözüyorsunuz, O işler sarkıtılıyor, belki üç hafta, dört hafta sarkıtılıyor ama, yapılıyor.”

Recai de işlerin yetiştirilmesinin temel ilke olduğunu söylemektedir:

“Okulda, müdür beyin gönderdiklerine bazen diyoruz “yetişmez”, artı bir de zaman sınırı da konuyor mesela “şu şu şunlar Cuma günü gitmesi gerekiyor”. O zaman biz ne yapıyoruz? Bazen beşten sonra orda kalıp o belgeyi tamamlamaya çalışıyoruz. İşte onu biz bazen diyoruz. İşte “yetişmez müdür bey, şöyledir, böyledir” ama onun da yapılması gerekiyor, Yani diğer arkadaşların da büyük özverisiyle biz o gereken işleri tamamlıyoruz. Ama onu iyileştirmek için bir şey... onun için de yapamayız. Yani okul idaresi, eğer bir belge yetişecekse o vaktinde gitmek zorunda. Onu geciktirmenin hiçbir anlamı yok. Ben işte şöyleydi, böyleydi, onu geciktirmenin hiçbir anlamı yok.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerine verilen görevlerin yürütülmesi konusundaki bulgular şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, yapmaları zorunlu olmayan görevleri ya gönüllü olarak ya da sorumluluk duygusuyla yapmaktadırlar.
2. Bilgisayar öğretmenleri ve okul yöneticileri ,zaman sınırı olan işlerin yetiştirilebilmesi için öğrencileri çalıştırmak zorunda kalmaktadırlar.
3. Bilgisayar öğretmenleri, olumsuz şartlara rağmen verilen tüm görevleri yerine getirmektedirler.

4.2.1.3. Görevlerin Eğitim-Öğretime Etkileri

Öğretmenlere verilen bu görevlerin çeşitli olumsuz sonuçları olmaktadır ve bilgisayar öğretmenleri bu konuda çeşitli ifadelerde bulunmaktadırlar. Bu konuda en çok ifade edilen durumlardan biri, verilen görevleri ve veriliş biçimlerinin eğitim-öğretim etkinliklerini olumsuz yönde etkilediğidir. Beş katılımcı bu konuda görüş belirtmiştir:

Gökhan bu konuda yaşadığı tüm durumlardan söz etmekte ve görüşlerini uzun uzun anlatmaktadır:

“Yok şu yazılacak, yok bu yazılacak yok şunu şöyle olacak, böyle olacak, ya ben eğitim mi yapayım, bunların işlerini mi yapayım. O zaman “Öğretmenliği bırakalım, memur olalım onların işlerini yapalım” diyeceğim.”

“Yazılı sorusu mu çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Başka bir şey mi çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Scanner mi lazım bilgisayar bölümü. CD mi yazdıracaksın, bilgisayar bölümü. Başka var mı? hep gel, gel. Ya, durum bu. Bilgisayar bölümünde utanarak söylüyorum ki ders işleyemiyoruz. Sebebi, idare ve öğretmenler.”

“Şimdi ben size o kadar şey anlattım. Siz gelin bakalım bir ders anlatın. Kolaysa gelin ders anlatın. İki de bir telefon geliyor. Arkadaşım telefonun kablosunu kesti sinirden. Ders işleyemedi geldi caart diye kesti gitti. Ondan sonra tekrar lehimlemekle uğraştı. Düşünün yani. Bu hadde bu sınıra geldi.”

“Sene başında yıllık plan oluyor ve üç hafta, bakın, okullar açıldığının ilk üç haftası dört haftası kesinlikle yıllık planlara gitti ders işlenmedi.”

“Yani belli şeyleri düşünmeden pat diye isteniyor. Güzel şeyler isteniyor ama sonucu nedir yani bunun, ne doğuruyor bu iş hiç düşünülüyor. Hep iyi şeyler isteniyor, isteniyor, isteniyor. Ama biraz da sonucunu düşünsünler. Bazı şeyler öğrencilerin gerçekten aleyhine.”

“Okul bana fotoğraf işleri verdi. Neymiş, fotoğraf çekilecek. 2000 tane öğrencinin fotoğrafını bilgisayardan, dijital kamera yöntemiyle 2000 tane öğrencinin fotoğrafını çektim. Öğrenciler geliyor, 1800 tane çektik, geri 300 tane mi öğrenci kaldı, benim, 300 tane öğrenci gelmiyor. Ertesi hafta oluyor bir daha öğrencinin fotoğrafını çekmem lazım. Bu sefer 100 tanesi geliyor. Ertesi hafta oluyor, bir 100 tane daha, bir 100 tane daha. Bir de baktık ki aradan bir 1 ay geçmiş ve biz zar zor tamamladık. Ne? Ha okul 900 milyon, 1 milyar kâr etti. 1 milyar kâr etti ama benim sınıfımın 1 ay boyunca hem dersini ben işlemedim, işlemedim değil, işleyemedim.”

Kudret kendi görüşlerini aşağıdaki gibi belirtmektedir:

“...Bize gelip, işte, bunu hazırlayabilir miyiz diye sorduklarını gördük. O da bizim zamanımız alıyordu. Zamanımızı alırken diğer taraftan benim bildiğim kadarıyla verimimizi düşürüyordu”

Kadir konunun biraz iş yoğunluğu ile ilgili olduğunu düşünmektedir:

*“Evet, yaz çiz işleri... **Bunlar çok oluyor mu?** Kısmen. İşleriniz çoksa size çok geliyor. İşleriniz yoksa, tam boş vaktinize, uğraşacağınız vaktinize geldiye, uğraşıyorsunuz. Ağır gelmiyor ama, işlerin yoğun vaktinde ağır geliyor.”*

Muammer de Kadir gibi düşünmektedir:

“Şimdi zaman zaman tabi bizim de yoğun olduğumuz dönemlerde bu gibi talepler gelebiliyor. O zaman bizim de işlerimiz aksayabiliyor. Ama bunun dışında işte biz de tepkimiz koyarak bizim boş olduğumuz zamanlarımızda bunların yapılmasını teklif ediyoruz.”

Recai yaşadıklarını ve sonuçlarını net ifadelerle anlatmaktadır:

“...Peki bu görevler sizin eğitim-öğretim etkinliklerinizi etkiliyor mu zaman olarak ya da enerji olarak? Bu sene başında yaklaşık bir ay kadar etkiledi. Yani bir ay boyunca biz atölye dersine giremedik. Yani atölye dersinden öğrencileri alıp, öğrencilere yazdırıp onları idareye gönderdik. Yani biz şu an müfredatın bir ay gerisindeyiz.”

“Ben de orda, yani ben, çok oldu benim atölye de öğrencileri bırakıp gittiğim. İdari binaya. Yani onu benim yapmamam gerekir. Benim görevim oradaki öğrencilere ders vermek. Dersim olduğu vakit. Ama çoğu zaman ben dersten çıkıp işte atıyorum müdür yardımcısının odasına, veya bizdeki bilgisayarların başına yıllık plan yapmak için oturduğum oldu. Onun olmaması gerekir.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenlerine verilen görevlerin eğitim-öğretime etkileri konusundaki bulgular şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar bölümlerine/öğretmenlerine verilen görevler, eğitim-öğretimi ciddi biçimde olumsuz etkilemektedir.

4.2.2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar

Katılımcılar il milli eğitim müdürlüğü ve daha üst makamlar ile ilgili çeşitli görüşler ifade etmişlerdir. Tespit edilen bazı durumlar aşağıda belirtilmiştir.

Recai görevlendirildiği kitap yazma komisyonunda donanım sorunları yaşadıklarını ifade etmiştir:

“Geçici komisyonda görev almıştım. Kitap yazım komisyonuydu. Neler yaptınız orada? Orda açıkçası bir hafta falan gittim. Milli eğitimde çalışır bir bilgisayar bulmaları bir dört gün aldı. Her şeyiyle, yazıcısıyla, arayıcısıyla, kendisi de çalışan bir bilgisayar bulmaları dört gün aldı. Dört günden sonra da yani açıkçası pek bir iş yapmadım. Hiç yapmadım hatta. Oradaki gelen metinleri, Word formatındaki metinleri düzenlemeyi benim görevim. Düzenleyip, gerekli değişiklikleri yapıp çıktı almaktı. Bazı okullardan geldi, bazılarında gelmedi, seçim işi yanlış oldu, gibi şeylerden dolayı ben hiçbir iş yapmadım bir hafta boyu.”

Gökhan ise –kendisi görev almadığını ifade etmiştir- İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün hep aynı kişileri görevlendirdiğini söylemektedir.

"...Milli eğitim müdürlüğü'nün yani okulunuzun idaresinin bir üst kısmı, amir olarak, milli eğitim müdürlüğü'ndeki amirlerinizin bilgisayar öğretmeni olarak size verdikleri herhangi bir görev var mı? Şimdi ben bu konuda sivrilmedim. Açık konuşalım. Eğer siz bir şeylerde biliyorum havalara girer de bunu da ispat ederseniz, gösterirseniz, sizin tepenize çıkarlar, bir daha da inmezler. O daha kötü olanı. Hadi idareyi geçtik, bir de onların ellerine yakalandık mı, herhalde artık bir hafta iki hafta hiç derse girmezsiniz. İdari görevli olursunuz. Benim şefim şu anda o pozisyonda. Gitti, bir program yazdı. Ondan sonra, ve devamlı rahatsız ettiler. Artık telefonlarda bile kendisi yok dedirtmeye çalıştı. Çünkü dersini işleyemedi. Kendisiyle ilgili olmayan bir şeydi ama bunu bellemişler. İsim olarak bellemişler. Şu kişi diye. Ondan dolayı da çok rahatsız ettiler onu."

Katılımcılardan ikisi İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bilgisayar öğretmenlerini çeşitli işlerde görevlendirdiğini ve az ücret verdiğini ifade etmektedir. İsmail'in bu konudaki görüşleri şöyledir:

"Valla.. Şu var, Eskişehir içerisinde bizler azız. Az olduğumuz için de -ücret açısından elbette bunun bir ekstrası yok- az olduğun için azıcıkta insan istisna olmak istiyor yani az önce de anlattım bunu özel bilgisayar kurslarının imtihanlarını orda bilgisayar öğretmeni olmayanlara da -olmayanlardan da- görev isteniliyor bu incitiyor beni açıkçası. Ama işte Milli Eğitimin içerisindeyiz diye de ona da örgütlü bir şey olmadığı için şimdiye kadar müdahale edemedik. Değişmesini istediğim bu. Ayrıca şu oldu, bundan, ben ilk atandığımda onun arkasından Eskişehir'de okutulan tüm kitapların bir isim listesi milli eğitimce istendi. Biz ilk atandığımızda bunun iş için ekstra bir ücret almadık. İkinci olarak bunu bir ücretle, bize ödenerek, onu yaptık. Yani milli eğitimin olayı, mümkün olduğunca az ücretle mümkün olduğunca çok iş yaptırabilmek. En çok rahatsız olduğum olay bu."

Orhan bu konuda şu tespitlerde bulunmaktadır:

"E şimdi Eskişehir'de özellikle şöyle bir uygulama var. Sonunda para olan işi bilgisayar formatörleri denilen kesime veriyorlar, angarya olan işi biz bilgisayar öğretmenlerine veriyorlar"

Recai, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bilgisayar öğretmenlerine verdiği ve önceliği olmayan görevlerin eğitim-öğretimi aksattığını iddia etmektedir.

"Milli eğitimde de, milli eğitimin bir kere okullardan öğretmen çağırması çok saçma yani, bunu yapacak milli eğitimde başka eleman yok mu? Atıyorum orda Word belgesini düzenleyecek binlerce elemanı vardır Milli eğitimin"

Katılımcı öğretmenlerin en çok rahatsız oldukları konu ise özel bilgisayar kursları sertifika sınavları görevlendirmelerinde yapılan adaletsizlik olarak görülmektedir. Bilgisayar öğretmenleri, para kazandıran bu görevin çeşitli kişilere haksızca verildiğini, kendilerinin –sayıları da çok az olmalarına rağmen- bu sınavlarda yeteri kadar görev alamadıklarını dolayısıyla ücret ve moral kaybına uğradıklarını ifade etmektedirler. Beş katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Orhan bu konuda şu tespitlerde bulunmaktadır:

“Başka aslında sonuçta bilgisayar kursu, vesaire bilgisayar dershanelerinin bitirme sınavlarındaki görevler bizim görevlerimizdir. Tamam biz bunları yapacağız. Karşılığında da ücret veriliyor zaten. E şimdi Eskişehir’de özellikle şöyle bir uygulama var. Somunda para olan işi bilgisayar formatörleri denilen kesime veriyorlar, angarya olan işi biz bilgisayar öğretmenlerine veriyorlar.”

Selim’in bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Şimdi dershanelerin her iki ayda bir sınavları var. Bu sınavlarda milli eğitim ne diyor? Bu konuda bilgisi olunca normalde kendi ilindeki bilgisayar öğretmenlerine görev vermesi gerekiyor. Zamanında tabii gene bilgisayar öğretmenlerinin yetersizliğinden ve azlığından dolayı bilgisayar öğretmenlerinin yetersiz ve azlığından dolayı açtığı çeşitli kurslar var. Formatörlük kursları. Bu kursları bitiren arkadaşlar bilgisayar öğretmeni olduğu için bunlara görev verilmiş. Zamanla bu sınavlar çok cazip hale gelmiş. Neden? Kısa sürede bir gün içerisinde çok yüklü meblağ kazanma şansınız var. Tabii ki hal böyle olunca çok insan ilgileniyor ve cazip hale geliyor. Herkes bu sınavda görev almak için çeşitli yollara başvuruyor İşte herhangi bir sertifika sahibi olan kişi ben de görev almak istiyorum diyor. Branşı bilgisayar olsun olmasın çeşitli branşlardaki kişilerde bu sınavda görev almak için gerek milli eğitim kanalıyla gerekse başka kanallarla bu görev için ismini yazdırmış. ...biz bilgisayarçısak eğer ve milli eğitimde bir bilgisayar sınavı yapılıyorsa burada biz varken bir başkasının görev alması uygun değildir. Ve aynı milli eğitim, bilgisayarla ilgili başka bir görev verilmesi gerektiğinde gerek bu iş olsun gerek başka bir görev olsun, bu sınavda görev alan kişiler “biz bilgisayarçı değiliz, bilmeyiz” gibi gerekçelerle bu görevden kaçıyorlar. O zaman o görevler bize geliyor.”

Muammer görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

*“Bu özel bilgisayar kurslarında sınavlar yapılıyor. İşte iki ayda bir sınavlar yapılıyor. Bu sınavlarda bilgisayar öğretmenleri yerine formatör öğretmenleri veriliyor ya da **Bu görevleri kim dağıtıyor? Milli Eğitim müdürlüğü dağıtıyor. Milli Eğitim müdürlüğünün size vermiş olduğu bir görev. Tabii ki Siz hiç görev aldınız mı? Tabii şu ana kadar iki üç kere görev aldım. Evet biraz önce görev ve sorumlulukları tartışırken ben görev almamıştım demiştiniz. Bunu atlamış olabilir miyiz? Tabii sınav görevi aldık. Evet. Tamam. Böylece burayı da***

düzeltilmiş olduk. Evet. Sınav görevi aldık. Tabi ki bu sınavların bu işte uzman kişilere verilmesi gerekir. Bilgisayar bölümü yani branşı bilgisayar olan öğretmenler. Bunun dışında formatör öğretmenlere veriliyor. Bu konunun düzeltilmesini istiyorum."

İsmail de bu durumdan üzüntü duymaktadır:

"Valla.. Şu var, Eskişehir içerisinde bizler azız. Az olduğumuz için de -ücret açısından elbette bunun bir ekstrası yok- az olduğun için azıcıkta insan istisna olmak istiyor yani az önce de anlattım bunu özel bilgisayar kurslarının imtihanlarını orda bilgisayar öğretmeni olmayanlara da -olmayanlardan da- görev isteniliyor bu incitiyor beni açıkçası. Ama işte milli eğitimin içerisindeyiz diye de ona da örgütlü bir şey olmadığı için şimdiye kadar müdahale edemedik. Değişmesini istediğim bu."

Kudret, düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir:

"Mesela bilgisayar kurslarımız var. Şehirlerimizde ve ilçelerimiz de bilgisayar kurslarımız var. Bu kurslarımızın sınavda görevli olan öğretmenleri oluyor, işte sınavları oluyor... iki ayda bir üç ayda bir sınavları oluyor. Bu sınavlarda bu komisyonlarda bilgisayar öğretmenleri görev aldıklarında bilgisayar kurs sınavlarının daha iyi olacağını düşünüyoruz. Çünkü öğretmenlerimiz hem eğitim formasyonu almış kişiler hem de bilgisayar sektörünün içinde olduklarını düşünüyoruz çünkü bilgisayarı... öğrencilere bilgisayarı anlatıyorlar, bilmek durumundalar. Bu şekilde kurslarda görevlendirilmeleri, sınavlarda görevlendirilmeleri olabilir."

Gökhan da bu konuda düşünceleriyle katkıda bulunmaktadır:

"...Rehberlik servisi var, rehberlik servisi yatıyor, başka hiçbir şey yaptığı yok. Çok ilginç bir şey, kendisi bilgisayar kurslarına katılır, gider oralardan bilgisayar paralarını alır, ama bilgisayar kullanmasını bilmez. Böyle acayip çelişkiler de var. ...Milli Eğitimin, evet, bir sınav sistemi var. O sınavlarda görev alır. 80 milyon, 100 milyon parasını alır, ama gel gör ki, bilgisayar kullanmasını da bilmez. Bu sıkıntı diğer arkadaşların da değindiği bir sıkıntı... Size ben bu sıkıntıyı şöyle deşiniyorum. Milli eğitim camiasında, milli eğitim müdürlüğüne yakın olan insanlar milli eğitimden payı alıyorlar, o büyük payı alıyorlar, pastayı alıyorlar, geriye kalan, bu işin profesörü olan öğretmenler, bu işten uzak kalıyor. ...Bu sınavlarda, bilgisayar öğretmenleri, görev alması lazım, formatörler de girebiliyor sınavla, formatörlere belgeyi veren kim? Biz. Benim gibi 3-5 arkadaş verdik biz onlara. Ama şimdi de onlar bilmediği halde, belli şekilde olduğu halde, umutmuşlar diyelim zamanla. O zaman bir şeyler öğrenmişler, şimdi onlar görev alıyorlar sınavlarda. Bir anlamı olmuyor bu işin. Bence bu da düzene kavuşturulmalı. Yani, bu olaylar uzaklaşsın. Bu işlerde bilgisayar öğretmeni görevlendirilsin."

Selim, sınav sistemindeki bu uygulamaların özel bilgisayar kurslarındaki eğitimi olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir. Selim tespitlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

“Onların (dersane sahipleri) görüşü şu genel de onlar halktan müşteri toplamak o kişilere de bilgisayar kursu vermek. Ve bilgisayar kursu alan insanlar.. genelde amaç sertifika almaktır. Sertifika sahibi olarak işte çeşitli memuriyetlerde veya işçi statüsünde görev almak istiyorlar. Mutlaka da bilgisayar sertifikası istendiği için vatandaş da bu dersanelere başvuruyor. Dershane de müşteriye neye göre çekiyor? Bir laboratuvarını kurmuş. Gerekli eğitimi de veriyor. Ama gelen kişi genelde çok iyi bilgi öğrenmek olmadığı için sertifika istediği için de sertifika sınavı önemli hale gelmiş. Bu sertifika sınavında her sınava giren öğrencisi sertifika alabiliyorsa müdür şikayetçi değil. Benim gördüğüm olay bu. Tabii gerçekten sınav, iyi bir sınav yapılırsa o zaman müdür ne yapacak? İster istemez, iyi eğitim vermek zorunda kalacak ki öğrencisinin sınavda başarısız olmaması için. ...Amaç şu anda öğrenmek değil belge sahibi olmaktır. Belgeyi veren kişi de, sınavı yapan kişilerden memnunsu zaten herhangi bir sorun görünmüyor. Bilgisayar öğretmenleri, sadece bilgisayar öğretmenleri bu sınavda görev almış olurlarsa, sınavlarda değerlendirme esnasında daha mı hassas olacaklar? Daha hassas olacağını zaten müdürler de hisseder bilgisayar sınavları sonunda. Onlar da kendi verdikleri eğitimi biraz daha önem, vermek zorunda kalacaklar, dolayısıyla da gelen kişiler hem buna hem devamsızlığına dikkat etmek zorunda kalacaklar, hem derste dersi öğrenmek zorunda kalacak. Sonunda yapılacak sınavın daha ciddi bir sınav olacağını rahatlıkla anlaşılacak.”

Bazı katılımcılar bu tür haksızlıkları düzeltmek için yapılabilecek hiçbir şey olmadığını belirtmektedir. İki katılımcı bu konuda görüş belirtmektedir:

Recai bu düşüncede olan ifadelerde bulunmaktadır: *“Milli eğitimin bu yaptıklarına benim bir şey yapmaya benim gücüm yetmez. Denizde bir damlayım ben. Söylesem dinlenmez bile”*

Gökhan benzer düşünceleri taşımaktadır:

“Ve ben bunu bir an için kendi kendime düşündüm, şikayet etsem mi diye dilekçeyle. Kimi kime şikayet ediyoruz? Kimi kime şikayet ediyoruz? Dolayısıyla, hiçbir anlamı yok. Şikayetin gideceği makam belli, bu işi yapan kişiler belli. Hiçbir anlamı yok. Otur oturduğun yerde gibi bir şey”

Ayrıca Gökhan kuralların gerektiği gibi uygulanmadığını, İl Milli Eğitim Müdürlüğünde bazı yöneticilerle kurulacak yakınlığın, işlerini yaptırmak için geçerli yöntem olduğunu iddia etmektedir.

“...Oradaki memur bir arkadaş, daha lise mezunu çocuk. Ama sağ koluymuş o müdürlüğün, artist, artist hareketler, İngilizce kursuna katılıyor. Bizim grubumuzu, beğenmiyor bizi, bize terslik yapsın olacak yani, kızla konuşuyoruz bazen, bizi sevmedi, grubumuzu değiştirmeye kalkıyor. Yani şu adamı dövsem mi, kusura bakmayın, o kadar sinirlendim ki! Niye? Bir havalı, bir havalı sebep şu bakın altını çiziyorum. Niçin? Milli eğitim camiasındaki üst kişilere yakın olduğu için, sözü geçiyor. Kural bu. Bunun da altını çiziyorum.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda İl Milli eğitim Müdürlüğü ve Üst makamlar ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü kitap yazma komisyonlarında bilgisayar donanımı yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar yaşanmaktadır.
2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü bazı görevlerde sürekli aynı öğretmenleri görevlendirmektedir.
3. İl Milli Eğitim Müdürlüğü bilgisayar öğretmenlerine bir çok görev vermektedir ancak ücretlendirme konusuna olumsuzluklar yaşanmaktadır.
4. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün bilgisayar öğretmenlerine verdiği ve önceliği olmayan görevler, eğitim-öğretimi olumsuz biçimde etkilemektedir.
5. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında uygun olmayan görevlendirmeler yapmaktadır.
6. Sertifika sınavlarındaki uygulamalar bilgisayar kurslarındaki eğitimi olumsuz etkilemektedir.
7. Bilgisayar öğretmenlerinin, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün olumsuz uygulamalarına karşı tepki gösterecek güçleri yoktur.
8. İl Milli Eğitim Müdürlüğünde işlerin yürütülmesinde ikili ilişkilerin etkisi görülmektedir.

4.2.3. Okul Yönetimleri

Recai, idari yazılımları üreten firmaların okullara söz verdikleri teknik desteği sağlamadıklarını iddia etmektedir:

“Yani şimdi bizim başımızda bir program var, ismini vermeyeyim iki de bir hub arıza veriyor hata veriyor. Servisi arıyorlar servis işte “iki günden önce gelemeyiz, şu anda şu okula gidiyoruz şuraya gelemeyiz” gibisinden şeyler. O zaman bizi çağırıyorlar. Tabi biz de tabi programdan anlamıyoruz. Müdahale etmek istemiyoruz”

Muammer ise okula gelen ödeneklerin, okuldaki bölümlere adil dağıtılmadığını iddia etmektedir. Açıklamasını aşağıdaki gibi yapmaktadır:

“Tabi şimdi okulların kendine ait bir ödenekleri var. Bunları da bulunan bölümlere eşit miktarda paylaşmaya çalışıyorlar. Ancak tabi diğer bölümlerle bilgisayar bölümünün bir farkı olması gerekir diye düşünüyorum. Onların alacağı bir malzemenin fiyatıyla, bilgisayar bölümünün alacağı malzemenin fiyatı farklı. Tabi bilgisayara daha fazla bir ödenek ayrılması gerekir diye düşünüyorum. Tabi bu şekilde uygulanmıyor da eşit miktarda uygulanıyor.”

Kadir ise demirbaş yasasının değiştirilmesi gerektiğini gerekçeleriyle ifade etmektedir:

*“Tabi idarenin diğer demirbaşlar gibi bilgisayarı da düşünmesinden kaynaklanan aksaklıklar bazen oluyor, bunu anlatıyorsunuz, bazen aşıyor, bazen aşılmıyor. Şu ana kadar aştık. Çalışan bilgisayar en güzel bilgisayar. ...İki makineden bir makine çıkartıyoruz. İki makine önceki haliyle kullanılmayan bir işletim sistemi, şu anda piyasada hiç kullanılmayan. İki yavaş çalışan makineden bir iyi çalışan makine... İyi çalışan, kullanışlı, bir makine çıkarmaya çalışıyorsunuz. Veya, hiç çalışmıyor şu anda çalışmıyor, makine çalışmıyor. O makinedeki birimleri söküp, diğer makineye koyduğunuzda o makine daha rahat çalışıyor. Ama ya idareden habersiz yapmayı deniyorsunuz, **Organ nakli gibi...** (günlükler)Organ nakli gibi. Orada atıl, çalışmaz durumda, bir makine, içindeki parçalar çalışıyor. Koyuyorsunuz diğerine, diğeri daha rahat çalışmaya başlıyor. İki böbrek takılmış oluyor. Diğeri zaten mefta.”*

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda okul yönetimleri ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri okul yönetimlerinin kullandığı yazılımlara, ilgili firma tarafında yeterli teknik destek sağlanmadığı için –istemeyerek- müdahale etmek zorunda kalmaktadırlar. Bilgisayar öğretmenleri bu konuda risk almak istememektedirler.
2. Demirbaş yasası bilgisayar çağının gereklerine uygun değildir.

4.2.4. Diğer Bölüm ve Öğretmenler

Okulda bilgisayar bölümlerinin diğer bölümlere çeşitli teknik ve eğitim desteği söz konusudur. Katılımcılar diğer bölümlerin bilgisayar bölümüne katkılarından bahsetmektedirler.

Gökhan bu konuda aldıkları desteği anlatmaktadır:

“Şimdi, bu tip işleri kesinlikle okul içinde halledeceğiz. Bizim metal işlerimiz var, mobilya dekorasyon bölümümüz var. Bu bölümler bize malzeme karşılığı, işleri yapacak. Bu işten, işçi ücreti, ek ücret almayacak. Sadece biz malzemesini

temin edeceğiz. Gerisini onlar halledecekler. ...“Tamam yaparız” dediler. “Hay hay” dediler. Sağ olsunlar. Ve şu anda gelecek olan parayla, demir boru alacağız. İşte, döseme alacağız ve bu işleri yapacağız.”

Orhan ise her bölümün okulun diğer bölümlerine mesleki katkılarda bulunduğunu ifade etmektedir:

“Bir de şöyle bir durum var: meslek liselerinde veya teknik liselerde meslek dersi öğretmenleri, teknik öğretmenler sonuçta okulun her türlü teknik işlerini yaparlar. Kendi branşlarıyla ilgili.... Tabi elektrik öğretmeni elektrikle ilgili, elektronik öğretmeni elektronikle ilgili.. işlerini yaparlar sonuçta.”

Bazı katılımcılar diğer öğretmenlerin kişisel isteklerinin kendilerini rahatsız ettiğini söylemektedir.

Gökhan bu konuda aşağıdaki ifadelerde bulunmaktadır:

“Genç olduğum için, “ya bunlar çocuk, bizim samimi arkadaşlar, bunlar genç bir şey olmaz” gibi bir düşünce altında tak tak tak hemen, gir, bir şey olmaz, söyleyiver hemen, gibi bir düşünce olduğunu tahmin ediyorum. Başka öğretmenlere yaptıklarına inanmıyorum. Yapmazlar. ...Ben bunu isterdim öğretmenlerimden, bizi rahatsız etmesinler, teneffüslerde konuşabiliriz, onlar bizim için sorun değil, onlar güzel şeyler,”

“Bir de bir öğretmen olarak da benim dikkatimi çekti, -ki aynı şey bana yapılsa ben çok rahatsız olurum-, bu dersin bölünme noktasında, belki idareden değil ama, diğer öğretmenlerde durumu düzeltmek için bir çabanız olacak mı? Şimdi ben bölümün dış kapısını kilitleme yöntemine gittim. Bir kilit attım, normalde kilitledim, sonra düşündüm, söz ettiler, bir depresyon anında, bir yangın anında, henzeri bir acil durumda, gibi durumda, ne olacak? Dediler. Haklılar. Doğru değildi bu. Bunu tekrar denedik, tekrar açtık tabii ki. Nöbetçi öğrenci diyor, derste nöbetçi öğrenci olmaz. Ancak atölye saatlerinde olur. O da bir çözüm değil. ...Bölümü başka bir yere taşımak, bir cevap olabilir. ...Bize bir yer ayırmaları lazım. Bir yer için de para oraya tahsis edilmeli ve ayarlanmalı. Çözüm bu.”

“Yol geçen hanı gibi. Kapı, gelen giriyor, giden giriyor. Ya laf olsun diye giriyor. Nöbetçi öğretmen geliyor. Bilmem ne geliyor, herkes gelir. Gelmeyen yok. Yazılı sorusu mu çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Başka bir şey mi çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Scanner mi lazım bilgisayar bölümü. CD mi yazdıracaksın, bilgisayar bölümü. Başka var mı? hep gel, gel.”

Başka bir katılımcı ise diğer bölümlerde çalışan öğretmenlerin gereksinim dışı kullanımlar için kendilerinden bilgisayar malzemesi istediklerini ifade etmektedir.

Selim kendi okulunda bu durumla karşı karşıya kaldıklarını anlatmaktadır:

“Amaç şu olmalı, birine, bilgisayar, niye ihtiyaç diye düşünülür? Bir iş yapması gerekiyordur. Ona bir bilgisayar lazımdır. Kabul etmişizdir, ona, o işe, bilgisayarı vermişizdir. Fakat onu kullanan kişi artık, biraz da kendi kişiliğinden de kaynaklanıyor, ona yetmiyor da bizden daha fazlasını istiyor. Donanım özelliği olarak mı? Donanım özelliği olarak. Halbuki bizim verdiğimiz bilgisayar onun çok rahatlıkla işini görebilen bir bilgisayardır. Ama arkadaşımız biraz da özel işlerine, kişiliğine, diyeyim artık, daha fazlasını istiyor bu sebeple. ...Müzik dinlemek için ses kartı olabilir, CD-ROM sürücü olabilir, TV kartı ekstradan isteniyor. Onun işini gören bir yazıcı vermişizdir, o renkli çıktı almak istemektedir gibi...”

Selim ayrıca diğer bölümlerde bilgisayar kullanan öğretmenlerin ya da diğer görevlilerin ellerindeki bilgisayarları iyi ve dikkatli kullanmadığını da ifade etmektedir:

“Genelde her birime bilgisayar verdik. Her idareciye, her bölüme, her şefe ve her memura bilgisayar verildi. Bu aslında lükstür. Her okulda yoktur bu. Bizim okul biraz farklı bu açıdan. Ama bunu verirken de bunu kullanan kişiler gerekli özeni göstermiyor. Kullandığı cihaz, bilgisayar, kullandığı yazıcı ama ya yeterli bilgisi yok onu tam anlamıyla kullanmak için, bir de yeterli, gereken özeni göstermiyor. Şöyle düşünelim. Aynı bilgisayar kendi evinde olsa herhangi bir sorun çıksa içine ben sökeceğini zannetmiyorum. Veya kurcalayacağını zannetmiyorum. Mutlaka bir bilene danışmak isteyecektir. Ama gördüğüm kadarıyla kullanan kişiler bu konuda hassas değil. Yani o cihaz oraya alınmış, hangi parayla alınmış, hangi şartlar altında alınmış, hangi amaç için alınmış bunlara tam önem verilmiyor.”

Recai tüm öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olması gerektiğini söylemektedir. Bunu hem çağdaş olmanın bir gereği olarak görmekte, hem de bu durumun bilgisayar öğretmenlerinin iş yüküne katkısı olacağını düşünmektedir:

“Diğer okul personelinin bilgisayar okur-yazarı olması sizce ne kadar önemli? Diğer öğretmenlerin, diğer bölüm öğretmenlerinin... Diğer bölüm öğretmenlerinin Türkçe’yi konuşması ne kadar önemliyse hence o kadar önemli. Biraz açar mısınız? Çünkü sonuçta teknoloji çağı diye bas bas çağırıyoruz. Her yer artık bilgisayar teknolojisine geçiyor. Artık, büyüklerden birisinin lafı vardı. Ehliyeti olmayan, daktilo bilmeyen, ingilizce bilmeyen iş bulamayacak gibisinden. O daktiloyu kaldırıp yerine bilgisayar girecek. Yani herkesin bilgisayar kullanması gerekecek. Belli bir vakit gelecek. Benim amacımda biz kaç kişiyi kurtarırsak bizim için kâr kârdır. Yani bir kişi bile bilgisayar öğrense bilgisayar kullanmasını öğrense benim için yeterli.”

Recai ile aynı okulda çalışan Kudret ise bu konuda yaptıkları çalışmalarını anlatırken bu düşünceleri destekleyici sonuçlar aldıklarını ifade etmektedir:

“Bir tanesini siz söylediniz okulda bir kurs açtığınız öğretmenlere bilgisayar... Bunun bir yararını gördünüz mü? Bunun bir yararını şöyle gördük mesela öğretmenlerimiz hazırlayacakları bir ders programında, günlük bir ders programı olabilir, işte... ders planı olabilir bunları hazırlarken bize telefon yoluyla ulaşip kendileri yapıyorlar. Daha önceki çalışmalarda bunu yapamadıklarını, direk bize geldiklerini gördük. Bize gelip, işte, bunu hazırlayabilir miyiz diye sorduklarını gördük. O da bizim zamanımız alıyordu. Zamanımızı alırken diğer taraftan benim bildiğim kadarıyla verimimizi düşürüyordu. Ben bu kurs yönteminin, işte.. iki ay veya üç ay verilebilecek bir kursun daha ileriye dönük olarak daha yararlı olacağını gördük, ve olduğunu da gördük bu arada. Arkadaşlarımızla beraber bunu üstlenmekle iyi yaptığımızı düşünmüyoruz. Bundan sonra da bu kurslar verilmeye devam ederse bu işletmenlik kursu verdiğimiz öğretmenlere daha değişik konularda bilgisayarın daha iyi işletilmesi konusunda bilgi verebilirsek üzerimizden hem büyük bir yük kalkacak hem de öğretmenlerimiz daha iyi daha çok başarılı olacaklar.”

Recai aynı zamanda diğer öğretmenlerin kendi yapabilecekleri işleri de bilgisayar öğretmenlerinden beklediklerini ifade etmektedir:

“...yıllık planların bilgisayar bölümünde yazılması. Ne alakası varsa?... Nasıl yani bunu biraz açıklayabilir miyiz? Okuldaki bütün bölümlerin bütün öğretmenlerin yıllık planları müsveddeleri geliyor bilgisayar bölümüne orda yazılıyor daha sonradan ilgili öğretmene teslim ediliyor.”

Gökhan da bu konuda görüş belirtmektedir:

“Okulun bütün yıllık planlarını... Ben, biz yazdık. Bölüm olarak biz yazdık. Ama öğretmenlerimiz de öyle bir tuhaf ki yani “ben senin yıllık planını yazıyorum ama bunu bir diskete kaydet, seneye gene getirdiğinde senin için kolaylık olur, hemen değiştirirsin, gerekli düzenlemelerini yaparsın, tekrar çıkartırsın”, bunu da yapmıyorlar, sallıyorlar. “Seneye olur bir daha yazdırırız” esprisi var. Her sene yazmak zorundayız gibi geliyor bana”

Gökhan, bir meslektaşının devlete zarar verici eylem ve etkinliklerde bulunduğunu üzümlere ifade etmektedir (söz konusu kişi bu araştırmaya katılan öğretmenler arasında değildir):

“Benim bilgisayar bölümünde bir arkadaş demeyim ona, bir düşman da artık demiyorum. O bile ya işte biz de bizim bölümde bir tane işte, RAM var, Gökhan, ister misin bu RAM'i sana vereyim dediğini, ve mesela priterin kartuşun, renkli kartuşunu böyle felaket bir şekilde kullandığını, zarar verdiğini gözlerimle şahit oldum. Çok utandım. Bu sizin meslektaşınız mı? Meslektaşım. Kendisi bu işin içinde olan bir insan, ama bakıyorum, hırsızlıkta, ne bileyim printerden o mürekkebin çalınması olsun, bu tip işlerde kullanıyor. Yazıklar olsun diyorum, bu tip insanlara, bu tip insanları dışlamamız lazım. Bu insanların olmaması lazım.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda diğer bölüm ve öğretmenler ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Okulda bulunan tüm bölümler diğer bölümlere kendi uzmanlık alanları ile ilgili destek sağlamaktadır.
2. Diğer öğretmenlerin özel istekleri bilgisayar öğretmenlerini rahatsız etmektedir.
3. Bazı öğretmen ve yöneticiler bilgisayar bölümlerinden gereksinim dışı malzeme istemekte, bu şekilde devletin olanaklarını olumsuz kullanmaktadır.
4. Diğer bölümlerdeki öğretmenlerden bir kısmı, kendilerine ayrılan bilgisayarları dikkatli ve düzgün kullanmayarak yıpratmaktadırlar.
5. Bilgisayar okur-yazarı olan öğretmenler, kendi işlerini kendileri yaparak bilgisayar öğretmenlerinin iş yükünü hafifletmektedir.
6. Bazı öğretmenler bilgisayarda kendi yapabilecekleri işleri de bilgisayar öğretmenlerinin yapmasını beklemektedir.
7. Sayıca çok az olmakla birlikte bazı öğretmenler devlet malına zarar verici etkinliklerde bulunabilmektedir.

4.2.5. Tüm Öğretmenler

Araştırma sonuçlarında sadece bilgisayar öğretmenlerini değil, tüm öğretmenleri ilgilendiren durumlar da belirlenmiştir. Bu durumlar üç başlık altında incelenmektedir:

- Ücretler
- Güdüleme
- Stajyer Öğretmenler

4.2.5.1. Ücretler

Selim, kendi okulunda yeterli ders ücreti alamadığını ifade etmektedir:

"...mesela kendi okulumuzda almamız gereken dersi alamıyoruz. Ek ders Ücretimiz düşük oluyor böylece süreç,"

"Ücret yönünden bir kere tam tatminkar değiliz. Bölümümüzde almamız gereken bazı dersler bizlere verilmediğinden dolayı veya ben daha fazla derse girebilme imkanım varken giremediğimden dolayı kafamda huzursuzluk var. Ben bu durumda ne yapıyorum? Kendime sonuçta para kazanmak için bu işi yapıyorum."

Para kazanmam gerektiği için dışarıdaki okullara yönelmem gerekir. Nereden ek ders alabilirim diye. Ben tabi dışarıya yönelince haftada iki gün ben başka okula gidiyorum. Tabi kendimi tamamen kendi okuluma veremiyorum. Kendi okuluma veremezsen, kendi bölümüme, kendi öğrencime de veremiyorum. Bu yüzden daha iyi ..... için bu okulda uğraşamıyorum şu anda. Çünkü tamamiyle başka okula şu anda yönlendirilmiş durumdayım. Bir ifade kullandınız “ders verebilecekleri halde vermediler”. Burayı biraz açabilir miyiz? Niçin böyle bir durum söz konusu? Şimdi daha önceden bilgisayar öğretmeni olmadığı için bilgisayarın bazı derslerini tabi doğal olarak bazı bölüm öğretmenlerine dağıtımdan verilmiş. İdare tarafından. Belli tarihten sonra bilgisayar öğretmenleri gelmiş. Ama o eski adet bir türlü değişmemiş. O dersleri o hocalardan alıp bilgisayar öğretmenlerine... İşte 5 yıldır bir derse bilgisayarı herhangi bir dersini bir öğretmene veriyorsa bilgisayar öğretmeni gelmiş olsa bile o öğretmene o dersi vermeye devam etmiş. Evet. Bundan dolayı tabi ki biz bazı derslere ulaşamıyoruz tabi sonuçta”

Barış ise, öğretmenlerin ücret alabilmek için ilgileri olmayan derslere girmek durumunda kaldıklarını ifade etmektedir.

“Örneğin ben kendim meslek lisesi mezunu değilim. Bunun için, şu anda tesisat dersine giriyoruz burada belki de. Tesisat dersine normalde benim girmemem gerekir. Çünkü ben üniversitede tesisatla ilgili hiçbir şey görmemişim. Ders açığınızı kapatmak için sizi branşınız olmayan dersler veriyorlar. Şöyle aslında bir bakıma o derslere girmekten ben de sorumlu olabiliyorum. Yani bir teknik öğretmen, bütün derslere girebilir. Elektronikte de girebilir. Fakat, yazılım bölümü olması hem bizim açımızdan avantaj olacak, hem de öğrenci açısından büyük avantaj. Çünkü bir programcı olarak çok iyi yetişebilecek”

İsmail, normal liselerde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin aynı işi yaptıkları halde ciddi bir ücret kaybına uğradıklarını belirtmektedir. Araştırmacı ile İsmail arasında bu konuda aşağıdaki diyalog gerçekleşmiştir:

“...açıkçası ben şu anda bu okulda haftada 30 saate giriyorum. Ve bu alabileceğim en yüksek ücret. Bunun ötesi yok. Ve bu ücretle teknik öğretmen olduğum halde onun bir ek bir maaşa etkisi var bunu ben bu okulda alamıyorum. ...Yani Eskişehir içinde çok iyi bildiğim teknik okullarda bu işin üniversiteden eğitimini almamış yani ünvanı teknik öğretmen olmayan insanlar var. Teknik bir okulda teknik öğretmen yokken düz bir okulda teknik öğretmen var. Bu uygulamayı ben anlayamıyorum açıkçası”

“İşte yani az önce de anlattım gerçekten acaba hakikaten bir teknik okula tayin istesem mi ikilemi içerisindeyim. Sırf ücret açısından ayrıca yaptığım iş açısından. Dikkate aldığım iki nokta bu. Bu konular haricinde de yani hem siz hem de ben bu işin içindeyiz. Ne olup bittiğini iyi biliyoruz. Ki söylenebilecek çok fazla bir şey de yok.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda ücretler ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bazı okullarda bilgisayar öğretmenleri almaları gereken ders yükünü okul yönetimi vermediği için alamamaktadır. Bu nedenle ücret konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu öğretmenler başka okullardan ders almak durumunda kalmaktadırlar.
2. Bazı okullarda bilgisayar öğretmenleri ücret alabilmek için ilgileri olmayan derslere girebilmektedir.
3. Teknik Eğitim Fakültesinden mezun olmasında rağmen meslek liselerine atanmayan öğretmenler özlük hakları ve ücretlendirmeler konusunda diğer meslektaşlarına göre büyük dezavantajlar yaşamaktadır.

4.2.5.2. Güdüleme

Recai yaptığı çalışmalarda herhangi bir teşvik unsuru bulunmadığını belirtmektedir:

"...yapmak istemiştim. Geçmiş zaman, işte okulda bilgisayar laboratuvarını İnternete açmak istemiştim. Bu da geçmiş zaman. Ama bunların hiç birini yapamadım. Ben işte yapıyorum, daha sonradan destek olması gereken durumlarda bize hep köstek olundu. İşte atıyorum, Web sayfası yaptım da onun bir host edilmesi lazım yani ODTÜ'ye başvurulup isim alınması falan lazım bunu söylediğimizde hiç ilgilenen olmuyor. Biz de zaten kendi kendimize o işi yapamıyoruz. Bize bir resmi kanaldan önder olması lazım birisinin. İdare desteği. İdare desteği. Yani somuçta ben tutup ODTÜ'ye yazı yazsam beni kaale bile almazlar. Yani onu müdür beyin veya idarenin yazı yazması gerekir. İşte İnternet işinde yapmaya çalıştık o anda da maddi imkansızlıklar gerekli donanımı sağlayamadık. O yüzden şu anda hayata geçirilmiş bir proje yok."

Kadir, çalışan öğretmenin teşvik edilmediğini, öğretmenlerin yaptıkları çeşitli çalışmaların ücretlendirilmediğini ifade etmektedirler. Bu alıntı öneriler bölümünde sunulacaktır ancak Recai'nin düşüncelerini desteklediği için aşağıda da sunulmaktadır:

"Şimdi şöyle, bir kere, öğretmen çalışırsa, çalışan öğretmen teşvik edilmeli, yani devlette de artık bu yönde çalışmalar başlatıldı diyebiliriz. Ama sonuçlandığını görmüyoruz. Çalışan öğretmen teşvik edilmeli. Çalışması kolaylaştırılmalı. Eğer aynı iş dışardan yaptırıldığında dışarıya ücret veriliyorsa, belki öğretmene, öğretmen bu işi yaptığında, öğretmene de bir ücret verilmeli. Ücret de bir teşviktir"

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda güdüleme ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bazı okullarda yöneticiler bilgisayar öğretmenlerinin çalışmalarına ilgisiz kalmakta ve destek vermemektedirler.
2. Meslektaşlarına göre daha çok çalışan öğretmen maddi ve manevi olarak teşvik edilmemektedir.

4.2.5.3. Stajyer Öğretmenler

Bazı katılımcılar, okullarda stajyer öğretmenlere olumsuz davranışlarda bulunulduğunu, stajyerlerin gerektiğinden çok çalıştırıldığını ifade etmektedirler.

Ayşe yukarıda geçen bir diyalogun bir bölümünde bu konuya da değinmektedir:

“Peki geçen sene ki çalışmalarınızda yoğunluktan şikayet ettiniz. Bir çok iş yaptığınızı anlattınız. Geçen sene stajyer olduğunuz için mi bu kadar yüklendiler size? Stajyer olduğum için de bu kadar yüklendiler ama benim dışımda iki stajyer öğretmen daha vardı ama aynısı aynı şekilde gösterilmedi. Branşları farklı mıydı? Birinin branşı aynıydı, diğerinin branşı farklıydı. Aynı stajyer öğretmenlere aynı şekilde davranılmıyor”

Orhan stajyerlik deneyimlerini şu şekilde anlatmaktadır:

“Tabi, tabi. Stajyerliğimizi yaptık biz bu okulda. Stajyerliğimizi yaparken bizlerin etinden sütünden derisinden her şeyinden faydalanıldı. Pansiyonda kalıyorduk biz ..... bey vardı bilgisayar öğretmeni. Şimdi Ankara’da. Onunla geç saatlere kadar pansiyona bilgisayar götürdük ve geç saatlere kadar yazılar yazdık. Yazdığımız yazılar işte, kullanıldı bir yerlerde ama biz ne işe yaradığımız bilmiyoruz tabi. Bunlar yapıldı. Stajyer olduğumuz için hiç umutmuyorum “stajyerlik dosyasını” dedim ben “bilgisayarda yazacağım.” “Hop” dediler. “Eldede yazacaksın sen bunu. Stajyerlik dosyası öğretmenin elde yazdığı bir şeydir, çalışmadır.” İşlerine geldikleri zaman da bilgisayarda yapılacak işleri bize yaptırıyorlar. Sorunlar çıkıyor.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda stajyer öğretmenlik ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Okullarda stajyer öğretmenlere çok fazla iş yüklenmektedir.

4.2.6. Eğitim-Öğretim Etkinlikleri

Araştırma sonuçlarına göre eğitim-öğretim ile ilgili durumlar iki başlık altında incelenmektedir:

- Donanım
- Eğitim Programları

4.2.6.1. Donanım

Katılımcılardan bir kısmı, okullardan bulunan donanım imkanlarının yetersiz olduğunu belirtmektedir.

Ayşe kendi okulundaki durumu aşağıdaki gibi özetlemektedir:

“Bir kere en önemlisi şu külüstür bilgisayarlardan kurtulmak isterdim. Hiç biri için açıkçası, işe yaramaz. Onun içinde tabi büyük bir maddi ödenek olarak ta büyük bir ödeneğin gelmesi gerekiyor. Çok pahalı. Onu göz önünde bulundurularak gelmesi gerekiyor.”

Ayşe ile aynı okulda çalışan Mesut aynı tespitlerde bulunmaktadır:

*“Donanım olaraktan işte bilgisayar laboratuvarları yetersiz. Bilgisayar sayısı yetersiz. Bunun dışında okulun yeni kurulmasından dolayı belli eksiklikler var ders araçlarında **Bunlar zamanla telafi edilecek mi?** Tabi zamanla telafi edilir. Yeni bilgisayarlar geliyor. Zamanla düzeliyor. ....”*

Ayşe ve Mesut ile aynı okulda çalışan Barış'ın bu konudaki görüşleri şöyledir:

*“Baktığımızda ilköğretimlerde 20-30 bilgisayar olduğu halde bizim 15 bilgisayarımız çalışıyor. **Bilgisayar bölümü olmanıza rağmen Bilgisayar bölümü olmamıza rağmen.** Çok acı bir gerçek. Yani bu konuda biz istiyoruz ki elimizde daha fazla bilgisayar olsun. Daha çeşitli olanaklar sağlayalım. Teknolojiyi sonuna kadar kullanalım. DataShowlardan bahsettim biraz önce DataShowlar olsun, sınıfta görsel olarak, önce bir şeyler aktaralım. Bu konuda tabi kaygularımız var.”*

Aynı okulun bölüm şefi Muammer kendi tespitlerini aşağıdaki gibi aktarmaktadır:

“Tabi öncelikle ben donanımsal konulardan başlayayım. Bizim bilgisayar bölümünde öğrenci sayısına göre yeterli bilgisayar donanımına sahip değiliz. Tabi bu da dersleri anlatırken, dersi işlenirken bazı aksaklıklara sebep oluyor. Mesela yarım saatte anlatılacak bir konu işte bir saatte, bir buçuk saatte anlatılıyor. Bu yönden zorluklarla karşılaşıyoruz. Öncelikli olarak donanım sorunları var. Bu sorunların giderilmesi iyi olacaktır”

İsmail de konu hakkında görüş bildirmekte, okulundaki durumdan şikayetçi olmaktadır:

“Yani şu var, şu anki okulum Eskişehir’de bilgisayar laboratuvarı olarak ilk imal edilmiş. Eskişehir’de ilk. O yüzden kullandığımız bilgisayarlar eski. Öğrencilerin kullandığı. Ne bileyim şu anda 386’lar var. Ve onlarla artık bir hiçbir işlem uygulayamıyoruz gibi bir şey oldu. Bunu hep idareden istedim ben. Her seferinde istiyorum onlar da eksik olmasınlar anlayışlılar ama ellerindeki imkanlar uygun olmadığı için. Şu 3 yıl içerisinde bunları bir upgrade etme imkanı olmadı.”

Pek çok okulda donanım sıkıntıları yaşanmaktadır ancak donanım sorununun yaşanmadığı okullar –sayıca az olsa da- bulunmaktadır. Aynı okulda görev yapan Selim ve Orhan bu durumu ifade etmektedir.

Orhan durumu şöyle anlatmaktadır:

“Öncelikle kişisel çabalarımın en birincisi okulumuzdaki “bir öğrenciye bir bilgisayar” çalışmasını başarıyla sonuçlandırdığıma inanıyorum. Yani bizim okulumuzda maksimum öğrenci olan sınıf 34 kişidir. Bizim şu anda laboratuvarımızda 34 tane bilgisayar var ki bu çoğu okulda yoktur. İllaki en az iki öğrenciye bir bilgisayar kullanmak durumu söz konusudur. Ama biz de bilgisayar fazlası dahi oluyor çoğu sınıflarda. En fazla öğrenci olan sınıf 34 kişi. Bunu sağladık”

Selim de destekleyici bilgiler vermektedir:

“Şimdi okulun bu şartlarında genel ... malzeme açısından bir sıkıntımız yok. Bölüm olarak şu an olması gereken her türlü malzememiz var. Keşke şu da olsaydı şu an desek eğer, haksızlık etmiş oluruz yani. İki laboratuvarımız var. Konularımızın hepsini çok iyi bir şekilde verebileceğimize inanıyoruz. Ve gerekli malzemeleri istediğimiz de zaten alınıyor. () yönden bir sıkıntımız yok”

“Laboratuvar da ben öğrencinin bire-bir bilgisayar imkanı sağlamışım. Her türlü programını bilgisayara yüklemişim”

“Biz okulda her birime bilgisayar vermek idealimiz. Genelde her birime bilgisayar verdik. Her idareciye, her bölüme, her şefe ve her memura bilgisayar verildi. Bu aslında lükstür. Her okulda yoktur bu. Bizim okul biraz farklı bu açıdan”

Okullarında bilgisayar donanım sıkıntısı yaşamayan katılımcılar okul idaresinin isterse rahatlıkla kaynak bulabileceğini ifade etmektedirler.

Orhan bu iddiada bulunmaktadır:

“Okullarda aslında bunları karşılayacak maddi olanaklar bence var. Yok diyen yalan söylemiş olur. Maddi olanaklar çeşitli yerlere füzuli sarf ediliyor. Ama bizim okulumuzda en ufak bir fırsatta biz kendi bilgisayarımızı kendimiz toplayarak 34 bilgisayarlık bir laboratuvar haline getirmiş olduk”

Selim de aynı düşüncededir:

“Şimdi bu da şeyden kaynaklanıyor, eski idarecilerimizin tamamıyla bilgisayar olayına hakim olması. Nasıl hakim olması, çok gerekli olduğunu düşünmesi bir çok işin bilgisayar ile halledilebilir olduğunu bilmesi, işlerin daha hızlı, daha

güvenilir olması, bilinçlenmesi. Bundan dolayı demek ki, kaynağı artık biz bilemeyiz de sadece şu şu malzemelerimiz olursa işlerin daha iyi olacağını söylüyoruz, Kaynak var ki idareci de okula o imkanları sağlıyor. Tabii ki şu var, biz bir şey ilettiğimizde idareye, bilinçli olarak onun gerekli olduğuna inandıkları için istediğimiz malzemeler bize geliyor.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda donanım ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bir çok okulda bulunan bilgisayar donanımı eskidir ve yetersizdir.
2. Bir çok okulda bilgisayar yan cihazları da (yazıcı, tarayıcı, data show) yetersizdir.
3. Donanım sorununun yaşanmadığı okulların sayısı çok azdır.
4. Bilgisayar öğretmenleri, okul idarecilerinin isterlerse donanım için kaynak bulabileceklerini iddia etmektedirler.

4.2.6.2. Eğitim Programları

Katılımcılardan bir kısmı, eğitim programlarının yetersiz olduğunu ifade etmektedirler. Eğitim programlarından kaynaklanan bazı sıkıntıların bulunduğunu da ifade etmektedirler.

Gökhan'ın tespitleri ve düşünceleri aşağıdaki gibidir:

“...Çünkü “1. Sınıfta” dedim, “müfredat programı çok kötü” dedim. “Müfredat programı daha çok 3. Sınıfta yüklenmiş, ama şunu söylüyorum” dedim, 3. Sınıfta gelmiş bir öğrenci, işletmeyle beraber, bizim verdiğimiz eğitimle çok iyi bir seviyeye, donanımda çok iyi bir seviyeye geldiğini söyledim, ifade ettim.”

Kudret görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

“Derslerin işleniş yönünden işte.. programların –gösterdiğimiz programların- daha çok günümüze yönelik olması ve daha.. müfredatın daha esnek olmasını düşünüyoruz”

Barış bu konuya şöyle değinmektedir:

“Özellikle, müfredatımızda çok, müfredat konusu var. Müfredatlarımız bu gün bizim çok geri. Word kelime işlemci olarak geçiyor, örneğin biz o Word yerine Office 87 anlatıyoruz Office uygulamalarını anlatıyoruz. Bu konuda kaygılarımız var. Tabii dediğim gibi işte biz kendimiz eğer yeterince geliştirecek, ve bu kendimizi yetiştirdiğimiz çerçevede öğrencilere bir şey aktarabilirsek biz mutlu oluyoruz”

Muammer de düşüncelerini aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“İkinci olarak devamlı dediğimiz gibi bilgisayar sürekli değişen bir teknoloji. Her yıl sürekli geliyor. Bunun da takip edilmesi gerekir. Tabi biz öğretmenler olarak bunları takip etmeye çalışıyoruz. Fakat işte müfredatta olan konuları öğrencilere aktarmamız gerekiyor. Müfredatta da bu konularla ilgili herhangi bir gelişme yok. Bu müfredatların değiştirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Tabi biz bu müfredatları öğrencilere aktarmak zorunda olduğumuz için eski teknolojiyi kısa tutarak işte yeni gelişen teknolojiyi öğrencilere aktarmaya çalışıyoruz. Şimdi eski konunun yerine şu gelmiştir eski konu budur, eski konuyu kısa tutarak yeni gelişen teknolojiyi öğrencilere aktarıyoruz”

Ayşe de yaşadığı sıkıntılardan söz etmektedir:

“Bize belli bir müfredat kalıpları verilmiş, o müfredatın dışına çıkamıyorsunuz. Bazen öyle yerlerden sıkıştırıyorlar ki sizi, çıkamıyorsunuz. Her ne kadar çıksanız da belli bir aşamadan sonra tekrardan oraya girmeniz gerekiyor çünkü ortak sınav olayı var okulda”

Katılımcılardan bazıları, eğitim programları yüzünden öğrencilerine yeteri kadar yararlı olamadıklarını ifade etmektedirler.

Barış kendi okulundaki durumu aşağıdaki gibi anlatmaktadır:

“Zannediyorum siz birikimlerinizi öğrenciye yansıtamıyorsunuz? Yansıtamıyoruz. Evet. Kesinlikle. Bizim ana kaygımız, yansıtamıyoruz. Yani örneğin bizim şu anda üç saat programlama dersimiz var, eğer bir yazılım bölümü olsaydık bizim şu anda atölyede baskı devre yaptırılmamız yerine veya atölyemize elektronik devreler yaptırmak yerine biz bu öğrencilerimize 17-18 saat belki C, Delphi veya Pascal anlatacaktık. Bu da çok iyi olacaktı ve aynı zamanda donanım da anlatacaktık. Donanım da geri kalmayacaktı. İkisi zaten donanım ve yazılım bir bütündür.”

İsmail ise teknik bir öğretmen olarak normal lisede çalıştığı için bu sıkıntıyı yaşamaktadır:

“Yani ben üniversitede bu işin eğitimini aldım arkasında yani burada sırf o aldığım eğitimin bütün hepsini öğrencilere aktaramıyorum. Olup ta sırf ne bileyim özel bir bilgisayar kursunun müfredatını okutuyor olmak elbette bunu okuturken bir çok ekstralara da ben atıyorum yani özel kurslarda anlatılmayan bir çok özelliği de anlatıyorum. Bu da vicdanımı rahat ettirmek için belki”

Ayşe de birşeyler yapamamanın verdiği sıkıntılardan söz etmektedir:

“Bize belli bir müfredat kalıpları verilmiş, o müfredatın dışına çıkamıyorsunuz. Bazen öyle yerlerden sıkıştırıyorlar ki sizi, çıkamıyorsunuz. Her ne kadar

çıkarsanız da belli bir aşamadan sonra tekrardan oraya girmeniz gerekiyor çünkü ortak sınav olayı var okulda”

Ayşe kendi okulunda elektronik ve bilgisayar bölümlerinin bazı ortak dersleri olduğunu belirtmektedir. Ayşe farklı bölümlerde anlatılacak aynı dersin içeriklerinde de farklılık olması gerektiğini ifade etmektedir. Okuldaki ortak sınavlarda bu durumun sorun oluşturduğunu belirtmektedir. Katılımcıya göre her ders –adı ve içeriği aynı olsa bile- her bölümde aynı biçimde anlatılamamaktadır. Katılımcı bu durumun ders programlarına uygun bir biçimde yansıtılması gerektiğini iletmektedir:

“Bize belli bir müfredat kalıpları verilmiş, o müfredatın dışına çıkamıyoruz. Bazen öyle yerlerden sıkıştırıyorlar ki sizi, çıkamıyoruz. Her ne kadar çıkarsanız da belli bir aşamadan sonra tekrardan oraya girmeniz gerekiyor çünkü ortak sınav olayı var okulda. Benim en çok şikayet ettiğim nokta bu. Benim bölümümdeki öğrenciyle başka bir bölümdeki öğrenci sırf derslerin adı ve planlar aynı diye ortak sınav yapılıyor ve ben zaten ders içerisinde her ne kadar konuları deftere o şekilde yazsam bile aynen anlatmıyorum yani. Komunun dışına çıkabiliyorum yahutta konuyu daha az bir şekilde geçiyorum “Bilgisayar bölümü öğrencisine bu kadar gerekli değil” diyerekten ama işte ortak sınav olduğu için mecburen ben bazı konuları göstermemem gerektiği halde, bilgisayar bölümü öğrencisinin ihtiyacının olmadığını bildiğim halde göstermek zorunda kalıyorum. Bu çok sıkıntılı olduğum bir nokta.”

Aynı katılımcı programcılık derslerinde “Temel Algoritma” (ya da “Algoritmaya Giriş”) konusunun net bir şekilde yerleştirilmesinin yararlı olacağını belirtmektedir:

“Müfredatın bir an önce yenilenmesi lazım. Düzenlenmesi lazım. Programlama dillerinin, programlama dersinin dillerinin değiştirilmesi lazım. Hala Basic gösteriliyor. Tamam Basic temel, insanların anlayabileceği en kolay programlama dili ama bunun yerine bir akış diyagramları onlarla ilgili programlama mantığının verildiği kısımlar var. Programlama dersi, Algoritma? Algoritma evet. Algoritmanın yaygınlaştırıldığı. Zaten çocuk algoritmayı anlarsa herhangi bir dili çok rahat bir şekilde algılayabilir. Çünkü ben de meslek lisesinde okudum. Ve bize hocamız bayağı bir algoritmayı öğretmişti. O yüzden ben şu anda bir program öğrenirken zorluk çekmiyorum. Belki müfredatımızda yoktu. Ben 1.5 – 2 ay boyunca çocuklara algoritma anlattım ve şu an çok güzel dosyalama programı yapabiliyorlar.”

Bariş çalıştığı okulda bir yazılım bölümü olmadığını ve bunun büyük bir eksiklik olduğunu belirtmektedir. Bariş, eğer yazılım bölümü olsaydı öğrencilerine daha yararlı olabileceğinden de söz etmektedir:

“Şimdi yazılım bölümünü talep etmemizin nedeni şu, ülke geneline baktığımızda herkes donanımcı olabiliyor. Bizim aslı bu komuyla isteğimizin sebebi,

öğrencinin programcı olarak yetişmesi. Siz donanımı çok rahat, size iyi bir öğretene olduğu zaman, bir saat içerisinde iki saat içerisinde anlayabilirsiniz. Çünkü her şey tak, çıkart, veya tanıt mantığıyla hareket ediliyor. Tabi donanım bölümü istememizin bir başka nedeni de, biz sonuçta burada bilgisayar öğretmeniyiz, Yazılım bölümü istememiz.. Evet. Yazılım bölümü istememizin nedeni, biz bilgisayar öğretmeniyiz. Üniversitede genel olarak programlama dersleri almışız. ...birikimlerinizi öğrenciye yansıtamıyorsunuz. Yansıtamıyoruz. Evet. Kesinlikle. Bizim ana kaygımız, yansıtamıyoruz. Yani örneğin bizim şu anda üç saat programlama dersimiz var, eğer bir yazılım bölümü olsaydı bizim şu anda atölyede baskı devre yaptırmanın yerine veya atölyemize elektronik devreler yaptırmak yerine biz bu öğrencilerimize 17-18 saat belki C, Delphi veya Pascal anlatacaktık. Bu da çok iyi olacaktı ve aynı zamanda donanım da anlatacaktık. Donanım da geri kalmayacaktı. İkisi zaten donanım ve yazılım bir bütündür."

Kadir ise bilgisayar derslerinde uygulamalı sınav yapamadıklarını, bunu için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmadığını belirtmektedir:

"Bir de şu sıkıntı var, sınav yapıyoruz, her şeyi, pratikte gösterdiğiniz her şeyi, teorisi göstermeye az meyil verdiğiniz bir bilgisayar dalında, yazılı sınav yapıyorsunuz. Öğrenci, bilgisayar da uygulaması yapacağım fakat, yazılı sorunca maddeleştiremiyorum, ifade edemiyorum, nerede olduğunu bilemiyorum, hangi menüde olduğunu bilemiyorum, sıkıntılar yaşıyor. Ama sizin istediğiniz uygulama sınavı yapmak, hem yorucu, hem de doküman nasıl saklanacak? Yasal boşluklar var o noktada. Yasal prosedür nasıl hazırlanacak? teknoloji ilerliyor ama bunu yakalayan resmi prosedürlerimiz yok. Olanıyla rahatlık olacak."

Yine Kadir bilgisayar eğitiminden gerekli verimin alınmadığını ifade etmektedir. Bilgisayar eğitiminin uygulamada çeşitli sorunlarla karşılaştığını ve bazı anlayışların değiştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Kadir'e göre temel bilgisayar eğitim yaşı öne çekilmeli, ilerleyen yıllarda bilgisayar eğitim amaçlı ve proje üretimi için kullanılmalıdır:

"Bir doküman koyalım. O dokümanı okusun, kendi kendine öğrenmeye başlasın. Bilgisayar onun öğrenmesinde grafikler, animasyonlar, yardımcı olsun çalışmaya. Yararlı olmadı çünkü daha temel, kullanım bilgisine sahip değiller. Verdiğimiz de temel kullanım bilgisi olduğu için, bilgisayarın öğretimde kullanılması biraz zor olur. Siz bilgisayarla eğitim değil, bilgisayar eğitimi... Bilgisayarı biz öğretiyoruz. Biz istedik ki bilgisayarın öğretimde kullanımından faydalanalım. Bilgisayarla eğitim, Bilgisayarla eğitim yapalım istedik. Olmadı çünkü, temel bilgisayar bilgisine sahip olmayınca, bilgisayar, öğretimde pek faydalı olmuyor. ...Peki o zaman siz, lise ve dengi okullarda bilgisayarla eğitim yapılmasını istiyorsanız, bilgisayar öğrenme yaşının daha önlere çekilmesinin mi gerektiğini düşünüyorsunuz? Yani bu mutlaka böyle olmalı. Nasıl böyle olmalı? Çünkü öyle olunca biz, daha rahat öğretmenlik yaparız. Hem de daha

farklı şeyler öğretiriz. Daha ileriye götürürüz. Şimdi sadece basit Windows öğretiyoruz, basit office öğretiyorlar, işlerine gidiyoruz. öğrencinin kendini yeterli hissedip hissetmediğini, farkına varamıyoruz. Ama öğrenci, diğer matematik görür gibi, İngilizce görür gibi, artık temelden gelirse, bazı şeylerde tanışık olacağından yerine oturturuz. Bilgilerin yerine oturturuz. Kullanışlı hale getiririz. Şimdi sadece ham bilgi veriyoruz. Omu kullanışlı hale getirdi mi, başka kendi branşına dönüştürdü mü, farkına varamıyoruz. Hızlı bir şekilde şunu yapabiliyor musun, bunu yapabiliyor musun, deyip belki ham bilgiyle geçiştiriyoruz”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda donanım ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bilgisayar dersleri eğitim programlarında sıkıntılar yaşanmaktadır.
2. Bilgisayar derslerinin eğitim programları daha esnek olmalıdır.
3. Bilgisayar dersleri eğitim programları sürekli yenilenen yazılımların gerisinde kalmaktadır.
4. Bilgisayar öğretmenleri eğitim programları nedeniyle yeterince yararlı olamamaktadır.
5. Endüstri Meslek Liselerinde farklı bölümlerde aynı isim altında okutulan derslerin içerikleri bölümlerin özelliklerine göre düzenlenmemiştir.
6. Bilgisayar programlama derslerinde *algoritma* konusu ihmal edilmektedir.
7. Donanım bölümü olan okullarda yazılım bölümünün olmaması bir eksikliklerdir.
8. Bilgisayar derslerinde uygulamalı sınav yapılması için yasal düzenlemeler bulunmamaktadır.
9. Bilgisayar eğitiminde yanlış yol izlenmekte ve yeterli verim alınamamaktadır.

4.2.7. Bilgisayar Öğretmenleri

Katılımcılar eğitim-öğretim ile ilgili durumların dışında kendilerini ilgilendiren çeşitli durumlardan bahsetmektedirler.

Ayşe, çalıştığı okulda bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli olumsuz tavır ve tacizlere uğradığını iddia etmektedir. Ayırmıcılık, küçümseme, kıskançlık ve çeşitli suçlamalarda bulunulduğunu belirtmektedir:

“...o kadar iş yapıyoruz, ama gözlerine gözüküyor.”

“...bunun yanı sıra bilgisayar öğretmenleri, bizim bölüm okulda –nasıl diyeyim- çok farklı şekilde davranılıyor. Hep korunup kollandığı söyleniyor ama – bilgisayar bölümü olarak- ikinci sınıf muamele yapılıyor. Niçin böyle bir muamele yapıldığını düşünüyorsunuz? Tavırları,... yaklaşımları,... ..Peki diğer branş öğretmenlerinin bilgisayar öğretmenlerine bakışı nasıl? Bir fark var mı? Bilgisayar bölümü öğretmenlerinin bütün gün oturduğuna inanıyorlar. Bence öyle. Çünkü konuşmalarında bu şekilde yansıtıyorlar. Aleni olarak söylüyorlar mı? Aleni olarak söylüyorlar. “siz ne yapıyorsunuz ki burada? Oturuyoruz işte, takıyoruz CD'yi tak tak kendisi kuruyor zaten” ya da bir de manyetik alandan çok etkilendiği için, o gün yaptığımız bir şeyi tanımayabiliyor bilgisayar ama ertesi gün ya da bir saat sonra açıp kapadığımız zaman çok rahat bir şekilde sistemi tanıtabiliyoruz. Böyle şeyler de her nasılsa o insanlarla iş yaptığımız zaman üst üste geliyor, negatif yükler. Belki onların, **Olumsuz etkileniyorsunuz**. Evet. Ben manyetik alan çok inanırım insanın enerjisinden de çok etkileniyor bu aletler. Öyle şeyler de üst üste geldiği zaman işte, “yapamıyorlar da beceremiyorlar da”, “bak sen gittim ben açtım ben yaptım” falan. İşte böyle tepkiler var. “Ne yapıyorsunuz işte, oturuyorsunuz.” E bilgisayar atölyesinde de artık oturulur. Ne yapacak bu çocuklar. Ayakta duracak hali yok ya! Konuyu anlattıktan sonra zaten oturacağım. Sizi kontrol etmek için geliyorlar, işte oturuyorsunuz onlar da oturuyor ama ne varsa bizim bölüme sanki biraz daha fazla hasır neşirler. Akılları sıra takıldıklarını zannediyorlar ama, şakanın belli bir dozu vardır çünkü her şakanın altında bir gerçek payı vardır.”

Ayşe yaptığı yorucu işlerden bahsederken bu düşüncede bulunanlara bir de gönderme yapmaktadır:

“Yetmiyor. Makine sayısı yetmiyor. Eleman yetmiyor. Siz yetişmiyorsunuz. Onlar olsa bile siz yetmiyorsunuz. Gruplara ayırsanız bile. Tek tek ilgilenemiyorsunuz. Atölyeler ekstra efor gerektiren dersler. Her ne kadar bazıları oturduğumuzu söylese de!”

Aynı okulda şef olarak görev yapan Muammer ise okul idaresinin bilgisayar öğretmenlerine sahip çıktığını düşünmektedir:

“Okul idaresi size sahip çıkıyor mu? Okul idaresi bilgisayar öğretmenlerine tabi ki sahip çıkıyor. Diğer bölümlere nasıl davranıyorsa, onlarla nasıl ilgileniyorsa bizle de aynı şekilde ilgileniyor. Farklı bir statü uygulanmıyor”

Tüm branşlar içerisinde bilgisayar öğretmenlerinin sayısı çok azdır. Araştırmanın yapıldığı tarihlerde Eskişehir İlinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin sayısı 20'dir. Bu bilgi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Atama Bürosundan, Kasım 2001 tarihinde bir bilgisayar çıktısı ile alınmıştır.

İsmail bu durumu şu cümlede ifade etmektedir:

“Valla.. Şu var, Eskişehir içerisinde bizler azız. Az olduğumuz için de -ücret açısından elbette bunun bir ekstrası yok- az olduğun için azıcıkta insan istisna olmak istiyor”

Katılımcılardan bir kısmı, bilgisayar öğretmenlerinin mesleki anlamda örgütlü olmadığını ifade etmektedir.

İsmail bu durumdan, *“Ama işte milli eğitimin içerisindeyiz diye de ona da örgütlü bir şey olmadığı için şimdiye kadar müdahale edemedik. Değişmesini istediğim bu”* sözleriyle ifade etmektedir.

Kudret bu eksikliği şu sözlerle belirtmektedir:

“Bilgisayar öğretmenlerimiz yeterince bir arada bulunmamaktalar. Bunlar bir araya getirilebilir mi diye düşünüyoruz. Bu şekilde okullarımız arasında bilgi alış-verişi yapılabilir. Çünkü biliyorsunuz bilgi ne kadar çok kişide olursa o kadar büyük diye düşünüyoruz. O konuda bir eksiklik olduğumu söyleyebiliriz.”

Orhan da örgütlenmenin gerekliliğinden aşağıdaki ifadelerle bahsetmektedir:

“Bunun dışında söylemek istediğim bir şey daha var. O da bilgisayar öğretmenlerinin iyi bir şekilde örgütlenmesi lazım. Örgütlenmesi derken tabii bu öyle şey bir örgüt değil birbirlerini tanımaları lazım. Birbirleriyle iletişim halinde olmaları lazım. Özellikle il içerisinde hatta Türkiye genelinde iletişim halinde olmaları lazım. Çünkü internet kullanımı elimizin altında hepimizin elimizin altında. Belki şöyle bir şey olabilir, herkes birbirine e-mail adresini verebilir, birbirine ICQ numaralarını verebilir...”

Katılımcıların tartıştıkları bir başka durumda teknolojiye hızlı yenilenmedir. Bilgisayar öğretmenleri diğer branş öğretmenlerine göre daha hızlı kendilerini yenilemek durumundadırlar. Katılımcılar bunun zor olduğunu ifade etmektedirler.

Orhan kıdemli bir bilgisayar öğretmeni olarak şu endişeleri taşımaktadır:

“Şimdi günümüzde bilgisayar öğretmenliği diğer öğretmenliklerden farklı gözle bakılıyor. Aslında farklı gözle bakılmaması gerekir. Çünkü sonuçta bir öğretmenlik. Biz bu işi, bir makinenin öğretmenliğini yapıyoruz. Ancak bilgisayarın diğer branşlardan bir farkı var ki o da sürekli gelişmesi. Sürekli kendini yenilemesi. Mecburen öğretmenin de kendini yenilemesi gerekir. Aynı zamanda okuldaki imkanların da teknolojinin de yenilenmesi gerekir. Bu enteresan bir durum. Burada öğretmenin kendini yenileyebilmesi için bu

öğretmenin genç olması lazım. Ben çok merak ediyorum açıkçası yani bunu çoğu öyle bilgisayar öğretmeni kendi kendine düşünmüştür ve itiraf edememiştir çoğu zaman: "Ben 40 yaşına gelince ne yapacağım?" çünkü 40 yaşındaki bir öğretmen veya bir insan kendini yenileme hızını yavaşlatır. Şu anda biz bu hızda kendimizi yenileyebiliyoruz ama 40 yaşına geldiğim zaman ben ne yapacağım? Öğrenci görüp hala aynı yaşta olacak ama ben 40 yaşında olacağım 45 yaşında olacağım. O zaman n'olacak? Üstelik onlar bilgisayarlaşma artınca daha çok bilgiyle okula gelecekler Daha çok bilgiyle okula gelecekler ama bir tarih öğretmenini düşünün. Tarih değişmez ki! Emin OKTAY'ın tarih kitabını biz hala okuyoruz, hala okuyorlardır herhalde. Bilgisayar öyle değil. O yüzden öyle bir ilginç durum var."

Barış da kişisel olarak bu endişeleri taşımaktadır:

"Evet. Tabi bizim kendi, biz biraz önce sorunlardan bahsettik işte, yazılım bölümü, donanımdan bahsettik, fakat bizim de kendimizi sürekli yenilememiz gerekiyor. Bir bilgisayarçı olarak, ben şahsen kendimi yenilemeliyim. Belki güncel yayınları takip etmek durumundayım, özellikle bilgisayar dünyası sürekli, geliyor, sürekli ilerleyen bir teknoloji, dün sizin varsaydığımız bir olay, ertesi gün çok daha değişik şekilde ifade bulabiliyor. Bu açıdan, kendimizi sürekli yenilememiz gerekiyor ve yenilenen bilgilerimizi müfredata yansıtılmamız gerekiyor.... Bir bilgisayar öğretmenin kendi kendini yetiştirmesi, diğer branşlara göre nispeten masraflı görünüyor. Tabi evet. Biraz daha masraflı."

Ayşe de benzeri düşüncelerde bulunmaktadır:

"Tabi ki öğrencinin daha iyi yetişmesi, o en önemli isteğim tabi ki ama öğrencileri daha iyi yetiştirmek için benim de iyi yetişmem lazım. Ben şu anda bir üniversitedeki mezun olduğumla aynı seviyede değilim. Önceden İnternetsiz yapamazdım ama şu an İnternetsiz çok rahat bir şekilde hayatımı devam ettirebiliyorum. Bu yakında şeye dönecek, bilgisayar dergisi okumadan da çok rahat yaşamaya başlayabilirim şekline dönüşmeye başladı. Önceden Tvde İnternette ilgili programları hiç kaçırmıyordum. Şimdi onları da hayatımdan çıkarmaya başladım. Kendim de gerilemeye başladım. Zaten okulda yeterince yorulduğum için, kendimi geliştiremiyorum. Ekstra bir çaba sarf edecek vaktim yok çünkü kendime vakit ayıramıyorum. Zaman ve enerji sorunu. Evet. O da var. O da var. Başka sorunlar var mı? kendinizi geliştirememeniz nedeniniz olarak? Maddi sebepler... Tabi ki maddi sebepler, bir bilgisayarım yok mesela. Yani öteki bilgisayarım çok eskidi. Yeniliğe ayak uydurmam için, yeni bir bilgisayarım olması lazım. İstedğim özellikteki bilgisayar da bir arabayla aynı fiyatta. 1.5-2 milyarı gözden çıkarmanız lazım. ...Kişisel olarak siz fazla bir şey yapamıyorsunuz? Yani yapılamıyor şu anda ama yapılabilir mi bilmiyorum. Olmaz diye bir şey yok. Mutlaka yapılır en azından bir ek gelir gibi, ne bileyim, kaynak oluşturulabilir diye bakıyorum."

Bir kısım katılımcılar ise bilgisayar öğretmenlerinin hak ettikleri ilgiyi göremediklerini ve bilgisayar kullanan diğer kişilere göre geri planda kalabildiklerini ifade etmektedirler.

Orhan bu durumu eleştirmektedir:

"...bilgisayar öğretmenlerinin kendilerinin yeteneklerinin ve bilgilerinin farkında olması lazım. Günümüzde bilgisayar sektörü çünkü çok rant getiren ekonomi getiren bir sektör. Biz bunu vatan millet sakarya uğruna işte arkadaş hatırına iş yapıyoruz. Bunu yaparken de kıramadığımız insanlar oluyor kırduğumuz insanlar oluyor. Ama bunu belli bir sisteme bağlayıp belli bir kurallara bağlayıp yapsak ve diğer bilgisayar öğretmeni arkadaşlar da bizim gibi davransa o zaman problem kalmaz. Önüne gelen ben bilgisayarçıyım diye ortaya çıkıyor ve ben bilgisayarçıyım diyen kişiler bilgisayar öğretmenlerinin önüne geçiyor. Kendilerini bilgisayarçı olarak lanse ediyorlar ama bizim arkadaşlar ve bizler geri planda kalıyoruz. İşte biraz da gençliğin verdiği şey ee ne derler, zayıflık. Anlıyorum. Şu anda zaten bilgisayar öğretmenleri bayağı.. Genç ...Genç Yaş olarak genç. Bazı şeyleri öğrenmeye çalışıyorlar çünkü öğretmenlik açısından veya meslek açısından ama sahip oldukları bilgisayar bilgisinin ve gücün farkında değiller. Arada kaynıyorlar. İdari konularda da zannediyorum aynı şekilde bilgisayar öğretmenlerinin genç olması handikap oluşturuşuyor. Tabi, tabi."

Ayşe de aynı görüşleri taşımaktadır:

"Bunların yanı sıra bilgisayarçıların dışında artık herkes bilgisayarçı. Bizim bir de böyle bir dezavantajımız var. Dışardan bilgisayar öğrenip kendini geliştirebiliyor. Ama biz bunu yapamıyoruz."

Barış düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

"Şimdi yazılım bölümünü talep etmemizin nedeni şu, ülke geneline baktığımızda herkes donanımcı olabiliyor. Bizim aslı bu konuyla isteğimizin sebebi, öğrencinin programcı olarak yetişmesi. Siz donanımı çok rahat, size iyi bir öğreten olduğu zaman, bir saat içerisinde iki saat içerisinde anlayabilirsiniz. Çünkü her şey tak, çıkart, veya tanıt mantığıyla hareket ediliyor. Tabi donanım bölümü istememizin bir başka nedeni de, biz sonuçta burada bilgisayar öğretmeniyiz..."

"... kesinlikle ben yazılım bölümünün bilgisayar geleceğinde çok önemlidir. Dediğim gibi bugün Türkiye'de baktığımızda herkes donanımcı olabilir. Yani bugün bakın, bugün Eskişehir'e bakın, İstanbul'a bakın eline diploması olmayan, sertifikası olmayan kişiler bile bazen bir donanımcı olabiliyorlar. Usta-çırak ilişkisi içinde yetiştirebiliyor Tabi usta-çırak ilişkisi ve çok belki bizim şu anda öğrencilere aktardığımız donanım bilgisinden çok daha derin donanım bilgisine sahip olabiliyorlar. Çünkü direkmen uygulamaya yönelik."

Bizim belki uygulama olanağımız, onlar kadar gösterme olanağımız, usta-çırak ilişkisi içerisinde onlar kadar olmuyor.”

Bazı katılımcılar, bilgisayar öğretmenlerinin bürokrasi ile mücadele etmek için oldukça genç ve deneyimsiz olduklarını belirtmektedir.

Orhan bu düşüncüyü paylaşmaktadır:

“...ama bizim arkadaşlar ve bizler geri planda kalıyoruz. İşte biraz da gençliğin verdiği şey ee ne derler, zayıflık. Anlıyorum. Şu anda zaten bilgisayar öğretmenleri bayağı.. Genç ...Genç Yaş olarak genç. Bazı şeyleri öğrenmeye çalışıyorlar çünkü öğretmenlik açısından veya meslek açısından ama sahip oldukları bilgisayar bilgisinin ve gücün farkında değiller. Arada kaynıyorlar. İdari konularda da zannediyorum aynı şekilde bilgisayar öğretmenlerinin genç olması handikap oluşturuyor. Tabi, tabi. Stajyerliğimizi yaptık biz bu okulda. Stajyerliğimizi yaparken bizlerin etinden sütünden derisinden her şeyinden faydalanıldı...”

Gökhan da benzeri düşüncelere sahiptir:

“İnanmıyorum okulda olan bir alışkanlık olduğuna, bence anafikir, bilgisayar zannedersen anafikir. Benim genç olmam, birinci sebep. Sizin bölümdeki hütün öğretmenler genç. Genç olduğum için, “ya bunlar çocuk, bizim samimi arkadaşlar, bunlar genç bir şey olmaz” gibi bir düşünce altında tak tak tak hemen, gir, bir şey olmaz, söyleyiver hemen, gibi bir düşünce olduğumu tahmin ediyorum. Başka öğretmenlere yaptıklarına inanmıyorum. Yapmazlar. Ama bizim genç olduğumuz için, buradan güç aldıklarını tahmin ediyorum.”

Kudret, üniversitelerin kaliteli bilgisayar öğretmeni yetiştirdiğini düşünmektedir:

“Üniversitelerimizin yeterli kalitede ve iyi bilgisayar öğretmenleri eğittiğini söylüyorsunuz. Ben eğittiğini düşünüyorum yalnız mevcut sıkıntıların da devam ettiğini... yine fakültelerde sıkıntılara rağmen mezun olan öğretmenlerin kendi gayretlerini kullandıklarını düşünüyorum.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bilgisayar öğretmenleri ile ilgili durumlar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Öğretmenlerden bir kısmı bilgisayar öğretmenlerine karşı olumsuz tavırlarda bulunmaktadır.
2. Bazı okullarda okul yöneticiler bilgisayar öğretmenlerine sahip çıkmaktadır.
3. Eskişehir’de Bilgisayar öğretmenlerinin sayısı çok azdır.
4. Bilgisayar öğretmenleri mesleki anlamda örgütlü olmamaktan şikayet etmektedirler.

5. Bilgisayar öğretmenleri diğer branşlara göre kendilerini mesleki olarak daha hızlı yenilemek zorundadır.
6. Bilgisayar öğretmenleri pazardaki bilgisayarlılarla bir karşılaştırma yaparak daha bilgili olmalarında rağmen hak ettikleri ilgiyi göremediklerini ifade etmektedir.
7. Bilgisayar öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu bürokrasi ile mücadele etmek için çok gençtir.
8. Bilgisayar öğretmenlerine göre Üniversiteler kaliteli bilgisayar öğretmeni yetiştirmektedir.

4.3. Kişisel Çabalar, Öneriler ve Diğer Düşünceler

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, üçüncü sorulara verdiği yanıtlar bu bölümün konusudur. Araştırmacı, Katılımcıları görüşme sürecinde dar konularda sınırlandırmamıştır. Görüşmeler sürecinde katılımcılar, araştırmanın üç ana sorusuna yanıt olmayan bazı düşünceler sunmuşlar, bazı konulardan söz etmişleridir. Söz edilen tüm konular (Kişisel çabalar, öneriler ve diğer konular) aşağıda incelenmektedir. Kesin bir ayırım yapmak zordur ancak bu bölümde tartışılan konular üç ana konu başlığı altında incelenmektedir:

- Kişisel çabalar ve projeler
- Öneriler ve
- Diğer düşünceler

4.3.1. Kişisel Çabalar ve Projeler

4.3.1.1. Sonuç Alınan Kişisel Çaba ve Projeler

Araştırmaya katılan bilgisayar öğretmenleri üstlendikleri görevlerde ellerinden geldiği kadar çaba göstermektedirler. Bu çabalar karşısında olumlu ya da olumsuz sonuç alabilmektedirler. Bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli durumlar karşısında gösterdikleri çabalar sonucunda aldıkları olumlu sonuçlar ve gerçekleştirmek istedikleri projeler üç başlık altında incelenmektedir:

- Donanım
- Eğitim-Öğretim
- Bilgisayar Öğretmenleri (Kendileri)

4.3.1.1.1. Donanım

Gökhan, bölümdeki bilgisayarların modellerini yükseltildiğini ifade etmektedir:

“Birincisi, arkadaşım askere gidince görevi ben aldım. Bölüme malzeme alabilmek için, elimden geldiğimce, müdüre, müdür beye yalvardım, yakardım. Bilgisayarlarımızın yükseltilmesi konusunda, o kadar yalvarıp yakarmamdan sonra, başarıya ulaştım ve bilgisayarlarımız yükseltildi. Vicdanen rahatladım. Biraz nefes aldık çünkü benim öğrencim, bilgisayar öğrencimin, bilgisayarı muhakkak daha iyi olmalı ki, programları daha rahat çalıştırabilsin, en azından, bu çocuklar diyor ki “hocam bu bizim bilgisayarlarımız niye böyle?” gibi bir soruyu da ben utanyorum şahsen. Bu benim utancım değil, beni utandıranlar utansın. En azından bunu başardım.”

Orhan, okulunda her öğrenciye bir bilgisayar imkanını sağladıklarını ifade etmektedir:

“Öncelikle kişisel çabalarımın en birincisi okulumuzdaki “bir öğrenciye bir bilgisayar” çalışmasını başarıyla sonuçlandırdığıma inanıyorum. Yani bizim okulumuzda maksimum öğrenci olan sınıf 34 kişidir. Bizim şu anda laboratuvarımızda 34 tane bilgisayar var. Ki bu çoğu okulda yoktur. İllaki en az iki öğrenciye bir bilgisayar kullanmak durumu söz konusudur. Ama biz de bilgisayar fazlası dahi oluyor çoğu sınıflarda. En fazla öğrenci olan sınıf 34 kişi. Bunu sağladık.”

Orhan ayrıca okula İnterneti getirdiklerini ve bunu kendi imkanlarıyla ve devlete yük olmadan yaptıklarını da eklemektedir.

“İkinci sağladığım şey okulumuza İnternetin getirilmesi. Burada da tamamen kendi çabalarım söz konusuydu. Okula interneti, gittim telefona abone oldum, ondan sonra internet hattını çektim, bilgisayarları gidip de herhangi bilgisayar firmasına buraya internet ağı kurun demedim. Gittim kablosunu satın aldım. Kablosunu çektim, bağlantılarını yaptım. Hub'ını satın aldım. Tabi kendi cebimden satın almadım ama sonuçta okullarda. ...Tabi işçiliğini biz yaptık. İnternet ücretimizi de kendimiz, kendi imkanlarımızla, bölümümüzün imkanlarıyla karşılıyoruz. Devlete de yük olmuyoruz. Ha tabi işte bunlar bizim kendi şahsi çabalarımız. Diyebilirdik ki biz “Ne gerek var? 20 tane bilgisayar yeter” ...Veya diyebilirdik ki “Ne gerek var internete. Bilgisayarları inernete bağlayınca bir sürü başımıza dert çıkar. ...Veya diyebilirdik ki laboratuvarı kullanırdık öğrencilere tam verimli olarak, bozulur diye aman eskir diye. Yapanlar çok.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda donanım ile ilgili çabalar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bazı bilgisayar öğretmenleri okul yöneticilerine ikna ederek bilgisayar donanımlarının iyileştirilmesini sağlamıştır.

2. Bazı bilgisayar öğretmenleri okullarına devlete yük olmadan kendi imkanlarıyla İnternet getirmişlerdir.

4.3.1.1.2. Eğitim-Öğretim

Gökhan, bilgisayar bölümün malzeme ihtiyacının karşılandığını ifade etmektedir:

“Bunun yanında bilgisayarlarım için, işte çocuklarımın gözü bozulmasın diye filtreler aldırıldım. Scannerimizi aldırıldık, CD-Writerimizi aldırıldık. Bir bilgisayar bölümü olarak, matbaa bölümünün scannerini utana bezene, kullanırken, onlarda bazen hava basarken, biz zor durumda kalıyorduk ama, şimdi scannerimizi de aldık. Ve artık kendi işimizi kendimiz yapabilecek seviyeye geldik.”

“Bölüme malzeme alınırken maddi tasarruf yapıldı. Bölümün ihtiyacı olan diğer malzemeler temin edildi.”

“Şimdi bu sene, inşallah mart ayında, para gelecek galiba, çocuklarımın bel ağrısını engellemek için, özel sandalyeler yaptıracağım. Bilgisayar sandalyeleri, onlara dolap yaptıracağız. Bu paralar, bilgisayar bölümüne gelen ilk paralarla yapacağımız işlem bu. Bunlar demirbaş, bunlar kesin olacak. İnşallah. Yani hedefim, çocuklara dolap, üstlerini başlarını koyabileceği, çocuklarımın oturabileceği sandalyeler, bilgisayar sandalyeleri, ve bölümün, işte kapılarının kapanması için, otomatik kapanması için, soğuk geliyor, üşüyoruz, tabi bu tip işlemler. Kapıların otomatliğini yaptıracağız. Bir şeyler yapacağım. Bunlar ilk hedefimdeki şeyler. Bunlar beni rahatlatıyor. Bunları yapmak, bilmek beni rahatlatıyor. Öğrencilerim de duyduğu zaman, seviniyorlar. Onlar da haklı.”

Gökhan ayrıca okuldaki diğer bölümlerden bilgisayar bölümünün ihtiyaçları konusunda destek sağlandığını belirtmektedir:

“Şimdi, bu tip işleri kesinlikle okul içinde halledeceğiz. Bizim metal işlerimiz var, mobilya dekorasyon bölümümüz var. Bu bölümler bize malzeme karşılığı, işleri yapacak. Bu işten, işçi ücreti, ek ücret almayacak. Sadece biz malzemesini temin edeceğiz. Gerisini onlar halledecekler. Plan bu şekilde. ...Bölümlerle konuştum. Bölüm şefleriyle. “Tamam yaparız” dediler. “Hay hay” dediler. Sağ olsunlar. Ve şu anda gelecek olan parayla, demir boru alacağız. İşte, döşeme alacağız ve bu işleri yapacağız.”

Kudret, okulda çalışan diğer öğretmenlere ücretsiz bilgisayar kursu düzenlediklerini belirtmektedir:

“Mesela bizim düzenlediğimiz, arkadaşlarımızla birlikte düzenlendiğimiz bir kurs oldu okulda. Okul çıkışında bir saat, bir buçuk saat öğretmenlerden herhangi bir şey talep etmeden bir kurs verme yoluna gittik. Gruplar halinde yaklaşık 40-50 civarında öğretmenimize bu şekilde bir eğitimi verdik biz. İşte

burada bilgisayarın kullanılması işletmenlik yönünden bilgisayarın kullanılması, arıza boyutuna geçtiğinde de bizi arayabilirsiniz şeklinde duyurular yaptık”

Kudret ile aynı okulda görev yapan Recai de bu konuya değinmektedir:

“Çabam oldu, okuldaki öğretmenlere yani işte akşam mesaiden sonra, ikişer üçer saatlik bilgisayar kursu açmıştık. Bu sadece gönül işi, sadece yaptığımız neydi? Word Excel, genel bilgisayarın ABC’si okulda gönüllü olan öğretmenler, yani sonuçta ona da istek işiydi bizim yaptığımız. Gönüllü olan öğretmenlerin katılması. Ve gayet de yararlı oldu. Bir ücret aldınız mı bu işten? Ücret almadık. Ücretsizdi. Ve bayağı da sonuna kadar katılan öğretmenler tabi en başta bir on kişi katılıp daha sonra iki-üç kişi fire verdik bu olur zaten, işte bunun ücretsiz olmasının hence en güzel yanı da öğrenmek isteyenler geldi o kurslara. Ve öğrenen bayağı da bir tane mobilya bölümü öğretmeni bana getirip Excel’de yaptığı tabloları gösterdi. İşte hocam, bunları yaptım, şöyle yaptım, yani o zaman zaten tüm yorgunluğumuz gidiyor. Tüm bu olumsuzluklarınızın hepsi silinip gidiyor.”

Mesut, diğer öğretmenlere bilgisayar kullanma konusunda yardımcı olduğunu böylece kendi işlerinin hafiflediğini ifade etmektedir:

*“Kişisel çaba... özellikle geçen sene çalıştığım okulda işte öğretmenler 20-25 senelik işte bir çoğu daha bilgisayarı açmayı bilmiyordu. Devamlı işleri olduğu zaman geliyorlardı. Belli saatlerde mesela öğle saatlerinde ya da teneffüslerde laboratuvarım devamlı açıktı. Kendi gönüllü olarak öğrenmek isteyenlere bir şeyler öğrendiler, kendilerini götürebilir seviyeye geldiler. Bunun dışında ne oldu? Bir ara not girişini ben yaptım. Karneleri falan düzenledim. Buradaki kişiler bunu öğrendiler, kendileri yapmaya başladılar. İnsanlara belli şeyler verdikçe ne oluyor? Kendileri bir şeyleri götürebiliyorlar. **Bu da tabi sizin iş yükünüzde bir hafifleme meydana getirebiliyor. Tabi getiriyor. İşte karşınızdaki kişi istekli olması gerekiyor her zaman. Birşeyler alması için.”***

Barış, öğle tatillerinde nöbetçi öğretmen koyarak laboratuvarları öğrencilerin ve diğer bölüm öğretmenlerinin kullanımına açtıklarından söz etmektedir:

*“Bunun haricinde, öğle tatillerinde, öğrencilere laboratuvarı açıyoruz. Öğrencilerin faydalanabilmesi için. Belli çalışma saatleri var. Diğer bölüm öğrencileri de gelip bu çalışma saatleri içerisinde çalışabiliyor. **Bilgisayar bölümünün laboratuvarlarını öğle tatillerinde diğer bölümlerin öğrencilerinin kullanımı için açıyorsunuz. Tabi. Açıyoruz. İzin veriyoruz. Bunun için de her gün bir öğretmen görevli. İçimizden belli görev belirledik. Nöbet sistemiyle? Tabi nöbet sistemiyle. Bir öğretmeni görevlendiriyoruz. Buna göre o öğretmenin gözetiminde çalışma yapabiliyorlar.”***

Barış ayrıca, eğitim programlarındaki eksiklikleri kendilerinin kapattıklarını, kitabı olmayan derslerin notlarını kendilerinin bulduklarını ifade etmektedir:

“Eğitim programlarında eksiklikleri kendi çabalarımızla kapatmaya çalışıyoruz. Kitabı olmayan derslerin ders notlarını İnternetten buluyoruz.”

“Şimdiye kadar biz herhangi bir denetimle karşılaşmadık, yani biz herhangi bir denetim geçirmedik. Fakat dediğim gibi örneğin, bilgisayar giriş dersinde Word kelime işlemci yerine biz burada Office uygulaması olan Word 97 veya Word 2000 anlatıyoruz ki tabi bunu aynen oraya geçirdiğiniz zaman herhangi bir sorunla karşılaşır mıyız? Karşılaşmadığımız için bilmiyoruz. Şimdiye kadar herhangi bir sorunla karşılaşmadık fakat, dediğim gibi onun yerine biz Word 2000 anlatıyoruz. Bu diğer derslerde de aynı şekilde devam ediyor. Eğer öyle bir eksik uyulama varsa, örneğin paket programlama dersimiz var, bunun kitabı yok, kendimiz araştırıyoruz. Benim elimde mesela 11/A vardı, ... dersine giriyorum, milli eğitim bakanlığının tavsiye ettiği bir kitap yok kendi çabalarımızla 3-4 kaynaktan birleştirecek veya İnternetten faydalanarak ders anlatma yoluna gidiyoruz.”

Ayşe, bilgisayar bölümü öğrencilerini para toplayarak bilgisayar dergisine abone ettiğini belirtmektedir:

*“...bir de ben bunların yanında öğrencilerin okuldaki bilgisayar bölümü öğrencilerini zoraki, altını çiziyorum, zoraki, bölümü bilgisayar dergisinden birine abone ettik. Yani 200er bin lira topladılar bütün yıl boyunca dergiye aboneler. Şu an gene geldi. CD'lerini alabiliyorlar ama dergileri sadece atölye saatlerine inceleyebiliyorlar. İnşallah bu geleneği sürekli devam ettirirler. Hatta seneye iki-üç dergiye çıkarsak, yani 200 bin lira çok fazla bir miktar değil, bütün bir yıl için, her öğrenciden. Böyle bir çalışmam oldu, baktım yani takip edemiyorum, ve gidip bir ekstradan para verip almak ta bana ekstra geliyor. **Şimdi bunu öğrenciye** Hem öğrenciye yararlanıyor, hem öğretmenlerimiz yararlanıyorlar. CD'yi evlerine götürebiliyorlar bilgisayarı olanlar öyle inceleyebiliyorlar ama dergiyi atölyede görebiliyorlar. Çünkü öğrenci çok fazla...”*

İsmail eğitim programlarının yenilenmesi için çok çaba gösterdiğini ve sonuç elde ettiğini belirtmektedir:

“Öncelikle ben ilk atandığımda özellikle düz liselerin bilgisayar müfredatı oldukça eskiydi. İlk günden itibaren hem Eskişehir ili Hem de Eskişehir milli eğitim müdürlüğü vasıtasıyla Ankara'ya hep bunun güncellenmesini –özellikle- istedik. İdareye müracaat ettik. Onlar vasıtasıyla mili eğitime oradan Ankara'ya en sonunda 2 yıl içinde bu istediğimiz oldu....”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda eğitim-öğretim ile ilgili çabalar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bazı bilgisayar öğretmenleri okul yönetimi ve okuldaki diğer bölümler ile işbirliği yaparak bölümlerinin gereksinimlerini sağlamışlardır.

2. Bazı bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okullarda diğer öğretmenlere ücretsiz bilgisayar kursu vermişlerdir.
3. Bazı bilgisayar öğretmenleri okullarında öğle tatillerinde nöbetçi öğretmen sistemi ile laboratuvarları öğrencilerin kullanımına açmışlardır.
4. Bazı bilgisayar öğretmenleri, eğitim programlarındaki eksiklikleri kendi çabaları ile kapatmaya çalışmaktadır.
5. Bazı bilgisayar öğretmenleri para toplayarak öğrencilerini bilgisayar dergilerine abone yapmaktadır.
6. Bazı bilgisayar öğretmenleri eğitim programlarının yenilenmesi için ilgili makamlara kişisel girişimlerde bulunmuşlar ve zaman içinde sonuç almışlardır.

4.3.1.1.3. Bilgisayar Öğretmenlerinin Kendileri

Selim okulunda kendilerine (bilgisayar öğretmenlerine) ders verilmediğini, arkadaşıyla ortak hareket ettiklerini ve ilgili makamlara başvurarak haklarını aradıklarını söylemektedir:

“Şimdi sorunlarımızı çözmek için mesela kendi okulumuzda almamız gereken dersi alamıyoruz. Ek ders Ücretimiz düşük oluyor böylece sürece, bunu değiştirmek için çabalarımız var. Kendi branşdaşım olan arkadaşımınla işte ortak hareket etme kararı alıyoruz. Haklarımızı herkese anlatma yoluna gidiyoruz. Bu hakkımız kademe kademe gerekli kişilere söylüyoruz. Bölüm şefine, oradan ilgili müdür yardımcısına, oradan müdürümüze bu şekilde hakkımız arama yoluna gidiyoruz. Ha bunlarda bir değişiklik görmezsek artık daha üst seviyeye milli eğitim müdürlüğüne, oradan da bakanlığa kadar bu işin arkasından gitmekte karar aldık. Çünkü hakkımızdan fazlasını istemiyoruz. Hakkımız neyse biz sadece onu istiyoruz. Fazlasını da istemiyoruz.”

Selim ayrıca, sertifika sınavlarında daha çok görev alabilmek için diğer arkadaşlarla temas kuracaklarını da eklemektedir:

“Milli eğitimin bazı görevlerinin verilmediği düşüncemiz var. Dershanelerin sınavlarında görev alamadığımızı. Bunları da şu an aynı ilde bulunan öğretmen arkadaşlarımız, aynı branşta. Bunlarla toplanıp aramızda, bunlarla ortak bir karar alma yoluna gitmeyi düşünüyoruz.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda eğitim-öğretim ile ilgili çabalar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

Muammer de hayata geçiremedikleri bazı projelerden ve var olan bazı ihtiyaçlarını sağlayamadıklarından yakınmaktadır:

"Tabi öncelikle bilgisayar sayısını her defasında nasıl artırabiliriz İşte öğrencilere nasıl verimli hale getirebiliriz? Bunları komuştuk. O arkadaşlarımız da bunun daha iyi olabilmesi için birtakım önerilerde bulundular. Örneğin, öğrencilerin sık sık internet cafelere gittiği oralarda para harcadığı bu internet cafelerin ve de internet olayının okullarda yaygınlaştırılması gerektiği bunun dışında işte bilgisayarı daha aktif hale, yani daha görsel hale getirebilmek için işte bir projeksiyon cihazının alınması gerektiği, bunun öğrenciler açısından faydalı olabileceği komular aktarılırken tabi görerek daha iyi anlayacakları için bir projeksiyon cihazının alınması gerektiğini vurguladılar. Tabi biz bunları en kısa zamanda temin etmeye çalışacağız. Tabi bu işler parayla olan işler bunları ne kadar sürede yapabiliriz şu an ben de bilmiyorum."

Ayşe, okuldaki bilgisayar laboratuvarını İnternet cafeye dönüştürerek döner sermaye sağlamayı düşündüklerini ancak bunu henüz gerçekleştiremediklerini belirtmektedir:

"Yeni bilgisayarlar gelecekmış işte 10 tane -inşallah!- 10 ya da 11 tane, o bilgisayarlardan yeni bir İnternet laboratuvarı açmayı düşünüyoruz. ...Zannediyorum okulunuzun öğle tatili var. Evet var. 1 saat? 1 saat 15 dk. Yaz dönemi için, bahar dönemi için, şu an işte kış, havalar soğuk, erken gitsinler eve diye 45 dk. Yani 45 dk da zaten, biz haftada 3 gün açıyoruz atölyelerimizi çocuklara. Geliyorlar burada bilgisayarla uygulama yapabiliyorlar. Onun dışında da zaten gene gelirler. İnterneti duyunca adım atarlar. Olmazsa işte atölyelerde falan da yaptırabiliriz işte bunu. İşte 2 saati bir milyon, işte sabahdan öğleye kadar. Salt okulun öğrencilerine... Hı hı. Sadece okulun öğrencilerine ama ilk etapta bilgisayar bölümü öğrencilerine. Çünkü belki Eskişehir'de en fazla bilgisayar öğretmeni olan okul biz olabiliriz ama sonuçta başlarına bir de nöbetçi öğretmen dikilmesi lazım. Onları da koordine etmemiz lazım. 45 dk içerisinde de öğretmenleri her zaman nöbetçi yapamayacağınız için, onlara görev dağılımı yapacağız. Onlar ayarlanacak. Bir şekilde yapacağız yani yapılacağına inanıyorum yani. Olacak."

Recai de bazı projeleri gerçekleştirmek istediğini ama olmadığını, okul yönetiminin gerekli destek sağlamadığını belirtmektedir:

"Mesela ben okulun Web sayfasını yapmak istemiştım. Geçmiş zaman, işte okulda bilgisayar laboratuvarını İnternete açmak istemiştım. Bu da geçmiş zaman. Ama bunların hiç birini yapamadım. Ben işte yapıyorum, daha sonradan destek olması gereken durumlarda bize hep köstek olundu. İşte atıyorum, Web sayfası yaptım da onun bir host edilmesi lazım yani ODTÜ'ye başvurulup isim alınması falan lazım bunu söylediğimizde hiç ilgilenen olmuyor. Biz de zaten kendi kendimize o işi yapamıyoruz. Bize bir resmi kanaldan önder olması lazım birisinin. İdare desteği? İdare desteği. Yani sonuçta ben tutup ODTÜ'ye yazı yazsam beni kaale bile almazlar. Yani onu müdür beyin veya idarenin yazması gerekir. İşte İnternet işinde yapmaya çalıştık o anda da maddi

imkansızlıklar gerekli donanımı sağlayamadık. O yüzden şu anda hayata geçirilmiş bir proje yok.”

İsmail donanım konusunda istediği yenilemeyi gerçekleştiremediğini ifade etmektedir:

“...bu istediğimiz oldu ancak bu sefer de okulun buna alt yapı olarak elverişli olmamasından ötürü bu sefer orda bir sıkıntı oldu. İşte az önce de anlattım hep okuldaki en azından öğrencilerin kullandığı bilgisayarların güncellenmesi, istedim ama orda şu ana kadar bir sonuç elde edemedim.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda sonuç alınamayan çabalar konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bazı bilgisayar öğretmenleri diğer öğretmenlerin çeşitli işler için derslerini bölmeleri konusunda gösterdiği çabalardan sonuç alamamıştır.
2. Bazı bilgisayar öğretmenleri, okullarında yazılım bölümü açılması konusunda gösterdiği çabalardan sonuç alamamıştır.
3. Bazı bilgisayar öğretmenleri okula İnternet cafe kurma projesi konusunda gösterdiği çabalardan sonuç alamamıştır.
4. Bazı bilgisayar öğretmenleri okulun Web sayfasını yapma projesi konusunda gösterdiği çabalardan, okul yöneticileri gerekli desteği vermediği için sonuç alamamıştır.
5. Bazı bilgisayar öğretmenleri okulun donanımlarını yenileme çabalarından, okul yöneticileri gerekli desteği vermediği için sonuç alamamıştır.

4.3.2. Öneriler

Bilgisayar öğretmenleri çeşitli konularda önerilerde bulunmuşlardır. Bu araştırmada söz edilen öneriler beş başlık altında incelenecektir:

- İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üst makamlar
- Okul yönetimleri
- Öğretmenler
- Öğrenciler
- Eğitim-Öğretim

4.3.2.1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar

Gökhan, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında sadece bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirilmesini önermektedir:

“Bence bu da düzene kavuşturulmalı. Yani, bu olaylar uzaklaşsın. Bu işlerde bilgisayar öğretmeni görevlendirilsin. Bu tip kişiler, memurlar, biraz daha arka plana atılması lazım. Bu işin, öğretmenliği bizdeyse, bu işin parasını da, ya da eğitimini de bizim görev almamız gerekiyor. Ki bu yanlış bir düşünce de değil.”

Kudret Gökhan ile aynı düşünceleri paylaşmaktadır. Kudret'e göre bilgisayar öğretmenleri çeşitli şekillerde desteklenebilir, bunun bir yolu da sertifika sınavlarında daha çok görevlendirilmeleri olacaktır:

“Bunun yanında bilgisayar öğretmenlerine daha fazla desteğin verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü... Ne tür bir destek? Mesela biz bilgisayar öğretmenliği mezunları olarak bilgisayar öğretmenliği bölümü fakülte okul mezunları olarak bilgisayar öğretmenlerine hakların verilmesini diliyoruz. Bu haklar ne olabilir? Mesela bilgisayar kurslarımız var. Şehirlerimizde ve ilçelerimiz de bilgisayar kurslarımız var. Bu kurslarımızın sınavda görevli olan öğretmenleri oluyor, işte sınavları oluyor... iki ayda bir üç ayda bir sınavları oluyor. Bu sınavlarda bu komisyonlarda bilgisayar öğretmenleri görev aldıklarında bilgisayar kurs sınavlarının daha iyi olacağını düşünüyoruz. Çünkü öğretmenlerimiz hem eğitim formasyonu almış kişiler hem de bilgisayar sektörünün içinde olduklarını düşünüyoruz çünkü bilgisayar... öğrencilere bilgisayarı anlatıyorlar, bilmek durumundalar. Bu şekilde kurslarda görevlendirilmeleri, sınavlarda görevlendirilmeleri olabilir. Hizmet içi eğitim kurslarında belki bilgisayar öğretmenlerimizden yararlanılabilir. Bunları düşünüyoruz.”

Kudret ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının hizmet-içi eğitim kursları düzenleyerek öğretmenleri bilgisayar konusunda eğitmesi gerektiğini, bu çalışmanın, üniversitelerin öğretmen yetiştiren bölümlerinde bilgisayar derslerinin okutulmasına daha iyi bir alternatif olacağını öne sürmektedir:

“Bu düşünceden yola çıkarak bence milli eğitim bakanlığı bünyesinde veya milli eğitim müdürlüğü bünyesinde bir hizmet içi eğitimin –okullara yönelik- verilmesi durumunda daha başarılı olacağını düşünüyorum. Öbür türlü eğitim fakültelerine geri döndüğünde öğretmenlerin bir üniversite ortamında ders çalışmaları durumuna döneceği için çok fazla faydalı olamayacağını düşünüyorum. Bence milli eğitim müdürlüğünün görevlendirdiği öğretmenler –yeterli göreceği öğretmenler- bu işi daha iyi yapacaklardır. Hem zamandan hem de tasarruf –paradan tasarruf- edilerek öğretmenlere bilgi verilebilir”

Kadir çok çalışan öğretmenleri teşvik edilmeleri gerektiğini ifade ederken, yapılan her işin ücretlendirilmesini önermektedir:

“Şimdi şöyle, bir kere, öğretmen çalışırsa, çalışan öğretmen teşvik edilmeli, yani devlette de artık bu yönde çalışmalar başlatıldı diyebiliriz. Ama sonuçlandırdığımızı görmüyoruz. Çalışan öğretmen teşvik edilmeli. Çalışması kolaylaştırılmalı. Eğer aynı işi dışardan yaptırıldığında dışarıya ücret veriliyorsa, belki öğretmene, öğretmen bu işi yaptığında, öğretmene de bir ücret verilmeli. Ücret de bir teşviktir. Ondan sonra, malzeme alımı konusunda da kısıtlanmamalı. Şu ana kadar kısıtlanmadık ama kısıtlandığımızı duyduğumuz arkadaşlar da oldu. Yani belli bir süreden sonra, şevki yitiyor. Böyle de idare edilir diyorsanız, böyle de kalsın deniyor. Ama şu ana kadar ne söylediysek, hemen almaya çalıştılar okulumuz için.”

Kudret Üniversiteler ve Milli Eğitim bakanlığının daha yakın ilişki içinde olmaları gerektiği ifade etmektedir:

“Bunu düşünüyorum ben şunu da gözlemlediğim fark ettim, gördüm daha doğrusu milli eğitim bakanlığıyla üniversitelerin çok fazla birbirine yakın olmadığını düşünüyorum. Eğitim fakülteleri olsun, branş öğretmenlerinin yetiştiği fakülteler olsun bunların çok fazla yakın olmadığını düşünüyorum. Okuldan, fakülteden mezun olan öğretmenlerin daha fazla yenilikçi düşüncelerle mezun olup milli eğitim bünyesinde müfredata bağlı kalmak durumunda olduklarını düşünüyorum. Biraz daha birbirleriyle ilişkisi artarsa eğer fakülteler ve milli eğitim okullarının ilişkileri rahatlasa daha iyi olur diye düşünüyorum. Ben bölümüm adına öğrencilerimin üniversiteden daha fazla faydalanmasını istiyorum.”

Kadir'e göre Demirbaş Yasası değiştirilmelidir ve bilgisayar sistemlerinin özelliklerine göre yeni bir yasa düzenlemesi yapılmalıdır.

*“Bilgisayar modüler bir sistemdir. Çeşitli parçaları sökülüp takılabilir. Bu yüzden demirbaş yasası yeniden düzenlenmelidir. **İki yavaş çalışan makineden bir iyi çalışan makine..** İyi çalışan, kullanışlı, bir makine çıkarmaya çalışıyoruz. Veya, hiç çalışmıyor şu anda çalışmıyor, makine çalışmıyor. O makinedeki birimleri söküp, diğer makineye koyduğumuzda o makine daha rahat çalışıyor. ...Şöyle düşünüyorum artık ben, atölye dışına çıkmıyor nasıl olsa. Demirbaş olarak ta kasa demirbaş yapılmış, içindeki board zaten alınmıyor. İçindeki sadece bir RAM alınmış, diğerine konmuş, artık fazla değiştirmeden, **Parça stok olarak mı gösterilseydi? Parça stoğu olarak gösterilse daha pratik olurdu. Sürekli bir teknik rapor mu tutulsa “şu parça buraya takıldı, bu o parça şuraya takıldı”** diye Süreklilik öğretmeni yorar. Süreklilik öğretmeni yorar. Yani süreklilik öğretmeni yorar, fakat, toplam bir olduktan sonra, o ondaymış, bu bundaymış, şu masa sağ duruyormuş, şu masa sol duruyormuş, şu masa şunu üstünde duruyormuş, şu masa kullanılmıyor, atıl durumda duruyormuş, toplamda sayı tuttuktan sonra, problem olmaması gerekir. **Toplam sayının tutması gerektiği..** Yeni evet. Senede bir bunlar yapılıyorsa, 5 senede*

bir yapılıyorsa, topla sayı tuttuktan sonra, bilgisayarın içindeki, problem olmaması lazım.”

Barış, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde özel bir birim oluşturularak bilgisayar derslerinin eğitim programları sürekli geliştirilmesini önermektedir:

“Peki donanımlar çok çabuk yenileniyor, yazılımlar çok çabuk yenileniyor, bilgisayar öğretmenleri olarak biz de bu sıkıntıları yaşayacağız gibi görünüyor. Bu konuda bir düşünceniz, bir öneriniz var mı? Benim bu konudaki düşünce şu yani, bir kere bilgisayar teknolojisi, günden güne değişiyorsa, milli eğitim bakanlığının bilgi-işlem teknolojisidir veyahut erkek teknik öğretim genel müdürlüğüdür, bu konuda kesinlikle sürekli müfredatını güncellemesi lazım. Sürekli bir beyin takımı oluşturup sürekli bu işlerle ilgilenmesi lazım. Benim düşüncem. Örneğin eksik neler eksikler nelerdir? Hangi yeni bir dil çıkmıştır bunu öğrencilere aktaralım. Web sayfası tasarımı mı var? Şu anda günümüzde en çok uğraşılan bir konu öğrencilere Web sayfası hazırlama diye ayrıyeten bir ders verebiliriz. Çünkü güncelliği takip etmek istiyorsak bu konuda örneğin, milli eğitimin müfredatını bu konuda değiştirebilir. Yani eğer, yeni bir uygulama geldiyse, bu konuda gerekli çalışmalar yapılabilir.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda İl milli Eğitim Müdürlüğü ile ilgili öneriler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bilgisayar kursları sertifika sınavlarında sadece bilgisayar öğretmenleri görevlendirilmelidir.
2. Hizmet-içi eğitim ile tüm öğretmenlere bilgisayar kursu verilmelidir.
3. Çok çalışan öğretmenler maddi ve manevi olarak desteklenmelidir.
4. Üniversiteler ve Milli Eğitim Bakanlığı daha yakın ilişkiler içinde olmalıdırlar
5. Demirbaş yasası değiştirilmeli ve bilgisayar çağının özelliklerine uygun olarak düzenlenmelidir.
6. Milli Eğitim bakanlığında bilgisayar dersleri eğitim programlarının geliştirilmesi için sürekli bir birim oluşturulmalıdır.

4.3.2.2. Okul Yönetimleri

Gökhan, görev dağılımında iş yükünün okuldaki diğer birimlere adil paylaşılmasını ve her birimin kendi işini kendi yapmasını önermektedir:

“...herkes kendi işini yapsın. Eğer, fotoğraf işi varsa başka bir zaman, başka bir metot kullanılsın. Eğer bir yazı yazdırılacaksa başka şekilde, yani buranın da memurları var yani. O zaman, onları görevlendirin, onlara yıkın. Biz

öğretmensek, öğretmenliğimizi yapalım. Memur memurluğunu yapsın, herkes görevini yapsın.”

“Bütün öğretmenler ve öğrenciler şunu söylüyor, “makine ressamlığı bomboş duruyor laboratuvar bomboş, kimse bir şey yazmıyor hocam” diyorlar. Niçin bunu makine ressamlığına da yaymak düşüncesi yok? Niye hep biz yazıyoruz? Onlar da yazabilirler.”

“Birincisi, idaredeki bu kafanın değişmesi lazım. Her şey bilgisayar bölümü, her şey bilgisayar bölümü... haklı. Onlarda haklı. Yani bilgisayar bozulursa ne olması, tamir edilmesi lazım. İşlerin aksamaması için. Ama, bunlara ben katılıyorum, bunlara ben hak veriyorum. Böyle şeyler bizim için de güzel olan şeyler çünkü, bilgisayar tamir ettiğimiz zaman çocuklarda öğreniyor. Ama yazı işleri, bir yazı işi, yani böyle bir memurun rahatlıkla yapabileceği işlerin bize yaptırılmasını istemiyorum. Çok büyük bir hata bu.”

Gökhan, bölüm Şefinin, okul yönetimi ile konuşarak aşırı iş yüklenmesi konusunu çözüme kavuşturması gerektiğini de eklemektedir:

“Bilgisayar bölümü üzerindeki bu aşırı yüklenmenin hafifletilmesi için bölüm şefi okul idaresi ile bu konuyu çözüme bağlasın”

“Şimdi şöyle bir şey var: teknik eğitimciyiz biz, bizim bölüm şefimiz vardır. Bölüm şefi her işte müdürle muhataptır, idareyle muhataptır. Eğer o sert konuşur, rest çekerse, iş biter, onun dışında biz karışmayız böyle şeylere”

Kudret, idari yazılımlar satın alınırken sözleşmelerin iyi düzenlenmesi gerektiğini ve firmaların sözleşmeye sadık kalmaları gerektiğini ifade etmektedir. Kudret'e göre okulda işlerin aksamadan yürütülebilmesi için bu konu önemlidir.

“Her şeyin bu konuda daha iyi olabilmesi için bence idaremizce yapılacak işlerde bu programları alırken bu çalışmalarını alırken iyi bir sözleşmenin olması gerekiyor. Bence bilgisayarlar satın alınca değil alana kadar belki herkes böyle işte biz servis yaparız ederiz gideriz denebilir ama bilgisayarlı aldıktan sonra da bu şirketlerin bu düzenleyen firmaların programları yapan firmaların da bağlayıcı olarak bir sözleşmesi olması gerekir. Onlar, en azından o kişiler gelir bakımlarını yaparlarsa biz de bölümümüz olarak veya arkadaşlarımız olarak öğrencilerimize daha fazla zaman ayırabiliriz. Yenilikçi olarak daha fazla çalışabiliriz.”

“Tabi firmalar daha bağlayıcı kurallar içinde olurlarsa hem okulların işleri aksamayacaktır çünkü biliyoruz öğrencilerin işleri, öğrenci notları girişleri olduğu için bunların anında yapılması gerekiyor ama arıza durumlarında da işletme yeterli desteği vermediyse ortaya hoş olmayan sonuçlar çıkacaktır.”

Recai, okullarda teknik servis birimlerinin kurulması gerektiğini belirtmektedir. Recai'ye göre yazı işlerini memurlar ve ilgili diğer görevliler yapmalıdırlar. Öğretmenler bu işleri bırakarak asıl görevleri olan eğitim-öğretim ile uğraşmalıdırlar.

“Yani bir kere o tip komisyonlar ve diğer işte atıyorum, teknik servis gibisinden olayların, için farklı bir birim olması lazım okullarda. Yani atıyorum bir teknik serviste görevli üç eleman, bozulan bilgisayarlara müdahale edecek, işte okulun gerekli tablolarını ve gerekli Word belgelerini yazacak bir birim olması gerekiyor bana göre bir öğretmeni tutup yıllık planı yazması, veya bozulan müdür yardımcısının bilgisayarını yapması, eğitimle alakası yok. Ama o bilgisayarında orada yapılması gerekir. Müdür yardımcısının bilgisayarının yapılması gerekir. O yapılmazsa onların işleri aksayacak. Ben de orda, yani ben, çok oldu benim atölye de öğrencileri bırakıp gittiğim. İdari binaya. Yani onu benim yapmamam gerekir. Benim görevim oradaki öğrencilere ders vermek. Dersim olduğu vakit. Ama çoğu zaman ben dersten çıkıp işte atıyorum müdür yardımcısının odasına, veya bizdeki bilgisayarların başına yıllık plan yapmak için oturduğum oldu. Onun olmaması gerekir. Milli eğitimde de, milli eğitimin bir kere okullardan öğretmen çağırması çok saçma yani, bunu yapacak milli eğitimde başka eleman yok mu? Atıyorum orda Word belgesini düzenleyecek binlerce elemanı vardır Milli eğitimin.”

*“Ben işte dediğim gibi o teknik servis birimi mi deyim artık nasıl bir şey diyeceksem, o artık okullarımıza girmesi lazım. Ya şu anda gitsek baksak her, en ufak okulundan en büyük okuluna kadar, her okulda bilgisayar var. Yani biz gene şanslıyız. Bizim okulda bilgisayar bölümü var. Bilgisayar bölümü olmayan okullarda ise işte buna ilgili bir müdür yardımcısı veya bir öğretmen bu işleri üstleniyor. Yani artık bunların bir adının konulması lazım. ...**Su ana kadar bu işe gönüllü...** görül işi olarak gitti. Yani işte atıyorum, idarenin bilgisayarı bozulur bir tane öğretmen iyi biliyordur bilgisayarı, ya işte “hasan bey gel şu bilgisayar bir bak” bu bir yere kadar gidiyor. Bir vakitten sonra yetkili sorumlu personelin olaya el atması gerekiyor. ...Ben bu işleri seve seve yaparım. Yani idarenin bilgisayarı bozulduğunda ben onu yapmam seve seve olur. Ama bu arada benim eğitimim öğretimim etkilenmemesi gerekiyor”.*

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda Okul yönetimleri ile ilgili öneriler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Okul yönetimleri iş dağılımını adil yapmalıdır. Okuldaki her birim kendi işini kendi yapmalıdır.
2. Bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklenmemelidir.
3. İdari yazılımlar satın alınırken sözleşme şartları çok iyi belirlenmelidir.
4. Okullarda teknik servis birimleri kurulmalı ve bilgisayar öğretmenleri gerçek görevlerine dönmelidirler.

5. Bilgisayar öğretmenlerine memurların yapması gereken yazı yazma işleri verilmemelidir.

4.3.2.3. Öğretmenler

Kudret, tüm öğretmenlerin etkin bir biçimde bilgisayarı kullanabilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

“Bana göre değişmesini istediğimiz durumlar öğretmenlerimizin bilgisayar kullanım yönünden daha yeterli duruma getirilmesi. Bütün öğretmenlerimizin bence branş ayırt etmeden yeterli eğitimden geçirilmesi gerekiyor çünkü günümüzde artık bilgisayar çağının ortasında olduğumuza göre bütün bireylerin bilgisayar kullanmasını bilmesi gerektiğine göre öğretmenlerin de bu şekilde geliştirilmesi gerekir. Zaten çalışmalarımız bilgisayar ortamında oluyor.. ders planlarımız müfredat programlarımız zümre toplantılarımız bunları bilgisayar ortamında yazarken eğer öğretmenlerimiz daha fazla bilgiye sahip olursa hem bizim yükümüz hafiflemiş oluyor hem insanlar kendi işlerini daha kolay yoldan halledebilirler”

Kudret, diğer öğretmenlerin etkin bilgisayar kullanmalarının, bilgisayar öğretmenlerinin üzerindeki iş yükünü hafifleteceğini düşünmektedir:

“Bunun bir yararını şöyle gördük mesela öğretmenlerimiz hazırlayacakları bir ders programında, günlük bir ders programı olabilir, işte... ders planı olabilir bunları hazırlarken bize telefon yoluyla ulaşıp kendileri yapabiliyorlar. Daha önceki çalışmalarda bunu yapamadıklarını, direk bize geldiklerini gördük. Bize gelip, işte, bunu hazırlayabilir miyiz diye sorduklarını gördük. O da bizim zamanımız alıyordu. Zamanımızı alırken diğer taraftan benim bildiğim kadarıyla verimimizi düşürüyordu. Ben bu kurs yönteminin, işte.. iki ay veya üç ay verilebilecek bir kursun daha ileriye dönük olarak daha yararlı olacağını gördük, ve olduğunu da gördük bu arada. Arkadaşlarımızla beraber bunu üstlenmekle iyi yaptığımızı düşünüyoruz. Bundan sonra da bu kurslar verilmeye devam ederse bu işletmenlik kursu verdiğimiz öğretmenlere daha değişik komularda bilgisayarın daha iyi işletilmesi konusunda bilgi verebilirsek üzerimizden hem büyük bir yük kalkacak hem de öğretmenlerimiz daha iyi daha çok başarılı olacaklar”

Kudret bilgisayar öğretmenlerinin daha çok bir araya gelmeleri ve mesleki dayanışma içinde olmaları gerektiğini belirtmektedir:

“Bilgisayar öğretmenlerimiz yeterince bir arada bulunmamaktalar. Bunlar bir araya getirilebilir mi diye düşünüyoruz. Bu şekilde okullarımız arasında bilgi alış-verişi yapılabilir. Çünkü biliyoruz bilgi ne kadar çok kişide olursa o kadar büyük diye düşünüyoruz. O konuda bir eksiklik olduğunu söyleyebiliriz. Bilgisayar eğitimi için yine sadece eğitim yönüyle bakmamak gerekiyor hem donanımı hem yazılımı bilmek bunun yanında da eğitimi de iyi bilmek gerekiyor”

öğrencilere anlatırken tabi bilgisayar öğretmenlerinin bunun bilincinde olmaları gerekiyor diye düşünüyorum.”

Orhan da bilgisayar öğretmenlerinin mesleki anlamda örgütlenmesi gerektiğini ifade ederek Kadir’i desteklemektedir:

*“Bunun dışında söylemek istediğim bir şey daha var. O da bilgisayar öğretmenlerinin iyi bir şekilde örgütlenmesi lazım. Örgütlenmesi derken tabi bu öyle şey bir örgüt değil birbirlerini tanımaları lazım. Birbirleriyle iletişim halinde olmaları lazım. Özellikle il içerisinde hatta Türkiye genelinde iletişim halinde olmaları lazım. Çünkü internet kullanımı elimizin altında hepimizin elimizin altında. Belki şöyle bir şey olabilir, herkes birbirine e-mail adresini verebilir, birbirine ICQ numaralarını verebilir... **Bir mail grubu oluşturulabilir...** Tabi mail grubu oluşturulabilir. ICQ numaralarını verebilir. Diyelim ki mesleğimizle ilgili bir gelişme olduğu zaman veya işte branşımızla ilgili bir gelişme olduğu zaman birbirimize mail gönderebiliriz. Birbirimizle iletişim, chatleşebiliriz karşılıklı ICQ’da bilgi paylaşabiliriz, dosya gönderebiliriz o kadar enteresan durumlar var ki... **Sizin aradığınız bir ders notu başka bir hocada olabilir. Evet. Tabii ki o kadar enteresan oluyor ki.. Basit bir C programının disketini bulamıyorsunuz. Halbuki öbür taraftaki insanlar ellerinde bol miktarda var. Size hemen e-maile internet üzerinden gönderebilirler. Bence bilgisayar öğretmenlerinin birbiriyle iletişim kurması lazım. Bu çok önemli.”***

Kudret bilgisayar öğretmenlerine daha çok değer verilmesi gerektiğinden söz etmektedir.

“Bizim düşüncemiz öğretmenlerimizin bu çağda daha fazla bilgisayar eğitimi almaları. Bilgisayarı öğrenmeyi daha fazla öğrenmeleri diye düşünüyorum. Bunun için de hence bilgisayar öğretmenlerine daha fazla değer verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bilgisayar öğretmenini sadece meslek öğretmeni olarak değil hem çalışanları, öğrencileri diğer arkadaşlarımızı –meslek hayatına hazırlamak yönünden- hem de her ortamda bulunup bu işi konuşup arkadaşlarımıza anlatmak yönünden daha farklı bir yeri olduğunu düşünüyorum.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda öğretmenler ile ilgili öneriler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Tüm öğretmenler etkin bir biçimde bilgisayar kullanmalıdır. Bu bilgisayar öğretmenlerinin iş yükünü de hafifletecektir.
2. Bilgisayar öğretmenleri mesleki dayanışma içinde olmalıdır.
3. Bilgisayar öğretmenlerine daha çok değer verilmelidir.

4.3.2.4. Öğrenciler

Kadir, laboratuvarların boş zamanlardan öğrenci kullanımına açılması gerektiğini ifade etmektedir.

“Nasıl değişeceği konusunda da bilemiyorum. Yani belki informal olarak okuldaki kendi kulüp mü kurarlar, yani nasıl bir çalışma içine girerler bilemiyorum ama, bir kere şu olması lazım, öğrenciye, boş zamanlarında okulun açılması, bilgisayarın kullanılması lazım. Şimdi bunlar, teorikte çok güzel görünüyor ama, pratikte, bilgisayar donanımını açtıysanız, onun akımını da bilgisayar öğretmeni yapacak. E bunun da ders yükü var. Kendi işlerini sağlamaya çalışıyor.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda öğrenciler ile ilgili öneriler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Laboratuvarlar boş zamanlarda öğrencilerin kullanımına açılmalıdır.

4.3.2.5. Eğitim-Öğretim

Kudret, eğitim programlarının (konu olarak anlatılan yazılımlar konusunda) güncel ve esnek olması gerektiğini, öğretmenlerin eğitim programları konusunda daha rahat hareket edebilmeleri gerektiğini belirtmektedir:

“Derslerin işleniş yönünden işte.. programların –gösterdiğimiz programların- daha çok günümüze yönelik olması ve daha.. müfredatın daha esnek olmasını düşünüyoruz yalnız bunun yanında laboratuvar bakımları, laboratuvar çalışmaları bizim tarafımızdan yapıldığı için onların da bakımının biz tarafından yapıldığını, yapılabileceğini düşünüyoruz. Yalnız program biraz daha esnek olursa hem öğrencilere yeni programlar konusunda daha fazla bilgi verilir hem de milli eğitim müdürlüğümüz de okullarda programları elde eder ellerinde bulunursa bu programları uygulama yönünde daha iyi öğretim yapabiliriz”

Kudret ayrıca, okuldaki donanımların hızla yenilenmesi gerektiğini, bu şekilde okulların teknoloji çöplüğüne dönüşmekten kurtulacağını ifade etmektedir:

“İşte bilgisayarlarımız güncelleşme yolunda biraz daha gecikmekte diye düşünüyorum İşte bu bilgisayarlarımız anında güncelleşebilse işte.. teknoloji çöplüğüne dönüşme...”

Kadir ise temel bilgisayar eğitiminin yaşının düşürülmesini önermektedir:

“Peki o zaman siz, lise ve dengi okullarda bilgisayarla eğitim yapılmasını istiyorsanız, bilgisayar öğrenme yaşının daha önlere çekilmesinin mi gerektiğini düşünüyorsunuz? Yani bu mutlaka böyle olmalı. Nasıl böyle olmalı? Çünkü öyle olunca biz, daha rahat öğretmenlik yaparız. Hem de daha farklı şeyler öğretiriz. Daha ileriye götürürüz. Şimdi sadece basit Windows

öğretiyoruz, basit office öğretiyorlar, işlerine gidiyoruz. öğrencinin kendini yeterli hissedip hissetmediğini, farkına varamıyoruz. Ama öğrenci, diğer matematik görür gibi, İngilizce görür gibi, artık temelden gelirse, bazı şeylerde tanışık olacağından yerine oturturuz. Bilgilerin yerine oturturuz. Kullanışlı hale getiririz. Şimdi sadece ham bilgi veriyoruz. Onu kullanışlı hale getirdi mi, başka kendi branşına dönüştürdü mü, farkına varamıyoruz. Hızlı bir şekilde şunu yapabiliyor musun, bunu yapabiliyor musun, deyip belki ham bilgiyle geçiştiriyoruz.”

Ayşe, farklı bölümlerde aynı ad altında okutulan derslerin aynı içerikte anlatılmaması gerektiğini, her bölümün ağırlıklı ihtiyaç duyacağı konuların birbirinden farklı olacağını belirtmektedir.

“...Bölüm eğitimi. Müfredat bilgisayar donanımı daha farklı olmalı. Bence donanım bu kadar fazlaca elektronik bölümüymüş gibi burada bilgisayar bölümünde ders anlatıyoruz. İşte sadece bir-iki dersimiz farklı onun dışında hep elektronik bölümünün gördüğü tüm dersleri bizler görüyoruz. Gösteriyoruz da öğrencilere. İnanır mısınız bazı konuları ben anlayamıyorum çocuğa nasıl anlatacağım diye çırpınıp duruyorum. Anlayamıyorum. Üniversitede gördük ama bunları bu kadar derinlere dalmamıştık. Bilgisayar donanımcılığının çok daha farklı olduğuna inanıyorum. Elbette bilgisayar elektriktir, elbette bilgisayar elektrikle çalışıyor ama bilgisayarın donanımı daha farklı olmalı. Ben örneğin çocuğa kartların özelliklerinden bahsetmeliyim. Hangi kart nasıl olmalı, işte donanım çakışmaları, yazılım çakışmaları, o tip sorunları anlatmalıyım. Mimarisini vermeliyim.”

Ayşe aynı zamanda eğitim programlarının yenilenmesi gerektiğini de ifade etmektedir.

“Müfredatın bir an önce yenilenmesi lazım. Düzenlenmesi lazım. Programlama dillerinin, programlama dersinin dillerinin değiştirilmesi lazım. Hala Basic gösteriliyor. Tamam Basic temel, insanların anlayabileceği en kolay programlama dili ama bunun yerine bir akış diyagramları onlarla ilgili programlama mantığının verildiği kısımlar var. Programlama dersi, Algoritma? Algoritma evet. Algoritmanın yaygınlaştırıldığı. Zaten çocuk algoritmayı anlarsa herhangi bir dili çok rahat bir şekilde algılayabilir. Çünkü ben de meslek lisesinde okudum. Ve bize hocamız hayağı bir algoritmayı öğretmişti. O yüzden ben şu anda bir program öğrenirken zorluk çekmiyorum. Belki müfredatımızda yoktu. Ben 1.5 – 2 ay boyunca çocuklara algoritma anlattım ve şu an çok güzel dosyalama programı yapabiliyorlar.”

Kadir, bilgisayar öğretmenlerine gerekli olanaklar sağlanırsa ve teknoloji sınıfları oluşturulursa daha iyi bir eğitim olacağını düşünmektedir:

“Şöyle, ben, okullarda bilgisayar öğretmenliği, özellikle bilgisayar öğretmenlerinin, çağı yakalamak istediklerine inanıyorum. Gerçekten. Gerekli olanaklar açılırsa, gerekli rahatlık verilirse, sorumluluk ve yetki bir arada sunulursa, ve bu konuda da serbest bırakılırsa, şu anda serbest bırakılıyor,

birakılmıyor, bilmiyorum ama, teknoloji sınıfları oluşturulursa, öğrencilere gerçekten 21. yy'da yaşadıkları hissettirilirse, çok daha iyi olacak."

Kadir'e göre öğrenciler bilgisayarlardan yararlanabilmelidir. Kadir, eğitim stratejilerinin buna göre değiştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

"...Ama öğrenci bilgisayarı bilgisayar öğrenme için değil, kendi alanında kullanmak için öğrenmesi lazım. Bilgisayar bir meslek alanı olmaktan çıktı. Ben öyle görüyorum en azından şahsım olarak. Bir yan birim olarak ve kaçınılmaz bir yan birim olarak kullanılıyor. Yan alan. Bunu şöyle mi, düşünüyoruz, bilgisayar okur-yazarlığı. Temel bilgisayar bilgisi. Artı mesleki bilgisayar bilgisi. Herkes temel bilgisayar kullanımını bilecek artı, mesleğindeki programların, yazılımların kullanımını bilecek, Mesleğine uyarlayabilecek. Her şeyi, bilgisayarı öğrendikten sonra her şeyi hazır olarak istemeyecek. Bazı olanakları kendileri de oluşturup, doğaçlama yapabilecekler yani. Bilgisayarı temel öğrendikten sonra. Muhasebecinin ETA, LOGO kullanması gibi galiba. Bir teknik çizimcinin AUTOCAD kullanabilmesi gibi mi? Evet. Çok güzel. Diyelim ki, çocuğa bilgisayar öğrettiniz, çocuk temel şeylerini Excelde sağlayabilmeli. İlla ki başka bir programa ihtiyaç duymamalı. O programı da bilmeli, onun için yazılmış programı da bilmeli, ama temel şeylerde de, temeli her bilgisayar da olacağını düşündüğümüz, office programlarını da kendi işine uyarlayabilmeli. İlla ki bana hazır program lazım dememeli. Bir çok ihtiyacını freeware yazılımlarla, elinde bulunan office programlarıyla, yapmaya çalışmalı. Yapabilmeli."

Kadir, öğrencilerin bilgisayarı eğlenmekten öte, öğrenmek ve bilgiye ulaşmak için kullanmalarının sağlanması gerektiğini belirtmektedir.

"Okullarda bir tek bu konuda sorun çözmeye bırakılmamalı, kütüphanelerde artık, bilgisayar öğrenciler kullansın istendi. Sadece İnternet cafeler... İnternet cafelere gidip bakıyorsunuz, bilgi amacıyla kullanılmıyor İnternet cafeler. Hangi İnternet Cafeye gittiysem, bir araştırma yapan Allah'ın kuluna rastlamadım. Ne yapılıyor, öğrenci oyun oynamıyor. Öğrenci chat yapıyor. Öğrenci arkadaşlarını toplamış, toplu oyun oynamaya çalışıyor. ...Yani amaç chat olmamalı. Amaç cebe mesaj olmamalı. Öğretmenler de bunu teşvik etmeli, nasıl teşvik etmeli? Ödevini bilgisayardan istiyorum demeli. Eğer Türk Dili dersi değilse, öğrencinin yazısına bakılmıyorsa, ödevini bilgisayardan istiyorum demmeli. Yani öğrencinin yazısındaki güzellik aranmamalı. Biçimsel planda güzellik arandığında bilgisayarda yazılmış ödevler biraz daha ön plana, öğretmen ihtiyaç gibi anlatıyorsa öğrencisine, şunu bilgisayardan yapman diye bir şart koşuyorsa, mecburiyetin verdiği zorunlulukla, öğrencilik yapmaya çalışacaktır. ...Ancak o bilinç oturduktan o kolaylıklar farkına varıldıktan sonra, öğrenci diyecek ki hah! Bilgisayar şöyle faydalı, böyle faydalı, ben bunu öğreneyim. Bana şu faydası olur. Öğrencinin bunun faydasına inanması lazım. Bunun için de görmesi lazım. Günlük hayatında kullanması..."

Kudret, bilgisayarın artık bir eğitim aracı olarak kullanılabilmesi gerektiğini düşünmektedir:

“Mesela benim bir düşüncem, şahsen gerçekleştirmeyi düşündüğüm burada bir konu bütün dersleri bilgisayar ortamına aktarıp bunları görsel olarak sınıfta öğretmek yöntemi olabilir. Bilgisayarla etkileşim yapılabilir datashow’lar kullanılabilir. Eğer bunlar yapılabilirse öğrenciler hem anlatımlı hem görsel olduğu için daha fazla anlarlar diye düşünüyorum. Bunun da şu andaki bulunduğumuz ortama göre bir eksiklik olduğumu düşünüyorum.”

Kudret ayrıca öğrencilerin yeni gelişen teknolojilerden yararlanabilmelerini istemektedir:

“İşte önümüzdeki zamanlarda günlerde aylarda olabilir bütün okullardaki öğrencilerin bu iletişim teknolojisiyle tanışmasını istiyorum. Bu öğrencilerimize yeterli eğitimi verebilecek öğretmenlerimizin olduğunu düşünüyorum, bu öğrencilerimize bu öğretmenlerimizin daha faydalı olacağını düşünüyorum. O yüzden bilgisayar öğretmenlerimizin daha iyi ortamlarda çalışabileceğini eklemek istiyorum.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda eğitim-öğretim ile ilgili öneriler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bilgisayar dersleri eğitim programları güncel ve esnek olmalıdır. Bilgisayar öğretmenine hareket alanı açılmalıdır.
2. Okullardaki bilgisayar donanımları eknoloji çöplüğüne dönüşmeden hızla yenilenmelidir.
3. Temel bilgisayar eğitiminin başlangıç yaşı düşürülmelidir.
4. Farklı bölümlerde aynı ad altında okutulan derslerin içerikleri aynı olmamalıdır, bölümlerin özelliklerine göre içerikleri de yeniden düzenlenmelidir.
5. Okullarda teknoloji sınıfları oluşturulmalıdır. Öğrenciler yeni gelişen teknolojilerden yararlanabilmelidir.
6. Öğrenciler bilgisayardan yararlanabilmelidir. Bilgisayarı oyun oynamak ve eğlenmek için değil, farklı amaçlar için de kullanabilmelidir. Eğitim stratejiler bu yönde geliştirilmelidir.
7. Bilgisayar artık bir eğitim aracı olarak kullanılabilmelidir.

4.3.3. Düşünceler

Bu bölümde katılımcıların genel konulardaki bazı düşünceleri incelenecektir.

Recai, öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olmalarının Türkçe bilmeleri kadar önemli olduğunu iddia etmektedir:

“Diğer okul personelinin bilgisayar okur-yazarı olması sizce ne kadar önemli? Diğer öğretmenlerin, diğer bölüm öğretmenlerinin... Diğer bölüm öğretmenlerinin Türkçe’yi konuşması ne kadar önemliyse hence o kadar önemli.”

Orhan ise bilgisayar öğretmenlerinin, meslekte ilerleyen yıllarda kendilerini yenilemelerinin büyük bir sorun olacağını düşünmektedir:

“Şimdi günümüzde bilgisayar öğretmenliği diğer öğretmenliklerden farklı gözle bakılıyor. Aslında farklı gözle bakılmaması gerekir. Çünkü sonuçta bir öğretmenlik. Biz bu işi, bir makinenin öğretmenliğini yapıyoruz. Ancak bilgisayarın diğer branşlardan bir farkı var ki o da sürekli gelişmesi. Sürekli kendini yenilemesi. Mecburen öğretmenin de kendini yenilemesi gerekir. Aynı zamanda okuldaki imkanların da teknolojinin de yenilenmesi gerekir. Bu enteresan bir durum. Burada öğretmenin kendini yenileyebilmesi için bu öğretmenin genç olması lazım. Ben çok merak ediyorum açıkçası yani bunu çoğu öyle bilgisayar öğretmeni kendi kendine düşünmüştür ve itiraf edememiştir çoğu zaman: “Ben 40 yaşına gelince ne yapacağım?” çünkü 40 yaşındaki bir öğretmen veya bir insan kendini yenileme hızını yavaşlatır. Şu anda biz bu hızda kendimizi yenileyebiliyoruz ama 40 yaşına geldiğim zaman hen ne yapacağım? Öğrenci görüp hala aynı yaşta olacak ama ben 40 yaşında olacağım 45 yaşında olacağım. O zaman n’olacak? Üstelik onlar bilgisayarlaşma artınca daha çok bilgiyle okula gelecekler Daha çok bilgiyle okula gelecekler ama bir tarih öğretmenini düşünün. Tarih değişmez ki! Emin OKTAY’ın tarih kitabını biz hala okuyoruz, hala okuyorlardı herhalde. Bilgisayar öyle değil. O yüzden öyle bir ilginç durum var.”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda düşünceler konusunda şu bulgular elde edilmiştir:

1. Bilgisayar okur-yazarı olmak bir zorunluluk halini almıştır.
2. Bilgisayar öğretmenleri mesleki gelişimleri için büyük çaba göstermelidirler.

5 - SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Eskişehir ili merkezinde görev yapan bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bu bağlamda katılımcı bilgisayar öğretmenlerine üç soru sorulmuş ve verilen yanıtlar ışığında sonuçlar incelenmiştir. Bir önceki bölümde tüm bulgular ortaya çıkarılmıştır. Bu bölümde bir önceki bölümdeki konu başlıkları temel alınarak bulgulara ilişkin önce sonuçlar daha sonra önerilerde bulunulacaktır.

tartışılacaktır.

5.1. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullardaki Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Sonuçlar

5.1.1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığının Verdiği Görev ve Sorumluluklara İlişkin Sonuçlar

Bilgisayar öğretmenlerine İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün verdiği görevler incelendiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Bilgisayar öğretmenleri, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında komisyon üyeliği görevinde bulunmaktadır.
2. Bilgisayar öğretmenleri, hizmet-içi bilgisayar kurslarına öğretmenlik görevinde bulunmaktadırlar.
3. Bilgisayar öğretmenleri, çeşitli belgelerin bilgisayarda yazılması (dizgicilik) görevini üstlenmektedirler.
4. Bilgisayar öğretmenleri, çeşitli amaçlı bilgisayar programlarının yazılması (programcılık) görevini üstlenmektedirler.
5. Bilgisayar öğretmenleri, Web sayfası tasarımı görevini üstlenmektedirler.
6. Bilgisayar öğretmenleri, kitap yazma komisyonlarında dizgicilik yapmaktadırlar
7. Bilgisayar öğretmenleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda bilgisayar ile ilgili çeşitli incelemeler yapılması ve raporlar hazırlanması gibi işlerde görevlendirilmektedirler.

Bulgular incelendiğinde bilgisayar öğretmenlerinin çok değişik işler için görevlendirildikleri anlaşılmaktadır. Programcılık ya da Web tasarımı gibi birikim

isteyen görevler dışında kitap yazımı ya da belge-rapor yazılması gibi Word® programı kullanabilen herhangi bir memurun yapabileceği işler de bilgisayar öğretmenlerine verilmektedir. Bu görevler arasında Bilgisayar öğretmenlerine doğrudan maddi kazanç sağlayan iki görev görülmektedir: bilgisayar kurslarına öğretmenlik ve bilgisayar kurslarında sertifika sınavlarında komisyon üyeliği. Diğer görevler –özellikle de dizgi görevleri- çok yorucu olmakla birlikte maddi katkısı olmayan görevlerdir. Bazı kurumlarda uzmanlık alanlarında inceleme yapmak ve rapor hazırlamak gibi görevler ise bilgisayar öğretmenlerinin kendi ceplerinden harcama yapmak durumunda kalabilecekleri türden görevlerdir.

5.1.2. Okul Yönetimlerinin Verdiği Görev ve Sorumluluklar ile İlgili Sonuçlar

Bilgisayar öğretmenlerine okul yönetimlerinin verdiği görevler incelendiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetiminde kullanılan bilgisayarların bakım ve onarımlarını gerçekleştirmektedirler.
2. Bilgisayar öğretmenleri, okula alınan bilgisayarların montajlarını gerçekleştirmektedirler.
3. Bilgisayar öğretmenleri, okula bilgisayar ağları ve/veya internet döşemektedirler, ayrıca ağların ayarlanmasını, bakım ve onarımlarının yapılmasını da gerçekleştirmektedirler.
4. Bilgisayar öğretmenleri, okulun Web sayfasının tasarımını yapmaktadırlar.
5. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetiminin kullandığı idari yazılımların sorunlarını çözmeye çalışmaktadırlar.
6. Bilgisayar öğretmenleri, okul yönetimlerinin verdiği çeşitli belge, resmi evrak ve raporları bilgisayarda yazmaktadırlar.
7. Bilgisayar öğretmenleri, gerektiğinde okullarında teknolojik birikim gerektiren tarayıcı, projeksiyon cihazı gibi cihazları kullanmaktadırlar.
8. Bilgisayar öğretmenleri, Okul yöneticilerinin özel isteklerini yapmak zorunda kalmaktadırlar.

Bulgular incelendiğinde okul yönetimlerinin bilgisayar öğretmenlerini bilgisayar montajı, bilgisayar bakım-onarımı, ağ döşenmesi, ayarlanması ve bakımının yapılması

gibi pazarda görece pahalı sayılabilecek işlerde görevlendirdiği görülmektedir. Bu bakımdan bilgisayar öğretmenlerinin görev yaptıkları okullara maddi katkı sağladıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra bilgisayar öğretmenleri okul memurlarının da yapabileceği basit dizgi görevlerini de üstlenebilmektedirler. Okul yönetimlerinin, yazdırılacak yazılarda bilgisayar öğretmenlerine başvurulduğu görülmektedir. İlginç görünen bir başka nokta da bilgisayar öğretmenlerinin hiç sorumlu olmadıkları ve olmak ta istemedikleri idari yazılımlar konusunda bazen rahatsız edildikleridir. Bunun sebebi olarak, idari yazılımları satan firmaların yeterli teknik desteği sunmama laları görülmektedir. Bilgisayar öğretmenleri çeşitli kültürel etkinliklerde ya da ofis işlerinde teknolojik birikim gerektiren cihazları da kullanmaktadır. Örneğin bir seminerde projeksiyon cihazının kurulması, kullanılması ve sökülmesi bilgisayar öğretmenin görevi olabilmektedir. Bilgisayar öğretmenleri bir de okul yöneticilerinin özel isteklerini yerine getirmek durumunda kaldıklarını ifade etmektedirler. Bir kısmı için bu hoş olmayan bir durum olabilir.

5.1.3. Diğer Bölümlerin/Öğretmenlerin/Okulların Bilgisayar Öğretmenlerinden İsteklerine İlişkin Sonuçlar

Diğer bölümlerin/öğretmenlerin ve okulların bilgisayar bölümlerinden isteklerine ilişkin araştırma bulguları şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, okuldaki diğer bölümlerde bulunan bilgisayarların bakım-onarımını da yapmaktadırlar.
2. Diğer öğretmenler, bilgisayar öğretmenlerinden eğitim-öğretim amaçlı isteklerde bulunabilmektedirler.
3. Diğer öğretmenler, bilgisayar öğretmenlerinden özel isteklerde bulunabilmektedirler.
4. Bilgisayar öğretmenleri, gerektiğinde diğer okullarda bulunan bilgisayarların bakım-onarımlarını gerçekleştirmektedirler.

Bilgisayar öğretmenlerinin kendi bölümleri dışında, okulda bulunan diğer bölümlerdeki bilgisayarların bakım-onarımlarıyla da ilgilendikleri görülmektedir. Hatta diğer okullardan gelen bazı istekleri de yerine getirmektedirler. Diğer öğretmenler bilgisayar öğretmelerinden eğitim-öğretim amaçlı yardım istedikleri gibi özel isteklerde

bulunabilmektedirler. İş yükünün fazla olması ve görevlerin dağınık olması bilgisayar öğretmenlerini zaman açısından oldukça zorlayabilmektedir. Bu kadar iş yükü arasında özel isteklere cevap vermek bilgisayar öğretmenleri için oldukça sıkıntı doğurabilmektedir.

5.1.4. Temel Eğitim-Öğretim Etkinlikleri ile İlgili Görevlere İlişkin sonuçlar

Bilgisayar öğretilerinin temel eğitim-öğretim etkinlikleri ile ilgili görevlerine ait araştırma bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Bilgisayar öğretmenleri, görev yaptıkları okulun türüne göre değişen sayıda ve içerikte bilgisayar derslerinin etkinliklerinin yürütürler.
2. Bilgisayar öğretmenleri, görev yaptıkları okulda laboratuvarlarda bulunan bilgisayarların bakım-onarımlarından sorumludurlar.
3. Meslek Liselerinde görev yapan bilgisayar öğretmenleri, işletmelerde stajyerlik eğitimi yapan öğrencilere koordinatörlük yapmaktadırlar.
4. Bölüm şefleri, bölümün tüm gereksinimlerinin karşılanması, temizliklerinin yaptırılması ve laboratuvar dağılım planının yapılması gibi işlerden sorumludurlar.

Bilgisayar öğretmenlerinin temel görevleri bilgisayar dersler, etkinliklerini yürütmek ve laboratuvarların bakım-onarımlarını yapmaktır. Meslek liselerinde görev yapan bilgisayar öğretmenleri stajyer öğrencilerle de ilgilenmek durumundadırlar. Ayrıca bilgisayar bölümü olan okullarda, bilgisayar öğretmenlerinden biri bölüm şefi olarak görev yapar.

5.2. Bilgisayar Öğretmenlerinin Görev ve Sorumluluklarını Daha İyi Yerine Getirebilmek İçin Değişmesini İstedikleri Durumlara İlişkin sonuçlar

5.2.1. Görevlendirmeler

Bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirilmelerine ilişkin araştırma bulguları aşağıdaki gibidir:

1. Bilgisayar öğretmenlerine çok fazla görev verilmektedir.
2. Okul yönetimlerinin görevlendirmeler için bilgisayar öğretmenlerini derslerden çağırdıkları görülmüştür.

3. Okul yönetimleri görevleri eşit oranda dağıtmamakta ve bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklemektedirler.
4. Okul memurlarının yapması gereken görevler de bilgisayar öğretmenlerine verilmektedir.
5. Bilgisayar öğretmenlerinin, uygun olmayan idari görevleri reddetmeleri, okul yöneticileri ile ikili ilişkilerini bozmaktadır.
6. Bilgisayar öğretmenleri, yapmaları zorunlu olmayan görevleri ya gönüllü olarak ya da sorumluluk duygusuyla yapmaktadırlar.
7. Bilgisayar öğretmenleri ve okul yöneticileri ,zaman sınırı olan işlerin yetiştirilebilmesi için öğrencileri çalıştırmak zorunda kalmaktadırlar.
8. Bilgisayar öğretmenleri, olumsuz şartlara rağmen verilen tüm görevleri yerine getirmektedirler.
9. Bilgisayar bölümlerine/öğretmenlerine verilen görevler, eğitim-öğretimi ciddi biçimde olumsuz etkilemektedir.

Bulgular incelendiğinde çok çarpıcı sonuçlara ulaşılmaktadır. Her şeyden önce bilgisayar öğretmenlerine çok fazla sayıda ve değişen türde görev verilmektedir. Bir önceki bölümde bu durum görülmektedir. Burada okul yönetimlerinden kaynaklanan bir dizi olumsuzluk göze çarpmaktadır. Okullarda iş yükünün eşit dağıtılmadığı gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır ve her durumda bu sonuç bilgisayar öğretmenlerinin aleyhine olmaktadır. Özellikle başka kişilerin yapmaları gereken işlerin de bilgisayar öğretmenlerine verilemesi bu sonucu doğurmaktadır. Bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli görevlendirmeler ve işler için dersten çağrılmaları görülmektedir. Bu durum eğitim-öğretimin çok olumsuz biçimde aksamasına yol açmaktadır. Hem öğretmenin verimi düşmekte, hem de öğrencinin motivasyonu kaybolmaktadır. Üstelik bu durumun sürekli tekrar etmesi, bilgisayar öğretmenlerinin iş yükünü de sürekli artırmaktadır. Aşırı iş yükü altında bulunan bilgisayar öğretmenleri temel görevlerini ihmal eder duruma gelmektedirler. Dikkati çeken bir başka nokta da bilgisayar öğretmenlerinin bir çok işi gönüllü olarak ya da sorumluluk duygusuyla yerine getirmeleridir. Bir diğer nokta da bilgisayar öğretmenlerinin verilen olumsuz görevlere ikili ilişkilerin geleceği açısından ses çıkarmamalarıdır. Bu durum devlet kurumlarında henüz demokratik standartlara ulaşamadığını göstermektedir. Kuralların tam olarak uygulanmadığı bir sistemde işler

görevlerde sürekli aynı isimleri görevlendirerek hep aynı öğretmenlerin eğitim-öğretimden geri kalmasına neden olmaktadır. Bu tür görevlerin bir kısmı uzmanlık gerektiren görevler olurken bir kısmı da bilgisayar kullanabilen herhangi birinin yapabileceği işler olmaktadır. Bu durumda İl Milli eğitim Müdürlüğü önceliği olmayan bazı işler için kalifiye elemanlarını işe koşmakta ve eğitim-öğretimin aksamasında neden olmaktadır. Diğer taraftan maddi getirisi olan ve bilgisayar öğretmenlerinin doğrudan görevlendirilmeleri gereken görevlerde –sertifika sınavları komisyonu gibi- bilgisayar öğretmenleri daha az görev almakta, bilgisayar konusunda uzman olmayan ancak herhangi bir kurstan belge almış katılımcıları görevlendirebilmektedir. Bu durum büyük bir çelişkidir. Bilgisayar öğretmenleri sitemlerinde haklıdırlar. İş yükü fazla olan ve herhangi birinin yapabileceği görevler bilgisayar öğretmenlerine verilirken, para kazandıracak görevlerin kime ne şartlarda verildiği belli değildir. Bu durum, İl Milli Eğitim Müdürlüğünde işlerin ikili ilişkiler yoluyla yürütüldüğü iddialarını güçlendirmektedir. Bu nedenle bilgisayar öğretmenlerinin haklarını aramak için uygun bir ortam olmadığı söylenebilir. Yorumcu ve maddi getirisi olmayan işlerde sürekli görevlendirilen bilgisayar öğretmenleri, maddi getirisi olan işlerde görevlendirilmeyince mesleklerinden soğutulmaktadır.

5.2.3. Okul Yönetimleri

Bilgisayar öğretmenlerinin okul yönetimlerinde değişmesini istedikleri durumlara ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Bilgisayar öğretmenleri okul yönetimlerinin kullandığı yazılımlara, ilgili firma tarafında yeterli teknik destek sağlanmadığı için –istemeyerek- müdahale etmek zorunda kalmaktadırlar. Bilgisayar öğretmenleri bu konuda risk almak istememektedirler.
2. Demirbaş yasası bilgisayar çağının gereklerine uygun değildir.

Okul yönetimlerine idari yazılım satın alırken bazı güvenceler belki verilmektedir fakat daha sonra satıcı firmaların bu güvenceleri pek yerine getirmedeği görülmektedir. Bu durumda bir sorun çıktığında ya bilgisayar öğretmenleri risk almak zorunda kalacaklar ya da okul yönetimiyle ilgili işler aksayacaktır. Bilgisayar öğretmenleri risk almak istememektedirler. Haklılar çünkü veri kaybı gibi olası bir sorunda yasal olarak

dayanakları olmayacaktır. Okul yönetimi ise bilgisayar öğretmenlerinden beklenti içine girmektedirler. Onlar da kendilerine göre haklı olduklarını düşünmektedirler. Okulda bilgisayar öğretmeni varken bilgisayarda çıkan bir sorunu –sorunun kapsamı ne olursa olsun- bilgisayar öğretilerinin çözmesi beklenmektedir.

Diğer bir konuda demirbaş yasasıdır. Bilgisayar kendine has özellikleri olan bir cihazdır. En büyük özelliği modüler olmasıdır. İçindeki bazı parçalar değiştirilerek bilgisayarın modelini yükseltmek mümkündür. Bilgisayar sektörü sürekli bir gelişim göstermektedir. Bilgisayarlar çok çabuk kullanım dışı kalabilmektedir. Okulların bütçesi sınırlı olduğu için bilgisayarları değiştirmek yerine modelini yükseltmeyi tercih edebilmektedirler. Bu durumda demirbaş yasası sorun olmaktadır. Bazı okullar kendilerine özgü bir biçimde sorunu çözmektedirler ancak bu sağlıklı bir çözüm olmamaktadır.

5.2.4. Diğer Bölüm ve Öğretmenler

Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öğretmenlerinin diğer bölüm ve öğretmenlerde değişmesini istedikleri durumlara ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Okulda bulunan tüm bölümler diğer bölümlere kendi uzmanlık alanları ile ilgili destek sağlamaktadır.
2. Diğer öğretmenlerin özel istekleri bilgisayar öğretmenlerini rahatsız etmektedir.
3. Bazı öğretmen ve yöneticiler bilgisayar bölümlerinden gereksinim dışı malzeme istemekte, bu şekilde devletin olanaklarını olumsuz kullanmaktadır.
4. Diğer bölümlerdeki öğretmenlerden bir kısmı, kendilerine ayrılan bilgisayarları dikkatli ve düzgün kullanmayarak yıpratmaktadır.
5. Bilgisayar okur-yazarı olan öğretmenler, kendi işlerini kendileri yaparak bilgisayar öğretmenlerinin iş yükünü hafifletmektedir.
6. Bazı öğretmenler bilgisayarda kendi yapabilecekleri işleri de bilgisayar öğretmenlerinin yapmasını beklemektedir.
7. Sayıca çok az olmakla birlikte bazı öğretmenler devlet malına zarar verici etkinliklerde bulunabilmektedir.

Mesleki okullarda tüm bölümler okula kendi uzmanlık alanlarında katkı sağlamaktadır ve bu okulun eğitim-öğretim ve yaşam kalitesini yükseltmektedir. Ancak bazı sıkıntılarda yaşanmaktadır. Bazı öğretmenlerin kullandıkları bilgisayar için TV kartı ya da renkli yazıcı gibi lüks denilebilecek isteklerde bulunması devlet memurluğu ile bağdaşmayacak bir davranıştır. Kendilerine kullanmaları için verilen bilgisayarlara özen göstermeyen ve bu şekilde devlete zarar veren öğretmenler de bulunmaktadır. Bu okullarda istenmeyen bir durumdur. Sayıca çok az da olsa okuldaki malzemeleri kendi kişisel gereksinimleri için kullanan öğretmenlere de rastlanmaktadır.

Özel istekleri için bilgisayar öğretmenlerini rahatsız eden çok sayıda öğretmen bulunmaktadır. Bazı öğretmenlerin iş yapmamak için bilgisayarda kendi yapabilecekleri işleri de bilgisayar öğretmenlerine yaptırmak istemeleri ise etik olarak uygun bir davranış değildir.

5.2.5. Tüm Öğretmenler

Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öğretmenlerinin tüm öğretmenler için değişmesini istedikleri durumlara ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Bazı okullarda bilgisayar öğretmenleri almaları gereken ders yükünü okul yönetimi vermediği için alamamaktadır. Bu nedenle ücret konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu öğretmenler başka okullardan ders almak durumunda kalmaktadırlar.
2. Bazı okullarda bilgisayar öğretmenleri ücret alabilmek için ilgileri olmayan derslere girebilmektedir.
3. Teknik Eğitim Fakültesinden mezun olmasında rağmen meslek liselerine atanmayan öğretmenler özlük hakları ve ücretlendirmeler konusunda diğer meslektaşlarına göre büyük dezavantajlar yaşamaktadır.
4. Bazı okullarda yöneticiler bilgisayar öğretmenlerinin çalışmalarına ilgisiz kalmakta ve destek vermemektedirler.
5. Meslektaşlarına göre daha çok çalışan öğretmen maddi ve manevi olarak teşvik edilmemektedir.
6. Okullarda stajyer öğretmenlere çok fazla iş yüklenmektedir.

Bulgular incelendiğinde okullarda ders dağıtımında çeşitli sorunlar yaşandığı görülmektedir. Bilgisayar öğretmenlerinin almaları gereken derslerin başka öğretmenlere verilmesi açıklaması zor bir durumdur. Bu durum okullarda yönetmeliklerin değil ikili ilişkilerin etkin olduğu gibi bir düşünceyi ortaya çıkarmaktadır. Bazı okullarda bilgisayar öğretmenlerinin ücret için ilgileri olmayan derslere girmesi de bu durumla ilişkilendirilebilir. Ders alamayan öğretmenler başka okullara yönelmektedir. Bu da öğretmenin verimini düşürecek bir durumdur. Teknik Eğitim bölümünden mezun olan öğretmenler meslek liselerinde görev yapmadıkları zaman çok büyük özlük hakları kaybına uğramaktadır. Hem kademe/derece olarak hem de ücret olarak dezavantaj yaşamaktadırlar.

Okullarda çözülmesi gereken en önemli sorunlardan biri de çok çalışan öğretmenlerin maddi ve manevi olarak desteklenmemeleridir. Diğerlerine görev daha fazla çalışan öğretmeni para ve moral olarak ödüllendiren bir sistem bulunmamaktadır. Okullardaki varolan ücret ve ödül sistemi bu durumu karşılayamamaktadır.

Bazı okul yönetimlerinin projeler geliştiren ve uygulamak isteyen öğretmenlere destek sağlamadıkları görülmektedir. Bu durum çalışan öğretmeni yaraladığı gibi çalışma azmini de körelmekte ve meslekten soğutmaktadır.

Bir başka önemli nokta da stajyer öğretmenlerin durumudur. Mesleğe henüz yeni başlamış genç ve deneyimsiz öğretmenleri ağır iş yükü altında bunaltmak ve yıpratmak olumlu değildir ve bu genç insanları henüz yolun başında meslekten soğutmaktadır. Bu da Türk Milli Eğitim sistemi için iyi bir yatırım değildir.

5.2.6. Eğitim-Öğretim Etkinlikleri

Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öğretmenlerinin eğitim-öğretim etkinliklerinde değişmesini istedikleri durumlara ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Bir çok okulda bulunan bilgisayar donanımı eskidir ve yetersizdir.
2. Bir çok okulda bilgisayar yan cihazları da (yazıcı, tarayıcı, data show) yetersizdir.

3. Donanım sorununun yaşanmadığı okulların sayısı çok azdır.
4. Bilgisayar öğretmenleri, okul idarecilerinin isterlerse donanım için kaynak bulabileceklerini iddia etmektedirler.
5. Bilgisayar dersleri eğitim programlarında sıkıntılar yaşanmaktadır.
6. Bilgisayar derslerinin eğitim programları daha esnek olmalıdır.
7. Bilgisayar dersleri eğitim programları sürekli yenilenen yazılımların gerisinde kalmaktadır.
8. Bilgisayar öğretmenleri eğitim programları nedeniyle yeterince yararlı olamamaktadır.
9. Endüstri Meslek Liselerinde farklı bölümlerde aynı isim altında okutulan derslerin içerikleri bölümlerin özelliklerine göre düzenlenmemiştir.
10. Bilgisayar programlama derslerinde *algoritma* konusu ihmal edilmektedir.
11. Donanım bölümü olan okullarda yazılım bölümünün olmaması bir eksikliklerdir.
12. Bilgisayar derslerinde uygulamalı sınav yapılması için yasal düzenlemeler bulunmamaktadır.
13. Bilgisayar eğitiminde yanlış yol izlenmekte ve yeterli verim alınamamaktadır.

Bilgisayar öğretmenleri eğitim-öğretim etkinliklerini yürütürken bir çok sorunla karşılaşmaktadır. Branşın özelliği olarak donanıma bağlı bir derstir ve okullarda bilgisayar donanımlarının durumu araştırma sonuçlarına göre pek iç açıcı değildir. Eskişehir merkezinde donanım sorunu yaşamayan sadece bir okul vardır. Bilgisayar öğretmenleri, okul yöneticilerinin eğer isterlerse donanım için kaynak ayırabileceklerini ifade etmişlerdir. Okullarda sadece bilgisayar değil, yan cihazlarında da sıkıntılar yaşanmaktadır.

Bilgisayar öğretmenleri zorlayan bir başka konuda eğitim programlarıdır. Bilgisayar derslerinin eğitim programları güncellikten son derece uzaktır. Bilgisayar derslerinin eğitim programlarının öncelikli olarak gözden geçirilmeleri gerekmektedir. Bu düzenlemeler yapılırken bilgisayar öğretmenlerine hareket alanı kazandıracak esneklik sağlanmalıdır. Bilgisayar programlama derslerinde *algoritma* konusuna gereken önem verilmelidir. Ayrıca farklı bölümlerde aynı isim altında okutulan derslerin içerikleri de bölümlerin özelliklerine ve gereksinimlerine göre yeniden düzenlenmelidir. Donanım

bölümü bulunan okullarda yazılım bölümleri de açılmalıdır. Yazılım eğitimi ihmal edilmemeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

Bir önemli nokta da bilgisayar dersleri için uygulama sınavları yapılmasının yasal dayanakları bulunmamasıdır. Doküman saklanması gibi konular henüz çözülemediği için bir çok bilgisayar öğretmeni uygulamalı sınav yapmamaktadır. Oysa bilgisayar dersleri uygulama dersleridir ve sınavlarının da bu şekilde yapılması sağlıklı olacaktır. Uzmanların bu konuda çalışmalar yapmaları gerekmektedir.

Eğitim programlarında yaşanan sorunlar nedeniyle bilgisayar öğretmenleri yeteri kadar verimli olmadıklarını düşünmektedirler. Bazı bilgisayar öğretmenleri bilgisayar eğitiminden çeşitli nedenlerle verim almadığını öne sürmektedir. Bu öğretmenlere göre okullarda yanlış uygulamalar yapılmaktadır. Yeni stratejiler geliştirilmeli ve bilgisayarı ezberleyen değil, bilgisayarda üreten ve bilgisayardan yararlanan bir eğitim anlayışı yerleştirilmelidir.

5.2.7. Bilgisayar Öğretmenleri

Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öğretmenlerinin kendilerine ilişkin değişmesini istedikleri durumlara ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

1. Öğretmenlerden bir kısmı bilgisayar öğretmenlerine karşı olumsuz tavırlarda bulunmaktadır.
2. Bazı okullarda okul yöneticiler bilgisayar öğretmenlerine sahip çıkmaktadır.
3. Eskişehir’de Bilgisayar öğretmenlerinin sayısı çok azdır.
4. Bilgisayar öğretmenleri mesleki anlamda örgütlü olmamaktan şikayet etmektedirler.
5. Bilgisayar öğretmenleri diğer branşlara göre kendilerini mesleki olarak daha hızlı yenilemek zorundadır.
6. Bilgisayar öğretmenleri, sektördeki bilgisayarlılarla bir karşılaştırma yaparak daha bilgili olmalarında rağmen hak ettikleri ilgiyi göremediklerini ifade etmektedir.
7. Bilgisayar öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu bürokrasi ile mücadele etmek için çok gençtir.

8. Bilgisayar öğretmenlerine göre Üniversiteler kaliteli bilgisayar öğretmeni yetiştirmektedir.

Bilgisayar öğretmenleri, bazı öğretmenlerin branşlarında dolayı kendilerine olumsuz tavırlar takındıklarını ifade etmektedir. Bu durumun efsane bilgisayar korkusuyla bir ilişkisi var mıdır bilinmez ama nedenleri kişisel değilse, bu durum incelenmesi gereken önemli bir durumdur. Bilgisayar öğretmenlerinin sayılarının çok az olması (Eskişehir’de yaklaşık 20 tane) onlara karşı farklı davranılmasına neden olabilir. Örneğin bazı okullarda okul yönetimleri bilgisayar öğretmenlerine sahip çıkmaktadır. Bu durum öğretmenler arasında farklı yorumlanabilir. Bilgisayar öğretmenlerinin yaş ortalaması çok düşüktür. Bu durum meslekte ilerlemiş diğer öğretmenlerin de onlara karşı tavırlarını değiştirebilir. Bilgisayar öğretmenlerinin çok genç olmaları bürokrasi ile mücadele etmelerini zorlaştırmaktadır. Yaşadıkları bir çok olumsuzluğun arkasında, haklarını arayacak kadar mesleki deneyimlerinin bulunmaması yatmaktadır.

Bilgisayar öğretmenlerine özel bir başka durum da bilgisayar alanının kendini sürekli yenilemesidir. Diğer alanlarla karşılaştırıldığında bilgisayar öğretmenleri mesleki gelişimlerini sürdürebilmek için çok daha fazla zaman, emek ve para harcamak zorundadır. Bilgisayar öğretmenleri sürekli olarak programların yeni sürümlerini öğrenmek ve öğretmek durumundadırlar. Bunun için sürekli yayınlara abone olmak, kitaplar almak ve bilgisayar sahibi olmak gerekmektedir. Bilgisayar kitaplarının fiyatları çok pahalıdır. Bilgisayarı olan öğretmenler de yaklaşık olarak her üç yılda bir bilgisayarlarına yatırım yapmak durumunda kalmaktadırlar. Bilgisayar sektöründeki tüm satışlar dolar üzerinden yapıldığı için ortaya ciddi maliyetler çıkmaktadır. Diğer branş öğretmenleri de bilgisayar kullanmaktadırlar ve aynı masraflarla karşılaşmaktadırlar ancak söz edilen durum bilgisayar öğretmenleri için bir zorunluluktur. Kuşkusuz bilgisayar öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin en çok şikayet ettikleri konuların başlarında bu durum gelmektedir.

Bilgisayar öğretmenleri hak ettikleri ilgiyi göremediklerini ifade etmektedirler ancak bu ilginin kimden ve niçin gelmesi gerektiğini açıklamamaktadırlar. Kendi ifadeleri dikkate alındığında, kendilerini sektördeki bilgisayarlılarla kıyaslamaktalar. Onlardan

1. Bazı bilgisayar öğretmenleri okul yöneticilerine ikna ederek bilgisayar donanımlarının iyileştirilmesini sağlamıştır.
2. Bazı bilgisayar öğretmenleri okullarına devlete yük olmadan kendi imkanlarıyla İnternet getirmişlerdir.
3. Bazı bilgisayar öğretmenleri okul yönetimi ve okuldaki diğer bölümler ile işbirliği yaparak bölümlerinin gereksinimlerini sağlamışlardır.
4. Bazı bilgisayar öğretmenleri çalıştıkları okullarda diğer öğretmenlere ücretsiz bilgisayar kursu vermişlerdir.
5. Bazı bilgisayar öğretmenleri okullarında öğle tatillerinde nöbetçi öğretmen sistemi ile laboratuvarları öğrencilerin kullanımına açmışlardır.
6. Bazı bilgisayar öğretmenleri, eğitim programlarındaki eksiklikleri kendi çabaları ile kapatmaya çalışmaktadır.
7. Bazı bilgisayar öğretmenleri para toplayarak öğrencilerini bilgisayar dergilerine abone yapmaktadır.
8. Bazı bilgisayar öğretmenleri eğitim programlarının yenilenmesi için ilgili makamlara kişisel girişimlerde bulunmuşlar ve zaman içinde sonuç almışlardır.
9. Bazı bilgisayar öğretmenleri okullarında alamadıkları dersler için daha üst makamlara başvurmaktadır.
10. Bazı bilgisayar öğretmenleri sertifika sınavlarında düzenli görev alabilmek için meslektaşlarıyla girişimlerde bulunmaktadır.

Bulgular incelendiğinde, bilgisayar öğretmenlerinin eğitim-öğretim etkinliklerinde bazı projeler gerçekleştirdikleri görülmektedir. Bu projeler, görev yaptıkları okulların olanaklarıyla ve yöneticilerin tutumlarıyla doğrudan ilgilidir. Gerçekleştirilebilen projeler, okullarda öğretmenlerin ne kadar etkili olabildiklerini de göstermektedir. Bir okulda rahatlıkla İnternet kurulabilirken, bir başka okulda, okul yönetimi Okulun Web sayfasının yapılmasına çok ilgisiz kalabilmektedir.

Bilgisayar öğretmenleri gerçekleştirdikleri projeler ile devlete ciddi maddi katkılar sağlamaktadırlar. Her okulda bilgisayar derslerinin yürütüleceği ve bilgisayar

yönetimlerinin inisiyatifine kalmış görünmektedir. Bazı öğretmenler kendilerinin girmeleri gereken derslere girememekte ve bürokratik yollardan sonuç alamamaktadır. İl Milli Eğitim Müdürlüğünün düzenlediği bilgisayar kursları sertifika sınavlarında da bilgisayar kursundan mezun olan öğretmenler, bilgisayar öğretmenleriyle aynı statüye konarak görevlendirilmekte, bu da bilgisayar öğretmenlerini incitmektedir. Hem ücret hem de moral kayba uğramaktadırlar. Bu konuda bazı girişimlerde bulunulduğu ifade edilmiş, ama sonuç alınıp alınmadığı bu aşamada belirtilmemiştir.

Bilgisayar öğretmenlerinin projelerini gerçekleştirememeye nedenleri olarak maddi yetersizlikler, okul yönetimlerinin tutumları ve yetkisizlik ifade edilebilir. Özlük haklarının kaybı konusunda ise bürokrasi en büyük engel olarak görülmektedir. Okul yönetimlerinin uygulamaları da önemli bir nedendir.

5.3.2. Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre bilgisayar öğretmenlerinin çeşitli konular hakkındaki öneriler aşağıda incelenmektedir.

5.3.2.1. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Üst Makamlar

1. Bilgisayar kursları sertifika sınavlarında sadece bilgisayar öğretmenleri görevlendirilmelidir.
2. Hizmet-içi eğitim ile tüm öğretmenlere bilgisayar kursu verilmelidir.
3. Çok çalışan öğretmenler maddi ve manevi olarak desteklenmelidir.
4. Üniversiteler ve Milli Eğitim Bakanlığı daha yakın ilişkiler içinde olmalıdırlar
5. Demirbaş yasası değiştirilmeli ve bilgisayar çağının özelliklerine uygun olarak düzenlenmelidir.
6. Milli Eğitim bakanlığında bilgisayar dersleri eğitim programlarının geliştirilmesi için sürekli bir birim oluşturulmalıdır.

Bilgisayar öğretmenleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün, bilgisayar kursları sertifika sınavlarında sadece bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirilmelerini istemektedirler. Çünkü bu durum onların hem maddi hem de moral kaybına neden olmaktadır. Ayrıca

bilgisayar öğretmenleri, diğer öğretmenler bilgisayar kullanmayı ne kadar çok öğrenirlerse, kendi iş yüklerinin o kadar hafifleyeceğini ümit etmektedirler. Ayrıca bilgisayar öğretmenleri çok çalışan öğretmenlerin maddi ve manevi olarak desteklenmesini istemektedirler, bu şekilde yorucu çalışmalarının bir karşılığını almayı beklemektedirler.

Bilgisayar öğretmenleri demirbaş yasasının değiştirilmesini istemekte, böylece okullarındaki bilgisayarın daha iyi bir şekilde yenilenebileceğine inanmaktadırlar.

Bilgisayar öğretmenleri, bilgisayar dersleri eğitim programlarının sürekli bir iyileştirme içinde olması için Milli Eğitim bakanlığı bünyesinde sürekli bir birim oluşturulmasını önermektedirler.

5.3.2.2. Okul Yönetimleri

1. Okul yönetimleri iş dağılımını adil yapmalıdır. Okuldaki her birim kendi işini kendi yapmalıdır.
2. Bilgisayar bölümlerine aşırı iş yüklenmemelidir.
3. İdari yazılımlar satın alınırken sözleşme şartları çok iyi belirlenmelidir.
4. Okullarda teknik servis birimleri kurulmalı ve bilgisayar öğretmenleri gerçek görevlerine dönmelidirler.
5. Bilgisayar öğretmenlerine memurların yapması gereken yazı yazma işleri verilmemelidir.

Bilgisayar öğretmenleri verimlilik ve adalet için okulda herkesin kendi işini yapmasını önermektedir. Bu istek, bilgisayar öğretmenlerinin çoğunlukla başka birimlerin ve kişilerin işlerini yapmak durumunda oldukları için belirtilmiştir. Bilgisayar öğretmenleri, aşırı bir iş yükü ile karşı karşıya olduklarını ifade ederek, hem yorulduklarını hem de verimli olmadıklarını belirtmektedirler. Aynı ücreti aldıkları diğer öğretmenlerin de işlerini yapmak durumunda kalmaları moral açıdan bilgisayar öğretmenlerini olumsuz etkilemektedir.

Öğretmenler, artık tamir ve bakım işlerinin sınırı aştığını, bu işlerden neredeyse ders yapamaz duruma geldiklerini ifade etmektedirler. Bu durumun çözülmesi için sunulan önerilerden biri de okullarda sürekli teknik servis birimlerinin kurulmasıdır.

Bilgisayar öğretmenlerinin en çok rahatsız oldukları durum ise kendilerine sürekli verilen yazı işleridir. Bilgisayar öğretmenleri bu işlerin okul memurları tarafından yapılması gerektiğine inanmaktadırlar. Bu durumun bir an önce bir çözüme kavuşturulması gerektiğini ifade etmektedirler.

5.3.2.3. Öğretmenler

1. Tüm öğretmenler etkin bir biçimde bilgisayar kullanmalıdır. Bu bilgisayar öğretmenlerinin iş yükünü de hafifletecektir.
2. Bilgisayar öğretmenleri mesleki dayanışma içinde olmalıdır.
3. Bilgisayar öğretmenlerine daha çok değer verilmelidir.

Bilgisayar öğretmenleri, her öğretmenin mutlaka bilgisayar kullanıcısı olması gerektiğini düşünmektedirler. Bu durum onların iş yükünü de hafifletecektir.

Bilgisayar öğretmenleri kendi aralarında bir mesleki dayanışma içinde olmaları gerektiğini ifade etmektedirler. Bu şekilde bürokrasiyle daha kolay başa çıkabileceklerini düşünmektedirler.

Bilgisayar öğretmenleri hem sayı olarak çok az oldukları hem de çok ağır ve önemli işler yaptıklarına inandıkları için kendilerine branş olarak maddi-manevi daha çok değer verilmesi gerektiğini ifade etmektedirler.

5.3.2.4. Eğitim-Öğretim

1. Bilgisayar dersleri eğitim programları güncel ve esnek olmalıdır. Bilgisayar öğretmenine hareket alanı açılmalıdır.
2. Okullardaki bilgisayar donanımları teknoloji çöplüğüne dönüşmeden hızla yenilenmelidir.
3. Temel bilgisayar eğitiminin başlangıç yaşı düşürülmelidir.

4. Farklı bölümlerde aynı ad altında okutulan derslerin içerikleri aynı olmamalıdır, bölümlerin özelliklerine göre içerikleri de yeniden düzenlenmelidir.
5. Okullarda teknoloji sınıfları oluşturulmalıdır. Öğrenciler yeni gelişen teknolojilerden yararlanabilmelidir.
6. Öğrenciler bilgisayardan yararlanabilmelidir. Bilgisayarı oyun oynamak ve eğlenmek için değil, farklı amaçlar için de kullanabilmelidir. Eğitim stratejiler bu yönde geliştirilmelidir.
7. Bilgisayar artık bir eğitim aracı olarak kullanılabilirdir.

Bilgisayar öğretmenleri güncel konuları daha iyi aktarabilmek için bilgisayar dersleri eğitim programlarının daha esnek olması gerektiğini önermektedirler.

Bilgisayar öğretmenleri, bilgisayar eğitiminde bir şeylerin yanlış gittiğini iddia ederek, temel bilgisayar eğitiminin daha erken yaşlara çekilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bilgisayar öğretmenleri, okullarda bilgisayarların şimdikinden çok daha verimli olarak kullanılması gerektiğini düşünmektedir. Bilgisayar öğretmenlerine göre yapılan uygulamalar, yaratıcı düşüncüyü desteklememekte, bilgisayar bir eğitim aracı olarak kullanılamamaktadır.

5.3.3. Düşünceler

1. Bilgisayar okur-yazarı olmak bir zorunluluk halini almıştır.
2. Bilgisayar öğretmenleri mesleki gelişimleri için büyük çaba göstermelidirler.

Bilgisayar öğretmenleri bilgisayar okur-yazarı olmanın bir zorunluluk haline geldiğini ve stratejilerin buna göre belirlenmesi gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca bilgisayar öğretmenleri, kendilerine bu konuda büyük görevler düştüğünün bilinciyle mesleki gelişimleri için çok çaba göstermek durumunda olduklarını ifade etmektedirler.

5.4. Yapılacak Diğer Araştırmalar İçin Öneriler

Bu çalışma sadece ortaöğretim kurumlarında çalışan bilgisayar öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Özellikle Bilgisayar ve Öğretim teknoloji Bölümleri mezunları

görevlerine başladıktan sonra, ilköğretim bilgisayar öğretmenlerinin durumunu konu alan bir araştırma yapılmalıdır. Araştırmacı, böyle bir çalışmanın, ilköğretimde bilgisayar eğitimi konusuna çok büyük katkı sağlayacağını düşünmektedir.

Türkiye’de okul yöneticilerinin bilgisayara ve bilgisayar eğitimi kullanmaya ilişkin düşünceleri ve uygulamaları bir başka araştırma konusu olmalıdır. Bu araştırmadan çıkan sonuçlar, yöneticilerin tutumlarının, okullardaki bilgisayar eğitimi doğrudan etkilediğini göstermektedir.

Stajyer öğretmenlerin maruz kaldıkları uygulamalar konusunda bir başka araştırma konusu olmalıdır. Bu araştırmadan çıkan sonuçlar bazı okullarda stajyer öğretmenlere çok olumsuz davranışlarda bulunulduğunu göstermektedir.

Okullarda görevlendirmelerin nasıl yapıldığı bir başka araştırma konusudur. Bu araştırmadan çıkan sonuçlar, bazı okul yönetimlerinin görevlendirmeleri adil bir şekilde yapmadığı ve eğitim-öğretimi olumsuz bir biçimde etkilediği yönündedir. Bunun nedenleri araştırılmalı ve eğitim çalışanlarının verimliliğini düşüren uygulamalar tespit edilmelidir.

Okulların yeniden yapılandırılmaları konusunda araştırmalar gerçekleştirilmeli ve bilgisayar eğitiminin tam olarak yerleştiği bir okulda hangi sürekli birimlere ihtiyaç duyulacağı belirlenmelidir.

Amerika Birleşik Devletlerinde uygulanan “Teknoloji Lider Öğretmen Modeli” araştırılmalı, bu modelin Türk eğitim sistemi için uygulanabilirliği incelenmelidir.

Göreceli olarak diğer öğretmenlerden daha çok çalışan öğretmenleri maddi ve manevi olarak destekleneceği ücret ve özlük hakları konusunda, yapılacak araştırmalar yoluyla öneriler sunulmalıdır.

EKLER

Ekler	Sayfa
Ek – A, Valilik İzni.....	166
Ek – B, Araştırma Soruları.....	167
Ek – C, Görüşme Formu.....	168
Ek – D, Demografik Bilgi Formu.....	169
Ek – E, Bilgilendirme Formu.....	170
Ek – F, Resmi Gazete, Öğretmenlerin Görevleri ile İlgili Maddeler.....	171
Ek – G, Görüşme Kayıtları Formları.....	174

EK - A

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.26.00.02.000/
KONU : Anket uygulaması

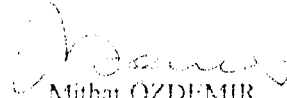
05.12.01*034832

VALİLİK MAKAMINA

İlimiz Anadolu Üniversitesinden alınan 22/10/2001 gün ve 782-4067 sayılı yazıda, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği yüksek Lisans Programı öğrencisi Mustafa EKER'in hazırlamakta olduğu "Bilgisayar Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları" konulu tezle ilgili olarak, aşağıda belirtilen okullarda anket uygulaması için izin istenilmektedir.

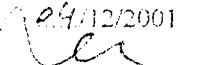
Adı geçeninin aşağıda belirtilen okullarda anket uygulaması, anket sonucundan müdürlüğümüze bilgi verilmek kaydıyla uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim

Mithat ÖZDEMİR
Milli Eğitim Müdürü

OLUR

24/12/2001

M. Yaşar ÖZGÜL
Vali a.
Vali Yardımcısı

S.No: Okulun adı.....

- 1 Anadolu Teknik Lisesi
- 2 Atatürk Endüstri Meslek Lisesi
- 3 Cumhuriyet Lisesi
- 4 Gazi Teknik ve Anadolu Kız Meslek Lis.
- 5 Tepebaşı Endüstri Meslek Lisesi

EK - B

SORULAR

1. Bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yapıyorsunuz? Daha önce başka okullarda görev yaptıysanız görev ve sorumluluklarınızı karşılaştırır mısınız?
2. Okulda üstlendiğiniz görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için nelerin değişmesini isterdiniz?
3. Bu söz ettiğiniz şartların oluşması için kişisel bir çabanız oldu mu? Olduysa ne tür olumlu ve olumsuz durumlarla karşılaştınız?

EK - C

GÖRÜŞME FORMU

GÖRÜŞME YERİ.....:

GÖRÜŞME TARİHİ.....:

GÖRÜŞME SAATLERİ.....:

KATILIMCI.....:

EK - D

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

---

1. Adınız
2. Soyadınız
3. Adresiniz
4. Telefonunuz
5. E-posta adresiniz
6. Çalıştığınız Okul
7. Cinsiyetiniz (K/E)
8. Doğum tarihiniz
9. Medeni durumunuz
10. Kaç yıldır MEB'de görev yapıyorsunuz
11. Daha önce hangi şehir ve okullarda görev yaptınız?
12. Hangi okuldan mezunsunuz?
13. Öğretmenlik dışında bir uğraşınız oldu mu?
14. Öğretmenlik bilinçli bir tercih miydi?
15. Branş seçiminiz bilinçli bir tercih miydi?
16. Üniversite de -şu andaki durumunuzu da göz önüne alınız- aldığınız eğitim yeterli oldu mu?
17. Mesleğinizi, yani Bilgisayar Öğretmenliğini seviyor musunuz?

EK - E

Mustafa EKER

Adres : .....

Telefon : .....

E-posta : .....

BİLGİLENDİRME FORMU

I. GİRİŞ

Bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak yüksek lisans eğitimine devam eden Mustafa EKER'in ..... danışmanlığında yürüttüğü tez çalışmasının bir bölümünü kapsadığını öğrendim. Söz konusu çalışmanın gereği olarak Eskişehir'deki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan Bilgisayar Öğretmenleri ile "görüşme" tekniğine dayalı bir veri toplama çalışması yapıldığı, bu çalışmaya ilişkin gerekli resmi izinin E. Valiliği ve E. İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından verildiği araştırmacı tarafından bana bildirildi.

II. ARAŞTIRMANIN AMACI

İlgili çalışmanın amacı E.'de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullardaki bilgisayar öğretmenlerinin mesleki sorunlarını incelemektir. Bu çalışmanın amacını biliyorum ve gönüllü olarak katılıyorum.

III. ARAŞTIRMA SÜRECİ

Bu çalışmanın 2001-2002 öğretim yılı güz döneminde yaklaşık bir saatlik bir teyp kaydını kapsadığını; araştırmacının, araştırmasının ilerleyen evrelerinde benim görüş ve düşüncelerime tekrar başvurması gerektiğinde benimle iletişim kurabileceğini biliyorum.

IV. ARAŞTIRMANIN OLASI RİSKLERİ VE YARARLARI

Bu görüşme esnasında sorulan konulara ilişkin görüşlerimi açıklarken kendimi rahat hissetmezsem istediğim anda ve hiçbir yaptırım olmadan görüşmeyi kesme hakkına sahip olduğumu biliyorum.

Herhangi bir sorun karşısında araştırmacı Mustafa EKER'e yukarıda belirtilen telefon ve diğer iletişim imkanlarından yararlanarak ulaşacağımı, gerekirse bu çalışmanın yöneticisi .....'a ..... nolu telefonda ya da ..... e-posta adresinden ya da A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü Dr. Coşkun BAYRAK'a ..... nolu telefonda ya da ..... e-posta adresinden ulaşabileceğimi biliyorum.

V. KATILIMCININ HAKLARI

Bu çalışmaya katılmam tamamen gönüllülük esasına dayandığımı ve istediğim zaman bu çalışmadan hiçbir açıklama yapmadan ve hiçbir yaptırıma maruz kalmadan ayrılabileceğimi anladım.

VI. GİZLİLİK

Görüşme sırasında elde edilen bilgilerin anonim olarak toplanacağını anladım. Verilerin anonimliğini sağlamak için katılanların kimliklerine ilişkin tüm bilgiler gizli tutulacak ve çalışmanın raporlaştırılmasında bu bilgiler kesinlikle açıklanmayacaktır. Çalışmanın tamamlanmasında sonra görüşmelere ilişkin tüm teyp kasetleri yok edilecektir.

VII. PARASAL DESTEK

Bu çalışmaya katılmam nedeniyle bana herhangi bir ödeme yapılamayacağımı biliyorum, bunun için bir talebim olmayacak. Katılımın gönüllülük esasına dayandığımı biliyorum.

VIII. BİLGİLENDİRME ANLAŞMASI

Yukarıda bana verilen bilgiler ışığında bu çalışmaya katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcı

.....

Tarih .... / ..... / 2002

İmza

Araştırmacı
Mustafa EKER

Tarih .... / ..... / 2002

İmza

EK - F

Yayın : Resmi Gazete

Yayın Tarihi ve Sayısı : 28/11/1964 - 11868

Numarası :

ÖĞRETMENLER

Madde 56 - Öğretmenler kendilerine verilen dersleri okuturlar, bunlarla ilgili bütün uygulamaları ve deneyleri yaparlar. Serbest çalışma saatlerinde öğrencileri gözetirler. Öğretmenler, dersler dışında okulun eğitim öğretim ve yönetim işlerine de canlı bir şekilde katılmakla; kanun, yönetmelik ve emirlerle saptanan ödevleri yapmakla yükümlüdürler. Öğretmenler, öğrencilerini yetiştirmek konusunda her fırsattan yararlanmalı, hizmet ruhu beslemeli, ödevden kaçınmamalı, öğrencilerine öğrenim işlerinde iyi bir yardımcı ve kılavuz olmalı eğitim işlerinde tutum ve davranışları ile örneklik etmelidirler.

Madde 57 - Öğretmenlerin öğretim işlerinde ödevleri şunlardır:

- Öğretmenler, her ders yılı başında müfredat programlarının, ders uygulamalarının (çevre tarihi eser, müze, teknik kurumlar vb. incelemeleri) ve deneylerin aylara dağıtılmasını gösterir bir plan hazırlayarak derslere başlamadan önce bir örneğini okul müdürüne verirler.
- Öğretmenler, derslerini yararlı bir şekilde vermek için, derslere hazırlıklı girmek ve okulda bulunan ders araçlarından ve okul kitaplığında bulunan kitaplardan öğrencilerini yararlandırmakla yükümlüdürler.
- Öğretmenler, öğrencilerini kişisel çalışmalara yönlendirmek için tedbirler alırlar. (Bu hususta yerine göre tabii çevreden, eski eserden, müzelerden, kitaplıklardan, işlik ve laboratuvarlardan, dizartasyon ve ödevlerden, okulda düzenlenecek müsamereler, müzik, spor ve bahçe çalışmalarından, okulda bütün öğretmenlerin elbirliğiyle yaratıp yaşatacakları çalışma havasından yararlanırlar, inceleme gezintilerinin bir plana göre yapılması, gidilecek kuruma önceden haber verilerek gereken tedbirlerin alınması, öğrencilere, görecekleri ve inceleyecekleri konular üzerinde bir plan verilmesi gerekir.)
- Aynı dersi okutan zümre öğretmenleri ve aynı sınıfta ders okutan öğretmenler sık sık toplanarak aralarında iş birliği yaparlar. Bu toplantılardan ilki ders yılı başında yapılarak bu maddenin (a) fıkrasındaki planlar incelenir.
- Öğretmenler, derslerde öğrencilerine "Yazılı Öğrenci Ödevleri Yönetmeliği" hükümlerine göre ödev vermek ve bunları düzelterek öğrencilerine geri vermekle yükümlüdürler.
- Öğretmenler, imtihan yönetmeliğiyle kendilerine verilen ödevleri yapmak ayırtman seçtikleri okulların imtihanlarında hazır bulunmak zorundadırlar.
- Öğretmenler, verdikleri dersleri, yaptırdıkları ödevleri, yaptıkları deneyleri ve yoklama konularını her derste sınıf defterine yazarak imza ederler.
- Öğretmenler, dersçe laboratuvarlarda ya da bir gezide yaptıkları ve yaptırdıkları deney ve uygulamayı her hafta sonunda müdüre bir raporla bildirirler.
- Öğretmenler, derse girince yoklamayı kendileri yapar, derste bulunmayanları ve bunların sayısını yazarak yoklama kağıdını imzalarlar.
- Öğretmenler, not defterlerini her zaman yarılarında taşımak, derse kaldırdıkları öğrencilere takdir edecekleri notları mürekkeple bu deftere yazarak o ders içinde öğrenciye bildirmek zorundadırlar. Yazılı yoklama kağıtlarına ve ödevlere takdir edilen notlar da bu deftere aynı suretle geçirilerek öğrencilere bildirilir.

Madde 58 - Öğretmenlerin eğitim işlerinde ödevleri şunlardır:

- Öğretmenler; haftada bir gün nöbet tutarlar. Öğretmen sayısı elverişli olmayan okullarda okulun nöbetçi öğretmensiz kalmaması için nöbet işleri okul müdürü tarafından gereğince ayarlanır.
- Öğretmenler, yönetimi öğretmenler kurulunca ya da okul müdürlüğüne kendilerine verilen öğrenci kurullarını yönetir ve her türlü eğitim çalışmalarına katılırlar.
- Öğretmenler, öğretmen kurulu kararıyla kendilerine verilen sınıfın eğitim işlerini üzerlerine alırlar. Öğretmenler, bu sınıftaki çocukların, ayrı ayrı üstünlüklerini, kusurlarını ve yönsemelerini incelemeye çalışırlar. Eğitimini üzerlerine aldıkları sınıfın çocuklarının okul içi ve dışındaki durumları, davranışları; çalışmalarıyla yakından ilgilenerler. Okul müdürlüğü ile bu hususta sıkı bir iş birliği yaparlar. (Öğretmenlere, eğitimini üzerlerine aldıkları sınıflarda, elden geldiği ölçüde fazla ders verilir.)

Madde 59 - Okullarda nöbet birinci dersten yarım saat önce başlar, aralıksız devam ederek son dersten 15 dakika sonra biter.

Madde 60 - Birkaç okulda görevli olan öğretmen, maaşım aldığı okulda nöbet tutar. Vailik gerekli görürse, öğretmenin nöbet tutacağı okulu değiştirebilir.

Madde 61 - (Değişik: 31/01/1994 - 2400 s.T.D.) Okulun bina ve tesisleri, öğrenci mevcudu yatılı, gündüzlü, normal veya ikili öğretim gibi durumları göz önünde bulundurularak; öğretmenler, okul müdürü tarafından düzenlenen nöbet çizelgesine göre, normal öğretim yapan okullarda gün süresince, ikili öğretim yapan okullarda ise kendi devresinde nöbet tutarlar. Öğretmen birden fazla okulda derse giriyorsa maaşım aldığı okulda, maaş aldığı okulda hiç dersi yoksa en çok dersinin bulunduğu okulda nöbet tutar. Hizmet süreleri bayanlarda 20, erkeklerde 25 yıl ve daha fazla olan öğretmenler ile hamile öğretmenlere doğumuna 3 ay kala ve doğumdan sonra 6 ay nöbet görevi verilmez. Ancak, 20 veya 25 hizmet yılını dolduran öğretmenlerin sayıca fazla olduğu okullarda ihtiyaç duyulduğunda bu öğretmenlere de nöbet görevi verilir.

Madde 62 - Nöbetçi öğretmenin ödevleri şunlardır:

- Okulun eğitim ve öğretim işlerinin düzenli olarak yürütülmesini sağlamak, öğrencilerin kişisel sorunlarıyla ilgilenecek gerekli yardımlarda bulunmak,
- Sabahleyin sobaların yakılıp yakılmadığını, akşamları sobaların ateşlerinin alınarak söndürülüp söndürülmediğini ve sabah temizliğinin yapıp yapılmadığını denetlemek, eksikleri varsa tamamlamak,

- c) Bahçede, koridorda, sınıflarda ve okulun diğer yerlerinde bulunan öğrencilere gözcülük etmek (Birkaç nöbetçi öğretmen bulunursa müdür tarafından iş bölümü yapılır),
d) Öğretmeni gelmeyen sınıfta bulunmak.

Madde 63 – Öğretmenlerin yönetim içlerindeki ödevleri şunlardır:

- a) Okulun disiplin ve onur kurulu ile eğitim ve yönetim kurullarında kendisine verilen ödevleri yapmak,
b) Öğretmenler kurulu toplantısına katılmak,
c) Müdürün uygun bulacağı şekilde okulun öteki yönetim işlerine yardımcı olmak.

Madde 64 – Öğretmenler Tebliğler Dergisini okumakla yükümlüdürler.

Madde 65 – Öğretmenler, bütünüme imtihanlarından ve öğretim yılı başlangıcından birgün önce göreve başlarlar.

Madde 66 - Okulun açılma tarihinde ve ders yılı içinde hastalık ya da pek önemli bir özür dolayısıyla ödevine gelmeyen öğretmenler, özürlerini üç gün içinde haber vermek zorundadırlar. Süresi içinde özürünü bildirmeyenler ya da özürleri okul müdürlüklerince kabul edilmeyenler hakkında kanunî hükümler uygulanır.

Öğretmenler bir günden çok tedaviyi ve dinlenmeyi gerektiren hastalıklarda özürlerini raporla belgelendirmek ve bir günlük olan hastalıklarını da bir tezkere ile okul müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar. Bir ders yılında bu hal üç defadan çok olursa rapor istenir. Sağlık raporlarınının 782 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 315 -1-81 sayılı Müdürler Encümeni kararıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanıp 03/10/1953 tarih ve 8524 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmeliğe uygun bulunması gerekir.

Raporlarında, hemen sağıtım altına alınması ve görevinden ayrılması hakkında bir kayıt bulunmayan öğretmenler, raporları ilgili makamlar tarafından incelenip onaylanarak kendilerine tebliğ edilmedikçe görevlerinden ayrılamazlar. (4)

Madde 67 – Öğretmenlere, imtihanların devamı süresince ve ders yılı içinde kendi hastalıklarından başka ancak pek önemli sebeplerle izin verilebilir. Bir yıl içinde üç defadan çok olmamak üzere bir güne kadar olan özürlerin kabulü müdüre aittir. Daha çok izinler için kanunların genel hükümleri içinde işlem yapılır. Yaz ve dinlenme tatilleri dışında, öğretmenlerin görev yerlerinden ayrılmaları için izin almaları gerekir. Ancak, dinlenme tatilinde görev yerinden ayrılanlara bu süre için ders ücreti ödenmez (5)

Madde 68 – Öğretmenler, Ortaöğretim Kanununun 11. maddesi gereğince öğretim, eğitim ve bilim ödevinden başka bir ödev alamazlar. Kendi okullarından başka okullarda ek olarak öğretmenlik alacak öğretmenlerle ek olarak bilim, öğretim ve eğitimle ilgili bir işte çalışacak olan öğretmenlerin Bakanlıktan izin almaları şarttır.

Madde 69 – Öğretmenler, ayırtman ve öğretmen olarak görevlendirildikleri imtihan komisyonlarında ve okulda yapılan her türlü resmî toplantılarda bulunmak zorundadırlar. Görevlendirme ve toplantılar, yazı ile ilgililere duyurulur. Bu toplantılarda bulunmayanlara, derslerde bulunmayan öğretmenler hakkındaki hükümler uygulanır.

Madde 70 – Öğretmenler ders yılı sonundaki imtihanların bitiminden bütünüme imtihanlarının başlamasına kadar adreslerini yönetkesine bırakmak şartıyla izinlidirler. İzinlerini ve dinlenme tatillerini yurt içinde diledikleri yerlerde geçirebilirler. Yabancı memleketlere gideceklerin Bakanlıktan izin almaları gerekir. Üzerlerinde yönetim görevi olan öğretmenler yetkili makamlar tarafından görevle başka yere gönderilir ya da çağırılırlarsa yönetim görevinden ayrılmamış sayılırlar.

Madde 71 – Öğretmenler dersleriyle ilgili ders araçlarını laboratuvar, işlik eşya ve gereçlerini, kitaplık kitapların korumak ve öğrencilerine de bu alışkanlığı vermekle yükümlüdürler. Ayrıca, özel memuru bulunmayan okullarda bu aletlerin ve kitapların korunmasından da sorumludurlar.

Madde 72 - Öğretmenlerin tuvaletlerinde ve giyimlerindeyalınlık, temizlik temeldir. Senli benli, özensiz ve ağır başlılıkla bağdaşmayan kılıklara yer verilmemelidir. Öğretmenler, öğrencilerin katıldığı okul dışındaki tören ve toplantılar da bu madde hükümlerine uymak zorundadırlar.

Madde 73 – Öğretmenlerin kendi okullarındaki öğrencilere özel ders vermeleri, başka okullar öğrencilerinden ya da dışarıdan olup da özel ders verdikleri öğrencilerin imtihanlarında bulunmaları yasaktır. Özel ders vermek isteyenlerin bu husustaki yönetmelik hükümlerine uymaları şarttır.

Madde 74 – Öğretmenlerin imtihanlar dışında okulda öğrencinin bulunduğu yerlerde ve öğrenci karşısında sigara içmeleri yasaktır.

Öğretmen Kurulu Sınıf ve Zümre Öğretmenleri Toplantıları

Madde 75 - Öğretmenler Kurulu, müdürün başkanlığında okulun bütün öğretmenleriyle stajyer öğretmenlerden meydana gelir. Müdürün bulunmadığı zamanlar başkanlığı ya da yardımcılardan birinin başkanlığı altında toplanır. Öğretmenler Kurulu, ders yılı başında, ders yılı içinde ve ders yılı sonunda müdürün çağırısı üzerine toplanır.

Madde 70 – Öğretmenler kurulunda, öğretim işlerinin düzenli yürütülmesi, okulun düzen ve disiplin işleri, öğrencilerin eğitim ve yetiştirilmeleri, kanı (kanaat) notlarının incelenme ve onaylanması gibi öğretim ve eğitim işleri ile müdürün saptayacağı, Bakanlığın bildireceği konular üzerinde görüşmeler yapılır. Öğretmenler kurulunun kararıyla saptanacak öğretim ve eğitim işleriyle ilgili konularda daha sonraki toplantıların gündemleri arasına alınabilir. Öğretmenler kurulunda stajyerlerin durumu üzerinde yapılan konuşmalar dışında kişisel ve meslek dışı konular üzerinde görüşme ve tartışma yapılmaz. Öğretmenliğe geçirilmesi söz konusu olan stajyer kendi hakkındaki toplantıya katılmaz.

Madde 77- Aynı dersi okutan zümre öğretmenleri aralarında sık sık toplanarak müfredat programlarının ve derslerin birbirine paralel olarak yürütülmesi; ders aletlerinden, laboratuvar ve işliklerden, çevreden yararlanma işler programlaştırılması; öğrenci ödevleri ve ders yoklama işleri üzerinde anlaşma yapılması derslerde Bakanlıkça verilmiş

yönergeler gereğince izlenecek öğretim metotları gibi konular üzerinde görüşürler ve varacakları karardan müdürün onayından geçtikten sonra uygularlar.

Aynı sınıfta ders okutan öğretmenler, ara sıra toplanarak sınıf öğrencilerinin çalışma ve eğitim durumları üzerinde görüşerek gerekli tedbirleri alır ve uygularlar.

Madde 78 - (Değişik: 02/04/1970 tarih ve 68 sayılı Karar) Öğretime ve imtihanlara başlama ve son verme zamanları "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Orta Dereceli Okulların Sınıf Geçme ve İmtihan Yönetmeliği"nde belirtilen sürelerle göre tespit edilir.

Gerekli hallerde bugünlerde yapılacak değişiklikler, Bakanlıkça zamanında Valiliklere duyurulur.

Madde 79 - Normal öğretim yapan okullarda dersler 45 dakikadır. Çift öğretim yapan okullarda ise 40 dakika olabilir. Ders araları okullarca saptanır. Derslerin başlama ve bitimle saatleri Millî Eğitim Müdürünün başkanlığında okul aile birliğinden de bir temsilci alınarak okul müdürlerince saptanır, ilçelerdeki okulların günlük çalışma çizelgeleri, şartlarına göre okul müdürlerince düzenlenir. Yaz ve kış dönemlerindeki çalışma durumu Millî Eğitim Müdürlerinin başkanlığında toplanacak okul müdürleri tarafından saptanır. Normal öğretim yapan okullarda öğleden önce 4, öğleden sonra 2 olmak üzere günde 6 saat ders yapılır. Çarşamba günleri öğleden sonra kol çalışmaları ve inceleme gezileri müzik, spor, müsamer ve izcilik çalışmaları vb. yapılır.

Madde 80 - (Değişik: 25/05/1983 tarih ve 85 sayılı Karar) Yaz tatili dışında okulların tatil zamanları şunlardır:

- a) Haftanın resmî tatil günleri,
- b) Cumhuriyet Bayramı tatili. (28 Ekim saat 13.00'de başlamak üzere 29 Ekim günleri)
- c) Yılbaşı tatili: (1 Ocak günü)
- d) Yarı yıl tatili: (Her yıl Bakanlıkça hazırlanan çalışma takviminde belirtilir)
- e) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı. (1 gün)
- f) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı tatili: (19 Mayıs günü)
- g) Zafer Bayramı: (30 Ağustos günü)
- h) Ramazan Bayramı: (Arife günü saat 13.00'den başlamak üzere, 3,5 gün)
- ı) Kurban Bayramı: (Arife günü saat 13.00'den başlamak üzere 4,5 gün)
- i) Mahallî Kurtuluş Bayramı: (1 gün)

Bu günlere sınav konulmaz. Ancak, soruları Bakanlıkça gönderilen sınavlar bu günlere rastlarsa da yapılır.

Öğleden sonra tatil olan günlerde yarım gün programı uygulanır.

Madde 81- Okulda ya da okulun bulunduğu yerde bulaşıcı hastalık çıkar ya da sel, deprem ve benzeri afetler olursa mahallî makamların ve kurulların gerekli görmeleri ve karar vermeleri üzerine okullar saptanan süre içinde öğretime ara verir ve durumu Bakanlığa bildirirler.

Madde 82- 80. ve 81. maddelerde açıklanan durumlar dışında öğretime ara verilmez.

EK - G
GÖRÜŞME KAYITLARI FORMLARI

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Ayşe

GÖRÜŞME YERİ.....: Tepebaşı Endüstri Meslek Lisesi, Bilgisayar Bölümü, 2 No'lu Laboratuvarı
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 03.01.2002
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 15.40 – 16.15
 KATILIMCI.....: (Ayşe)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Ayşe hanım iyi günler diliyorum.	
	2		
	3	İyi günler	
	4		
	5	Böyle bir görüşme imkanı bana verdiğiniz için teşekkür ederim. İşin gücün arasında sizi rahatsız ettim.	
	6		
	7	Rica ederim.	
	8		
	9	Hemen görüşmemizi bir an önce gerçekleştirilelim. Benim sizden öğrenmek istediğim şey, öncelikli olarak, bilgisayar öğretmeni olarak görevlerinizi tanımlamanız. Resmi olan ya da olmayan okulda yapmış olduğunuz görevlerinizden bahseder misiniz?	
	10		
Görevler ve sorumluluklar	11		
	12	Öncelikle okul programında belirtilen sınıfların derslerine giriyorum. Onun dışında bol miktarda idari işle uğraş, özellikle ilk yıлымda. Herhangi bir bilgisayar bozulduğu zaman hemen beni çağırıp işte, bir Windows kurulması bile olsa, ya da bir mouse takılması bile olsa direk hemen beni çağırıp o işleri yaptırıyorlar, bunun yanı sıra muhasebe defterleri tuttum, gelir-gider, işte bunlarla ilgili tüm bilgilerin tutulduğu işleri yaptım yani, aklınıza gelebilecek her türlü idari işleri yaptım. Kendi bilgisayarlarına yüklemek istedikleri özel programları falan, onlarla ilgili sorunları oldukları zaman, ve internette kendi özel işleri olduğu zaman gene müracaat bendim ya da diğer öğretmen arkadaşlarımdı. Bunun yanı sıra millî eğitimin bir de kurslarına görev aldım.	
	13		
	14		
	15		
	16		
	17		
	18		
İl millî eğitim müdürlüğü	19	Öğretmen olarak mı?	
	20		
	21	Yok. Sınavlarda sorumlu olaraktan. Komisyonunda. Onun dışında da bir şey yok.	
	22		
	23	Peki, diğer bölümdeki öğretmen arkadaşlarınıza idareden ya da diğer öğretmen arkadaşlardan okul içinde kişisel talepleri oluyor mu?	
	24		
Diğer bölümlerdeki öğretmenlerin istekleri	25	Tabii oluyor. Örneğin diyorlar ki işte "bize bir WEB sayfası yapmayı öğret" şeklinde talepleri oluyor. Ben zaten oldukça yoğun olduğuma inanıyorum. Kimseyi kırmak ta istemiyorum. Ama o araya da sıkıştırılmıyorum. Araya sıkıştırılmayınca da "bilgisayar bölümü öğretmenleri böyle, hiçbir şey yapmazlar", o kadar iş yapıyoruz, ama gözlerine gözüküyor.	
	26		
	27		
	28		
	29	Peki geçen sene ki çalışmalarınızda yoğunluktan şikayet ettiniz. Bir çok iş yaptığınızı anlattınız. Geçen sene stajyer olduğunuz için mi bu kadar yüklendiler size?	
	30		
Stajyer öğretmenlere farklı davranılması	31		
	32	Stajyer olduğum için de bu kadar yüklendiler ama benim dışımda iki stajyer öğretmen daha vardı ama aynı şekilde gösterilmedi.	
	33		
	34	Branşları farklı mıydı?	
	35		
	36	Birinin branşı aynıydı, diğerinin branşı farklıydı. Aynı stajyer öğretmenlere aynı şekilde davranılmıyor. Öyle bir problem vardı. Bir de bunun yanı sıra bilgisayar öğretmenleri, bizim bölüm okulda –nasıl diyeyim- çok farklı şekilde davranılıyor. Hep korunup kollandığı söyleniyor ama – bilgisayar bölümü olarak- ikinci sınıf muamele yapılıyor.	
	37		
	38		
	39		
	40	Niçin böyle bir muamele yapıldığını düşünüyorsunuz?	

Niçin böyle davranılıyor	41		
	42	Tavrıları,... yaklaşımları,... ondan sonra eee ne bileyim, bizim öğrencilerimiz diğer bölümlere göre biraz daha akli başında. Ne kadar yerinde	
	43	duramayan tipler olsalar da, daha çalışkanlar diyeyim. E haliyle adam mesela, devre veriyorsunuz, yapıyor. Belki huyu, davranışları hoşunuza	
	44	gitmiyor ama, çocuk sonuçta sizin verdiğiniz görevi yerine getiriyor. Zamanında teslim ediyor. E böyle bir öğrenciyi de siz sınıfta	
	45	birakamayacağınıza göre, belki davranışlarından dolayı düşük bir not veriyorsunuz ama sonuçta geçiyor. Geçmesi, e geçen yıl bilgisayar	
	46	bölümünde bir tane öğrenci dahi sınavlara katılmadı. Hepsini geçmişti. Ve büyük bir kısmı da belge aldı. Teşekkür, takdir işte.	
Bilgisayar bölümü öğrencilerinin başarısı	47		
	48	Bilgisayar bölümü öğrencilerinin başarısı	
	49		
	50	Diğer bölümlerin. Evet. Buna bağlıyorum.	
	51		
	52	Peki diğer branş öğretmenlerinin bilgisayar öğretmenlerine bakışı nasıl? Bir fark var mı?	
	53		
	54	Bilgisayar bölümü öğretmenlerinin bütün gün oturduğuna inanıyorlar. Bence öyle. Çünkü konuşmalarında bu şekilde yansıtıyorlar.	
	55		
	56	Aleni olarak söylüyorlar mı?	
	57		
Bilgisayar öğretmenlerine bakış açıları	58	Aleni olarak söylüyorlar. "sız ne yapıyorsunuz ki burada? Oturuyorsunuz işte, takıyorsunuz CD'yi tak tak kendisi kuruyor zaten" ya da bir de	
	59	manyetik alandan çok etkilendiği için. o gün yaptığımız bir şeyi tanıyamıyor bilgisayar ama ertesi gün ya da bir saat sonra açıp kapadığımız	
	60	zaman çok rahat bir şekilde sistemi tanıtabiliyorsunuz. Böyle şeyler de her nasılsa o insanlarla iş yaptığımız zaman üst üste geliyor, negatif	
	61	yükler. Belki onların,	
	62		
	63	Olumsuz etkileniyorsunuz.	
	64		
	65	Evet. Ben manyetik alan çok inanırım insanın enerjisinden de çok etkileniyor bu aletler. Öyle şeyler de üst üste geldiği zaman işte, "yapamıyorlar	
	66	da beceremiyorlar da", "bak sen gittim ben açtım ben yaptım" falan. İşte böyle tepkiler var. "Ne yapıyorsunuz işte, oturuyorsunuz." E bilgisayar	
	67	atölyesinde de artık oturulur. Ne yapacak bu çocuklar. Ayakta duracak hali yok ya! Konuyu anlattıktan sonra zaten oturacağım. Sizi kontrol	
	68	etmek için geliyorlar, işte oturuyorsunuz onlar da oturuyor ama ne varsa bizim bölüme sanki biraz daha fazla haşır neşirler. Akılları sıra	
	69	takıldıklarını zannediyorlar ama, şakanın belli bir dozu vardır çünkü her şakanın altında bir gerçek payı vardır.	
	70		
	71	Şaka yollu size...	
	72		
Olumsuzluklar, manyetik alan	73	Şaka yollu düşüncelerini iletiyorlar ve bunu sürekli yapıyorlar. Dediğim gibi böyle en ufak bir şey olsa, işte hemen bilgisayar bölümü aranıyor.	
	74	İşte bilgisayar bölümünde iki öğretmen yollayın. Öğrenci yollayın, işler bu şekilde yapılıyor. Hala da benim idari işlerim devam ediyor. Aralara	
	75	serpiştirilmiş bir şekilde de olsa, hala idarenin verdiği işler var bana.	
	76		
	77	Bu işler, resmi olmayan görevler	
	78		
	79	Tabii ki.	
	80		
	81	Gönüllülük esasına dayanan	
	82		
	83	"Bunu yapınız" deniyor. "Bunu yapın"	
	84		
Diğer öğretmenlerin bilgisayar öğretmenlerine düşüncelerini ifade etmeleri	85	Yapmadığınız oldu mu hiç?	
	86		
	87	Yapmadığım bir kere oldu.	
	88		
	89	Ne tür bir tepkiyle karşılaştınız?	

Devre vermek:
öğrenciye elektronik dersi için bir devre tasarımı ödevi vermek

Sınavlar: ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları (başarısız öğrenciler için)

	90		
İdare ile ilişkiler	91	"İşim var" dedim. "Başka işim var" dedim. "Haa demek işiniz var haa demek öyle mi?" Şeklinde sert bir tepki. Ama ondan sonra bir soğukluk	
	92	oluyor tabi. Selam falan verilmiyor. Anlıyorsunuz yani. Tavır değişikliği. Onun dışında bilmiyorum sicil notuna nasıl yansıdı? Onu bilmiyorum. Ya	
	93	da yansıyacak.	
	94		
	95	Siz aslına resmi olmayan bu görevleri yapmadığınız zaman çeşitli yaptırımlara, çeşitli davranışlara maruz kalıyorsunuz.	
	96		
	97	Bir de benim şey, ben kapalıyım bir de. Her ne kadar oku içerisinde açsam ve çıkışta geri kapatsam da en ufak bir problem olduğu zaman, "bak	
	98	sen kapalsın, senin sonun kötü olur." Şeklinde bir de tehdit var.	
	99		
	100	Okul içindeki davranışlarınızdan dolayı, okul dışındaki yaşantınız ile sizi tehdit ediyorlar.	
	101		
	102	Ve rahat olduğum halde en rahat olduğum zamanlarda bile bunu diyorlar.	
	103		
	104	Bayağı kızmışsınız.	
	105		
	106	Evet çok kızdım.	
	107		
	108	Biraz rahatlatalım sizi. Tek bir soruyla söyleşimize devam edelim. Okulda üstlendiğiniz bu görev, bahsettiğimiz bu görevler, resmi olan	
	109	olmayan, idarenin verdiği görevler olsun, diğer görevler olsun, bilgisayar öğretmeni olarak, daha iyi yerine getirebilmek için, nelerin	
	110	mevcut şartlardan nelerin değişmesini isterdiniz?	
	111		
Değişmesi istenen durumlar	112	Bir kere en önemlisi şu küllüstür bilgisayarlardan kurtulmak isterdim. Hiç biri için açıkçası, işe yaramaz. Onun içinde tabi büyük bir maddi ödenek	
	113	olarak ta büyük bir ödeneğin gelmesi gerekiyor. Çok pahalı. Onu göz önünde bulundurularak gelmesi gerekiyor. Girişte öğrenciler alınırken daha	
	114	seçici olunmalı. Çok fazla öğrenci alınıyor. Ve âlakalı, âlakasız her öğrenci alınmış bu yıl özellikle hiç, yani bilgisayar bölümü öğrencisi demeye	
	115	şahit ister. Yani puanı tutmamış ortalaması 2 ama her nasılsa bizim bölümde öğrenci. Yani ipini koparan bölüme gelmiş. Seviye düşürülmüş.	
	116		
	117	Seviye niçin düşmüş?	
	118		
Öğrenci sayısının fazlalığı, seviyesinin düşüklüğü	119	Bu sene neden böyle oldu bilmiyorum bence olay, onun altında başka şeyler yatıyor bu da biraz maddi zannedersem ne kadar çok öğrenci, o	
	120	kadar çok katkı, okula gelir mi geliyor? Bu yardım parası alıyorlar ya idare. Ona bağlıyorum ama ne kadar çok öğrenci olursa aslında okul	
	121	içerisinde de o kadar çok masraf oluyor. O da var. Ben aslında ilk atandığımda meslek liselerinin son ÖSS sınavına çevrilmişti. Meslek liselerinin	
Yeni ÖSS sistemi	122	üniversitedeki durumunu göz önünde bulundurarak burada çok fazla öğrenci olmayacağına inanıyordum ama buraya bir geldim, çok kalabalık	
	123	yani. Aşırı kalabalık. Bir sınıfta 36 kişi, atölyelerde o kadar çok iyi bir şekilde ilgilenemiyorsunuz.	
	124		
	125	Makine sayınız birebir değil.	
	126		
Öğretmen ve bilgisayar eksikliği	127	Yetmiyor. Makine sayısı yetmiyor. Eleman yetmiyor. Siz yetişmiyorsunuz. Onlar olsa bile siz yetmiyorsunuz. Gruplara ayırırsanız bile. Tek tek	
	128	ilgilenemiyorsunuz. Atölyeler ekstra efor gerektiren dersler. Her ne kadar bazıları oturduğumuzu söylese de.	
	129		
	130	Sayı olarak baktığımız zaman Eskişehir'de kadronuzda en çok bilgisayar öğretmeni olan okul burası görünüyor...	
	131		
	132	Evet.	
	133		
	134	...Buna rağmen siz öğretmenlerin bu sayıda öğrenciye yetişemediğini söylüyorsunuz.	
	135		
	136	Yani gerçekten yetişemiyoruz.	
	137		
	138	Size kolaylıklar gelsin diyorum.	
			Bazıları: diğer bölüm öğretmenleri

	139		
	140	Sağ olun.	
	141		
	142	Devam edelim mevcut şartların daha iyi hale getirilebilmesi konusuna. İlave etmek istediğiniz şeyler varsa.	
	143		
Müfredat sorunu	144	Bunların yanı sıra bilgisayarlıların dışında artık herkes bilgisayarlı. Bizim bir de böyle bir dezavantajımız var. Dışardan bilgisayar öğrenip	
	145	kendini geliştirebiliyor. Ama biz bunu yapamıyoruz. Bize belli bir müfredat kalıpları verilmiş, o müfredatın dışına çıkamıyorsunuz. Bazen öyle	
	146	yerlerden sıkıştırıyorlar ki sizi, çıkamıyorsunuz. Her ne kadar çıksanız da belli bir aşamadan sonra tekrardan oraya girmeniz gerekiyor çünkü	
	147	ortak sınav olayı var okulda. Benim en çok şikayet ettiğim nokta bu. Benim bölümümdeki öğrenciyle başka bir bölümdeki öğrenci sırf derslerin	
	148	adı ve planlar aynı diye ortak sınav yapılıyor ve ben zaten ders içerisinde her ne kadar konuları deftere o şekilde yazsam bile aynen	
	149	anlatmıyorum yani. Konunun dışına çıkabiliyorum yahutta konuyu daha az bir şekilde geçiyorum "Bilgisayar bölümü öğrencisine bu kadar gerekli	
	150	değil" diyerekten ama işte ortak sınav olduğu için mecburen ben bazı konuları göstermemem gerektiği halde, bilgisayar bölümü öğrencisinin	
	151	ihtiyacının olmadığını bildiğim halde göstermek zorunda kalıyorum. Bu çok sıkıntılı olduğum bir nokta.	
	152		
	153	Ortak sınav değil de müfredat sorunu var gibi görüyorsunuz.	
	154		
Ortak sınav sorunu	155	Tabi ki ama bir de şu var. Bir elektrik bölümünün gördüğü dersle, bir elektrik bölümünün gördüğü elektronik dersle, ya da bir elektronik	
	156	bölümünün gördüğü elektronik dersle bilgisayar bölümünün gördüğü elektronik dersi arasında bence fark olmalı.	
	157		
	158	Dersin adı ya da içeriği aynı görünmesine rağmen anlatış tarzı farklı olmalı.	
	159		
	160	Farklı.	
	161		
	162	O zaman bölüm eğitimi olmalı.	
	163		
Donanım derslerinin içeriği sorunu	164	Bölüm eğitimi. Müfredat bilgisayar donanımı daha farklı olmalı. Bence donanım bu kadar fazlaca elektronik bölümümü gibi burada bilgisayar	
	165	bölümünde ders anlatıyoruz. İşte sadece bir-iki dersimiz farklı onun dışında hep elektronik bölümünün gördüğü tüm dersleri bizler görüyoruz.	
	166	Gösteriyoruz da öğrencilere. İnanır mısınız bazı konuları ben anlayamıyorum çocuğa nasıl anlatacağım diye çırpınıp duruyorum.	
	167	Anlayamıyorum. Üniversitede gördük ama bunları bu kadar derinlere dalmamıştık. Bilgisayar donanımcılığının çok daha farklı olduğuna	
	168	inanıyorum. Elbette bilgisayar elektronik. elbette bilgisayar elektrikle çalışıyor ama bilgisayarın donanımı daha farklı olmalı. Ben örneğin	
	169	çocuğa kartların özelliklerinden bahsetmeliyim. Hangi kart nasıl olmalı, işte donanım çakışmaları, yazılım çakışmaları, o tip sorunları	
	170	anlatmalıyım. Mimarisini vermeliyim. Yani bunlar çok çok iki saatte, üç saatte geçirilen dersler. Onun dışında elektronik dersleri özellikle	
	171	atölyeler elektronik derslerinin atölyesi oluyor. Tamamen bölüm bilgisayar bölümünden çok elektronik bölümüne benziyor. Bu en büyük sorun.	
Programlama dersleri	172	Müfredatın bir an önce yenilenmesi lazım. Düzenlenmesi lazım. Programlama dillerinin, programlama dersinin dillerinin değiştirilmesi lazım.	
	173	Hala Basic gösteriliyor. Tamam Basic temel, insanların anlayabileceği en kolay programlama dili ama bunun yerine bir akış diyagramları onlarla	
	174	ilgili programlama mantığının verildiği kısımlar var. Programlama dersi.	
	175		
	176	Algoritma?	
	177		
Algoritma eğitimi	178	Algoritma evet. Algoritmanın yaygınlaştırıldığı. Zaten çocuk algoritmayı anlarsa herhangi bir dili çok rahat bir şekilde algılayabilir. Çünkü ben de	
	179	meslek lisesinde okudum. Ve bize hocamıza bayağı bir algoritmayı öğretmişti. O yüzden ben şu anda bir program öğrenirken zorluk çekmiyorum.	
	180	Belki müfredatımızda yoktu. Ben 1.5 – 2 ay boyunca çocuklara algoritma anlattım ve şu an çok güzel dosyalama programı yapabiliyorlar. Her ne	
	181	kadar Basic'te yapsalar da sonuçta anladılar. Şu anda benim Visual'da olmam gerekirdi. Visual Basic'te ama, hala dosyalama sistemleri falan,	
	182	onlardayız.	
	183		
	184	Bilgisayar programcılığı eğitiminde ezbercilikten daha ziyade algoritma mantığının...	
	185		
	186	Mantığının verilmesi lazım.	
	187		

Öğretmenlerin kendilerini yenileyememesi	<p>188 Bölüm olarak şikayet ettiğiniz donanım derslerinin çok ayrıntılı olması ve yazılım derslerinin az olması. Niçin yazılıma önem verilmesi gerektiğini düşünüyorsunuz? Sadece bölümün öğrencilerinin daha iyi yetişmesi için mi?</p> <p>189</p> <p>190</p> <p>191 Tabi ki öğrencinin daha iyi yetişmesi, o en önemli isteğim tabi ki ama öğrencileri daha iyi yetiştirmek için benim de iyi yetişmem lazım. Ben şu anda bir üniversitedeki mezun olduğumla aynı seviyede değilim. Önceden İnternetsiz yapamazdım ama şu an İnternetsiz çok rahat bir şekilde hayatımı devam ettirebiliyorum. Bu yakında şeye dönecek, bilgisayar dergisi okumadan da çok rahat yaşamaya başlayabilirim şekline dönüşmeye başladı. Önceden Tvde İnternette ilgili programları hiç kaçırmıyordum. Şimdi onları da hayatımdan çıkarmaya başladım. Kendim de gerilemeye başladım. Zaten okulda yeterinde yorulduğum için, kendimi geliştiremiyorum. Ekstra bir çaba sarf edecek vaktim yok çünkü kendime vakit ayıramıyorum.</p> <p>196</p> <p>197</p> <p>198 Zaman ve enerji sorunu.</p> <p>199</p> <p>200 Evet. O da var. O da var.</p> <p>201</p> <p>202 Başka sorunlar var mı? kendinizi geliştirememenedeniniz olarak? Maddi sebepler...</p> <p>203</p> <p>204 Tabi ki maddi sebepler, bir bilgisayarım yok mesela. Yani öteki bilgisayarım çok eskidi. Yeniliğe ayak uydurmam için, yeni bir bilgisayarım olması lazım. İstedğim özellikteki bilgisayar da bir arabayla aynı fiyatta. 1.5-2 milyarı gözden çıkarmanız lazım.</p>	
Bilgisayar öğretmenlerine maddi destek	<p>207 Peki bir bilgisayar öğretmeni olarak, biliyorsunuz bilgisayar sektörü sürekli kendisini yeniliyor. Baştan aşağı yazılımıyla, donanımıyla yenileniyor. En kötüsünden ciddi bir şekilde bilgilerimizin yenilenmesi gerekiyor. Peki biri bilgisayar öğretmeninini bunu yapması mümkün mü? Para ve vakit ayırmak lazım.</p> <p>208</p> <p>209</p> <p>210</p> <p>211 Tabi ki.</p> <p>212</p> <p>213 Kişisel olarak siz fazla bir şey yapamıyorsunuz?</p> <p>214</p> <p>215 Yani yapılamıyor şu anda ama yapılabilir mi bilmiyorum. Olmaz diye bir şey yok. Mutlaka yapılır en azından bir ek gelir gibi, ne bileyim, kaynak oluşturulabilir diye bakıyorum. Tamam birebir her şeyi değiştiremezsiniz belki ama en azından mesela şu anda P4'mü var, Pentium 4'ler var.</p> <p>216</p> <p>217 Pentium 4'e en yakın ne var? Pentium 3 makine kurulabilir. Çünkü onlar daha ucuz. An azından en yakın olanını yakalayabilecek şekilde bir ödenek okulda, hiç olmazsa...</p> <p>218</p> <p>219</p> <p>220 ...</p> <p>221</p> <p>222 bir de ben bunların yanında öğrencilerin okuldaki bilgisayar bölümü öğrencilerini zoraki, altını çiziyorum, zoraki, bölümü bilgisayar dergisinden birne abone ettik. Yani 200'er bin lira topladılar bütün yıl boyunca dergiye aboneler. Şu an gene geldi. CD'lerini alabiliyorlar ama dergileri sadece atölye saatlerine inceleyebiliyorlar. İnşallah bu geleneği sürekli devam ettirirler. Hatta seneye iki-üç dergiye çıkarsak, yani 200 bin lira çok fazla bir miktar değil, bütün bir yıl için, her öğrenciden. Böyle bir çalışmam oldu, baktım yani takip edemiyorum, ve gidip bir ekstradan para verip almak ta bana ekstra geliyor.</p> <p>226</p> <p>227</p> <p>228 Şimdi bunu öğrenciye</p> <p>229</p> <p>230 Hem öğrenciye yararlanıyor, hem öğretmenlerimiz yararlanıyorlar. CD'yi evlerine götürebiliyorlar bilgisayarı olanlar öyle inceleyebiliyorlar ama dergiyi atölyede görebiliyorlar. Çünkü öğrenci çok fazla.</p> <p>231</p> <p>232</p> <p>233 Aslına ben size bunu soracaktım ama siz bahsettiniz. Mevcut şartların daha iyi hale getirilmesi için bir çabanız oldu mu? Gibi. Siz zaten bahsettiniz, dergi aboneliğinden bahsettiniz. Bu şekilde sohbetimize devam edelim. Yani çözüm önerileriniz, yaptıklarınız, bunları yaparken karşılaştıklarınız,</p> <p>234</p> <p>235</p> <p>236</p>	
Bilgisayar dergisine abonelik		

Öğretmenlerin kişisel çabaları, idarenin yaklaşımları	<p>237 Yani bu dergi abone etmek para meseleleri idareden ilgilendirmiyor. Yani eğer siz kendi başınıza hallederseniz, sorun çıkmazsa şikayet de</p> <p>238 olmazsa idare bu konuda destek veriyor zaten. Onun yanı sıra ben ne yapıyorum mesela atölyede dersinde bilgisayarlar bozulduğu zaman işte</p> <p>239 çocuklara yaptırıyorum. Kendim yapmıyorum. Şöyle şöyle yap diyorum kenara çekiliyorum. Bir tanesini kendim gösteriyorum, işte beşerli</p> <p>240 gruplar halinde, öğrenci fazla olduğu için, beşer beşer işte, bir bilgisayarın başında beş kişi, sürekli de bozuluyor zaten, öğrenciler sürekli</p> <p>241 bozduğu için,</p> <p>242</p> <p>243 Laboratuvarlarınızı şöyle bir dolaştım çok az sayıda peteğiniz var. Nasıl başa çıkacaksınız bu sorunla?</p> <p>244</p> <p>245 Zannetmiyorum bununla başa çıkılabileceğini, çok üşüyoruz. Hepimiz hastayız zaten. Sürekli de hasta oluyoruz. Hasta ve yorgun.</p> <p>246</p> <p>247 Paltonuzu hiç çıkarmıyorsunuz.</p> <p>248</p> <p>249 Hiç çıkmaz bu zaten. Bütün kış boyuca böyle.</p> <p>250</p> <p>251 Evet. Ben, sohbetimize kaldığımız yerden devam edelim.... Genel bir değerlendirme yaparak devam edelim. Bilgisayar eğitimiyle ilgili.</p> <p>252 Yaptığınız çalışmalar, vs. veya genel bir söz hakkı. Sadece bu okul için değil, ülke genelinde bilgisayar eğitimi, mesela biraz önce bu</p> <p>253 bilgisayar öğretmenlerinin maddi sıkıntısında bahsettiniz. Kendilerini yenilemek için çok ciddi bir maliyetten bahsettiniz. Bir de bunun</p> <p>254 okullara yansması var. Yani dediniz ki işte kültür bilgisayarlar. Makinelerin her 3 yılda bir yenilenmesi gerektiğini düşünüyoruz.</p> <p>255 Sektör öyle gerektiriyor. Bir de müfredatlar sürekli sabit. Bunlar için bir düşünceniz var mı?</p> <p>256</p>	
Okulda internet cafe	<p>257 İlk başta müfredatın yenilenmesi, gerekiyor. Sistemdeki bilgisayarlar nasıl değiştirilir, işte o, büyük bir maddi külfet. Ama döner sermaye</p> <p>258 oluşturulabilir. Yani hem öğrencilerin teşviki açısından, hem okulun teşviki açısından, idarenin, öğretmenlerin. Bu şekilde bilgisayarlar</p> <p>259 geliştirilebilir. Bir de biz şöyle bir şey düşünüyoruz okul olarak, bölüm olarak ta geçen yıl bunu yapmıştık ama işte, fazla üzerine düşemedik.Yeni</p> <p>260 bilgisayarlar gelecekmış işte 10 tane -inşallah!- 10 ya da 11 tane, o bilgisayarlardan yeni bir İnternet laboratuvarı açmayı düşünüyoruz.</p> <p>261 Öğrenciler buradan çarşıya gidip bir cafede 1 milyon harcayana kadar, burada mesela. orada saati 1 milyon verene kadar burada 2 saati 1</p> <p>262 milyon olacak. O şekilde kendimize bir gelir elde edeceğiz, o zaman bozulan bilgisayarlarımız için gerekli maddi imkan sağlanır. Nema alacağız.</p> <p>263</p> <p>264 Öğrencilerinize hem İnternet...</p> <p>265</p> <p>266 Hı hı hem çarşıya gitmeyecek çocuk para verip,</p> <p>267</p> <p>268 Zannediyorum okulunuzun öğle tatili var.</p> <p>269</p> <p>270 Evet var.</p> <p>271</p> <p>272 1 saat?</p> <p>273</p> <p>274 1 saat 15 dk. Yaz dönemi için, bahar dönemi için, şu an işte kış, havalar soğuk, erken gitsinler eve diye 45 dk. Yani 45 dk da zaten, biz haftada</p> <p>275 3 gün açıyoruz atölyelerimizi çocuklara. Geliyorlar burada bilgisayarla uygulama yapabiliyorlar. Onun dışında da zaten gene gelirler. İnterneti</p> <p>276 duyunca adım atarlar. Olmazsa işte atölyelerde falan da yaptırabiliriz işte bunu. İşte 2 saati bir milyon, işte sabahtan öğleye kadar.</p> <p>277</p> <p>278 Salt okulun öğrencilerine...</p> <p>279</p> <p>280 Hı hı. Sadece okulun öğrencilerine ama ilk etapta bilgisayar bölümü öğrencilerine. Çünkü belki Eskişehir'de en fazla bilgisayar öğretmeni olan</p> <p>281 okul biz olabiliriz ama sonuçta başlarına bir de nöbetçi öğretmen dikilmesi lazım. Onları da koordine etmemiz lazım. 45 dk içerisinde de</p> <p>282 öğretmenleri her zaman nöbetçi yapamayacağınız için, onlara görev dağılımı yapacağız. Onlar ayarlanacak. Bir şekilde yapacağız yani</p> <p>283 yapılacağına inanıyorum yani. Olacak.</p> <p>284</p> <p>285 İnşallah başarısınız.</p>	

286		
287	İnşallah.	
288		
289	Güzel düşünceleriniz var. Başka düşünceleriniz var mı böyle. Keşke şöyle olsaydı dediğiniz.	
290		
291	Evet. Şöyle hayırsever zengin bir insan gelse de şu laboratuvarımıza bir el atsa. Böyle bir temennim var ama. İnşallah.	
292		
293	Kaloriferiniz ve laboratuvarınıza el atsa. Mesleğinizi çok seviyorsunuz.	
294		
295	Ben sonradan sevdim mesleğimi. Bilgisayar bölümünü seçmemin amacı öğretmen olmak değildi. Bilgisayarla herhangi bir yerde çok rahat bir	
296	şekilde iş bulabileceğimdi. Ama şartlar beni bu duruma getirdi. Yani, çok özel sebeplerden dolayı geldim. Benim için bir kaçış noktasıydı ve böyle	
297	idealist filan da değildim. Ben geçen yılın sonlarına doğru idealist olmaya başladım. İnşallah olacak bilmiyorum yani, pırlantalar var. Tabi ki 36	
298	öğrencinin 36'sı da harika demiyorum. Genel olarak iyi ama sonuçta kimin ne olacağı belli oluyor. Gerçekten oluyor. En azından onlara bir	
299	şeyler yapabilirsem ne mutlu bana. Yapacağım inşallah. Bu meslekte.	
300		
301	Size başarılar.	
302		
303	Oldu. Çok sağ olun.	
304		
305	Çok teşekkür ediyorum.	
306		
307	Rica ederim.	
308		
438		
439		
440		
441		
442		
443		
444		
445		
446		
447		
448		
449		
450		
451		
452		
453		
454		
455		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Barış

GÖRÜŞME YERİ.....: Tepebaşı Endüstri Meslek Lisesi, Bilgisayar Bölümü, 2 No'lu Laboratuarı
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 03.01.2002
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 14.30 – 14.55
 KATILIMCI.....: (Barış)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Barış bey merhaba.	
	2		
	3	Merhaba.	
	4		
	5	Öncelikle bu işin, günü arasında, bize vakit ayırdınız. Teşekkür ediyorum.	
	6		
	7	Rica ediyorum.	
	8		
	9	Hemen görüşmemize geçelim. Fazla da vaktinizi almak istemiyorum. Öncelikli olarak, şuradan başlayalım. Eskişehir'in büyük okullarında birisinde bilgisayar öğretmeni olarak, görev yapıyorsunuz.	
	10		
	11	Evet. Bilgisayar öğretmeni olarak görev yapıyorum.	
	12		
	14	Bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yapıyorsunuz? Tanımlanmış ya da tanımlanmamış görev ve sorumluluklarınız neler?	
	15	Bilgisayar öğretmeni okulda ne yapar?	
	16		
Bilgisayar öğretmenin görev ve sorumlulukları	17	Bilgisayar öğretmeni olarak bizim, tabi ilk vazifemiz, derslerimize girmek, yani, bize verilen müfredata göre, derslerimizi takip ediyoruz. Bunun haricinde bozulan bilgisayarların bakımı onarımını yapıyoruz. Yani bu idarenin bilgisayarları olabilir. Ayriyeten okulumuz, bu sene, koordinatör okul olduğu için, diğer okullarda da herhangi bir sorun olursa, bunlara da müdahale edebiliyoruz. Ve dediğim gibi, sonuçta biz bu elimizde bulunan imkanlar çerçevesinde, bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Laboratuara giriyoruz dediğimiz gibi. Bunun haricinde çeşitli yapmayı düşündüğümüz laboratuarı daha genişletme düşüncemiz var.	Koordinatör okul: yeni kabul edilen norm kadro yasası ile il merkezindeki okullar eğitim bölgelerine ayrılmıştır ve her eğitim bölgesinin bir koordinatör okulu vardır. Bu okul çeşitli işlemler için merkez konumundadır
Yapılması düşünülenler	23	Makine sayısı arttırmayı	
	24		
	25	Tabi makine sayısını arttırmayı düşünüyoruz. Aynı zamanda, bizim için gerekli olan, şu anda tabi maddi imkansızlıklar nedeniyle alamadığımız, datashow almak istiyoruz. CD-Writer, bunlar tabi imkanlar çerçevesinde, bunların hepsini yerine getirmeyi düşünüyoruz. Bunun haricinde, öğle tatillerinde, öğrencilere laboratuarı açıyoruz. Öğrencilerin faydalanabilmesi için. Belli çalışma saatleri var. Diğer bölüm öğrencileri de gelip bu çalışma saatleri içerisinde çalışabiliyor.	
	26		
	27		
	28		
	29		
Laboratuvarların öğle tatilinde açık tutulması	30	Bilgisayar bölümünün laboratuvarlarını öğle tatillerinde diğer bölümlerin öğrencilerinin kullanımı için açılıyorsunuz.	
	31		
	32	Tabi. Açıyoruz. İzin veriyoruz. Bunun için de her gün bir öğretmen görevli. İçimizden belli görev belirledik.	
	33		
	34	Nöbet sistemiyle?	
	35		
	36	Tabi nöbet sistemiyle. Bir öğretmeni görevlendiriyoruz. Buna göre o öğretmenin gözetiminde çalışma yapabiliyorlar.	
	37		
	38	Biraz önce bir koordinatörlükten bahsettiniz. Bu konuyu biraz açar mısınız? Ne tür bir koordinatörlük? Okulun görevi mi? Diğer okullara siz niçin müdahale ediyorsunuz?	
	39		
	40		

Koordinatörlük	<p>41 Şimdi aslında bu koordinatörlük, yani Tepebaşı bölgesinin koordinatör okulu. Tepebaşı EML.</p> <p>42</p> <p>43 Bu norm kadrodan sonra düzenlenen sistemde, Siz; Tepebaşı bölgesinin koordinatör okulusunuz.</p> <p>44</p> <p>45 Evet. Koordinatör okulusuz. Bize bağlı örneğin, 30 okul var diyelim, bu konuda ayrıntılı fazla da bilgi, bilmiyorum yani. Fazla bilgi</p> <p>46 veremeyeceğim. Fakat şu açıdan diyoruz yani, herhangi bir sorunda direkt bizim oku muhatap alınıyor. Bu açıdan biz faydalı olmaya</p> <p>47 çalışıyoruz. Tabi özel olarak dışarıdan herhangi bir bilgisayarla ilgili sorunla karşılaştıklarında bu okullar, öze kendilerinin anlaştığı örneğin BİM</p> <p>48 bilgisayar var veya daha değişik, şirketler vardır. Onlara gidebilirler fakat, bizden rica ettikleri zaman, biz de gidip gerekli faydayı sağlıyoruz.</p> <p>49</p> <p>50 Bu okullar sadece bilgisayarla ilgili sorunlarında mı koordinatör okul olduğunuz için size başvuruyorlar, yoksa, bilgisayar bölümü,</p> <p>51 okul olduğu için mi?</p> <p>52</p> <p>53 Tabi bilgisayar bölümü olduğu için.</p> <p>54</p> <p>55 Sizin koordinatör olmanızdan kaynaklanmıyor.</p> <p>56</p> <p>57 Kaynaklanmıyor ama yine de tabi, örneğin geçen sene bizim okulumuz koordinatör okul değildi. Geçen sene koordinatör okul değildi. Bu</p> <p>58 yüzden bizim okulumuz bu talepler fazla gelmiyordu. Fakat bu sene koordinatör olduktan sonra, yine ne de olsa "bu koordinatör okuldur,</p> <p>59 burada bilgisayarlılar var. Bizim isteklerimizi karşılarlar" mantığıyla, tabi düşüncesiyle bizden rica ediyorlar. Tabi bu zorunda bir olay değil. Biz</p> <p>60 rica üzerine gidip bakabiliyoruz. Yapabiliyoruz. Elimizden geleni yapıyoruz.</p> <p>61</p> <p>62 Tanımlanmış bir görev değil?</p> <p>63</p> <p>64 Tabi kesinlikle tanımlanmış bir görev değil. Bu arada bizim yaptığımız, onların rica ettiği,</p> <p>65</p> <p>66 Bu kadar işin arasında yaptığınız işlerden bir tanesi.</p> <p>67</p> <p>68 Bir tanesi evet.</p> <p>69</p>
İdari bilgisayarlar BİLSA Teknik sorunlar	<p>70 Peki derslere girip çıkıyoruz dediniz. Laboratuarlardaki ve idaredeki bilgisayarları tamir ediyoruz dediniz. Biraz bu konu hakkına</p> <p>71 konuşalım. Her sorunu çözebiliyor musunuz? Ya da her soruna müdahale edebiliyor musunuz? Hangi durumlarda elinizi</p> <p>72 sürmüyorsunuz?</p> <p>73</p> <p>74 Şimdi şöyle; okulumuzun kendi öğrenci bilgi sistemi diye bir programımız var. Bu program örneğin BİLSA, yapıyor. Bu yüzden biz bu programa</p> <p>75 kesinlikle müdahale etmiyoruz. Yani gelip eğer programda herhangi bir aksaklık çıkarsa, direkt bu programı yapan firma veya bilgisayar şirketi</p> <p>76 kendisi müdahale ediyor ama örneğin bir yazıcı bozulur veyahut, kablolarda, ağlarda bir sorun vardır, örneğin bilgisayara virüs girmiştir, sistem</p> <p>77 çökmüştür. Bu gibi konularda biz müdahalemizi yapıyoruz.</p> <p>78</p> <p>79 Okulda halledemediğiniz sorunlar için, nasıl bir çözüm düşünüyorsunuz ya da uyguluyorsunuz?</p> <p>80</p> <p>81 Şimdi nasıl yani? Kendi?</p> <p>82</p>
Çözümeyen teknik sorunlar	<p>83 Bir sorun oldu idarede ya da laboratuarda, ve siz müdahale ettiniz ancak, çözemediniz. Sizi aşan bir sorunla karşı karşıya kaldınız. O</p> <p>84 zaman ne tür bir çözüm yolu izliyorsunuz?</p> <p>85</p> <p>86 Bizi aşan bir sorun varsa dediğim gibi, yani bu direk başka bir bilgisayar şirketleriyle görüşmek yoluyla, veyahut oradan bir eleman çağırmak</p> <p>87 yoluyla bu şekilde hallediyoruz.</p> <p>88</p> <p>89 Dışarıdan yaptığınız bir bakım anlaşması var mı? düzenli olarak?</p>

	90		
	91	Bizim kendi bölümümüzün yok fakat idarenin dediğim gibi BiLSA şirketiyle bir anlaşması var. Kendimizin yok.	
	92		
	93	Donanım olarak, başka bir bakım anlaşmanız yok.	
	94		
	95	Donanım olarak, başka bir bakım anlaşmamız yok. Biz kendimiz yapıyoruz her şeyimizi.	
	96		
	97	Her sorun çıktığı zaman...	
	98		
	99	Tabi. Kendimiz çözmeye çalışıyoruz.	
	100		
	101	Yani sizin aşan bir sorunu kastediyorum ben, o zaman herhangi bir şirkete...	
	102		
	103	Tabi fark etmez. Herhangi birine bilgisayarları yaptırıyoruz.	
	104		
	105	Görev ve sorumluluklarımızı tartışmaya devam edelim. Bu donanım ya da yazılımla ilgili sorunların haricinde idarenin sizden beklediği, bilgisayar öğretmenleri olarak, ek çalışmalar var mı? sizden rica ettikleri veya size gönderdikleri işler oluyorlar mı?	
	106		
	107		
Diğer idari görevler	108	İdarenin bize şu konuda olabilir, örneğin okulumuzun WEB sayfası tasarımı var. İşte okulumuzun WEB sayfası tasarımını bizden istiyorlar.	
	109	Elbette, çünkü sonuçta bu işten anlayanlar olarak biz yapıyoruz. Veyahut, edebiyat öğretmeni de gerekebiliyor. Çünkü WEB sayfasının tasarımı	
	110	mutlaka Türkçe'nin doğru kullanımı açısından, edebiyat öğretmenine ihtiyaç var. Fakat dediğim gibi, bu konularda biz kendi isteğimizle yapıyoruz	
	111	zaten. Çünkü kendi okulumuzun sayfasıdır. Bu konularda istekleri olduğunda bunları yerine getirebiliyoruz. Dediğim gibi, işte WEB sayfası oldu,	
	112	işte başka da bunun gibi konular yani, farklı bir istekleri olmuyor bizden.	
	113		
İl milli eğitimin müdürlüğünün verdiği görevler	114	Bir üst kademeye çıkalım, milli eğitim müdürlüğünün, bu okuldaki bilgisayar öğretmenlerine tabi diğer arkadaşlarımızla da	
	115	konuşacağım, bilgisayar öğretmenlerine verdiği görevler var mı? veya size herhangi bir görev verdiler mi? Niçin yaptılar? Ne tür	
	116	görevler veriyorlar?	
	117		
	118	Bizi tabi, ilimizdeki özel bilgisayar kurslarında, görevlendiriyorlar. Bunun için de zannedersen yılda üç sefer, oluyor, benim bildiğim kadarıyla.	
	119		
	120	Sınav görevleri?	
	121		
	122	Sınav görevleri veriyorlar. Verdikleri sınav görevlerinde tabi biz gidip sınavlarımıza katılıyoruz yani sınav görevini yerine getiriyoruz. Fakat sınav	
	123	görevlerinde de tabi bir adaletsizlik var mıdır? Bir yanlış var mıdır? Orası da ayrı bir konu.	
	124		
	125	Bunu tartışalım sonra. Sınav görevlerinin haricinde milli eğitimin verdiği görevler var mı?	
	126		
	127	Sınav görevlerinin haricinde milli eğitim bize herhangi bir görev talep etmedi. Sadece sınav görevimiz. Özel bilgisayar kurslarının denetim görevi	
	128	verildi. Bunun haricinde ben şu ana kadar şahsım adına görev almadım.	
	129		
	130	İkinci bir soruyla konuyu biraz derinleştirelim. Biraz önce bahsettiğimiz bu görev ve sorumluluklarımızı daha iyi yerine getirebilmek	
Değişmesi istenen durumlar	131	için, mevcut şartlardan nelerin değişmesini istersiniz? Ya da isterdiniz? Değiştirme imkanınız olsaydı?	
	132		
	133	Evet. Aslında tabi şimdi, benim bilgisayar öğretmeni olarak bazı sorunlarımız var fakat, ben asıl benim kaygım, milli eğitimin çok daha büyük bir	
Ezberci eğitim sistemi	134	sorunu var. Yani bu sorun öğrencinin ezberci eğitim sisteminden gelmesidir. Yani bunu derinleştirirsek konuyu, aslı bizim kaygımız buradan	
	135	kaynaklanıyor. Sonuçta öğrenci ilköğretimden itibaren sürekli ezberci yetiştiği için, derste sınıfta kalma olmadığı için, öğrenci çok gevşek geliyor.	
	136	Özellikle meslek liselerinde tercih eden öğrencilerin, durumlarını göz önüne aldığımızda, hem aile yapısı olarak, daha kırsal kesimden gelen	
	137	aileler, seviye olarak ta düşük seviyedeki öğrenciler,...	
	138		

	139	Niçin meslek lisesini tercih ediyor bu öğrenciler?	
	140		
	141	Bu öğrencilerin tabi amacı, kısa yoldan, örneğin üç sene dört sene gibi bir süreçte yetişip hayata atılmak.	
	142		
	143	Meslek sahibi olmak.	
	144		
Bilgisayar sayısı	145	Ana hedefleri bu fakat bu hedefleri bence yeteri kadar yerine getiremiyoruz ve onlar da yeteri kadar yerine getiremiyorlar. Bunun için nedir?	
	146	Baktığımızda ilköğretimlerde 20-30 bilgisayar olduğu halde bizim 15 bilgisayarımız çalışıyor.	
	147		
	148	Bilgisayar bölümü olmanıza rağmen	
	149		
	150	Bilgisayar bölümü olmamıza rağmen. Çok acı bir gerçek. Yani bu konuda biz istiyoruz ki elimizde daha fazla bilgisayar olsun. Daha çeşitli	
	151	olanaklar sağlayalım. Teknolojiyi sonuna kadar kullanalım. DataShowlardan bahsettim biraz önce DataShowlar olsun, sınıfta görsel olarak, önce	
	152	bir şeyler aktaralım. Bu konuda tabi kaygılarımız var. Daha çok vermek istiyoruz, örneğin yazılım bölümü istiyoruz.	
	153		
	154	Bu yazılım bölümünü tartışalım. İsterseniz biraz ara verelim Galiba sizi çağırdılar.	
	155		
	156	<i>(Ara verildi)</i>	
	157		
	158	Tabi laboratuvar saatlerinde öğrenciler pek rahat bırakmıyorlar. Okulunuzda sadece şu anda donanım bölümü var. Niçin bir yazılım	
	159	bölümü talep ediyorsunuz?	
	160		
Yazılım bölümünün	161	Şimdi yazılım bölümünü talep etmemizin nedeni şu, ülke geneline baktığımızda herkes donanımcı olabiliyor. Bizim aslı bu konuyla isteğimizin	
İstenmesi	162	sebebi, öğrencinin programcı olarak yetişmesi. Siz donanımı çok rahat, size iyi bir öğretmen olduğu zaman, bir saat içerisinde iki saat içerisinde	
Donanımcıları kolay	163	anlayabilirsiniz. Çünkü her şey tak, çıkart, veya tanıt mantığıyla hareket ediliyor. Tabi donanım bölümü istememizin bir başka nedeni de, biz	
yetişmesi	164	sonuçta burada bilgisayar öğretmeniyiz,	
	165		
	166	Yazılım bölümü istemeniz...	
	167		
Öğretmenlerin aldığı	168	Evet. Yazılım bölümü istememizin nedeni, biz bilgisayar öğretmeniyiz. Üniversitede genel olarak programlama dersleri almışız. Örneğin ben	
eğitim	169	kendim meslek lisesi mezunu değilim. Bunun için, şu anda tesisat dersine giriyoruz burada belki de. Tesisat dersine normalde benim girmemem	
	170	gerekir. Çünkü ben üniversitede tesisatla ilgili hiçbir şey görmemişim.	
Öğretmenlere	171		
verilen dersler	172	Ders açığınızı kapatmak için sizi branşınız olmayan dersler veriyorlar.	
	173		
	174	Şöyle aslında bir bakıma o derslere girmekten ben de sorumlu olabiliyorum. Yani bir teknik öğretmen, bütün derslere girebilir. Elektronikte de	
	175	girebilir. Fakat, yazılım bölümü olması hem bizim açımızdan avantaj olacak, hem de öğrenci açısından büyük avantaj. Çünkü bir programcı	
	176	olarak çok iyi yetişebilecek.	
	177		
	178	Zannediyorum siz birikimleriniz öğrenciye yansıtamıyorsunuz.	
	179		
Öğretmenleri yararlı	180	Yansıtıyoruz. Evet. Kesinlikle. Bizim ana kaygımız, yansıtıyoruz. Yani örneğin bizim şu anda üç saat programlama dersimiz var, eğer bir	
olamamaları	181	yazılım bölümü olsaydı bizim şu anda atölyede baskı devre yaptırılmaması yerine veya atölyemize elektronik devreler yaptırılmaması yerine biz bu	
	182	öğrencilerimize 17-18 saat belki C, Delphi veya Pascal anlatacaktık. Bu da çok iyi olacaktı ve aynı zamanda donanım da anlatacaktık. Donanım	
	183	da geri kalmayacaktı. İkisi zaten donanım ve yazılım bir bütündür.	
	184		
Kişisel çabalar	185	Anladım evet. Soruyu biraz daha derinleştiririm böylece sohbeti de daha derin bir noktaya getirelim. Bu bahsettiğiniz değişikliklerin	
	186	olması için sizin kişisel bir çabanız oldu mu? Ve eğer olduysa ne tür durumlarla, ne tür özelliklerle ya da ne tür sorunlarla	
	187	karşılaştınız? Biraz daha sohbeti derinleştirmiş oluyoruz.	

Tak çıkart tanıt:
bilgisayar tamiri ve bakımı yapılan işleri tanımlıyor. Bozulan bilgisayar parçası çıkartılır, sağlam olanı takılır ve tanıtılır

	188	
	189	Bu konuda ben bölüm şefiyle görüştüm. –geçen sene bölüm şefimiz farklıydı- "neden yazılım bölümü değiliz?" o da işte, milli eğitimden idarenin
	190	talep etmesi gerektiğini veyahut, bizim onlara durumu idare vasıtasıyla milli eğitime bildirmemiz gerektiğini milli eğitim de Ankara'ya gerekli
	191	yerlere gidilmesi gerektiğinden bahsetti, tabi daha sonra bu konu belki insanlar tarafında yeteri kadar uygun görülmedi veyahut araştırma
	192	yapılmadı, istekler bildirilmedi, böyle kaldı. Veya sadece benim isteğimdi bilemiyorum. Belki de ondan dolayı, gerekli aşamalar yapılmadı.
	193	
	194	Diğer bilgisayar öğretmenleri arkadaşlar bu konuda isteksiz mi davranıyorlar?
	195	
	196	Hayır, geçen sene zaten bizim okulumuzda iki-üç bilgisayar öğretmenimiz vardı. Bu sene biraz daha arttı. Geçen sene tabi biz yeni tanışma
	197	içerisinde biz Murat Beyle de görüşmüştük. Sayın şimdi şefimizle. O da bu konuda benimle aynı düşünceleri paylaştığını zannediyorum. Öyle
	198	fakat onu dediğim gibi tam oturup bir araya, bizim de hatamız gibi belki, gerekli yerlere bildirmememizden kaynaklanıyor. Belki çabalarsak, daha
	199	fazla çaba göstersek olacak.
	200	
Yazılım bölümü için ek yatırım	201	Yazılım bölümü olmanız için okulda ek bir yatırıma ya da külfete ihtiyaç var mı?
	202	
Bilgisayar sayısının artırılması	203	Yazılım bölümü olmamız için bizim bilgisayarlarımız var. Sadece bilgisayar sayımız 5-6-7. 10 adet arttığı zaman bizim için yeterli kaynaklarımız
	204	olacak. Yazılım bölümü olmamız için başka hiçbir eksikimiz yok bizim şu anda.
	205	
	206	Öğretmenler hazır, alt yapı hazır.
	207	
	208	Evet, alt yapı kesinlikle hazır, ki öğretmenler bence üniversitede yazılım ağırlıklı olarak geliyorlar daha çok. Donanım değil, yazılım ve donanım
	209	çok basittir.
	210	
Yazılımın geleceği	211	Donanımın çok basit olduğu için mi yazılıma ağırlık verilmesini istiyorsunuz? Yoksa yazılımın bilgisayar geleceğinde çok farklı bir
	212	geleceği olduğunu düşündüğünüz için mi?
	213	
	214	Evet, kesinlikle ben yazılım bölümünün bilgisayar geleceğinde çok önemlidir. Dediğim gibi bugün Türkiye'de baktığımızda herkes donanımcı
	215	olabilir. Yani bugün bakın, bugün Eskişehir'e bakın, İstanbul'a bakın eline diploması olmayan, sertifikası olmayan kişiler bile bazen bir
	216	donanımcı olabiliyorlar.
	217	
	218	Usta-çırak ilişkisi içinde yetiştirebiliyor
	219	
	220	Tabi usta-çırak ilişkisi ve çok belki bizim şu anda öğrencilere aktardığımız donanım bilgisinden çok daha derin donanım bilgisine sahip
	221	olabiliyorlar. Çünkü direkmen uygulamaya yönelik. Bizim belki uygulama olanağımız, onlar kadar gösterme olanağımız, usta-çırak ilişkisi
	222	içerisinde onlar kadar olmuyor. Tabi yazılım geleceğimize. Yazılım neden geleceğimize? Dediğim gibi herkes donanımcı olabiliyor, fakat
	223	herkes yazılımcı olamaz. Bugün siz bir program yaptığınızda eğer zaten programcı olabilmemiz için, yazılımcı olabilmemiz için, donanımın temel
	224	ilkelerini bilmeniz lazım. Zaten o yüzden biz yazılım bölümü olduğumuzda donanımı da bir kenara itmiş olmuyoruz. Donanımı da vermiş
	225	oluyoruz aynı zamanda. Ki öğrenci gerçekten bu bağlamda çok iyi yetişmiş oluyor. Hem programcı hem yazılımcı olduğu zaman. En azından
	226	geldiği lisede, meslek lisesinde veyahut öğretim kurumunda bizim istediğimiz şekilde ve kendi istediği şekilde yetişmiş olacak. Ki bu konuda
	227	öğrencilerimizin de sorunları var bize sürekli işte, "neden biz bu şekilde donanımcıyız da yazılımcı değiliz?" diye, onların da bu konuda bize
	228	çeşitli sitemleri oluyor.
	229	
	230	Banış bey ben son olarak şunu söylemek istiyorum. Tabi çok kısa ve verimli bir görüşme yapıyoruz, şu an ki görüntü öyle. Son olarak
	231	ben size genel bir söz hakkı verip, bilgisayar eğitimiyle ilgili, genel düşüncelerinizi, önerilerinizi olsun, söylemek istediğiniz, şu ana
	232	kadar bahsetmediğimiz, noktalar varsa onları, söylemeniz için, konuşmanız için, ben size bir son söz hakkı vermek istiyorum.
	233	
	234	Evet. Tabi bizim kendi, biz biraz önce sorunlardan bahsettik işte, yazılım bölümü, donanımdan bahsettik, fakat bizim de kendimizi sürekli
	235	yenilememiz gerekiyor. Bir bilgisayarçı olarak, ben şahsen kendimi yenilemeliyim. Belki güncel yayınları takip etmek durumundayım, özellikle
	236	bilgisayar dünyası sürekli, geliyor, sürekli ilerleyen bir teknoloji, dün sizin varsaydığınız bir olay, ertesi gün çok daha değişik şekilde ifade

Bilgisayar öğretmenlerinin kendilerini yenilemeleri	<p>237 bulabiliyor. Bu açıdan, kendimizi sürekli yenilememiz gerekiyor ve yenilenen bilgilerimizi müfredata yansıtmamız gerekiyor. Özellikle,</p> <p>238 müfredatımızda çok, müfredat konusu var. Müfredatlarımız bu gün bizim çok geri. Word kelime işlemci olarak geçiyor, örneğin biz o Word yerine</p> <p>239 Office 87 anlatıyoruz Office uygulamalarını anlatıyoruz. Bu konuda kaygılarımız var. Tabi dediğim gibi işte biz kendimiz eğer yeterince</p> <p>240 geliştiresek, ve bu kendimizi yetiştirdiğimiz çerçevede öğrencilere bir şey aktarabilirsek biz mutlu oluyoruz. Bizim mutluluğumuz burada.</p> <p>241</p> <p>242 Bir bilgisayar öğretmenin kendini yetiştirmesi, diğer branşlara göre nispeten masraflı görünüyor.</p> <p>243</p> <p>244 Tabi evet. Biraz daha masraflı.</p> <p>245</p> <p>246 Sürekli kitap alması gerekiyor ve kaynakları takip etmek, ben size müfredatla ilgili bir soru sormak istiyorum. Müfredatın geriden</p> <p>247 geldiğinden ve bunun büyük bir sıkıntı olduğundan bahsettiniz. Okulda sizin bunu kırmak için özel bir çabanız oldu mu? Mesela</p> <p>248 müfredatın dışına çıktınız mı? ya da müfredat dışına çıktıysanız bir sorunla karşılaştınız mı? bir denetim olayı yaşadınız mı?</p> <p>249 denetimde size niye böyle yaptınız gibi bir yaklaşımda bulundular mı?</p> <p>250</p>	
Müfredatların yetersizliği	<p>251 Şimdiye kadar biz herhangi bir denetimle karşılaşmadık, yani biz herhangi bir denetim geçirmedik. Fakat dediğim gibi örneğin, bilgisayar giriş</p> <p>252 dersinde Word kelime işlemci yerine biz burada Office uygulaması olan Word 97 veya Word 2000 anlatıyoruz ki tabi bunu aynen oraya</p> <p>253 geçirdiğiniz zaman herhangi bir sorunla karşılaşır mıyız? Karşılaşmadığımız için bilmiyoruz. Şimdiye kadar herhangi bir sorunla karşılaşmadık</p> <p>254 fakat, dediğim gibi onun yerine biz Word 2000 anlatıyoruz. Bu diğer derslerde de aynı şekilde devam ediyor. Eğer öyle bir eksik uyulama varsa,</p> <p>255 örneğin paket programlama dersimiz var, bunun kitabı yok, kendimiz araştırıyoruz. Benim eimde mesela 11/A vardı, ... dersine giriyorum,</p> <p>256 millî eğitim bakanlığının tavsiye ettiği bir kitap yok kendi çabalarımızla 3-4 kaynaktan birleştirerek veya İnternette faydalanarak ders anlatma</p> <p>257 yoluna gidiyoruz. Bu da sıkıntılarımızdır yani. Bunun ders programının bir an önce kesinlikle</p> <p>258</p> <p>259 Ders adı belirlemekle her şey çözülmüyor.</p> <p>260</p> <p>261 Yani verilmesi lazım, müfredatı budur veya müfredatın her sene yenilenmesi lazım. Müfredatlar yenilenmiyor. Bizim temel olarak söyleyeceğimiz</p> <p>262 bunlar.</p> <p>263</p> <p>264 Peki donanımlar çok çabuk yenileniyor, yazılımlar çok çabuk yenileniyor, bilgisayar öğretmenleri olarak biz de bu sıkıntıları</p> <p>265 yaşayacağız gibi görünüyor. Bu konuda bir düşünceniz, bir öneriniz var mı?</p> <p>266</p> <p>267 Benim bu konudaki düşünce şu yani, bir kere bilgisayar teknolojisi, günden güne değişiyorsa, millî eğitim bakanlığının bilgi-işlem teknolojisidir</p> <p>268 veyahut erkek teknik öğretim genel müdürlüğüdür, bu konuda kesinlikle sürekli müfredatını güncellemesi lazım. Sürekli bir beyin takımı</p> <p>269 oluşturup sürekli bu işlerle ilgilenmesi lazım. Benim düşüncem. Örneğin eksik neler eksikler nelerdir? Hangi yeni bir dil çıkmıştır bunu</p> <p>270 öğrencilere aktaralım. WEB sayfası tasarımı mı var? Şu anda günümüzde en çok uğraşılan bir konu öğrencilere WEB sayfası hazırlama diye</p> <p>271 ayrıyeten bir ders verebiliriz. Çünkü güncelliği takip etmek istiyorsak bu konuda örneğin, millî eğitimin müfredatını bu konuda değiştirebilir. Yani</p> <p>272 eğer, yeni bir uygulama geldiyse, bu konuda gerekli çalışmalar yapılabilir. Yani şey olarak söyleyeceklerim bunlar.</p> <p>273</p> <p>274 Ben size çok teşekkür ediyorum...</p> <p>275</p> <p>276 Ben teşekkür ediyorum.</p> <p>277</p>	
Millî eğitim bakanlığında özel bir çalışma yapılması	<p>278 ...böyle bir görüşme imkanı verdiğiniz için. Size meslek hayatınızda başarılar diliyorum.</p> <p>279</p> <p>280 Sağolun teşekkür ederim.</p> <p>281</p> <p>282</p> <p>283</p> <p>284</p>	

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU - Gökhan

GÖRÜŞME YERİ.....: Araştırmacının Evi
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 08.01.2001
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 19.45 - 20.35
 KATILIMCI.....: (Gökhan)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Gökhan bey size, bu görüşme imkanını bana verdiğiniz için teşekkür ediyorum.	
	2		
	3	Ben teşekkür ederim.	
	4		
	5	Eskişehir'in büyük okullarından birinde bilgisayar öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz.	
	6		
	7	Evet.	
	8		
	9	Sizden isteğim bilgisayar öğretmeni olarak bir görev tanımlaması yapmanız. Resmi olan, olmayan, tanımlanmış ya da tanımlanmamış, görevleriniz nelerdir? Bilgisayar öğretmeni okulda ne yapar? Siz ne yapıyorsunuz?	
	10		
	11		
Görev ve sorumluluklar	12	Bilgisayar öğretmeni okulda bilgisayar ile ilgili programları, donanımı öğrencilere öğreten kişi pozisyonunda. Biz öğrencilere yazılım ağırlıklı dersler ve bilgisayar tamerini arızalarını gösterecek şekilde atölye çalışmaları yapıyoruz. Bilgisayar öğretmenin şu anda benim kafamdaki tanımı bu şekilde. Başka?	
	13		
	14		
	15		
	16	Başka neler yapıyorsunuz? Yani yaptığınız bütün görevler. Bilgisayar öğretmeni ne yapar?	
	17		
Programlama ve elektronik	18	Bilgisayar öğretmeni, bizim bölümümüz için konuşursak birincisi dediğim gibi programlama. Hedef programlama. Bu ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerimize yaptığımız şey. İkincisi çocukların elektronik bilgisini geliştirmek. Çünkü bir bilgisayarın içerisini açtığınız zaman elektronik malzemelerden oluşmuş, ondan dolayı elektronik bilgisini pekiştirmek için elimizden geleni yapıyoruz. Zaten müfredat programı da genel olarak elektronik ağırlıklı. Ama üçüncü sınıfa geldiği zaman çocukları işte işletmelere yolayarak onların eksik kalan bilgilerini de tamamlıyoruz. İkinci kısımda bu yani donanım üzerine biz son olarak ta okul içerisinde bilgisayarların birbirine bağlanması bir bilgisayarın kurulması Windows'un kurulması, ağırlık tanıtılması ve benzeri gibi işlemleri de gene bilgisayar donanım bölümü olarak bunları da yapıyoruz.	Çocuklar: Bilgisayar bölümünün öğrencileri.
	19		
	20		
	21		
	22		
	23		
	24		
	25	Okuldaki bilgisayarların tamiratından...	
	26		
	27	Tabi tabi bunlardan da sorumluyuz. Tabi. Bu da öğrenciler için büyük bir avantaj oluyor. Aslında müfredat programında Windows, Word Excel pek ağırlıklı olarak yok biz bunları daha çok bu şekilde yola giderme işlemine gidiyoruz. Mesela çocuk Word öğrenemiyor, Excel öğrenemiyor, ama bir yıllık plan hazırlanacak, mecburen öğretmenlerimizin yıllık planlarını, tabi öğretmenlerimizde yeterli bilgiye sahip değiller. Yeterli bilgisayar kullanımı yok. Dolayısıyla biz öğrencilerimize kağıdı vererek bunları bilgisayardan Excel'den hazırlatıp, hazır bir çıktı halinde öğretmenlerimize teslim ediyoruz. Bu şekilde çocuk Excel'i öğreniyor, Word'ü öğreniyor. Ve benzeri programları rahatlıkla öğreniyor. Windows kurulmasını öğreniyor. Mesela sistem göçtü hemen Windows kuruyor, o şekilde bir eğitim oluyor.	Yola, giderme: Bu şekilde bu konuları telafi etmeye çalışıyoruz.
	28		
	29		
	30		
	31		
	32		
	33		
	34	Okuldaki bilgisayarların tamirinde ve bazı işlerde öğrencilerin bu işleri yapmalarını sağlayarak onları daha iyi yetiştirmek istiyorsunuz.	
	35		
	36	Yani. Evet. Özet olarak o şekilde.	
	37		
İdari görevler	38	Peki idarenin sizden özel talepleri oluyor mu?	
	39		
	40	İdare bizi o konuda gerçekten çok sıkıştırıyor. Zaten ben, biz öğretmen olarak bu konuda çok muzdaribiz. Açlıyoruz. Şöyle ki: bir bilgisayarın ne	

Sürekli telefonla rahatsız etme	41 bileyim ben arkadan bir fişi çıktı ama "alo" 26 numara "alo Gökhan bey lütfen gelin", "iyi tamam hadi gidelim" öğrencinin bir tanesini yolluyoruz, 42 takıyor, geliyor. Aradan bir 10 dakika geçiyor bir daha telefon, bir 10 dakika sonra gene telefon artık öyle bir duruma geidi ki telefonun ya sesini 43 kısıyorum. ya da benim bölüm şefimin yaptığı gibi kabloyu kesiyoruz. Bu da tabii üzücü bir durum. Niye? Çünkü ben öğretmenim, dersimi 44 anlatamıyorum. Bu benim hakkım. Ben vicdanen, vicdan azabı çekiyorum. Dersim yetişmiyor. Öğrencilerde, aa bu öğretmen az şey biliyor, şuna 45 bak, gibi söylemlere giriyor. Bu da beni kırıyor. Ama benim suçum değil. Tamamen idarenin suçu. Onların bizi devamlı meşgul etmesi 46 dolayısıyla öğrencilere ders anlatamamız, ve onların da bizim hakkımızda kötü düşünmesi. Eğer bir öğrenciye bilgi vermezseniz, eğer bir 47 öğrenciye dersinizi anlatmazsanız kesinlikle öğrenci sizi belli bir seviyede saymıyor. Ha siz ona bilgi verdiğiniz zaman, o zaman size öğretmenim 48 diyebiliyor. Neden çünkü bilgi aldığını biliyor. Çocukların davranışları değişiyor. Ama siz çocuğa eğitim vermediğiniz zaman çocuk yani sizden 49 biraz uzaklaşıyor. Ha ben eğitim vermiyor muyum? Veriyorum ama yeterli mi? Yeterli değil. Neden? Çünkü idare bizi devamlı sıkıştırıyor. Yok şu 50 yazılacak, yok bu yazılacak yok şunu şöyle olacak, böyle olacak. ya ben eğitim mi yapayım, bunların işlerini mi yapayım. O zaman "Öğretmenliği 51 bırakalım, memur olalım onların işlerini yapalım" diyeceğim. Bu bizi tabii üzüyor. Bu beni mi üzüyor sadece, hayır. Öğrenciler de devamlı olarak 52 bu tip işlerle meşgul oluyor. "hocam biz bu devreyi yapamamıştık" diyorlar. Ben ne diyeyim yani, çocuk devreyi yapamadıysa "oğlum niye 53 yapmadın" desem bir taraf, demesem bir şey, mecburen onlara ek bir süre veriyoruz. işte "haftaya muhakkak bitirin". Bizim, ben teknik eğitim 54 mezunuyum. Dolayısıyla teknik eğitimin ne olduğunu çok iyi bilirim. Bizde bir kural vardır. Zamanında iş başlanır, zamanında iş biter. 55 Zamanlama çok önemlidir. Öğrencinin çalışma ortamı zaman, bizim için önemli. E çocuk zamanında işe başlıyor, zamanında bitiremiyor. Haklı. 56 Devamlı çocuğa iş veriliyor. Ha bunu veren kim? Benim. Ama ben vermek istemiyorum ama zorla vermek zorundayım başka Çarem yok. Böyle 57 bir sorun var. Öğrencilerle idare ve benzeri konularda. 58	Alo 26 numara: Bilgisayar bölümünün telefonunu arıyorlar
Ders anlatamama	59 Evet. İdarenin size verdiği görevlerin asli görevleriniz olan ders anlatma,... 60 61 Tamamen dışında. 62 63 ...zorladığımı, görevinizi yapmadığınızı çok zaman... 64	...Kızmak çözüm değil çünkü onlara ders anlatamadığımız için öğrenciler ödevlerini tam yapamıyorlar.
İdari işlerin öğrencilerin eğitimine olumsuz etkisi	65 Kesinlikle, kesinlikle. Şimdi bana bir görev verdiler. Otuyoruz. "Meteorolojiden" işte, "hava durumunun tahminini al. Bu görev senin olsun. 66 Senin öğrenciler Excel'de bassın çıkarsın". "İyi" dedik Yani.. gittik ayarladık. Çocuklara görev verdik, saat üç buçukta araması lazım telefonla 67 çocuk iki günde bir arıyor. Neymiş, beş günlük hava tahmini alıyor mesela. Çocuk derse yarım saat geç giriyor. Bu sefer bu kabak kimin başına 68 patladı? Benim başıma patladı. Zaten öğrenciler devamlı geç giriyor. E dedim. "ne yapayım ne yapsın çocuk, zaten dört buçukta çıkıyorlar". 69 "Dört buçukta arasin o zaman". İyi dedik, o zaman "madem öyle dört buçukta arasin çocuk". E dört buçukta da çocuk eve gidiyor. Bir yarım saatte 70 öyle durması lazım. Yani belli şeyleri düşünmeden pat diye isteniyor. Güzel şeyler isteniyor ama sonucu nedir yani bunun, ne doğuruyor bu iş 71 hiç düşünülüyor. Hep iyi şeyler isteniyor, isteniyor, isteniyor. Ama biraz da sonucunu düşününler. Bazı şeyler öğrencilerin gerçekten aleyhine. 72	Burada okul idaresinin bilgisayar bölümüne verdiği bir görev var. Önümüzdeki 5 günlük hava tahmini öğreniliyor, bilgisayar bölümü bunu yazıyor, çıktısı bütün okula asılıyor. Böylece öğrenciler hava koşullarını öğrenerek hazırlıklı oluyorlar. Bu görev için bilgisayar bölümü öğrencileri haftada iki kere meteoroloji müdürlüğünü okuldaki telefondan arıyorlar, bu yüzden derse geç giriyorlar.
Öğretmenin eğitim-öğretim kesilmesinin etkinliklerinin öğrenciye olumsuz etkisi	73 Öğrencilerinizin size karşı tavırlarında dersinizi zamanında ve yeterince anlatamadığınız zaman bir tavır değişikliği olduğunu 74 söylediniz. Anladığım kadarıyla öğrenci öğretmene öğrettiği sürece saygı duyuyor. 75	
Pul fotoğraflar	76 Kesinlikle bu ana fikir doğru. Hatta çocuklarla konuşuyoruz. velisi gelmiş. dedim ki senin çocuğu ben hiç görmüyorum dedim. Bir aydır ortalıkta 77 yok. Gözüküyor dedim. Hayırdır dedim. Ya hocam öyle böyle bir şey var mı? falan aradan zaman geçti çocukla konuşuyoruz, senin velinle 78 görüştüm diyor. Çocukta bana diyor ki hocam diyor. ders işlemiyorsunuz ki!. Çocuk haklı. Tam bir ay ders işleyemedim ve niçin, sebebini 79 söylüyorum. Okul bana fotoğraf işleri verdi. Neymiş, fotoğraf çekilecek. 2000 tane öğrencinin fotoğrafını bilgisayardan, dijital kamera yöntemiyle 80 2000 tane öğrencinin fotoğrafını çektim. Öğrenciler geliyor, 1800 tane çektik, gen 300 tane mi öğrenci kaldı, benim, 300 tane öğrenci geliyor. 81 Ertesi hafta oluyor bir daha öğrencinin fotoğrafını çekmem lazım. Bu sefer 100 tanesi geliyor. Ertesi hafta oluyor. bir 100 tane daha, bir 100 tane 82 daha. Bir de baktık ki aradan bir 1 ay geçmiş ve biz zar zor tamamladık. Ne? Ha okul 900 milyon. 1 milyar kâr etti. 1 milyar kâr etti ama benim 83 sınıfımın 1 ay boyunca hem dersini ben işlemedim, işlemedim değil, işleyemedim. Bunun yanında da bize de bir külfet oldu. Ya biz de yorulduk 84 bu işten. Ha bize en azında bir teşekkür ya da mükafat bir öçül de bekliyorduk, bunu da yapmadılar. Hiçbir şekilde ya sağ ol hı hı tamam diye 85 geçtirdiler. Biz bunu hak ediyorduk bence. Bunu da yapmadılar. Ya bazı şeyler olmuyor. Yanlış yapıyor. Benim öğrencilerim 1 ay eğitim 86 almadı. Ve bir ay da şimdi gitti. Neden gitti? Kar tatilinden gitti. Okulun ne anlamı kaldı şimdi? 2 ay geçti aradan, okulun ne anlamı kaldı? Ben 87 şimdi son hız ders anlatıyorum. Çocuklara dedik ki hadi bir sözlü yapalım dedik. Duydular hepsi kaçtı. Sınıfın yarısı yok, gene ders anlatamadık. 88 Yani bir çözümü var mı? bir çözüm yolu söyleyin o çözümü yapalım. yok çözümü yok bu işin. Bana, herkes kendi işini yapsın. Eğer, fotoğraf işi 89 varsa başka bir zaman, başka bir metot kullanılsın. Eğer bir yazı yazdırılacaksa başka şekilde, yani buranın da memurları var yani. O zaman,	
Herkes kendi işini yapsın		

	90	onları görevlendirin, onlara yakın. Biz öğretmene, öğretmenliğimizi yapalım. Memur memurluğunu yapsın, herkes görevini yapsın.	
	91		
	92	Bu sıkıntılarınızı idareyle paylaşmayı düşündünüz mü?	
	93		
Sıkıntıların paylaşı(lma)ması	94	Bu tip sıkıntılar idareyle konuşulmaz. Eğer idareyle ben bunları konuşsam idare beni çeşitli yöntemlerle zor duruma bırakacaktır. Ben korktuğumdan idareyle konuşamıyorum. Ne gibi zorluklar yapar? Aslında öğretmene yapacağı hiçbir şey yok ama ne gibi yapabilir? Ne bileyim işte... ders saatlerinde... bir gün... bazen acil durum olur imzayı unutuyoruz hocam imzayı unuttu dediğimiz zaman ters tepki verebilir, bağırıp çağırırlar. Yani muhakkak bir kılık buturlar. O yüzden benim de yaşım küçük daha yani dördüncü senem diyeyim. Ondan dolayı da onlar da benim büyüğüm. Onlar 15-20 yıllık öğretmenler. Onlara da saygısızlık yapamayız kesinlikle. Bana göre benim şahsı: fikrim, birincisi saygısızlık olmaması gerekir. İkincisi de herhangi bir hareketinde tahmin ediyorum ki sert tepkilerle karşılaşacağım. O yüzden haklı olduğum şeyde bile kendimizi savunamıyoruz. Yani yaşımın getirdiği şey. Kesinlikle benim böyle bir iç düşüncem var. Benim şefim var. Kendisi "ben konuşacağım, ben edeceğim, şöyle yapacağım, böyle yapacağım" diyor bakalım, bekliyoruz, şimdiki kadar hiçbir şey yapmadı. Her yerde geldiğinde yapacaktı. Bekliyoruz. Bizde yapamıyoruz. O da yapamıyor, ben de hiçbir şey yapamıyoruz. Onlar bizden büyük sonuçta.	
	103		
İdarenin verdiği görevler	104	Evet. Şimdi, idarenin size çok ilginç görevler verdiğini gördük. Bu görevleri böyle biraz daha netleştirebilir miyiz? Şunu istediler, bunu istediler falan gibi.	
	105		
	106		
	107	Şimdi ben size söylüyorum. Bir: fotoğraf işi istedi. Bir milyarlık fotoğraf --pul fotoğraf diye geçer- bütün öğrencilerin fotoğrafını çektik. İki: öğretmenlerin fotoğraflarını çektim. Bunların ayarlamalarını yaptım. Gelecek sene de bunları bir daha isteyecekler. Bunlar bana zaman kaybına ve eğitim eksikliğine sebep oluyor. Üçüncüsü: devamlı olarak bana yazı yollanıyor. Kütüphanenin bir 90 sayfa yazısı geldi. Öğrenci de tabii pek bilmiyor. gitmiş, ben uyardım rağmen disket bozuk, her şey yazıldı, disket bozuk, bozuk diskete kaydetmeye çalışmış. Kaydetmemiş. 90 sayfa yazıldı, bir daha yazılacak, bir daha yazılacak. Böyle böyle yazılar geliyor. Sene başında yıllık plan oluyor ve üç hafta, bakın, okullar açıldığının ilk üç haftası dört haftası kesinlikle yıllık planlara gitti ders işlenmedi.	
	113		
Diğer bölümlerin yıllık planları	114	Okulun bütün yıllık planlarını...	
	115		
	116	Ben, biz yazdık. Bölüm olarak biz yazdık. Ama öğretmenlerimiz de öyle bir tuhaf ki yani "ben senin yıllık planını yazıyorum ama bunu bir diskete kaydet, seneye gene getireceğinde senin için kolaylık olur, hemen değiştirirsin, gerekli düzenlemelerini yaparsın, tekrar çıkartırsın", bunu da yapmıyorlar, sallıyorlar. "Seneye olur bir daha yazdırırız" esprisi var. Her sene yazmak zorundayız gibi geliyor bana. Başka bir durum oluyor, gene bizi yolluyorlar. Yani, makine ressamlığı var. Bütün öğretmenler ve öğrenciler şunu söylüyor, "makine ressamlığı bomboş duruyor laboratuvar bomboş, kimse bir şey yazmıyor hocam" diyorlar. Niçin bunu makine ressamlığına da yaymak düşüncesi yok? Niye hep biz yazıyoruz? Onlar da yazabilirler. Ha onlarda işin kaytarma tarafını kullanıyorlar, makine ressamlığı. Devamlı kaytıyorlar.	
Diğer bilgisayar kullanan bölümlerin idari işlere katkısı	121		
	122		
	123	Makine ressamlığı bölümü öğretmenleri ve öğrencilerinin bilgisayar bilgi düzeyi,	
	124		
Bilgisayar bölümüne aşırı yüklenme	125	Bilgisayarları, çok iyi bilgisayarları var. Şu anda zannederseniz 10+1 bilgisayarları olacak. eski bilgisayarları da çok güzeldi. Yerine 10+1 verecekler, çok güzel, harika, çok hızlı, bizim bilgisayarlarımızdan daha hızlı bilgisayarları var. Öğretmen kadrosu var. Öğrenciler de zaten çok az sayısı. Yani deseler ki, şunu yazın deseler, hemen yazırlar. Ama aşırı derecede böyle bilgisayar bölümüne yüklenme söz konusu. Hadi bunları da geçtik bakın, idarenin verdiği bu hava durum tahmini bilmem nesi verdi, bunlar var. Bunun yanında işte müdür bey, bilgisayar toplanacak, "alo ..... alo Gökhan, şu bilgisayarları bir toplayın, oldu. ihaleye açın", git ihalelerle uğraş ben vicdanen rahat olmak isteyen bir insanım. ihale açıyoruz, millet pahalı veriyor, vicdanen rahatsız oluyorum. Bunu nasıl indiririz diye başka ihalelere giriyoruz, bir yerlere gidiyorum, düşürmek için çok uğraştım ve çok ta başarılı oldum. Vicdanen de rahatım. Bir tane öğretmen bana bozuk bilgisayar getiriyor, aman şunu bir yapiver, bilgisayarı yapmaya kalkıyoruz, zaman geçiyor, e öğretmen ders saatinde geliyor, tık, tık, tık, kapıyı çalıyor, içeri giriyor, ya hocam ders anlatıyorum, anlamıyor. Yani ben bunu yüzüne söyleyemiyorum. Benim büyüğüm. 45 yaşında adam. Bunu onun anlaması lazım. Ders ortasında benim dersime giriyor. Müdahale ediyor. Neymiş, işte pentium 4'ün fiyatları ne kadar? Yahu bana ne şimdi pentium 4'ten, ben dersimi anlatmak istiyorum. Bir: dersimi bölüyorlar. İkincisi işte bu yazılar falan, ben artık ders anlatamamaktan bıktım yani. Vicdanen kendimi huzursuz hissediyorum. Yol geçen hanı gib: Kapı, gelen giriyor, giden giriyor. Ya laf olsun diye giriyor. Nöbetçi öğretmen geliyor. Bilmem ne geliyor, herkes gelir. Gelmeyen yok. Yazılı sorusu mu çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Başka bir şey mi çıkaracaksın, bilgisayar bölümü! Scanner mi lazım bilgisayar bölümü. CD mi yazdıracaksın, bilgisayar bölümü. Başka var mı? hep gel, gel. Ya, durum bu. Bilgisayar bölümünde	
Diğer bölüm öğretmenlerinin talepleri	136		
	137		
	138		
			Millet pahalı veriyor: Piyasadaki satıcılar okul idaresine mal alımlarında yüksek ücret veriyorlar.

	139	utanarak söylüyorum ki ders işleyemiyoruz. Sebepi. idare ve öğretmenler. Ha bu insanlara rest çeksek, bu durumda ne olacak? O zaman da biz kötü olacağız herhalde.	
	140		
	141		
	142	Okul içinde size karşı bir tavır....	
	143		
	144	Kesinlikle, kesinlikle. Olacak. Ben elektrik bölümü öğretmeninden bir tanesine bir laf söylesem bütün elektrik bölümü bize cephe alacak.	
	145		
	146	Tavır alacak	
	147		
	148	Ki onlar da 20 kişi yani. Biz de 3 kişiyiz yani. Bölümde herkes okulda birbirimize ihtiyacımız var. Ne oldu? Şimdi ben size o kadar şey anlattım.	
	149	Siz gelin bakalım bir ders anlatın. Kolaysa gelin ders anlatın. İki de bir telefon geliyor Arkadaşım telefonun kablusunu kesti sinirden. Ders işleyemedi geldi caart diye kesti gitti. Ondan sonra tekrar lehimlemekle uğraştı. Düşünün yani. Bu hacde bu sınıra geldi. Ama biz bunu anlatamıyoruz.	
	150		
	151		
	152		
	153	Anladığım kadarıyla idarenin bilgisayar bölümü öğretmenleriyle ilgili düşünceleri var. Şu işler mutlaka bilgisayar bölümünde yapılır, bilgisayar öğretmenleri tarafından yapılır gibi.	
	154		
	155		
	156	Evet düşünüyorlar ama maalesef, sonucunu pek görmek istemiyorlar. Artık o da onların düşünceleri yani. Bir gün müdür bey yanıma geldi. Diyor ki "Gökhan bey!" , "evet?", "sizin öğrencileri bilgisayarca biraz zayıf gördüm, bir soru sordum, bilemediler. Niye böyleler?". Heh, şimdi biraz önce anlattığım şeyleri düşünecek olursak, niye böyle olduğunu rahatlıkla anlayabilirsiniz. Yüzüne diyemiyoruz ama, ben de...	
	157		
	158		
	159		
	160	Bir tepkide bulundunuz mu?	
	161		
Olumsuzluklar için gösterilen tepkiler	162	Hayır, bulunamam çünkü o sonuçta bir müdür. Ben ancak şunu söyledim, ama gerçekten "dediğiniz çoğrudur" dedim. Çünkü "1. Sınıfta" dedim, 163 "müfredat programı çok kötü" dedim. "Müfredat programı daha çok 3. Sınıfa yüklenmiş, ama şunu söylüyorum" dedim, 3. Sınıfa gelmiş bir öğrenci, işletmeyle beraber, bizim verdiğimiz eğitimle çok iyi bir seviyeye, conanımda çok iyi bir seviyeye geldiğini söyledim. ifade ettim, doğru da. Yalan da değil. Çünkü benim öğrencim, mezun oldu ve gitti. çok güzel işte, parasını da kazanıyor. Benim için, ben de çok mutluyum bu açıdan. Böyle bir durum da var. Ancak ve ancak 3. Sınıfta yeterli ve güzel bir seviyeye kavuştular. O da diyor ki hayır diyor, 1. Sınıftan itibaren, 166 çok iyi bir seviyeye gelmeleri lazım. Ben de inanmıyorum yani. 3. Sınıfta normal. Kendisi 1. Sınıf diyor. Ve o yüzden bizim öğrencilere karşı seviyeleri çok düşmüş gibisinden konuştu. Ama bunun sebeplerini, kendisi de biliyordur aslında da işte öyle bir durum da var. Kısacası ders işleyemiyoruz. Ve bunun sorumlusu ben değilim. İdaredir. Ve öğretmenlerdir. Kesinlikle bu insanlardır. Vicdanen rahatsızım, ama bunun da dediğim gibi tek sorumlusu onlar.	
İdarenin bilgisayar bölümü öğrencilerinin bilgi seviyesini eleştirmesi	167		
	168		
	169		
	170		
	171		
	172	Bu onuyla ilgili önerileriniz ve tartışmalarınızı son bölüme saklayalım. Şimdi aynı mantık üzerinde bir soru daha soralım. Milli eğitim müdürlüğünün yani okulunuzun idaresinin bir üst kısmı, amir olarak, milli eğitim müdürlüğündeki amirlerinizin bilgisayar öğretmeni olarak size verdikleri herhangi bir görev var mı?	
	173		
	174		
	175		
	176	Şimdi ben bu konuda sivrilmedim. Açık konuşalım. Eğer siz bir şeylerde biliyorum havalarına girer de bunu da ispat ederseniz, gösterirseniz, sizin tepenize çıkarlar, bir daha da inmezler. O daha kötü olanı. Hadi idareyi geçtik, bir de onların ellerine yakalandık mı, herhalde artık bir hafta iki hafta hiç derse girmezsiniz. İdari görevli olursunuz. Benim şefim şu anda o pozisyonda. Gitti, bir program yazdı. Ondan sonra, ve devamlı rahatsız ettiler. Artık telefonlarda oile kendisi yok dedirtmeye çalıştı. Çünkü dersini işleyemedi. Kendisiyle ilgili olmayan bir şeydi ama bunu bellemişler. İsim olarak bellemişler. Şu kişi diye. Ondan dolayı da çok rahatsız ettiler onu. Aslında bu durumlarda askerdeki taktikler aynen geçerli bence. En güzel öğretmen herhalde bilmiyorum diyen öğretmen çünkü bilmiyorum dediğiniz zaman o işi bilemediğin zaman kesinlikle milli eğitimden de seni rahatsız etmiyorlar. Sen de Güzel güzel dersini işliyorsun. Benim arkadaşım biliyor dedi de ne oldu? Gitti. İki de bir, kendisini görevle çağırırılar ve rahatsız ettiler. Çocuk dersini işleyemedi. Nefret etti. İçinde öfke, küfür, eksik olmadı. Ama ben mesela, benim ismim orda yok. Kimse beni bilmiyor. Dolayısıyla da ben şimdiye kadar hiç çağırılmadım. Ve çok ta rahatım. Keyfim de yerinde. Bence en güzeli herhalde ismimim bilinmemesi.	
İl milli eğitim müdürlüğünün verdiği görevler	177		
	178		
	179		
	180		
	181		
Program yazma süreci rahatsız etme	182		
	183		
	184		
	185		
İsimlerin siberlenmesi	186		
	187	Gördüğümüz kadarıyla bir özelleme yaparsak, gerek milli eğitim müdürlüğünün, gerekse okul ,idaresinin, bir çok konuda bilgisayar	

Arkadaşım: diğer bilgisayar öğretmeni

Öğretmenler: bilgisayar bölümü dışındaki diğer öğretmenler

Bellemek: bir işi yapan bir kişi olduğunu bildikleri için hep o kişiyi görevlendiriyorlar

İdarenin vereceği işlerin sınırları	188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200	<p>öğretmenlerine görevler vererek bu insanlardan yararlanmak istiyor, ancak bu görevleri verirken, iyi bir planlama yapmadıkları için, bazen öğretmenler, eğitim-öğretim dahil olmak üzere bir çok konuda sıkıntıya giriyorlar. Şimdi ikinci bir soruyla sohbetimizi derinleştirelim. Okulda üstlendiğimiz görev ve sorumluluklarımızı, daha iyi yerine getirebilmek için, nelerin değişmesini istersiniz?</p> <p>Blrincisi, idaredeki bu kafanın değişmesi lazım. Her şey bilgisayar bölümü. her şey bilgisayar bölümü... haklı. Onlarda haklı. Yani bilgisayar bozulursa ne olması, tamir edilmesi lazım. İşlerin aksamaması için. Ama, bunlara ben katılıyorum, bunlara ben hak veriyorum. Böyle şeyler bizim için de güzel olan şeyler çünkü, bilgisayar tamir ettiğimiz zaman çocuklarda öğreniyor. Ama yazı işleri, bir yazı işi, yani böyle bir memurun rahatlıkla yapabileceği işlerin bize yaptırılmasını istemiyorum. Çok büyük bir hata bu. Bu durumda öğrenci, çok büyük bir zaman kaybına uğruyor. Yazı işi en zor olan kısım. Yani zor derken kolay ama, uzun bir olay. Bunu yapmak çok zaman kaybına sebep oluyor. Bence yazı işleri, bu tip işleri bize vermesinler. Vermemeleri lazım. Ama bir bilgisayar bozulduğu zaman, bunun tamirati falan, elbette ki bizim uğraşmamız gerekiyor. Ve biz bunu seve seve yaparız, öğrencilerimizle çünkü öğrencilerimiz ce öğrenir. Yani dikkat ederseniz, her düşüncemde eğitim var. Başka hiçbir şey yok. Yani bir kelime konuşurken acaba benim öğrencim, nasıl en iyi seviyeye gelir de öğrenir, bilir, bütün hedefim bu. Konuşmamdaki hedef de bu. Örneğin şimdi yazı yazıyor, yazı yazma işlemi bilinmesi gereken bir işlem değil. Ha şekil varsa, şekiller nasıl yapılır, nasıl edilir, olabilir ama yazı işleri mesela, çok zaman alan bir iş, benim için gereksiz, bana vermesinler bu işleri. Ama onun yerine dediğim gibi, çeşitli arızalar, ağ tanıtımları, ve benzeri bu tip işlemleri, rahatlıkla seve seve, gönülden, yapabiliriz. Mesela bir ağ döşeme olayı oldu. Çocuklar yaptılar. Öğrendiler bu işi. Bu işi dışarıda yapmaya kalksanız 1000 S civarında. Ama çocuklar öğrendi. Ama çocuklar bunun da farkında değil tabii ki. Fotoğraf işleri dediler. fotoğraf işleri yapılıyorsa, belli bir düşünce altında olması lazım yani, ders, eğitim, öğretimin aksamayacağı şekilde. Öğrencilerimizle beraber yapabiliriz bu işi, bu işten öğrencilerimiz de faydalansın. Onlar da kazansın. Onlara da bir şeyler, bir ödül verilsin. Bunu isterim. Bu şekilde ben öğrencilerimle, ha bir de öğretmenlerim var. Öğretmenlerimin de rahatsız etmemelerini isterim. Onlar benden daha iyi biliyorlar bunu. Bir öğretmen ders anlatırken hemen tak tak tak pat diye içeri girilmez. Acil bir durumsa girilir. Ama öğretmenlerimiz de bu adabi alamamışlar, yazık yani. İfade bir bizi rahatsız ediyorlar. Sinirden patlıyoruz.</p>
Diğer öğretmenlerin rahatsız etmeleri	201 202 203 204 205 206 207 208 209	<p>Okulun genelinde bu ders bölme adeti var mı?</p> <p>İnanmıyorum okulda olan bir alışkanlık olduğuna, bence anafikir, bilgisayar zannedersen anafikir. Benim genç olmam, birinci sebep.</p> <p>Sizin bölümdeki bütün öğretmenler genç.</p> <p>Genç olduğum için, "ya bunlar çocuk, bizim samimi arkadaşlar, bunlar genç bir şey olmaz" gibi bir düşünce altında tak tak tak hemen, gir, bir şey olmaz, söyleyiver hemen, gibi bir düşünce olduğumu tahmin ediyorum. Başka öğretmenlere yaptıklarına inanmıyorum. Yapmazlar. Ama bizim genç olduğumuz için, buradan güç aldıklarını tahmin ediyorum. Bir de bilgisayar bölümü ayrı bir yerde, kimsenin rahatsız edilmeyeceği bir yerde, gibi düşünülebilir. Ya oradan geçerken, orda herhangi bir müdür yardımcısı yoksa, dolayısıyla da hemen, tık tık girer, hemen çıkar, ama öbür tarafta idareye yakın olduğu için, pek oralarda kimse dolaşmaz zaten. Ben bunu isterdim öğretmenlerimden, bizi rahatsız etmesinler, tenefüslerde konuşabiliriz, onlar bizim için sorun değil, onlar güzel şeyler,</p>
Bilgisayar öğretmenlerinin genç olması ve bilgisayar bölümünün okuldaki yerleşiminden kaynaklanan durumlar	210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227	<p>Kendi aranızda bu sorunları konuşup tartıştığınız oldu mu? Diğer meslek arkadaşlarınızla?</p> <p>Biliyorsunuz, öğretmenler bir araya geldiğinde Türkiye'yi kurtarırlar. Her yeri kurtarırlar.</p> <p>Bilgisayar bölümü öğretmenleri...</p>
Bilgisayar öğretmenlerinin örgütlenmesi	228 229 230 231 232 233 234 235 236	<p>Biz de bir araya geldiğimiz zaman, bu konuları konuşuyoruz kendi aramızda. Nereye kadar? Hiçbir şey yapamıyoruz. Yapamayız. Arkadaşım ancak rest çekerse bu iş olur. O da kendi sebeplerinden dolayı, bazı sebeplerden dolayı rest çekemiyor. Şimdi şöyle bir şey var: teknik eğitimciyiz biz, bizim bölüm şefimiz vardır. Bölüm şefi her işte müdürle muhataptır, idareyle muhataptır. Eğer o sert konuşur, rest çekerse, iş biter, onun dışında biz karışmayız böyle şeylere. Kendisi de öyle bir konuşmalar yapacaktı fakat, birkaç sebepten dolayı, askere gitti işte, askerlik meselesi vardı, oraya gitti. Ama tahmin ediyorum, ileride bir şeyler olacak gibi gözüküyor. Bu da tabii üzücü olacak. Başta diyecek, "siz bunu niye bize veriyorsunuz" diyecek, o da "mecburuz" diyecek. Biraz tartışmalar olacak.</p> <p>Bir parantez açmak istiyorum burada. Bazı işleri yaparken, bunu yapmaktan mutlu olduğunuzu, gurur duyduğunuzu, hem bilgisayar</p>

Okuldaki memurların durumu	<p>237 öğretmen olarak tatmin olduğunuzu, hem de öğrencilerinize yararlı olduğunuzu söylediniz. Mesela okuldaki bilgisayarların tamiri gibi.</p> <p>238 Okula ağ döşenmesi gibi. Gerçekten bilgisayar öğretmenlerinin yapabileceği, başka kimsenin fikir yürütemeyeceği işlerden</p> <p>239 bahsettiniz. Anladığım kadarıyla sıkıntı duyduğunuz nokta, başka insanların rahatlıkla yapabileceği işlerin size yüklenmesi.</p> <p>240</p> <p>241 Kesinlikle.</p> <p>242</p> <p>243 Özellikle yazı işleri gibi. Bilgisayarda okul memurlarının, yapabileceği işlerin, size yüklenmesi, peki, okul memurlarının durumu nedir?</p> <p>244 Bu insanlar, bilgisayar kullanmayı bilmiyorlar mı? yoksa nedir durum?</p> <p>245</p> <p>246 Okul memurlarımız, çok az bir kısmı, zannedersem bilgisayar bilmiyor. Artık bilgisayar kullanabiliyorlar. 2000 tane öğrencinin olduğu bir okulda, -</p> <p>247 suç onlarda değil- memur sayısının azlığı, sebep ve sorun bu zannedersem, ya onlarında da sabahtan akşama kadar, işleri başlarından....</p> <p>248</p> <p>249 Resmi belgelerle....</p> <p>250</p>	
Sertifika sınavları	<p>251 ...evet, evet, yazışmalarda falan bayağı muhatap oluyolar. Onların da biraz haklı oldukları kısımlar var. Ama mesela kütüphanede bir çalıştırılan</p> <p>252 bir eleman var. Oraya hemen bir bilgisayar tahsisiyle bu işler yaptırılabilir. Rehberlik servisi var, rehberlik servisi yatıyor, başka hiçbir şey yaptığı</p> <p>253 yok. Çok ilginç bir şey, kendisi bilgisayar kurslarına katılır, gider oralarca bilgisayar paralarını alır, ama bilgisayar kullanmasını bilmez. Böyle</p> <p>254 acayip çelişkiler de var. Mesela,</p> <p>255</p> <p>256 bilgisayar kurslarına katılır dediginiz,...</p> <p>257</p> <p>258 milli eğitimin, evet, bir sınav sistemi var. O sınavlarda görev alır. 80 milyon, 100 milyon parasını alır, ama gel gör ki, bilgisayar kullanmasını da</p> <p>259 bilmez.</p> <p>260</p> <p>261 Bu sıkıntı diğer arkadaşların da değindiği bir sıkıntı...</p> <p>262</p> <p>263 Size ben bu sıkıntıyı şöyle deşiniyorum. Milli eğitim camiasında. milli eğitim müdürlüğüne yakın olan insanlar milli eğitimden payı alıyorlar, o</p> <p>264 büyük payı alıyorlar, pastayı alıyorlar, geriye kalan, bu işin profesörü olan öğretmenler, bu işten uzak kalıyor. Bir tane şef, lise mezunu bir şef</p> <p>265 bize hava basabiliyor. Bize hava atabiliyor. Kendisi bütün organizasyonu ayarlıyor, ayarlamaya çalışıyor, torpilleri, şunları, bunları, bir</p> <p>266 bakıyorsunuz, bir kişi, bu tip sınavlarda devamlı görevli oluyor, biz bu işin profesörü diyelim, biz bu işten pay alamıyoruz. Var mı böyle bir şey?</p> <p>267 Bir memur, iki ayda bir çok güzel dolgun ücretler alırken, biz niye alamayalım? Ha bizim hakkımız. Bu sınavlarda, bilgisayar öğretmenleri, görev</p> <p>268 alması lazım. formatörler de girebiliyor sınava, formatörlere belgeyi veren kim? Biz. Benim gibi 3-5 arkadaş verdik biz onlara. Ama şimdi de</p> <p>269 onlar bilmediği halde, belli şekilde olduğu halde, unutmuşlar diyelim zamanla. O zaman bir şeyler öğrenmişler, şimdi onlar görev alıyorlar</p> <p>270 sınavlarda. Bir anlamı olmuyor bu işin. Bence bu da düzene kavuşturulmalı. Yani. bu olaylar uzaklaşsın. Bu işlerde bilgisayar öğretmeni</p> <p>271 görevlendirilsin. Bu tip kişiler, memurlar, biraz daha arka plana atılması lazım. Bu işin, öğretmenliği bizdeyse, bu işin parasını da, ya da eğitimini</p> <p>272 de bizim görev almamız gerekiyor. Ki bu yanlış bir düşünce de değil.</p> <p>273</p> <p>274 Evet. Şimdi bu sınav görevlerinin maddi olarak getirisi fazla olduğu için, milli eğitim müdürlüğünde içerde listeler belirlenirken,</p> <p>275 bilgisayar öğretmenleri, geri planda tutulabiliyor. Milli eğitim müdürlüğüne yakın isimler, görev alabiliyor diyorsunuz.</p> <p>276</p> <p>277 Öyle. Öyle.</p> <p>278</p> <p>279 Burada sorun maddiyat anıyorum.</p> <p>280</p> <p>281 (Kayıt yapılan kasetin ilk yüzü bitti)</p> <p>282</p> <p>283 evet. Kaseti deşitirdik, kaldığımız yerden devam ediyoruz. Biraz önce söylediğim gibi, sizin söylediğiniz iki şeyi, yan yana getirmek</p> <p>284 istiyorum. Daha önce bahsettiğimiz gibi. Milli eğitimde, bilgisayar öğretmenlerine, çok ilginç, eğitim-öğretimi aksatacak görevler</p> <p>285 verilebildiğini söylüyorsunuz ve gerçekten de maddi getirisi olan görevlerde de bilgisayar öğretmenleri bir kenara bırakılıp, milli</p>	Bilgisayar kursları: dershanelerin sertifika sınavlarında görev alır ama...

<p>Sorunların giderilmesi çalışmaları</p>	<p>286 eğitim camiasına yakın olan ya da bu görevi düzenleyen insanlara yakın olan isimleri daha çok göreve alıyorlar. Bilgisayarı bilip 287 bilmelerinin de burada temel kriter olmadığını söylüyorsunuz. 288 289 Hepsi doğru. Dediğinizin hepsi doğru. Evet. 290 291 Bu konu hakkında fazla da bir şey söylemeye gerek yok? 292 293 Tam anlamıyla özetlediniz. Ve ben bunu bir an için kendi kendime düşündüm, şikayet etsem mi diye dilekçeyle. Kimi kime şikayet ediyoruz? 294 Kimi kime şikayet ediyoruz? Dolayısıyla, hiçbir anlamı yok. Şikayetin gideceği makam belli, bu işi yapan kişiler belli. Hiçbir anlamı yok. Otur 295 oturduğun yerde gibi bir şey. Oradaki, hatta bazen sınırdan gerildim, damarlarım gerildi. Oradaki memur bir arkadaş, daha lise mezunu çocuk. 296 Ama sağ koluymuş o müdürlüğün, artist, artist hareketler, İngilizce kursuna katılıyor. Bizim grubumuzu, beğenmiyor bizi, bize terslik yapсын 297 olacak yani, kızla konuşuyoruz bazen, bizi sevmedi, grubumuzu değiştirmeye kalkıyor. Yani şu adamı dövsem mi, kusura bakmayın, o kadar 298 sinirlendim ki! Niye? Bir havalı, bir havalı sebep şu bakın altını çiziyorum. Niçin? Milli eğitim camiasındaki üst kişilere yakın olduğu için, sözü 299 geçiyor. Kural bu. Bunun da altını çiziyorum. 300 301 O zaman sohbeti şu noktada yönlendirelim, bahsettiğiniz şartlar var. Keşke şöyle olsaydı diye. Dediğiniz gibi, biraz önce 302 konuştuğunuz gibi. Sizin, bu şartların iyileştirilmesi için, kişisel bir çabanız oldu mu? Bu noktada bir etkinlikte bulundunuz mu? 303 Elinizden bir şey geldi mi? Bir şeyler yapmaya çalıştıysanız, ne tür olumlu durumlarla, ya da olumsuz durumlarla, ne tür tavırlarla 304 karşılaştınız. 305 306 Ne gibi mesela, biraz daha aç... 307 308 Sorunlardan bahsettik. 309 310 Evet. 311 312 Bu sorunları, gidermek için, ya da.. 313 314 Neler yapıyoruz? 315 316 Neler yapıyoruz? Bir şey yapabildiniz mi? 317 318 Şimdi, 319 320 Eğer çalıştıysanız, bir sorunla karşılaştınız mı? 321 322 Valla sorunlarımızı gideremedik. Bu sorunlar giderilecek sorunlar değil. Bunu ancak bölümün şefi, çıkar ortaya, rest çeker, konuşur, siz bunları, 323 bunları bize yaptırıyorsunuz ama, öğrencilerimiz, eğitim alamıyorlar, der, restini çeker, ve bunları bir daha istemediğini söyler, her türlü riski alır, 324 ancak bu şekilde bu sorunlar bence hallolur. Yoksa diğer durumlarda her zaman yazılar gelecek, her zaman bunlar yollanacak. Her zaman biz 325 hava durumunu alacağız. bölüm olarak. Böyle basit şeylerle uğraşacağız. Millet uzaya giderken, biz de herhalde yerimizde sayacağız. 326 Yapılacak, ben bunun çözümünü yapamıyorum ama benim, vicdanen, rahat olabilmek için, yaptığım şeyler var. Birincisi, arkadaşım askere 327 gidince görevi ben aldım. Bölüme malzeme alabilmek için, elimden geldiğince, müdüre, müdür beye yalvardım, yakardım. Bilgisayarlarımızın 328 yükseltilmesi konusunda, o kadar yalvarıp yakarmamdan sonra, başarıya ulaştım ve bilgisayarlarımız yükseltildi. Vicdanen rahatladım. Biraz 329 nefes aldık çünkü benim öğrencim, bilgisayar öğrencimin, bilgisayarın muhakkak daha iyi olmalı ki, programları daha rahat çalıştırabilsin, en 330 azından, bu çocuklar diyor ki "hocam bu bizim bilgisayarlarımız niye böyle?" gibi bir soruyu da ben utaniyorum şahsen. Bu benim utancım değil, 331 beni utandıranlar utansın. En azından bunu başardım. Bunun yanında bilgisayarlarım için, işte çocuklarımızın gözü bozulmasın diye filtreler 332 aldırıldım. Scannerimizi aldırıldı, CD-Writerimizi aldırıldı. Bir bilgisayar bölümü olarak, matbaa bölümünün scannerini utana bezene, kullanırken, 333 onlarda bazen hava basarken, biz zor durumda kalıyorduk ama, şimdi scannerimizi de aldık. Ve artık kendi işimizi kendimiz yapabilecek 334 seviyeye geldik. O yüzden de rahatladık. Yani en azından bilgisayar bölümüyüz. CD basalım yani, öğrencim getirmiş, çok güzel bir CD, bu bize</p>	<p>Biz bir kızla konuşursak, bu onun hoşuna gitmediği için bizim grubumuzu değiştirmeye kalkıyor</p> <p>Kural bu: istediğini yaptırabilmek için kural uzman olmak bir şeyler bilmek değil, idarecilere yakın olmak.</p> <p>Scanner: tarayıcı</p>
---	---	--

<p>Bir bilgisayar öğretmeninin yanlış davranışları</p>	<p>335 lazımsa CD-mızı, orda hemen basalım değil mi? Bundan daha doğal ne olabilir? Eğer bir müdür yardımcısında varsa, bizim bölümümüzde olmak 336 zorunda değil mi? Tabi ki olmak zorunda. Bunları aldırırım. O yüzden müthiş bir rahatlık var içimde. E bu işleri yaparken, yolsuzluk olmaması 337 için, az ücretle daha çok malzeme alabilmek için, çok uğraştım. Çok ta kâr ettirdim. O yüzden de vicdanım rahat. Bu işlerde vicdan çok 338 önemlidir. En büyük kanun vicdandır diyorum. Benim bilgisayar bölümünde bir arkadaş demeyim ona, bir düşman da artık demiyorum. O bile ya 339 işte biz de bizim bölümde bir tane işte, RAM var, Gökhan, ister misin bu RAM'i sana vereyim dediğini, ve mesela priterin kartuşun, renkli 340 kartuşunu böyle felaket bir şekilde kullandığını, zarar verdiğini gözlerimle şahit oldum. Çok utandım. 341</p> <p>Bu sizin meslektaşınız mı?</p> <p>342 343</p> <p>344 Meslektaşım. Kendisi bu işin içinde olan bir insan, ama bakıyorum, hırsızlıkta, ne bileyim printerden o mürekkebin çalınması olsun, bu tip işlerde 345 kullanıyor. Yazıklar olsun diyorum, bu tip insanlara, bu tip insanları dışlamamız lazım. Bu insanların olmaması lazım. Diyorum ya bu işte vicdan 346 en büyük kanundur. Ben elimden geleni yapıyorum. Ha eğer vicdansız bir insan olsaydım, herhalde çok şeyler dönerdi. Gözlerimle şahit 347 olduğum şeyler oldu. Bunlar ihale işleridir, çünkü mesela okullar ihaleler alıyor, bilgisayarla ilgili. Paralar dönüyor bu işte. 10 milyar, 15 milyar, 348 %10 düşünseniz, 1.5 milyar para yapar. Ama ben vicdanen rahatım. Elimden geleni, yaptım. Bunu yapmayan insanlar var aman bu insanlara 349 dikkat edelim. Ama dedim ya elimizden bir şey gelmiyor. Bunları yaptım. Rahatım. Şimdi bu sene, inşallah mart ayında, para gelecek galiba, 350 çocuklarımızın bel ağrısını engellemek için, özel sandalyeler yaptıracağım. Bilgisayar sandalyeleri, onlara dolap yaptıracağız. Bu paralar, 351 bilgisayar bölümüne gelen ilk paralarla yapacağımız işlem bu. Bunlar demirbaş, bunlar kesin olacak. İnşallah. Yani hedefim, çocuklara dolap, 352 üstlerini başlarını koyabileceği, çocuklarımızın oturabileceği sandalyeler, bilgisayar sandalyeleri, ve bölümün, işte kapılarının kapanması için, 353 otomatik kapanması için, soğuk geliyor, üşüyoruz, tabi bu tip işlemler. Kapıların otomatini yaptıracamız. Bir şeyler yapacağım. Bunlar ilk 354 hedefimdeki şeyler. Bunlar beni rahatlatıyor. Bunları yapmak, bilmek beni rahatlatıyor. Öğrencilerim de duyduğu zaman, seviniyorlar. Onlar da 355 haklı. 356</p> <p>Mutlu oluyorlar.</p> <p>357 358</p> <p>359 E yani tabi. Hocam niye bu böyle dediğin zaman, üzülüyor insan. 360</p> <p>Bir soru sormak istiyorum.</p> <p>361 362</p> <p>363 Buyurun. 364</p> <p>İki soru sormak istiyorum arka arkaya. Cevaplandırmınızı isteyeceğim. Bunlardan birincisi, diğer bölümlerin, bilgisayar bölümüne 365 gelerek, kişisel ya da okul için, bazı işlerini, üstelik de, çat kapı dersin ortasında, ders falan dinlemeden, sizden rica etmeleri. Bunu 366 söylediniz.</p> <p>367 368</p> <p>369 Tam anlamıyla. 370</p> <p>Sizin, bu bahsettiğiniz, bilgisayar bölümünün ihtiyaçları için, sandalyeler için, dolaplar için, büyük bir meslek lisesiniz, okulun döner 371 semayesi olduğunu biliyoruz, okulda çok güzel eşyaların üretildiğini biliyoruz, bunun için diğer bölümlerden böyle bir talebiniz 372 olacak mı? okul dışında mı halledeceksiniz?</p> <p>373 374</p> <p>375 Şimdi, bu tip işleri kesinlikle okul içinde halledeceğiz. Bizim metal işlerimiz var, mobilya dekorasyon bölümümüz var. Bu bölümler bize malzeme 376 karşılığı, işleri yapacak. Bu işten, işçi ücreti, ek ücret almayacak. Sadece biz malzemesini temin edeceğiz. Gerisini onlar halledecekler. Plan bu 377 şekilde. Aslında bunu millî eğitim, zannedersen, millî eğitim bakanlığında da bu sandalyeler direkt istenebiliyor. Ama onun çok zor olduğunu 378 söylediler. O yüzden biz de okul içerisinde yapacağız bu işleri. Bölümlerle konuştum. Bölüm şefleriyle. "Tamam yaparız" dediler. "Hay hay" 379 dediler. Sağ olsunlar. Ve şu anda gelecek olan parayla, demir boru alacağız. işte, döşeme alacağız ve bu işleri yapacağız. Böylelikle ben biraz 380 daha sevinçli ve mutlu olacağım. Rahatlayacağım. 381</p> <p>Bir de bir öğretmen olarak da benim dikkatimi çekti, -ki aynı şey bana yapılırsa ben çok rahatsız olurum-, bu dersin bölünme 382 noktasında, belki idareden değil ama, diğer öğretmenlerde durumu düzeltmek için bir çabanız olacak mı?</p> <p>383</p>	<p>Başka bir okulda görev yapan bir bilgisayar öğretmeni</p>
<p>Vicdani sorumluluk</p>		
<p>Diğer bölümlerin bilgisayar bölümüne katkıları</p>		

Dersin bölünmesine karşı tavır	<p>384</p> <p>385 Şimdi ben bölümün dış kapısını kilitleme yöntemine gittim. Bir kilit attım, normalce kilitledim, sonra düşündüm, söz ettiler, bir deprem anında, bir</p> <p>386 yangın anında, benzeri bir acil durumda, gibi durumda, ne olacak? Dediler. Haklılar. Doğru değildi bu. Bunu tekrar denedik, tekrar açtık tabii ki.</p> <p>387 Nöbetçi öğrenci diyor, derste nöbetçi öğrenci olmaz. Ancak atölye saatlerinde olur. O da bir çözüm değil.</p> <p>388</p> <p>389 Peki kapağa bir yazı asılsa, işte "ders var rahatsız etmeyiniz" diye</p> <p>390</p> <p>391 Yani bu biraz terbiyesizlik olur, çünkü ben arkadaşlara karşı, yani bu bir terbiyesizliktir. Onu, öğretmen arkadaşımın kendisinin düşünmesi lazım.</p> <p>392 Bunu yapma terbiyesizliktir.</p> <p>393</p> <p>394 O onu düşünmüyorsa, bunu sizin bir şekilde o insanlara aktarmanız...</p> <p>395</p> <p>396 Yani, ben, ben, bence bu yanlış, böyle bir şey yapamayız da, şöyle bir şey olabilir. Bölümü başka bir yere taşımak, bir cevap olabilir. Yani</p> <p>397 bölümümüz şu anda üst katında derslikler var, alt katında derslik yok, pardon, özür üst katta derslik var, dolayısıyla derslik demek, öğretmen</p> <p>398 demektir. Normalde atölyeler, her zaman için, dersliklerden ayrıdır. Bu bir kuraldır. Atölyeler bir yerdedir, derslikler başka bir yerdedir. Bizim</p> <p>399 bilgisayar bölümü de, nerede yer bulamamışlar, aslında yer bulamamışlar değil, koskocaman okul, futbol sahasının kaç misli büyüklüğünde bir</p> <p>400 okul, yer var da, işte bilemiyorum, nasıl ayarlayacaklar, işte biraz, mali külfet doğuracağından dolayı zannedersen, pek girişmiyorlar, sebep bu</p> <p>401 yani, öğretmen, dersliklerle atölyenin bir arada olması gerçek sebep, bunun çözüm yolu, derslikler, bizim bölümümüzü ayıracaklar, bizim</p> <p>402 bölümümüzü başka bir yere taşımamız gerekiyor. Bu bir şarttır. Fakat şu anda mümkün değil. Bize bir yer ayırmaları lazım. Bir yer için de para</p> <p>403 oraya tahsis edilmeli ve ayarlanmalı. Çözüm bu.</p> <p>404</p> <p>405 Zihniyetten bahsettiniz. İdaredeki zihniyet. İş verdiği sürece, sizin okul içinde bir yerden başka bir yere gitmeniz sorunu çözecek mi?</p> <p>406</p> <p>407 Şimdi bu neyi çözer? Bu öğretmenlerin bizi rahatsız etmemelerini çözer. En azından kötünün iyisi. Yani en azından biraz daha rahatlarız. Ama</p> <p>408 idarenin tabii, bize yazı yollaması ve benzeri işlemleri çözmeyecektir. Bu konuda da zannetmiyorum. Bu olay zannedersen hiç çözülmeyecek.</p> <p>409 Yani bu olayı çözenin tek yolu, arkadaşım çıkacak, o da bölüm şefimiz olacak, olayı diyecek, siz bu işi yazmıyoruz diyecek. Restini çekecek. O</p> <p>410 anda da göreceğiz, ne oluyor diye. Müdür beyle tartışacağız. Müdür bey bize ne yapacak, bilmiyorum. O andaki duruma bağlı.</p> <p>411</p> <p>412 Aklıma şey geldi, hani bir anekdot Nasrettin hocanın Timur'a çıkıp, filden kurtulmak istemek için,.. köylülerin terk ettiği gibi,</p> <p>413</p> <p>414 Kimse kaimaması,</p> <p>415</p> <p>416 Ondan sonra ikinci filin gelmesi. Şimdi bölüm şefinin görüşmesi lazım diyorsunuz, sonra onu yalnız bırakıp ta daha farklı görevler</p> <p>417 gelmesin?</p> <p>418</p> <p>419 (gülüşmeler)</p> <p>420</p> <p>421 Yani...</p> <p>422</p> <p>423 Bu da işin şakasıydı tabii.</p> <p>424</p> <p>425 Bilemiyorum, işte müdür beye bağlı.</p> <p>426</p> <p>427 Ortak hareket etmeniz, sadece şefin değil de,</p> <p>428</p> <p>429 Şimdi muhatap şudur, biz de teknik eğitimde kural şudur, ilkönce bölüm şefi muhataptır idareyle, daha sonra atölye şefi olabilir, daha sonra da</p> <p>430 öğretmen olabilir. Bu bir silsiledir yani.</p> <p>431</p> <p>432 Resmi prosedürü anladım. Bölüm şefinin muhatap olması gerekiyor ama, sizin de bölüm olarak tüm öğretmenler, ortak hareket</p>
--------------------------------	---

	433	etmeniz ve desteklemeniz, tek kişinin görüşmesiyle olacak bir şey mi acaba?	
	434		
	435	O zaman da ben şunu biliyorum. Diyecek ki, o zaman biz bunları kime yazdıracağız?. Bunları kimin yazması lazım? Yazacak kimse yok. Çeşitli	
	436	bahaneler olacak. Dolayısıyla gene yük bize kalacak. Bunun çözümü biraz zor. En güzel çözüm, bir tane bilgisayar, o da kütüphaneye,	
	437	konulsun, oradaki kütüphanedeki arkadaş, bomboş duruyor, sabahtan akşama kadar boş, verin yazsın. Yani. Öğretmen kurul tutanağı mı?	
	438	bilgisayar bölümü, zümre tutanağı mı? bilgisayar bölümü, yazılı soruları mı? bilgisayar bölümü, başka yazılacak şey varsa hepsi bilgisayar	
	439	bölümüne, bakalım hayırlısı, bekliyoruz.	
	440		
	441	Şimdi sohbetimizi, şöyle sonuçlandıralım. Tabi her zaman konuştuğumuz, en son olarak sizin kişisel çabalarınız, siz de bunları gayet	
	442	güzel bir şekilde bize izah ettiniz,	
	443		
	444	Evet.	
	445		
	446	Son bir söz hakkı veriyorum size, yani, şu ana kadar söylediklerinizin dışında, söylemek istediğiniz bir şey var mı?	
	447		
Meslek liselerinin durumu	448	Şimdi bakın, liseler, lisedeki hedef nedir? Öğrenci gelir, belli bir seviyeye kadar yükseltilir ve bırakılır. Ha liseler bu konuda verimli midir?	
	449	Tartışılır. Fen liseleri verimli midir? Evet verimlidir. Anadolu liseleri? Verimlidir. Meslek liseleri, görev nedir? Kesinlikle buradaki görev, mesleki	
	450	eğitim vermektir. Çocuğun kültürünü yükseltmek, asıl amaç değildir. Asıl amaç, çocuğa meslek eğitimi vermektir. Çocuğu bir meslek sahibi	
	451	etmektir. Şimdi, elektrik bölümü, çocuk mezun oluyor ama elektrik bölümüyle uğraşmıyor. Tesviye, mezun oluyor ama başka bir işle uğraşiyor.	
	452	Metal? Başka bir işle. Herkes başka bir işle meşgul oluyor. Bilgisayar bölümü farklı. Niçin farklı? Ben de bunu şöyle ispat ediyorum, bilgisayar	
	453	bölümü öğrencisi mezun oluyor, ve direkt gidip şirketlerde çalışıyor. Ve benim hala öğrencim var, ha bu işi, üstelemeyen öğrenci, istemeyen	
	454	öğrenci, o da farklı durumlara giriyor, orda artık bizim yapacağımız bir şey yok. Fakat şunu bastıra bastıra söylüyorum, bu bölüm hakkını veriyor,	
	455	ve vicdanen o yüzden rahatım, çünkü işletmelerde, bayağı iyiler. Çocuklar mezun olduktan sonra iş buluyorlar, imkanları iyi, hatta boynuz kulağı	
Bilgisayar bölümünün durumu	456	geçer ifadesi de doğru, bizi de geçtiler, o yüzden çok rahatım. Ama belli şeyleri öğretilmediğimiz için elbette üzülüyoruz. Ama unutmayın ki,	
	457	müfredat programı mesela, müfredat programında bir çok konu var, ama bunların bir kısmı yeni yersiz, e bunları öğrenme de olur çocuk, o	
	458	programlar zaten gecikti, bazı sebeplerden dolayı uygulayamıyoruz. Ama şunu bastırarak söylüyorum. Öğrencilerim, yeterli seviyeye geliyorlar,	
	459	işletmelere gidiyorlar, mezun olduktan da sonra, da rahatlık iş bulacak seviyeye geliyorlar. Bunun da altını çiziyorum. Ama istemeyen öğrencim,	
	460	bilgi sahibi olmayan öğrencim de maalesef dediğimiz şeylerden biraz daha uzaktlar. O yüzden, bilgisayar bölümü, aslında çok şanslı, öğrenciler	
	461	açısından çok şanslı bir bölümdür. Ve bu konuda, idealleri olan arkadaşların, öğrencilerin, ve velilerin de, öğrencilerini bilgisayar bölümüne	
	462	yönlendirmesini tavsiye ediyorum. Ama bu yönlendirme üniversiteden biraz daha uzak olacaktır. Fakat çok daha iyi olacağına inanıyorum. Yani	
	463	liseden eğer çocuk biraz bilgi seviyesi olarak gerideyse, o zaman mesleki eğitim olarak, çok güzel şeyler kazanacaktır. Ama çocuğun ha bu	
	464	konuyu da lütfen, altını çizerek, hemen kısaca söylemek istiyorum, YÖK'ün yaptığı bu, mesleki eğitimlere yaptığı bu olay, not kırma olayı yani,	
	465	girişteki puanı kırma olayı, çok büyük bir hatadır. Bu bir ayıptır. Bu öğrencilerin önünü kesmektir. Bu çocukların hakkı yok mu? Bunlar da doktor	
	466	olabilir, bunlar da avukat olabilir. Bunlar da iyiler. Bir ticaret lisesi mezunu, kız öğrenci, üniversite sınavında üçüncü oluyor, fakat istediği	
	467	fakülteye, istediği yere giremiyor. Bu ne kadar büyük bir ayıp. Bu konunun da düzeltilmesini çok isterdim.	
	468		
Yeni sınav sisteminin zararları	469	Bir haksızlık...	
	470		
	471	Müthiş bir haksızlık var. Bu haksızlığın önüne geçilmeli. Ve bu en kısa zamanda dönülmeli. Zararın neresinden dönüle kârdır diyorum. Bu	
	472	şekilde mesleki eğitimi öldürüyorlar. Bunun da farkındalar aslında. Ama bir şeylere kurban gittiklerini tahmin ediyorum. İnşallah en kısa zamanda	
	473	da bu hatadan dönecekler. Bizim öğrencilerimiz de avukat, hakim ve benzeri şeylerde inşallah yükselecekler diye düşünüyorum. Bunun da en	
	474	kısa zamanda düzeimesini istiyorum.	
	475		
	476	Çok çaba gösteren bir öğretmen olduğunuzu konuşmalarınızdan anladım.	
	477		
	478	Teşekkür ederim. Sağ olun.	
	479		
	480	Eğitim-öğretimi geliştirmek için, son olarak birkaç cümle de bilgisayar öğretmeni olan arkadaşlara, bilgisayar öğretmenliğiyle ilgili	
	481	söyleyeceğiniz birkaç cümle var mı?	

482		
483	Bilgisayar öğretmeni arkadaşlar için söyleyeceğim şey şu. Arkadaşların vicdani sorumluluğa sahip olması gerekir. Kanun, en güzel kanun	
484	vicdandaki kanundur. Bunu kendilerine bir düstur edinsinler. Kendi devletin sağlamış olduğu imkan ve paraları, kesinlikle en güzel şekilde, en	
485	anlamlı, en doğru şekilde harcasınlar. ve devleti zarar edici hareketlerden kesinlikle kaçınsınlar. "Bu devleti biz mi kurtaracağız?" felsefesi	
486	yanlıştır. Elbette ki sen ben kurtarmazsak, bu devlet için uğraşmazsak, hiç kimse uğraşmazsa, hiçbir şeyin anlamı yok. Gelin el ele verelim,	
487	elimizden geleni yapalım. bölümümüz için, herkse kendi bölümü için uğraşsın, ve bununla da vicdani sorumluluğumuzu hiçbir zaman	
488	kaybetmeyelim. Gözümle şahit oldum. Böyle arkadaşlar var. Bu tip insanlara yol vermeyelim. İsim de vermek istemiyorum şu anda. Yalnız bu	
489	konularda da lütfen, dikkat edelim diyorum.	
490		
491	Çok teşekkür ediyorum Gökhan bey, iyi bir söyleşi oldu,	
492		
493	Be teşekkür ederim sağ olun.	
494		
495	İnşallah araştırma sonuçları gerekli yerlere gerekli mesajları iletir.	
496		
497	Sağ olun.	
498		
499		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU -İsmail

GÖRÜŞME YERİ.....: Cumhuriyet Lisesi Öğretmenler Odası
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 24.02.2002
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 18.25 - 18.45
 KATILIMCI.....: (İsmail)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	İsmail Hocam merhaba	
	2		
	3	Merhabalar	
	4		
	5	Eskişehir'in merkezindeki büyük okullardan birisinde bilgisayar öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz.	
	6		
	7	Evet.	
	8		
	9	Anladığım kadarıyla okuldaki tek bilgisayar öğretmenisiniz.	
	10		
	11	Teknik öğretmen olarak evet.	
	12		
	13	Evet. Peki öncelikli olarak sizin okuldaki görevlerinizden bahsedelim. Bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yapıyorsunuz?	
	14		
Bilgisayar öğretmenin görevleri	15	Şimdi ben teknik öğretmen olduğum için aslında teknik bir okulda olmayı ümit ediyordum. Bu olmadı. O yüzden şu anda okulda Microsoft Office	
	16	-Word, Excel- bunları anlatıyoruz. Bunlar haricinde hiç bir şey yok. Olay budur. Okuldaki öbür bilgisayarlarda bir şey, arıza olduğu zaman	
	17	müdahale, yani teknik öğretmen olduğum için bu işlerden az buçuk anladığım için bunu ben istekli yapıyorum. İçim rahat etmiyor. Örneğin bir	
	18	arıza olduğu zaman falan. Bu. Onlar haricinde de okulumuzda değişik bir şey yok.	
	19		
İdari bilgisayarların bakımı	20	İdari bilgisayarların bakımıyla da siz mi ilgileniyorsunuz? Yoksa başka bir çözüm mü var?	
	21		
	22	Şu var. Benden önce bu işlerle özel birkaç şirket uğraşmış. En küçük bir arıza olduğu zaman onlar müdahale etmişler veya onların müdahale	
	23	edemediği olaylar olmuş falan ama şu anda okuldaki hemen hemen her bilgisayarla ben ilgileniyorum. Ama şu da var özellikle öğrencilerin	
	24	notlarının girildiği ağ ortamı var. İdarecilerde. Ağla ilgili bir olay olduğu zaman ona pek müdahale etmek istemiyorum. O da yani olumsuz bir olay	
	25	olursa üzerime olumsuz bir şey olmasın diye ayrıca da burada da kullanılan ağ oldukça eski bir ağ ondan da o kadar iyi anlamadığım için.	
	26		
	27	Zannediyorum bu BİLSA programında veri kaybı olursa mesuliyetini...	
	28		
	29	Problem olmasın üzerime almak istemediğim için.	
	30		
	31	Anlıyorum. Peki okul idaresinin bilgisayar öğretmeni olarak sizden rica ettiği sizden beklediği bazı görevler oldu mu? Veya oluyor mu?	
	32		
	33		
Ekstra görevler	34	Ya, öncelikle idarenin istediği ekstralar olmuyor. Yani, şu da var yani onlar bir şey istemeden eibet içim rahat etmiyor dedim ya bir arıza	
Diğer öğretmenlere rehberlik	35	olduğunda en ufak bir şey de ben hemen müdahale ediyorum. Ekstralar şu olabilir işte öteki öğretmen arkadaşların bir işi olduğu zaman onların	
	36	iyi anlamadığı herhangi bir şey olduğu zaman ben sadece onlara rehberlik ediyorum okuldaki öğretmenlerin veya idarecilerin veya öbür	
	37	hizmetlilerin herhangi bir konuda bilgisayar da olabilir, öbür teknolojik aletler de olabilir bunlarla ilgili bir eğitime ihtiyaçları olursa bu benden	
	38	isteniyor. O tür bir şey olduğu zaman elbette yapıyoruz. Ama şu ana kadar ben üç yıldır buradayım çok olumsuz ekstra hiçbir şey olmadı.	
	39		
	40	Sizden işte şunu yazın, bunu edin falan gibi bir çok okulda bilgisayar öğretmenlerinin karşılaştığı sıkıntıları yaşamadığınızı	

	41	belirtiyorsunuz.	
	42		
	43	Hayır.	
	44		
	45	İdari işlerde....	
	46	İdari işlerde olmadı.	
	47		
	48	Yazı yazılması...	
	49		
	50	Hayır, hayır, hayır... öyle bir şey olmadı. Olmadı.	
	51		
	52	Milli eğitim hiç size dışarıda görevlendirme yaptı mı?	
	53		
İl milli eğitimin görevlendirmeleri	54	Şimdi, milli eğitimin Eskişehir içerisindeki özel bilgisayar kurslarında imtihanları oluyor. Onlarda ... 6 ayda bir falan oluyor. Aslında 2 ayda bir oluyor ama bunu milli eğitimden öğrendiğimiz isim listesi yapmışlar, oradan 6 ayda bir olursa anca geliyor onun haricinde bir istekleri olmadı şimdiye kadar.	Sınavlar 2 ayda bir olmasına rağmen bana 6 ayda bir görev geliyor
	55		
	56		
	57		
	58	Peki. Soruyu değiştirilim ve okulda üstlenmiş olduğunuz görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için değişmesini istediğiniz şeyler var mı?	
	59		
Değişmesi istenen durumlar	60		
	61	Elbette var. Yani şu var, şu anki okulum Eskişehir'de bilgisayar laboratuvarı olarak ilk .mal edilmiş. Eskişehir'de ilk. O yüzden kullandığımız bilgisayarlar eski. Öğrencilerin kullandığı. Ne bileyim şu anda 386'lar var. Ve onlarla artık bir hiçbir işlem uygulayamıyoruz gibi bir şey oldu.	Eskişehir'de ilk laboratuvar benim çalıştığım okulda kurulmuş.
	62	Bunu hep idareden istedim ben. Her seferinde istiyorum onlar da eksik olmasınlar anlayışlılar ama ellerindeki imkanlar uygun olmadığı için. Şu 3 yıl içerisinde bunları bir upgrade etme imkanı olmadı. Ama inşallah olacaktır. Elbette yani bizler bu işle uğraştığımız için hep her şeyin en iyisi olsun istiyoruz. Ama imkanlar ona uygun olmadığı için de üzülüyoruz. Yani açıkçası ben okulda öğrencinin kullandığı bilgisayar iyi olmadığı için ona ben Office 2000 şu anda anlatamıyorum. Eski Office'leri anlatıyorum. Eski Office'leri anlatınca da öğrencinin evde bilgisayarı olabiliyor bu sefer bizim anlattıklarımıza evde uyguladıkları pek uyumlayabiliyor. Bu sefer de öğrencinin aklında bir endişe olabilir. İşte, "Hocam siz böyle anlattınız ama ben evde uygulayamadım" gibisinden. Bu yani okulda değişmesini istediğim olay bu.	
	63		
	64		
	65		
	66		
	67		
	68		
	69		
	70	Peki daha genel anlamda yaşadığınız sorunlar var mı? Bilgisayar öğretmeni olarak?	
	71		
Yaşanılan diğer sorunlar	72	Valla.. Şu var, Eskişehir içerisinde bizler azız. Az olduğumuz için de -ücret açısından elbette bunun bir ekstrası yok- az olduğum için azıcık insan istisna olmak istiyor yani az önce de anlattım bunu özel bilgisayar kurslarının imtihanlarını orda bilgisayar öğretmeni olmayanlara da -olmayanlardan da- görev isteniliyor bu incitiyor beni açıkçası. Ama işte milli eğitimin içerisindeyiz diye de ona da örgütlü bir şey olmadığı için şimdiye kadar müdahale edemedik. Değişmesini istediğim bu. Ayrıca şu oldu, bundan, ben ilk atandığımda onun arkasından Eskişehir'de okutulan tüm kitapların bir isim listesi milli eğitimce istendi. Biz ilk atandığımızda onunun iş için ekstra bir ücret almadık. İkinci olarak bunu bir ücretle, bize ödenerek, onu yaptık. Yani milli eğitimin olayı, mümkün olduğunca az ücretle mümkün olduğunca çok iş yaptırabilmek. En çok rahatsız olduğum olay bu. Ayrıca ben teknik öğretmen olduğum için teknik okulda olmayı isterken orda olmamış olmamın da yani, bir, üzüntüsü var. Yani şu anda düz bir lisede olunca ve haftada iki saat dersim var. Ne bileyim, İngilizce haftada üç saat o zaman sanki İngilizce öğretmeni bilgisayar öğretmeninden biraz daha el üstünde. Hem öğrenci, hem idareci açısından ele alıyorum. En büyük rahatsız olduğum olay bu.	
	73		
	74		
	75		
	76		
	77		
	78		
	79		
	80		
	81		
	82	Teknik öğretmen olduğunuz için düz bir lisedeki eğitimi...	
	83		
	84	Evet görevi bu..	
	85		
	86	Müfredat biraz daha zannediyorum..	
Üniversitede aldığı eğitimi yansıtamaması	87		Ekstralara atlamak: fazladan bazı konuları da anlatmak
	88	Yani ben üniversitede bu işin eğitimini aldım arkasında yani burada sırf o aldığım eğitimin bütün hepsini öğrencilere aktaramıyorum. Olup ta sırf ne bileyim özel bir bilgisayar kursunun müfredatını okutuyor olmak elbette bunu okuturken bir çok ekstralara da ben atlıyorum yani özel	
	89		

	90	kurslarda anlatılmayan bir çok özelliği de anlatıyorum. Bu da vicdanımı rahat ettirmek için belki.	
	91		
	92	Evet. Öğretmen olarak tatmin noktanız..	
	93		
	94	Elbette. Elbette.	
	95		
	96	Peki bu olumsuzlukların giderilmesi için kişisel bir çaba gösterebildiniz mi? Elinizden bir şey geldi mi? Öğretmen, müfredat noktasında yaptığınızı söylediniz.	
	97		
	98		
	99	Tabi ki...	
	100		
	101	Başka neler yapabildiniz?	
	102		
	103	Şu oldu...	
	104		
	105	Bunları yaparken nelerle karşılaştınız?	
	106		
Müfredatın değiştirilmesi için gösterilen çabalar	107	Öncelikle ben ilk atandığımda özellikle düz liselerin bilgisayar müfredatı oldukça eskiydi. İlk günden itibaren hem Eskişehir ili Hem de Eskişehir	
	108	milli eğitim müdürlüğü vasıtasıyla Ankara'ya hep bunun güncellenmesini -özellikle- istedik. İdareye müracaat ettik. Onlar vasıtasıyla milli eğitime	
	109	oradan Ankara'ya en sonunda 2 yıl içinde bu istediğimiz oldu. Bu istediğimiz oldu ancak bu sefer de okulun buna alt yapı olarak elverişli	
	110	olmamasından ötürü bu sefer orda bir sıkıntı oldu. İşte az önce de anlattım hep okuldaki en azından öğrencilerin kullandığı bilgisayarlara	
	111	güncellenmesi, istedim ama orda şu ana kadar bir sonuç elde edemedim. Bunun haricinde işte şu an oldukça ciddi anlamda bu okuldan ayrılıp	
	112	teknik bir okula tayin isteme aşamasındayım. "Bunu istesem mi, istemesem mi?" bunun ikilemindeyim. Okul olarak, idare olarak gayet iyi bir	
	113	ortamdayım. Ama az önce anlattığım olaylardan ötürü mesleki anlamda bildiklerimi aktaramamamın verdiği bir rahatsızlık var. Şu anda onun	
	114	ikilemi içerisindeyim. Bu yani.	
	115		
	116	Peki bütün bunların ötesinde söylemek istediğiniz veya iletmek istediğiniz tartışmak istediğiniz bir başlık var mı? Bunları tartışabiliriz.	
	117		
	118	Evet öncelikle ben teknik okulda olduğunuzu biliyorum. Ücret olarak iyi mi ücretiniz şu anda?	
	119		
Teknik okul öğretmen ücretleri	120	Tatminkar olduğumu söyleyebilirim. Tabi bunu söylerken de diğer öğretmen arkadaşlarımızla kıyaslama...	
	121		
	122	Evet. Yani onu ben arkadaşlarımdan hep öğrenmeye uğraştım bunu da çok net öğrenemedim açıkçası ben şu anda bu okulda haftada 30 saate	
	123	giriyorum. Ve bu alabileceğim en yüksek ücret. Bunun ötesi yok. Ve bu ücretle teknik öğretmen olduğum halde onun bir ek bir maaşa etkisi var	
	124	bunu ben bu okulda alamıyorum. Ücret olarak yani örneğin siz haftada 30 saat m. ücret alıyorsunuz? Yoksa bunun üzerinde ücretler mi	
	125	alıyorsunuz?	
	126		
	127	Şimdi ders saati olarak düz liselerin ve teknik liselerin maaş karşılığı görünen saatleri farklı	
	128		
	129	Evet biliyorum.	
	130		
	131	Ben ticaret lisesindeyim. Ticaret lisesinde bizim 15 saat ders artı ücret var. Bu ücretleri biz ders saati olarak doldurmaktan ziyade	
	132	koordinatörlük yaptığımız için oradan kapatıyoruz. Çok fazla sayıda derse girdiğimi söyleyemem. Haftada 30 saat ben hiç derse	
	133	girmedim. Yalnız şunu gördüm. Sizin bu söylediğinizin üstüne ilave edeyim. Böylece size de konuşma fırsatı vermiş olayım. Teknik	
	134	liseden mezun olduğum halde düz liselerde ve ya farklı liselerde görevlendirilip teknik liselerdeki öğretmenlere göre farklı ücret alan	
	135	arkadaşlarımız var.	
	136		
	137	Biliyorum.	
	138		

Bilgisayar öğretmenlerinin sayısı ve iş yükü	139	Yani bu ücretlendirmeyi okullara göre değil de öğretmenlerin hangi okulda olursa olsun pozisyonlarına göre yaparlarsa
	140	
	141	Mezuniyetine göre
	142	
	143	Zannediyorum daha adil bir ücretlendirme yapmış olurlar. Çünkü gördüğüm kadarıyla sizin iş yükünüzle
	144	
	145	Oldukça ağır evet.
	146	
	147	bizim iş yükümüz arasında hiç de fark yok. Hatta belki bazı işleri siz bizden daha yoğun olarak yapıyorsunuz.
	148	
	149	Yani Eskişehir içinde çok iyi bildiğim teknik okullarda bu işin üniversiteden eğitimini almamış yani ünvanı teknik öğretmen olmayan insanlar var.
	150	Teknik bir okulda teknik öğretmen yokken düz bir okulda teknik öğretmen var. Bu uygulamayı ben anlayamıyorum açıkçası
	151	
	152	Ben size sayı söyleyebilirim. Bu araştırmanın içinde olduğum için. Eskişehir'in merkezinde görev yapan ben dahil 15 tane bilgisayar
	153	öğretmeni var. Bu arkadaşlarımızdan bir tanesi teknik okuldan mezun olmasına rağmen yeni atandı ve bir ilköğretim okulunda görev
	154	yapıyor. Siz varsınız. Bunun haricindeki arkadaşlar meslek ya da teknik okullar ya da Anadolu teknik liselerde görev yapan arkadaşlar.
	155	
	156	İşte yani az önce de anlattım gerçekten acaba hakikaten bir teknik okula tayin istesem mi ikilemi içerisindeyim. Sırf ücret açısından ayrıca
157	yaptığım iş açısından. Dikkate aldığım iki nokta bu. Bu konular haricinde de yani hem siz hem de ben bu işin içindeyiz. Ne olup bittiğini iyi	
158	biliyoruz. Ki söylenebilecek çok fazla bir şey de yok.	
159		
160	Çok çok teşekkür ediyorum. Bana bu imkanı verdiğiniz için güzel bir sohbet oldu. İyi akşamlar.	
161		
162	Benim için de öyle oldu, teşekkür ediyorum.	
163		
164		
165		
166		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Kadir

GÖRÜŞME YERİ.....: Araştırmacının Evi
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 03.02.2002
 GÖRÜŞME SAATLERİ..... : 14.30 – 15.10
 KATILIMCI.....: (Kadir)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Kadir hocam merhaba.	
	2		
	3	Merhaba.	
	4		
	5	Görüşme imkanı verdiğiniz için teşekkür ederim.	
	6		
	7	Ben teşekkür ederim.	
	8		
	9	Eskişehir'deki büyük okullardan birinde bilgisayar öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz.	
	10		
	11	Evet.	
	12		
	13	Daha önce de şehir dışından geldiniz. Başka bir okulda görev yapıyorsunuz. Bilgisayar öğretmeni okulda ne yapar? Resmi olan	
	14	olmayan, ya da tanımlanmış, tanımlanmamış, görevleriniz neler? Neler yapıyorsunuz okulda?	
	15		
Bilgisayar öğretmenin görevleri	16	Bilgisayar öğretmeni, bilgisayarı öğretmeye çalışır. Temel olarak. Bunu yaparken de karşılaşılabileceği sorunları kendi içinde çözmeye çalışır. Ne	
	17	gibi sorunlarla karşılaşır? Orda bilgisayar bozulabilir. öğrenci uğraşırken programı çökertebilir. Uzak bir ihtimal değil bunlar. O zaman, öğrenciyi	
	18	destek vermek zorunda. Atölyeyi ayakta tutmak zorunda. Kendi nasıl aldıysa, öyle de, bir sonraki arkadaşına, kullanacaksa, veya kendisi başka	
	19	bir sınıfı, kullanım için bırakmak zorunda. Öğrenci kendine özgü işler yapar. Art alanı döşer kendi, kısıtlerini açar, dosyalarla karmaşık hale	
	20	getirir. Diğer öğrenci bu karmaşıklık içerisinde öğrenemez. Bizim bunları da düzeltmemiz lazım. Belli günlerde diyelim, virüslerin aktif olduğu,	
	21	bilgisayarın donanımına zarar verecek günlerde, ya önceden tarar, atölyeyi virüsten tarar, virüs taraması yapar ya da o gün, unutmussa böyle	
	22	bir şeyi, bilgisayarı açmaz. Öyle bir tehlikeyi önlemek için. Ondan sonra, elde olan imkanlarla, atölyeden öğrencinin maksimum fayda	
	23	sağlamasına çalışıyoruz bilmiyorum diğer okullarda nasıl yapılır bilmiyorum, telefon hatımız var. İnternete çıkmak için, örneğin bilgisayarların	
	24	ağını, ethernet kartı, sistem çöktüğünde sistemi tekrar kurarken kartların tanıtılmasıyla uğraşır. Onların resmiyette kimisi görülür, kimisi	
	25	görülmez. Ders verme faaliyeti görülürken, bilgisayarda karşılaşılan sorunları düzeltmek için, belki iki saatlik ders verme için harcayan öğretmen,	
	26	dört saatte bilgisayarların bakımı için harcar.	
	27		
	28	Bunları ders dışında mı yapıyorsunuz?	
Bakım-onarımı ne zaman yapıyor?	29		
	30	Ders dışında. Virüslerle uğraşır. O kadar çok aktif öğrencimiz, belki, şu aşamada yok. Ama olası tehlikeler de var. Bunların da önlenmesi lazım.	
	31	İki kez çöktüğünü biliyorum yani bilgisayarların.	
	32		
	33	Tekrar edecek olursak, müfredatı yürütmek durumundasınız ve laboratuvarların sürekli eğitim-öğretime açık ve hazır durumda bulunmasını sağlıyorsunuz. Peki bunların dışında idareden kaynaklanan görevleriniz ya da sorumluluklarınız var mı?	
	34		
	35		
İdareden kaynaklanan görev ve sorumluluklar	36	Muhakkak oluyor. Bu nasıl teşekkül ediyor? Bizim scannerimiz var, okulun scanneri. Scannerden tarama yapılacaksa bu bilgisayar öğretmenine	
	37	kalıyor. Çünkü hem scanner başka bir birimde yok okulda başka bir birimde yok, nem de bu bilgiye sahip yetişmiş personel yok. Memur yapabilir	Scanner: tayarıcı
	38	dense de, bilgisi haricinde. Tarandıktan sonra diskete sığması için ya da e-maile gönderebilmesi için, bazı işlemleri var. Hem İnternet kullanımı	
	39	açısından, hem de bu imaj dosyalarının düzenlenmesi açısından yetersizler o yüzden o işler de bize kalabiliyor. Başka, projeksiyonumuz var	
	40	okulumuzda. 29 Ekimlerde falan bazen idarenin isteğiyle, bazen kendi isteğimizle bunu kullanıyım, öğrenciler en azında çağın teknolojilerinden	

<p>Önce çalıştığı okulda farklılıklar</p>	<p>41 haberdar ve bundan nasıl kullanıldığından, okulun sevilmesi açısından faydalı olsun diye. 42 43 Milli bayramlarda, konferans salonunuz var,... 44 45 Milli bayramlarda, salonumuzda evet, kullanıyoruz. 46 47 Bunların kurulması, tanıtılması, sökülmesi, 48 49 Tabi tabi, hepsi bizim. Bazen de birkaç yazı işlerimiz de oluyor. 50 51 Yaz çiz işleri 52 53 <i>(güllüşmeler)</i> 54 55 Evet, yaz çiz işleri... 56 57 Bunlar çok oluyor mu? 58 59 Kısmen. İşleriniz çoksa size çok geliyor. İşleriniz yoksa, tam boş vaktinize, uğraşacağınız vaktinize geldiyse, uğraşıyorsunuz. Ağır gelmiyor ama, 60 işlerin yoğun vaktinde ağır geliyor. 61 62 Peki bu tür işleri reddedebiliyor musunuz? 63 64 Reddetme yok. Reddetmiyoruz. 65 66 Ne kadar yoğun da olsanız o işleri, çözüyorsunuz, 67 68 O işler sarkıtılıyor, belki üç hafta, dört hafta sarkıtılıyor ama, yapılıyor. 69 70 Milli eğitimden size herhangi bir görevlendirme... 71 72 Yok hiç gelmedi. 73 74 Hiçbir şekilde gelmedi. 75 76 Daha önceki görev yaptığınız okulda? Şehir dışındaydınız? Oradaki durum nasıldı? 77 78 Orada da yapılan işler hemen hemen aynıydı. 79 80 Çok fazla bir farklılık var mıydı? 81 82 İşler yönünden farklılık yoktu. Fakat orada bölüm için daha çok çalışıyorduk. Atölye, orda atölyelerin, atölye derslerinin saatlerinin fazla 83 olmasından dolayı, atölyeye daha çok vakit ayırıyorduk. Ondan sonra yapılan işler, farklı değildi ama daha çok vakit harcıyorduk. Daha iyi işler 84 çıkarıyorduk. Bu da biraz da grup dinamızıyla ilgili bir şey. 85 86 Okuldaki havadan? 87 88 Okuldaki havadan, çalışma arkadaşlarından, herkes isteyince, çok şeyler yapılabilir. Bir kişinin istemesiyle değil. Oradaki tüm bilgisayarla ilgili 89 olan arkadaşlar, istemesi lazım. Gerekliliğine inanılması lazım. Öyle olunca, ki orada da üç-dört kişi bu işle ilgileniyordu. Hep birlikte bayağı</p>	<p>Milli bayram törenlerinde film gösterileri vs.</p>
---	---	---

	90	güzel şeyler yapmaya çalışıyorduk. Herkes bir taş koyuyordu, bina bitiyordu.	
	91		
	92	Bu biraz önce bahsettiğimiz görevlerimizi, sorumluluklarımızı daha iyi yerine getirebilmek için, değişmesini istediğiniz durumlar var mı?	
	93		
	94		
Değişmesi istenen şartlar ve durumlar	95	Şimdi şöyle, bir kere, öğretmen çalışırsa, çalışan öğretmen teşvik edilmeli, yani devlette de artık bu yönde çalışmalar başlatıldı diyebiliriz. Ama sonuçlandığını görmüyoruz. Çalışan öğretmen teşvik edilmeli. Çalışması kolaylaştırılmalı. Eğer aynı işi dışardan yaptırıldığında dışarıya ücret veriliyorsa, belki öğretmene, öğretmene bu işi yaptığında, öğretmene de bir ücret verilmeli. Ücret de bir teşviktir. Ondan sonra, malzeme alımı konusunda da kısıtlanmamalı.	
	96		
	97		
	98		
	99	Şu ana kadar kısıtlanmadık ama kısıtlandığını duyduğumuz arkadaşlar da oldu. Yani belli bir süreden sonra, şevki yitiyor. Böyle de idare edilir diyorsanız, böyle de kalsın deniyor. Ama şu ana kadar ne söylediysek, hemen almaya çalıştılar okulumuz için.	
	100		
	101		
İyileştirme çabalar	102	Pekala, bu soruyu şöyle bir soruyla destekleyerek, daha detaylı bir, konuşma ortamı oluşturalım. Bu söz ettiğiniz şartların değişmesi için, herhangi bir çabada bulundunuz mu? Ya da eğitim, öğretim kalitesinin yükselmesi için, ya da okulunuz için, kişisel olarak, yaptığınız çabalar oldu mu? Ne türlü durumlarla karşılaştınız?	
	103		
	104		
	105		
Bilgisayar destekli eğitim	106	Şimdi, çabalar, oldu. Nasıl oldu? Eğitim-öğretim açısından bakacak olursak, öğrenci bilgisayar öğreniyorsa, daha çağdaş öğrenme tekniklerine kavuşsun, bilgisayarı da öğrenme de kullansın istedik. Ama öğrenci, temel bilgisayar bilgisi verdiğimiz için, pek yararlı olmadı. Bir doküman koyalım. O dokümanı okusun, kendi kendine öğrenmeye başlasın. Bilgisayar onun öğrenmesinde grafikler, animasyonlar, yardımcı olsun çalışmaya. Yararlı olmadı çünkü daha temel, kullanım bilgisine sahip değiller. Verdiğimiz de temel kullanım bilgisi olduğu için, bilgisayarın öğretimde kullanılması biraz zor olur.	
	107		
	108		
	109		
	110		
	111		
	112	Siz bilgisayarla eğitim değil, bilgisayar eğitimi...	
	113		
	114	Bilgisayarı biz öğretiyoruz. Biz istedik ki bilgisayarın öğretimde kullanımından faydalanalım.	
	115		
	116	Bilgisayarla eğitim,	
	117		
	118	Bilgisayarla eğitim yapalım istedik. Olmadı çünkü, temel bilgisayar bilgisine sahip olmayınca, bilgisayar, öğretimde pek faydalı olmuyor. Sadece film gösterme gibi şeylerde faydalı olabilir. Windows'ta klasör açma işlemini film olarak göstereyim istedik bir sefer.	
	119		
	120		
Bilgisayar öğrenme yaşının aşağı çekilmesi	121	Peki o zaman siz, lise ve dengi okullarda bilgisayarla eğitim yapılmasını istiyorsanız, bilgisayar öğrenme yaşının daha önlere çekilmesinin mi gerektiğini düşünüyorsunuz?	
	122		
	123		
	124	Yani bu mutlaka böyle olmalı. Nasıl böyle olmalı? Çünkü öyle olunca biz, daha rahat öğretmenlik yaparız. Hem de daha farklı şeyler öğretiriz.	
	125	Daha ileriye götürürüz. Şimdi sadece basit Windows öğretiyoruz, basit office öğretiyorlar, işlerine gidiyoruz. Öğrencinin kendini yeterli hissedip hissetmediğini, farkına varamıyoruz. Ama öğrenci, diğer matematik görür gibi, İngilizce görür gibi, artık temelden gelirse, bazı şeylerde tanışık olacağından yerine oturturuz. Bilgilerin yerine oturturuz. Kullanışlı hale getiririz. Şimdi sadece ham bilgi veriyoruz. Onu kullanışlı hale getirdi mi, başka kendi branşına dönüştürdü mü, farkına varamıyoruz. Hızlı bir şekilde şunu yapabiliyor musun, bunu yapabiliyor musun, deyip belki ham bilgiyle geçiştiriyoruz. Bir de şu sıkıntı var, sınav yapıyorsunuz, her şeyi, pratikte gösterdiğiniz her şeyi, teorisi göstermeye az meyil verdiğiniz bir bilgisayar dalında, yazılı sınav yapıyorsunuz. Öğrenci, bilgisayar da uygulasam yapacağım fakat, yazılı sorunca maddeleştiremiyorum, ifade edemiyorum, nerede olduğunu bilemiyorum, hangi menüde olduğunu bilemiyorum, s.kıntılar yaşıyor. Ama sizin istediğiniz uygulama sınavı yapmak, hem yorucu, hem de doküman nasıl saklanacak?	
	126		
Bilgisayar dersinde uygulama sınavlarının yasal durumu	127		
	128		
	129		
	130		
	131		
	132		
	133		
	134	Yasal boşluklar var o noktada.	
	135		
	136	Yasal prosedür nasıl hazırlanacak? Teknoloji ilerliyor ama bunu yakalayan resmi prosedürlerimiz yok. Olmasıyla rahatlık olacak.	
	137		
	138	Aynı sıkıntıdan bu şeyde de var zannedersem, demirbaş yasası, yani bilgisayarlar mesela diyelim ki upgrade ediyorsunuz, bir	

Demirbaş yasası	<p>139 makinenin bazı parçalarını değiştirerek, model yükseltebiliyorsunuz ama, demirbaş yasasındaki boşluklar yüzünden, her okulda daha 140 değişik uygulamalara gidilebiliyor. 141</p>	
Çalışmayan bilgisayarların parçalarından yararlanmak	<p>142 Tabii idarenin diğer demirbaşlar gibi bilgisayarı da düşünmesinden kaynaklanan aksaklıklar bazen oluyor, bunu anlatıyorsunuz, bazen aşıyor, 143 bazen aşılmıyor. Şu ana kadar aştık. Çalışan bilgisayar en güzel bilgisayar. Halbuki siz öğrenci için, açık bilgisayar bölümü olduğu için, 144 bilgisayarın içini de göstermek istiyorsunuz. Çalışmayan bir bilgisayarı, artık eskiden 3.1 gösteriyorduk, Windows 3.1 zamanından gelmiş 145 bilgisayarlar var. En azında şu aşamada diyorsunuz, 95 kuralım, temel işlemleri orada da görsün. Tabii 95 kuralım dediğiniz zaman, 4'lük 7'lik 146 RAM'ler yetmiyor. Eskiden, şu anki bilgilerimizle diyoruz, 7'lik RAM olmaz diyoruz ama, yapmışlar adamlar. Bunların üçünü, dördünü bir araya 147 koyalım istiyorsunuz. Kimi RAM'lerde bozukluk var. Ama böyle yapınca bir makine atıl durumda gibi geliyor. Ama bir makine kullanışlı durumda 148 çalışıyor. 149 150 RAM'leri paylaştırarak... 151 152 İki makineden bir makine çıkartıyoruz. İki makine önceki haliyle kullanılamayan bir işletim sistemi, şu anda piyasada hiç kullanılmayan. 153 154 İki yavaş çalışan makineden bir iyi çalışan makine... 155 156 İyi çalışan, kullanışlı, bir makine çıkarmaya çalışıyorsunuz. Veya, hiç çalışmıyor şu anda çalışmıyor, makine çalışmıyor. O makinedeki birimlen 157 söküp, diğer makineye koyduğunuzda o makine daha rahat çalışıyor. Ama ya idareden habersiz yapmayı deniyorsunuz, 158 159 Organ nakli gibi... 160 161 <i>(gülüşmeler)</i> 162 163 Organ nakli gibi. Orada atıl, çalışmaz durumda, bir makine, içindeki parçalar çalışıyor. Koyuyorsunuz diğerine, diğeri daha rahat çalışmaya 164 başlıyor. İki böbrek takılmış oluyor. Diğeri zaten mefta. 165 166 Şimdi siz burada yasal olarak, nasıl bir öneri sunabilirsiniz? Kafanızdan bir şey geçti mi? Şöyle bir şey yapsaydık diye, demirbaş 167 yasası olarak, 168 169 Şöyle düşünüyorum artık ben, atölye dışına çıkmıyor nasil olsa. Demirbaş olarak ta kasa demirbaş yapılmış, içindeki board zaten alınmıyor. 170 İçindeki sadece bir RAM alınmış, diğerine konmuş, artık fazla değiştirmeden, 171</p>	
Yasal öneriler	<p>172 Parça stok olarak mı gösterilseydi? 173 174 Parça stoğu olarak gösterilse daha pratik olurdu. 175 176 Sürekli bir teknik rapor mu tutulsa "şu parça buraya takıldı, bu o parça şuraya takıldı" diye 177 178 Süreklilik öğretmeni yorar. Süreklilik öğretmeni yorar. Yani süreklilik öğretmeni yorar, fakat, toplam bir olduktan sonra, o ondaymış, bu 179 bundaymış, şu masa sağ duruyormuş, şu masa sol duruyormuş, şu masa şunu üstünde duruyormuş, şu masa kullanılmıyor, atıl durumda 180 duruyormuş, toplamda sayı tuttuktan sonra, problem olmaması gerekir. 181 182 Toplam sayının tutması gerektiği... 183 184 Yeni evet. Senede bir bunlar yapıyorsa, 5 senede bir yapıyorsa, topla sayı tuttuktan sonra, bilgisayarın içindeki, problem olmaması lazım. 185 186 Anladım. Peki söylemek istediğiniz, konuşmak istediğiniz, bilgisayar eğitimiyle ilgili, öğretmenlikle ilgili, okulların durumlarıyla ilgili, 187</p>	

Bilgisayar öğretmenlerinin çabaları	188 Şöyle, ben, okullarda bilgisayar öğretmenliği, özellikle bilgisayar öğretmenlerinin, çağı yakalamak istediklerine inanıyorum. Gerçekten. Gerekli 189 olanaklar açılırsa, gerekli rahatlık verilirse, sorumluluk ve yetki bir arada sunulursa, ve bu konuda da serbest bırakılırsa, şu anda serbest 190 bırakılıyor, bırakılmıyor, bilmiyorum ama, teknoloji sınıfları oluşturulursa, öğrencilere gerçekten 21. yy'da yaşadıkları hissettirilirse, çok daha iyi 191 olacak. Nasıl iyi olacak? Değişik bölümler var. Biz değişik ölümlere giriyoruz. Bilgisayarı gösteriyoruz. Ama öğrenci bilgisayarı bilgisayar 192 öğrenme için değil, kendi alanında kullanmak için öğrenmesi lazım. Bilgisayar bir meslek alanı olmaktan çıktı. Ben öyle görüyorum en azından 193 şahsım olarak. Bir yan birim olarak ve kaçınılmaz bir yan birim olarak kullanılıyor. Yan alan. 194	
Bilgisayar okur-yazarlığı	195 Bunu şöyle mi, düşünüyoruz, bilgisayar okur-yazarlığı. Temel bilgisayar bilgisi. Artı mesleki bilgisayar bilgisi. Herkes temel bilgisayar 196 kullanımını bilecek artı, mesleğindeki programların, yazılımların kullanımını bilecek, 197	
Mesleki çalışmalar için bilgisayar kullanımı	198 Mesleğine uyarlayabilecek. Her şeyi, bilgisayarı öğrendikten sonra her şeyi hazır olarak istemeyecek. Bazı olanakları kendileri de oluşturup, 199 doğaçlama yapabilecekler yani. Bilgisayarı temel öğrendikten sonra. 200	
Proje üretici eğitim	201 Muhasebecinin ETA, LOGO kullanması gibi galiba. Bir teknik çizimcinin AUTOCAD kullanabilmesi gibi mi? 202 203 Evet. Çok güzel. Diyelim ki, çocuğa bilgisayar öğrettiniz, çocuk temel şeylerini Excelde sağlayabilmesi. İlla ki başka bir programa ihtiyaç 204 duymamalı. O programı da bilmeli, onun için yazılmış programı da bilmeli, ama temel şeylerde de, temeli her bilgisayar da olacağını 205 düşündüğümüz, office programlarını da kendi işine uyarlayabilmesi. İlla ki bana hazır program lazım dememeli. Bir çok ihtiyacını freeware 206 yazılımlarla, elinde bulunan office programlarıyla, yapmaya çalışmalı. Yapabilmesi. 207	
Bilgisayarın günlük hayatta kullanılması	208 Burada ben bir parantez açmak istiyorum. Burayı derinleştirmek anlamında. Yani siz bilgi sayar eğitiminde şunun yapılmasının 209 öğrenilmesinden, bunun yapılmasının öğrenilmesinden ziyade, bir adım daha ileri giderek, proje üretici uygulamalar yani, Excelden 210 yararlanmak, Wordden yararlanmak, Excelde bir şey üretmek, Powerpointte bir şey üretmek, bir şey ortaya çıkarmak, bilgisayar 211 eğitiminde bu yazılımları amaç olarak değil, araç olarak gören bir eğitim sistemi uygulamak 212	
Bilgisayarın günlük hayatta kullanılması	213 Şimdi öğrenci öncelikle kendi mesleğini, veya başka bir bölümdeyse, bilgisayar bölümü değilse, kendi mesleğinin nele ihtiyacı duyacağını, 214 madde madde bilmesi lazım. Ben bu mesleği icra edeceksen, şunlara şunlara şunlara ihtiyacım olacak. Ha bunları bilgisayardan sağlayabilir 215 miyim? Gibi kolaylık arayışına girmeli. Standart dışına çıkmalı. Öğrenci kendi bunu zorlamalı. Bilgisayar öğretmeni ona zaten yeterli olanağı 216 açacaktır. Ha bunu nasıl çalıştıracak? Haftada 2 saatlik derslerle olmayacak. Eğer öğrenci bilgisayarı hayatında kullansın isteniyorsa, bilgisayarı 217 sadece öğrenmek yetmiyor. Öğrenirsiniz, bilgi olarak kafanızın köşesinde durur. Halbuki bilgisayar öyle değil, hayatımızı madem kolaylaştırmak 218 için girdi buraya, değil mi? Sistem olarak girdi. Her şeyde artık bilgisayar dönmeye çalışıyoruz. Bir çok kaymakam başladı, okul başladı 219 bilgisayara, İletişim için kaçınılmaz oldu, bunu öğrenci hayatına nasıl uyarlar, mesleğine nasıl uyarlar, bu tedirginliğin içerisine girmeli. Halbuki 220 benim girdiğim tedirginlik, onun girdiği tedirginliğin önüne geçiyor bazen. Bilgisayar öğreteceksin. Wordün şu kısmını öğreteceksin, Excelin 221 şununu öğreteceksin. 2 saatte bunu sığdıracaksın, uygulama konusunda yardım edeceksin, öğrenci artık kendi mesleğine uyarlayamıyor. 222 Benim gösterdiğin çizgi üzerinde gidiyor, dersim bitiyor, benimle işi bitiyor. Bilgisayarla işi bitiyor. Mecbur kalmasa gaha oturup başına bakmıyor. 223 Halbuki böyle olmaması lazım. Bunun önüne nasıl... 224	
Bilgisayarın günlük hayatta kullanılması	225 Aslında bizim eğitim sistemimizin genel bir sorunu, okulda öğrendiği bilgileri hayatında kullanacağını düşünmüyor. 226 227 Evet. 228	
Bilgisayar temel eğitimi kaygıları	229 Okuldaki eğitim öyle verilmiyor zaten. Dolayısıyla da okuldaki dersler işte dersim bitsin, notumu alayım, ben, bırakayım bu iş bitsin 230 mantığıyla hareket ediliyor. 231	
Bilgisayar temel eğitimi kaygıları	232 Nasıl değişeceği konusunda da bilemiyorum. Yani belki informal olarak okuldaki kendi kulüp mü kura'lar, yani nasıl bir çalışma içine girerler 233 bilemiyorum ama, bir kere şu olması lazım, öğrenciye, boş zamanlarında okulun açılması, bilgisayarın kullanılması lazım. Şimdi bunlar, 234 teorikte çok güzel görünüyor ama, pratikte, bilgisayar donanımını açtıysanız, onun akımını da bilgisayar öğretmeni yapacak. E bunun da ders 235 yükü var. Kendi işlerini sağlamaya çalışıyor. 236	

Laboratuarlardan maksimum faydalanma	237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249	<p>Başında birinin olması lazım.</p> <p>Laboratuarda başında birinin olmazı lazım. Ondan sonra, teknoloji sınıflarını şu yönden istiyorum, bu sınıflarda öğretmen, sesini yükseltmeden, iletişim kurabilir. Ondan sonra projeksiyonu duvara yansıtır. Öğrenci oradan daha net görür. <i>Bilgisayarına</i> sağ tıkla diyorsunuz gidiyor çocuk monitörün herhangi bir boş alanına sağ tıklıyor. Teker teker hepsini dolaşmak zorunda kalıyorsunuz. Sınıfların yoğunluğu, 40 kişi olanlar var. 40 kişilik sınıf var. Şimdi ona gösterdin yanındaki arkadaşı bu sefer yapamıyor. Bir kişi aktif duruma geliyor. Bir şey yapıyorsa tam yapılmalı. Ama bilgisayar öğretmeni, sadece eski iletişim yollarıyla iletişim kurup, en güncel, iletişim cihazını öğretmeye çalışıyor. Sesle iletişim. Eskiden de sesle iletişim, şimdi de ses. Tahtada sağ tıklamıyorsun. Tahtada bilgisayarım simgesini çizmeye çalışsan, hoş değil. Ondan sonra, zaman kaybı, iki saatlik dersi var. Ve öğrenciye istiyorsun ki o dersi verdikten sonra, öğrenci kendine güven sahibi olsun. Herhangi bir işletr.eye gittiği zaman, istesin, desin ki, ben bilgisayar kullanmayı biliyorum. Güven sahibi olması için de, kendisi sürekli uygulaması lazım. Bu gün bir bilgisayar ben kendime zor alıyorum. Ee, öğrenci evine almazsa, kullanmazsa, kendi işinde kullanmazsa, bu bilginin ona ne faydası var? Gerçekten hayatını mı kolaylaştırıyor?</p>	
Teknoloji sınıfları Eski öğretim yöntemleri	250 251 252 253	<p>Donanım sorunu bizim ülkenin, Eskişehir'deki öğretmenlerinin de genelinin, okullardaki durumlarını az çok araştırma yaptığım için gördüm, ortak sorunu. Yani, sadece siz şikayetçi değilsiniz, herkes okullarda donanımın, yetersizliği, aslında hepsi maddiyata bakıyor. Her şeyin çözüm kaynağı para gibi görünüyor.</p>	Bilgisayarına sağ tıkla: Windows masaüstünde bulunan Bilgisayarım ikonuna farenin sağ tuşu ile tıkla
İnternetin bilgi amacıyla kullanılması	254 255 256 257 258 259 260 261	<p>Okullarda bir tek bu konuda sorun çözmeye bırakılmamalı, kütüphanelerde artık, bilgisayar öğrenciler kullansın istendi. Sadece İnternet cafeler... İnternet cafelere gidip bakıyorsunuz, bilgi amacıyla kullanılmıyor İnternet cafeler. Hangi İnternet Cafeye gittiysem, bir araştırma yapan Allah'ın kuluna rastlamadım. Ne yapıyor, öğrenci oyun oynuyor. Öğrenci chat yapıyor. Öğrenci arkadaşlarını toplamış, toplu oyun oynamaya çalışıyor. Ama şimdi kütüphaneye bilgisayarı koyduğunuzda bu tür işleri yapamayacak. Öğrenci, bilgisayarın, kullananların hayatını kolaylaştırdığını, meslekte, iş bulmada kolaylaştırdığını duyunca kütüphaneye bu sebepten gidecek. Bilgiye bu yolla ulaşmaya çalışacak. Yani kitabı aşmış olacak. Sanal ortamda da bilgiye ulaşabilecek. Tüm devlet birimlerinin artık bu konuya ön ayak olması lazım. Tabi bu konu da kolay bir iş mi? Değil. Kolay bir iş değil. Ama olması gereken bir iş. Öncelikli iş.</p>	
Devletin internet kullanımında öncü davranması	262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273	<p>Zaman içinde herhalde, İnternet kullanımı yaygınlaşacak.</p> <p>İnternet kullanımında, amaç dahilinde kullanılmış olacak. Yani amaç chat olmamalı. Amaç cebe mesaj olmamalı. Öğretmenler de bunu teşvik etmeli, nasıl teşvik etmeli? Ödevini bilgisayardan istiyorum demeli. Eğer Türk Dili dersi değilse, öğrencinin yazısına bakılmıyorsa, ödevini bilgisayardan istiyorum denmeli. Yani öğrencinin yazısındaki güzellik aranmamalı. Biçimsel planda güzellik arandığında bilgisayarda yazılmış ödevler biraz daha ön plana, öğretmen ihtiyaç gibi anlatıyorsa öğrencisine, şunu bilgisayardan yapman diye bir şart koşuyorsa, mecburiyetin verdiği zorunlulukla, öğrencilik yapmaya çalışacaktır. Siz de bunu yapmaya çalışan öğrenciye yardım ettiğinizde öğrenci, daha çok sevinecek. Daha çok öğrenmeye istekli olacak. Yoksa her işini elde yapmaya alışmış bir öğrenci, bilgisayar öğrettiğiniz zaman, ben bunu elde de yapıyorum. Elde daha kolay yapıyorum. Yeni yeni öğreniyor zaten, sonuçta daha pratik gelecek. Ancak o bilinç oturduktan o kolaylıklar farkına varıldıktan sonra, öğrenci diyecek ki hah! Bilgisayar şöyle faydalı, böyle faydalı, ben bunu öğreneyim. Bana şu faydası olur. Öğrencinin bunun faydasına inanması lazım. Bunun için de görmesi lazım. Günlük hayatında kullanması</p>	
İnternetin bilgi amacıyla kullanılması	274 275	<p>Çok teşekkür ediyorum.</p>	
Öğrencinin bilgisayarın daha çok kullanması	276 277 278	<p>Ben teşekkür ediyorum hocam sana kolay gelsin.</p>	

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Kudret

GÖRÜŞME YERİ.....: Araştırmacının Evi
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 26.12.2001
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 22.00 – 22.45
 KATILIMCI.....: (Kudret)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yapıyorsunuz? Görevlerinizi tanımlar mısınız? Ve daha önce başka okullarda görev yaptysanız, daha önceki okullarınızdaki görev ve sorumluluklarınızla, şimdiki okulunuzdaki görev ve sorumluluklarınızı karşılaştırır mısınız?	
Görev ve sorumluluklar	2		
	3		
	4		
	5	Mustafa Bey, şu anda görev yaptığım okulda bilgisayar öğretmeniği yapıyorum. Bilgisayar öğretmeniği bölümü mezunu olmam dolayısıyla böyle bir teknik okulda çalışmaktayım. Bilgisayar öğretmeniği yaptığım yerde bilgisayar laboratuvarımız, bilgisayar atölyemiz ve bilgisayarlarımız var. Bunlarla yaptığımız günlük çalışmalarda bilgisayarın donanım yönünden incelenmesi, bilgisayarın yazılımlarının değerlendirilmesi, şeklinde devam etmektedir. Bu, müfredatımıza uygun olarak bilgisayar donanımının, işte.. işlenmesi, bilgisayar donanım parçaları ele alınır. Bunlar, bilgisayarın içindeki bilgiler nasıl işlenmektedir, bunları öğrencilerimize aktarmaktayız. Bunun yanında programlama derslerimiz de var. Bu programlama derslerimizde programlama mantığı nedir? Programlamada izlenebilecek yollar nedir? Bunları anlatmaktayız. Yalnız ders işlememizin yanında ara sıra laboratuvarlarımızda çıkan sorunlarla da ilgilenmekteyiz. Bu.. bilgisayar öğretmeniği mezunu olmamız dolayısıyla, bilgisayar.. içinden geldiğimizden dolayı bilgisayarın donanımında bir arıza çıktığında bakabilme, o arızayı tamir edebilme olayımız.. görevimizde var. Bunu bularak arızayı kısa zamanda giderme yoluna gidiyoruz. En azından kendimiz bu işin içinde olduğumuz için dışarıdan bir teknik servis eğer.. teknik servise gerek duymuyoruz. Bunu yapmak....	
Müfredatın yürütülmesi	6		
	7		
	8		
	9		
Laboratuvarların bakımı	10		
	11		
	12		
	13		
	14		
	15		
	16	Özür diliyorum, bu tanımlanmış bir görev mi? Yoksa adı konulmamış bir kural gibi sizden beklenen bir şey mi? Yoksa sizin tamamen gönüllü olarak yaptığınız bir çalışmamı?	
Gönüllülük esası ve sorumluluk	17		
	18		
	19	Biz bu işi gönüllü olarak yapıyoruz. Çünkü bu bilgisayarları kullananlar laboratuvarı kullananlar biz bilgisayar öğretmenleriyiz. Bilgisayarlar bozulduğunda yapmadığımız zaman veya üzerine düşmediğimiz zaman işin aksayacağını düşünüyoruz, eğitimin aksayacağını düşünüyoruz,	
	20		
	21		
	22	Sorumluluk duygusuyla....	
	23		
	24	Bir kural olarak değil sorumluluk olduğu için yapmaktayız bunu. Bu da bizim için bir avantaj oluyor çünkü işi bildiğimizden dolayı arkadaşlarımızla birlikte anında bir çözüm getirebiliyoruz.	
	25		
	26		
	27	Peki, çözüm getiremediğiniz durumlardaki süreç nasıl? Dışarıdan mı bir müdahale var veya bu nasıl işliyor?	
Laboratuvarlara dışarıdan müdahale edilmesi gereken durumlar	28		
	29	Çözüm getiremediğimiz durumlarda eğer laboratuvardaki bilgisayarımız garanti içindeyse, daha önce bilgisayarların alındığı şirketle görüşmekteyiz ama bunun yanında daha önceden tanıdığımız bilgisayar öğretmeniği yapan ya da bilgisayar öğretmeniği dışında bilgisayarla uğraşan bir arkadaşlarımızla görüşmekteyiz. Yani biz telefon yoluyla veya direkt yüz yüze görüşmek yoluyla kendi bilgimiz dışında gelişen olayları da dışarıdan yardım almak yoluyla giderebiliyoruz.	
	30		
	31		
	32		
	33		
	34	Okul idaresinin bu iş için ayırdığı bir para var mı? Bilgisayar tamiri için dışarıya ödenecek.... Yaptığı anlaşma var mı? Bakım anlaşması gibi	
Bakım onarımlar için ayrılan ödenekler	35		
	36		
	37	Okul idaresinin bu şekilde bir anlaşması yok çünkü biz okulumuzda bilgisayar bölümü olduğumuz için daha doğrusu bilgisayar öğretmenleri olduğu için dışarıdan bir bakım için ayrıca masraf olmasın diye bakım anlaşmamız yok ama bilgisayarlarımız garantili alındığı zaman bunların garantisini işte.. parça garantisidir, bir yıl içinde bir arıza çıktığında tekrar değiştirilebiliyor yalnız dışarıdan bir bakım anlaşmamız şu anda yok.	
	38		
	39		
	40		

Arkadaşlarımız:
 bölümdeki diğer
 bilgisayar
 öğretmenleri

<p>İdarenin verdiği yazı-çizi işleri, WEB sayfası tasarımı vs.</p>	<p>41 Okul idaresinin bilgisayar tamiri dışında sizden beklediği veya sizden istediği başka çalışmalar var mı? 42 43 Okul idaresinin bizden istediği bilgisayar tamirinin dışında şunlar olabilir: mesela bazen öğretmenlerimizin, okulumuzdaki öğretmenlerimizin 44 okul için yapacakları çalışmalarda yazılar olabiliyor. Bu yazıların yazılması, bu yazıların çıkartılması veya okul adına bir yazışma yapılacaksa bu 45 yazışmanın tarafımızdan yapılmasını isteyebiliyorlar. Bunun yanında işte.. okulumuz için bir WEB sayfası tasarımı olabiliyor, onun için bir 46 çalışma yapılabilir, milli eğitimde anlaşmalı olarak yazılar gönderilebilir, yazışmalar bölümümüz tarafından yapılabilir. 47 48 Peki, okulda bilgisayar kullanan memurlar olduğunu düşünüyoruz. Okul idaresinin bilgisayar kullandığını düşünüyoruz. Hangi durumlara size ihtiyaç duyuyorlar? Hangi belgelerin hazırlanmasında... Zannediyorum hep size gelmiyorlar, .. 49 50 51 Evet Yani... 52 53 ..bir kısmını kendileri yapıyorlar. 54</p>	
<p>Okul idaresi hangi durumlarda bilgisayar öğretmenlerinin yardımını istiyor?</p>	<p>55 Mustafa Bey bu konuda kendi bilgileri dahilinde olan, işte.. çalışmayan bir program olabilir. veya bilgisayarın herhangi bir yerinde bilgisayardan ayrılmış bir parça olabilir, çıkmış bir parça olabilir, eğer bilgileri dahilindeyse kendileri bakıyorlar ama bunun dışında network hattının döşenmesi, 56 network'ün bağlanmasıyla ilgili bir hata olabilir veya bunun yanında kendilerinin ulaşamayacağı bilgisayarın açılıp da tamir edilebileceği 57 durumlarda veya programların birbiriyle ilişkilendirileceği durumda daha çok biz bakıyoruz. Bunlarında genellikle idare olsun, memuriyet olsun 58 buradaki bilgisayarlar bize bakıyor daha doğrusu yani tamiri bakımı, işletilmesi, programların yüklenmesi daha çok bölümümüz tarafından 59 yapılıyor. 60 61 62 Evet. Biraz önce ben şunu kastetmek istemiştik; siz, bazı yazışmalarda yazıların sizin tarafınızdan yazıldığını söylediniz. Ben de okul idaresindeki memurların, idarecilerin kendilerinin, bazı yazışmaları kendilerinin yapabileceğini düşünüyorum ve hangi durumlarda size hangi yazışmaları verdiler? Yani hangilerini kendileri yapıyorlar, hangilerini size veriyorlar veya sizden bekliyorlar? 63 64 65</p>	<p>İlişkilendirmek: programların ağ üzerindeki diğer bilgisayarlara tanıtılması</p>
<p>İdarenin hangi yazı işlerini niçin bilgisayar öğretmenlerine verdiği...</p>	<p>66 Mesela idare boyutunda işte.. teknik konularda veya resmi gizli konularda değil de daha çok bölüm öğretmenlerinin veya branş öğretmenlerinin okul için hazırlayacağı yazışmalar, yazılar mesela bir ders planları olsun işte.. zümre toplantıları olsun bunların yazılmasında işte bunlarda yine 67 bir resmi evrak olduğu için ben o yüzden yazışma oldu herhalde onların hazırlanmasında daha çok bölümümüz bakmaktadır veya işte belirli gün 68 haftaların düzenlenmesinde kütüphanenin yayınlarının tanıtılmasında, okulun öğrencilere yapacağı herhangi bir duyuruda, reklamda daha çok 69 bölümümüz çalışmaktadır, bölümümüz öğretmenleri tarafından bu çalışmalar yürütülmektedir. 70 71 72 Anladığım kadarıyla okuldaki diğer bölümlerin bilgisayarla ilgili çalışmalarının yükünün belli bir kısmı olduğu gibi bilgisayar öğretmenlerinde. 73 74</p>	<p>Bunların: toplantı tutanaklarının</p> <p>Düzenlenmesi: ilgili yazıların yazılması</p>
<p>Bilgisayar öğretmenlerinin diğer bölümlerin işlerini yapmaları</p>	<p>75 Buna, buna katılıyorum. Diğer bölümlerimizde daha çok bölümleri ile ilgili çalışmalar yapılmakta. işte.. orada kullanılan bir program orada 76 işletilmekte ama bunun dışındaki işte arıza durumlarında, programların yüklenmesi durumunda veya o bilgisayarların kullanıcıya öğretilmesi 77 durumunda bölümümüz çalışmaktadır. Öğretmenlerimize gerektiği yerde kullanımı anlatılmaktadır. 78 79 Peki... Programların eğitiminden bahsettiniz, uygulamaların eğitiminden bahsettiniz. Bunu düzenli olarak mı yapıyorsunuz yoksa size gelip işte "Kudret Bey acaba şunu nasıl yapacağız? Burada böyle bir sorunla karşılaştık yardımcı olabilir misiniz?" gibi bir anlık yardım müdahaleleriyle mi işi yürütüyorsunuz? 80 81 82</p>	
<p>Diğer öğretmenlere verilen düzenli ve düzenli olmayan eğitim ve teknik yardım</p>	<p>83 Mesela bizim düzenlediğimiz, arkadaşlarımızla birlikte düzenlediğimiz bir kurs oldu okulda. Okul çıkışında bir saat, bir buçuk saat 84 öğretmenlerden herhangi bir şey talep etmeden bir kurs verme yoluna gittik. Gruplar halinde yaklaşık 40-50 civarında öğretmenimize bu şekilde 85 bir eğitimi verdik biz. İşte burada bilgisayarın kullanılması işletmenlik yönünden bilgisayarın kullanılması, arıza boyutuna geçtiğinde de bizi 86 arayabilirsiniz şeklinde duyurular yaptık ama bunun yanında öğretmenimiz yeterince bilgiye sahip değilse bizi telefonla arayabiliyor, telefonda 87 işte bir sorununun olduğunu bunun önüne nasıl geçebileceğini sorabiliyor biz de anında, eğer dersimiz yoksa b.z de müsaitsek gidip 88 bakabiliyoruz, olduğu yerde bakabiliyoruz veya telefonda.. gidemeyecek durumdaysak bilgisayarını alabiliyoruz, bölüme getirip orada 89 bakabiliyoruz. Ya ama gerektiği yerde ve en kısa zamanda bu işi halletmeye çalışıyoruz.</p>	

<p>İl milli eğitim müdürlüğünün yaptığı görevlendirmeler</p>	<p>90 91 Milli eğitim müdürlüğünün -okul idaresinden farklı olarak- bilgisayar öğretmeni olarak size verdiği bir görev oluyor mu? Çeşitli 92 görevlendirmeler yapıyorlar mı size? Yapıyorlarsa ne tür görevlendirmeler yapıyorlar? 93</p>	<p>Kurslar: bilgisayar dershanelerinin sertifika sınavları</p>
<p>İdari yazılımların bakım-onarımı</p>	<p>94 Bu konuda şahsen bana herhangi bir görevlendirme olmadı ama bildiğim kadarıyla arkadaşlarıma görevlendirmeler oldu. Bunlar işte ders notlarının yazımı olabilir.. milli eğitim müdürlüğündeki bilgisayarlarda oluşan arızalardan dolayı bunların bir bakımı olabilir veya arkadaşlarımız yeterli bil-yeterli derecede bilgiye sahiptir, programlama bilgileri vardır. Bu arkadaşlarımızın programlara müdahale bilgisi veya ufak program yazmalarından dolayı görevlendirildiğini biliyorum. Bunun yanında öğretmen arkadaşlarımızın kurslarda ve sınavlarda görevlendirildiğini duyduk ama şu ana kadar bilgisayar öğretmenlerinin çok fazla görevlendirildiğini ben şahsen duymadım. 99</p>	
<p>Değişmesi istenilen durumlar</p>	<p>100 Bazı programların bakımında, sorunların giderilmesinde bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirildiğini söylediniz. Okul idaresi olarak ya da milli eğitim müdürlüğünde ki programlar özel tasarlanmış programlar mı yoksa bilgisayar öğretmenlerinin rahatlıkla müdahale edebileceği programlar mı?..... 101 102 103 104 Burda... 105</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>106 ...Tasarlanmış derken burada kastetmek istediğim şey bu programlar ticari olarak belli bir ekibin ürettiği programlar mı? Ve bu ekip kendi teknik desteğini okullara sunabiliyor mu? Yoksa bilgisayar öğretmenleri olarak siz mi daha çok müdahale ediyorsunuz? 107 108</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>109 Benim gördüğüm kadarıyla okullara tahsis edilen programlar bilgisayar öğretmenlerinin müdahale etmeyeceği ama müdahale etmek zorunda kaldıkları programlar. Benim düşünceme göre bunu yapan şirketler çok fazla teknik servis olanağı sunmuyorlar. İşte telefon ettiğimizde ulaşamadığımız durumlar oluyor. Bu durumda da bölüm olarak arkadaşlarımız olarak müdahale etmemiz gereken durumlar doğabiliyor. Aslında buna şirket olarak yapması gereken durumlarda veya arıza durumlarında teknik servis yapması gereken şirkettir. 113</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>114 Peki Kudret Bey size ikinci sorumu sormak istiyorum. Okulda üstlendiğiniz bu –biraz önce bahsetmiş olduğumuz görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için değişmesini istediğiniz durumlar var mı? 115 116</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>117 Bana göre değişmesini istediğimiz durumlar öğretmenlerimizin bilgisayar kullanım yönünden daha yeterli duruma getirilmesi. Bütün öğretmenlerimizin bence branş ayır etmeden yeterli eğitimden geçirilmesi gerekiyor çünkü günümüzde artık bilgisayar çağının ortasında olduğumuza göre bütün bireylerin bilgisayar kullanmasını bilmesi gerektiğine göre öğretmenlerin de bu şekilde geliştirilmesi gerekir. Zaten çalışmalarımız bilgisayar ortamında oluyor.. ders planlarımız müfredat programlarımız zümre toplantılarımız bunları bilgisayar ortamında yazarken eğer öğretmenlerimiz daha fazla bilgiye sahip olursa hem bizim yükümüz hafiflemiş oluyor hem insanlar kendi işlerini daha kolay yoldan halledebilirler. 123</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>124 Anlıyorum, Peki öğretmenlerin tamamının bilgisayar kullanması gerektiğini, öğrenmeleri gerektiğini söylediniz. Sizce bu eğitim hizmet içi olarak mı yapılmalı yoksa daha geriye gidip öğretmenlik eğitim veren fakültelerde,- eğitim fakültelerinde- mi gerçekleştirilmeli? 125 126 Hangisi sizce daha uygun olur? 127</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>128 Bu düşünceden yola çıkarak bence milli eğitim bakanlığı bünyesinde veya milli eğitim müdürlüğü bünyesinde bir hizmet içi eğitimin –okullara yönelik- verilmesi durumunda daha başarılı olacağını düşünüyorum. Öbür türlü eğitim fakültelerine geri döndüğünde öğretmenlerin bir üniversite ortamında ders çalışmaları durumuna döneceği için çok fazla faydalı olamayacağını düşünüyorum. Bence milli eğitim müdürlüğünün görevlendirdiği öğretmenler –yeterli göreceği öğretmenler- bu işi daha iyi yapacaklardır. Hem zamandan hem de tasarruf –paradan tasarruf- edilerek öğretmenlere bilgi verilebilir. 133</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>134 Peki öğretmenlerin bilgisayar eğitiminden geçirilmesinin dışında sizin çalışmalarınızda değişmesini arzuladığınız durumlar var mı? 135 136 Bizim.... derslerin... 137</p>	
<p>Diğer öğretmenlerin bilgisayar kullanılması</p>	<p>138 Derstlerin işleyişinde... idari işlerde....</p>	

Müfredatın yeterli olmaması	139 140 141 142 143 144 145	Derslerin işleniş yönünden işte.. programların –gösterdiğimiz programların- daha çok günümüze yönelik olması ve daha.. müfredatın daha esnek olmasını düşünüyoruz yalnız bunun yanında laboratuvar bakımları, laboratuvar çalışmaları bizim tarafımızdan yapıldığı için onların da bakımının biz tarafından yapıldığını, yapılabileceğini düşünüyoruz. Yalnız program biraz daha esnek olursa hem öğrencilere yeni programlar konusunda daha fazla bilgi verilir hem de milli eğitim müdürlüğümüz de okullarda programları elde eder ellerinde bulunursa bu programları uygulama yönünde daha iyi öğretim yapabiliriz.	
Müfredatı nasıl kıırıyorsunuz	146 147 148 149 150 151 152 153 154 155	Peki... Müfredatın sizi bağladığını söylüyorsunuz. Zamanı takip etmediğini, biraz daha esnek olması gerektiğini söylüyorsunuz. Sizin bu durumu kırmak için yaptığınız özel bir çalışma var mı? Özel bir çalışma olarak değil daha çok kendimizi zorlayarak oldu bu, şu şekilde mesela laboratuvar çalıştığımız durumlarda, dersi anlattığımız durumlarda herhangi bir şekilde aksama olduğu zaman bilgisayar uygulamasını kesip tekrar teorik uygulama veya anlatım yöntemine geçiyoruz. Eğer vaktimiz kalırsa müfredattan –ki çok az kalıyor- kalması da bizim çabalarımızla oluyor dersi uygulamada daha fazla yaparak teorikte onu biraz daha kısaltarak yapıyoruz. Yalnız o çalışmada müfredat biraz daha kısaltılabilir veya işte yeni programlara uyarlanabilir şekilde olursa biz daha kolay erişebiliriz öğrencilere ve bilgisayarların bakımı tarafımızdan yapıldığı için anında ulaşabildiğimiz için biraz daha zamanımızı ordan alabiliriz.	Oradan: kısa müfredattan artırdığımız zamandan
	156 157 158 159 160 161	Ben soruyu biraz daha yenileştirerek sorayım: sadece müfredat anlamında değil biraz önce kastettiğimiz bu şartların daha iyi eğitim için, daha iyi bilgisayar eğitimi için bu şartların değişmesi için sizin bir çabanız var mı? Genel? Sadece müfredat anlamında söyleyebilirim, genel anlamda söyleyebilirim.... .....Burda,	
	162 163	Bir tanesini siz söylediniz okulda bir kurs açtığınız öğretmenlere bilgisayar... Bunun bir yararını gördünüz mü?	
Okulda öğretmenlere açılan kursların yararları	164 165 166 167 168 169 170	Bunun bir yararını şöyle gördük mesela öğretmenlerimiz hazırlayacakları bir ders programında, günlük bir ders programı olabilir, işte... ders planı olabilir bunları hazırlarken bize telefon yoluyla ulaşıp kendileri yapabiliyorlar. Daha önceki çalışmalarda bunu yapamadıklarını, direk bize geldiklerini gördük. Bize gelip, işte, bunu hazırlayabilir miyiz diye sorduklarını gördük. O da bizim zamanımızı alıyordu. Zamanımızı alırken diğer taraftan benim bildiğim kadarıyla verimimizi düşürüyordu. Ben bu kurs yönteminin, işte.. iki ay veya üç ay verilebilecek bir kursun daha ileriye dönük olarak daha yararlı olacağını gördük, ve olduğunu da gördük bu arada. Arkadaşlarımızla beraber bunu üstlenmekte iyi yaptığımızı düşünüyoruz. Bundan sonra da bu kurslar verilmeye devam ederse bu işletmenlik kursu verdiğimiz öğretmenlere daha değişik konularda bilgisayarın daha iyi işletilmesi konusunda bilgi verebilirsek üzerimizden hem büyük bir yük kalkacak hem de öğretmenlerimiz daha iyi daha çok başarılı olacaklar. Çünkü biliyorsunuz günümüz bilgisayar çağı diyoruz. Evimizde bilgisayarımız olabilir olmayabilir, okulda da olabilir veya bir internet cafe olabilir, arkadaşımızın evi olabilir. Buralarda ders Cd lerini inceleyebilirsiniz. Oralarda kendinize ait slaytlar oluşturabilirsiniz. Bu slaytları okulda gösterebilirsiniz. Mesela benim bir düşüncem, şahsen gerçekleştirilmeyi düşündüğüm burada bir konu bütün dersleri bilgisayar ortamına aktarıp bunları görsel olarak sınıfta öğretmek yöntemi olabilir. Bilgisayarla etkileşim yapılabilir datashow'lar kullanılabilir. Eğer bunlar yapılabilirse öğrenciler hem anlatımı hem görsel olduğu için daha fazla anlarlar diye düşünüyorum. Bunun da şu andaki bulunduğumuz ortama göre bir eksiklik olduğunu düşünüyorum.	
Bilgisayarın eğitim amaçlı olarak kullanılması	171 172 173 174 175 176 177		
Verimi artırma önerileri	178 179 180	Peki okul idaresindeki çalışmalarınız olarak sizden talepleri olunca..... herşeyin daha iyi olması için neler yapılabilir veya sizin bu konuda çalışmalarınız var mı?	
Bilgisayar alırken iyi bir sözleşme yapılması	181 182 183 184 185 186	Her şeyin bu konuda daha iyi olabilmesi için bence idaremizce yapılacak işlerde bu programları alırken bu çalışmaları alırken iyi bir sözleşmenin olması gerekiyor. Bence bilgisayarlar satılınca değil alana kadar belki herkes böyle işte biz servis yaparız ederiz gideriz denebilir ama bilgisayarlı aldıktan sonra da bu şirketlerin bu düzenleyen firmaların programları yapan firmaların da sağlayıcı olarak bir sözleşmesi olması gerekir. Onlar, en azından o kişiler gelir bakımlarını yaparlarsa biz de bölümümüz olarak veya arkadaşlarımız olarak öğrencilerimize daha fazla zaman ayırabiliriz. Yenilikçi olarak daha fazla çalışabiliriz.	
	187	Anladığım kadarıyla bu yazılımlar yapılırken ve pazarlanırken teknik servis verileceği noktasında bir söz veriliyor fakat daha sonra bu	

Firmaları bağlayıcı kuralları	<p>188 söz yerine getirilmiyor. Sizin beklentiniz yasal olarak bağlayıcı hükümler konularak firmaların bu konuda bir yaptırım içinde olması.</p> <p>189 Doğru mu?</p> <p>190</p> <p>191 Ben öyle düşünüyorum sizin o şekilde söylemeniz de doğru. Tabi firmalar daha bağlayıcı kurallar içinde olurlarsa hem okulların işleri</p> <p>192 aksamayacaktır çünkü biliyorsunuz öğrencilerin işleri, öğrenci notları girişleri olduğu için bunların anında yapılması gerekiyor ama arıza</p> <p>193 durumlarında da işletme yeterli desteği vermediyse ortaya hoş olmayan sonuçlar çıkacaktır.</p> <p>194</p> <p>195 Evet. İdari işlerin aksaması için böyle bir....</p> <p>196</p> <p>197 Evet. İdari işlerin aksamaması.</p> <p>198</p> <p>199 Anlıyorum Kudret bey son olarak ilave etmek istediğiniz şeyler varsa bilgisayar eğitiminin daha iyi olması için....</p> <p>200</p>	
Donanımların eskimesi	<p>201 Şimdi Mustafa Bey, ben konuda ben şimdiye kadar konuştuklarımızın yanında biz bir bilgisayar bölümü olarak okulda varız. Bilgisayar bölümü</p> <p>202 olarak olmamızın avantajlarını görüyoruz. Bunun yanında dezavantajlarını da görüyoruz. İşte avantajlarını anlattığımız gibi bakımların anında</p> <p>203 yapılması daha fazla öğrenciye hitap edebilmemiz. Yalnız bunun yanında dezavantajlarımız da olmakta. İşte bilgisayarlarımız güncelleştirme</p> <p>204 yolunda biraz daha gecikmekte diye düşünüyorum İşte bu bilgisayarlarımız anında güncelleşebilse işte.. teknoloji çöplüğüne dönüşmese...</p> <p>205</p> <p>206 Donanım olarak mı söylüyorsunuz yazılım olarak mı?</p> <p>207</p> <p>208 Hem donanım olarak hem yazılım olarak çünkü biliyorsunuz ki müfredattaki programa uymak durumundayız. Buna uyarken de yeni çıkan</p> <p>209 programlardan öğrencilerimizi haberdar edebilme gibi bir durumumuz var. İşte öğrencilerimiz bir soru sorduklarında işte "öğretmenim bu nasıl</p> <p>210 olacak, hocam bu nasıl olacak?" diye. Biz de onlara anında cevap verebilmek için kendimizi geliştirmeliyiz. Kendimizi geliştirebilmemiz için de</p> <p>211 bence çalıştığımız ortamda bu ortamın ya da bu çalışma ortamının hazır olması gerekiyor. Onu düşünürüz. Bunun yanında bilgisayar</p> <p>212 öğretmenlerine daha fazla desteğin verilmesi gerektiğini düşünürüz. Çünkü....</p> <p>213</p> <p>214 Ne tür bir destek?</p> <p>215</p>	<p>Güncelleştirme: sürekli donanım ve yazılım iyileştirmeleri yapılabilir</p>
Müfredatların geride kalması	<p>216 Mesela biz bilgisayar öğretmenliği mezunları olarak bilgisayar öğretmenliği bölümü fakülte okul mezunları olarak bilgisayar öğretmenlerine</p> <p>217 hakların verilmesini diliyoruz. Bu haklar ne olabilir? Mesela bilgisayar kurslarımız var. Şehirlerimizde ve ilçelerimizde de bilgisayar kurslarımız var.</p> <p>218 Bu kurslarımızın sınavda görevli olan öğretmenleri oluyor, işte sınavları oluyor... iki ayda bir üç ayda bir sınavları oluyor. Bu sınavlarda bu</p> <p>219 komisyonlarda bilgisayar öğretmenleri görev aldıklarında bilgisayar kurs sınavlarının daha iyi olacağını düşünüyoruz. Çünkü öğretmenlerimiz</p> <p>220 hem eğitim formasyonu almış kişiler hem de bilgisayar sektörünün içinde olduklarını düşünüyoruz çünkü bilgisayarı... öğrencilere bilgisayarı</p> <p>221 anlatıyorlar, bilmek durumundalar. Bu şekilde kurslarda görevlendirilmeleri, sınavlarda görevlendirilmeleri olabilir. Hizmet içi eğitim kurslarında</p> <p>222 belki bilgisayar öğretmenlerimizden yararlanılabilir. Bunları düşünüyoruz. Bilgisayar öğretmenlerimiz yeterince bir arada bulunmamaktalar.</p> <p>223 Bunlar bir araya getirilebilir mi diye düşünüyoruz. Bu şekilde okullarımız arasında bilgi alış-verişi yapılabilir. Çünkü biliyorsunuz bilgi ne kadar</p> <p>224 çok kişide olursa o kadar büyür diye düşünüyoruz. O konuda bir eksiklik olduğunu söyleyebiliriz. Bilgisayar eğitimi için yine sadece eğitim</p> <p>225 yönüyle bakmamak gerekiyor hem donanımı hem yazılımı bilmek bunun yanında da eğitimci de iyi bilmek gerekiyor öğrencilere anlatırken tabi</p> <p>226 bilgisayar öğretmenlerinin bunun bilincinde olmaları gerekiyor diye düşünüyorum.</p> <p>227</p> <p>228 Peki üniversitelerde verilen eğitimin –bilgisayar öğretmenlerine verilen eğitimin- güncelliği desteklediğini düşünüyor musunuz? Sizin</p> <p>229 aldığınız eğitim bu konuda yeterli miydi? Ve milli eğitime geldiğiniz zaman bir bocalama yaşadınız mı, aldığınız eğitimle sizden</p> <p>230 istenenler arasında?.....</p> <p>231</p>	
Bilgisayar öğretmenlerine destek sağlanması	<p>232 Ben şunu söyleyeyim, üniversite ortamında da bazı eksiklikler vardı. Bunlar da maddi olanaksızlıklar... işte üniversite tarafından değil de</p> <p>233 programların çok pahalı olması, mesela karşılanabilecek ama bir programın, iki programın karşılanabileceği bunun yanında birkaç programa</p> <p>234 geçildiğinde bunların karşılanamayacağı durumlar var. Bidiğimiz üzere yazılımlar çok pahalı Bunun yanında milyonlarca dolar bütün Türkiye'de</p> <p>235 bilgisayarların donanımına paralar harcanıyor. Bu bilgisayarlı kullanılabilecek düzeyde eğitim verebilmek için yeni programların kullanılması</p> <p>236 gerekiyor. Bunların da üniversitelerde çok fazla bulunmadığını görüyoruz. Bunun yanında okullardan mezun olan öğretmenlerimizin</p>	

	237	geldiklerinde çok uygun bir ortamla karşılaşmadıklarını görüyoruz.	
	238		
	239	Bir hayal kırıklığı mı yaşıyor?	
	240		
Öğretmenler daha iyi ortamlarda daha faydalı olacaktır	241	Bunu düşünüyorum ben şunu da gözlemlediğim fark ettim, gördüm daha doğrusu milli eğitim bakanlığıyla üniversitelerin çok fazla birbirine yakın	
	242	olmadığını düşünüyorum. Eğitim fakülteleri olsun, branş öğretmenlerinin yetiştiği fakülteler olsun bunların çok fazla yakın olmadığını	
	243	düşünüyorum. Okuldan, fakülteden mezun olan öğretmenlerin daha fazla yenilikçi düşüncelerle mezun olup milli eğitim bünyesinde müfredata	
	244	bağlı kalmak durumunda olduklarını düşünüyorum. Biraz daha birbirleriyle ilişkisi artarsa eğer fakülteler ve milli eğitim okullarının ilişkileri	
	245	rahatlarsa daha iyi olur diye düşünüyorum. Ben bölümüm adına öğrencilerimin üniversiteden daha fazla faydalanmasını istiyorum. İşte	
	246	önümüzdeki zamanlarda günlerde aylarda olabilir bütün okullardaki öğrencilerin bu iletişim teknolojisiyle tanışmasını istiyorum. Bu	
	247	öğrencilerimize yeterli eğitimi verebilecek öğretmenlerimizin olduğunu düşünüyorum. bu öğrencilerimize bu öğretmenlerimizin daha faydalı	
	248	olacağını düşünüyorum. O yüzden bilgisayar öğretmenlerimizin daha iyi ortamlarda çalışabileceğini eklemek istiyorum.	
	249		
	250	Üniversitemizin yeterli kalitede ve iyi bilgisayar öğretmenleri eğittiğini söylüyorsunuz.	
	251		
Bilgisayar öğretmen adaylarının kalitesi	252	Ben eğittiğini düşünüyorum yalnız mevcut sıkıntıların da devam ettiğini... yine fakültelerde sıkıntılara rağmen mezun olan öğretmenlerin kendi	
	253	gayretlerini kullandıklarını düşünüyorum.	
	254		
	255	Bir noktaya kafam takıldı. Siz bir meslek lisesinde öğretmensiniz ve muhakkak ki sektörün sizden talepleri var eleman yetiştirme	
	256	noktasında. Siz milli eğitim müfredatlarının geriden geldiğini söylediniz. Sektörün talepleriyle sizin çıkardığını öğrenciler arasında	
	257	daha doğrusu müfredat arasında bir fark var mı? Bir farkın olduğunu düşünüyor musunuz? Bu farkın büyüklüğü ne kadar? Siz bu	
	258	farkı kapatmak için öğrencilerinizle nasıl bir çalışma içindesiniz? Bu durumu nasıl görüyorsunuz?	
	259		
Sektörün taleplerine nasıl cevap veriyorsunuz?	260	Ben burada müfredatın öğrencilerimizi meslek hayatına meslek yaşamına hazırlamak için çok yeterli olmadığını düşünüyorum. Çünkü bu	
	261	bölüme gelen öğrencilerimizin ilerde yapabilecekleri işleri olduğunu işte iyi bir mesleğe geldiklerini düşündüklerini biliyorum yalnız burada da	
	262	müfredat geri bilgisayarda çok fazla, özellikle 1. Sınıfta çok fazla iç içe olmadıklarını düşündüklerini biliyorum. 2. Sınıfta biraz daha iyi	
	263	duruma getirirken bunun yanında işte laboratuardan yararlanma imkanı veriyoruz derslerimizin dışında yani çabalarımızla gayretlerimizle	
	264	laboratuvarımızdan öğrencilerimizi boş derslerde veya işte uygulama saatlerinde yararlanmalarını istiyoruz. Bunun yanında son sınıfa	
	265	geldiklerinde daha çok işletme hayatına...	
	266		
	267	<i>(bandın ilk yüzü dolduğu için görüşme kaydı kesildi.)</i>	
	268		
Son sınıflarda stajyerlik eğitimi	269	Son sınıftaki öğrencilerimiz.. daha çok meslek hayatına atılmaları gerektiğini düşünüyorum işte onu yaparken de müfredat programıyla çok fazla	
	270	buna inemeyeceğimizi yalnız öğrencilerimizin bu işleri yaparak yaşayarak yerinde görerek öğreneceklerini düşünüyorum bununla birlikte zaten	
	271	milli eğitim bakanlığımızın aldığı bir kararla son sınıftaki öğrencilerimiz, meslek eğitimi gören öğrencilerimiz staj yerlerine, iş yerlerine	
	272	gitmekte. Burada gözlemlediğimiz biz de zaten gidiyoruz, öğrencilerimizi kontrol ediyoruz gözlemlediğimiz olaylar öğrencilerimizin işleri iş	
	273	yerinde daha fazla öğrendiklerini görüyoruz. İş yerinde yeterince şirketlerimiz gelişmekte yeterince imkanları orada tutmaya çalışmaktalar.	
	274	Bununla birlikte öğrencilerimiz kendilerini daha iyi bir ortamda buluyorlar. İşte gelen.. bilgisayar geldiğinde, bir arzısı çıktığında bunun anında	
	275	tamir edebilmek için gerekli yolları alıyorlar işletmelerindeki çalışanlarına sorarak daha fazla öğrenmekte. Zaten oradaki yaptıkları işler	
	276	sıkılmadan bir programa bağlı kalmadan kendileri kendilerini hissederek kendileri gönüllü olarak yapıyorlar onun için daha fazla öğrendiklerini	
	277	düşünüyorum ben burada tabi yaparak yaşayarak öğrenmenin çok fazla etkisi var diye düşünüyorum.	
	278		
	279	Kudret bey teşekkür ediyorum bu görüşme için	
	280		
	281	Ben teşekkür ediyorum başka bir sorunuz varsa alayım	
	282		
	283	Benim bir sorum kalmadı ama söylemek istediğiniz şeyler için sizi dinleyebilirim.	
	284		
	285	Bizim düşüncemiz öğretmenlerimizin bu çağda daha fazla bilgisayar eğitimi almaları. Bilgisayarı öğrenmeyi daha fazla öğrenmeleri diye	

Bilgisayar öğretmenlerinin önemi	286 düşünüyorum. Bunun için de bence bilgisayar öğretmenlerine daha fazla değer verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bilgisayar öğretmenini 287 sadece meslek öğretmeni olarak değil hem çalışanları, öğrencileri diğer arkadaşlarımızı –meslek hayatına hazırlamak yönünden- hem de her 288 ortamda bulunup bu işi konuşup arkadaşlarımıza anlatmak yönünden oaha farklı bir yeri olduğunu düşünüyorum. Bu görüşme için de size 289 teşekkür ediyorum. 290 291 Ben teşekkür ederim. 292 293	
----------------------------------	--	--

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Mesut

GÖRÜŞME YERİ.....: Tepebaşı Endüstri Meslek Lisesi, Bilgisayar Bölümü, 2 No'lu Laboratuar

GÖRÜŞME TARİHİ.....: 03.01.2002

GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 15.10 – 15.30

KATILIMCI.....: (Mesut)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Mesut Bey merhaba Ben size bu kadar işin gücün arasında bana vakit ayırdığınız böyle bir soyleşiye de imkan verdiğiniz için öncelikli	Çocuklarımız: staj yapan öğrenciler
	2	olarak teşekkür ediyorum. Hemen konumuza geçelim. Eskişehir'in büyük okullarında birisinde bilgisayar öğretmeni olarak görev	
	3	yapıyorsunuz. Bir bilgisayar öğretmeni okulda neler yapar? Bize tanımlanmış ya da tanımlanmamış resmi olan ya da olmayan	
	4	görevlerinizi, okulda neler yaptığınızı, ve eğer daha önce de başka okullarda çalıştıysanız orda da yapmış olduğunuz görevlerinizi	
	5	anlatır mısınız?	
	6		
Görev ve sorumluluklar	7	Özellikle ilk önce okulumuzda teorik ve normal atölye dersleri var onlara giriyoruz. Bunların dışında haftanın belirli günlerinde koordinatörlük var.	
	8	İşte oraya gidiyoruz, çocuklarımızı kontrol ediyoruz. Bunun dışında eğer şeflik varsa, bölümümüzde bulunan bilgisayar donanımını ya da diğer	
	9	donanımı olabilir, işte buradaki eksikleri belirleyip bunları tamir edebiliyorsak edebiliyoruz, ya da daha iyi durumlara getirebiliyoruz. Bunun	
	10	dışında geçen sene çalıştığım okulda milli eğitimin vermiş olduğu bilgisayar kullanım kursunda görev aldım. Artı şenrimizde bulunan özel	
	11	bilgisayar kurslarının sınavlarında gözetmen olarak katıldım.	
	12		
İl milli eğitimin verdiği görevler	13	Bunlar size milli eğitimin verdiği görevler.	
	14		
	15	Evet.	
	16		
	17	Okul idaresinin sizden yapmanızı istediği çeşitli görevler oluyor mu?	
	18		
Okul idaresinin verdiği görevler	19	Okul idaresinin en son geçen sene okulda not bilgi girişini ben yaptım. Öğrencilerin tüm kayıtlarını ben girdim bilgisayara. Genellikle öğretmenler	
	20	arasında pek fazla bilgisayar bilen kişi sayısı az. Özellikle eski okullarda. Bu yüzden genç olduğumuz için bu tip işleri yapıyoruz. artı okulda belli	
	21	yazılar, öğretmenlerin işleri olabiliyor. Onlara da yardımcı olabiliyoruz burada.	
	22		
	23	Burada bahsettiğiniz idarenin sizden bahsettiği görevler gönüllülük esasına dayanıyor.	
	24		
	25	Tabi.	
	26		
	27	Tanımlanmış bir görev değil.	
	28		
	29	Değil.	
	30		
	31	Pekala. Okulda üstlendiğiniz bu görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için, mevcut şartlardan nelerin değişmesini	
	32	isterdiniz?	
	33		
Değişmesi istenen şartlar	34	Mevcut şartlardan şu anda özellikle öğrencilere baktığım zaman işte ben de o kadar yaşlı değilim yani sonuçta herhalde bir 8-9 sene önce ben	
	35	de bu sıralardan geçtim. Öğrencinin bizim zamanımızdaki olan istekle, şu andaki öğrencilerde ou isteği göremiyorum.	
	36		
	37	Siz daha mı istekli bir öğrencilik yaptınız?	
	38		
Meslek iiseierinin durumu	39	En azından meslek lisesine girerken şu anda işte çocukların notuna bakılıyor. Belli bir seviyeyi tutan. Bizim zamanımızda talep daha fazlaydı.	
	40	İşte sınavla alınıyordu. Daha belli bir seviyenin üzerindeki öğrenciler alınıyordu. Şu anda ne bileyim, normal bir öğrenci getiriyorsunuz buraya	

	<p>41 çocuk daha matematik bilmeyen var işte, toplama çıkarma bilmeyen var, biz burada işte özellikle bilgisayar dersleri olsun matematik ya da fiziğe 42 dayalı dersler. Bunlar verildiği zaman çocuk zaten temeli bilmiyor. Üzerine bir şeyler geliştiremiyor. Artı bunda üniversiteye giriş sistemi değişti, 43 bununla beraber ne oldu? Meslek liselerine olan talep azaldı. Çocukların istedikleri zaman girebilecekleri yer. İki yıllık okullar ya da işte kendi 44 bölümleriyle ilgili öğretmenlikler. Bunun dışındaki bir alana gidemiyorlar. İki yıllık ta genelde okumak istemedikleri için alan kısıtlandığı için 45 meslek liselerine talep azaldı. Bu da ne oldu? Gelen öğrencilerin seviyesi düştü. 46</p> <p>47 Peki buraya gelen öğrenci niçin geliyor? 48</p> <p>49 Meslek sahibi olmak için geliyor. 50</p> <p>51 Kısa yoldan hayata hazır olmak için... 52</p> <p>53 Bir de ülkemizde şu var, herkes üniversite okumak istiyor işte, ben bir meslek sahibi olayım diye bir mantık var. Kime sorsanız işte ben 54 üniversite okuyacağım diye herhangi bir dalda kendimi geliştireceğim diyor. 55</p> <p>56 Pekala bilgisayar eğitimiyle ilgili başka tespit ettiğiniz olumsuzluklar var mı? 57</p> <p>58 Donanım olaraktan işte bilgisayar laboratuvarları yetersiz. Bilgisayar sayısı yetersiz. Bunun dışında okulun yeni kurulmasından dolayı belli 59 eksiklikler var ders araçlarında 60</p> <p>61 Bunlar zamanla telafi edilecek mi? 62</p> <p>63 Tabi zamanla telafi edilir. Yeni bilgisayarlar geliyor. Zamanla düzeliyor. .... 64</p> <p>65 Peki okula has başka sorunlarınız var mı bilgisayar eğitimiyle ilgili? Bölüm olarak karşılaştığınızı ya da? 66</p> <p>67 Söylediğim sorunlarla karşılaştık 68</p> <p>69 Peki sizin bu üstlenmiş olduğunuz görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için mevcut şartlarda bir iyileştirme ya da 70 değiştirme yapmak için kişisel bir çabanız oldu mu? Olduysa ne tür durumlarla karşılaştınız? 71</p> <p>72 Kişisel çaba... özellikle geçen sene çalıştığım okulda işte öğretmenler 20-25 senelik işte bir çoğu daha bilgisayarı açmayı bilmiyordu. Devamlı 73 işleri olduğu zaman geliyorlardı. Belli saatlerde mesela öğle saatlerinde ya da teneffüslerde laboratuvarım devamlı açıktı. Kendi gönüllü olarak 74 öğrenmek isteyenlere bir şeyler öğrendiler, kendilerini götürebilir seviyeye geldiler. Bunun dışında ne oldu? Bir ara not girişini ben yaptım. 75 Karneleri falan düzenledim. Buradaki kişiler bunu öğrendiler, kendileri yapmaya başladılar. İnsanlara belli şeyler verdikçe ne oluyor? Kendileri bir 76 şeyleri götürebiliyorlar. 77</p> <p>78 Bu da tabi sizin iş yükünüzde bir hafifleme meydana getirebiliyor. 79</p> <p>80 Tabi getiriyor. İşte karşınızdaki kişi istekli olması gerekiyor her zaman. Birşeyler alması için. 81</p> <p>82 Mesut bey ben size genel bir söz hakkı vermek istiyorum. Bilgisayar eğitimiyle ilgili genel düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum. 83 Önerilerinizi, tespitlerinizi.... 84</p> <p>85 Genel olarak, en büyük problem öğrencilerin seviyesinin düşük olması. İsteksizlik var. İstek olan var yok değil, ama sayısı az mesela okulda 86 sınıfta kalma olayı var ve çalışıyorlar. ama bu sınıfta kalma kalkınca bu kalkıyor. Çocuklar daha serbest davranmaya başlıyorlar. Belli şeylerde 87 insanlar herhalde test ettiğim kadarıyla öğrenmek için değil de not için, çalışma var yani. Kişilerde bu bilinç yok. Bir şey öğreneyim de bir şey 88 yapayım da ya da diyor, bu dersler benim için gereksiz diyor. Böyle diyenler çıkıyor. Ya da çocuğun ilgi alanına girmiyor olabilir. 89</p>	<p>Okulun yeni kurulması: okul aynı kadro ve sistemle başka bir semtte, başka bir binada ve başka bir ad ile hizmet vermekteydi. Daha sonra yeni binasına taşındı, adı değişti. Öğretmen kadrosu ve sistemi değişmedi.</p>
Donanım yetersiz		
Kişisel çabalar		

90 **Sınıfta kalma olayının kalkmasına karşı mısınız?**
91
92 Yani sonuçta tabi ki. Başarısızsa bu çocuğu niçin geçiriyorsun? Ama mesela ne bileyim, belli dersleri yapamıyor olabilir. Normalde o çocuk
93 geçmeli. İlla ki mesela çocuk 15 tane ders alıyorsa 15'inden de başarılı olması gerekmez. Ama ne olur? Belli derslerden başarılıdır, belli
94 derslerden başarısızdır, bu çok normaldir. Mesela sözel yeteneği yoktur, sayısal yeteneği yoktur, ne olması gerekiyor, bu çocukların işte,
95 ilköğretimde yönlendirilmesi gerekiyor. Ama ne oluyor işte çocuk ben diyor bilgisayarıcı olacağım, başka bir şey olacağım dediği zaman, başka
96 bir yere gidiyor. Bilinçli bir şekilde mesleklere doğru yönlendirilmiyor.
97
98 **Evet.**
99
100 İlköğretimde rehberlik önemli.
101
102 **İlköğretimden kaynaklanan,**
103
104 Tabi yani, ilköğretimden yönlendirilecek çocuklar, nereye doğru yeteneği daha fazlaysa oraya gitmesi gerekiyor.
105
106 **Peki siz zannediyorum, daha önce bir ilköğretim okulunda görev yaptınız. Bir karşılaştırma yapar mısınız?**
107
108 İlköğretimdeki öğrenciler bilgisayar dersine çok ilgililer. Teneffüste bile benim laboratuvarım boşalmıyor. 30 kişilik sınıfta 60 kişi oluyordu
109 laboratuvarında, çocuklar devamlı bir şeyler soruyorlar. Yeni bir şeyler öğrenmeye çalışıyorlar. Büyüyünce çocuklarda bu heves azalıyor. Bir de
110 bilgisayar dersi daha geri planda, cazip bir kısmı da var yani. Bilgisayar deyince,
111
112 **Mesut bey, söylemek istediğiniz başka bir şey var mı?**
113
114 Başka bir şey yok.
115
116 **Teşekkür ediyorum görüşme imkanı verdiğiniz için.**
117
118

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU -Muammer

GÖRÜŞME YERİ.....: Araştırmacının Evi
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 30.12.2001
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 15.00 - 15.25
 KATILIMCI.....: (Muammer)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Muammer Bey merhaba.	
	2		
	3	Merhaba	
	4		
Görev ve sorumluluklar	5	Böyle bir görüşme imkanı bize tanıdığınız için size teşekkür ediyorum. Talebimize olumlu cevap verdiniz. Vakit kaybetmeden hemen sorularımıza geçelim. İlk olarak öğrenmek istediğimiz şey, bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yaptığınız. Yani görev ve sorumluluklarınızdan konuşmak istiyoruz. Eğer daha önce başka okullarda görev yaptysanız bu okullardaki görev ve sorumluluklarınızı şu anki çalışmış olduğunuz görev ve sorumluluklarınızla karşılaştırır mısınız?	
	6		
	7		
	8		
	9		
	10	Şimdi, teşekkür ederim. Tabi, bilgisayar öğretmeni dediğimiz zaman görev ve sorumlulukları, işte, bilgisayar derslerine girer, bilgisayarı öğrencilere aktarır diyelim. Tabi, bilgisayar bölümü olarak bilgisayarın temelleri, bizim okul daha çok bilgisayar donanımı üzerine olduğu için donanım ile ilgili bilgiler veriyoruz. Bunun dışında da işte, eksik gördüğümüz kısımlar varsa işte bu eksik görülen, donanım olabilir, veya müfredat programlarında olabilir eksik kısımları gördüğümüz zaman o eksik kısımları nasıl giderebiliriz şeklinde, arkadaşlarla görüşüyoruz.	
	11		
	12		
	13		
	14		
	15	Peki neye göre eksik olduğunu düşünüyorsunuz?	
	16		
Değişen bilgisayar teknolojisi	17	Tabi bilgisayar teknolojiye dayalı bir eğitim olduğu için, bu bilgisayar teknolojisi de sürekli değişmekte, yani bu güncel konuları, öğrencilere nasıl aktarabiliriz onları görüşüyoruz.	
	18		
	19		
	20	O zaman, müfredatta güncel olmayan konu var mıdır?	
	21		
	22	Müfredatta tabi güncel olmayan konular var.	
	23		
	24	Peki bilgisayar öğretmeni sadece derslere mi girip çıkar? Yoksa ders haricinde başka sorumluluklar ve görevler de üstlenmekte midir?	
	25		
	26		
Diğer görev ve sorumluluklar	27	Tabi ki bilgisayar öğretmeni sadece derslere girip çıkmıyor. İşte, yeri geldiği zaman bilgisayarlarda bir arıza olduğu zaman, o arızalarla ilgileniyor. Onun dışında bilgisayar okulda nasıl yaygınlaştırabiliriz bunları düşünüyor. Bunlarla ilgili çalışmalar yapıyor.	
	28		
	29		
	30	Evet. Okullardaki bütün laboratuvarlarındaki arızaları bilgisayar öğretmenleri olarak siz mi ilgileniyorsunuz?	
	31		
	32	Tabi ki bilgisayar öğretmeni olarak, gerek arıza olsun, gerek program yüklemeleri olsun onları bilgisayar öğretmenleri yapıyor.	
	33		
	34	Laboratuvarların, eğitimi, öğretimi aksatmayacak şekilde düzenlenmesi gerekli çalışmaları yapıyorsunuz.	
	35		
	36	Tabi	
	37		
	38	Peki, sizin müdahale edemediğiniz anıza durumları oluyor mu? Bu durumlarda ne gibi tedbirler alınıyor?	
	39		
	40	Şimdi, tabi ki giderilebilecek arızalar olduğu zaman biz bunları başka yollardan halletmeye çalışıyoruz. Bilgisayar şirketleri var, onlarla bakım	

İdarenin verdiği görev ve sorumluluklar	<p>41 sözleşmesi imzalanıyor. Belirli bir ücret karşılığında, ödenekten gelen paraya göre o arızalı bilgisayarların çalışmasını sağlayabiliyoruz.</p> <p>42</p> <p>43 Okul idaresinin bilgisayar öğretmenlerinden özel bir beklentisi var mı? Görev ve sorumluluklarınız?... Sizden özel talepleri oluyor mu?</p> <p>44</p> <p>45 Tabii zaman zaman oluyor. İdarelerde de bilgisayar kullanıldığı için, tabii zaman zaman işte virüs bulaşıyor, ne bileyim programlarda yüklenirken</p> <p>46 aksaklıklar oluyor. Bilgisayarlar arızalanabiliyor. O zaman tabii bize başvuruyorlar.</p> <p>47</p> <p>48 Peki sadece bilgisayar tamiri konusunda mı sizden yardım alıyorlar yoksa bunun dışında bilgisayarla ilgili herhangi bir çalışmada size</p> <p>49 danışılıyor mu?</p> <p>50</p> <p>51 Şimdi tabii biz bilgisayar bölümü olduğumuz için idare de işte bilgisayarla ilgili konularda bize danışıyor, bizden bilgi alıyor. Bilgisayarla ilgili</p> <p>52 konularda bizlerden yardım talep ediyorlar.</p> <p>53</p>	
Diğer bölümdeki öğretmenlerin talepleri	<p>54 Peki, okul içinde okul idaresinin dışında diğer, tabii muhakkak her bölümde az çok bilgisayar var. Bilgisayar dersi olmasa da bir</p> <p>55 şekilde bilgisayar kullandıklarını gördük. Bunun,.. Diğer bölümlerdeki arkadaşlarınız, sizden herhangi bir konuda yardım talebinde</p> <p>56 bulunuyorlar mı? Veya sizden herhangi bir talepte bulunuyorlar mı?</p> <p>57</p> <p>58 Şimdi sadece bilgisayar bölümünde bilgisayar dersleri yok. Diğer bölümlerde de bilgisayar dersleri var. Tabii bunlar kapsamlı değil, bilgisayar</p> <p>59 bölümünde olduğu gibi kapsamlı değil. Sadece bilgisayar temelleriyle ilgili, kullanımıyla ilgili dersler var. Bunlar da tabii zaman zaman takıldıkları</p> <p>60 noktalarda bize başvuruyorlar. İşte bunu nasıl yapabiliriz veya bunu öğrenciye daha iyi nasıl aktarabiliriz bu konuda işte bizim bilgisayar</p> <p>61 laboratuvarımızı kullanabilecek, "kullanabilir miyiz" gibi sorular geliyor. Biz de onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz.</p> <p>62</p>	
Laboratuvarların tahsisi	<p>63 Bilgisayar laboratuvarının tahsisine bilgisayar öğretmenleri mi karar veriyor yoksa okul idaresi mi?</p> <p>64</p> <p>65 Şimdi tabii okul idaresi nezdinde bilgisayar öğretmenleri karar verebiliyor.</p> <p>66</p> <p>67 Böyle bir yetkiniz var sizin?</p> <p>68</p> <p>69 İzin aldıktan sonra yapılabilir. İdari izin olmak şartıyla.</p> <p>70</p>	
İdarenin taleplerinin öğretmenlerin iş yoğunluğuna etkisi	<p>71 Diğer bölümlerden gelen yardım taleplerini kendi çalışmalarınız için değerlendirmesini yapar mısınız? Yani talepler sizin idari çalış..</p> <p>72 İdari talepler olsun, idareden gelen talepler olsun, diğer bölümlerden gelen talepler olsun sizin doğal görevlerinizi aksatacak şekilde</p> <p>73 ve yoğunlukta mı yoksa normal işlerinizin işleyişini aksatmayacak şekilde mi?</p> <p>74</p> <p>75 Şimdi zaman zaman tabii bizim de yoğun olduğumuz dönemlerde bu gibi talepler gelebiliyor. O zaman bizim de işlerimiz aksayabiliyor. Ama</p> <p>76 bunun dışında işte biz de tepkimiz koyarak bizim boş olduğumuz zamanlarımızda bunların yapılmasını teklif ediyoruz.</p> <p>77</p>	
İl millî eğitiminin verdiği görevler	<p>78 Evet. Okul idaresi dışında daha üst makamlardan millî eğitim müdürlüğünden ya da daha üst makamlardan bilgisayar öğretmenlerine</p> <p>79 yüklenmiş herhangi bir görev ve sorumluluk var mı? Size özel bir görev veya sorumluluk veriyorlar mı? Verdilerse ne tür görevler</p> <p>80 verdiler? Veya diğer arkadaşlarınıza verdilerse bu görevleri açıklar mısınız?</p> <p>81</p> <p>82 Şu ana kadar bana millî eğitim müdürlüğünden herhangi bir görev verilmedi. Bilm.yorum diğer arkadaşlara verildi mi. Özel olara bana herhangi</p> <p>83 bir görev şimdiye kadar verilmedi.</p> <p>84</p> <p>85 Anlıyorum. Peki o zaman, şimdi biraz daha konuyu derinleştirelim. Görev ve sorumlulukları tanımladık. Biz okulda üstlenmiş</p> <p>86 olduğunuz gerek Millî Eğitimin verdiği görevler –siz öyle bir görev gelmediğini söylediniz- gerekse okul idaresinin verdiği görevler</p> <p>87 resmi olmayan talepler ve resmi görevleriniz. Bu görevlerinizi daha iyi yerine getirebilmek için şu andaki bulunduğunuz şartlardan</p> <p>88 memnun olmadığınızı, değişmesini istediğiniz keşke şöyle olsaydı diyebileceğiniz şartlar neler?</p> <p>89</p>	

	90	Görev ve sorumluluklarımızdaki eksik şartlar
	91	
Olumsuz şartlar ve durumlar	92	Yani şu anki mevcut durumda eksik gördüğünüz noktalar neler? Ders anlatımınızda, müfredatınızda, efendim, laboratuvarlarınızda,
	93	idarenin bilgisayara bakış açısında her türlü, genel olarak söylüyorum. Görevlerinizi daha iyi yerine getirmek için hangi şartların
	94	değişmesini istersiniz ya da şu anda aksaklık gördüğünüz noktalar neler?
	95	
Donanım sorunları	96	Tabi öncelikle ben donanımsal konulardan başlayayım. Bizim bilgisayar bölümünde öğrenci sayısına göre yeterli bilgisayar donanımına sahip
	97	değiliz. Tabi bu da dersleri anlatırken, dersi işlerken bazı aksaklıklara sebep oluyor. Mesela yarım saatte anlatılacak bir konu işte bir saatte, bir
	98	buçuk saatte anlatılıyor. Bu yönden zorluklarla karşılaşılıyor. Öncelikli olarak donanım sorunları var. Bu sorunların giderilmesi iyi olacaktır.
	99	İkinci olarak devamlı dediğimiz gibi bilgisayar sürekli değişen bir teknoloji. Her yıl sürekli geliyor. Bunun da takip edilmesi gerekir. Tabi biz
Müfredatların yenilenmesi	100	öğretmenler olarak bunları takip etmeye çalışıyoruz. Fakat işte müfredatta olan konuları öğrencilere aktarmamız gerekiyor. Müfredatta da bu
	101	konularla ilgili herhangi bir gelişme yok. Bu müfredatların değiştirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Tabi biz bu müfredatları öğrencilere aktarmak
	102	zorunda olduğumuz için eski teknolojiyi kısa tutarak işte yeni gelişen teknolojiyi öğrencilere aktarmaya çalışıyoruz. Şimdi eski konunun yerine şu
	103	gelmiştir eski konu budur, eski konuyu kısa tutarak yeni gelişen teknolojiyi öğrencilere aktarıyoruz.
	104	
	105	Müfredatta anlatılması gereken eski konu başlıklarını kısa tutarak açığa çıkardığınız zamanı müfredatta olmayan konuları anlatarak
	106	kendinize göre bu açığı kapatmaya çalışıyorsunuz.
	107	
	108	Yeni çıkmış teknolojilerden öğrencilerin haberdar olması için onu bu şekilde yapıyoruz.
	109	
	110	Yeni çıkmış teknolojiler derken donanım, yazılım, hepsini tümünden mi kastediyorsunuz?
	111	
	112	Tabi bizim okul donanım ağırlıklı olduğu için daha çok donanım..
	113	
	114	Kendi konularınızla ilgili...
	115	
	116	Evet..
	117	
	118	...daha çok...
	119	
	120	Evet, kendi branşımızla ilgili konular.
	121	
	122	Okul idaresinin bilgisayar öğretmenlerine, bilgisayar bölümüne, ve bilgisayar teknolojisine bakışı nasıl?
	123	
Okul idaresinin bilgisayara ve bilgisayar öğretmenlerine bakışı	124	Şimdi tabi idarede kullanılan bilgisayarlarda onlar bizim kadar konuda hakim değiller. Tabi yapamadıkları konular olduğu zaman bilgisayar
	125	öğretmenlerine de görev ve sorumluluklar yükleyebiliyorlar. İşte bilgisayar anzalandı bunu yapın gibi veya işte şunu nasıl yaparız, bunu siz daha
	126	iyi bilirsiniz, bunu yapın gibi bu şekilde görev ve sorumluluklar veriliyor. Tabi bunlarda bizim programı uygularken bizde de engel oluyor
	127	diyebilirim.
	128	
	129	Evet. Benim bir de merak ettiğim okul idaresiyle ilgili şöyle bir husus var. Okul idaresinin bilgisayarlaşmaya bakışı nasıl? Bilgisayar
	130	alımına destek veriyorlar mı? Kaynak ayırıyorlar mı? Daha öncelikli ihtiyaçlarımız var deyip geçiştiriyorlar mı? Bilgisayar bölümüne,
	131	bilgisayar verdikleri önem ne kadar? Bilgisayar öğretmenlerine ne kadar önem veriyorlar? Size bir talepte bulunulduğu zaman yardım
	132	ediyorlar mı? Geçiştiriyorlar mı?
	133	
Okul idaresinin bilgisayarlaşmaya bakışı	134	Tabi şimdi okulların kendine ait bir ödenekleri var. Bunları da bulunan bölümlere eşit miktarda paylaşmaya çalışıyorlar. Ancak tabi diğer
	135	bölümlerle bilgisayar bölümünün bir farkı olması gerekir diye düşünüyorum. Onların alacağı bir malzemenin fiyatıyla, bilgisayar bölümünün
	136	alacağı malzemenin fiyatı farklı. Tabi bilgisayara daha fazla bir ödenek ayrılması gerekir diye düşünüyorum. Tabi bu şekilde uygulanmıyor da
	137	eşit miktarda uygulanıyor.
	138	

	139	Okul idaresi size sahip çıkıyor mu?	
	140		
	141	Okul idaresi bilgisayar öğretmenlerine tabi ki sahip çıkıyor. Diğer bölümlere nasıl davranıyorsa, onlarla nasıl ilgileniyorsa bizle de aynı şekilde	
	142	ilgileniyor. Farklı bir statü uygulanmıyor.	
	143		
	144	Biraz önce sorduğum soruya küçük bir nokta ilave etmek istiyorum. Soruyu netleştirmek istiyorum. Görev ve sorumlulukları	
	145	tanımladıktan sonra mevcut şartların daha iyi hale getirilmesi için gördüğünüz aksaklıklardan konuştuk. Peki siz kişisel olarak bu	
	146	aksaklıkların giderilmesi için ve yanlış gördüğünüz, eksik gördüğünüz noktaların düzeltilmesi için bir çabanız var mı? Herhangi bir	
	147	eylemde bulundunuz mu? Bulunuyor musunuz? Eğer böyle bir çabanız varsa ne gibi durumlarla karşılaştınız?	
	148		
İyileştirme çabaları	149	Tabi biz bunları zaman zaman dile getirdik. İşte bizim kendi bölümümüzde böyle sorumluluklarımız var. İşte bize bunun dışında fazla görev	
	150	sorumluluk yüklemeyin. Boş zamanlarımızda biz size yardımcı oluruz şeklinde. Bizim de bir talebimiz oldu. Tabi buna ne kadar uyuldu, uyulmadı	
	151	tabi onu ben bilemiyorum. Tabi diğer arkadaşlarımızın bu konuda söyleyecekleri vardır. Onlar da açıkça belirtilecektir bu. Tabi bunun dışında biz	
	152	bilgisayar bölümünü nasıl daha iyi daha verimli hale getirebiliriz bu konularda uğraş verdik.	
	153		
	154	Neler yaptınız?	
	155		
Yapılan çalışmalar	156	Tabi öncelikle bilgisayar sayısını her defasında nasıl artırabiliriz İşte öğrencilere nasıl verimli hale getirebiliriz? Bunları konuştuk. O	
	157	arkadaşlarımız da bunun daha iyi olabilmesi için birtakım önerilerde bulundular. Örneğin, öğrencilerin sık sık internet cafelere gittiği oralarda	
	158	para harcadığı bu internet cafelerin ve de internet olayının okullarda yaygınlaştırılması gerektiği bunun dışında işte bilgisayarı daha aktif hale,	
	159	yani daha görsel hale getirebilmek için işte bir projeksiyon cihazının alınması gerektiği, bunun öğrenciler açısından faydalı olabileceği konular	
	160	aktarılrken tabi görerek daha iyi anlayacakları için bir projeksiyon cihazının alınması gerektiğini vurguladılar. Tabi biz bunları en kısa zamanda	
	161	temin etmeye çalışacağız. Tabi bu işler parayla olan işler bunları ne kadar sürede yapabiliriz şu an ben de bilmiyorum.	
	162		
	163	Ben son olarak şunu söylemek istiyorum. Benim sormak istediğim sorular bitti ancak ben şimdi sözü size vermek istiyorum.	
	164	Bilgisayar öğretmenlerinin durumuyla ilgili söylemek istediğiniz bazı şeyler varsa, bunları dinlemek istiyorum. Şu ana kadar bahsi	
	165	geçmeyen bir konu var mı?	
	166		
	167	Ufak tefek her konuya değindik diye düşünüyorum. Tabi bu konular kısa sürede işlenecek konular değil, bunları daha uzun bir vakitte toplu	
	168	olarak görüşülmesi gerektiğini düşünüyorum. Toplu olarak görüşülürse daha iyi sonuçlar çıkacağını düşünüyorum. Bu konunun dışında da	
	169	eklemek istediğim herhangi bir konu yok...	
	170		
	171	<i>(işaretlemeler ile katılımcı sohbeta bir konu daha ilave etti)</i>	
	172		
	173	Tabi bizim bilgisayar bölümü öğretmenleri olarak sınav komisyonlarında görev almak isteyebiliyoruz.	
	174		
İl millî eğitimin yaptığı sınavlarda yapılan görevlendirmeler	175	Hangi sınav komisyonları?	
	176		
	177	Bu özel bilgisayar kurslarında sınavlar yapılıyor. İşte iki ayda bir sınavlar yapılıyor. Bu sınavlarda bilgisayar öğretmenleri yerine formatör	
	178	öğretmenleri veriliyor ya da	
	179		
	180	Bu görevleri kim dağıtıyor? Millî Eğitim müdürlüğü dağıtıyor.	
	181		
	182	Millî Eğitim müdürlüğünün size vermiş olduğu bir görev.	
	183		
	184	Tabi ki	
	185		
	186	Siz hiç görev aldınız mı?	
	187		

188	Tabi şu ana kadar iki üç kere görev aldım.	
189		
190	Evet biraz önce görev ve sorumlulukları tartışırken ben görev almamıştım demiştiniz. Bunu atlamış olabilir miyiz?	
191		
192	Tabi sınav görevi aldık.	
193		
194	Evet. Tamam. Böylece burayı da düzeltmiş olduk.	
195		
196	Evet. Sınav görevi aldık. Tabi ki bu sınavların bu işte uzman kişilere verilmesi gerekir. Bilgisayar bölümü yani branşını bilgisayar olan öğretmenler.	
197	Bunun dışında formatör öğretmenlere veriliyor. Bu konunun düzeltilmesini istiyorum. Başka ekleyeceğim herhangi bir konu yok.	
198		
199	Teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgiler için.	
200		
201	Ben teşekkür ediyorum.	
202		
203		
204		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU -Orhan

GÖRÜŞME YERİ.....: Anadolu Teknik Lisesi, Bilgisayar Bölümü, Şef Odası

GÖRÜŞME TARİHİ.....: 29.01.2002

GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 15.10 - 16.10

KATILIMCI.....: (Orhan)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Orhan Hocam iyi günler	
	2		
	3	İyi günler	
	4		
	5	Her şeyden önce teşekkür ediyorum bana bu fırsatı verdiğiniz için. Eskişehir'in büyük okullarından birinde bilgisayar öğretmeni olarak	
	6	görev yapıyorsunuz. Önce bir görevlerden bahsederek giriş yapalım. Bilgisayar öğretmeni okulda resmi olan ya da olmayan ne tür	
	7	işler yapar?	
	8		
Görev ve sorumluluklar	9	Bilgisayar öğretmeni öncelikle bilgisayar derslerine girmekle yükümlüdür aynı zamanda sorumlu olduğu bir laboratuvar olduğu için bu	
	10	laboratuardaki bilgisayarların çalışır vaziyette olması için gayret eder ve onların bakımını, onarımını yapar. Bizde okulumuzda bilgisayar	
	11	programlama atölye derslerine giriyoruz. Bilgisayar bölümünün derslerine öğretmen olarak giriyoruz.	
	12		
	13	Peki başka... idarenin verdiği görevler oluyor mu?	
	14		
İdari görevler	15	Tabi oluyor özellikle şu anda deşil de dana önceki yıllarda not.. bilgisayar not girişini ayrıca bilgisayarla ilgili idarenin ve okuldaki diğer	
	16	bilgisayarların, sistemlerinin bakımını onarımını da yapmaya çalışıyoruz. Anladığımız kadar, elimizden geldiği kadar. Başka idarenin verdiği	
	17	görevler ne olabilir? Ya, bilgisayarla ilgili her türlü işi sonuçta biz yapmak zorundayız çünkü üzerimizde bir etiket var "bilgisayar öğretmeni" diye.	
	18	Fizik öğretmenin idare.. fizikle ilgili okulda yapacağı bir iş yoktur ama bilgisayar deyince bir sürü sorun çıkıyor, meydana geliyor. Bilgisayar	
	19	zaten demek sorun demek zaten.	
	20		
	21	Sizden resmi olmayan görev taleplerinde buldukları oluyor mu?	
	22		
Resmi olmayan talepler	23	Resmi olmayan görev taleplerinde bizim okulda pek buldukları olmuyor aslında ama şöyle resmi olmayan görev talebinde bulunuyor, ders	
	24	esnasında seni çağırabiliyorlar, gerekirse. Bu resmi değildir. Ders esnasında dersi terk edipte okulun diğer bilgisayarla ilgili veya çeşitli işlerine	
	25	ilgilenecek yanlış bir şeydir. Resmi olmayan talep bu olabilir.	
	26		
Başkalarına ait görevler	27	Peki başkalarının yapması gerektiği halde sizin.. sizden yapmanız beklenen görevler oldu mu? Mesela memurların yapması gereken...	
	28		
	29	Tabi, tabi yazı çizgi işleri oldu örneğin, benim üzerime bu okulda yıkılmış olan bir şey var, sınav programlarını her zaman ben yaparım	
	30	bilgisayarda. Sorumluluk sınavı, ortalama yükseltme sınavı çünkü bir kere onun çizelgesini biz hazırladık. Üzerine vazife olmayan bir işi	
	31	yaparsan bundan sonra artık o iş üzerine vazifedir. Bu bir şeydir... değil mi? Ne derler atasözü gibi bir şeydir. Üzerine vazife deşirse, Sen onu	
	32	yapıyorsan bir kere artık derler ki bir kere yaptı bir daha yapmadığı zaman niye yapmadın diye sorarlar. Sorumluluk sınav programını da bir kere	
	33	yaptık artık her sönestr de sınav olduğu için programını yapıyoruz.	
	34		
	35	Peki diğer bölümlerin bilgisayarla ilgili işlerini de mi siz yapıyorsunuz?	
	36		
	37	Tabi, tabi. Tabi. Diğer bölümlerinkini de biz yapıyoruz.	
	38		
Bu işlere ayrılan zamanlar	39	Peki ders haricinde mi vakit ayırıyorsunuz bunlara veya okulda kalıp zaman mı ayırıyorsunuz nasıl yapıyorsunuz bu işleri?	
	40		

Not girişi:
öğretmenlerin öğrencilere verdiği notların öğrenci işleri programına girilmesi

Yazı Çizgi İşleri:
Bilgisayarda her türlü yazılması gereken bir yazı, çizilmesi gereken bir tablo. Bunların yapılması.

Derler ki: diyenler idareciler

İl milli eğitim müdürlüğünün verdiği görevler	<p>41 Ya gerektiğinde ders haricinde de yapıyorsun. Ders esnasında yapmamamız gerekiyor. Biz atelye öğretmeni olduğumuz için, meslek dersi</p> <p>42 öğretmeni olduğumuz için egzersiz saatlerimizi veya atelye saatlerimizi, atölyede çalıştığımız, atölyede eğitim verdiğimiz öğrencilerle birlikte</p> <p>43 diğer bilgisayarları da tamir ediyoruz. Aynı zamanda bu öğrencilere de bir eğitim olmuş oluyor. Bir de şöyle bir durum var. meslek liselerinde</p> <p>44 veya teknik liselerde meslek dersi öğretmenleri, teknik öğretmenler sonuçta okulun her türlü teknik işlerini yaparlar</p> <p>45</p> <p>46 Kendi branşlarıyla ilgili....</p> <p>47</p> <p>48 Tabi elektrik öğretmeni elektrikle ilgili, elektronik öğretmeni elektronikle ilgili.. işlerini yaparlar sonuçta.</p> <p>49</p> <p>50 <i>(Elektrikler kesilince güç kaynağı sinyal vermeye başladı)</i></p> <p>51</p> <p>52 Sanırım... elektrikler kesildi. Biz devam edelim. Milli eğitim müdürlüğünün bilgisayar öğretmenlerine verdiği ne tür görevler oluyor?</p> <p>53 Size herhangi bir görev verdiler mi? Çağırdılar mı?</p> <p>54</p>	
Kitap yazma komisyonu	<p>55 Milli eğitim müdürlüğünün bilgisayar öğretmenlerine verdiği görevler çok sayıda oluyor. Örneğin yazı çizi işleri. Başımından geçen bir olayı</p> <p>56 anlatayım isterseniz. Başımından geçen bir olay şöyledi. Bir tarihte bir kitap yazma komisyonunda görevlendirildiğim. okula yazıyla geldi. Ancak</p> <p>57 o zamanda ben tek öğretmendim bu okulda hatta Eskişehir'de falan da yani pek bilgisayar öğretmeni... bir ben vardım, bir Fatma hanım vardı.</p> <p>58 Gitmek zorunda kaldık okul müdürüm dedi ki... "Ben" dedim "ne yapayım" dedim "yani hocam nasıl yapsak ta bu işi yükten kurtarsak?". "Git"</p> <p>59 dedi "yazabildiğin kadar yavaş yaz" diye söyledi bana. O zaman gittim işte. Harıl hurul bir sürü dokümanlar önüme koymuşlar. "Al bunları yaz</p> <p>60 sen bilgisayarda yazacaksın sen bunları". Ben başladım tek tek ufak ufak yazmaya. Baktılar ki benimle bu iş olmayacak bu sefer beni</p> <p>61 gönderdiler. Ha ondan sonra benden sonra başka arkadaşlara görev verildi. Onlar teşekkür takdir belgesi aldılar o ayrı mesele de sonuçta bu</p> <p>62 benim üzerime vazife olmayan bir şey. Fizik öğretmeni, diyelim, hep fizikten bahsediyoruz da, Türkçe öğretmeninin yazdığı bir kitap burada</p> <p>63 altında benim adım yazmaz ki! Belki onların yaptığı işten daha çok bile iş yapmış oluyorum hernalde. O yüzden o öyle bir iş oldu. Ayrıca o 2000</p> <p>64 yılı probleminde işte bize acayip görevler verdiler. "Falanca okula gidin bilgisayarları sayın". Gidiyoruz ilköğretim okulunun siriine. Bilgisayar da</p> <p>65 hiç yok zaten. Hiç olmadığı için bir sürü evrak dolduruyorsun ama bilgisayar yok veya bir tane hurda bir bilgisayar var.</p> <p>66</p> <p>67 Ben de görev almıştım. Bütün Eskişehir merkezindeki okulların bilgisayar öğretmenlerine dağıtılıp, 2000 yılı raporu hazırlamaları</p> <p>68 istenmişti.</p> <p>69</p>	<p>Pek bilgisayar öğretmeni yoktu</p> <p>2000 yılı problemi: il milli eğitim müdürlüğü okullardaki bilgisayarların 2000 yılında çıkarabileceği olası problemleri tespit etmek için bilgisayar öğretmenlerini görevlendirdi. Okullar öğretmenlere dağıtıldı ve her öğretmenin sorumlu olduğu okullara giderek rapor hazırlamaları istendi.</p>
Y2K raporları	<p>70 Evet. Evet.</p> <p>71</p> <p>72 Yol parası vesaire gibi bir destekte de bulunmamışlardı.</p> <p>73</p> <p>74 Neyle gideceğiz falan dediler evet hatırlıyorum. Sen mi demiştin? Başka birisi mi demişt? Neyle gideceğiz biz oraya falan demişlerdi.</p> <p>75</p> <p>76 Nasıl gideceğiz demişlerdi...</p> <p>77</p> <p>78 Yoksa ben mi demiştim? O bir bayan vardı....</p> <p>79</p> <p>80 Hatırlamıyorum...</p> <p>81</p> <p>82 "Benim benzini paramı kim verecek" demişti. Evet.</p> <p>83</p> <p>84 Başka ne türlü görevlendirmeler yaptılar size?</p> <p>85</p>	
Sertifika sınavları	<p>86 Başka aslında sonuçta bilgisayar kursu, vesaire bilgisayar dershanelerinin bitirme sınavlarındaki görevler bizim görevlerimizdir. Tamam biz</p> <p>87 bunları yapacağız. Karşılığında da ücret veriliyor zaten. E şimdi Eskişehir'de özellikle şöyle bir uygulama var. Sonunda para olan işi bilgisayar</p> <p>88 formatörleri denilen kesime veriyorlar, angarya olan işi biz bilgisayar öğretmenlerine veriyorlar. Biraz da bizlerin genç olmasında kaynaklanan</p> <p>89 çoğumuzun Eskişehirli olmamızdan kaynaklanan bir problem. Angarya işleri genelde bize veriyorlar sonunda ücret olmayan işlerine niye</p>	

Diğer öğretmenlerin talepleri	90	bilgisayar formatörlerine 2000 yılında görev vermediler de bize verdiler?	
	91		
	92	Tartıştığımız konuyla ilgili basit bir soru soracağım. Tartışmayı sonlandıralım. Okul idaresinden diğer öğretmenlerden resmi olmayan talepleri oluyor mu size? ..... Kişisel istekleri?	
	93		
	94		
	95	E tabiki evlerindeki bozulan bilgisayarları tamir ediyoruz. <i>(elektrikler geldi)</i> Bu da arkadaşlık görevi sonuçta yapıyoruz bunu.	
	96		
	97	Okula getirenler oluyor mu?	
	98		
	99	Hatta bakın gelen arkadaş da onun için gelmiştir büyük bir ihtimalle. Ondan sonra....	
Değişmesi istenen durumlar	100		
	101	İşiniz varsa bir kısa ara verebiliriz yoksa devam edebiliriz.	
	102		
	103	Bir ara versek iyi olur arkadaşla....	
	104		
	105	İkinci bölümde kaldığımız yerden devam edelim.	
	106		
	107	Tamam devam edelim.	
	108		
	109	<i>(bu arada içeriye başka bir okuldan bir öğretmen bey geldi. Bilgisayarının bozulduğunu ve tamir edip edemeyeceklerini sordu. Bu durum ve arkasından tartışmalar görüşmenin yaklaşık 15-20 dk. Kadar kesilmesine neden oldu.)</i>	
Zaman sorunu	110		
	111		
	112	Bir sürü gelenle gidenle uğraşıyorsunuz ders arasında	
	113		
	114	Maalesef uğraşıyoruz. Bizim mesleğin şeyi yani, ne derler.... sıkıntısı.	
	115		
	116	Şimdi, görüşmemize devam edelim. Görevlerimizden bahsettik. Biraz önce de şahit olduk zaten. Bu öğretmenlerin özel talepleri oluyor. Bu görevlerimizin okuldaki bilgisayar öğretmenliğiyle ilgili resmi olan olmayan veya tanımlanmış ya da tanımlanmamış görevlerimizi daha iyi yerine getirebilmek için nelerin değişmesini istersiniz?	
	117		
	118		
	119		
Bilgisayar öğretmenlerinin önemi	120	Şimdi bu görevleri yerine getirebilmemiz için. Öncelikle zaman hani derler ya vakit ve nakit ihtiyacı, sıkıntısı var. Bir kere bu iş biz.m dört dörtlük yerine getirebilmemiz için laboratuvarımızı her zaman dört dörtlük çalışır durumda kullanılabilir durumda getirebilmemiz için vakite ihtiyacımız var.	
	121		
	122	Vakitte tabii ki ders içerisindeki veya okul zamanının dışındaki vakitler olmaz yani. Çünkü bizim belli bir mesaimiz var. Bu vakiti nerden ayırabiliriz? Bir bilgisayar öğretmenin bence girdiği ders oranında nasıl İngilizce öğretmenlerinin öyle bir ücreti vardır bilgisayar öğretmenlerinin de o şekilde bir egzersiz saatleri bulunmak zorundadır. Yani demek istediğim diyelim 20 saat bir derse giren öğretmen 10 saatte egzersizi olması lazım ki kalan o egzersiz süresi esnasında laboratuvarına sahip çıksın ve de kendini geliştirsin.	
	123		
	124		
	125		
	126		
	127	...Ders saatinde olmasın	
	128		
	129	Tabi ders saatinde de bilgisayarı tamir edersen öğrenci boş kalır aynı zamanda öğrenci boş kalınca da öbür bilgisayarı o zaten olduğu yerde bozar. Sen bu bilgisayar tamir ederken o orda boş kaldığı için işsiz kaldığı için ders sırasında ya oyun oynar ya bozar ya da bilgisayarı kurcalar.	
Bilgisayar öğretmenlerinin gücü	130		
	131		
	132	Boş kalmaması lazım Yani. Bu şekilde ayrıca başka neyin değişmesi lazım? Bence bir de değişmesi gereken şey bilgisayar öğretmenlerinin kendilerinin yeteneklerinin ve bilgilerinin farkında olması lazım. Ünümüzde bilgisayar sektörü çünkü çok rant getiren ekonomi getiren bir sektör. Biz bunu vatan millet sakarya uğruna işte arkadaş hatırına işte arkadaş hatırına yapıyoruz. <i>(teneffüs zili çalıyor)</i> Bunu yaparken de kıramadığımız insanlar oluyor kırdığımız insanlar oluyor. Ama bunu belli bir sisteme bağlayıp belli bir kurallara bağlayıp yapsak ve diğer bilgisayar öğretmeni arkadaşlar da bizim gibi davransa o zaman problem kalmaz. Önüne gelen ben bilgisayarçıyım diye ortaya çıkıyor ve ben bilgisayarçıyım diyen kişiler bilgisayar öğretmenlerinin önüne geçiyor. Kendilerini bilgisayarçı olarak lanse ediyorlar ama bizim arkadaşlar ve bizler geri planda kalıyoruz. İşte biraz da gençliğin verdiği şey ee ne derler, zayıflık.	
	133		
	134		
	135		
	136		
	137		
	138		

Bilgisayar öğretmenlerinin genç olmasının sorunları	139	
	140	Anlıyorum. Şu anda zaten bilgisayar öğretmenleri bayağı..
	141	
	142	Genç
	143	
	144	...Genç
	145	
	146	Yaş olarak genç. Bazı şeyleri öğrenmeye çalışıyorlar çünkü öğretmenlik açısından veya meslek açısından ama sahip oldukları bilgisayar
	147	bilgisinin ve gücün farkında değiller. Arada kaynıyorlar.
	148	
İdare tarafından kullanılma	149	İdari konularda da zannediyorum aynı şekilde bilgisayar öğretmenlerinin genç olması handikap oluşturuyor.
	150	
	151	Tabi, tabi. Stajyerliğimizi yaptık biz bu okulda. Stajyerliğimizi yaparken bizlerin etinden sütünden derisinden her şeyinden faydalanıldı. Yani ben
	152	hatırlıyorum okulumuz biraz enteresan bir okuldur. Değişik çalışmalar yapılır. Pansiyonda kalıyorduk biz ..... bey vardı bilgisayar öğretmeni.
	153	Şimdi Ankara'da. Onunla geç saatlere kadar pansiyona bilgisayar götürdük ve geç saatlere kadar yazılar yazdık. Yazdığımız yazılar işte,
	154	kullanıldı bir yerlerde ama biz ne işe yaradığını bilmiyoruz tabi. Bunlar yapıldı. Stajyer olduğumuz için hiç unutmuyorum "stajyerlik dosyasını"
	155	dedim ben "bilgisayarda yazacağım." "Hop" dediler. "Elde yazacaksın sen bunu. Stajyerlik dosyası öğretmenin elde yazdığı bir şeydir,
	156	çalışmadır." işlerine geldikleri zaman da bilgisayarda yapılacak işleri bize yaptırıyorlar. Sorunlar çıkıyor.
	157	
	158	Soruyu değiştirerek biraz daha derinleştirelim. Kişisel çabalarınız oldu mu? Eğitim öğretim kalitesinin yükselmesi için, bu tür
159	sorunların üstesinden gelmek için bahsettiğimiz sorunlar.. Neler yaptınız?	
160		
Kişisel çabalar Bilgisayar sayısını artırma	161	Öncelikle kişisel çabalarımın en birincisi okulumuzdaki "bir öğrenciye bir bilgisayar" çalışmasını başarıyla sonuçlandırdığıma inanıyorum. Yani
	162	bizim okulumuzda maksimum öğrenci olan sınıf 34 kişidir. Bizim şu anda laboratuvarımızda 34 tane bilgisayar var. Ki bu çoğu okulda yoktur. İllaki
	163	en az iki öğrenciye bir bilgisayar kullanmak durumu söz konusudur. Ama biz de bilgisayar fazlası dahi oluyor çoğu sınıflarda. En fazla öğrenci
	164	olan sınıf 34 kişi. Bunu sağladık. İkinci sağladığım şey okulumuza İnternetin getirilmesi. Burada da tamamen kendi çabalarım söz konusuydu.
	165	Okula interneti, gittim telefona abone oldum, ondan sonra internet hattını çektim, bilgisayarları gidip de herhangi bilgisayar firmasına buraya
	166	internet ağı kurun demedim. Gittim kablosunu satın aldım. Kablosunu çektim, bağlantılarını yaptım. Hub'ını satın aldım. Tabi kendi cebimden
	167	satın almadım ama sonuçta okullarda..
	168	
	169	..İşçiliğini siz yaptınız
	170	
171	Tabi işçiliğini biz yaptık. Okullarda aslında bunları karşılayacak maddi olanaklar bence var. Yok diyen yalan söylemiş olur. Maddi olanaklar	
172	çeşitli yerlere fuzuli sarf ediliyor. Ama bizim okulumuzda en ufak bir fırsatta biz kendi bilgisayarlarımızı kendimiz toplayarak 34 bilgisayarlık bir	
173	laboratuvar haline getirmiş olduk	
174		
175	Şu anda tüm makineleriniz internete bağlı değil mi?	
176		
177	Bütün makineler internete bağlı. İnternet ücretimizi de kendimiz, kendi imkanlarımızla, bölümümüzün imkanlarıyla karşıyoruz. Devlete de yük	
178	olmuyoruz. Ha tabi işte bunlar bizim kendi şahsi çabalarımız. Diyebilirdik ki biz "Ne gerek var? 20 tane bilgisayar yeter" kimse bize "Niye 21 tane	
179	bilgisayar yapmıyorsunuz" diye sormaz. Veya diyebilirdik ki "Ne gerek var internete. Bilgisayarları inernete bağlayınca bir sürü başımıza dert	
180	çıkır. İnternette işte değişik yerlere girebilir öğrenciler." Diyebilirdik ki yani bunları ki çoğu insanlar öyle diyor. (teneffüs zili çalıyor) Veya	
181	diyebilirdik ki laboratuvarı kullanırmazdık öğrencilere tam verimli olarak. bozulur diye aman eskir diye. Yapanlar çok.	
182		
183	İnternetin bariz faydasını gördünüz mü?....	
184		
185	Tabii ki.	
186		
187	....Öğrencilerde ne gibi yararlar sağladınız? Yani gözlemediğiniz bir şey var mı?	

<p>İnternetin öğrenci ve personele faydaları</p>	<p>188 189 Öncelikle internetin bütün okul öğrenci, öğretmen ve personele çok faydası oldu çünkü öğle aralarında biz interneti açıyoruz laboratuvarı. Sanki 190 bir internet cafe imiş gibi. Herkes belli bir program dahilinde yani randevu alarak önceden interneti kaç numaralı bilgisayarda çalışacaksa geliyor 191 oturuyor. Bilgilerine ulaşıyor. Tabii ki internetin ilginç bir durumu var. Öncelikle interneti kullanan bir insan bir şey bilmez. Merak eder. Duyduğu 192 üç-beş tane site ismi vardır. Onlarda genelde adult siteler veya işte gereksiz.... sonuçta bilgi içermeyen sitelerdir. Bunlara girerler. Arkasından 193 Bunlardan sıkılırlar. Bu sefer bir internet aracılığıyla diğer insanlarla iletişim kurmaya başlarlar. Chat yapmak vesaire sohbet etmek veya işte 194 mail göndermek yoluna giderler. Bundan da sıkılırlar çünkü bilgilerini iletirmek zorundadırlar. Gittikçe, gittikçe artık işi bilimsel, arama 195 motorlarından bilgi arama aşamasına kadar getirirler. En sonunda da WEB sayfalarını tasarlarlar. İşlem sona erer. Yani o insan internet 196 kullanıcıya haline dönüşür. Çoğu öğrencilerimiz kendi sitelerini, bakıyorum ben, tasarlamaya başladılar. Bu da demek ki bizim şeyimizden 197 kaynaklanıyor yani onlara imkan vermemiz 198</p>	
<p>Bilgisayar öğretmenliğinin durumu</p>	<p>199 Kişisel çabalarınızdan da bahsetmiş olduk. Ben son olarak sözü size bırakmak istiyorum. Şu ana kadar ki diyalog içinde 200 bahsedilmeyen konular varsa veya konuşmak istediğiniz, ilave etmek istediğiniz konular varsa bunları konuşabiliriz. Bilgisayar 201 öğretmenliği hakkında.... 202</p>	
<p>Öğretmenlerin kendilerini yenileme zorunluluğu</p>	<p>203 Şimdi günümüzde bilgisayar öğretmenliği diğer öğretmenliklerden farklı gözle bakılıyor. Aslında farklı gözle bakılmaması gerekir. Çünkü sonuçta 204 bir öğretmenlik. Biz bu işi, bir makinenin öğretmenliğini yapıyoruz. Ancak bilgisayarın diğer branşlardan bir farkı var ki o da sürekli gelişmesi. 205 Sürekli kendini yenilemesi. Mecburen öğretmenin de kendini yenilemesi gerekir. Aynı zamanda okuldaki imkanların da teknolojinin de 206 yenilenmesi gerekir. Bu enteresan bir durum. Burada öğretmenin kendini yenileyebilmesi için bu öğretmenin genç olması lazım. Ben çok merak 207 ediyorum açıkçası yani bunu çoğu öyle bilgisayar öğretmeni kendi kendine düşünmüştür ve itiraf edememiştir çoğu zaman: "Ben 40 yaşına 208 gelince ne yapacağım?" çünkü 40 yaşındaki bir öğretmen veya bir insan kendini yenileme hızını yavaşlatır. Şu anda biz bu hızda kendimizi 209 yenileyebiliyoruz ama 40 yaşına geldiğim zaman ben ne yapacağım? Öğrenci görüp hala aynı yaşta olacak ama ben 40 yaşında olacağım 45 210 yaşında olacağım. O zaman n'olacak? 211</p>	
<p>Örgütlenme, bilgi alış-verişi</p>	<p>212 Üstelik onlar bilgisayarlaşma artınca daha çok bilgiyle okula gelecekler 213 214 Daha çok bilgiyle okula gelecekler ama bir tarih öğretmenini düşünün. Tarih değişmez ki! Emin OKTAY'ın tarih kitabını biz hala okuyoruz, hala 215 okuyorlardır herhalde. Bilgisayar öyle değil. O yüzden öyle bir ilginç durum var. Bunun dışında söylemek istediğim bir şey daha var. O da 216 bilgisayar öğretmenlerinin iyi bir şekilde örgütlenmesi lazım. Örgütlenmesi derken tabii ki bu öyle şey bir örgüt değil birbirlerini tanımaları lazım. 217 Birbirleriyle iletişim halinde olmaları lazım. Özellikle il içerisinde hatta Türkiye genelinde iletişim halinde olmaları lazım. Çünkü internet kullanımı 218 elimizin altında hepimizin elimizin altında. Belki şöyle bir şey olabilir, herkes birbirine e-mail adresini verebilir, birbirine ICQ numaralarını 219 verebilir... 220</p>	
	<p>221 Bir mail grubu oluşturulabilir... 222</p>	
	<p>223 Tabii ki mail grubu oluşturulabilir. ICQ numaralarını verebilir. Diyelim ki mesleğimizle ilgili bir gelişme olduğu zaman veya .şte branşımızla ilgili bir 224 gelişme olduğu zaman birbirimize mail gönderebiliriz. Birbirimizle iletişim. chatleşebiliriz karşılıklı ICQ'da bilgi paylaşabiliriz, dosya gönderebiliriz 225 o kadar enteresan durumlar var ki... 226</p>	
	<p>227 Sizin aradığınız bir ders notu başka bir hocada olabilir. Evet. 228</p>	
	<p>229 Tabii ki, tabii ki 230</p>	
	<p>231 Güzel düşünceler.... 232</p>	
	<p>233 Tabii ki o kadar enteresan oluyor ki.. Basit bir C programının disketini bulamıyorsunuz. Halbuki öbür taraftaki insanlar ellerinde bol 234 miktarda var. Size hemen e-maile internet üzerinden gönderebilirler. Bence bilgisayar öğretmenlerinin birbiriyle iletişim kurması 235 lazım. Bu çok önemli. Gerçi bütün öğretmenlerin birbiriyle iletişim kurması lazım da biz interneti kullanan kişiler olarak görülüyoruz 236 toplum gözünde. "Öğretmenim" dediğim zaman şimdi bana soruyorlar. "Ne iş yapıyorsunuz?" "Öğretmenim" diyorum. Öğretmene</p>	

237	bakılan gözle bana bakıyorlar. "Branşınız ne" diye sordukları zaman "Bilgisayar öğretmeniyim" diyorum "Ooo bilgisayar öğretmeni iyi	
238	tabi çağımızın mesleği" falan. Yani öğretmen kelimesi akıldan gidiyor, yerine bilgisayar kelimesi geliyor ve sizin statünüz anında	
239	yükseliyor. Ki çoğu insan, bilgisayar öğretmeni, öyle der. "Ben bilgisayar öğretmeniyim" der, "Öğretmenim" demez. Neyse... O	
240	yüzden bu ön planda ki olan şeyimizi hiç yitirmemiz lazım sonuçta.... Evet söyleyeceklerimiz bu kadar.	
241		
242	Teşekkür ederim	
243		
244	Rica ederim. Ben teşekkür ederim.	
245		
246		
247		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Recai

GÖRÜŞME YERİ.....: Araştırmacının Evi
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 30.12.2001
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 19.25 – 20.00
 KATILIMCI.....: (Recai)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Recai bey merhaba.	
	2		
	3	Merhaba.	
	4		
	5	Bana böyle bir imkanı verdiğiniz için ben size çok teşekkür ediyorum.	
	6		
	7	Önemli değil.	
	8		
	9	Eskişehir'in büyük okullarında birinde bilgisayar öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz. Sizden benim ilk olarak öğrenmek istediğim şey bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yaptığımız? Görev ve sorumluluklarınızdan bahseder misiniz? Bilgisayar öğretmeni bir okulda ne yapar?	
Bilgisayar öğretmeni okulda ne yapar?	10		
	11		
	12		
	13	Bir kere kendi durumumu açıklayayım. Ben okulda bilgisayar bölüm şefiyim. Yani okulda o bölümden sorumlu olan öğretmen. Bilgisayar öğretmeni olarak ben bölümün her türlü ihtiyacı yani öğrencilerin deyerek yararlanacakları matzemeden ders işleme ortamına kadar her şeyden sorumlu olan benim. Ben elimden geldiğince bu görev ve sorumluluklarımı yerine getirmeye çalışıyorum ama tabii bunun önünde bazı engeller oluyor. İşte idareydi, diğer bölüm öğretmenleri gibisinden.	
	14		
	15		
	16		
	17		
	18	O engellerden daha sonra bahsedelim. Ben şu konuyu merak ettim. Bilgisayar öğretmeni ile bölüm şefi arasındaki görev farkı nedir? Siz fazladan ne yapıyorsunuz?	
	19		
	20		
Şef ile öğretmen arasındaki fark	21	Şimdi, bir bilgisayar öğretmeni dersine girmelidir sadece ama bilgisayar bölüm şefi hem derslere girmek artı bu bölümün ihtiyacı olan her şeyi, temizliğinden ihtiyaçlarından tutunda öğrencilerle olan ilişkiler öğrencilerin öğretmenlerle olan ilişkileri gibi her şeyden sorumludur. Yani atıyorum, atölyede bir temizlik yapılacağı zaman, fırça olmadığı zaman, onu bulmakla ben yükümlüyüm. Atölye ve bölüm şefleri yükümlüdür.	
	22		
	23		
	24		
	25	Bölümün daha iyi çalışması için gerekli işleri organize ediyorsunuz.	
	26		
	27	Evet.	
	28		
Malzeme temini	29	Peki malzeme temini konusunda okul idaresiyle nasıl bir bilgi paylaşımınız var? Size maddi kaynak mı sağlıyorlar? Direkt siz mi alışveriş yapıyorsunuz yoksa siz ihtiyaç bildiriyorsunuz okul idaresi mi bunları alıyor?	
	30		
	31		
	32	Malzeme temini dediğiniz sadece bilgisayar parçası olarak mı yoksa diğer bütün malzemeler mi?	
	33		
	34	Aynı ayrı düşünebiliriz.	
	35		
	36	Bilgisayar bölümünü ihtiyacı olan eğitimle alakası az olan malzemeleri bize okul temin ediyor.	
	37		
Genel malzemeler, bölümle ilgili malzemeler	38	Bilgisayar parçaları için ayrıca, genel malzemeler için ayrıca düşünelim.	
	39		
	40	Genel mesela örnek olarak temizlik malzemesi olsun, veya atölyede cam kırıldı, camın temini okul olarak toptan alınır daha sonra ilgili bölümlere	

	<p>41 dağıtılır. Onun haricinde bilgisayar bölümüne alınacak malzemeier öğrencilere temlik malzeme diyoruz biz onlara deneylerde kullanacakları yani 42 eğitim öğretimde kullanacakları malzemelerde sene başında veya sene sonunda belli bir vakitte toplam olarak bölüme alınır. Yani normal 43 prosedür bu. Alınması gerekir. Ama bizim bölümümüze yaklaşık iki senedir temlik malzeme alınmadı. Bizde onu işte sağdan solca kendi 44 çabalarımızla bulmaya çalışıyoruz. 45</p> <p>46 Peki olması gereken prosedür nasıl işliyor? Siz mi ihtiyaç bildiriyorsunuz yoksa okul idaresi size para mı temin ediyor? 47</p> <p>48 Olması gereken işte bizden bilgisayar bölümünün bir senelik eğitim için kullanacağı temlik malzeme ihtiyacını istiyor. 49</p> <p>50 Okul idaresi sizden istiyor. 51</p> <p>52 Bütün bölümlerden istiyor. Bunları birleştiriyor, ihaleye açıyor, o ihale sonucunda alım yapıp ilgili bölümlere dağıtıyor. Yani bunun prosedürü 53 bu. 54</p> <p>55 Peki bu iki sene boyunca sizden liste istendi de alış-veriş mi yapılmadı yoksa hiç liste istenmedi mi? 56</p> <p>57 Liste istendi zaten her liste istediklerinde liste standart hale geldi. Hiç alınmadığı için eksilen falan bir şey olmadı artı daha da eklenenler oldu. 58 Sürekli aynı listeyi verdik. Prosedürün bizim tarafımızda olan kısmı işledi ama karşı taraftaki kısım işlemedi. 59</p> <p>60 Peki bu iki yıl boyunca hep aynı idarecilerle mi çalıştınız? Okul müdürünüz özellikle aynı şahıs mıydı? 61</p> <p>62 Ben ilk göreve başladığımda farklıydı, daha sonradan değişti de yaklaşık bir buçuk senedir falan, aynı. İdare aynı. 63</p> <p>64 Peki, görev ve sorumluluklarınızı tartışmaya devam edelim. Bölüm şefi olarak görevinizi tanımladınız. Bilgisayar öğretmeni olarak 65 görevinizi biraz açalım. Sadece derslere giren çıkan kişi midir? Yoksa ek görevlendirmeler, ek görevler, ek sorumluluklar var mıdır? 66</p> <p>67 Zaten bilgisayar bölümüyle matbaa bölümü, genelde okul idaresinin, milli eğitim tarafından joker bölümü sürekli kullanılan bölüm olarak, bana 68 göre, yani, atıyorum işte, matbaa bölümünde yazı yazdırılacak olur, matbaaya gönderilir, bir metin hazırlanacak olur, müdür beyin istediği bir 69 metin olur, o bilgisayar bölümüne gönderilir işte "2 gün içinde bu yazılsın" veya milli eğitimden bir kitap yazılacak olur veya bir komisyon 70 oluşturulacak olur o zaman dört beş okuldan dört beş öğretmene görev verilir onlarda gider orda çalışırlar okuldaki eğitimi, görevlerini her şeyi 71 bırakıp gidip milli eğitimde çalışırlar. 72</p> <p>73 Biraz daha netleştirelim. Sadece okul idaresinin bilgisayar öğretmenlerinden beklediği sorumluluklar neler ya da verdiği görevler ya 74 da sizden talepleri. 75</p> <p>76 Mesela okul idaresi bir atıyorum işte fakir öğrenciler milli eğitimden istenir bizim okuldan ve okulunuzda bulunan fakir öğrencilerin listesi bunların 77 dökümleri işte annesi, babası durumu nedir? Aldığı maaş ne kadar? Onlar gelir bize müsvedde olarak bilgisayar bölümünde yazılıp daha sonra 78 idareye teslim edilir. 79</p> <p>80 Bazı resmi evrakların temize çekilmesi ya da 81</p> <p>82 Dizilmesi de diyebiliriz. Bilgisayarda dizip onun çıktısını alıp gönderilmesi veya yıllık planlar olabilir. yıllık planların bilgisayar bölümünde 83 yazılması. Ne alakası varsa 84</p> <p>85 Nasıl yani bunu biraz açıklayabilir miyiz? 86</p> <p>87 Okuldaki bütün bölümlerin bütün öğretmenlerin yıllık planları müsveddesi geliyor bilgisayar bölümüne orda yazılıyor daha sonradan ilgili 88 öğretmene teslim ediliyor. 89</p>	
Ek görevler		
Sadece okul idaresinin verdiği görevler		<p>Ne alakası varsa: Bilgisayar öğretmenin bu işlerle ne alakası var!</p>

Ek görevlerin bilgisayar öğretmenlerine etkileri	<p>90 Anladım. Peki bu görevler sizin eğitim-öğretim etkinliklerinizi etkiliyor mu zaman olarak ya da enerji olarak.</p> <p>91</p> <p>92 Bu sene başında yaklaşık bir ay kadar etkiledi. Yani bir ay boyunca biz atölye dersine giremedik. Ani atölye dersinden öğrencileri alıp,</p> <p>93 öğrencilere yazdırıp onları idareye gönderdik. Yani biz şu an müfredatın bir ay gerisindeyiz.</p> <p>94</p> <p>95 Peki bu dizgi olayının dışında bilgisayar öğretmenlerinin yaptığı herhangi bir çalışma var mı?</p> <p>96</p> <p>97 İdareye mi?</p> <p>98</p> <p>99 İdare için</p> <p>100</p>	
Okul idaresi için yapılan diğer çalışmalar	<p>101 Mesela idareye alınan bilgisayarlar bilgisayar bölümünde toplanıyor. Bunu şikayet etmek açısından değil. İstiyorum ki daha çok bilgisayar gelsin,</p> <p>102 daha çok toplansın. Yani işte öğrencilere öğretmek açısından kendi atölyemizde toplanıyor veya arızalı olan bilgisayarlara müdahale ediliyor.</p> <p>103</p> <p>104 Öğrencileri bu tür etkinliklerde kullanabiliyor musunuz?</p> <p>105</p>	
Öğrencilerin işlerde kullanılması	<p>106 Ya öğrenciler genelde ikinci sınıflar daha yeni yeni bilgisayarı öğrenmeye başlıyor onları pek kullanmıyoruz. Üçüncü sınıflar işletmeye gittiği için</p> <p>107 onlardan yararlanıyoruz. Ama yani tutup ta komple her işi üçüncü sınıflara değil, ya biz işin başında duruyoruz veya biz yaparken onlar da başka</p> <p>108 bir işin ucundan tutuyor gibi yardımlaşmalı olarak.</p> <p>109</p> <p>110 İdarenin kullandığı bilgisayarlarda çıkan sorunlar için size mi başvuruyorlar?</p> <p>111</p> <p>112 Evet.</p> <p>113</p>	
İdari yazılımların sorunları (personel ve öğrenci işleri programı)	<p>114 Peki idarede kullanılan bazı özel yazılımlar var. Dışarıda büyük şirketlerde hazırlanan ve milli eğitimin istediği prosedürleri yerine</p> <p>115 getiren yazılım. Bu yazılımların bakımı ile siz mi ilgileniyorsunuz? Yoksa başka bir şekilde mi.</p> <p>116</p> <p>117 Yani şimdi bizim başımızda bir program var, ismini veremeyim iki de bir hub arıza veriyor hata veriyor. Servisi arıyorlar servis işte "iki günden</p> <p>118 önce gelemez, şu anda şu okula gidiyoruz şuraya gelemez" gibisinden şeyler. O zaman bizi çağırıyorlar. Tabi biz de tabi programdan</p> <p>119 anlamıyoruz. Müdahale etmek istemiyoruz. İşte diyorlar "ya şuna baksanız bir iki dakika bir ne var neyi yok" gibisinden. Genelde işler aksıyor.</p> <p>120 Yani biz pek programa müdahale edemiyoruz.</p> <p>121</p> <p>122 Etmek istiyorsanız da mı edemiyor musunuz?</p> <p>123</p>	<p>Hub: okulda yerel bilgisayar ağında bilgisayarlar arasındaki bağlantıyı sağlayan cihaz</p>
İdari yazılıma müdahale edilmesi	<p>124 Etmek istiyorsak, ben zaten programa müdahale etmem. Bir kere o parası verilip satın alınmış bir program satan firmanın da ona desteğini</p> <p>125 vermesi lazım. Artı ben müdahale ettiğim zaman önceki verilerin silinmesi, kaybolması da söz konusu. O da bir külfet getirir bize.</p> <p>126</p> <p>127 Riski göze alamayız diyorsunuz.</p> <p>128</p> <p>129 E Yani.</p> <p>130</p> <p>131 Anlıyorum. Okul genelinde başka, bu sözünü ettiğiniz programdan, yazılımlardan değil de, genel bilgisayarla ilgili genel diğer</p> <p>132 sıkıntılarda size mi başvuruyorlar? Diğer bölümlerden, yazılım hataları, donanım hataları vs.</p> <p>133</p> <p>134 Evet. Tabi. Yani okulun teknik servisi gibi bir şey diyebiliriz.</p> <p>135</p> <p>136 Peki. Okulunuzun büyük olduğunu düşünüyoruz. Bu kadar işe yetişebiliyor musunuz?</p> <p>137</p> <p>138 Valla olduğu kadarıyla.</p>	<p>Program: öğrenci işleri programı (BİLSA)</p>

Okuldaki bilgisayar öğretmeni sayısı	139		
	140	Okulda kaç tane bilgisayar öğretmeni var şu anda	
	141		
	142	Üç buçuk ta, üç	
	143		
	144	Üç buçuk?	
	145		
	146	Başka bir branştan öğretmen bizim bölümün derslerine giriyor. Yetmediği için. Normalde bizde dört öğretmen olması lazım ama üç öğretmen	
	147	yetmediği zaman bir dördüncü öğretmene, başka bölümden ücret karşılığı derslere giriyor.	
	148		
	149	Anlıyorum. Milli eğitimin, biraz da milli eğitim tarafından bakalım, milli eğitimin size verdiği, milli eğitim müdürlüğünün size verdiği ya da bakanlığın size vermiş olduğu görevler var mı? görevlendirmeler, sorumluluklar, sürekli, geçici..	
	150		
	151	Geçici komisyonda görev almıştım. Kitap yazım komisyonuydu.	
	152		
153			
154	Neler yaptınız orada?		
155			
156	Orda açıkçası bir hafta falan gittim. Milli eğitimde çalışır bir bilgisayar bulmaları bir dört gün aldı. Her şeyiyle, yazıcısıyla, arayıcısıyla, kendisi de		
157	çalışan bir bilgisayar bulmaları dört gün aldı. Dört günden sonra da yani açıkçası pek bir iş yapmadım. Hiç yapmadım hatta. Oradaki gelen		
158	metinleri, Word formatındaki metinleri düzenlemektir benim görevim. Düzenleyip, gerekli değişiklikleri yapıp çıktı almaktır. Bazı okullardan geldi,		
159	bazılarından gelmedi, seçim işi yanlış oldu, gibi şeylerden dolayı ben hiçbir iş yapmadım bir hafta boyu.		
160			
161	Peki o zaman size biraz tahmin yapmanız gereken bir soru sormak istiyorum. Tahmin yapmazız gereken bir soru sormak istiyorum.		
162	Eğer gerekli donanım sağlansaydı bu komisyonda siz ne tür bir çalışma yapacaktınız?		
163			
164	Eğer gerekli donanım sağlansaydı ben okullardan gelen, ünite ünite okullardan bilgiler geldi bunları Word formatında düzenleyip gerekli		
165	düzenlemeleri mesela atıyorum, madde imlerinin hepsinin aynı formatta olması, alt yazıların hepsinin düzgün olması gibi düzenlemeleri yapıp		
166	çıkartıp tekrar yerine koymak gibi bir görevim olacaktı.		
167			
168	Okullardan farklı biçimlendirmelerle gelmiş,...		
169			
170	Hepsini aynı formata dönüştürüp		
171			
172	Bilgisayar metin dosyalarını tek bir biçim haline getirmek işlevi, anlıyorum. Evet. Recai bey devam edelim. Okulda üstlenmiş		
173	olduğunuz bu görev ve sorumluluklar, ve gerekse idarenin vermiş olduğu, okul idaresinin vermiş olduğu, görev ve sorumluluklar, ve		
174	milli eğitim müdürlüğünün, bakanlıktan size gelen görev ve sorumluluklar bunların hepsini bir bütün olarak düşünelim, bu		
175	görevlerinizi ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için mevcut çalışma şartlarınızdan nelerin değişmesini isterdiniz?		
176			
177	Yani bir kere o tip komisyonlar ve diğer işte atıyorum, teknik servis gibisinden olayların, için farklı bir birim olması lazım okullarda. Yani atıyorum		
178	bir teknik serviste görevli üç eleman, bozulan bilgisayarlara müdahale edecek, işte okulun gerekli tablolarını ve gerekli Word belgelerini yazacak		
179	bir birim olması gerekiyor bana göre bir öğretmeni tutup yıllık planı yazması, veya bozulan müdür yardımcısının bilgisayarını yapması, eğitimle		
180	alakası yok. Ama o bilgisayarında orada yapılması gerekir. Müdür yardımcısının bilgisayarının yapılması gerekir. O yapılmazsa onların işleri		
181	aksayacak. Ben de orda, yani ben, çok oldu benim atölye de öğrencileri bırakıp gittiğim. İdari binaya. Yani onu benim yapmamam gerekir.		
182	Benim görevim oradaki öğrencilere ders vermek. Dersim olduğu vakit. Ama çoğu zaman ben dersten çıkıp işte atıyorum müdür yardımcısının		
183	odasına, veya bizdeki bilgisayarların başına yıllık plan yapmak için oturduğum oldu. Onun olmaması gerekir. Milli eğitimde de, milli eğitimin bir		
184	kere okullardan öğretmen çağırması çok saçma yani, bunu yapacak milli eğitimde başka eleman yok mu? Atıyorum orca Word belgesini		
185	düzenleyecek binlerce elemanı vardır Milli eğitimin.		
186			
187	Anlıyorum. Okul idaresinin verdiği görevlerde bazı noktalarda sıkıntılarınız var. Okul idaresinin memur kadrosu olduğunu biliyoruz. Bu		
Değişmesi istenen şartlar			
Okullarda teknik servis biriminin kurulması			
Bilgisayar öğretmenlerin dersten çağırılması			
Milli eğitimin okullardan bilgisayar öğretmeni çağırması			
			Burada il milli eğitim müdürlüğü okullardan seneye okutulacak kitapların listesini word formatında diskette ister. Okullardan gelen disketler müdürlükte düzenlenerek tek bir dosya ve rapor haline getirilir. Görevli öğretmen burada düzenleme işi yapmaktadır.
			Atıyorum: katılımcı bu ifadeyi çok sık kullanıyor. "Örneğin", "mesela", "diyelim ki" ya da "varsayalım ki" anlamında kullanıyor.

Okuldaki memurların bilgisayar kullanma durumları	<p>188 insanlar bilgisayarla çalışmıyorlar mı?...</p> <p>189</p> <p>190 Bizim okulda...</p> <p>191</p> <p>192 ...Resmi yazılar bilgisayardan çıkıyor mu?</p> <p>193</p> <p>194 Müdür beyin bir sekreteri var. O galiba bir, bu geçen sene mi demişti, bu yakınlarda demişti. Macintosh bilgisayar vardı orada, ben Macintosh</p> <p>195 bilmem deyip işin içinden sıyrılmış. Müdür bey de onları yazdırmak istiyor, haliyle bilgisayar bölümüne gönderiyor. Yani aslında onları yapmak, o</p> <p>196 sekreterin görevi. Gerekli olan yazıları, belgeleri yapmak, müdür.. o sekreterin görevi. Ama nedense ben onu hiç iş yaparken görmedim. Şu ana</p> <p>197 kadar. Ya oturuyor, ya birisiyle konuşuyor. Ya başka bir,... III, ya başka bir ne derler ona? memurun odasında, çay içiyorlar.</p> <p>198</p> <p>199 Anlıyorum. Bu bağlamda bayağı sıkıntılısınız. Pekala soruyu biraz daha derinleştirelim, ve ilave edeceğimiz bir soruyla, bu konuların</p> <p>200 daha iyi anlaşılmasını sağlayalım. Biraz önce bahsettiğimiz şartların değişmesi için sizin kişisel bir çabanız var mı? olduysa böyle bir</p> <p>201 çabada bulundaysanız ne tür olumlu ve olumsuz durumlarla karşılaştınız?</p> <p>202</p> <p>203 İdarenin bize görev vermesi?</p> <p>204</p> <p>205 Her türlü. Okuldaki eğitim ve öğretimle ilgili çalışmalarınızı daha iyi yapmak için okul idaresiyle olan çalışmalarınızı daha iyi hale</p> <p>206 getirmek için, gerekse milli eğitimin uygulamalarının daha iyi hale gelmesi için,</p> <p>207</p> <p>208 Yani işimdi milli eğitimin...</p> <p>209</p>	<p>Macintosh: IBM uyumlu bilgisayarlardan farklı olarak Windows değil, kendi işletim sistemi olan Mac/Os kullanan masaüstü bilgisayar.</p>
İyileştirme çabaları ve öneriler	<p>210 Önerileriniz var mı?</p> <p>211</p> <p>212 Önerilerim dolu. İlk önce ben ne yaptığıma geleyim. Milli eğitimin bu yaptıklarına benim bir şey yapmaya benim gücüm yetmez. Denizde bir</p> <p>213 damlayım ben. Söylesem dinlenmez bile. Okulda, müdür beyin gönderdiklerine bazen diyoruz "yetişmez", artı bir de zaman sınırı da konuyor</p> <p>214 mesela "şu şu şunlar Cuma günü gitmesi gerekiyor". O zaman biz ne yapıyoruz? Bazen beşten sonra orda kalıp o belgeyi tamamlamaya</p> <p>215 çalışıyoruz. İşte onu biz bazen diyoruz. İşte "yetişmez müdür bey, şöyledir, böyledir" ama onun da yapılması gerekiyor, Yani diğer arkadaşların</p> <p>216 da büyük özverisiyle biz o gereken işleri tamamlıyoruz. Ama onu iyileştirmek için bir şey... onun için de yapamayız. Yani okul idaresi, eğer bir</p> <p>217 belge yetişecekse o vaktinde gitmek zorunda. Onu geciktirmenin hiçbir anlamı yok. Ben işte şöyleydi, böyleydi, onu geciktirmenin hiçbir anlamı</p> <p>218 yok. Eğitim öğretim için de ben elimden geleni yapıyorum. Kendi bildiğim doğruları. Sonuna kadar uyguluyorum. Şu ana kadar yaptığım yani,</p> <p>219 somut bir şey istiyorsunuz galiba?</p> <p>220</p> <p>221 Yoo özel bir beklentim yok sorunun cevabında sadece yaptığınız bir çalışma varsa.</p> <p>222</p> <p>223 Yani işte kendi bildiğim, şu ana kadar ki öğretmenliğimden ilkokuldan şu ana kadar ki öğretmenlerim içinde sonraki gördüğüm hocalarımı</p> <p>224 doğrularını alıp, yanlışlarını yapmamaya çalışıyorum. Yani benim şu ana kadar ki uyguladığım bu.</p> <p>225</p> <p>226 Salt bilgisayar eğitimi açısından bakacak olursan bir, genel olarak, öğretmenlik anlamında değil de, bilgisayar eğitimi açısından</p> <p>227 yapılan çalışmalar..</p> <p>228</p>	
Kişisel çabalar	<p>229 Bilgisayar, ya, çalışmalar var. Mesela ben okulun Web sayfasını yapmak istemiştim. Geçmiş zaman, işte okulda bilgisayar laboratuvarını</p> <p>230 İnternete açmak istemiştim. Bu da geçmiş zaman. Ama bunların hiç birini yapamadım. Ben işte yapıyorum, daha sonradan destek olması</p> <p>231 gereken durumlarda bize hep köstek olundu. İşte atıyorum, Web sayfası yaptım da onun bir host edilmesi lazım yani CDTÜ'ye başvurulup</p> <p>232 isim alınması falan lazım bunu söylediğimizde hiç ilgilenen olmuyor. Biz de zaten kendi kendimize o işi yapamıyoruz. Bize bir resmi kanaldan</p> <p>233 önder olması lazım birisinin.</p> <p>234</p> <p>235 İdare desteği.</p> <p>236</p>	<p>Köstek olundu: okul idaresini kastediyor</p>
WEB sayfası tasarımı İnternet imkanı		

İdarenin destek durumu	237 İdare desteği. Yani sonuçta ben tutup ODTÜ'ye yazı yazsam beni kaale bile almazlar. Yani onu müdür beyin veya idarenin yazı yazması gerekir. 238 İşte İnternet işinde yapmaya çalıştık o anda da maddi imkansızlıklar gerekli donanımı sağlayamadık. O yüzden şu anda hayata geçirilmiş bir 239 proje yok. 240	Kaale almazlar: ciddiye almazlar, dikkate almazlar.
Genel düşünceler	241 Peki bütün bu konuşmaların ışığında önerileriniz, söylemek istediğiniz herhangi bir şey, veya konuşulmamış bir konu. Genel olarak 242 ben size bir söz hakkı vermek istiyorum. 243 244 Yani "nasıl daha iyi olur" mu? 245 246 Herhangi bir konuda her şey olabilir. 247	
Okullarda teknik servis	248 Ben işte dediğim gibi o teknik servis birimi mi deyim artık nasıl bir şey diyeceksem, o artık okullarımıza girmesi lazım. Ya şu anda gitsek baksak 249 her, en ufak okulundan en büyük okuluna kadar, her okulda bilgisayar var. Yani biz gene şanslıyız. Bizim okulda bilgisayar bölümü var. 250 Bilgisayar bölümü olmayan okullarda ise işte buna ilgili bir müdür yardımcısı veya bir öğretmen bu işleri üstleniyor. Yani artık bunların bir adının 251 konulması lazım. Bir teknik servis birimi açılıp, 252 253 Kağıt üzerinde bir sorunu mu olması lazım? 254 255 Hayır, hayır bu işi, işi sadece okuldaki bilgisayarların faal olarak çalışması olan personel olması lazım. 256 257 Ben onu kastettim. Yani kağıt üstünde idari anlamda bir yeri, bir sorumluluğu olan teknolojiden sorumlu... 258 259 Yani! 260 261 ...ilgili kişi ya da birimin... 262	
Gönüllülük esası	263 Yani... Şu ana kadar bu işe gönüllü,... görül işi olarak gitti. Yani işte atıyorum, idarenin bilgisayarı bozulur bir tane öğretmen iyi biliyordur 264 bilgisayarı, ya işte "hasan bey gel şu bilgisayar bir bak" bu bir yere kadar gidiyor. Bir vakitten sonra yetkili sorumlu personelin olaya ei atması 265 gerekiyor. 266 267 Anladım. Bilgisayar öğretmenlerinin doğal olarak sorumlu görüldüğünü düşünüyor musunuz? 268	
Öncelik eğitim-öğretim için	269 Ya tabi ki yani, ben diğer arkadaşlarım adına konuşmuyorum ama ben kendi adıma ben bilgisayar öğretmeniyim. Nasıl bir Türkçe öğretmeni 270 Türkçe'nin iyi konuşulması onun görevi ise, benim görevim de herkese bilgisayar okur-yazarlığının öğretilmesi yani herkesin bilgisayardan, yani 271 teknolojiden faydalanması. Ben bu işleri seve seve yaparım. Yani idarenin bilgisayarı bozulduğunda ben onu yapmam seve seve olur. Ama bu 272 arada benim eğitimim öğretimim etkilenmemesi gerekiyor. 273 274 Anladım. Bir noktaya açıklık getirmek istiyorum. "benim görevim bilgisayar öğretmeni olarak bilgisayar okur-yazarlığının 275 gelişmesidir" dediniz. Başka insanlara bilgisayar okur-yazarlığı öğretmek, öğrencilerinizin dışında çabanız oldu mu? 276	
Kişisel çabalar: okuldaki gönüllü öğretmenlere ücretsiz bilgisayar kurs verilmesi	277 Çabam oldu, okuldaki öğretmenlere yani işte akşam mesaiden sonra, ikişer üçer saatlik bilgisayar kursu açmıştık. Bu sadece gönül işi, sadece 278 yaptığımız neydi? Word Excel, genel bilgisayarın ABC'si okulda gönüllü olan öğretmenler, yani sonuçta ona da istek işydi bizim yaptığımız. 279 Gönüllü olan öğretmenlerin katılımı. Ve gayet de yararlı oldu. 280 281 Bir ücret aldınız mı bu işten? 282 283 Ücret almadık. Ücretsizdi. Ve bayağı da sonuna kadar katılan öğretmenler tabi en başta bir on kişi katılıp daha sonra iki-üç kişi fire verdik bu olur 284 zaten, işte bunun ücretsiz olmasının bence en güzel yanı da öğrenmek isteyenler geldi o kurslara. Ve öğrenen bayağı da bir tane mobilya 285 bölümü öğretmeni bana getirip Excel'de yaptığı tabloları gösterdi. İşte hocam, bunları yaptım, şöyle yaptım, yani o zaman zaten tüm	

Bilgisayar okur-yazarlığının önemi	286	yorgunluğunuz gidiyor. Tüm bu olumsuzluklarınızın hepsini silinip gidiyor.
	287	
	288	Diğer okul personelinin bilgisayar okur-yazarı olması sizce ne kadar önemli? Diğer öğretmenlerin, diğer bölüm öğretmenlerinin...
	289	
	290	Diğer bölüm öğretmenlerinin Türkçe'yi konuşması ne kadar önemliyse bence o kadar önemli.
	291	
	292	Biraz açar mısınız?
	293	
	294	Çünkü sonuçta teknoloji çağı diye bas bas bağırıyoruz. Her yer artık bilgisayar teknolojisine geçiyor. Artık, büyüklerden birisinin lafı vardı.
	295	Ehliyeti olmayan, daktilo bilmeyen, İngilizce bilmeyen iş bulamayacak gibisinden. O daktiloyu kaldırıp yerine bilgisayar girecek. Yani herkesin
	296	bilgisayar kullanması gerekecek. Belli bir vakit gelecek. Benim amacım da biz kaç kişiyi kurtarırsak bizim için kâr kârdır. Yani bir kişi bile
	297	bilgisayar öğrense bilgisayar kullanmasını öğrense benim için yeterli.
	298	
	299	Recai Bey söylemek istedikleriniz için ben size son defa söz hakkı vermek istiyorum, ilave etmek istediğiniz bir şey varsa?
	300	
	301	Yani bana bu olanağı sağladığınız için ilk önce çok teşekkürler.
	302	
	303	Ben teşekkür ederim.
	304	
	305	Bu bizim hep bas bas bağırduğumuz ve sesimizin duyulmadığını zannediyorduk ama sesimizi böyle de olsa duyuldu gibi. İnşallah bunu daha
	306	ileriye götürürsünüz.
	307	
	308	İnşallah bu araştırmanın sonuçları ilgili kişiler tarafından dikkate alınır diye düşünüyoruz.
	309	
310	İnşallah	
311		
312	Teşekkür ediyorum	
313		
314	Teşekkürler.	
315		
316		

GÖRÜŞME KAYITLARI FORMU –Selim

GÖRÜŞME YERİ.....: Anadolu Teknik Lisesi, Bilgisayar Bölümü, LAB 32
 GÖRÜŞME TARİHİ.....: 28.12.2001
 GÖRÜŞME SAATLERİ.....: 14.50 – 15:40
 KATILIMCI.....: (Selim)

İNDEKS	S.NO	GÖRÜŞME METNİ	YORUM
	1	Selim Bey Merhaba! Bu görüşme imkanını bana verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Eskişehir'in sayılı okullarından birinde bilgisayar	
	2	öğretmeni olarak görev yapıyorsunuz.	
	3		
	4	Teşekkür ederim.	
	5		
Görev ve sorumluluklar	6	Önce şöyle başlayalım. Bilgisayar öğretmeni olarak okulda neler yaptığınızdan bahsedelim. Görevlerinizden ve sorumluluklarınızdan	
	7	bahsedelim. Ve eğer daha önce başka okullarda görev yaptıysanız bu okullardaki görev ve sorumluluklarınızla bir karşılaştırma	
	8	yapalım şu anki okulunuzdaki görev ve sorumluluklarınızla.	
	9		
Şeflik pozisyonunun resmi sonuçları	10	Bilgisayar öğretmeni olarak görevimiz bize verilen müfredat programlarımızı derslerimizi en iyi şekilde vermek. Görevimiz bu. Bu okuda ayrı bir	
	11	görevimiz daha var. Atölye şefi ve laboratuvar şefi olduğumuz için bağlı bulunduğumuz laboratuvarlardaki tüm malzemelerden sorumlu olmak. O	
	12	laboratuvar da herhangi bir arıza ve sorunları gidermek, telafi etmek ve o laboratuvarı öğrencilere en iyi şekilde kullanırmayı sağlamak. Daha	
	13	önce görev aldığım okulda böyle bir görevim yoktu. Bu okulda böyle bir şeflik görevim var.	
	14		
	15	Peki laboratuvardaki arızalara müdahale etmek sadece şeflik konumuyla alakalı bir durum mu yoksa eski okulunuzda da böyle bir	
	16	sorumluluğunuz var mı?	
	17		
	18	Eski okulda böyle bir sorumluluk vardı ama burada iş biraz resmiyete giriyor direkt olarak. Demirbaş bize giriyor. Yani onlara gelecek bir zarar	
	19	direkt olarak bize sorulur.	
	20		
	21	Evet	
	22		
	23	Öbür türlü sorumluluk demirbaş görevi başkasındadır ama bana rica edilir veya bilgisayarıcı olarak bizim görevimizdir onu yapmak.	
	24		
	25	Peki bunun bir yaptırımı var mı? Yani siz bunu...	
	26		
	27	Yapmak zorunluluğu var mı?	
	28		
	29	Evet. Yoksa gönüllülük esasına dayanarak yoksa sorumluluk duygularıyla mı arızalara müdahale ediyorsunuz?	
	30		
Egzersiz saatleri	31	Şöyle bir şey olabilir. Bizim okul sanat okulu olduğu için bir egzersiz saatlerimiz var. Mesela benim şu an haftada 6 saat egzersiz saatim var. Bu	
	32	egzersiz saatlerinde sene başında bu saatlerde yapmam gerekenlerin.. bize bildiriliyor. Ben de egzersiz saatlerinde çünkü bunun ücretini	
	33	alıyoruz işte.. sen şu şu işleri yapmak zorundasın. Ondan dolayı o para bana veriliyor. Şimdi hem laboratuvar sorumluluğu olduğu için genelde bu	
	34	egzersiz saatlerimizde bizim, hep bu işlerle uğraşıyoruz. Bir anlamda ben o ders saatince direkt derse girmedğim için ben mutlaka o	
	35	egzersizde, görevli falan değilsem onu yapmak gerekir ki aldığım parayı hak etmiş olayım. Bir anlamda zorunluluk gibi oluyor. Nasıl derste o	
	36	dersi çocuklara vermek zorundaysan bu egzersiz saatinde de o görevimi yapıp onun maaş karşılığında ücretimi almak, hak etmiş oluyorum.	
	37	Ama tabii ki nereden sorumluyusan sadece o iş için geçerli aslında. Mesela idarecinin bilgisayarlarında bir sorun varsa bu bir anlamda belki de	
	38	benim kapsamıma girmeyebilir. Veya niye yapamadıysam niye yapamadın demek zorunda olmayabilirler aslında.	
	39		
	40	Peki idareden gelen böyle bir talep karşısında idari bilgisayarların yaşadığı sorunlarla bu sorunları çözme noktasında size	

Resmiyete girmesi:
malzemenin öğretmenlere zimmetlenmesi

Bilgisayarıcı:
bilgisayar öğretmeni

İdarenin bilgisayarları	<p>41 başvurdukları zaman sizin tavrınız nedir?</p> <p>42</p> <p>43 Şimdi şöyle olaya bakıyoruz biz. Burası sanat okulu ise herhangi bir kısmında bir bilgisayar sorunu varsa doğal olarak kişinin bizim bölüme</p> <p>44 göndermesi mantıklıdır. Çünkü madem aynı okulda görev yapıyoruz bizim bölümünde bir elektrik sorunu varsa elektrik bölümüne haber etmemiz</p> <p>45 o da mantıklıdır. Doğal olarak biz de ilgileniyoruz. Bakıyoruz sorun nedir diye Yapabileceğimiz bir şey varsa bilgisayarı alıyoruz bölümümüze</p> <p>46 müsait zamanımızda o sorunu gideriyoruz. Ama tabi ki tamamiyle iyi ilişkilere bağlı. Karşılıklı.</p> <p>47</p>	<p>Sanat okulu: endüstri meslek lisesi Egzersiz: laboratuar bakım- onarım işlemleri için öğretmenlere ders programında ayrılan ücretli süre</p>
Diğer bölümler	<p>48 İdareyle aranızdaki...</p> <p>49</p> <p>50 İdare olsun, başka bölümler olsun... Yani iyi ilişkilere bağlı biraz. Çünkü şöyle bir şey var yani şimdi bizim bilgisayardaki sorunumuz belki benim</p> <p>51 yapabileceğim bir kural yok ama bir onun için mesela gerekirse 15 gün de vakit ayırabilirim. Yani yapmam gerekirse ama 2 saat bakıp ben bunu</p> <p>52 yapamıyorum da diyebilirim. Nasıl bir elektronikçi her televizyonun tamiratını yapamazsa aynı mantık bizde de geçerli. Yani tamamen iyi niyet</p> <p>53 derken onu kastettim. Tam anlamıyla kendimiz uygun vakit bulduğumuz sürece kendimizi verebiliriz, tamiratını yapmak için veya orta düzeyli bir</p> <p>54 bakım yapıp ta bu olmuyor da diyebiliriz aslında. Onu kastettim.</p> <p>55</p>	
Kişisel tutumların iş ilişkilerine etkisi	<p>56 İdarede çalışan personelle idarecilerinizle ya da diğer öğretmenlerle aranızdaki kişisel diyalogların kişisel tutumların bu</p> <p>57 yaklaşımınızda bir etkisi oluyor mu?</p> <p>58</p> <p>59 Şimdi şöyle diyeyim. Genelde herkesin işini yapıyoruz. Hiç kimse ayırt etmiyoruz. Şu bölüm bize böyle yapıyor, biz onlara bu işi yapmayalım</p> <p>60 diye bir mantık yok biz de. Herhangi bir öğretmen arkadaşımız bizim bölüme ihtiyacı olduğunda kendi özel bilgisayarında sorun olabilir, yine</p> <p>61 herhangi bir program isteyebilir, bölümün herhangi bir imkanını kullanmak isteyebilir. Hepsine kapımız açık. Hepsine elimizden geleni yapıyoruz.</p> <p>62 Şu anda böyle bir sorunumuz yok.</p> <p>63</p>	<p>Bizim bölüm: bilgisayar bölümü</p>
Diğer görevler	<p>64 Peki idarenin bilgisayar tamiri dışında bilgisayar öğretmenlerinden rica ettiği beklediği veya yüklediği başka görevler veya</p> <p>65 sorumluluklar var mı?</p> <p>66</p> <p>67 Yani zaman zaman oluyor. Bilgisayarda veya şöyle diyeyim, bilgisayarın yapabileceği veya bilgisayar sayesinde işini kolaylaştıracak bazı işler</p> <p>68 bizden isteniyor.</p> <p>69</p> <p>70 Örneklendirebilir misiniz?</p> <p>71</p> <p>72 Örneklendirelim, mesela bir mesela herhangi bir şeyin yazılması gerekiyor Uzun bir yazı mesela 100 sayfalık. Bunu bir memurun ya da bir</p> <p>73 kişinin yapmasıyla aynı şeyin laboratuvarında aynı anda 20 kişi tarafından yazılması tabii ki farklı. İşin bitmesi açısından. Veya herhangi bir</p> <p>74 saklamışlardır, çok bilgi tutacaktır, veya bir anket sonucu değerlendirilecektir, bunun grafiksel olarak gösterilmesi anketin direkt değerlendirilme</p> <p>75 sunumundan bir avantajı büyük. .... olmak üzere Bu işler daha kısaltıldığından dolayı bu konuda yardım isteniyor. Ama direkt şahsa yönelik</p> <p>76 istekler var mı? Olabilir. Kişinin özel isteği gelebilir bir de o an için bizim vaktimiz müsaitse yarıcı ediyoruz.</p> <p>77</p>	
İl milli eğitim müdürlüğünün görevleri	<p>78 Milli eğitim müdürlüğünün dışarıdan size herhangi bir görev ya da sorumluluk yüklemesi oluyor mu?</p> <p>79</p> <p>80 Görevimizin dışında mı?</p> <p>81</p> <p>82 Yani milli eğitim müdürlüğü olarak, okulun dışında milli eğitim müdürlüğünün size yüklemiş olduğu herhangi bir görev ya da</p> <p>83 sorumluluk var mı? Oluyor mu?</p> <p>84</p> <p>85 Talepleri oluyor. Biz, işimize gelirse veya bizim için kendimiz uygun görürsek yapabileceğimiz bir şey deriz aksi halde yapamayacağımız bir şey</p> <p>86 deriz.</p> <p>87</p> <p>88 Ne tür görevlendirmeler yapıyorlar?</p> <p>89</p>	<p>Görevimiz: resmi görevler</p>

Görevleri reddetme	<p>90 Görevlendirmeler derken, mesela bir WEB tasarımı sorunu. Milli eğitimin WEB sayfasının hazırlanması. Biz bunu yapamayacağımızı... Bunun</p> <p>91 haricinde bazı bilgisayar kurslarında, hizmet içi eğitim, görev almak olabilir. Bunlar da vaktimiz müsaitse alabileceğimizi söylüyoruz. Hangi</p> <p>92 okulda hangi günlerde verebileceğimize dair. Bunun haricinde de belli aralıklarla dershanelerin sınavlarında bazen göreve çağrılabiliriz.</p> <p>93 Başka, şu an, kitap yazımında bir kere istendi gene o şekilde müsait olmadığımızdan veya başka yerde görevli olduğumdan kabul etmedim.</p> <p>94 Çeşitli görevler geliyor.</p> <p>95</p>	<p>Bilgisayar kurslar: Milli eğitimin düzenlediği bilgisayar sertifika sınav görevleri</p>
Değişmesi istenen şartlar	<p>96 Peki bu görevleri reddetmek gibi bir şansınız var mı yoksa bazı işleriniz olduğu için sizi oraya görevlendirme şansları olmadığı için mi</p> <p>97 reddettiniz?</p> <p>98</p> <p>99 Şimdi ret olayı şöyle, bir tanesini aynı anda başka yerde görevli olduğumuzdan dolayı, onu yapamayacağımız söyledik. Bir tanesini de reddetme</p> <p>100 sebebimiz yeterince bilgimiz olmadığı, bu konuda herhangi bir çalışma yapmadığımızdan dolayı reddettik.</p> <p>101</p> <p>102 Anlıyorum. Şimdi sorumuzu biraz değiştirelim ve okulda üstlendiğiniz, gerek idarenin size verdiği gerekse öğretmenlik olarak sizin</p> <p>103 yapmanız gereken gerekse milli eğitimin size yüklediği bu görev ve sorumluluklarınızı daha iyi yerine getirebilmek için mevcut</p> <p>104 şartlardan nelerin değişmesini istersiniz?</p> <p>105</p>	<p>Kitap yazımı: milli eğitim müdürlüğünün oluşturduğu ders kitabı yazım komisyonları</p> <p>Bir tanesini: görevlerden bir tanesini...</p>
Sıkıntılar	<p>106 Şimdi okulun bu şartlarında genel ... maizeme açısından bir sıkıntımız yok. Bölüm olarak şu an olması gereken her türlü malzememiz var. Keşke</p> <p>107 şu da olsaydı şu an desek eğer, haksızlık etmiş oluruz yani. İki laboratuvarımız var. Korularımızın hepsini çok iyi bir şekilde verebileceğimize</p> <p>108 inanıyoruz. Ve gerekli malzemeleri istediğimiz de zaten alınıyor. O yönden bir sıkıntımız yok. Ama sıkıntımız şöyle var. Biraz kafa olarak rahat</p> <p>109 değiliz. Yani daha iyi olmuş değiliz. Onu da şöyle söyleyeyim. Yapmak istediklerimiz çok şey var. Daha iyi olması için. Şunu yapalım bunu</p> <p>110 yapalım ekstradan bize iş yükü gelecek ama biz istiyoruz işte öğrencimizin avantajı olsun. Hem de gönül ister daha iyi bir yere getirelim ama</p> <p>111 isteklerimiz fakat bunlar bazı sebeplerden dolayı engelleniyor veya bizler küstürülüyoruz.</p> <p>112</p> <p>113 Bu sebepler üzerinde duralım. Açıklayalım.</p> <p>114</p> <p>115 Mesela ne olabilir? Ücret yönünden bir kere tam tatminkar değiliz. Bölümümüzde almamız gereken bazı dersler bizlere verilmediğinden dolayı</p> <p>116 veya ben daha fazla derse girebilme imkanım varken giremediğimden dolayı kafamda huzursuzluk var. Ben bu durumda ne yapıyorum?</p> <p>117 Kendime sonuçta para kazanmak için bu işi yapıyoruz. Para kazanmam gerektiği için dışarıdaki okullara yönelmem gerekir. Nereden ek ders</p> <p>118 alabilirim diye. Ben tabi dışarıya yönelince haftada iki gün ben başka okula giciyorum. Tabi kendimi tamamen kendi okuluma veremiyorum.</p> <p>119 Kendi okuluma veremezsen, kendi bölümüme, kendi öğrencime de veremiyorum. Bu yüzden daha iyi ..... için bu okulda uğraşmıyorum şu</p> <p>120 anda. Çünkü tamamiyle başka okula şu anda yönelmiş durumdayım.</p> <p>121</p> <p>122 Bir ifade kullandınız “ders verebilecekleri halde vermediler”. Burayı biraz açabilir miyiz? Niçin böyle bir durum söz konusu?</p> <p>123</p> <p>124 Şimdi daha önceden bilgisayar öğretmeni olmadığı için bilgisayarın bazı derslerini tabi doğal olarak bazı bölüm öğretmenlerine dağıtımdan</p> <p>125 verilmiş. İdare tarafından. Belli tarihten sonra bilgisayar öğretmenleri gelmiş. Ama o eski adet bir türlü değişmemiş.</p> <p>126</p> <p>127 O dersleri o hocalardan alıp bilgisayar öğretmenlerine....</p> <p>128</p> <p>129 İşte 5 yıldır bir derse bilgisayarı herhangi bir dersini bir öğretmene veriyorsa bilgisayar öğretmeni gelmiş olsa bile o öğretmene o derse vermeye</p> <p>130 devam etmiş.</p> <p>131</p> <p>132 Evet.</p> <p>133</p> <p>134 Bundan dolayı tabi ki biz bazı derslere ulaşamıyoruz tabi sonuçta. Ama okul yönetiminin değişmesiyle bu yönde bir çalışma var şu anda.</p> <p>135</p> <p>136 Bu şartların değişebileceğini düşünüyorsunuz.</p> <p>137</p> <p>138 Evet. Şu an için düşünüyoruz.</p>	<p>Malzeme: Bilgisayar parçaları ve malzemesi</p>

	139		
	140	Devam edelim. Bu şartlardan, mevcut şartların geliştirilmesi konusundan.	
	141		
Eğitsel kollar	142	Bunun haricinde benim sıkıntım eğitsel kollar da bir sıkıntım var. Yani eğitsel kolların dağıtılış amacı bence hangi öğretmen hangi eğitsel kolda	
	143	daha faydalı olabileceğine ona verilmesi lazım. Ama orada şöyle bir yöntem var. Tamamen idare istediği öğretmene istediği kolu veriyor. Benim	
	144	bir sıkıntım var. Ben mesela eski okulumda da bu okulda da gerçekten gezi yapmak isteyen bir öğretmenim. Gezi kolunu istiyorum ama okul	
	145	tamamen daha farklı hiçbir konuda ilgim olmadığı kültür edebiyat kolu veya kooperatifçilik kolunu bana görev verdi. Böyle olunca ister istemez	
	146	bu alanda bir çalışma yapamadım. Ne isteğim var ne bilgim var. Ama istediğim kol bana verilmiş olsaydı ben senede bir değil de üç kere gezi	
	147	yapardım. Örneğin gezi kolunda. Burada bir sıkıntım var.	
	148		
	149	Laboratuvarların durumundan memnunsunuz.	
	150		
	151	Laboratuvarım iyi.	
	152		
	153	Derslerin işleyişinden memnunsunuz.	
	154		
Laboratuvarlar ve dersler	155	Laboratuvarımız iyi olunca elimizden geleni öğrenciye vermeye çalışıyoruz. Tabi öğrencinin durumu nasıl. Öğrenci bu bölüme ya ailesinin zoruyla	
Öğrencilerin seviyesi düşük	156	gelmiş veya torpille gelmiş diyeyim artık, veya akrabası gelmiş hadi sende git ya tam anlamıyla bilgisayar seven öğrenciler burada değil. O	
	157	yüzden ortam tam istediğim ortam değil. Laboratuvar da ben öğrencinin birebir bilgisayar imkanı sağlamışım. Her türlü programını bilgisayara	
	158	yüklemişim. Ben isterim ki öğrenci kendi başına sessizce kendi bilgisayarında söylediğim her şeyi yapsın. Bu olmuyor. En ufak bir fırsatta işte	
	159	ayağa kalkıyorlar başkasının bilgisayarına bakmalar sohbet etme ortamları meydana geliyor. Halbuki şu imkanların başka yerde olamayacağını	
	160	veya bu imkan sağlandıysa bunun kendi üzerine düşen görevini yapmıyor. Onlara sorduğum zaman işte çeşitli sebeplerle karşılaşıyorum ve	
	161	okulu sevmemek, aşırı yüklenmek ailesinin zoruyla okula gelmek gibi çeşitli sebepler var. Bir de tabi üniversiteyi de bir avantajının olmadığı	
	162	üniversite puanının düştüğü biliyor çocuğun sade bu liseyi bitirmekle bir iş bulamayacağını da bilmesi bunlar da sebepler.	
	163		
	164	Bilgisayar bölümü öğrencilerinin az da olsa bilgisayar karşı ilgisizliğinin bu davranışlara sebep olduğunu söylüyorsunuz.	
	165		
	166	Evet. Tabi.	
	167		
	168	Sade bilgisayar sevmek isteyen öğrencilerin çoğunlukta olduğunu düşünürsek eğitim kalitesinin yükseleceğini söylüyorsunuz.	
	169		
Üniversiteye giriş sistemi	170	Tabi yani çocuk gerçekten bilgisayara hevesli olsa, öğrenmek için gelse okula kaydolurken bu amaçla... veya ona sorulup ta kayıt olmuş olsa	
	171	çoğu sormadan kayıt yaptırmışlar buraya. Sen bu okula gideceksin. Bu okul iyi senin için gibi bir mantığı var. Bir de çocuk bu okulu bitirdikten	
	172	sonra üniversiteyi kazanma şansının diğer öğrencilerle aynı düzeyde olduğunu bilse bu açıdan çocuk kendisi de bir özen gösterecektir. Benim	
	173	verdiğim bilgi bilgisayar bilgisi ama üniversite sınavında hiçbir soru bu alanda çıkmıyor. Çocuğu sıkıştırırsan bilgisayar öğrencisi olarak, çocuk	
	174	ister istemez ne yapacaktır? Matematik dersinden kendisini biraz çekecektir. Çektiği zaman da üniversite sınavında başarılı olamayacaktır.	
	175	Başarılı olamayınca ne olacaktır? Burada öğrendiği mesleği üniversite de ilerletme şansı olmayacaktır. Buradaki aldığı diplomayla da herhangi	
	176	bir iş bulma şansı da çok zayıf olduğundan bu da onda bir isteksizlik yaratır. Bir de sistemin de şu anda bilgisayar mühendisliğine ek puan	
	177	vermeyecek olması sadece öğretmenliğe ek puan vermesi biraz çocukta soğukluk yaratıyor.	
	178		
Öğrencilerin başarısının artırılması	179	Anladığım kadarıyla yeni sınav sisteminden sonra ortaya çıkan durumdan memnun değilsiniz. Meslek liselerinin üniversiteye girişte tercihlerinin daraltılması bir sıkıntıya sebep olmuş. Meslek liselerinin taleplerinin düşmesi ve öğrenci başarısının düşmesini de zannederim buna bağlıyorsunuz. Peki eski sistem devam etseydi meslek liselerinden mezun olan öğrencilerle diğer normal liselerden mezun olanlar aynı...	
	180		
	181		
	182		
Yeni sınav sistemi	183		
	184	Aynı seviyede olsaydı	
	185		
	186	...Aynı haklara sahip olsalardı yine öğrencilerin bilgisayar ilgi duyup bu dersten başarılı olacağına inanıyor musunuz?	
	187		

Gibi bir mantığı var: ailenin bu yönde bir düşüncesi var

Soğukluk: Öğrencinin okuduğu bölüme karşı soğukluk yaratıyor.

Meslek liseilerinin durumu	<p>188 Yani şu andan biraz daha iyi olur durum. Ama bence gerçek çözüm o değil. Gerçek çözüm bence şu üniversiteli bir öğrenci hangi eğitimi almak</p> <p>189 istiyorsa orta 3'te buna karar vermeli, ona uygun bir liseyi seçmeli. Örnek vereyim. Çocuk elektronik mühendisi olmak istiyorsa orta 3'e</p> <p>190 geldiğinde seçeceği liseyi, bu alana uygun bir okul seçmeli. Elektronik mühendisliği için sanat okulunun elektronik bölümüne kayıt yaptırması</p> <p>191 ihtiyacı duyması lazım çocuğun. Ve üniversite sınavında da elektronik mühendisliğine sadece sanat okulunun elektronik bölümünden mezun</p> <p>192 öğrenci alınması lazım. Bu sayede ne kazancımız olacak? Çocuk orta 3'e geldiğinde meslek tercihini yapacak. Doktor olmak istiyorsa tıp</p> <p>193 fakültesine, o da fen lisesine kayıt yaptırmak için çaba gösterecek. Yabancı dil eğitimi yapmak istiyorsa Anadolu liselerine kayıt yaptıracak.</p> <p>194 Bilgisayar mühendisliği okuyacaksa, Sanat okullarının bilgisayar ve elektronik veya elektrik bölümüne gelmesi lazım. Ha düz liseler ne olacak?</p> <p>195 Onlarda diğer bölümlerine, işletme olsun gibi diğer branşlara öğrenci alınması lazım. Bunun avantajı bence çok büyük. Çocuk orta 3'te</p> <p>196 mesleğine karar verecek bu şekilde ne olacak? Sanat okullarında gelen başarısız öğrenci de engellenmiş olacak. Şu an çocuk fen lisesi mezunu</p> <p>197 elektronik mühendisliğini kazanmış. Fen lisesine gelen çocuk benim okuluma gelse zaten 4 yıl 3 yıl direkt elektronik eğitimi alacak. Artı</p> <p>198 üniversiteyi kazanacağı bölüm garanti. Elektronik mühendisliğini kazanacak. Çünkü başka yere gitme şansı zaten yok. Zaten onu seçmiş. Çocuk</p> <p>199 3 yıl elektronik eğitimi almış, 4 yıl. Bilgisi çok iyi. Üniversiteye gittiğinde hep klasik laf deriz üniversitenin ilk sınıf lise 3'ün aynısı diye bunu</p> <p>200 ortadan kaldırmış oluyoruz. Zaten elektronik bilgisi çocuğun çok iyi. Üniversite de bunu tamamiyle daha da üst seviyeye çıkaracak. Öğretmenini</p> <p>201 zorlayacak. Öğretmen ona daha iyi bilgi vermek zorunda kalacak. Bence kesinlikle tek çözüm bu. Hem erken meslek seçimi olacak hem de</p> <p>202 eğitim daha iyi olacak.</p> <p>203</p>	Orta 3: ilköğretim 8. sınıf
Okuldaki ücretlendirmeler için çabalar	<p>204 Biraz önce konuştuğumuz görev ve sorumluluklarımızı daha iyi yerine getirmek için mevcut şartlardan nelerin değişmesi gerektiği</p> <p>205 sorusunu biraz daha detaylı olarak tartışalım. Bu araya Biz acaba bunun için ne yapıyoruz, ya da siz bu şartların değişmesi için kişisel</p> <p>206 bir çabada bulunuyor musunuz? Neler yapıyorsunuz? Bu çabalarda bulunurken kişisel eylemlerde bulunurken karşınıza ne türlü</p> <p>207 zorluklar çıkıyor? Bunlardan biraz bahseder misiniz?</p> <p>208</p> <p>209 Şimdi sorunlarımızı çözmek için mesela kendi okulumuzda almamız gereken dersi alamıyoruz. Ek ders Ücretimiz düşük oluyor böylece sürece,</p> <p>210 bunu değiştirmek için çabalarımız var. Kendi branşdaşım olan arkadaşımın işte ortak hareket etme kararı alıyoruz. Haklarımızı herkese anlatma</p> <p>211 yoluna gidiyoruz. Bu hakkımız kademe kademe gerekli kişilere söylüyoruz. Böium şefine, oradan ilgili müdür yardımcısına, oradan müdürümüze</p> <p>212 bu şekilde hakkımız arama yoluna gidiyoruz. Ha bunlarda bir değişiklik görmezsek artık daha üst seviyeye milli eğitim müdürlüğüne, oradan da</p> <p>213 bakanlığa kadar bu işin arkasından gitmekte karar aldık. Çünkü hakkımızdan fazlasını istemiyoruz. Hakkımız neyse biz sadece onu istiyoruz.</p> <p>214 Fazlasını da istemiyoruz. Bunun haricinde, başka ne demiştik?.. Milli eğitimin bazı görevlerinin verilmediği düşüncemiz var. Dershanelerin</p> <p>215 sınavlarında görev alamadığımızı. Bunları da şu an aynı ilde bulunan öğretmen arkadaşlarımız, aynı branşta. Bunlarla toplanıp aramızda,</p> <p>216 bunlarla ortak bir karar alma yoluna gitmeyi düşünüyoruz.</p> <p>217</p>	
Sertifika sınavları	<p>218 Peki milli eğitimin görevlendirmesinde niçin bilgisayar öğretmenlerine görev çıkmıyor? Ya da bu bahsettiğiniz görevler ne tür</p> <p>219 görevler?</p> <p>220</p> <p>221 Şimdi dershanelerin her iki ayda bir sınavları var. Bu sınavlarda milli eğitim ne diyor? Bu konuda bilgisi olunca normalde kendi ilindeki bilgisayar</p> <p>222 öğretmenlerine görev vermesi gerekiyor. Zamanında tabii gene bilgisayar öğretmenlerinin yetersizliğinden ve azlığından dolayı bilgisayar</p> <p>223 öğretmenlerinin yetersiz ve azlığından dolayı açtığı çeşitli kurslar var. Formatörlük kursları. Bu kursları bitiren arkadaşlar bilgisayar öğretmeni</p> <p>224 olduğu için bunlara görev verilmiş. Zamanla bu sınavlar çok cazip hale gelmiş. Neden? Kısa sürede bir gün içerisinde çok yüklü meblağ</p> <p>225 kazanma şansınız var. Tabii ki hal böyle olunca çok insan ilgileniyor ve cazip hale geliyor. Herkes bu sınavda görev almak için çeşitli yollara</p> <p>226 başvuruyor işte herhangi bir sertifika sahibi olan kişi ben de görev almak istiyorum diyor. Branşı bilgisayar olsun olmasın çeşitli branşlardaki</p> <p>227 kişilerde bu sınavda görev almak için gerek milli eğitim kanalıyla gerekse başka kanallarla bu görev için ismini yazdırmış. Tabii burada herkesin</p> <p>228 görev almasında sorun nedir? Sorun belki yok gibi görünüyor. Neden yok gibi görünüyor? Dershane memnun, çünkü öğrencisi kalmıyor.</p> <p>229 Öğrenci çok bilgili olmayınca. Sorabileceğiniz sorular da sınırlı kalıyor. Dershanenin öğrencisi zor durumda kalmayınca da dershane müdürü de</p> <p>230 memnun. O memnun olunca herhangi bir sorun da milli eğitime gitmeyince para alan kişilerde memnun. Tabii ki olay herhangi bir sorun yokmuş</p> <p>231 gibi aksettiliyor fakat bizim görüşümüzde şu: biz bilgisayarlıysak eğer ve milli eğitimde bir bilgisayar sınavı yapılıyorsa burada biz varken bir</p> <p>232 başkasının görev alması uygun değildir. Ve aynı milli eğitim, bilgisayarla ilgili başka bir görev verilmesi gerektiğinde gerek bu iş olsun gerek</p> <p>233 başka bir görev olsun, bu sınavda görev alan kişiler "biz bilgisayarlı değiliz, bilmiyoruz" gibi gerekçelerle bu görevden kaçıyorlar. O zaman o</p> <p>234 görevler bize geliyor.</p> <p>235</p> <p>236 Yani maddi getirisi yüksek görevlerde bilgisayarlı olmayanlara da görev veriliyor ancak iş yükü gerektiren ve maddi getirisi olmayan</p>	<p>Milli Eğitim: İl Millî Eğitim Müdürlüğü</p> <p>Yüklü meblağ: öğretmen aldıkları sınav ücreti çok yüksek</p> <p>Bilgisayarlı değiliz: bilgisayar öğretmeni değiliz.</p>

Dershane sahiplerinin yaklaşımı	<p>237 durumlarda da sürekli bilgisayar öğretmenlerine başvuruluyor.</p> <p>238</p> <p>239 Evet. O kişiler çok rahatlıkla kaçabiliyor.</p> <p>240</p> <p>241 Bir şey sormak istiyorum. Dershane sahiplerinin daha çok öğrencilerinin belge sahibi olması yönünden... söylüyorsunuz. Bu konuyu biraz açabilir miyiz?</p> <p>242</p> <p>243</p> <p>244 Gördüğüm olay bu. Birkaç kişi de aynı görüşte onlar için tabi....</p> <p>245</p> <p>246 Dersanede mi?</p> <p>247</p> <p>248 Tabi... dersanede. Onların görüşü şu genel de onlar halktan müşterileri toplamak o kişilere de bilgisayar kursu vermek. Ve bilgisayar kursu alan insanlar.. genelde amaç sertifika almaktır. Sertifika sahibi olarak işte çeşitli memuriyetlerde veya işçi statüsünde görev almak istiyorlar. Mutlaka da bilgisayar sertifikası istediği için vatandaş da bu dershanelere başvuruyor. Dershane de müşteriyi neye göre çekiyor? Bir laboratuvarını kurmuş. Gerekli eğitimi de veriyor. Ama gelen kişi genelde çok iyi bilgi öğrenmek olmadığı için sertifika istediği için de sertifika sınavı önemli hale gelmiş. Bu sertifika sınavında her sınava giren öğrencisi sertifika alabiliyorsa müdür şikayetçi değil. Benim gördüğüm olay bu. Tabi gerçekten sınav, iyi bir sınav yapılırsa o zaman müdür ne yapacak? İster istemez, iyi eğitim vermek zorunda kalacak ki öğrencisinin sınavda başarısız olmaması için.</p> <p>255</p> <p>256 Bir küçük hatırlatma yapmak istiyorum. Yakın zamanda bu sınavlarda geçme notunu 60'dan 45'e indirildi. Bunu nasıl yorumluyorsunuz?</p> <p>257</p> <p>258</p> <p>259 Bunlar için tamamiyle amaç belge almak. Çok bilgiye bakmak değil.</p> <p>260</p> <p>261 Sizin öneriniz nedir? Geçme notu noktasında?</p> <p>262</p> <p>263 Geçme notu, yani ilki benim için 60 daha iyi. Direkt olarak bilgi öçecekse. Gerçekten bilgi ölçülüyorsa geçme notu isterse 100 olsun. Her öğrenci 100 alacaktır. Amaç şu anda öğrenmek değil belge sahibi olmaktır. Belgeyi veren kişi de, sınavı yapan kişilerden memnunsanız zaten herhangi bir sorun görünmüyor.</p> <p>266</p> <p>267 Bilgisayar öğretmenleri, sadece bilgisayar öğretmenleri bu sınavda görev almış olurlarsa, sınavlarda değerlendirme esnasında daha mı hassas olacaklar?</p> <p>268</p> <p>269</p> <p>270 Daha hassas olacağını zaten müdürler de hisseder bilgisayar sınavları sonunda. Onlar da kendi verdikleri eğitimi biraz daha önem, vermek zorunda kalacaklar, dolayısıyla da gelen kişiler hem buna hem devamsızlığına dikkat etmek zorunda kalacaklar, hem derste dersi öğrenmek zorunda kalacak. Sonunda yapılacak sınavın daha ciddi bir sınav olacağını rahatlıkla anlaşılabilecek.</p> <p>274 Ben sizden son olarak bütün bu konuşulanların üstüne hiçbir soru sormadan söylemek istediğiniz, ilave etmek istediğiniz bir şeyleri dinlemek istiyorum.</p> <p>275</p> <p>276</p> <p>277 Bu konuyla mı ilgili?</p> <p>278</p> <p>279 Her konuyla ilgili, bilgisayar öğretmeni olarak sorunların dışında konuşmak istediğiniz bir konu varsa şu ana kadar bahsi geçmemiş.</p> <p>280</p> <p>281 Valla aklıma gelmiyor. Aklıma gelse söylerim. Bahsetmediğimiz bir şey kaldı mı?</p> <p>282</p> <p>283 Bilmiyorum benim sorularım dışında sizin konuşmak istediğiniz bir konu varsa onları dinlemeye hazırım.</p> <p>284</p> <p>285 Başka hemen hemen konu kalmadı gibi. laboratuardan bahsettik, eğitimden bahsettik, gelen öğrencinin durumunda bahsettik, üniversite</p>	
Sertifika sınavlarının geçme notu		

Okuldaki diğer birimlere bilgisayar temin edilmesi	286	sınavından bahsettik, milli eğitimin görev dağılımından dersane sınavlarından bahsettik, atladığımız bir şey?
	287	
	288	Belki bilgisayarların bakımıyla ilgili bir şey ilave edilebilir. Sizin çözemediğiniz sorunlarda gerek laboratuvarlarda bulunan, gerekse okulun diğer birimlerinde bulunan, çözümlü olmayan durumlarda ne tür bir eylem planı yürütülüyor? Okul idaresi bu tür durumlarda neler yapıyor? Bunu biraz tartışalım.
	289	
	290	
	291	
	292	Bu okulun, gördüğüm şu. Çözüm aslında neden, sorun kaynağı. Ona bakmalı. Biz okulda her birime bilgisayar vermek idealimiz. Genelde her
	293	birime bilgisayar verdik. Her idareciye, her bölüme, her şefe ve her memura bilgisayar verildi. Bu aslında lüktür. Her okulda yoktur bu. Bizim
	294	okul biraz farklı bu açıdan. Ama bunu verirken de bunu kullanan kişiler gerekli özeni göstermiyor. Kullandığı cihaz, bilgisayar, kullandığı yazıcı
	295	ama ya yeterli bilgisi yok onu tam anlamıyla kullanmak için, bir de yeterli, gereken özeni göstermiyor. Şöyle düşünelim. Aynı bilgisayar kendi
	296	evinde olsa herhangi bir sorun çıksa içine ben sökeceğini zannetmiyorum. Veya kurcalayacağını zannetmiyorum. Mutlaka bir bilene danışmak
	297	isteyecektir. Ama gördüğüm kadarıyla kullanan kişiler bu konuda hassas değil. Yani o cihaz oraya alınmış, hangi parayla alınmış, hangi şartlar
	298	altında alınmış, hangi amaç için alınmış bunlara tam önem verilmiyor. Bu sorunların çıkmasını alıyor.
	299	
	300	Kullanım hassaslığından değil de bilgisizlikten kaynaklanan sorunlar mı?
	301	
	302	Bilgisizlikte var. Hassaslıkta var. Yani şöyle diyeyim. Bilgisayarı örtülü vermişiz. O örtünün iş bittiğinde örtülmesi gerekir. Örtmüyorsa bu bir
	303	şeydir.. Gerekli önemi göstermediğini gösterir bence. Veya temizlik için şu şekilde kullanırsanız daha faydalı olur dememize rağmen o bizi değil
	304	de kendi bildiği veya sağdan soldan duyduğu bilgilerle hareket ediyorsa...
	305	
	306	<i>(kayıt yapılan kasetin ilk yüzü bitti)</i>
	307	
	308	Bölmülerdeki arkadaşların bilgisayarı kullanma konusundayız....
	309	
	310	Amaç şu olmalı, birine, bilgisayar, niye ihtiyaç diye düşünülür? Bir iş yapması gerekiyordur. Ona bir bilgisayar lazımdır. Kabul etmişizdir, ona, o
	311	işe, bilgisayarı vermişizdir. Fakat onu kullanan kişi artık, biraz da kendi kişiliğinden de kaynaklanıyor, ona yetmiyor da bizden daha fazlasını
	312	istiyor.
	313	
	314	Donanım özelliği olarak mı?
	315	
	316	Donanım özelliği olarak. Halbuki bizim verdiğimiz bilgisayar onun çok rahatlıkla işini görebilen bir bilgisayardır. Ama arkadaşımız biraz da özel
	317	işlerine, kişiliğine, diyeyim artık, daha fazlasını istiyor bu sebeple. Halbuki o bilgisayarda o parçayı takarak işleri hızlanmayacaktır da, ama kendi
	318	özel işi için bazı parçaları istemekte. Bu da tabii ki ne olacaktır? Daha fazla para, daha fazla malzeme ve daha fazla malzeme konulunca ne
	319	olacak o bilgisayar tabii işi yoracaktır.
320		
321	Okulun imkanlarını gereksiz yere...harcıyorlar gibi görünüyor	
322		
323	Gereksiz yere kullanmaya kalkıyorlar. Biz bilgisayarı yapması gereken işlerde kullansanız, farklı işlerde kullanmazsanız ne olacaktır tabii ki o	
324	bilgisayarın onu yapma şansı belki de artacaktır.	
325		
326	Burada kastettiğiniz şey müzik dinlemek için ses kartı istemek...	
327		
328	Müzik dinlemek için ses kartı olabilir, CD-ROM sürücü olabilir, TV kartı ekstradan isteniyor. Onun işini gören bir yazıcı vermişizdir, o renkli çıktı	
329	almak istemektedir gibi...	
330		
331	Peki bu arkadaşların yani diğer bölümlerde bilgisayar kullanan arkadaşların bilgisayar bilgisi, yazılım bilgisi nasıl? Bu makinelerden	
332	yararlanabiliyorlar mı, yoksa yine bu tür durumlar için işte efendim, şunu nasıl yapacağız, bunu nasıl yapacağız, telefonda, işte 2	
333	dakika gelebilir misiniz, falan gibi....	
334		

Diğer birimlerde meydana gelen sorunlar	335	Yaklaşımı var mı?
	336	
	337	Yaklaşımı var mı? böyle bir destek istiyorlar mı sizden?
	338	
	339	Tabi oluyor. Yani mutlaka o bilgisayarda bir sorun olduğunda bizi haberdar ediyorlar. Ama bazen şunu görüyoruz yani direk sorun olduğu zaman
	340	bizi çağırıyorlar da farklı kişilere de söylenmiş, farklı kişilerde o bilgisayara bakmışlar, belki sorun çok basitti ama farklı kişilerin müdahalesiyle
	341	sorun daha büyümüş olarak bize gelebiliyor. Yani direkt bize söylenmiyor.
	342	
	343	Önce bize söylenmeli diye düşünüyorsunuz.
	344	
	345	Tabi. Önce bize söylenmeli ki direkt olarak, sorun çok basitse hemen onu giderelim. Bir de işte ona söylediğimiz şekilde kullanmamalarından
	346	kaynaklanıyor.
	347	
	348	Evet. Bir de şöyle bir durum var mı acaba: gereksiz yere sizi basit şeyler için rahatsız ettiklerini düşünüyor musunuz? Sizin zamanınızı
	349	aldıklarını düşünüyor musunuz?
	350	
	351	O da şöyle oluyor, şimdi bir sorunla karşı karşıya kaldıklarında bize haber ettiler. Biz bunu giderdik. Dedik ki bak bundan kaynaklanıyor, bunu
	352	böyle yapma, böyle kullan. O an için o sorunu nasıl giderdiğimizi mesela tam olarak öğrendi. Bir yere not almıyor. Aynı sorunu tekrar tekrar
	353	yaşıyoruz. Halbuki bizi tam olarak dinlese ve yapmaması gereken şeyi de yapmamaya gayret gösterse belki aynı sorunla karşı karşıya
	354	kalmayacağız.
	355	
	356	...(sessizlik)
	357	
	358	Var mı başka?
	359	
	360	Benim için yok. Ama dediğim tekrar biraz önce söylediğim şeyleri tekrar edeyim, ilave etmek istediğiniz şeyler için sizi dinlemeye
	361	devam edebilirim.
	362	
	363	Bizim okul biraz farklı olduğu için diğer okullarda yaşanan bazı sorunlar biz de olmuyor.
	364	
	365	Kendinize has sorunlarınız var.
	366	
	367	Tabi dediğim gibi çoğu okuldaki malzeme sorunu vardır, bu okulda öyle bir sorun yok.
	368	
	369	Peki ilk görev yaptığınız okulda daha mı farklı sıkıntılar yaşamıştınız?
	370	
	371	Tabi
	372	
373	Bir karşılaştırma yapar mısınız? Çok basitçe, detaylara inmeden...	
374		
375	Detaylara girmeden... laboratuvar imkanları iyi değildi. İsteddiğimiz her malzeme alınmıyordu. Her malzememizin yedeği de yoktu. Herhangi bir	
376	makinede sorun çıktığı zaman parçanın yedeği yoksa, o makine bekler. Ödenek yoktur. Para da yoktur. Öyle yatar. Ama bu okulda öyle bir	
377	sorunumuz yok. Laboratuvar imkanları iyi öğrencilere yapılabilecek her şeyi yapıyoruz. Herhangi bir sorun çıktığında yerine yenilerini	
378	koyabileceğimiz yedek malzememiz var.	
379		
380	Dışardan bir teknik servis desteğine ihtiyaç duyuyor musunuz?	
381		
382	Duymuyoruz..	
383		

<p>BİLSA</p> <p>İdarecilerin bilgisayara bakış açısı</p>	<p>384 Yoksa</p> <p>385</p> <p>386 Hiç olmuyor.</p> <p>387</p> <p>388 İdari makineler için böyle bir durum söz konusu mu?</p> <p>389</p> <p>390 Genel de bilgisayar olarak her işimizi kendimiz görüyoruz.</p> <p>391</p> <p>392 İdarenin kullandığı özel programlar var. Öğrenci işleri için</p> <p>393</p> <p>394 BİLSA programı var</p> <p>395</p> <p>396 Evet.</p> <p>397</p> <p>398 BİLSA programına hiç karışmıyoruz. Tamamiyle el süreni, yetkilisi kimse o programla o ilgileniyor.</p> <p>399</p> <p>400 Yeterli olduklarını düşünüyor musunuz?</p> <p>401</p> <p>402 Yeterli olmak zorundalar çünkü ona göre anlaşma yapıyorlar. Anlaşmaları ona göre. Sorun çıktığında gelmek zorundalar bildiğim kadarıyla.</p> <p>403</p> <p>404 Size hiç yansımadı</p> <p>405</p> <p>406 Yok ben zaten yansımaları uygun olmaz çünkü tamamiyle farklı bir program. Yani o programı yapan kişiler farklı, kurum farklı, amaç farklı. Bizim de işimiz değil. O işle ilgili bir müdür yardımcımız da var. Tamamiyle onun sorumluluğunda olan bir şey. Sadece o programı çalıştıran makinede bir sorun olursa o makineyle biz ilgileniyoruz. O programla ilgili bir şey yapmıyoruz.</p> <p>407</p> <p>408</p> <p>409</p> <p>410 İdaredeki bilgisayarlarda bir sorun çıktığı zaman gerek BİLSA programının gerekse diğer idari programların verilerini kurtarma, yedekleme vs</p> <p>411</p> <p>412</p> <p>413 Tabii yapıyoruz, elimizden geleni yapıyoruz. Çünkü yedekleme için gerekli malzememiz de var. Gerekirse içeriye çekiyoruz. Ne gerekiyorsa yapıyoruz. Malzeme sorunu olmayınca</p> <p>414</p> <p>415</p> <p>416 İşler daha iyi yürüyor.</p> <p>417</p> <p>418 İşler daha iyi yürüyor. Çünkü ben bu işi yapmak için şu malzeme lazım dediğimizde idare neyse, onu alıyor.</p> <p>419</p> <p>420 Peki bu malzemeleri temin etmek pahalı bir iş. Okul idaresinin bu olaya bakışı nedir? Zannediyorum bilgisayar bölümü olarak çok ciddi yatırımlarınız var donanım. Bu kadar iyi bir malzeme stoğuna sahip olmak her okulun yapabileceği bir iş değil. Yani nasıl başardınız? İdareyi bu noktada nasıl ikna ettiniz? İdarenin bilgisayara bakışı her okulda bu kadar esnek değildir.</p> <p>421</p> <p>422</p> <p>423</p> <p>424 Şimdi bu da şeyden kaynaklanıyor, eski idarecilerimizin tamamiyle bilgisayar olayına hakim olması. Nasıl hakim olması, çok gerekli olduğunu düşünmesi bir çok işin bilgisayar ile halledilebilir olduğunu bilmesi, işlerin daha hızlı, daha güvenilir olması, bilinçlenmesi. Bundan dolayı demek ki, kaynağı artık biz bilemeyiz de sadece şu şu malzemelerimiz olursa işlerin daha iyi olacağını söylüyoruz, Kaynak var ki idareci de okula o imkanları sağlıyor. Tabii ki şu var, biz bir şey iletmişimizde idareye, bilinçli olarak onun gerekli olacağına inandıkları için istediğimiz malzemeler bize geliyor.</p> <p>425</p> <p>426</p> <p>427</p> <p>428</p> <p>429</p> <p>430 Kaynak yaratmanın olaya bakışla bir alakası var gibi görünüyor bu bağlamda.</p> <p>431</p> <p>432 Kaynağın nereden geldiğini bilmiyoruz. Kaynak tamamiyle idarenin. Harcama kalemlerini biz bilemeyiz zaten. Zaten herhangi bir kaynak olmasa</p>	<p>İçeriye çekiyoruz: bilgisayar laboratuvarına alıyoruz (tamir için)</p> <p>İdarenin: idarenin bilgisinde ve sorumluluğunda</p>
--	---	--

Kaynaklar	<p>433 da isteklerimiz cevaplanmaz.</p> <p>434</p> <p>435 Yani şunu anlatmak istedim. Eğer idarecileri bilgisayara bakışı olumlu ise bir şekilde kaynak ayrılabilir, diyebilir miyiz?</p> <p>436</p> <p>437 Evet, tabi öncelikle mesela bizim bölüme aktarıyorlar. Diyelim iki şey alınacaktır. Biri bilgisayar, biri başka bir malzeme, okul idaresine, bu</p> <p>438 konuda idare bilgisayara makul olarak olaya yaklaştığı için, önceliği bilgisayar malzemesi olacaktır.</p> <p>439</p> <p>440 Daha farklı bir soru sormak istiyorum. Sizin söylediğiniz durumu baz alarak, bir durumu isteyeceğim, yakın dönem de milli eğitim</p> <p>441 bakanlığının okul idarecilerini belirleme politikası değişti. Ve artık idareciler sınavlarla belli..</p> <p>442</p> <p>443 Müdürler için...</p> <p>444</p> <p>445 Evet okul müdürleri için belli dönemlerde düzenlenen kurslarla hizmet içi.. Acaba bu kurslarda bilgisayar eğitimi verilmeli mi?</p> <p>446 İdareciler bilgisayar konusunda daha mı bilinçlendirilmeli ki okullarda bilgisayar eğitimi kalitesi yükselsin ya da idarecilerin</p> <p>447 bilgisayara bakışı değişsin.</p> <p>448</p> <p>449 Bu konuda etki eder tabi. Kişi bilgisayar eğitimi aldıysa bilgisayarın faydalarından haberdar ise o kişi mutlaka bilgisayar edinilmesi için elinden</p> <p>450 geleni yapar. Çünkü işin daha kısa sürede, daha güvenilir ve daha çabuk olacağını biliyorsa o bilince sahipse zaten... Ama bilgisayara</p> <p>451 yabancıysa, bilgisayarın ne işe yaradığını bilmiyorsa, avantajlarından haberdar değilse o zaman bilgisayar istendiğinde "ona şimdi gerek yok,</p> <p>452 önce şu işimizi yapalım, onu daha sonra alırız" mantığıyla yaklaşabilir.</p> <p>453</p> <p>454 Önceliği başka alanlara tanyacaktır.</p> <p>455</p> <p>456 Yeterli mi?</p> <p>457</p> <p>458 Sizin için yeterliyse ben size çok teşekkür ediyorum</p> <p>459</p> <p>460 Ben teşekkür ediyorum. Her zaman, her türlü soruya açığız.</p> <p>461</p> <p>462 Çok sağolun.</p> <p>463</p> <p>464</p> <p>465</p>	<p>Kurslar: müdür olmaya hak kazanmış adaylara verilen seminer eğitimi</p>
-----------	---	---

KAYNAKÇA

- Adamo, Margeret Mackin. "Emergent Leadership Paradigms Supportive of Staff Development Programs in Restructuring Schools", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 11, May (1994). p. 3933.
- Adams, Elaine. "The Effects of School Systems, Teacher Internal Characteristics and students on Vocational Teachers Stress", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 4, October (1996). p. 1585
- Aksoy, Mehmet Emin. "Bilgisayar Kursundan Geçen Öğretmenlerin Bir Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara İlişkin Tutumları" (yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, 1989) s. 6.
- "Alkan, Cevat ve diğerleri. **Eğitim teknolojisi**, (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları No:8, 1987)" Mustafa Numanoğlu, "Milli Eğitim Bakanlığı Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarında Bulunması Gereken Özellikler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, 1992). s. 18'deki alıntı.
- "Araştırma: Türkiye'de eğitim Kuruluşlarında Bilgisayar, **Bilgisayar Dergisi**, (Ankara: Eylül 1982)." Mustafa Numanoğlu, "Milli Eğitim Bakanlığı Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarında Bulunması Gereken Özellikler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, 1992). s. 18'deki alıntı.
- "Bailey, K. D. **Methods of Social Research**, (New York: The Free Press, 1982)" Ali Yıldırım, Hasan Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, (2. Baskı, Ankara: Seçkin yayıncılık, 1999,2000). s. 124'deki alıntı.
- Baker, Charles. "An Hsitorical Perspective on Teacher Evaluation As A Method of Bureaucratic Control", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 12, June (1997). p. 4989.
- Batu, Sema. **Özel Gereksinimli Öğrencilerin Kaynaştırıldığı Bir Kız Meslek Lisesindeki Öğretmenlerin Kaynaştırmaya İlişkin Görüş ve Önerileri**, (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1242, 2000).
- Bean, Linda Carol. "The Development of a Contemporary Set of Principles for Vocational Teacher Education", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 12, June (1997). p. 5117.
- Bingham, Janet Ellen. "The Determinats and Implications of Teacher Job Satisfaction", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 4, October (1996). p. 1566.

- Bither, Noel and Delaney Schires. "Analyses of Teachers' Concerns and Factors Affecting Their Chance During a District-Wide Implementation Plan to Integrate Computers into The Curriculum", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 10, April (1997). p. 4196.
- Bly, Carol Steinlage. "Technology-Related Staff Development: Teacher Concerns and Perceptions", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 10, April (1994). p. 3717.
- Bond, Garry James. "Lateral Staff Conflict in Elementary Schools: Why and How teachers Fight?", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 4, October (1995). p. 1192.
- Bunderson, Paul Merrill. "Differentiated Staffing in Global Village Learning Communities",
<http://www.ehr.nfs.gov/EHR/RED/NIE/awards/a9254779.hmt>, 06/05/2001, Birgham Young University, 1994
- Callaway, Emet Wayne. "Cultural, Capital end Teacher-Student Interaction", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 10, April (1995). p. 3046.
- Chissano, Joaquim. "Calls for Reflection on Teachers Problems",
<http://web6.infotrac.lon> 24/04/2001, İstanbul Bilgi Üniversitesi Expanded Academic ASAP Int'l Ltd., © 2000 Panafrican News Agency,
- Chu, Ining and Yuan-Hsiang. "The Relationship of Teachers' Job Satisfaction And Their Perceptions Of Principlas' Leadership Styles in Private Vocational High schools in a Selected Metropolitan Area Of Taiwan", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 3, September (1994). p. 429.
- Cly, Michael Brain. "Technology Competencies of Beginning Teachers: A Challenge and Oppurtunity for the Preparation Programs", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 5, November (1994). p. 1244.
- Cook, Larry David. "Have the Factors Motivating Teachers to Aspire to the Principalship Changed Over the Last Quarter Century?", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 11, May (1997). p. 4606.
- Copeland, Ragina Melton. "Identifying Barriers To Computer-Supported Instruction", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 3, September (1997). p. 830.
- Coutss, John Douglas. "Attitudinal and Demographic Factors Influencing The Adoption of Computer Technology by School Principlas in Ohio", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 12, June (1996). s. 4618

- Crampton, Johnson and Sue C. "Teachers' Needs for Professional Development Utilizing Technological Resources", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 7, January (1997). p. 2980.
- Crystal, Jery. "Running a Successful Technology Campaign: A Political Primer", **Technology&Learning**, June 2001. p. 35-42.
- Culver, Timothy Ross. "Influence strategies and Trust in Public Schools", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 5, November (1994). p. 1151.
- Curry, Anna Grace. "Teachers' Perceptions of Factors Contributing to Their Self-Efficiency and Satisfaction with Teaching: A Naturalistic Study", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 9, March (1994). p. 9276.
- Dana, Elizabeth. "Inetgrating Technology into The Classroom: Description of a Successful First-Grade Teacher", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 8, February (1994). p. 2992.
- Dramer, Thomas Michael. "Fear in The Schoolhouse: Why Staff Fail to Speak up on Important Issues and What Behaviours of School Personnel Support Speaking Up", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, November (1994). p. 1152.
- Du Toit, Daniël Hendrik. "Chancing the Attitudes of Teachers as a Management Task of the School Principal", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 9, March (1994). p. 3276.
- Durham, Patrina. "The Effect of Technology Integration on Teacher Behaviour And Teacher Developed Lesson Plans", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 4, October (1997). p. 1249.
- Ellis, Arthurs. "The Principls' Perceptions of What a School is an Indicator of the Success of The School Improvement Planning Process", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 11, February (1995). p. 2224.
- eskisehir.meb.gov.tr, Ana Sayfa, "Kurumlar" Linki, "Liseler" ve "Mesleki ve Teknik Okullar" Alt Linkleri (Aynı html İçinde)
- Gardner, Sandi B. "The Relationship Between Faculty Computer Anxiety and Computer Use in the Community College Classroom", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 3, September (1997). p. 831.
- Gay, Susan Marie. "Teaching With Technology: A Case Study of Teachers' Perceptions of Implementing Computers into the Classroom", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 8, February (1998). p. 3096.
- "Glase, B. and A. L. Strauss. **Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research**, (Chicago: Aldire, 1967)" Ali Yıldırım ve Hasan

Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, (2. Baskı, Ankara: Seçkin yayıncılık, 1999,2000). s. 27'deki alıntı.

- Gratch, Amy. "Teacher Voice, Teacher Education, Teaching Professionals", <http://web1.infotrac.lond> 23/04/2001, **University of North Carolina Press High School Journal**, Vol. 83 February (2000), I. 3 p. 43, istanbul Bilgi Üniversitesi Expanded Academic ASAP Int'l Ed.
- Haddad, Michelle. "A Principals' Personal Vision and Professional Development in The School", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 9, March 1995. p. 2659.
- Hannum, Wallace. "Knowledge Management in Education: Helping Teachers to Work Better", **Educational technology**, May-June 2001. p. 47-49.
- Holden, Terri Lynn. "Gender, Voice and Technology: Teachers Writing About Their Histroy With Technology", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 6, December (1997). p. 2172.
- Hunt, Jeffrey Lynn. "How do Local School Districts Formulate Educational Technology Policy?", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, July 1996. p. 179.
- Ibrahim, Mohammed Bin. "Attitudes toward Computer among Teachers: Relationship With Field Dependence/Field Independence and Computer Experience ", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 5, November (1995). p. 1744.
- Janice, T. S. Ho. "Stress, Health and Leisure Satisfaction: the Case of Teachers", <http://tamino.anbar.com> 06/05/2001, Emerald Fulltext, **The International Journal of Educational management**, Vol. 10, Num. 1 1996, p. 41-48.
- Jones, Gary Allan. "The Relationship among Teacher Attitudes Toward Staff Development, Job Satisfaction and Organizational Morale in an Educational Setting", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 12, June (1996). p. 4623.
- Kaigler, Marie F. "Factors Related to the Ethical Decision-Making of Teachers", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 8, February (1998). p. 2930.
- Kalk, Richard Dawling. "Exploratory Technology Education: A Forecast of The Content for Communications at the Turn of the Country", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 4, October (1993). p. 1327.
- Katherine, Mary and Stanford-Sarafoglu. "A Study of Teachers: Their Commitment and Motivation to Remain in the Profession", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 4, October (1997). p. 1169.

- Keller, Jamie. "Learning From Our Mistakes", <http://web1.infotrac.lon> , **Technology&Learning**, June 2000 Vol. 20, I. 11 p. 60, İstanbul Bilgi Üniversitesi Expanded Academic ASAP Int'l Ed.
- Kowalski, Jackie Lee. "Interactive Behaviours of Administrators and Teachers in School-Based Management", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 11, May (1994). p. 3347.
- Le Roy, James and Gonzales-Gurulé. "Principals' and New teachers' Perceptions About the Principals Support of New teachers", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, July (1995). p. 174.
- Maddox, Gloria and Geraldine Hester. "Factors Affecting Teacher Turnover And Retention", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 8, February (1998). p. 2936.
- Mayo, Richard Earl. "Shared Decision-Making and Perceived Teacher Efficacy", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 5, November 1995. p. 1606.
- Messersmith, Kenneth G. "An Investigation of the Relationship Between Teaching Style and Teacher Acceptance of Computer Managed Instruction", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num 8, February (1994). p. 2993.
- Messmer, Nancy Eileen. "Technology Lead Teacher: Professional Development for Computer Use in Schools", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 7, January (1997). p. 2975.
- "Mili Eğitim Bakanlığı, "Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu Raporları", (Ankara: Ağustos-Kasım 1984)" Mustafa Numanoglu, "Milli Eğitim Bakanlığı Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarında Bulunması Gereken Özellikler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı,1992). s. 18'deki alıntı.
- Orr, Mary Margaret. "Restructing Roles For The Teachers: the Effect of design and Administration Of Second Wave Innovations On Teacher Influence", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 12, June (1994). p. 4323.
- Oswald, Carol Dawn. "Defining The Role of The Elementary School Computer Lab Manager", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, July (1996). p. 180.
- "Patton, M. Q. **Qualitative Evaluation and Research Methods**, (2nd ed. CA Newbury Park: Sage, 1990)" Ali Yıldırım ve Hasan Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel**

Araştırma Yöntemleri, (2. Baskı, Ankara: Seçkin yayıncılık, 1999,2000). s. 23 ve s. 92'deki alıntılar.

- Pena, Robert Antony. "Organizational Uncertainty: Public Schools and Study with Challenging Behaviours", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 11, July (1994). p. 3952.
- Redish, Traci Cheek. "An Evaluation of a One-Year Technology Professional Development Program: The Intech Project", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 4; October (1997). p. 1251.
- Reinke, Clark Edger. "Development And Validation of a Principals Staff Development Sourcebook on Leadership For Redesigning Schools With Technology", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 6, December (1997). p. 2013.
- Reynolds, Debra Kay. "An Investigation of the Secretarial Curriculum in Ohio Technical and/or Community Colleges as Compared to the Needs of Business", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 54, Num. 11, May (1994). p. 3969.
- Ryan, Michael Patrick. "Personal and Cognitive Variables Affecting Computer Anxiety and Teacher Development", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 2, August (1996). p. 647.
- Sherman, Kenneth. "A Case Study of Teachers' Perceptions about the Factors Which Promote and Inhibit the Integration of Technology into Middle School Instructional Practices", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 8, February (1998). p. 2947.
- Silva, Hettiyadra and Newton Stanislaw. "Shared Decision-Making, Teacher Morale and Pupil performance in Public Schools", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 8, February (1996). p. 2962.
- Smith, Bets Ann. "Teacher Quality of Work Life According to Teachers: The Case of High Schools (Volumes I and II)", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 4, October (1994). p. 826.
- Smith, Theodore. "Principals' Information Technology Backgrounds: The Extent of This Relationship To A Technology Rich School", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 11, May (1997). p. 4618.
- "Sonat, 1986 [ikinci kaynak bilgileri asıl kaynak sonunda bulunamadı.-sayfa eksik]" Mustafa Numanoglu, "Milli Eğitim Bakanlığı Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarında Bulunması Gereken Özellikler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, 1992) s. 21'deki alıntı.

- “Stewart, C. J. and B. W. Cash. **Interviewing Principles and Practises**, (4th ed. Dubuque IO: Wm. C. Brown Pub, 1985)” Ali Yıldırım ve Hasan Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, (2. Baskı, Ankara: Seçkin yayıncılık, 1999,2000). s. 92’deki alıntı.
- Stiles, David Craig. “The Relationship between Organizational Climate and Teacher Job Satisfaction in Gwinnett County Public Schools”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 2, July (1994). p. 200.
- Taylor, Arturline Washington. “Factor Effecting Retention of Teachers in the Teaching Profession”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, Num. 8, February (1988). p. 2950.
- Teasley, Unice. “Factors That Influence Competent, Computer-Using Teachers Decisions About Computer Integration”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 5, November (1996). p. 2012.
- Theunissen, Jacobus Marthinus. “The Relation Between Organizational Climate, Staff Development and Job Satisfaction of Teachers: An Educational Management Perspective”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 55, Num. 5, November (1994). p. 1164.
- Tillotson, Elizabeth Ann. “An Analysis of the Technical, human and Conceptual skills among Students Affairs Administrators in Higher Education”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, July (1996). p. 64.
- Trisler, Elesä. “To Stay or Not To Stay: Teachers’ Reflections on Early Retirement”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 1, July (1996). p. 64
- Ünal, Semra. “Professional Stress of Teachers, its Indicators and Coping Attitudes”, **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı 19, (2000) s. 149-155.
- Wagner, Nancy Calloway. “Linking Teacher Evaluation, Professional Growth and Motivation: A Multiple Case Study”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 11, May (1996). p. 4240.
- Wesley, Marion. “Teachers’ Concerns and Voluntary Adoption Activities in Aducaational Technology Innovation: A Case Study.”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 57, Num. 11, May (1997). p. 4705.
- Williams, Patricia. “Parental Perceptions on Choice: Why They Selected The Magnet Traditional School?”, **Dissertation Abstracts International**, Vol. 56, Num. 4, October (1995). p. 1209.

www.meb.gov.tr, Ana Sayfa, “Milli Eğitim Mevzuatı” Linki (Aynı html içinde)

www.osym.gov.tr/osys2000/pdf/tablo7.pdf

Yılmaz, Vural. **Okullarda Bilgisayar Kullanımının Uzun Vadeli Planlanması**, ([İstanbul:] Boğaziçi Beyaz Nokta Derneği Yayınları, tarihsiz) s. 7.

“Yin, R. K. **Case Study Research: Design and Methods**, Beverly Hills CA: Sage, 1984)” Ali Yıldırım ve Hasan Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, (2. Baskı, Ankara: Seçkin yayıncılık, 1999,2000). s. 190'daki alıntı.